





# లోపలి పేజీల్లో...

1.	చంద్రబాబు నాయుడు అవినీతి చక్రవర్తి	7
2.	ఎటు చూసినా అవినీతి	9
3.	చంద్రబాబు తాజా కుంభకోణాలు (రూ. కోట్లలో)	13
4.	ముఖ్యమైన పదాలు, సంక్షిప్తాలు	16
5.	జలవనరుల శాఖలో అంతులేని దోపిడీ	18
6.	పోలవరంలో దోపిడీకి పన్నాగం	22
7.	సీఎం రమేష్ కు రెడ్ కార్పెట్	25
8.	ఇద్దరు సీఎన్ లు కాదన్నా... ఆగని దోపిడీ..	27
9.	అడ్డగోలు దోపిడీకే.. అర్థంలేని 'అనుసంధానం'	28
10.	కోటలీ కాంట్రాక్టర్లకు లబ్ధి	30
11.	మట్టికట్ట పనుల్లోనూ మింగేశారు	31
12.	ఈపీసీకి టాటా.. అదనపు చెల్లింపుల్లో వాటా	33
13.	'మేఘ'కే పురుషోత్తమత్వం, కొండవీటి వాగు టెండర్లు	34
14.	ముడుపుల కోసమే పట్టిసీమ	35
15.	చింతలపూడి విస్తరణ పనుల్లో కైంకర్యం	36
16.	సూక్ష్మ ముడుపుల పథకంలో నొక్కేశారు..	37
17.	తోటపల్లి కాంట్రాక్టర్ల స్వాహా	38
18.	మధ్య పెన్నార్ లో నాలుగు రెట్లు దోపిడీ	39
19.	టీడీపీ ఎంపీ సీఎం రమేష్ సంస్థకు చేకూరిన లబ్ధి	40
20.	తెలుగుగంగలో ముఖ్యమంత్రి స్వాహా	41
21.	హంద్రీ నీవాలో కాంట్రాక్టర్ కు, మంత్రికి అందిన ముడుపులు	43
22.	పోగొండలో కొండంత అవినీతి	44
23.	యనమల వియ్యంకుడికి నజరానా	45
24.	తవ్వేకొద్దీ అక్రమాల్..	46
25.	'పోలవరం'లో మట్టితిన్నారు	47
26.	పోలవరంలో అంతులేని అక్రమాలు!	48
27.	విశాఖలో కబ్జాల 'భూ'కంపం	50
28.	కజ్జా కాండ రాష్ట్రవ్యాప్తంగా టీడీపీ నేతలు చెరబట్టిన భూముల విలువ	55
29.	24,614 ఎకరాల ఈనాం భూములు స్వాహా	66
30.	కార్పొరేట్లకు రాజధాని భూముల సంతర్పణ	67
31.	దొంగ డాక్యుమెంట్లతో విశాఖ దనపల్లా హిల్స్ కైంకర్యం	69
32.	కబ్జా చేసిన భూమి కట్టబెట్టారు	70
33.	దేవుణ్ణి కూడా దోచేందుకు స్కెచ్! సదావర్తి సత్రం భూముల దోపిడీయత్నం	72
34.	విశాఖలో లూలూకు 12.52 ఎకరాల అప్పగింపు	76
35.	విశాఖ శివారు భూముల్లో మంత్రి కుంభకోణం	77

36.	విశాఖలో ప్రాంక్లిన్ టెంపుల్ టన్ కు భారీగా లబ్ధి	78
37.	గుంటూరులో రూ.100 కోట్ల విలువైన ఆర్టిస్ట్ స్టలం స్విస్ ఛాలెంజ్ లో అప్పగింపు	79
38.	మిత్రుడికి కారుచౌకగా భూమి	81
39.	జిల్లాలో ఎన్టీఆర్ త్రస్తుకు భూములు ఆ చేత్తో దరఖాస్తు... ఈ చేత్తో అనుమతి	82
40.	రేపల్లె ఎమ్మెల్యే ఖాతాలో 508 ఎకరాలు	83
41.	పేదల భూములు 'గీతం' కబ్జా	85
42.	లింగమనేనికి 6.19 ఎకరాలు ధారాదత్తం..	87
43.	బెజవాడలో 'బొండా'గిరి!	88
44.	'గల్లా'కు భూ నజరానా	90
45.	బ్యాంకు తనఖా భూములు లింగమనేని పరం	91
46.	ముక్తేశ్వరుడి గుడి భూమికి ఎసరు	92
47.	విజయవాడలో పార్టీ కార్యాలయానికి 93 సెంట్లు	93
48.	టీడీపీ నేతకు భూ నజరానా	93
49.	పేదల భూములే టార్గెట్ 20,603 ఎకరాల అసైన్డ్ భూములకు సర్కార్ ఎసరు	94
50.	భూములు లీజులు లేవు... ధారాదత్తమే!	96
51.	అసైన్డ్ భూములనూ కొల్లగొట్టారు	97
52.	మ్యూటీషన్ల ముసుగులో భూం ఫట్	100
53.	కృష్ణా ఆక్రమణలో బాబుకూ వాటా	102
54.	బాబు జమానాలో భూసేకరణ/భూ సమీకరణ	103
55.	అమరావతి అంతర్జాతీయ నగరమా? లేక అంతర్జాతీయ కుంభకోణమా?	105
56.	రాజధాని నిర్ణయంతోనే రూ. 1,00,000 కోట్లు లాగేశారు	106
57.	దోచుకున్నది ఇలా...	109
58.	రాజధానిలో స్విస్ ఛాలెంజ్ కుంభకోణం	111
59.	అమరావతిలో 'హెలిటెక్'కు 14 ఎకరాలు	114
60.	బాబు సర్కారుకు ప్రపంచబ్యాంకు చీవాట్లు	116
61.	రాజధాని దురాక్రమణదారులు	118
62.	మహా మోసగాళ్లు వేసిన దిమ్మతిరిగే స్కెచ్!	121
63.	అమరావతి రాబందుల పాలు	124
64.	నారా లోకేశ్ జనామీ దందా...	125
65.	సుజనాచౌదరి భూదోపిడీ	127
66.	మురళీమోహన్ రియల్ 'భేరి'	128
67.	దళితులకు రావెల ద్రోహం	129
68.	చంద్రబాబు బంధువుకు రూ.295 కోట్ల 'భూ'కట్టం	130
69.	ప్రత్తిపాటి ఖాతాలో 'అసైన్డ్'	131
70.	లింగమనేనితో 'క్విడ్ ప్రో కో'!	132
71.	బట్టు బట్టుకో జనామీ	134
72.	నారాయణ.. నారాయణ!	135

73.	పయ్యావుల వాలారు!	137
74.	రామరామ... కృష్ణ కృష్ణ	138
75.	ధూళిపాళ్ళ 'పోరంబోకు' కథ!	139
76.	కోడెల తనయుడా మజాకా!	140
77.	కొమ్మాలపాటి కుచ్చుటోపీ!	141
78.	పచ్చిదగా... బహిరంగ మోసం రైతుల ఆవేదన	143
79.	లింగమనేని రమేశ్ కబ్బా చక్రవర్తి	145
80.	లంక లంకకో రావణుడు	148
81.	ధూళిపాళ్ళ ఆగలేదు...	153
82.	ఆంజనేయులు 'వాటా'	153
83.	గ్రీన్ జోన్ పేరుతో మాయాజాలం	154
84.	అగ్రిగోల్డ్ కుంభకోణం	159
85.	'నీరు- చెట్టు'లో ఖజానాకు నష్టం	163
86.	విద్యుత్తు కొనుగోలులో పంగ'నామాలు	168
87.	నామినేషన్ దే డామినేషన్	169
88.	పవన విద్యుత్ మూల్యం	171
89.	తాత్కాలిక సచివాలయం పేర దోపిడీ	173
90.	శాశ్వత భవనాల టెండర్లలో గోల్ మాల్	174
91.	తాత్కాలిక సచివాలయంలో దోచేశారు..	175
92.	మద్యం సిండికేట్ల నుంచి దండుకున్న ముడుపులు	177
93.	కేంద్ర నిధులు.. తమ్ముళ్ల పరం	178
94.	విద్యుత్ శాఖలో పెద్ద ఎత్తున స్వాహా	179
95.	బాబు.. విదేశీ డాబు!	181
96.	బాబు ప్రచారం ఖర్చు రూ. 23.72కోట్లు	184
97.	నాలుగున్నరేళ్లలో చంద్రబాబు ఆర్బాటం, దుబారా	185
98.	బాబు అవినీతి 'ఆకాశయానం'!	187
99.	ఐదు టవర్ల పేరుతో హడావుడి టెండర్లు	189
100.	అమరావతి బాండ్లతో జనానికి బ్యాండ్	190
101.	ఆరోగ్య శాఖలో అవినీతి రాజ్యం..	192
102.	మెడ్టెక్ పార్కులో అవినీతి చెట్లు	193
103.	లోకేశ్ సన్నిహితుడు వేమూరి హరికృష్ణ ప్రసాద్ కు అప్పగించిన ప్రాజెక్టుల విలువ	194
104.	అంతా ఒక 'పథకం' ప్రకారమే..	195
105.	అధికార పార్టీ ఎంపీ చెప్పిందే ధర	196
106.	ఫైబర్ గ్లెస్ కాంట్రాక్టులో కొల్లగొట్టేందుకు ముఖ్యమంత్రి పన్నాగం	197
107.	అధికారం దన్నుతో హెలిటేజ్ పరుగులు	199
108.	పేదల 'కానుక'లో కక్కర్లు..	204

109.	ఫ్రైవేట్ కంపెనీల చేతుల్లోకి ప్రజా పంపిణీ వ్యవస్థ	205
110.	కృష్ణార్పణం	206
111.	పుష్కర నిధులు గోదారిపాలు	207
112.	ట్రాన్స్ కోల్ అక్రమాల 'లైన్'	208
113.	జెన్ కో థర్జల్ ప్రాజెక్టుల్లో దోపిడీ	209
114.	హైటెన్షన్ విద్యుత్ లైన్ల మార్పిడిలో గోల్ మాల	210
115.	ఎన్ డీఎఫ్ నిధులూ తమ్ముళ్ల జేబుల్లోకే..	211
116.	సీసీ టీవీల్లో స్వాహా	213
117.	సోలార్ గోల్ మాల	214
118.	భూమి చదును పేలిట దోపిడీ	215
119.	నచ్చినోళ్లకు నామినేషన్ పై చెరువులు	216
120.	జ్ఞానభేరి నదస్సుల పేలిట పక్కదారి పట్టిన సొమ్ము	217
121.	ప్రభుత్వస్వత్వల్లో వైద్య పరికరాల నిర్వహణ పేలిట దోపిడీ	218
122.	రెయిన్ గన్స్ నిర్వహణ పేర దోపిడీ	219
123.	గ్రామీణ రోడ్ల నిర్మాణం పేరుతో చినబాబు స్కెచ్	221
124.	పేరు పర్యాటకం.. స్టార్ హోటళ్లకే రాయితీల వరం	222
125.	ఊరూరా దోపిడీ కమిటీలు!	223
126.	ముడుపులు ఇవ్వనందుకు టెండర్ రద్దు	224
127.	ఇసుక మాఫియా దోపిడీ	227
128.	గ్రావైట్ ఖనిజం కోసం మంత్రి ప్రతిపాటి స్కెచ్	231
129.	దేవినేని ఇలాకాలో అక్రమమైనింగ్	233
130.	మైనింగ్ అక్రమార్కులు- 'అపరాధ రుసుం' ఎగ్గొట్టే స్కీమ్	234
131.	తెల్లరాయిని దోచేశారు	235
132.	బెరైటీస్ గనుల్లో దండా...	236
133.	విదేశీ బొగ్గును మింగేశారు...	237
134.	చెన్నంపల్లి కోటలో 'సర్కార్ దొంగలు'	238
135.	అవినీతిలో ఏపీ నెంబర్ వన్...	239
136.	రాష్ట్రంలో ఎల్లో ట్యాక్స్	240
137.	రెండెకరాల నుంచి వేల కోట్లకు...	241
138.	1995-2004 మధ్య కుంభకోణాలు చంద్రబాబు తొమ్మిదేళ్ల జమానా	244
139.	ప్రమాణాలకు పాతర... ప్రమాదంలో ప్రజాస్వామ్యం	249
140.	చంద్రబాబునాయుడు ఎలాంటి వాడంటే...	254
141.	ఏపీ సర్కారు అవినీతిని బయట పెట్టిన కాగ్	256
142.	అప్పలతో ఆర్థిక నిర్వహణ అస్తవ్యస్తం	262
143.	ఏపీలో చెత్తపాలన!	266

# చంద్రబాబు నాయుడు అవినీతి చక్రవర్తి

చతుర్ముఖ (అవినీతి, అసమర్థత, అసత్య, అప్రజాస్వామిక) దుష్టపాలన

ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి నారా చంద్రబాబునాయుడు నేతృత్వంలో రాష్ట్రంలో చతుర్ముఖ దుష్టపాలన జరుగుతోంది. అవినీతి, అసమర్థత, అసత్యాలు, అప్రజాస్వామికమనే నాలుగుపాదాల దుష్టపరిపాలన సాగుతోంది. అవినీతి తారాస్థాయికి చేరుకుంది. చివరకు గుడి భూములను కూడా వదలడం లేదు. అవినీతిలో బాబు అన్ని రకాల రికార్డులను అధిగమించాడు. ప్రపంచానికి పాఠాలు చెప్పానని చెప్పుకునే ఆయన పరిపాలనలో సాధించిన ప్రగతి ఏదైనా ఉందంటే అది కట్టలు తెంచుకున్న అవినీతి మాత్రమే. ముఖ్యమంత్రిగా ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో తొమ్మిదేళ్ల పాలనలో చేసిన అవినీతిని తొలి ఏడాదిలోనే దాటేశాడంటే ఈ నాలుగున్నరేళ్ల అవినీతి ఏస్థాయిలో సాగిందో అర్థం చేసుకోవచ్చు.

## లంచాలు, ముడుపులు, వాటాలు, కమీషన్లు..

పేర్లు ఏవైనా రాష్ట్రంలో అవినీతి వసూళ్ళు అన్నిచోట్లా బహిరంగంగా జరుగుతున్నాయి. చంద్రబాబు ఏలుబడిలో అవినీతి పాలన ఎంత గొప్పగా సాగుతోందో నేషనల్ కౌన్సిల్ ఫర్ అప్లయిడ్ ఎకనామిక్స్ అండ్ రీసెర్చ్ (ఎన్సీఏఈఆర్) ఓ నివేదిక ఇచ్చింది. దేశంలో 29 రాష్ట్రాలుంటే ఆంధ్రప్రదేశ్ చంద్రబాబు పాలనలో అవినీతిలో నంబర్ 1గా ఉందని చెప్పింది. ముఖ్యమంత్రి స్థాయిలోని వ్యక్తి నల్లధనంతో ఎమ్మెల్యేలను కొనుగోలు చేస్తూ ఆడియో, వీడియో టేపుల్లో అడ్డంగా దొరికిపోయినా పదవికి రాజీనామా చేయకపోవడం, ఆయనపై దర్యాప్తు జరగకపోవడం ఎక్కడా కనీవినీ ఎరగం. చంద్రబాబుకు మాత్రమే అది సాధ్యం. బాబు అవినీతి పాలన ఏ స్థాయిలో ఉందంటే రాజధాని భూముల్లో ఇన్సైడర్ ట్రేడింగ్ చేశాడు. ప్రపంచ స్థాయి రాజధానిని నిర్మిస్తామనే పేరుతో అంతర్జాతీయ స్థాయి రియల్ ఎస్టేట్ కుంభకోణానికి తెరతీశాడు. అధికార రహస్యాలను కాపాడతాననే ప్రమాణాన్ని తుంగలో తొక్కి రాజధాని నగరం ఎక్కడ రాబోతోందనే విషయాన్ని తన ముఖ్య అనుచరులకు ముందుగానే తెలియజేశాడు. ప్రతిపాదిత రాజధాని ప్రాంతమైన

అమరావతిలో భూముల ధరలు పడిపోయేలా చేసేందుకు చంద్రబాబు కృష్ణాజిల్లా నూజివీడు లేదా నాగార్జున యూనివర్సిటీ ప్రాంతాల్లో రాజధాని రాబోతోందని తన అనుకూల మీడియా సంస్థల ద్వారా ప్రచారం చేయించాడు. ఈ దుష్ప్రచారాన్ని నమ్మిన ప్రజలు ఆ ప్రాంతాలలో భూములు కొనడానికి ఎగబడటంతో అమరావతిలో భూముల ధరలు ఒక్కసారిగా పడిపోయాయి. దీంతో చంద్రబాబు బినామీలు, మంత్రులు, టీడీపీ ఎమ్మెల్యేలు, నేతలు రైతులను మోసం చేసి తక్కువ ధరలకే అమరావతి ప్రాంతంలో భూములను కొనుగోలు చేశారు. ఈ కొనుగోలు ప్రక్రియ మొత్తం పూర్తయిన తర్వాత 2014 డిసెంబర్ 28న రాజధానిని ప్రకటించారు. దాంతో రైతులంతా నష్టపోయారు. చంద్రబాబు, ఆయన బినామీలు మాత్రం బాగా లాభపడ్డారు. స్విస్చాలెంజ్ ను తెరపైకి తెచ్చి తనకు నచ్చిన సింగపూర్ సంస్థలకు వేల ఎకరాల భూములు కేటాయించాడు. పూలింగ్ పేరుతో రైతుల దగ్గర చౌకగా, బలవంతంగా లాక్కున్న భూములను తనకు నచ్చిన సంస్థలకు ఇష్టం వచ్చిన రేట్లకు కమీషన్లు తీసుకుని కేటాయిస్తున్నాడు. విశాఖలోనూ రికార్డులు తారుమారు చేసి లక్ష ఎకరాల భూములు మాయం చేశారు. రాజధానిలో నాణ్యత లేని తాత్కాలిక భవనాలకు వేల కోట్లు దుబారా చేస్తున్నాడు. అందులోనూ కాంట్రాక్టర్లకు దోచిపెడుతూ కమీషన్లు తీసుకుంటున్నాడు. ఏ వీధిలో చూసినా ఇసుక దొంగలు, వాడవాడలా మట్టి దొంగలు కనిపిస్తున్నారు. నిబంధనలకు విరుద్ధంగా అయినవారికి నామినేషన్ పద్ధతిలో పనులు కేటాయిస్తున్నాడు.

ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టుల్లో అవినీతి ఏరులుగా పారుతోంది. కాంట్రాక్టర్లకు దోచిపెట్టేందుకు ప్రత్యేక జీవోలు తెచ్చాడు. ఈపీసీ నిబంధనలను తుంగలో తొక్కి కాంట్రాక్టర్లకు అదనంగా ఇవ్వాలన్న పనిలేకపోయినా కమీషన్లు మాట్లాడుకుని నచ్చిన వాళ్లకు రేట్లు పెంచేసి చెక్కులిస్తున్నాడు. పోలవరం ప్రాజెక్టు నిర్మాణ బాధ్యత కేంద్ర ప్రభుత్వానిదేనని ఆంధ్రప్రదేశ్ పునర్వ్యవస్థీకరణ చట్టం స్పష్టం చేస్తోంది. కానీ కమీషన్ల కోసం పోలవరం ప్రాజెక్టు బాధ్యతను తీసుకుని అంచనా వ్యయం రూ. 16 వేల కోట్ల నుంచి రూ. 58 వేల కోట్లకు పెంచేశాడు.

కాంట్రాక్టరు పనిచేయకపోతే తీసేసి కొత్తగా టెండర్లను పిలవాల్సి ఉన్నా ఆ పనిచేయడు. తనకు నచ్చిన కమీషన్లన్నీ కాంట్రాక్టర్లను, బినామీలను సబ్కాంట్రాక్టర్లుగా ముందుకు తెస్తున్నాడు. మద్యం షాపుల నుంచి డిస్ట్రిబ్యూటర్ల వరకు అవినీతి. బొగ్గు కొనుగోలులో అవినీతి. చివరకు గుడి భూములను కూడా వదలడం లేదు. చెన్నైలోని సదావర్తి భూములు, విజయవాడ కనకదుర్గమ్మ గుడి భూములను కమీషన్లు దండుకుని కారుచౌకగా ఇచ్చేస్తున్నాడు.

దివంగత మహానేత డాక్టర్ వైఎస్ రాజశేఖరరెడ్డి హయాంలో ప్రాజెక్టులన్నింటిలో 80శాతం పనులు పూర్తి చేశారు. మిగిలిన 20శాతం పనులు కూడా పూర్తి చేయలేని అసమర్థ పాలకుడు చంద్రబాబు. నాలుగున్నరేళ్లు పూర్తయినా ఒక్క గ్రామంలో ఒక్క పేదవాడికి కూడా ఇల్లు కట్టించలేదు. ఆరోగ్యశ్రీ పూర్తిగా పడకేసింది. 108 అంబులెన్సులు పనిచేయడం లేదు. ఆసుపత్రుల బకాయిలు చాలాకాలంగా ఇవ్వడం లేదని వైద్య సేవలు నిలపివేసే పరిస్థితి. 104కు ఫోన్ చేస్తే గ్రామాల్లో వృద్ధులకు మందులు దొరికేవి. సుగర్ పరీక్షలు జరిగేవి. ఇవాళ 108, 104 వాహనాల డ్రైవర్లకు జీతాలివ్వలేని పరిస్థితి. పేదవిద్యార్థుల పెద్ద చదువులకు ఆసరాగా నిలిచిన ఫీజు రీయింబర్స్మెంట్ పథకాన్ని కూడా నడపలేని అసమర్థ పాలన ఇది. ఓటుకు కోట్లు కేసులో దొరికి పోయినందున కేసీఆర్ ను నిలదీయాల్సి వస్తే జైల్లో పెడతాడని భయపడి పక్కరాష్ట్రం కృష్ణా, గోదావరి జలాలను అట్నుంచటే పైపులు పెట్టి తీసుకుపోతున్నా అడగలేక పోతున్నాడు. పార్లమెంటు సాక్షిగా దక్కిన ప్రత్యేక హోదా వాగ్దానం గురించి, విభజన చట్టంలో ఇచ్చిన హామీల అమలు గురించి కేంద్రంపై ఒత్తిడి తేలేకపోతున్నాడు.

రుణమాఫీ పేరు చెప్పి రైతులను మోసగించాడు. వడ్డీలో మూడోవంతు కూడా రాక బ్యాంకుల్లో డిఫాల్టర్లుగా మారిన రైతులకు కొత్త రుణాలు రావడం లేదు. రుణాల రీషెడ్యూల్ జరగడం లేదు. దీంతో రైతులు ఆత్మహత్యల బాట పడుతున్నారు. సాగుకోసం అధికవడ్డీలతో ప్రైవేటు అప్పులపై ఆధారపడాల్సిన పరిస్థితిలో రైతులు అల్లాడుతున్నారు. ఇంత నిస్సహాయంగా రైతులు బతుకుతున్నా ఏరోజూ చంద్రబాబు కేబినెట్ మీటింగుల్లో రైతుల గురించి మాట్లాడడు. డ్యూక్రా రుణమాఫీ పైనా, నిరుద్యోగులకు ఇంటికో ఉద్యోగం, నెలకు రూ. 2వేల నిరుద్యోగ భృతి పైనా మోసం చేశాడు. రెండేళ్లలో రూ.15 లక్షల కోట్ల పెట్టుబడులు రాష్ట్రానికి తెచ్చానని బొంకుతున్నాడు.

చంద్రబాబు పాలనలో ఏకంగా 26 వేల పరిశ్రమలు మూతపడ్డాయని ఆర్బీఐ నివేదిక తేల్చింది. కరెంటు రేట్లు పెరగడం, అవినీతికి పారిశ్రామిక వేత్తలు భయపడుతున్నారని ఆ నివేదికలో ఉంది. అయినా జనం చెవుల్లో కాలీష్లవర్లు పెట్టాలని చంద్రబాబు చూస్తున్నాడు.

ప్రజలు ఓట్లీసి గెలిపించిన పంచాయతీ సర్పంచ్లకు విలువ లేదట. పెన్షన్లయినా, రేషన్ కార్డులయినా పచ్చ చొక్కాలతో నిండిన జన్మభూమి కమిటీలే మంజూరు చేస్తాయట. సర్పంచ్లకు విలువే లేకుండా చేసిన అప్రజాస్వామిక పాలన ఇది. సర్పంచ్లకే కాదు ఇవాళ ఎమ్మెల్యేలకూ విలువ లేకుండా చేశాడు. ప్రతిపక్ష పార్టీ ఎమ్మెల్యేలున్న నియోజకవర్గాలలో తెలుగుదేశం పార్టీ నాయకుల పేరుతో నియోజకవర్గ అభివృద్ధి నిధులు మంజూరు చేయడం చంద్రబాబు అప్రజాస్వామిక పాలన ఏ స్థాయికి చేరుకున్నదో తెలుపుతుంది. సాధారణంగా దళితలకు, గిరిజనులకు ప్రభుత్వం అసైన్డ్ భూములిస్తుంది. ఆ పేదలకు అండగా మరిన్ని ఎక్కువ భూములు ఇవ్వాలింది పోయి వాళ్ల భూములు లాక్కుంటున్నారు. ఎన్నికైన ఏడుగురు గిరిజన ఎమ్మెల్యేలలో ఆరుగురు వైఎస్సార్సీపీ ఎమ్మెల్యేలున్నందున గిరిజన సలహా మండలి వేయకుండా నాలుగేళ్లపాటు తాత్సారం చేశాడు. చివరకు వైఎస్సార్సీపీ పోరాటం వల్ల ఎన్నికల ఏడాదిలో కంటితుడుపు చర్యగా గిరిజన సలహా మండలి ప్రకటించాడు. వైఎస్సార్సీపీ గుర్తుపై గెలిచిన ఎమ్మెల్యేలను రూ.20 కోట్ల నుంచి 30 కోట్లతో ప్రలోభపెట్టి లాక్కుంటున్నాడు. ముందుగా చేసుకున్న ఒప్పందం ప్రకారం అందులో నలుగురికి ఏకంగా మంత్రి పదవులిచ్చే స్థితికి చంద్రబాబు దిగజారాడు. వేరే పార్టీ ఎమ్మెల్యేలను లాక్కునేటపుడు వారి పదవులకు రాజీనామా చేయించి మళ్లీ ప్రజల వద్దకు పోయి ఓట్లడిగే దమ్ము ధైర్యం లేవు.

**ఇలాంటి అవినీతి, అసమర్థ, అసత్యాల, అప్రజాస్వామిక పాలన పోవాలి. అందుకోసం మేధావులు, యువకులు, ప్రజాస్వామిక వాదులంతా కదలాలి.**



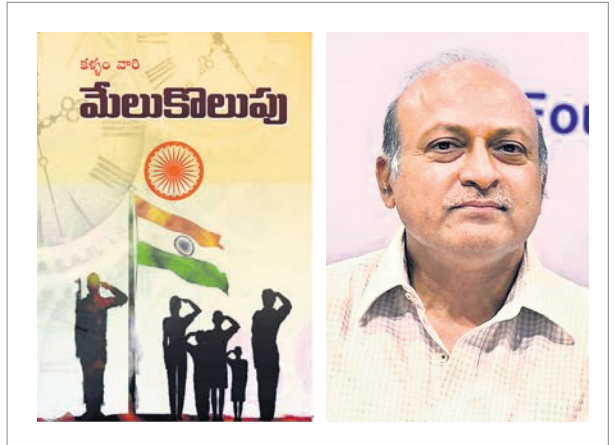


# ఎటు చూసినా అవినీతి

చంద్రబాబు పాలనపై రాష్ట్ర ప్రభుత్వ మాజీ సీఎస్ అజేయకల్లాం

- ఆంధ్రప్రదేశ్ లో గత నాలుగున్నరేళ్లలో చంద్రబాబు అండ్ కో ఆకాశమే హద్దుగా రూ. 3 లక్షల కోట్ల అవినీతికి పాల్పడ్డారు.
- సాగునీటి ప్రాజెక్టుల్లోనే రూ. 20 వేల కోట్లు కమిషన్ల రూపంలో దండుకున్నారు.
- గాలి మినహా ప్రకృతి వనరులన్నింటినీ తమ ఇంటి పెరటిలో కట్టేసుకున్నారు. అడ్డొచ్చిన వారిని అంతం చేశారు.
- రాజధాని మునుగులో రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారం చేశారు.
- పెట్టుబడుల పేరుతో వేల కోట్ల రూపాయలను తమ పెట్టెల్లో నింపుకున్నారు.
- ప్రచార కండూతి కోసం కోట్ల రూపాయలు మంచినీళ్ల ప్రాయంగా ఖర్చు చేశారు.
- అన్ని వ్యవస్థలను భ్రష్టుపట్టించి అవినీతిని వ్యవస్థీకృతం చేశారు.

ఈ మాటలన్నది ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబునాయుడి ప్రత్యర్థులు కాదు. రాజకీయ లబ్ధి కోసం చేసిన ఆరోపణలూ కాదు. చంద్రబాబు ప్రభుత్వ పాలనను, అతని దుర్మార్గాలను అతి దగ్గర నుంచి చూసిన సీనియర్ ఐఏఎస్ అధికారి, ఆంధ్రప్రదేశ్ మాజీ సీఎస్ అజేయకల్లాం... అపార పరిపాలనా అనుభవం ఉన్న వ్యక్తి. రాజధాని ప్రాంతం ఎంపిక మొదలు, సంక్షేమ పథకాల అమలు వరకు చంద్రబాబునాయుడు, అతని అనుచరగణం, చిట్టచివరి కార్యకర్త కమీషన్ల కోసం



ఎలా కక్కుర్తి పడ్డారో, నిధులు ఎలా దిగమింగారో, దాని కోసం ఎన్ని అడ్డదారు తొక్కారో... చివరకు ప్రజలను ఎలా మోసం చేశారో అణువణువూ తెలిసిన నిజాయితీ కలిగిన అధికారి. తప్పు చేస్తున్నారని, ఇది పద్ధతి కాదని ఎన్ని సార్లు చెప్పినా చంద్రబాబు నాయుడు తలకెక్కించుకోలేదు. దోపిడీ ప్రతిపాదనలను తప్పుబడుతూ పైళ్లపై అడ్డంగా రాసినా ముఖ్యమంత్రి ఖాతరు చేయలేదు. ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వ వ్యవస్థలో అధికారులు సూచనలు, సలహాలు మాత్రమే ఇవ్వగలరు. అంతకంటే పాలకులను ప్రశ్నించి ఏమీ చేయలేరు. అలాగని పాలకుల అవినీతి విశృంఖలత్వాన్ని ప్రజల ముందు పెట్టుకుండా ఉండలేరు. అందుకే సర్వీసు నుంచి రిటైరయ్యాక చంద్రబాబునాయుడి దుర్మీతిని ఎండగడుతూ మేలుకొలుపు శీర్షికతో పుస్తకం రాశారు. స్వార్థపరులు సమాజాన్ని పూర్తిగా భ్రష్టు పట్టించకముందే మేధావులు, ప్రజలు... ముఖ్యంగా యువత మేలుకోవాలని ఆయన మేలుకొలుపు పుస్తకం ద్వారా పిలుపునిచ్చారు. ఆ పుస్తకంలో ఆయన వివిధ సందర్భాల్లో చేసిన ప్రసంగంలోని ముఖ్యాంశాలు...

“ పాలకుల అవినీతి విశ్వంఖలత్వం గురించి నేను ఇప్పుడు మాత్రమే చెప్పడంలేదు. ప్రస్తుత పాలకుల అవినీతిని అడ్డుకునేందుకు ప్రభుత్వ సర్వీసులో ఉండగానే నావంతు కృషిచేశా. దోపిడీ ప్రతిపాదనలను తప్పుబడుతూ నావంతు రాయాల్సింది ఫైళ్లలోనే రాశా. వీరు దోచుకున్నది చాలదని వచ్చే ఎన్నికల్లో వారసులను రంగంలోకి దించి రాష్ట్రాన్ని లూటీ చేసేందుకు సన్నద్ధమవుతున్నారు. ప్రజలు మరీ ముఖ్యంగా యువత మేలుకొని ప్రశ్నించకపోతే రాష్ట్రాన్ని ఎవరూ కాపాడలేరు. అందుకే సమాజ శ్రేయస్సు కాంక్షించే బాధ్యతగల పౌరునిగా ఈ దారుణాలను చూస్తూ ఉండలేక ఆవేదన, బాధతోనే యువతను మేలు కొలపడం కోసం నావంతు కృషి చేస్తున్నా. ఈ లక్ష్యంతోనే ‘మేలుకొలుపు’ పుస్తకం రచించా.”

రాష్ట్రంలో నాలుగున్నరేళ్లలో అవినీతి ఆక్టోపస్ లా విశ్వంఖలంగా అన్ని వ్యవస్థలను ఆక్రమించింది. ముడుపులివ్వడం ఏవనీ జరగని దుస్థితి ఏర్పడింది. సాగునీటి ప్రాజెక్టులకు కేటాయించే నిధుల్లో 40 శాతం దుర్వినియోగం అవుతున్నాయి. గత నాలుగున్నరేళ్లలో సాగునీటి ప్రాజెక్టుల కోసం రూ. 50 వేల కోట్లు విడుదల చేస్తే ఇందులో రూ. 20 వేల కోట్లు స్వాహా అయ్యాయి. ప్రస్తుత పాలకులు గాలి తప్ప అన్ని సహజ వనరులనూ దోచుకుంటున్నారు.

**ఇదెక్కడి దారుణం?**

ప్రజా సంక్షేమం కోసం ఖర్చు చేయాల్సిన వేలాది కోట్ల ప్రజాధనాన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పెద్దఎత్తున దుర్వినియోగం చేస్తోంది. ఉపాధి హామీ పథకం కింద కేంద్రం ఇచ్చిన రూ.20 వేల కోట్లలో మూడోవంతు నిధులు స్వాహా అయ్యాయి. మార్కెట్ లో రూ.4వేల విలువచేసే ఒక్కో సెల్ ఫోనును రాష్ట్ర ప్రభుత్వ పెద్దలు రూ.7,500 ధరతో ఏకంగా 5 లక్షల ఫోన్లు కొనుగోలు చేశారు. తద్వారా రూ.150 కోట్లు కొట్టేశారు. ఐటీ అభివృద్ధి ముసుగులో విశాఖ నగరంలో రూ.400 కోట్లు విలువ చేసే భూమిని కేవలం రూ. 13 కోట్లకే ప్రాంక్లిన్ టెంపుల్స్ కు ధారాదత్తం చేశారు.

**చదరపు అడుగు రూ. 11 వేలతో చెల్లించిన భవనం నాణ్యత ఇదా?**

చదరపు అడుగుకు రూ.11వేలు కట్టబెట్టి నిర్మించిన సచివాలయ తాత్కాలిక భవనం చిన్నపాటి వర్షానికే

**ఎమ్మెల్యేల ఆక్షన్ హాల్ లా అసెంబ్లీ**

శాసనసభ ఎమ్మెల్యేలను కొనుగోలు, అమ్మకాలు జరిపే వేలం పాట కేంద్రం (ఆక్షన్ హాల్)గా మారిపోయింది. 23 మంది ఎమ్మెల్యేలు తామే పార్టీ మారుతున్నట్లు ప్రకటించి పార్టీ మారారు. ఇలాంటి ఘటనలో ఎలాంటి ఆధారాలు అక్కర్లేదు. స్పీకర్ వారిపై అనర్హత వేటు వేయవచ్చు. కానీ అలా చేయకుండా స్పీకర్ అసెంబ్లీ వ్యవస్థను అపహాస్యం చేస్తున్నారు. ఇలా పార్టీ ఫిరాయించిన వారిలో నలుగురికి మంత్రి పదవులు కూడా ఇచ్చారు.

కారుతోంది. నాణ్యత డొల్ల అనడానికి, నిధులు భారీగా పక్కదారి పట్టాయని చెప్పడానికి ఇది నిదర్శనం. గత నాలుగేళ్లుగా ఓ మీడియా సంస్థకు రూ.700 కోట్లు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చెల్లించింది. ప్రజా సంక్షేమం కోసం ఖర్చు చేయాల్సిన నిధులను ప్రచారం కోసం ధర్మపోరాట దీక్ష, నవనిర్మాణ దీక్ష, పుష్కరాలు, ప్రత్యేక విమానాల్లో విదేశీయాత్రలు, క్యాంపు కార్యాలయాల నిర్మాణాల పేరుతో వేలాది కోట్లు దుర్వినియోగం చేశారు. ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబునాయుడు అక్రమ సంపాదనను కర్ణాటక, గుజరాత్, తెలంగాణ రాష్ట్ర ఎన్నికలకు ఖర్చుచేశారు. అందరూ ఈ తప్పులను ప్రశ్నించే తత్వం పెంచుకోవాలి.

**సర్వీసులో ఉండగా ఎందుకు ప్రశ్నించలేదని అడగొచ్చు**

ఇన్ని అక్రమాలు జరుగుతుంటే సర్వీసులో ఉండగా ఎందుకు వ్యతిరేకించలేదని ఎవరైనా అడగొచ్చు. అయితే నేను ప్రభుత్వ సర్వీసులో ఉండగానే నా వద్దకు వచ్చిన ఫైళ్లలోని అక్రమాలకు సంబంధించిన ప్రతిపాదనలను నిక్కచ్చిగా ప్రశ్నించాను. రాజధాని నిర్మాణం విషయంలో సింగపూర్ ప్రైవేటు కంపెనీల కనార్జియం ప్రతిపాదనను తప్పుబట్టాను. దీనిని వ్యతిరేకిస్తూ ఫైలులో ఆరు పేరాలుపైగా రాశాను. ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వంలో అధికారులు సలహాలు, సూచనలు మాత్రమే ఇవ్వగలరు. అధికారులు ఎవరైనా అంతకంటే పాలకులను ప్రశ్నించి ఏమీ చేయలేరు.

**రాజధాని ముసుగులో రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారం**

మెగా రాజధాని నగరం ముసుగులో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం

రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారం సాగించడం దారుణాతిదారుణం. అధికార కేంద్రీకరణ తప్పుడు విధానం. మెగా నగరాల ఆలోచనే అసంబద్ధం. ఇది రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారాన్ని ప్రోత్సహించడానికి తప్ప ప్రజలకు ఏవిధంగానూ ఉపయోగం ఉండదు. పెద్ద నగరాలుంటేనే పెద్ద పెద్ద సంస్థలు వస్తాయని ప్రజలను భ్రమల్లో ముంచి రియల్ ఎస్టేట్ ద్వారా సంపాదించుకోవాలనుకోవడం నేరం.

**సాగునీటి ప్రాజెక్టుల్లో రూ. 20 వేల కోట్ల మేత**

సాగునీటి ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం కోసం విడుదల చేసిన నిధుల్లో ముఖ్యమంత్రి, అతని బినామీలు కమీషన్ల రూపంలో వేల కోట్లను దోచుకుంటున్నారు. సాగునీటి ప్రాజెక్టుల కోసం గత నాలుగున్నరేళ్లలో ఖర్చు చేసినట్టు ప్రభుత్వం చెబుతున్న రూ.50,000 కోట్లలోనే ఏకంగా రూ.20,000 కోట్ల అవినీతి జరిగింది.

**పనులు చేయకుండానే కమీషన్లు**

రాష్ట్రంలో చేపడుతున్న పనులన్నీ నవయుగ, మెఘా సంస్థలకు, కావూరి, రాయపాటి, సీఎం రమేష్ కు చెందిన కంపెనీలకు మాత్రమే అప్పగిస్తున్నారు. ఈ సంస్థలు ఎక్కడా పనులు చేయకుండా సబ్ కాంట్రాక్టర్లకు అప్పగించి నేరుగా 8 శాతంవరకూ కమీషన్లు మింగేస్తున్నాయి. ఫైబర్ గ్రిడ్ ప్రాజెక్టు, సెల్ ఫోన్ల కొనుగోళ్లలోనూ భారీగా అవినీతి జరిగింది. నీరు-చెట్టు పథకం కింద రూ.10 లక్షల విలువైన పనులే కాకుండా.. రెండు పనులు కలిపి మొత్తం రూ.20 లక్షల పనులను కూడా నామినేషన్ విధానంలో కావాల్సిన వారికి అప్పగిస్తున్నారు.

**తవ్వకుండానే తవ్వినట్లు**

నీటి కుంటలు(ఫారం పాండ్స్) తవ్వకుండానే తవ్వినట్లు లెక్కలు చూపించి బిల్లులు చేసుకుంటున్నారు. ఈవిధంగా రాష్ట్రంలో 600 మంది ఒక్కొక్కరు రూ.500 కోట్లకుపైగా సంపాదించారు. మరో 50 మంది ఒక్కొక్కరు రూ.100 కోట్లకుపైగా, మరో 50 మంది ఒక్కొక్కరు రూ.50 కోట్లకుపైగా ఆర్జించారు. అంటే కేవలం 600 మంది రూ.500 కోట్ల చొప్పున లెక్కిస్తే ఏకంగా రూ.3 లక్షల కోట్ల మేర అవినీతికి పాల్పడి ఆర్జించినట్టు స్పష్టమవుతోంది. ముఖ్యమంత్రి, అతని కోటర్

దోపిడీకి ఇది అదనం.

**ఫైబర్ లేదు.. గ్రిడ్ లేదు**

రాష్ట్రంలో చివరకు సెల్ ఫోన్ల కొనుగోళ్లలోనూ అవినీతి జరుగింది. ఫైబర్ గ్రిడ్ ప్రాజెక్టు చేపడతామని కేంద్ర ప్రభుత్వం చెబితే.. మేమే చేపడతామని రూ.400 కోట్లతో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తలపెట్టిన ఫైబర్ గ్రిడ్ ప్రాజెక్టు ఎక్కడా కనిపించడం లేదు. ఫైబర్ లేదు.. గ్రిడ్ లేదు. మార్కెట్ లో కేవలం రూ.2,000కు దొరికే సెల్ టాప్ బాక్సులను రూ.4,000కు అమ్ముతున్నారు. ఇలా ఏ రంగంలో చూసినా అవినీతి తాండవమాడుతోంది.

**జనం సొమ్మును విచ్చలవిడిగా ధారపోస్తున్నారు**

ఆంధ్రప్రదేశ్ లో నింగి, నేల హద్దుగా అవినీతి పెరిగిపోయింది. ఏమిటీ అవినీతి అని ప్రశ్నిస్తే.. మా కార్యకర్తలు బతకొద్దా అని అధికార పార్టీ నేతలు అంటున్నారు. సేవ చేయడం కాకుండా దోచుకోవడమే పని అనేవాడు కార్యకర్త ఎలా అవుతాడు? ప్రోటోకాల్ రూపంలో భారీగా ఖర్చు చేస్తున్నారు. ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో మంత్రులు, అధికారులు చేసే ఖర్చుతోపోల్చితే ఇప్పుడు రాష్ట్రం విడిపోయిన తర్వాత పదింతలు ఖర్చు పెడుతున్నారు. ఒకవైపు లోటు బడ్జెట్ అంటూనే నవ నిర్మాణ దీక్షలు, ధర్మపోరాట దీక్షలు, పుష్కరాలు, ప్రతి చిన్న కార్యక్రమాన్ని పెద్ద ఈవెంట్ లా చేస్తూ కోట్లు వృధా చేస్తున్నారు. ఒక ముఖ్యమంత్రి తన డైనెండ్ ని కార్యక్రమాల కోసం ప్రత్యేక విమానాల్లో తిరుగుతూ జనం సొమ్మును విచ్చలవిడిగా మంచినీళ్లప్రాయంలా వృధా చేస్తున్నారు. దండుకున్న డబ్బు నుంచే నంద్యాల ఉప ఎన్నికల్లో అధికార పార్టీ రూ.200 కోట్లు ఖర్చు పెట్టింది. దేశంలోనే అత్యధిక ఎన్నికల వ్యయం జరిగిన ఎన్నికగా ఈ ఉప ఎన్నికలు గుర్తింపు పొందాయి. 1970లో నేను బాపట్లలో అగ్రికల్చర్ చదువుతున్న సమయంలోనే సూక్ష్మ సాగునీటి పథకం కింద రెయిన్ గన్ల గురించి విన్నాను. ఇజ్రాయెల్ పర్యటన సందర్భంగా రైతులకు కూడా 1994ల్లో చూపించాం. ఇప్పటి పాలకులు తామే కొత్తగా రెయిన్ గన్లను కనుగొన్నట్టుగా ప్రచారం చేసుకుంటూ వాటి కొనుగోళ్లలోనూ అవినీతికి పాల్పడుతున్నారు. ఇప్పుడు ఆ రెయిన్ గన్లు ఎక్కడ ఉన్నాయో కనిపించడం లేదు.

## వ్యవస్థలు నాశనం

వ్యవస్థలన్నింటినీ నాశనం చేస్తున్న పాలకులను నిలదీయాల్సిన బాధ్యత ప్రజలపైనా ఉంది. నా చిన్నతనంలో హరిత విప్లవం చూశా. అప్పట్లో అధికారులు స్వతంత్రంగా వ్యవహరించడానికి వ్యవస్థలు సహకరించాయి. ప్రస్తుతం వస్తున్న మార్పులు దిగజారుతున్న విలువలకు అడ్డం పడుతున్నాయి.

● కర్ణాటకలో ముఖ్యమంత్రి కుమారస్వామి ప్రమాణ స్వీకారానికి 12 మంది ముఖ్యమంత్రులు హాజరైతే ఏపీ సీఎం చంద్రబాబు ఒక్కరోజు బస కోస రూ. 8.75 కోట్ల ప్రజా ధనాన్ని వెచ్చించడం ఏమిటి? రాచరికాలు అంతమొందినా నేడు ప్రజాస్వామ్యం ముసుగులో ఆధునిక రాజరిక వ్యవస్థ కొనసాగుతోంది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అన్ని రంగాల్లో అవినీతిని తారాస్థాయికి చేర్చింది. ప్రభుత్వ పెద్దల సహకారంతోనే ఇసుక, మైనింగ్ అక్రమ వ్యాపారం యధేచ్ఛగా సాగుతోంది.

## రాజధాని పేరుతో రూ.60 వేల కోట్లు

### దుర్లభనియోగం

రాష్ట్రంలో ఖర్చు పెట్టే ప్రతి పైసాకు అసెంబ్లీ అనుమతి తప్పనిసరిగా ఉండాలి. కానీ అసెంబ్లీ నుంచి ఎలాంటి అనుమతి తీసుకోకుండా, సభలో కనీసం చర్చించకుండా, ఓటింగ్ నిర్వహించకుండా రూ.27 వేల కోట్లు ఎలా ఖర్చు చేస్తారు? లోటు బడ్జెట్ ఉన్న రాష్ట్రంలో నాన్ బడ్జెట్ పేరుతో రూ.60 వేల కోట్లు అప్పు తీసుకోవడం ఏమిటి? రాష్ట్రం లోటు బడ్జెట్లో ఉంటే ఖర్చులు నియంత్రించుకోకుండా రూ.60 వేల కోట్లు పెట్టి అమరావతిలో తాత్కాలిక భవనాలు ఎందుకు? రూ.100 కోట్ల ఖర్చుతో శాశ్వత భవనాలు నిర్మించుకుంటే ప్రజాధనం లూటీ అయ్యేది కాదు. ప్రజాభిప్రాయానికి తావులేకుండా చేసి వ్యవస్థల్ని ప్రభుత్వం నాశనం చేస్తోంది.

## 'రాష్ట్రంలో ఎమ్మెల్యే ట్యాక్స్'

రాష్ట్రంలో అధికార పార్టీ ఎమ్మెల్యేలదే రాజ్యంగా మారిపోయింది. వారికి తెలియకుండా ఏదీ జరగదు. ఉద్యోగుల బదిలీలు, పోస్టింగ్లు అన్నీ డబ్బులు తీసుకుని చేస్తున్నారు. అనేక చోట్ల 'ఎమ్మెల్యే ట్యాక్స్' ఉంది. కనీసం మెడికల్ షాపు ఏర్పాటు చేసుకోవాలన్నా ఎమ్మెల్యేకు ట్యాక్స్ కట్టాల్సిన పరిస్థితి నెలకొంది. జన్మభూమి కమిటీలు మితిమీరిన పెత్తనంతో పంచాయతీ వ్యవస్థ పూర్తిగా చిన్నాభిన్నం అయింది. ఉచిత ఇసుక పేరుతో దోపిడీకి తెర తీశారు. ఉచితం అని చెప్పి భారీ ధరకు అమ్ముతున్నారు. పొరుగున ఉన్న తెలంగాణలో నదులు తక్కువ కావడంతో ఇసుక మనకు లభించినంతగా దొరకదు. అక్కడ ఇసుక అమ్మకం ద్వారా రూ.3 వేల కోట్ల ఆదాయం వస్తే, మన రాష్ట్రంలో రూ.10 వేల కోట్లు రావాలి, కానీ ఒక్క రూపాయి కూడా రాలేదు. ఇదంతా ప్రజాప్రతినిధులు, కాంట్రాక్టర్ల తినేస్తున్నారు.

- పతనమవుతున్న రాజకీయ విలువలు' సదస్సు  
( విశాఖపట్నం జిల్లా పెండ్లూరి 16-8-2018)

● చంద్రబాబు పాలనలో ప్రజా ప్రయోజనాల కంటే ప్రయివేటు, పార్టీ ప్రయోజనాలే ఎక్కువయ్యాయి. ఈ స్వార్థరాజకీయాలను చూస్తుంటే వైరాగ్యం, విరక్తి భావం కలుగుతోంది. నాకేమొస్తుంది? నా పార్టీకేమొస్తుంది? అనే కోణంలోనే పనిచేస్తున్నారు.

- నవ్యాంధ్రతో నా నడక పుస్తకావిష్కరణ సభ  
(విజయవాడ 25-11-2018)

● ముఖ్యమంత్రి ఒక రోజు జిల్లాలో పర్యటిస్తే రూ. 25 లక్షలు ఖర్చవుతుంది. తుపాను ప్రాంతాల్లో ముఖ్యమంత్రి పర్యటిస్తే ఇలా ప్రజాధనం వృథా కావడమే కాకుండా పోలీసులు, అధికారులు సీఎం చుట్టూ తిరుగుతారేగానీ వరద బాధితులకు ఏం సాయం చేస్తారు. విపత్తులు సంభవించినప్పుడు రాజకీయ లబ్ధి కోసం పర్యటించడం సరికాదు. 1977లో ఆంధ్రప్రదేశ్లో ఘోర తుపాను (దివసీమ ఉప్పెన) సందర్భంగా నాటి ముఖ్యమంత్రి జలగం వెంగళరావు అధికారులను అప్రమత్తం చేసి, కేంద్రంతో సంప్రదింపులు జరిపి కావాల్సినన్ని నిధులు సమకూర్చారు. 1990లో సీఎం మర్రి చెన్నారెడ్డి విదేశాల్లో ఉండగా తుపాను వచ్చింది. అప్పట్లో ఆయన అక్కడి నుంచే అధికారులను అప్రమత్తం చేయడం ద్వారా సమర్థంగా సహాయ కార్యక్రమాలు జరిపించారు.

- హైన్ క్లబ్ లో మీడియా సమావేశం  
(హైదరాబాద్ 26-10-2018)

# చంద్రబాబు తాజా కుంభకోణాలు

(రూ. కోట్లలో)

**ఇరిగేషన్ కుంభకోణాలు మొత్తం: 1,01,422.42**

జలవనరుల శాఖలో అంతులేని దోపిడీ	56,750
పోలవరంలో దోపిడీకి పన్నాగం	25,000
సీ.ఎం. రమేశ్ కు రెడ్ కార్పెట్	4,834
ఇద్దరు సీఎన్లు కాదన్నా ఆగని దోపిడీ	3,000
అడ్డగోలు దోపిడీకే అర్థం లేని అనుసంధానం	3,000
కోటలీ కాంట్రాక్టర్లకు లబ్ధి	2,000
రాతి, మట్టి కట్టల పనుల అంచనా వ్యయం మూడురెట్లు హెచ్చింపు	1,590.47
ఈపీసీకి టాటా... అదనపు చెల్లింపుల్లో వాటా	1,500
మేఘకే పురుషోత్తపట్నం, కొండవీటివారు టెండర్లు	930.5
ముడుపులకోసమే పట్టిసీమ	710
చింతలపూడి విస్తరణ పనుల్లో ముఖ్యమంత్రి కైంకర్యం	573
సూక్ష్మ ముడుపుల పథకంలో నొక్కేశారు	400
తోటపల్లి కాంట్రాక్టర్లు దోచింది	352.68
మధ్యపెన్నార్ లో నాలుగు దోపిడీ రెట్లు	320
వెలిగొండ రెండో టన్నెల్ లో సీఎం రమేశ్ కి లబ్ధి	200
తెలుగుగంగలో ముఖ్యమంత్రి స్వాహా	100
హంద్రీనీవాలో కాంట్రాక్టరుకు, మంత్రి దేవినేనికి అందిన ముడుపులు	78.82
పోగొండలో కొండంత అవినీతి	43.97
యనమల వియ్యంకుడు పుట్టా సుధాకర్ యాదవ్ కు నజరానా	38.98

**భూకబ్జాలతో దోచిన మొత్తం: 1,74,757.17**

విశాఖలో కబ్జాల భూకంపం	1,00,000
రాష్ట్రంలో భూములపై వాలిన ఎల్లో మాఫియా	58,933
ఈనాం భూములు స్వాహా	5,907
కార్పొరేట్లకు రాజధాని భూముల సంతర్పణ	3,245
దొంగడాక్యుమెంట్లతో విశాఖ దసపల్లా హిల్స్ కైంకర్యం	1,500
కబ్జాచేసిన భూమిని కట్టబెట్టారు	1,000
సదావర్తి సత్రం భూముల దోపిడీ యత్నం	978
విశాఖలో లూలూకు 12.52 ఎకరాల అప్పగింపు	905
విశాఖ శివారు భూముల్లో మంత్రి కుంభకోణం	604
విశాఖలో ఫ్రాంక్లిన్ టెంపుల్ టాన్ కు భారీగా లబ్ధి	400

ఆర్బీసీ స్థలాలు ప్రైవేటు సంస్థలకు సంతర్పణ	350
మిత్రుడికి కారుచౌకగా భూమి	338
ఆ చేత్తో దరఖాస్తు... ఈ చేత్తో అనుమతి	133.5
రేపల్లె ఎమ్మెల్యే ఖాతాలో 508 ఎకరాలు	101.72
పేదల భూములు గీతం కబ్జా	100
లింగమనేనికి 6.19 కోట్లు ధారాదత్తం	69
బెజవాడలో బొండాగిరి	50
గల్లూకు భూ నజరానా	40
బ్యాంకు తనఖా భూములు లింగమనేని వరం	39.15
విజయవాడలో పార్టీ కార్యాలయానికి 93సెంట్లు	25
ముక్తేశ్వరుని గుడిభూమికి ఎసరు	25
టీడీపీ నేతకు భూ నజరానా	13.80

### రాజధాని భూముల మాయాజాలం: 1,66,000

రాజధాని నిర్ణయంతోనే లక్ష కోట్లు లాగేశారు	1,00,000
రాజధానిలో స్పెస్ ఛాలెంజ్ కుంభకోణం	66,000

### కుంభకోణాల్లో కాజేసిన మొత్తం: 1,60,903.6

అగ్రిగోల్డ్ కుంభకోణం	35,000
నీరు, చెట్టు దోపిడీ	34,399
విద్యుత్తు కొనుగోలులో పంగనామాలు	21,000
నామినేషన్ దే డామినేషన్	12,332.3
పవన విద్యుత్ మూల్యం	11,625
శాశ్వత భవనాల టెండర్లలో గోల్ మార్	9,000
మద్యం సిండికేట్ల నుంచి దండుకున్న ముడుపులు	8,391.6
కేంద్ర నిధులు తమ్ముళ్ల వరం	5,817
విద్యుత్ శాఖలో పెద్దఎత్తున స్వాహా	4,000
నాలుగేళ్లలో చంద్రబాబు ఆర్బాటం, దుబారా..	2,615.76
ఐదు టవర్ల పేరుతో హడావుడి	2,176
అమరావతి బాండ్లతో జనానికి బ్యాండ్	2,000
ఆరోగ్యశాఖలో అవినీతి రాజ్యం	1827
మెడ్టెక్ పార్కులో అవినీతి చెట్లు	1,723
అధికారం దన్నుతో హెలికాప్టర్ పరుగులు	1,200
తాత్కాలిక సచివాలయం పేర దోపిడీ	1,031

పేదల కానుకలో కక్కుర్తి	800
పుష్కర నిధులు గోదారిపాలు	750
కృష్ణార్పణం	736
ట్రాన్స్ కోలో అక్రమాల లైన్	675
జెన్ కో ధర్మల్ ప్రాజెక్టులో దోపిడీ	670
హైటెన్షన్ విద్యుత్ లైన్ల మార్పిడిలో గోల్ మాల్	380
నచ్చినోళ్లకే నామినేషన్ పై చెరువులు	367.72
జనామీకి బడా ప్రాజెక్టులు	333
ఎస్టీఎఫ్ నిధులు.. తమ్ముళ్ల జేబుల్లోకి...	301.5
సీసీటీవీలో స్వాహా	270
అధికార పార్టీ ఎంపీ చెప్పిందే ధర	240
ఫైబర్ గ్రీడ్ కాంట్రాక్టులో కొల్లగొట్టేందుకు ముఖ్యమంత్రి పన్నాగం	220
సోలార్ గోల్ మాల్	155
భూమి చదును పేరిట దోపిడీ స్కెచ్	152.94
స్టార్ హోటళ్లకే రాయితీల వరం	150
ప్రభుత్వసుపత్రుల్లో వైద్య పరికరాల నిర్వహణ పేరిట దోపిడీ	120
రెయిన్ గన్స్ నిర్వహణ పేర దోపిడీ	103
చంద్రన్న కానుక	100
జ్ఞానభేరి పేరిట పక్కదారి పట్టిన సొమ్ము	100
గ్రామీణ రోడ్ల నిర్మాణం పేరుతో చినబాబు స్కెచ్	80
చంద్రన్న మజ్జిగ పథకం	39
బాబు ప్రచారం ఖర్చు	23.72

**మైనింగ్ శాఖలో తప్పుకున్నది: 14,502**

ఇసుక మాఫియా దోపిడీ	7,950
గ్రావెల్ ఖనిజంకోసం మంత్రి పత్తిపాటి స్కెచ్	2,000
దేవినేని ఇలాకాలో అక్రమ మైనింగ్	1,962
తెలలరాయిని దోచేశారు	1,000
మైనింగ్ అక్రమార్కులు.. అపరాధ రుసుం ఎగ్గొట్టే స్కీం.	1,000
బెరైటీస్ గనుల్లో దండా	390
విదేశీ బొగ్గును మింగేశారు.	200

**మొత్తం**

**6,17,585.19**

# ముఖ్యమైన పదాలు, సంక్లిష్టాలు

సిఆర్డీఐ	: క్యాపిటల్ రిజయన్ డెవలప్‌మెంట్ అథారిటీ
ఐడీపీ	: అమరావతి డెవలప్‌మెంట్ పార్ట్నర్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్
జీవో	: గవర్నమెంట్ ఆర్డర్
ఐపీఐఐసీ	: ఆంధ్రప్రదేశ్ ఇండస్ట్రియల్ ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్ కార్పొరేషన్
ఐపీఎంఐసీ	: ఆంధ్రప్రదేశ్ మినరల్ డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్
ఐపీఎల్ఎమ్ఐ	: ఆంధ్రప్రదేశ్ ల్యాండ్ మేనేజ్‌మెంట్ అథారిటీ
సీసీఎల్ఐ	: బీఫ్ కమీషనర్ ఆఫ్ ల్యాండ్ అడ్మినిస్ట్రేషన్
జీపీఐ	: జనరల్ పవర్ ఆఫ్ అటార్నీ
ఐపీజెన్కో	: ఆంధ్రప్రదేశ్ పవర్ జనరేషన్ కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్
ఐపీట్రాన్స్కో	: ఆంధ్రప్రదేశ్ ట్రాన్స్మిషన్ కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్
సీఐజి	: కంప్లైర్ అండ్ ఆడిటర్ జనరల్
ఎన్టీపీసీ	: నేషనల్ థర్మల్ పవర్ కార్పొరేషన్
డిస్కమ్	: డిస్ట్రిబ్యూషన్ కంపెనీస్
సీబిఐ	: సెంట్రల్ బ్యూరో ఆఫ్ ఇన్వెస్టిగేషన్
ఐజీఆర్ఎస్	: ఇన్ఫర్మేషన్ గ్యాడలింగ్ అండ్ రిట్రైవల్ సిస్టమ్
ఐపీజెడ్	: అగ్రికల్చరల్ ప్రొటెక్షన్ జోన్

- పోరంబోకు భూములు: చెరువులు, కుంటలు వంటి ఊరుమ్మడి ప్రయోజనాల కోసం వదిలి వేసిన భూమే పోరంబోకు భూమి. ఈ భూములు రెవెన్యూ రికార్డుల్లో ఉండవు, రెవెన్యూ లెక్కల్లోకి రావు. అయితే ప్రభుత్వం అవసరమైనప్పుడు ఈ భూములను తీసుకున్నప్పుడు, అప్పటి వరకు ఆ భూములను ఉపయోగించుకుంటోన్న వారికి ఎటువంటి నష్టపరిహారం ఇవ్వదు.
- అస్సైజ్డ్ భూములు: ఎస్సీ, ఎస్టీలకు కనీస ఉపాధి కల్పించే చర్యల్లో భాగంగా ప్రభుత్వం వారికి భూములను పంపిణీ చేసింది. ఇవి సాధారణంగా చాలా చిన్న కమతాలు, కేవలం కొద్ది ఆదాయాన్ని మాత్రమే ఇస్తాయి.
- లంక భూములు: ఇవి నది మధ్యన, నది ఒడ్డున ఉండే సారవంతమైన భూములు. వరకాలంలో వీటిపై నది ప్రవహించినా, మిగిలిన కాలాల్లో ఈ భూముల్లో పంటలు పండుతాయి. ఈ భూములను ప్రభుత్వాలు బీసీ, ఎస్సీ, ఎస్టీలకు ఉపాధి కల్పన నిమిత్తం కేటాయించాయి.
- జరీబు భూములు: లంక భూములకు ఉండే మరో పేరే జరీబు భూములు.
- జిరాయతీ భూములు: ఇవి నీటి సదుపాయం లేని పొడి భూములు. వీటిల్లో వ్యవసాయం పూర్తిగా వర్షపాతంపై ఆధారపడి ఉంటుంది.
- తహసీల్దార్: మండల రెవెన్యూ అధికారికి ఉర్దూ పేరు ఇది.
- ఖరీఫ్, రబీ: ఇవి మన దేశంలోని రెండు ముఖ్యమైన పంట కాలాలు. ఖరీఫ్ జులై నెలలో ప్రారంభమై అక్టోబర్లో ముగుస్తుంది. రబీ అక్టోబర్లో మొదలై మార్చి నెలలో ముగుస్తుంది.
- స్విస్ ఛాలింజ్: ఈ విధానం ప్రకారం ఏ సంస్థ అయినా ప్రభుత్వానికి అడగకుండానే ఒక అభివృద్ధి ప్రాజెక్టుకు ప్రతిపాదనలు పంపవచ్చు. ప్రభుత్వానికి ఆ ప్రాజెక్టు ఆలోచన నచ్చితే, ఇతర సంస్థలను ఆ ప్రతిపాదన కంటే మెరుగైన ప్రతిపాదనలు సమర్పించమని అడుగుతుంది. అందరిలో మెరుగైన ప్రతిపాదన ఇచ్చిన సంస్థకు ఆ ప్రాజెక్టు దక్కుతుంది.
- ఈపీసీ పద్ధతి: సివిల్ కాంట్రాక్టుల్లో అత్యధికంగా ఉపయోగించే ఇంజనీరింగ్, ప్రొక్యూర్‌మెంట్, కన్‌స్ట్రక్షన్ పద్ధతినే ఈపీసీ పద్ధతి అని పిలుస్తారు. ఈ పద్ధతిలో ప్రాజెక్టు డిజైన్ నుంచి చిట్టచివరి నిర్మాణాన్ని పూర్తి చేసేవరకు మొత్తం పనులు కాంట్రాక్టర్ చెయ్యవలసి ఉంటుంది. అన్ని పనులకు సంబంధించిన అంచనాలు ముందే వేసుకొని ఉంటారు కాబట్టి మధ్యలో ప్రాజెక్టు వ్యయం పెంపు కుదరదు.



# ఇరిగేషన్‌లో మెకేసారు



# రూ. 56,750 కోట్లు

## జలవనరుల శాఖలో అంతులేని దోపిడీ

### నాలుగున్నరేళ్లలో ఖర్చుచేసింది..

నీరు - చెట్టుకు - రూ.15,159 కోట్లు

పోలవరం - రూ. 9,727 కోట్లు

పెండింగ్ ప్రాజెక్టులకు - రూ. 37,952.92 కోట్లు

వెరసి మొత్తం - రూ. 62,838.92 కోట్లు

### కమీషన్ల రూపంలో కొట్టేసింది

రూ.32,000 కోట్లు

పూడిక తీసి అమ్మేసుకున్న మట్టి,

ఇసుక విలువ - రూ. 24,750 కోట్లు

వెరసి మొత్తం - 56,750 కోట్లు

### మాటలు

“పోలవరం, ఉత్తరాంధ్ర సుజల స్రవంతి మినహా పెండింగ్ ప్రాజెక్టుల పనులను కేవలం రూ.17,368 కోట్లతో పూర్తి చేస్తాం. కొత్తగా 35.04 లక్షల ఎకరాల ఆయకట్టుకు నీళ్లు అందిస్తాం.. రాష్ట్రాన్ని సస్యశ్యామలం చేస్తాం”.

.. సాగునీటి ప్రాజెక్టులపై జూలై 28, 2014న విడుదల చేసిన శ్వేతపత్రంలో సీఎం చంద్రబాబు

### చేతలు

జలవనరుల శాఖలో నాలుగున్నరేళ్లలో ఖర్చుచేసింది రూ. 62,132 కోట్లు. అందులో నీరు చెట్టు వధకం కింద రూ. 15,159 కోట్లు, పోలవరం ప్రాజెక్టుకు రూ. 9,727కోట్లు, పెండింగ్ ప్రాజెక్టులకు రూ. 37,246 కోట్లు ఖర్చుచేశారు. మొత్తం రూ.62,132 కోట్లలో సగానికి పైగా అంటే దాదాపు రూ.32,000 కోట్లు కమీషన్ల రూపంలో మెక్కేశారు. ఇక నీరుచెట్టు కింద అన్నదీయులకు నామినేషన్ పద్ధతిలో పనులు అప్పగించి చెరువుల్లో వాగుల్లో వంకల్లో పూడిక తీసి వచ్చిన మట్టి, ఇసుకను అమ్ముకోవడం ద్వారా రూ. 24,750 కోట్లు దోచేశారు. వెరసి జలవనరుల శాఖ కింద జరిగిన దోపిడీ రూ. 56,750 కోట్లు (32,000+24,750) అన్నమాట.

వంద రూపాయలతో పూర్తయ్యే పనికి రూ.పది వేలు ఎవరైనా ఖర్చు చేస్తారా? దుబారా ఖర్చు కోసం అప్పులు ఎవరైనా చేస్తారా? అదీ అధిక వడ్డీలకు అప్పులు తీసుకుంటారా? మీరే కాదు ఎవరూ ఆ పని చేయరు. కానీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మాత్రం తద్దినంగా వ్యవహరిస్తోంది. కాంట్రాక్టర్లతో కుమ్మక్కైన ప్రభుత్వ పెద్దలు సాగునీటి ప్రాజెక్టుల అంచనా వ్యయాలను అడ్డగోలుగా పెంచేసింది. నాలుగున్నరేళ్లలో 23 సాగునీటి ప్రాజెక్టుల అంచనా వ్యయాన్ని రూ.58,107.86 కోట్ల మేర పెంచేసింది. దాంతో ఏర్పడిన నిధుల కొరతను భర్తీ చేసుకోవడానికి ఆంధ్రప్రదేశ్ జలవనరుల అభివృద్ధి సంస్థ(ఏపీడబ్ల్యూఆర్డీసీ) ద్వారా అధిక వడ్డీలకు జాతీయ బ్యాంకుల నుంచి అప్పులు తీసుకుంటోంది. ఈ క్రమంలో ఏపీడబ్ల్యూఆర్డీసీ రుణ పరిమితిని పూర్తిగా ఎత్తేస్తూ ప్రభుత్వం చట్టాన్నే సవరించింది. రాష్ట్రాన్ని సుభిక్షం చేయాల్సిన సాగునీటి ప్రాజెక్టులను ప్రభుత్వ పెద్దలు కమీషన్ల కోసం అక్షయపాత్రలుగా మార్చుకున్నారు. నాలుగున్నరేళ్లలో కమీషన్ల కోసం చేపట్టిన పట్టిసీమ, పురుషోత్తపట్నం ఎత్తిపోతల పథకాలు మినహా మిగతా సాగునీటి ప్రాజెక్టుల పనులన్నీ గతంలోనే ప్రారంభమయ్యాయి. మిగిలిపోయిన ప్రాజెక్టుల పనుల్లో పోలవరం, ఉత్తరాంధ్ర సుజల స్రవంతి మినహా మిగిలిన ప్రాజెక్టుల పనులు రూ.17,368 కోట్లు ఖర్చు చేస్తే పూర్తవుతాయని అధికారం చేపట్టిన తొలి నాళ్లలో సీఎం చంద్రబాబు విడుదల చేసిన శ్వేతపత్రంలో స్పష్టం చేశారు. నాలుగున్నరేళ్లలో రూ.62,132 కోట్లు ఖర్చు చేసినా ఏ ఒక్క

**GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH  
ABSTRACT**

Water Resources Department – NTR Telugu Ganga Project - 2<sup>nd</sup> Revised Administrative Sanction for an amount of **Rs.6671.625 Crores** – Orders - Issued.

**WATER RESOURCES (Projects-II) DEPARTMENT**

**G.O.Ms.No. 16**

**Dated: 09-03-2018.  
Read the following:**

- 1) G.O.Ms.No.2, I&CAD(PW-TGP.I) Department, dated:02.01.1996
- 2) G.O.Ms.No.70,I&CAD(MA.J.IRRGN.V)Department, dated:20.03.2007.
- 3) From the CE, NTR Telugu Ganga Project, Lr.No.CE/NTR-TGP/TPT/ P&M/ AEE4/ 11966, dated:23.07.2016, 09.09.2016, 22.02.2017, 15.05.2017, 15.07.2017 and 05.10.2017.

-----XXXX-----

**ORDER:-**

In the reference 1<sup>st</sup> read above, Government have accorded part administrative approval for an amount of Rs.1805.00 Crores for Telugu Ganga Project. In the reference 2<sup>nd</sup> read above, Government have accorded Revised administrative approval for Telugu Ganga Project for an amount of Rs.4,431.96 Crores.

2) In the reference 3<sup>rd</sup> read above, the Chief Engineer, NTRTGP has stated that the Telugu Ganga Project is an Interstate Project formulated to irrigate an ayacut of 5.75 Lakhs Acres in drought prone areas of Kurnool, Kadapa, Chittoor Districts of Rayalaseema and upland areas of SPSR Nellore District by utilizing 29 TMC of Krishna Flood water and 30 TMC of Pennar Flood waters, besides conveying 15 TMC of Krishna water to Chennai City with a view to provide drinking water to Chennai city of Tamilnadu. The main components of the project are almost completed except balance works on distributary system, lining & improvements in certain reaches on main canal from 1996

**GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH  
ABSTRACT**

Water Resources Department – Poola Subbahiah Veligonda Project- (1) Deletion of **Tunnel- I from Km 15.200 m to Km 18.800 and Tunnel- II from Km 10.750 m to Km 18.787 (2) Sanction for an amount of Rs.292.15 Crores** in deleted portion of Tunnel-I and for an amount of **Rs.720.26 Crores** for deleted portion of **Tunnel-II with SoR 2017-18;** and (3) Permission for calling Tenders under Non EPC system (L.S Contract) for the part of balance work of **Tunnel-I and Tunnel-II** – Orders - Issued.

**WATER RESOURCES (Projects-II) DEPARTMENT**

**G.O.Ms.No. 21**

**Dated: 22-03-2018**

**Read :**

From the Chief Engineer(P), Ongole, Letter No.CE&DWRO/ PKM DIST/OGL/DEE2/ATO/21/2005/VGP/P-I/Vol. 9 & 10, dated:20.11.2017, 29.12.2017 & 22.01.2018.

-----XXXX-----

**ORDER:**

In the reference read above, the Chief Engineer (P), Ongole has stated that the works of P.S.Veligonda Project (i) Tunnel-I of Package-I was entrusted to M/s SABIR SEW & PRASAD (JV), Hyderabad on EPC for an amount of Rs.624.60 Crores dated:20.08.2005 and EoT was sanctioned up to 31.08.2018 (ii) Tunnel-II of Package-V was entrusted to M/s HCC-CPPL(JV), Hyderabad on EPC for an amount of Rs.735.21 Crores dated:21.06.2007 and the EoT was sanctioned up to 31.05.2019. The CE(P), Ongole has further submitted that after prolonged correspondence the agency could not achieve the required milestone programme. During the video conference held by the Hon'ble Chief Minister of Andhra Pradesh regarding review of works on the status of Tunnel- I & II, it was instructed to entrust the balance works to another agency by inviting tender duly deleting from the scope of original agency. Seven days notice was issued to the two agencies to gear up the progress of work duly informing that failing which action will be initiated as per terms & conditions of Agreement. Even though the notice was served, the agency has not accelerating the rate of progress to achieve the target.

**తెలుగు గంగ, వెలిగొండ ప్రాజెక్టుల అంచనా వ్యయాలను పెంచుతూ ప్రభుత్వం 2018లో జారీ చేసిన జీవోలు**

ప్రాజెక్టు పూర్తి కాకపోవడం ప్రభుత్వ పెద్దల అక్రమాలకు పరాకాష్ట.

**కమీషన్ కోసం 60-సీ అస్తుం**

టీడీపీ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి రాగానే కమీషన్లు ఇవ్వకపోవడంతో పాత కాంట్రాక్టర్లపై 60సీ నిబంధన కింద వేటు వేసింది. స్టీలు, సిమెంటు, డీజిల్ వంటి ధరలు తగ్గినా ప్రాజెక్టుల్లో మిగిలిపోయిన పనుల అంచనా వ్యయాన్ని అడ్డగోలుగా పెంచేశారు. కమీషన్లు ఇచ్చిన కాంట్రాక్టర్లకే తాజాగా పనులను అప్పగించేశారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శులుగా పనిచేసిన ఐవైఆర్ కృష్ణారావు, ఎస్పీ టక్కర్లు వద్దని వారించినా ధరల సర్దుబాటు కింద కాంట్రాక్టర్లకు అదనపు నిధులు ఇవ్వడానికి వీలుగా ఉత్తర్వులు (జీవో-22)ను జారీ చేశారు. ఈపీసీ(ఇంజనీరింగ్ ప్రొక్యూర్మెంట్ అండ్ కన్స్ట్రక్షన్) విధానంలోని మౌలిక సూత్రాలను తుంగలో తొక్కుతూ పనుల్లో పరిమాణం పెరిగితే ఆ మేరకు కాంట్రాక్టర్లకు అదనపు నిధులు ఇవ్వడానికి వీలుగా ఉత్తర్వులు(జీవో-63) జారీ చేశారు. అంతటితో ఆగలేదు.. ఏప్రిల్ 1, 2013 తర్వాత అంటే కొత్తగా చేపట్టిన ప్రాజెక్టుల పనులకూ జీవో 22, జీవో 63లను వర్తింపజేసి కాంట్రాక్టర్లకు అదనపు నిధులు ఇచ్చేలా ఉత్తర్వులు జారీచేశారు. ఫలితంగా అంచనా వ్యయం భారీగా పెరిగింది. దాంతో సాగునీటి ప్రాజెక్టులకు బడ్జెట్లో కేటాయించిన నిధులు సరిపోవడం లేదు. ఏపీడబ్ల్యూఆర్ డిసీ ద్వారా భారీ ఎత్తున రుణాలు చేస్తూ కాంట్రాక్టర్లకు బిల్లులు చెల్లిస్తూ కమీషన్లు రాబట్టుకుంటున్నారు.

**పనులన్నీ కోటి కోటి కాంట్రాక్టర్లకే**

పాత కాంట్రాక్టర్లపై 60సీ నిబంధన కింద వేటు వేసి, అంచనా వ్యయాన్ని పెంచేసి.. ఎక్కువ కమీషన్లు ఇచ్చేందుకు అంగీకరించిన కాంట్రాక్టర్లకు కుదిరితే నామినేషన్ పద్ధతిలో లేకుంటే.. వారికే పనులు దక్కేలా నిబంధనలు రూపొందించి టెండర్ నోటిఫికేషన్లు జారీ చేస్తున్నారు. గత నాలుగున్నరేళ్లుగా ఇదే తంతు. సీఎం రమేష్ కు చెందిన రిట్విక్ ప్రాజెక్ట్స్, ఆర్థిక మంత్రి యనమల వియ్యంకుడు పుట్టా సుధాకర్ యాదవ్ తో వ్యాపార సంబంధం ఉన్న హెచ్ఈఎస్, బొల్లినేని శీనయ్యకు చెందిన బీఎస్పీసీఎల్, కడప జిల్లా టీడీపీ అధ్యక్షుడికి చెందిన ఆర్కే ఇన్ఫ్రా, మెగా, ఎన్సీసీ, నవయుగ, సూర్య కన్స్ట్రక్షన్స్ వంటి సంస్థలకే నాలుగేళ్లుగా అధిక శాతం పనులను కట్టబెట్టి భారీ ఎత్తున కమీషన్లు దండుకున్నారు. హంద్రీ-నీవా, గాలేరు-నగరి, వంశధార, వెలిగొండ ప్రాజెక్టుల్లో సీఎం రమేష్ సంస్థకు సింహభాగం పనులు కట్టబెట్టి.. భారీ ఎత్తున లబ్ధి చేకూర్చారు. అంచనాల్లో వంచనకు పాల్పడి అధిక ధరలతో చేపట్టిన పట్టిసీమ, పురుషోత్తపట్నం, కొండవీటివారు, ఉరవకొండ సూక్ష్మనీటిపారుదల పథకం, హంద్రీ-నీవా పనుల్లో అధిక భాగం పనులను మెగా సంస్థకు.. పోలవరం, చింతలపూడిలో సింహభాగం పనులు నవయుగకు కట్టబెట్టారు. పోలవరం కుడి కాలువ పనుల్లో బొల్లినేని శీనయ్యకు.. కృష్ణా పుష్కరాలు, పోలవరం ఎడమ కాలువ పనులలో ఎక్కువ భాగం సూర్య కన్స్ట్రక్షన్స్కు నామినేషన్ పద్ధతిలో కట్టబెట్టి భారీ ఎత్తున

I&CAD Department - Major Irrigation Projects - Review & Package-wise study of works to examine the need for contribution of the works/ or to invite fresh bids by updating the estimates - Recommendations of the Expert committee - Certain guidelines - Orders - Issued.

IRRIGATION AND CAD (REFORMS) DEPARTMENT

G.O.Ms.No.22.

Dated:23-02-2015.

Read the following:-

- 1) G.O.Ms.No.13, I&CAD(PW:Reforms) Deptt., dated:07.02.2014.
- 2) Govt.Memo.No.9184/Reforms/A1/2011, dated:26.05.2014.

ORDER:

In the reference 1<sup>st</sup> read above, orders were issued to implement certain instructions on the recommendations of the Group of Ministers.

4. In supersession of the orders issued in the reference 1<sup>st</sup> read above, Government after careful examination of the above recommendations, hereby issues the following instructions for implementation:-

- i. Price variation be allowed for Labour, Machinery and other materials with effect from 01.04.2013.
- ii. Distributory work shall be deleted from the scope of the contractor and executed separately, whenever a new agreement is signed in pursuance of these orders, if the tender premium is not agreed on the distributory network rates as per Memo.No.34843/Reforms/A1/2006, dated:04.01.2010.
- iii. As and when extra structures needed as well for extra quantities, beyond the original scope of work, the EPC Code shall be followed.
- iv. The requirement of dewatering shall be considered by State Level Standing Committee and High Power Committee headed by Chief Secretary/Secretary wherever extraordinary circumstances due to unprecedented floods or wherever canal flow was required to be continued beyond normal crop season.
- v. Whenever and wherever controlled blasting is needed or has been resorted to beyond what is permitted in the Contract (like in case of law & order situations arising if normal blasting was resorted to) shall be allowed by State Level Standing Committee and High Power Committee as per actual ground situation and as per recorded evidence.

**ప్రాజెక్టుల అంచనా వ్యయాన్ని ఇష్టం వచ్చిన రీతిలో పెంచుకునేందుకు వీలు కల్పిస్తూ**

**23.02.2015న రాష్ట్ర ప్రభుత్వం జారీ చేసిన జీవో నం.22 లోని భాగాలు**

ముడుపులు దండుకున్నారు. అంచనా వ్యయాన్ని భారీ ఎత్తున పెంచేసి.. అక్రమాలకు పాల్పడటాన్ని, 2015-16, 2016-17, 2017-18 ఆర్థిక సంవత్సరాల్లో కాగ్(కంప్రోలర్ అండ్ ఆడిటర్ జనరల్) ఎత్తిచూపింది.

సాగునీటి ప్రాజెక్టుల పనుల పేరుతో ఇప్పటికే ఏపీడబ్ల్యూఆర్డీసీ ద్వారా 7.90 శాతం వడ్డీతో బ్యాంకుల ద్వారా రూ.నాలుగు వేల కోట్ల అప్పును ప్రభుత్వం సమీకరించింది. ప్రాజెక్టుల పనుల కోసం తక్షణమే రూ.30 వేల కోట్ల నిధులు అవసరమని ఇటీవల జలవనరుల శాఖ ఈఎన్సీ ప్రభుత్వానికి నివేదిక పంపింది. ఆ మేరకు అప్పు తీసుకోవడానికి ఏపీడబ్ల్యూ ఆర్డీసీకి సర్కార్ అనుమతి ఇచ్చింది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం డిపాజిట్ల మీద బ్యాంకులు ఆరు శాతానికి మించి వడ్డీ ఇవ్వవు. బహిరంగ మార్కెట్లో తక్కువ వడ్డీకే అప్పులు లభ్యమవుతున్నప్పుడు అధిక వడ్డీలకు అప్పులు తీసుకోవడంపై ఆర్థిక శాఖ తీవ్ర అభ్యంతరం వ్యక్తం చేసింది. ప్రపంచ బ్యాంకు, జపాన్ అంతర్జాతీయ సహకార సంస్థ(జైకా), ఏడీబీ(ఆసియా అభివృద్ధి బ్యాంకు) వంటి సంస్థల నుంచి రుణం తీసుకుంటే.. వాటిని విదేశీ రుణంతో చేపట్టే ప్రాజెక్టులు(ఈఎపీ)గా కేంద్రం పరిగణిస్తుందని, ఆ మేరకు రుణం చెల్లింపులో రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి వెనులుబాటు కూడా లభిస్తుందని

**2013-14 సామాజిక ఆర్థిక సర్వే నివేదికలో తక్కువ మొత్తం ఖర్చు చేస్తే పూర్తవుతాయని పేర్కొన్న ప్రాజెక్టులు ఇవే..**

1. పుష్కర ఎత్తిపోతల
2. తాడిపూడి ఎత్తిపోతల
3. వెంకటనగరం పంపింగ్ స్కీం
4. వంశధార
5. తోటపల్లి
6. గుండ్లకమ్మ
7. తెలుగుగంగ
8. హంద్రీ-నీవా
9. గాలేరు-నగలి తొలి దశ
10. ముసురుమిల్లి
11. ఎర్రకాల్య

ఎత్తిచూపుతున్నారు. కానీ.. వాటిని బేఖాతరు చేస్తూ 2018-19, 2019-20 ఆర్థిక సంవత్సరాలకు ఏపీడబ్ల్యూఆర్డీసీ ద్వారా కనీసం రూ.30 వేల కోట్లను అప్పుగా తీసుకోవడానికి ప్రభుత్వం ప్రణాళిక రచించింది. అధిక వడ్డీలకు భారీగా అప్పులుచేసి సీఎం చంద్రబాబు భారీగా కమీషన్ల వసూలుచేసుకుంటున్నారు.

**ప్రణాళిక లోపానికి పరాకాష్ఠ..**

జలయజ్ఞం కింద దివంగత ముఖ్యమంత్రి వైఎస్ రాజశేఖరరెడ్డి చేపట్టిన 11 ప్రాజెక్టుల పనులు ముగింపు దశకు చేరుకున్నాయని, మిగిలిపోయిన ఐదు శాతం పనులు పూర్తి చేస్తే కొత్తగా 2,03,628 ఎకరాల ఆయకట్టుకు నీళ్లందించవచ్చునని 2013-14 సామాజిక ఆర్థిక సర్వే వెల్లడించింది.. ఈ 11 ప్రాజెక్టులను కేవలం రూ.780 కోట్లతో పూర్తి చేయవచ్చునని అప్పట్లో అధికారులు సర్కార్కు నివేదిక ఇచ్చారు. ఆయకట్టుకు నీళ్లందించి.. రైతులకు ప్రయోజనం చేకూర్చాలన్న చిత్తశుద్ధి ఉంటే.. ఆ ప్రాజెక్టులను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం శరవేగంగా పూర్తి చేసేది. కానీ.. తక్కువ ఖర్చుతో పూర్తయ్యే మిగిలిపోయిన పనుల అంచనా వ్యయాన్ని భారీగా పెంచేసిన సర్కార్.. పాత కాంట్రాక్టర్లకు తొలగించి, కమీషన్లు ఇచ్చిన వారికి

పనులు అప్పగించింది. అయినా.. ఆ పనులను పూర్తి చేయలేక పోయింది. కొత్తగా ఒక్క ఎకరాకూ నీళ్లందించలేకపోయింది. తన వైఫల్యాలను కప్పిపుచ్చుకునే క్రమంలో ఎప్పుడో పూర్తయి, జాతికి అంకితం చేసిన ప్రాజెక్టులనే చంద్రబాబు మళ్ళీ ప్రారంభించి.. అది తన ఘనతగా చెప్పుకోవడానికి నానా తంటాలు పడుతున్నాడు. తోటపల్లి ప్రాజెక్టు నుంచి సిద్దాపురం ఎత్తిపోతల పథకం వరకూ ఇదే కథ.

### తగ్గిపోతున్న ఆయకట్టు

రాష్ట్రంలో సాగుకు యోగ్యమైన భూమి 199.04 లక్షల ఎకరాలు ఉంది. ఉమ్మడి రాష్ట్రంలోనే సాగునీటి ప్రాజెక్టులు, చెరువులు, కుంటలు, బోరు బావుల కింద 104.20 లక్షల ఎకరాల ఆయకట్టుకు నీళ్లందేవి. కానీ.. గత నాలుగేళ్లుగా ఆయకట్టు తగ్గిపోతూ వస్తోంది. గరిష్ఠంగా 76 లక్షల ఎకరాలకు మాత్రమే సాగునీరు అందించినట్లు జలవనరుల శాఖ రికార్డులే చెబుతున్నాయి. కానీ.. క్షేత్ర స్థాయిలో ఆ మేరకు కూడా అందిన దాఖలాలు లేవు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం గత నాలుగేళ్లలో కొత్తగా 18 వేల ఎకరాలకు నీళ్లందించామని చెబుతున్న మాటల్లో వీసమెత్తు వాస్తవం లేదు. కమిషనల కోసం చేపట్టిన పట్టిసీమ ఎత్తిపోతల పథకం ద్వారా కృష్ణా డెల్టాలో 13.08 లక్షల ఎకరాల ఆయకట్టును స్థిరీకరించినట్లు ప్రభుత్వం చెబుతోంది. గత మూడేళ్లలో కృష్ణా డెల్టాలో లక్షలాది ఎకరాల్లో పంటలు ఎండిపోవడాన్ని సర్కార్ దాచిపెడుతోంది.



## గత నాలుగున్నరేళ్లలో భారీగా పెరిగిన ప్రాజెక్టుల వ్యయం (కోట్లలో)

ప్రాజెక్టు పేరు	తొలి అంచనా	పెంచినఅంచనా
1.వంశధార	933.90	1,616.23
2.తారకరామతీర్థ సాగరం	220.4	471.31
3.మహేంద్రతనయ	127.00	466.28
4.జంఝావతి	70.55	107.03
5.పుష్కర ఎత్తిపోతల	608.04	674.52
6.ముసురుమిల్లి	207.00	223.34
7.సూరంపాళెం	44.37	69.74
8.తాడిపూడి ఎత్తిపోతల	526.17	944.01
9.బింతలపూడి ఎత్తిపోతల	1,701	4909.80
10.గుండ్లకమ్మ	592.18	753.83
11.గోరకల్లు	420.84	840.34
12.గాలేరు-నగరి తొలి దశ	2155.45	2800.82
13.సిద్దాపురం ఎత్తిపోతల	89.72	116.51
14.హంద్రీ-నీవా తొలి దశ	2774.00	4317.00
15.హంద్రీ-నీవా రెండో దశ	4076.00	7340.86
16.యాడికి కెనాల్ వ్యవస్థ	548.82	768.90
17.మిడ్ పెన్నార్ దక్షిణ కాలువ	124.41	509.16
18.ధర్మవరం బ్రాంచ్ కాలువ	15.63	32.94
19.బోలవరం	16010.45	58319.06
20.పోగొండ రిజర్వాయర్	85.51	129.48
21.ఉత్తరాంధ్ర సుజల స్రవంతి తొలి దశ	801.03	2,022.20
22.తెలుగుగంగ	4,460.64	6,671.62
23.వెలిగొండ సారంగాలు	1359.81	1956.30
<b>మొత్తం</b>	<b>37,952.92</b>	<b>96,060.78</b>

# రూ. 25,000 కోట్లు పోలవరంలో దోపిడీకి పన్నాగం

రూ. 16 వేల కోట్ల ప్రాజెక్టు అంచనా వ్యయం రూ. 57,940.86 కోట్లకు పెంపు

అందులో 25,000 కోట్లు కొట్టేసే స్కెచ్

పనులు మాత్రం ఇంకా పునాదిస్థాయి దాటని దుస్థితి

పనులన్నీ సబ్ కాంట్రాక్టర్లకు... కమిషన్లన్నీ ముఖ్యమంత్రికి, జలవనరులశాఖ మంత్రికి..

“పోలవరం ప్రాజెక్టును 2018, ఖరీఫ్ నాటికి పూర్తి చేస్తాం. ఆయకట్టుకు గ్రావిటీపై నీటిని అందిస్తాం”.

సీఎంగా ప్రమాణ స్వీకారం చేస్తూ, 2014, జూన్ 8న చంద్రబాబు ఇచ్చిన హామీ ఇది. 2018 రానే వచ్చింది..

ఖరీఫ్ పంట కాలంకూడా ముగిసింది. అయినా,.. పోలవరం

ప్రాజెక్టు పనులు పునాది స్థాయి కూడా దాటలేదని

చెప్పాల్సిన పరిస్థితి.

అసలు ఈ ప్రాజెక్టుకు ‘చంద్ర’ గ్రహణం పట్టుకుంది. పనులన్నీ పూర్తి చేసి 2018 ఖరీఫ్ నాటికి ఆయకట్టుకు నీళ్లందించడంలో చేతులెత్తేసిన చంద్రబాబు సర్కారు.. అంచనా వ్యయాన్ని రూ.16,010.45 కోట్ల నుంచి రూ.57,940.86 కోట్లకు పెంచేయడంలో మాత్రం ప్రగతి సాధించింది. విభజన చట్టం ప్రకారం జాతీయ ప్రాజెక్టుగా కేంద్రమే నిర్మించాల్సిన పోలవరం ప్రాజెక్టు బాధ్యతలను సీఎం చంద్రబాబు దక్కించుకున్నారు. పనులన్నీ సబ్ కాంట్రాక్టర్లకు అప్పగించి.. కమీషన్లు దండుకుంటున్నారు. హెడ్ వర్క్ నుంచి కుడి.. ఎడమ కాలువ పనుల వరకూ ఇదే తతంగం. చంద్రబాబు కమీషన్ల కక్కుర్తి కారణంగా పోలవరం జలాశయం పనుల డిజైన్లు కొలిక్కి రాలేదు. 2019 ఖరీఫ్ నాటికి కూడా గ్రావిటీపై ఆయకట్టుకు నీళ్లందించే స్థాయిలో పనులు సాగడం లేదని అధికారులు చెబుతున్నారు.

పోలవరం ప్రాజెక్టు కలను సాకారం చేసేందుకు దివంగత ముఖ్యమంత్రి వైఎస్ రాజశేఖరరెడ్డి 2005లో శ్రీకారం చుట్టారు. అవసరమైన అన్ని అనుమతులు సాధించి.. రూ.10,151.40 కోట్ల అంచనా వ్యయంతో శరవేగంగా పనులు చేపట్టారు. ప్రాజెక్టు హెడ్

## GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH ABSTRACT

Polavaram Irrigation Project- Conducting detailed investigation, preparations of hydraulic particulars, designs and Engineering, preparation of estimates and excavation of main canal, formation of banks including canal lining and construction of CM & CD works of Polavaram Left Main canal from Package Nos. 1 to 8 under EPC Turn Key system- Revised administrative sanction-Accorded – Orders – Issued.

### WATER RESOURCES (PROJECTS.I A2) DEPARTMENT

G.O.MS.No. 117

Dated: 06-12-2016

Read the following:

3. Government, after careful examination hereby accord Revised Administrative sanction for an amount of Rs.3645.15 Crores (Rupees Thirty six hundred forty five crores and fifteen lakhs only) against the 1st RAS of Rs.1954.74 Crores for the work "Conducting detailed investigation, preparations of hydraulic particulars, designs and Engineering, preparation of estimates and excavation of main canal, formation of banks

పోలవరం ఎడమ కాలువ విస్తీర్ణం 1వ ప్యాకేజీ నుంచి 8వ ప్యాకేజీ వరకు, పనుల అంచనా వ్యయాన్ని రూ. 1,954.74 కోట్ల నుండి 3,645.15 కోట్లకు పెంచుతూ జారీ చేసిన జీవో నం.117

### WATER RESOURCES (PROJECTS.I A2) DEPARTMENT

G.O.MS.No. 118

Dated: 06-12-2016

Read the following:

4. Government, after careful examination hereby accord Revised Administrative sanction for Rs.4375.776 Crores (Rupees Forty three hundred seventy five Crores and seventy seven lakhs sixty thousand only) against the 1st RAS of Rs.2240.69 Crores for the work "Conducting detailed investigation of Polavaram Irrigation Project Right Main Canal – from (1) KM.0.000 to Km.14.800 2) Km.14.800 to Km.38.199 3) Km.38.199 to Km.71.500 4) KM.71.500 to Km.105.100 (5) Km 105.100 to Km 133.800 (6) Km 133.800 to Km 156.500 and (7) Km 156.500 to Km 174.00 (7 Packages) – Including sub-soil exploration, preparation of HPS, Designs of CM&CD works, excavation of main canal, construction of CM & CD works along the main canal including land acquisition" subject to correctness of the provisions, Rates and Price Adjustment calculations as per Agreement conditions and Govt Orders and cess reimbursement subject to final orders of the Hon'ble High Court.

పోలవరం కుడి కాలువలో మిగిలిపోయిన పనుల అంచనా వ్యయాన్ని రూ. 2,240.69 కోట్ల నుంచి రూ. 4,375.776 కోట్లకు పెంచుతూ జారీ చేసిన జీవో నం. 118

వర్షం.. కుడి, ఎడమ కాలువల పనులకు రూ.5,135.87 కోట్లను ఖర్చు చేశారు. కుడి కాలువ పనులు త్రైనింగ్తోసహా దాదాపుగా అప్పట్లోనే పూర్తయ్యాయి. ఎడమ కాలువ పనులూ 145 కిమీల మేర పూర్తయ్యాయి. ఈ ప్రాజెక్టు పూర్తయితే 8లక్షల ఎకరాలకు సాగునీటితో పాటు, కృష్ణా డెల్టాలో 13.08 లక్షల ఎకరాల స్థిరీకరణ చేయవచ్చు. 540 గ్రామాల ప్రజలకు, విశాఖపట్నానికి తాగునీటి, పారిశ్రామిక అవసరాలు తీర్చవచ్చు. గోదావరి డెల్టాలో మూడు పంటలకు నీటిని అందించవచ్చు. అయితే, వైఎస్ హతాస్పరణం ఈ ప్రాజెక్టుకు శాపంగా మారింది. రాష్ట్ర విభజనతో పోలవరంను జాతీయ ప్రాజెక్టుగా ప్రకటించిన కేంద్రం.. వంద శాతం ఖర్చును తామే భరించి పూర్తి చేస్తామని హామీ ఇచ్చింది. ఇందుకోసం పోలవరం ప్రాజెక్టు అధారిటీ (పీపీఎ)ను ఏర్పాటు చేసింది. కానీ.. చంద్రబాబు సర్కార్, పీపీఎతో ఒప్పందం చేసుకోలేదు. ప్రాజెక్టు నిర్మాణ బాధ్యతలను రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి అప్పగించాలంటూ కేంద్రంపై ఒత్తిడి తెచ్చారు.

### 'జాతీయ' స్థాయి స్థాం

పోలవరం హెడ్ వర్క్స్లో పనులన్నీ సబ్ కాంట్రాక్టర్లకు అప్పగించడం ద్వారా ముఖ్యమంత్రి, మరో కీలక మంత్రి భారీ ఎత్తున కమీషన్లు సంపాదించుకున్నారు. పోలవరం కుడి కాలువ పనులు 2009 నాటికే దాదాపు పూర్తయ్యాయి. మిగిలిపోయిన పనుల్లో ఆరో ప్యాకేజీలో ఆర్ఎస్వీ సంస్థకు, ఏడో ప్యాకేజీలో బీఎస్పీఎల్కు, పట్టిసీమ ఎత్తిపోతల నీటిని 2015లో కృష్ణా డెల్టాకు తరలించేందుకు తాత్కాలిక ఏర్పాట్లు పనుల రూపంలో మొత్తం రూ.523 కోట్లు విలువైన పనులను నామినేషన్పై కట్టబెట్టారు.

పోలవరం ఎడమ కాలువను 181.50 కిమీల మేర తవ్వే పనులను రూ.1954.74 కోట్ల వ్యయంతో 2005లో ప్రభుత్వం చేపట్టింది. వీటిని ఎనిమిది ప్యాకేజీల కింద విభజించి అప్పట్లో కాంట్రాక్టర్లకు అప్పగించారు. దాదాపు 65 శాతం పూర్తయిన ఈ పనుల అంచనా వ్యయాన్ని 2016 డిసెంబర్ 6న రూ.3,645.15 కోట్లకు పెంచేస్తూ సర్కార్ ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. ఆ వెంటనే ఐదో ప్యాకేజీలో పనులు చేయడం లేదనే సాకు చూపి పాత కాంట్రాక్టర్లపై 60సీ నిబంధన కింద వేటు వేసి.. రూ.142.88 కోట్ల విలువైన పనులను ఆర్థిక మంత్రి యనమల వియ్యంకుడు, టీటీడీ బోర్డు చైర్మన్ పుట్టా సుధాకర్యాదవ్కు అప్పగించారు. సవరించిన అంచనా వ్యయం మేరకు ఈ పనుల విలువ రూ.350 కోట్లకుపైగా ఉంటుంది. ఇప్పుడు అదే తరహాలో ఒకటి, మూడు, నాలుగు, ఎనిమిదో ప్యాకేజీల్లో పనులు చేయడం లేదనే సాకు చూపి పాత కాంట్రాక్టర్లపై 60సీ నిబంధన కింద వేటు వేశారు. పురుషోత్తపట్నం ఎత్తిపోతల ద్వారా ఏలేరు ఆయకట్టుకు నీళ్లందించాలన్న ఉద్దేశంతో పోలవరం ఎడమ కాలువను యుద్ధప్రాతిపదికన పూర్తి చేయాలని 2017లో సర్కార్ నిర్ణయించింది. దాన్నే సాకుగా చూపి 1వ ప్యాకేజీలో మిగిలిన రూ.92.14 కోట్లు, 3వ

### నాడు వద్దన్నదే నేడు ముద్దా?

పోలవరం ప్రాజెక్టు హెడ్ వర్క్స్ పనులను రూ.4054 కోట్లకు 2013లో ట్రాన్స్మిట్రాయ్ దక్కించుకుంది. సాగునీటి ప్రాజెక్టుల అనుభవం లేని సంస్థకు పోలవరం హెడ్ వర్క్స్ను ఎలా అప్పగిస్తారంటూ అప్పట్లో విపక్ష నేత హోదాలో చంద్రబాబు రాధాంతం చేశారు. ఎన్నికలకు ముందు ట్రాన్స్మిట్రాయ్ అధినేత రాయపాటి టీడీపీలో చేరగానే మాట మార్చారు. పోలవరం జలాశయం పనులు చేసే సామర్థ్యం ట్రాన్స్మిట్రాయ్ కి లేదని పీపీఎ.. నిపుణులు తేల్చిచెప్పినా లెక్కే చేయలేదు. 2016 సెప్టెంబరు 7న ప్రాజెక్టు నిర్మాణ బాధ్యతలను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం దక్కించుకుంది. వెంటనే హెడ్ వర్క్స్ అంచనా వ్యయాన్ని రూ.5,535.41 కోట్లకు పెంచేసి.. ట్రాన్స్మిట్రాయ్ను అడ్డుపెట్టుకుని పనులన్నీ సబ్ కాంట్రాక్టర్లకు అప్పగిస్తూ, కమీషన్లు వసూలుకు దిగారు. ఈసీఆర్ఎఫ్ పునాది (డయాఫ్రమ్ వాల్)పనులను ఎల్ అండ్ టీ-బావర్కు, కాఫర్ డ్యూమ్ పునాది (జెట్ గ్రౌటింగ్) పనులను కెల్లర్కు, మట్టి పనులను త్రివేణికి, గేట్ల పనులు బీకెమ్ సంస్థకు, కాంక్రీట్ పనులను పూట్లమీస్టర్, పెంటా సంస్థలకు అప్పగించారు. ఇటీవల స్పిల్ వే, స్పిల్ ఛానల్, ఎర్త్ కమ్ రాక్ ఫిల్ డ్యూమ్ సహా హెడ్ వర్క్స్లో మొత్తం పనులను నవయుగ సంస్థకు నామినేషన్ పద్ధతిపై కట్టబెట్టారు. తాజా లెక్కల ప్రకారం ఈ పనుల విలువ రూ.11 వేల కోట్లు ఉంటుంది. ప్రధాన కాంట్రాక్టర్ ట్రాన్స్మిట్రాయ్ కి ఇంజనీరింగ్ ప్రొక్యూర్మెంట్ అండ్ కన్స్ట్రక్షన్ (ఈపీసీ) విధానంలో ఈ పనులను ప్రభుత్వం అప్పగించింది. ఆ కాంట్రాక్టు ఒప్పందం రద్దు చేయకుండానే ఈపీసీ పద్ధతిని పక్కన పెట్టేసి, లంపుమ్-ఓపెన్ పద్ధతిలో నామినేషన్ విధానంలో సబ్ కాంట్రాక్టర్లకు కట్టపెట్టారు. దీనితో పనుల పరిమాణం పెరిగినపుడల్లా కాంట్రాక్టర్కు అదనంగా బిల్లులు చెల్లించాల్సి ఉంటుంది.

ప్యాకేజీలో మిగిలిన రూ.53.263 కోట్లు, 4వ ప్యాకేజీలో మిగిలిన రూ.102.85 కోట్లు, 8వ ప్యాకేజీలో మిగిలిన రూ.80.74 కోట్లు వెరసి రూ.328.52 కోట్ల విలువైన పనులు నామినేషన్ పద్ధతిలో అప్పగించేందుకు జలవనరుల శాఖ, ఆర్థిక శాఖ అంగీకరించక పోవడంతో సీఎం చంద్రబాబు నోటి మాటపై ఆ పనులను కాంట్రాక్టర్లకు కట్టబెట్టారు. 1వ ప్యాకేజీ పనులను సూర్య కన్స్ట్రక్షన్స్కు, 4వ ప్యాకేజీ పనులను ఆరెస్సార్-సాగిట్రాల్, 8వ ప్యాకేజీ పనులను ఏసీఎల్-ఆర్కెఐసీపీఎల్ (జేవీ), ఆర్కేఎన్ ప్రాజెక్ట్స్, 3వ ప్యాకేజీ పనులను మరో కాంట్రాక్టర్కు కట్టబెట్టారు. సవరించిన అంచనాల మేరకు ఈ పనుల విలువ రూ.1045 కోట్లు. ఈ వ్యవహారంలో

ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబుకు భారీ ఎత్తున ముడుపులు ముట్టాయి. పోలవరం ప్రాజెక్టు భూసేకరణలో గిరిజనులు, నిర్వాసితుల పొట్ల కొట్టి టీడీపీ నేతలు, అధికారులే వేలాది కోట్ల పరిహారాన్ని మింగేస్తున్నారు. ప్రాజెక్టు కోసం త్యాగం చేసిన గిరిజనులు, నిర్వాసితులకు పునరావాసం కల్పించే పనుల్లోనూ పరిహారం మింగేశారు.

### అంచనా వ్యయం పెంచడంలోనే ప్రగతి

ఇప్పటివరకూ పోలవరం ప్రాజెక్టు పనులు 53.90 శాతం మాత్రమే పూర్తయ్యాయి. జలాశయం పనులు 37.68 శాతం, కుడి కాలువ పనులు పూర్తిగానూ, ఎడమ కాలువ పనులు 210.927 కిమీకిగానూ 164.74 కిమీల మేర పూర్తయ్యాయి. ప్రాజెక్టు పనులకు ఇప్పటిదాకా

రూ.14,902.34 కోట్లు ఖర్చు చేశారు. ఈ నాలుగున్నర సంవత్సరాల్లో రూ.9,766.47 కోట్లు ఖర్చు చేశారు. ఇందులో రూ.6,727.26 కోట్లను కేంద్రం రీయింబర్స్ చేసింది. జలాశయం పనుల్లో ప్రధాన డ్యామ్ అయిన ఈసీఆర్ఎఫ్ పునాది పనులు నేటికీ పూర్తి కాలేదు. ఎప్పటికీ పూర్తవుతాయో అంచనాలకు అందదు. చెప్పిన గడువులోగా ప్రాజెక్టును పూర్తిచేయడంలో విఫలమైన చంద్రబాబు కమిషన్లకోసం అంచనా వ్యయాన్ని రూ.16,010.45 కోట్ల నుంచి రూ.57,940.86 కోట్లకు పెంచడంలో మాత్రం సఫలమయ్యాడు.. హెడ్ వర్క్స్(జలాశయం)కు సంబంధించిన 45 డిజైన్లలో ఇప్పటికీ 25 డిజైన్లకు అతీగతీ లేదు. ఈ ప్రాజెక్టుపై చంద్రబాబు సర్కారు చిత్తశుద్ధి లోపించిందనడానికి ఇవన్నీ నిదర్శనాలు.





# రూ. 4,834 కోట్లు..

## సీ.ఎం. రమేష్ కు రెడ్ కార్పెట్

### జలవనరుల శాఖలో ముఖ్యమంత్రి బినామీ దోపిడీ

#### మొదటి నోటిఫికేషన్ నిబంధనలు

Sl. No.	Name of work	Quantity	Unit	Rate	Amount
1	Construction of Head regulator across Kunda river, excavation of flood flow canal from Kunda river near Nagarajupalli (V) of Peddapuram (M) to Penna river near Peddapuram (V) of Peddapuram (M) in Kadapa District including construction of CH & CP works, Construction of Sub-surface Dams across Penna river to Supply Drinking water to Peddapuram town and other Mandals of Kadapa District	Rs. 754.81	Cum	6.39	4834.1

The bidder should have verifiably completed the similar nature of work, which includes Sub-surface Dams of value not less than Rs. 100 Crores in any one year during the financial year 2015-16.

The experience and year-wise list over certificates issued by Engineer-in-charge of Government Department undertaking on behalf of Executive Engineer or equivalent and sanctioned by the Supervising Engineer or equivalent shall be produced. Similarly in respect of work on bank, the certificate issued by the Executive Engineer and sanctioned by the Supervising Engineer giving details like work value balance cost of work to be done, probable date of completion etc., should be furnished. The statements - I to VI are to be filled in by the bidders based on the certificates issued by the Engineer's. The statements I to VI are to be furnished by the tenderer under self declaration. Failing to submit any one or all the statements to VI with Check slip the tender will be treated as incomplete and summarily rejected.

- ఒప్పందం చేసుకున్న 18 నెలల్లోగా పనులు పూర్తి చేయాలి
- 2006-07 నుంచి 2015-16 వరకు ఏ ఒక్క ఏడాదైనా కనీసం రూ. 3.81 కోట్ల విలువైన సబ్ సర్ఫేస్ డ్యామ్ పనులు చేసిన అనుభవం ఉన్న సంస్థకే టెండర్ లో పాల్గొనడానికి అర్హత.
- గత పదేళ్లలో ప్రతి యేటా సగటున కనీసం రూ. 37.54 కోట్ల టెండర్ వరకు, 14.46 లక్షల క్యూబిక్ మీటర్ల మట్టి పని, 20,208 క్యూబిక్ మీటర్ల కాంక్రీట్ పనులు చేసిన అనుభవం ఉన్న సంస్థకే టెండర్ లో పాల్గొనడానికి అర్హత ఉంటుంది.
- రూ. 18.77 కోట్ల నగదు నిల్వ ఉన్నట్లు బ్యాంకుల నుంచి ట్రువీకరణ పత్రాలు తీసుకోవాలి.

#### రెండవ నోటిఫికేషన్ నిబంధనలు

**SPECIAL CONDITIONS:**  
The intending bidders in the same name and with having good experience as Original Agency in similar works under State Central Government in the manner as indicated below only are eligible to tender for the work. To qualify for the award of the contract, each bidder as a P.I contractor in his name in any of the financial years during preceding ten financial year i.e. 2006-07 to 2015-16 should have a detailed list as follows:

Sl. No.	Name of work	Quantity completed similar work of value not less than (Rs in lakhs)	ENE/ EWE and Sowing banking	CC	Liquid assets Credit facilities
1	Construction of Head regulator across Kunda river, excavation of flood flow canal from Kunda river near Nagarajupalli (V) of Peddapuram (M) to Penna river near Peddapuram (V) of Peddapuram (M) in Kadapa District including construction of CH & CP works, Construction of Sub-surface Dams across Penna river to Supply Drinking water to Peddapuram town and other Mandals of Kadapa District	Rs. 3754.81	144.74	2629	4873.1

experience and year-wise list over certificates issued by Engineer-in-charge of Government Department undertaking on behalf of the Executive Engineer or equivalent and sanctioned by the Supervising Engineer or equivalent shall be produced. Similarly in respect of work on bank, the certificate issued by the Executive Engineer and sanctioned by the Supervising Engineer giving details like work value balance cost of work to be done, probable date of completion etc., should be furnished. The statements - I to VI are to be filled in by the bidders based on the certificates issued by the Engineer's. The statements I to VI are to be furnished by the tenderer under self declaration. Failing to submit any one or all the statements to VI with Check slip the tender will be treated as incomplete and summarily rejected.

సబ్ సర్ఫేస్ డ్యామ్ పనులు చేసి ఉండాలన్న నిబంధన వల్ల న్యాయపరమైన సమస్యలు తలెత్తే అవకాశం ఉండడంతో దాన్ని తొలగించారు. మొదటి నోటిఫికేషన్ లో ఉన్న నిబంధనలతోనే రెండోసారి నోటిఫికేషన్ జారీ చేశారు.

#### మూడో నోటిఫికేషన్ నిబంధనలు

**QUALIFICATION CRITERIA:**

A) To qualify for award of the contract, each bidder in his name should have completed during the last ten years from 2006-07 to 2015-16 (Specified financial year i.e., they should be immediately preceding the financial year in which tenders are invited), satisfying the qualification shown below including 'Net capacity' only one eligible to tender.

(a) Satisfactorily completed as a prime Contractor, similar works of value not less than Rs. 500 Crores in any one year. Executed in any one year, the following minimum quantities of works -

(b) FWW and formation of embankment : 3,50,176 Cum  
C.C./RCC : 90,172 Cum

(c) Each bidder should further demonstrate:

(i) Availability letter issued or issued to be provided against mobilisation advance of the Key critical equipment for the duration/underwriting on their own Indian stamp paper worth Rs. 100.

Sl. No.	Equipment	Capacity	Qty required
1	Tractor	1.00 cum	1
2	Excavator	0.5 cum	1
3	Water tanker	1000 litres	1
4	Concrete mixer	0.15 cum	10
5	Generator	75kw	20
6	ENE/ EWE/ Sowing roller	15 to 17	2
7	Drawings	75 nos.	2
8	Construction Permit	100 No.	2

(ii) Availability of the key personnel with adequate experience as required shall be submitted based on the requirement for the work to be executed.

- ఒప్పందం నుంచి 12 నెలల్లోగా పనులు పూర్తి చేయాలి.
- 2006-07 నుంచి 2015 -16 వరకు ఏ ఒక్క ఏడాదైనా కనీసం 21,70,176 క్యూబిక్ మీటర్ల మట్టిపని.. 30,312 క్యూబిక్ మీటర్ల కాంక్రీట్ పనులు చేసిన కాంట్రాక్టర్ అర్హులు.
- గత పదేళ్లలో ఏ ఒక్క ఏడాదైనా కనీసం రూ. 56.31 కోట్ల విలువైన పనులు పూర్తి చేసి ఉండాలి. కనీసం రూ. 28.15 కోట్ల నగదు నిల్వ ఉన్నట్లు బ్యాంకుల నుంచి ట్రువీకరణ పత్రాలు తీసుకోవాలి.

ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబునాయుడు బినామీ సీఎం రమేష్ చెప్పిందే జలవనరుల శాఖలో వేదం. సీఎం రమేష్ కు చెందిన రిల్వే ప్రాజెక్ట్ కు నిబంధనలు ఉల్లంఘించి రెడ్ కార్పెట్ పరిచి మరీ పనులు కట్టబెట్టడంలో సీఎం చంద్రబాబునాయుడు పాత్ర ఉంది. రూ.4,834 కోట్లకుపైగా విలువైన పనులు ఆ సంస్థకు కట్టబెట్టడమే అందుకు తార్కాణం. రాష్ట్రంలో టీడీపీ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి రాగానే ఇంజనీరింగ్ ప్రొక్యూరెమెంట్ అండ్ కన్స్ట్రక్షన్ (ఈపీసీ) నిబంధనలలో 60సీసీ అన్తంగా చేసుకుని.. నిబంధనలను తమకు అనుకూలంగా మార్చుకుని టెండర్ల ద్వారా సీఎం రమేష్ కు పనులు కట్టబెడుతున్నారు. హంద్రీ-నీవా సుజల స్రవంతి, గాలేరు-నగరి సుజల స్రవంతి నుంచి వంశధార ప్రాజెక్టు వరకూ ఇదే దండా. టీడీపీ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి రాగానే హంద్రీ-నీవా రెండో దశలో పనులు చేయడం లేదనే సాకు చూపి 4, 5, 6 ప్యాకేజీల కాంట్రాక్టర్లపై వేటు వేసి.. రూ.295 కోట్లతో పూర్తయ్యే పనులు అంచనా వ్యయాన్ని

రూ.568 కోట్లకు పెంచేసి కొటేషన్ పద్ధతిలో రిల్వే ప్రాజెక్ట్ కు అప్పగించారు. వంశధార ప్రాజెక్టు రెండో దశలో 87వ ప్యాకేజీ కాంట్రాక్టర్ పనులు చేయడం లేదనే సాకు చూపి వేటు వేసి.. రూ.47 కోట్లతో పూర్తయ్యే పనులు అంచనా వ్యయాన్ని రూ.221 కోట్లకు పెంచి సీఎం రమేష్ సంస్థకే కట్టబెట్టారు. నామినేషన్ పద్ధతిలో అప్పగించడానికి ఆర్థిక శాఖ అభ్యంతరం చెబితే.. సీఎం రమేష్ సంస్థకు మాత్రమే పనులు దక్కేలా నిబంధనలు రూపొందించి టెండర్ నోటిఫికేషన్ జారీ చేస్తున్నారు. కాదూ కూడదని ఎవరైనా టెండర్లలో పాల్గొంటే.. టెక్నికల్ బిడ్ లో నిబంధనలను చూపి అనర్హత వేటు వేసి అడ్డు తొలగించుకుని సీఎం రమేష్ కు రెడ్ కార్పెట్ పరుస్తున్నారు.

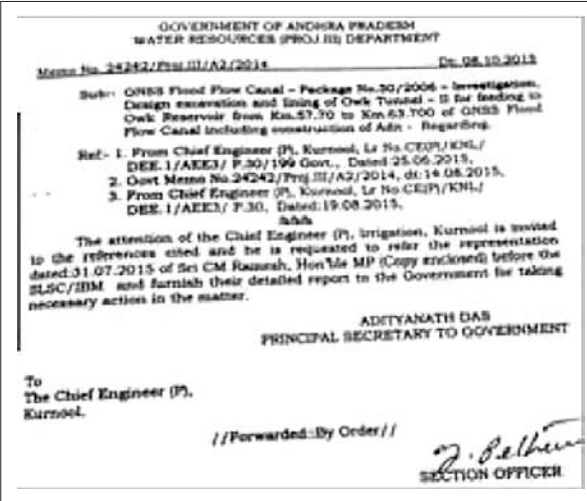
#### బలతెగించి దోపిడీ

గాలేరు-నగరిలో 27వ ప్యాకేజీలో రూ.11 కోట్లతో పూర్తయ్యే

పనుల అంచనా వ్యయాన్ని రూ.112.83 కోట్లకు పెంచేసి సీఎం రమేష్ సంస్థకు పనులు దక్కేలా టెండర్ నోటిఫికేషన్ జారీ చేశారు. ఈ వ్యవహారం వివాదాస్పదం కావడం.. మంత్రి దేవినేని ఉమాతో సీఎం రమేష్ కు విభేదాలు పొడచూపడంతో బిల్లులు ఆపేశారు. గాలేరు-నగరిలో అవుకు సారంగంలో దేవినేని ఉమా సన్నిహిత కాంట్రాక్టర్ కు నిబంధనలు ఉల్లంఘించి రూ.54 కోట్లు దోచిపెట్టడాన్ని ఎత్తి చూపుతూ సీఎం రమేష్ లేఖాస్తాన్ని సంధించడం అప్పట్లో కలకలం రేపింది. దాంతో సీఎం చంద్రబాబునాయుడు రంగంలోకి దిగి.. ఇద్దరినీ రాజీ చేశారు. అప్పటి నుంచి జలవనరుల శాఖలో సీఎం రమేష్ హవా మరింత పెరిగింది. నాలుగేళ్లుగా ఏ ప్రాజెక్టుకు టెండర్లు పిలిచినా.. ఆ పనులు సీఎం రమేష్ కు దక్కేలా నిబంధనలు రూపొందించి నోటిఫికేషన్ జారీ చేస్తున్నారంటే రిట్విక్ ప్రాజెక్టుకు ఏ స్టాయిలో రెడ్ కార్పెట్ పరిచారో అర్థం చేసుకోవచ్చు. గాలేరు-నగరిలో 29వ ప్యాకేజీలో రూ.8.93 కోట్లతో పూర్తయ్యే పని అంచనా వ్యయాన్ని రూ.83.85 కోట్లకు పెంచేసి ఇటీవల టెండర్ నోటిఫికేషన్ జారీ చేశారు. ఈ పనులను నిబంధనలకు విరుద్ధంగా రిట్విక్ ప్రాజెక్టుకు కట్టబెట్టారు.

**హంద్రీ-నీవాలో దోపిడీ పర్యం**

హంద్రీ-నీవా సుజల స్రవంతి పథకం తొలి దశలో 36 ప్యాకేజీ కింద జీడిపల్లి రిజర్వాయర్ నుంచి ఇప్పటికే తవ్విని పేరూరు బ్రాంచ్ కెనాల్ ను 1.820 కిమీ నుంచి 3.270 కిమీ వరకూ వెడల్పు చేసి హగరి, మల్యాం కెనాల్ కింద డిస్ట్రిబ్యూటరీలను ఏర్పాటు చేసి రాయదుర్గం, ఉరవకొండ నియోజకవర్గాల్లో 65,600 ఎకరాలకు నీళ్లందించే పనులకు(36వ ప్యాకేజీ) రూ.233.40 కోట్లతో టెండర్లు పిలిచారు. జీడిపల్లి రిజర్వాయర్ నుంచి కుడి కాలువ తవ్వి 15 వేల ఎకరాలకు నీళ్లందించే డిస్ట్రిబ్యూటరీల ఏర్పాటు పనులకు(36బీ ప్యాకేజీ) రూ.18.69 కోట్లతోనూ టెండర్లు పిలిచారు. ఇతర కాంట్రాక్టర్లకు ఎవరికీ అవకాశం కల్పించకూడదనే ఉద్దేశంతో ఈ-టెండర్ వెబ్సైట్ లో 36వ ప్యాకేజీ వివరాలను దాచేశారు. 36వ ప్యాకేజీకి.. 36బీ ప్యాకేజీకి 36బీ ప్యాకేజీ వివరాలనే అవెలోడ్ చేశారు. రెండు ప్యాకేజీలకు షెడ్యూల్లు దాఖలు చేసే గడువు ముగిసే వరకూ 36వ ప్యాకేజీ వివరాలను అందుబాటులో లేకుండా చేశారు. 36వ ప్యాకేజీలో రిట్విక్, హెచ్ఈఎస్ లకు మాత్రమే వివరాలు అందుబాటులో ఉంది.. షెడ్యూల్లు దాఖలు చేసే అవకాశం కల్పించారు. సీఎం చంద్రబాబునాయుడు సూచనల మేరకు రెండు సంస్థలు కుమ్మక్కై అధిక ధరలకు షెడ్యూల్లు దాఖలు చేశాయి.



**అవుకు సారంగం పనులపై ఆరోపణలు రావడంతో నివేదిక కోసం చీఫ్ ఇంజనీర్ కు ఇంఫర్మేషన్ ముఖ్య కార్యదర్శి ఇచ్చిన మెమో**

హెచ్ఈఎస్ కన్నా రిట్విక్ కాస్త తక్కువకు కోట్ చేసింది. అంటే.. 36వ ప్యాకేజీకి చెందిన రూ.233.40 కోట్ల పనులు రిట్విక్ కే కట్టబెట్టాలని ముందే నిర్ణయించినట్లు స్పష్టమవుతోంది. 2005లో ఈ రెండు ప్యాకేజీల పనులను ఒకే ప్యాకేజీ(36) కింద 2005లో ఓ-రే(జేబీ) రూ.93.92 కోట్లకు చేజిక్కించుకుంది. రూ.51.72 కోట్ల విలువైన పనులను పూర్తి చేసింది. ఇతర కాంట్రాక్టర్లకు వర్తింపజేసిన తరహాలో నే జీవో 22, జీవో 63 కింద అదనపు నిధులు ఇస్తే మిగిలిన రూ.42.20 కోట్ల పనులు పూర్తి చేస్తానని సదరు కాంట్రాక్టర్ ప్రభుత్వానికి విన్నవించారు. కానీ.. సన్నిహితుడికి ఆ పనులు అప్పగించాలన్న వ్యూహంలో భాగంగా ఆ కాంట్రాక్టర్ పై వేటు వేశారు. ఆ తర్వాత ఈ పనుల అంచనా వ్యయాన్ని రూ.252.09 కోట్లకు పెంచేశారు. ఈ పనులను రెండు ప్యాకేజీలుగా విభజించి టెండర్లు పిలిచారు. గతంలోనే 36వ ప్యాకేజీలో 21 కిమీల పొడవున మల్యాం బ్రాంచ్ కెనాల్, 17 కిమీల హగరి బ్రాంచ్ కెనాల్, డిస్ట్రిబ్యూటరీ కాలువలు 25 కిమీల మేర మొత్తం 63 కిమీల కాలువలు తవ్వకం పనులు పూర్తయ్యాయి. సన్నిహితులకే పనులు కట్టబెట్టి పెంచిన అంచనా వ్యయంలో రూ.150 కోట్ల మేర కమీషన్లు కొట్టేయడానికి సీఎం చంద్రబాబు రంగం సిద్ధం చేశారు. రూ.228 కోట్లతో గుంతకల్ బ్రాంచ్ కెనాల్ ఆధునికీకరణ పనులనూ ఇదే రీతిలో సీఎం రమేష్ సంస్థకు కట్టబెట్టారు. రూ.4,834 కోట్ల పనులను తన బినామీ అయిన సీఎం రమేష్ కు అప్పగించిన సీఎం చంద్రబాబు రూ.1,300 కోట్లకుపైగా దోచుకున్నట్లు టీడీపీ వర్గాలే చెప్పాయి.

# రూ. 3,000 కోట్లు ఇద్దరు సీఎస్లు కాదన్నా... ఆగని దోపిడీ..

అంచనా వ్యయాన్ని పెంచుతూ కుంభకోణం జరిగింది రూ. 6,000 కోట్లు  
అందులో చేతులు మారిన మొత్తం రూ. 3,000 కోట్లు

1. In the reference 1<sup>st</sup> read above, the Government have accorded Administrative approval for Rs.1305.00 Crores for HNSS Phase I works.

2. In the reference 2<sup>nd</sup> read above, the Government have accorded 1<sup>st</sup> revised administrative approval for Rs.2774.00 Crores for HNSS Phase I works.

7. The Government after careful examination of the proposal of Chief Engineer (Projects), Ananthapuramu hereby accord 2<sup>nd</sup> Revised Administrative Approval for HNSS Phase I for an amount of Rs.4317,49,00,000/- (Rupees Four thousand Three Hundred Seventeen crores and forty nine lakhs only) along with approval of additional entrustment of miscellaneous works to the existing agencies.

2. In the reference 2<sup>nd</sup> read above, the Government have accorded 1<sup>st</sup> revised administrative approval for Rs.4076.00 crores for the construction of Handri Niva Sujala Sravanthi Project.

3. In the references 3<sup>rd</sup> and 4<sup>th</sup> read above, the Chief Engineer, NTR TGP, Tirupati has requested the Government to accord 2<sup>nd</sup> Revised Administrative approval for HNSS Phase II for an amount of Rs.7340.86 Crores. The Chief Engineer, NTR TGP, Tirupati has informed that the present proposal of seeking 2<sup>nd</sup> Revised Administrative approval is due to the following reasons:

4. The Government after careful examination of the proposal of Chief Engineer, NTR TGP, Tirupati hereby accord 2<sup>nd</sup> Revised Administrative Approval for an amount of Rs.7340,86,70,000/- (Rupees Seven thousand Three hundred and forty Crores Eighty six Lakhs Seventy thousand only) along with deletion under 60 C of APDSS and entrustment to various Agencies for the work of "HNSS Phase II".

5. The Government after careful examination of the proposal of Chief Engineer (Projects), Kurnool hereby accord 2<sup>nd</sup> Revised Administrative Approval for an amount of Rs.2800,82,50,000/- (Rupees Two thousand Eight hundred Crores Eighty two Lakhs and Fifty thousand only) for the work of "GNSS Phase I" along with approval for deletion and entrustment of works under 60 C of APDSS.

అదనపు చెల్లింపులు ఖరారు చేస్తూ జారీ చేసిన 153, 154, 156 జీవోలలోని కొన్ని భాగాలు

గాలేరు-నగరి సుజల ప్రవంతి(జీఎన్ఎస్ఎస్), హంద్రీ-నీవా సుజల ప్రవంతి(హెచ్ఎన్ఎస్ఎస్), గోరకల్లు పనులను పాత కాంట్రాక్టర్ల నుంచి నిబంధనలకు విరుద్ధంగా తొలగించి, ఆ పనుల అంచనా వ్యయాన్ని భారీగా పెంచి, పాలనా అనుమతులు తీసుకోకుండా టెండర్లు పిలిచారు. 25 ప్రాజెక్టుల్లో ఇలా టెండర్లు పిలిస్తే.. అన్నీ అధి

కార పార్టీ ఎంపీ సీఎం రమేష్, ఇతర టీడీపీ నేతలకే ఇచ్చారు. ఇలా గుట్టుపప్పుడు కాకుండా రూ. 6 వేల కోట్లు నోక్యేయడానికి అంతా సిద్ధమైపోయారు. అన్ని ప్రాజెక్టుల్లో మొబిలైజేషన్ అడ్వాన్సులూ చెల్లించేశారు. సగానికీపైగా బిల్లులూ ఇచ్చేశారు. పరిపాలనా అనుమతులు లేకుండా బిల్లులు చెల్లించడం నిబంధనలకు విరుద్ధమని, ఆడిట్

అభ్యంతరాలు వస్తాయని ఆర్థిక శాఖ అభ్యంతరాలు వ్యక్తం చేయడంతో, ఉలిక్కిపడ్డ ప్రభుత్వ పెద్దలు అవినీతి ఆరోపణలు బయటకు రాకుండా ప్రయత్నాలు ప్రారంభించారు. అయితే అవినీతిని ఎత్తిచూపుతూ మీడియాలో విస్తృతంగా కథనాలు రావడంతో తీగ, డొంక కదిలాయి. దీంతో రూ. 6 వేల కోట్ల కుంభకోణానికి చట్టబద్ధత కల్పించడానికి, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం జీఎన్ఎస్ఎస్, హెచ్ఎన్ఎస్ఎస్, గోర కల్లు అంచనాల పెంపు ప్రతిపాదనను తెర మీదకు తెచ్చింది. ఇంత అడ్డగోలు వ్యవహారాలను తమ సర్వీసులో కనీవినీ ఎరుగమని, సంతకాలు చేయడానికి అప్పటి ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శులు ఐ.వై.ఆర్.కృష్ణారావు, ఎస్పీ టక్కర్ ఇరువురూ మూడు సార్లు తిరస్కరించారు. అయినా పీకల్లోతు అవినీతిలో కూరుకుపోయిన ప్రభుత్వం అవినీతికి నీతి ముసుగు తొడగడానికి 'మంత్రివర్గ ఆమోదం' మంత్రాన్ని

పఠించి, విజయవంతంగా అవినీతికి ఆమోదముద్ర వేయడం అధికారులకే ఆశ్చర్యం కలిగించింది. ఈ విషయంలో ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబునాయుడు, ఆయన తనయుడు లోకేశ్ చాలా చురుకుగా వ్యవహరించారు. స్వాతంత్ర్యం వచ్చాక భారతదేశ చరిత్రలో ఒక రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ప్రతిపాదనను ఇద్దరు సీఎస్లు మూడు సార్లు తిరస్కరించడం ఇదే మొదటిసారి. దీంతో ఈ ప్రతిపాదన మూడుసార్లు మంత్రివర్గం ముందుకు వెళ్లాల్సి వచ్చింది. మంత్రివర్గ నిర్ణయాన్ని, ఉత్తర్వులు మార్చడానికి సంతకాలు చేయబోమని ఇద్దరు సీఎస్లు తిరస్కరించారంటే.. ఎంత అడ్డగోలు అవినీతి జరిగిందనే విషయాన్ని అర్థం చేసుకోవచ్చు. ఈ లావాదేవీలలో మొత్తం రూ. 6 వేల కోట్ల కుంభకోణం జరగగా, అందులో సగం మొత్తం అంటే రూ. 3 వేల కోట్లు పెద్దలకు ముడుపులుగా అందాయి.

# రూ. 3,000 కోట్లు అడ్డగోలు దోపిడీకే.. అర్థంలేని 'అనుసంధానం'

**గోదావరి - పెన్నా అనుసంధానం తొలి దశ పనులకు రూ. 6,020 కోట్లు  
సొంత కాంట్రాక్టర్లకు పనులు కేటాయించి కొట్టేస్తున్న మొత్తం రూ. 3,000 కోట్లు**

కృష్ణానదిపై ఎగువ రాష్ట్రాలు ప్రాజెక్టులు నిర్మించుకోవడం. నీటి వినియోగం పెరగడం వల్ల ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణ రాష్ట్రాల్లో నీటి లభ్యత తగ్గింది. ఈ నేపథ్యంలో గోదావరి జలాలను కృష్ణా నదీ పరివాహక ప్రాంతానికి మళ్ళించడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రయత్నాలు ప్రారంభించింది. గోదావరి- పెన్నా నదుల అనుసంధానానికి సర్వే, సాధ్యాసాధ్యాలు, సమగ్ర ప్రాజెక్టు నివేదిక రూపొందించే బాధ్యతను వ్యాప్కోస్కు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అప్పగించింది.

**గోదావరి- పెన్నా అనుసంధానానికి వ్యాప్కోస్ ఇచ్చిన నివేదిక ఇదీ....**

పోలవరం జలాశయం ఎగువ నుంచి రోజుకు 3.50టీఎంసీల చొప్పున ఎత్తిపోసి, నీటిని కాలువ ద్వారా తరలించాలి. కృష్ణానదిపై వైకుంఠపురం వద్ద నిర్మించనున్న బ్యారేజీకి ఎగువన ఆక్విడెక్టు ద్వారా గోదావరి జలాలను నదిని దాటించాలి. బొల్లాపల్లి వద్ద 200

టీఎంసీల సామర్థ్యంతో నిర్మించే జలాశయంలో ఈ నీటిని నిల్వ చేయాలి. బొల్లాపల్లి జలాశయం నుంచి నాగార్జున సాగర్ కుడికాలువ ఆయకట్టుకు నీటిని అందించడంతోపాటు ప్రత్యేక కాలువ తవ్వి సోమశిల జలాశయానికి తరలించాలి. మార్గమధ్యలో గుండ్లకమ్మ, ముప్పవరం, చిన్నిపాడు ఉప్పులూరు జలాశయాలను నింపి, ఆయకట్టుకు గోదావరి జలాలను అందించవచ్చు. గోదావరి నుంచి మొత్తం 320 టీఎంసీలను తరలించడం ద్వారా సాగర్ కుడికాలువ, పెన్నా డెల్టాతోపాటు వర్షాభావ ప్రాంతాలైన ప్రకాశం జిల్లాకూ సాగునీటి, తాగునీటిని అందించవచ్చు. గోదావరి జలాలను పెన్నాకు తరలించడానికి కాలువ, సొరంగాలను 701కి.మీ.ల పొడవున తవ్వాలి. భవిష్యత్ అవసరాల కోసం రోజుకు 4.9 టీఎంసీలను తరలించేలా అధిక సామర్థ్యంతో కాలువను తవ్వాలి. అంచనా వ్యయం భారీగా ఉన్న నేపథ్యంలో ఐదు దశల్లో ఈ అనుసంధానాన్ని చేపట్టాలని ప్రభుత్వానికి వ్యాప్కోస్ నివేదిక ఇచ్చింది.

## కమిషనల కోసం నివేదిక వక్రీకరణ.....

వ్యాప్కోస్ ఇచ్చిన నివేదికను సీఎం. చంద్రబాబు వక్రీకరించి గోదావరి-పెన్నా తొలిదశకు గ్రీన్ సిగ్నల్ ఇచ్చారు. దీని ప్రకారం “పట్టిసీమ ఎత్తిపోతల ద్వారా పోలవరం కుడి కాలువలోకి ఇప్పటికే 8,500 క్యూసెక్కులను ఎత్తిపోస్తున్నారు. చింతలపూడి ఎత్తిపోతల పథకం ద్వారా 7 వేల క్యూసెక్కులు పోలవరం కుడి కాలువలోకి ఎత్తిపోసి, పట్టిసీమ జలాలతో కలిపి ప్రకాశం బ్యారేజీకి తరలిస్తారు. ప్రవాహ నష్టాలు, మార్గమధ్యంలో వినయోగం పోనూ ప్రకాశం బ్యారేజీకి 14 వేల క్యూసెక్కులు చేరుతాయి. ఇందులో ఏడువేల క్యూసెక్కులను కృష్ణా డెల్టాకు విడుదల చేస్తారు. మిగతా ఏడువేల

క్యూసెక్కులను ప్రకాశం బ్యారేజీ జల విస్తరణ ప్రాంతంలో హరిశ్చంద్రాపురం నుంచి రెండు దశల్లో నీటిని ఎత్తిపోసి నాగార్జున సాగర్ కుడి కాలువలో 80కి.మీ. వద్ద పోసి ఆయకట్టుకు నీళ్ళందిస్తారు. ఇందుకు 58.5 కి.మీ. ల పొడవున కాలువ, 10.09కి.మీల పొడవున ప్రెజర్ మైన్లు అవసరం. ఈ పనులకు రూ.6,020.15 కోట్లతో జూన్ 13న గ్రీన్ సిగ్నల్ ఇచ్చింది. సెప్టెంబరు 11న పనులకు టెండర్లు పిలిచి, ఎంపిక చేసిన కాంట్రాక్టర్లకే అప్పగించారు. వ్యాప్కోస్ ఇచ్చిన నివేదిక మేరకు గోదావరి-పెన్నా నదుల అనుసంధానం పనులు చేపడితే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రస్తుతం చేపట్టిన రూ. 6020.15 కోట్ల పనులన్నీ వృధా అవుతాయి.



# రూ. 2,000 కోట్లు కోటరీ కాంట్రాక్టర్లకు లబ్ధి

**జీవో 22, జీవో 63లతో ఖజానాపై భారం రూ.4,000 కోట్లు  
అందులో కోటరీ కాంట్రాక్టర్లకు లబ్ధి రూ. 2,000 కోట్లు**

అయినవారికి మేలు చేయాలనుకుంటే తనకు ఏ నిబంధనలూ అడ్డుకావని చంద్రబాబు అనేకమార్లు నిరూపించారు. ఇదీ అలాంటి ఓ ఉదాహరణ.. నిబంధనలను అతిక్రమించి కాంట్రాక్టర్లకు లబ్ధి చేకూర్చే ఆలోచనను చంద్రబాబు పట్టుబట్టి మంత్రి మండలిలో ఆమోదింపజేశారు. ఈసీసీ (ఇంజనీరింగ్ ప్రొక్యూర్మెంట్ అండ్ కన్స్ట్రక్షన్) విధాన మౌలిక సూత్రాలకు విరుద్ధంగా కొత్తగా చేపట్టిన ప్రాజెక్టులకూ అదనపు నిధులు ఇచ్చేలా జీవో 22, జీవో 63లను వర్తింపజేస్తూ 2017 జనవరి 20న మంత్రి మండలి సమావేశంలో తీర్మానం చేయాలని ఎత్తు వేశారు. అయితే ఈ అక్రమాల బాగోతాన్ని మీడియా బహిరంగతం చేయడంతో అప్పట్లో వెనక్కు తగ్గారు. సరిగ్గా 87 రోజుల తర్వాత మళ్ళీ ఆ ప్రతిపాదనలకు కేబినెట్ లో ఆమోదముద్ర వేయించారు. ఈ నిర్ణయం వల్ల రాష్ట్ర ఖజానాపై రూ.4,000 కోట్లకు పైగా భారం పడనుంది. ఆ మేరకు కోటరీలోని సీఎం రమేష్ కు చెందిన రిటైర్డ్ కన్స్ట్రక్షన్ సహా పలు సంస్థలకు లబ్ధి చేకూరనుంది. ఒక్క సీఎం రమేష్ సంస్థకే రూ.750 కోట్లకు పైగా ప్రయోజనం అని అంచనా. ఈ వ్యవహారంలో రూ.2,000 కోట్లకు పైగా ముడుపులు చేతులు మారాయి.

### అప్పుడు వ్యతిరేకించి.. అధికారం రాగానే అమలు చేశారు

ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో సాగునీటి ప్రాజెక్టుల పనుల్లో స్టీలు, సిమెంట్, డీజిల్ తో పాటు లేబర్, మెటీరియల్ ధరల సర్దుబాటును వర్తింపజేస్తూ కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి ప్రభుత్వం ఫిబ్రవరి 7, 2014న జారీ చేసిన జీవో 13ను ప్రతిపక్ష నేత హోదాలో చంద్రబాబు అప్పట్లో తీవ్రంగా వ్యతిరేకించారు. కాంట్రాక్టర్లతో కుమ్మక్కై దోచుకోవడానికి ఎత్తు వేశారంటూ తీవ్ర విమర్శలు గుప్పించారు. ఆ తర్వాత రాష్ట్రపతి పాలనలో ఆ జీవోను గవర్నర్ ఈఎస్ఎల్ నరసింహన్ తాత్కాలికంగా నిలుపుదల చేశారు. ఆ తర్వాత టీడీపీ ప్రభుత్వం రాగానే కాంట్రాక్టర్లతో కుమ్మక్కైన ముఖ్యమంత్రి. జలవనరుల, ఆర్థికశాఖ అధికారుల అభ్యంతరాలను బేఖాతర్ చేస్తూ, నాటి ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి ఐవైఆర్ కష్టారావు సూచనలను తుంగలో తొక్కుతూ ధరల సర్దుబాటు కింద అదనపు నిధులు దోచిపెడుతూ మార్చి 22, 2015న జీవో 22ను జారీచేశారు. అంతటితో ఆగలేదు.. సరికదా పరిమాణాల ఆధారంగా అదనపు బిల్లులు చెల్లించేలా అదే ఏడాది జూన్ 12న జీవో 63ను జారీ చేశారు. ఈ రెండు జీవోల వల్ల రాష్ట్ర ఖజానాపై రూ.20 వేల కోట్లకు పైగా భారం పడింది. ఈ మేరకు కాంట్రాక్టర్లతో కలిసి ముఖ్యమంత్రి

subject to the following conditions:  
 1. The total value of work as per execution exceeds 25% more than IBM estimate value  
 2. The quantity of at least one major item of work such as earthwork or concrete items exceeds 50% more than the quantity in the IBM estimate.  
 ఫిబ్రవరి 22, 2018న జీవోసీఈ రెండో నివేదికలోనూ కొత్త ప్రాజెక్టులకు అదనపు నిధులు ఇవ్వాలంటూ చేసిన సిఫార్సులు  
 The matter is placed again before the BoCEs for deliberation. After detailed discussions, the members have opined that as per the EPC method of contracting the services, the agencies are not entitled for extra payment due to normal variations in quantities during execution. The members have also opined that in the situations where variations are abnormal wherein the total value of work executed exceeds 25% more than IBM estimated value and any major component of the work such as earthwork or concrete items exceeds beyond 50% over IBM quantity, which might occur due to the reason that estimated IBM value is based on line estimate, it may be difficult to the contractor to absorb such huge variations and hence the recommendations made earlier by BoCEs with certain riders is justifiable.  
 Hence, the BoCEs reiterate the same recommendation made earlier on the subject.  
 అదనపు నిధులు ఇవ్వాలంటూ నవంబర్ 29, 2017న జీవోసీఈ ఇచ్చిన నివేదికలో కొత్త ప్రాజెక్టులకు చేసిన సిఫార్సులు

దోచుకున్నారు. ఈ రెండు జీవోలు ఏప్రిల్ 1, 2013కు ముందు చేపట్టిన ప్రాజెక్టులకు మాత్రమే వర్తిస్తాయి.

### సీఎం రమేష్, కోటరీ కాంట్రాక్టర్లతో కుమ్మక్కై

టీడీపీ అధికారంలోకి వచ్చాక కొత్తగా చేపట్టిన పనులకూ ఈ జీవో వర్తింపజేయాలని రాజ్యసభ సభ్యుడు సీఎం రమేష్ ప్రతిపాదించారు. హంద్రీ-నీవా సుజల స్రవంతిలో భాగమైన కుప్పం బ్రాండ్ కెనాల్ లో తమకు గిట్టుబాటు కావడం లేదని.. అదనంగా రూ.169.71 కోట్లు ఇవ్వకుంటే పనులు ఆపేస్తామని సీఎం రమేష్ సంస్థ అల్లిమేటం జారీ చేసింది. ఈసీసీ విధానంలో నిబంధనల ప్రకారం గడువులోగా పనిచేయని కాంట్రాక్టర్లపై చర్యలు తీసుకుని, జరిమానా వసూలు చేయాల్సిన ప్రభుత్వం దానికి భిన్నంగా ఆ సంస్థకు ప్రయోజనం చేకూర్చేందుకు సిద్ధమైంది. తమకు గిట్టుబాటు కావడం లేదని కోటరీ కాంట్రాక్టర్లు కూడా బేరసారాలకు దిగారు. ముడుపుల లెక్కలు తేలడంతో కొత్త ప్రాజెక్టులకూ అదనపు నిధులు ఇచ్చేలా జీవో 22, జీవో 63లను వర్తింపజేయాలంటూ స్టేట్ లెవెల్ స్టాండింగ్ కమిటీపై సీఎం చంద్రబాబు తీవ్ర స్థాయిలో ఒత్తిడి తెచ్చారు.

**బీవోసీఈపై ఒత్తిడి తెచ్చి.**

కొత్త ప్రాజెక్టుల పనులకూ ధరల సర్దుబాటు జీవోలను వర్తింప జేయడం ఈసీసీ నిబంధనలకు, మాలిక సూత్రాలకు వ్యతిరేకమని ఎస్ఎల్ఎస్సీ తేల్చి చెప్పింది. దాంతో.. ఆ ప్రతిపాదనలను బోర్డ్ ఆఫ్ చీఫ్ ఇంజనీర్స్ కమిటీకి పంపాలంటూ సీఎం చంద్రబాబు

ఆదేశించారు. నవంబర్ 29, 2017న సమావేశమై బీవోసీఈ ఉన్నత స్థాయి ఒత్తిళ్లకు తలొగ్గి.. ఏప్రిల్ ఒకటిన.. 2013 తర్వాత చేపట్టిన పనులకూ ఆ జీవోలను వర్తింపజేయవచ్చని నివేదిక ఇచ్చింది. బీవోసీఈ సిఫార్సులను అమలు చేయాలంటూ జలవనరులు, ఆర్థికశాఖ అధికారులపై సీఎం తీవ్ర ఒత్తిడి తెచ్చారు.

# రూ. 1,590.47 కోట్లు మట్టికట్ట పనుల్లోనూ మింగేశారు

**రూ. 809 కోట్ల నుంచి రూ.2,400 కోట్లకు పెరిగిన వ్యయం**

**కొట్టేసిన మొత్తం రూ. రూ. 1,590.47 కోట్లు**

**చంద్రబాబు, దేవినేని ఉమాకు భారీ ముడుపులు**

పోలవరం ప్రాజెక్టు పనుల్లో మరో అవినీతి పర్వమిది. పోలవరం ప్రాజెక్టు జలాశయం పనుల్లో రాతి, మట్టికట్ట పనులు, మి గిలిన పనుల పూర్తి చేయడానికి అయ్యే అంచనా వ్యయాన్ని చంద్రబాబు సర్కారు ఏకంగా మూడింతలు పెంచేసి అస్పదీయులకు కట్టబెట్టింది. రూ 809.53 కోట్ల అంచనా వ్యయాన్ని రూ.2,400 కోట్లకుపైగా పెంచింది. ఈ పనులను మంత్రి దేవినేని ఉమా మహేశ్వర రావు మిత్రుడైన ఎం.ఎం.ఎల్.నరసింహంకు చెందిన రత్నా ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ ప్రాజెక్ట్స్ అనే సంస్థకు నామినేషన్ పద్ధతిపై, అదీ సీఎం చంద్రబాబు నోటిమాట ఆధారంగా కట్టబెట్టారు. పోలవరం ప్రాజెక్టు అధారిటీ (పీపీఏ) అనుమతిగానీ, రాష్ట్ర జలవనరులు, ఆర్థిక శాఖ ఆమోదంగానీ లేకుండానే తతంగం నడిపించారు.

- ▶▶ 2015-16 ధరల ప్రకారం ఈసీఆర్ఎఫ్ పనుల విలువ రూ.1,417.73 కోట్లు కాగా, ఇందులో ఇప్పటివరకు రూ. 608.2 కోట్లు ఖర్చు చేశారు. మరో రూ.809.53 కోట్లు మాత్రమే వ్యయం చేయాల్సి ఉండగా.. ఇప్పుడీ పనుల అంచనా వ్యయాన్ని రూ.2,400 కోట్లకుపైగా పెంచేశారు. ఈ వ్యవహారంలో సీఎం చంద్రబాబుకు, మంత్రి దేవినేని ఉమాకు భారీగా ముడుపులు ముట్టాయి..
- ▶▶ ముడుపుల బాగోతాన్ని, ప్రాజెక్టు పనులపై సర్కారు వైఫల్యాన్ని కప్పిపుచ్చుకోవడానికి కూడా ప్రభుత్వం మరో ఫీటు చేసింది. కేవలం ఈసీఆర్ఎఫ్ వునాది గోడ (డయా ప్రమ్ వాల్) పూర్తికాగానే, ఏకంగా ప్రాజెక్టు పూర్తయినట్లుగా



నమ్మించజేస్తూ, భారీ ఎత్తున పైలాన్ ఆవిష్కరించేశారు. పనులన్నింటినీ రత్నాకు అప్పగించడంతో హెడ్ వర్క్స్లో పనులన్నీ సబ్ కాంట్రాక్టర్లకు కట్టబెట్టినట్లయింది. ప్రధాన కాంట్రాక్టర్ సంస్థ, టీడీపీ ఎంపీ రాయపాటి సాంబశివ రావుకు చెందిన ట్రాన్స్ట్రాయ్ 'కమీషన్ ఏజెంట్' పాత్రకు పరిమితమైంది.

**భారీగా ముడుపులు..**

పోలవరం ప్రాజెక్టులో నీటిని నిల్వ చేసేది ఈసీఆర్ఎఫ్ డ్యామ్లోనే. జలాశయంలో నీటి నిల్వ గరిష్ట స్థాయికి అంటే 194.6 టీఎంసీలకు చేరాక.. వరద నీటిని స్పిల్ వే ద్వారా నదిలోకి మళ్లిస్తారు. ఈసీఆర్ఎఫ్ను 2,454 మీటర్ల పొడవున మూడు భాగాలుగా(564 మీటర్ల పొడవున గ్యాప్-1, 1750 మీటర్ల పొడవున గ్యాప్-2, 140 మీటర్ల పొడవున గ్యాప్-3) నిర్మించేందుకు గోదావరి ప్రవాహాన్ని

స్పిల్వే మీదుగా మళ్లించడానికి ఎగువన 2,050 మీటర్ల పొడవుతో ఒక కాఫర్ డ్యామ్ (మట్టికట్ట), దిగువన 1,417 మీటర్ల పొడవున మరో కాఫర్ డ్యామ్ నిర్మించాలి. 2015-16 ధరల ప్రకారం ఈ పనుల విలువ రూ.1,417.73 కోట్లు. ఈసీఆర్ఎఫ్ పునాది గోడ నిర్మాణ పనులకోసం ఇప్పటికే రూ.462.2 కోట్లు ఖర్చు చేశారు. కాఫర్ డ్యామ్ల నిర్మాణానికి పునాది (జెట్ గ్రౌటింగ్) పనులకు రూ.146 కోట్లకుపైగా బిల్లులు చెల్లించారు. అంటే కేవలం పునాది పనులకోసమే 608.2 కోట్ల వ్యయమైంది. ఈసీఆర్ఎఫ్ పునాది గోడ పనుల బిల్లులు ఎల్ అండ్ టీ-బావర్, కాఫర్ డ్యామ్ పనుల బిల్లులు కెల్లర్ సంస్థకు చెల్లించడం ద్వారా ముఖ్యమంత్రి భారీగా కమీషన్లు రాబట్టుకున్నారు. ఈ లెక్కన ఈసీఆర్ఎఫ్, కాఫర్ డ్యామ్ పనుల వ్యయం రూ.809.53 కోట్లే. కానీ ఈ పనుల అంచనా వ్యయాన్ని అంతకు మూడింతలు.. అంటే రూ.2,400 కోట్లకుపైగా పెంచేశారు.

### **ఎల్ అండ్ టీ, షాహూర్జీ పల్లెంజీ పోయి..**

ఈసీఆర్ఎఫ్ పనులను తొలుత ఎల్ అండ్ టీ సంస్థకు నామినేషన్

పద్ధతిలో అప్పగించాలని సీఎం చంద్రబాబు నిర్ణయించారు. కానీ కమీషన్లపై బేరం కుదరకపోవడంతో షాహూర్జీ పల్లెంజీని ప్రధాన కాంట్రాక్ట్ సంస్థ అయిన ట్రాన్స్ట్రాయ్ తెరముందుకు వచ్చింది. అయితే, ఈలోగా మంత్రి దేవినేని ఉమా జోక్యం చేసుకుని తన మిత్రుడు ఎం.ఎం.ఎల్.నరసింహాకు చెందిన రత్నా ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ ప్రాజెక్ట్స్కు అప్పగించాలని కోరారు. కమీషన్లపై అవగాహన కుదరడంతో అదే సంస్థకు పనులు అప్పగించాలని జలవనరులశాఖ అధికారులను కూడా సీఎం చంద్రబాబు ఆదేశించారు. పీపీఏ గెజిట్ నోటిఫికేషన్ నిబంధన ప్రకారం.. పీపీఏ అనుమతి లేకుండా కొత్త కాంట్రాక్టర్కు నామినేషన్ పద్ధతిలో పనులు అప్పగించకూడదు. జలవనరులశాఖ అధికారులు ఈ విషయం చెప్పినా సీఎం ఏ మాత్రం ఖాతరు చేయలేదు. లంప్సమ్ (ఎల్ఎస్)-ఓపెన్ విధానంలో పనులు నామినేషన్పై అప్పగించడం వల్ల.. నిర్దేశించిన పనులకంటే ఎక్కువగా చేసినట్లు చూపితే ఆ మేరకు అదనంగా బిల్లులు చెల్లించాల్సి ఉంటుంది. అయినా అస్మదీయుల ఆయాచిత లబ్ధికోసం చంద్రబాబు నామినేషన్ పద్ధతినే ఆశ్రయించారు.



# రూ. 1,500 కోట్లు

## ఈపీసీకి టాటా..అదనపు చెల్లింపుల్లో వాటా

ఇరిగేషన్ కాంట్రాక్టర్లకు అదనంగా చెల్లించిన మొత్తం రూ. 3,000 కోట్లు

చేతులు మారిన మొత్తం రూ. 1,500 కోట్లు

ఇరిగేషన్ కాంట్రాక్టర్లకు అదనపు చెల్లింపులు చెయ్యడానికి ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి జీవో నం. 22ను జారీ చేసి ఆ 'అదనం' నుంచి భారీగా ముడుపులు కొట్టేయడానికి పథకం వన్నారు. ఈ జీవో వల్ల ఇప్పటివరకు అదనపు చెల్లింపులకు అవకాశం లేని ఈపీసీ (ఇంజనీరింగ్, ప్రొక్యూర్ మెంట్, కన్స్ట్రక్షన్)విధానంలో మంజూరైన కాంట్రాక్టులకు కూడా భారీ మొత్తాలను ప్రభుత్వం అదనంగా సమర్పిస్తోంది. సాధారణంగా ఈపీసీ విధానంలో మంజూరు చేసిన కాంట్రాక్టుల్లో అదనపు చెల్లింపులకు అవకాశం ఉండదు. కానీ జీవో నం. 22 ద్వారా అదనపు చెల్లింపులు చెయ్యడమే కాక, ఆ చెల్లింపులను 2013 నుంచీ చెయ్యడం ఆశ్చర్యకరమైన విషయం. కాంట్రాక్టర్లకు ఈ జీవో భారీగా లాభాలను తెచ్చిపెట్టి, ఖజానాపై భారం మోపింది. అదికూడా పెట్రోలు, డీజిలు, అల్యూమినియం, స్టీలు ధరలు తగ్గి, సిమెంట్ ధర స్థిరంగా ఉన్న ఈ సమయంలో ఈ నిర్ణయం తీసుకోవడం కచ్చితంగా ప్రజలపై భారం మోపడమే. చంద్రబాబు ప్రభుత్వం అనేక ఇతర పొదుపు పద్ధతులకు కూడా తిలోదకాలు ఇచ్చింది. గతంలో ఎన్నడూ లేని విధంగా జలవనరుల శాఖలో కాంక్రీట్ పనులకు తాజా ఎస్ఎస్ ఆర్ (స్టాండర్డ్ షెడ్యూల్ రేట్స్) అమలు చేసేందుకు సిద్ధమయ్యారు.

GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH  
ABSTRACT

I&CAD Department - Major Irrigation Projects - Review & Package-wise study of works to examine the need for contribution of the works/ or to invite fresh bids by updating the estimates - Recommendations of the Expert committee - Certain guidelines - Orders - Issued.

IRRIGATION AND CAD (REFORMS) DEPARTMENT

G.O.Ms.No.22 , Dated:23-02-2015.

**కాంట్రాక్టర్లకు వరంగా మారిన జీవో 22**

దీని వల్ల ఇప్పటికే క్యూబిక్ మీటర్ కాంక్రీట్కు రూ. 2,500 నుంచి రూ. 4,000కు పెరిగింది. ఆ మేరకు అదనపు చెల్లింపులు చేస్తున్నారు. అయితే తాజాగా క్యూబిక్ మీటర్కు రూ.7,000 చెల్లించేందుకు ప్రభుత్వం సిద్ధపడింది. జీవో 22 వల్ల కార్మికులు, ఇసుక, మిషినరీ, డీవాటరింగ్, కంట్లోల్ బ్లాస్టింగ్, కఠిన నేలల తవ్వకం, అత్యంత కఠిన నేలల తవ్వకం.. ఇలా పలు అంశాల్లో తాజా ఎస్ఎస్ఆర్ ప్రకారం అదనపు చెల్లింపులు చేయడానికి ఈ జీవో అవకాశం కల్పిస్తోంది. దీనివల్ల ఖజానాపై రూ. 3,000 కోట్ల మేర అదనపు భారం పడుతోంది. అదనపు చెల్లింపుల్లో నగం వాటా ముడుపుల రూపంలో ప్రభుత్వ పెద్దలకు ఇచ్చేలా ఒప్పందం కుదిరింది.

# రూ. 930.5 కోట్లు

## 'మేఘ'కే పురుషోత్తపట్నం, కొండవీటి వాగు టెండర్లు

రెండు ప్రాజెక్టుల అంచనా వ్యయం రూ. 1,861 కోట్లు

కమీషన్లుగా కాజేయబోతున్న మొత్తం 50 శాతం రూ. 930.5 కోట్లు

GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH  
ABSTRACT

Parushothapattanam Lift Irrigation Scheme – Lifting flood water of 3500 cfs from river Godavari @ Km.40.8 of left Bank to join @ Km.1.7 of Polavaram Irrigation Project Left main canal for Irrigating Polavaram Left Canal ayacut upto Km.57.88, Supplementation to Yeluru ayacut and to fill up Yeluru reservoir by lift for providing water for domestic and industrial needs of Vizag city as a part of Uttarandhra Sujala Sravanthi to achieve early benefits – Administrative sanction for Rs.1638.00 Crores – Orders – Issued.

WATER RESOURCES (PROJECTS-I A2) DEPARTMENT

G.O.MS. NO.100

DT.14.10.2016  
Read the following.

పురుషోత్తపట్నం ఎత్తిపోతల పనులకు ఉత్తర్వులలో పేర్కొనకుండా స్వల్పకాలిక వ్యవధి టెండర్ పిలిచిన వైనం

3) Foreign Contractors are not eligible for participating the bid.

4) The Bids are limited for participating to those individuals, firms, companies, joint ventures,

విదేశీ కాంట్రాక్టర్లపై ఎల్లప్పుడూ మోజు కనబరిచే చంద్రబాబు పురుషోత్తపట్నం వచ్చేసరికి ఆ సంస్థలు పనికిరావని నిబంధనల్లో పేర్కొంటున్న భాగం

పట్టిసీమ సహా అనేక ప్రాజెక్టులు దక్కించుకున్న మేఘ సంస్థకే మరో రెండు ప్రాజెక్టులు కట్టబెట్టిన కథ ఇది. గోదావరి ఎడమ గట్టుపై చేపట్టిన పురుషోత్తపట్నం ఎత్తిపోతల పథకం (రూ.1,648 కోట్లు), రాజధాని ప్రాంతంలో వరద ముప్పును నివారించడానికి చేపట్టిన కొండవీటి వాగు వరద మల్లింపు పనులు (రూ. 213కోట్లు) మేఘ సంస్థ దక్కించుకుంది. ఈ రెండు ప్రాజెక్టుల మొత్తం రూ. 1,861 కోట్లలో 50 శాతం రూ. 930.5 కోట్లను కమిషన్లుగా కొట్టేయబోతున్నారు. టెండర్లకు పదిహేను రోజులు మాత్రమే సమయమిచ్చారు. రెండు సంస్థలే (మేఘ, నవయుగ) టెండర్లలో పాల్గొంటే బిడ్ కెపాసిటీ లేదంటూ నవయుగపై అనర్హత వేటు వేశారు. సింగిల్ టెండర్ గా మేఘను సిఫార్సు చేశారు. మీడియాలో గొడవ జరిగితే మళ్ళీ కేవలం వారం రోజుల గడువు మాత్రమే ఇచ్చి టెండర్ పిలిచారు. మళ్ళీ ఈ రెండు సంస్థలే టెండర్ దాఖలు చేశాయి. అనర్హత పొందిన నవయుగ అర్హత సాధించింది అంటూ బిడ్లు ఓపెన్ చేసి 4.55 శాతం అధికంగా కోట్ చేసిన మేఘకు పనులు అప్పగించారు. సివిల్ పనులు నవయుగకు వచ్చేలా బేరం కుదిర్చి ముఖ్యమంత్రి కమిషన్లు దండుకున్నారు.

అన్నదీయ సంస్థలకు అనుకూలంగా టెండర్ నిబంధనలను మార్పించడం, కోరుకున్న సంస్థతో తక్కువ, మరో సంస్థతో ఎక్కువ కోట్ చేయించి ఆఖరుకు కోరుకున్న సంస్థకే టెండర్లు దక్కేలా ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు చక్రం తిప్పారు. కమీషన్లు ఇచ్చేందుకు

అంగీకరించిన సంస్థలను ఒక్కతాటిపైకి తెచ్చిన ముఖ్యమంత్రి పనులు ఎవరికి దక్కినా రెండు సంస్థలూ లాభపడేలా ఒప్పందం కుదిర్చారు. ఎవరికీ అనుమానం రాకూడదన్న యోచనతో ఆర్థిక మంత్రి యనమల రామకృష్ణుడి వియ్యంకుడు, మైదుకూరు నియోజకవర్గ టీడీపీ ఇన్చార్జి పుట్టా సుధాకర్ యాదవ్తో సన్నిహిత సంబంధాలున్న హెచ్ఈఎస్ ఇన్ఫ్రా ప్రైవేట్ లిమిటెడ్తో మరో షెడ్యూలు దాఖలు చేయించారు.

### కొండవీటి వాగు పనులూ మెగాకే.

రాజధాని ప్రాంతంలో కొండవీటి వాగు వరద మల్లింపు పనులకు రూ.213.17 కోట్ల అంచనా విలువతో నిర్వహించిన టెండర్లలోనూ 4.2 శాతం అధిక ధరలు(ఎక్సెస్)కు కోట్ చేసి మేఘ సంస్థ ఎల్-1గా నిలిచింది. అప్పటి ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి ఎస్పీ టక్కర్ నేతృత్వంలోని హైపవర్ కమిటీ పురుషోత్తపట్నం, కొండవీటి వాగు టెండర్లపై ఆమోదముద్ర వేసింది. ప్రభుత్వ ఒత్తిడి మేరకు ఈ రెండు పనులను మేఘకే అప్పగించేశారు. ఈ రెండు టెండర్లలో పాల్గొనేందుకు విదేశీ కాంట్రాక్టర్లు అనర్హులనే నిబంధన పెట్టారు. విదేశీ సంస్థల భాగస్వామ్యం ఉన్న జాయింట్ వెంచర్లకు కూడా అర్హత లేదని తేల్చారు. ఇవే కాదు మేఘ, నవయుగ సంస్థలు మాత్రమే టెండర్లలో పాల్గొనేలా అర్హతల నిబంధనలను ప్రత్యేకంగా రూపొందించారు.

# రూ. 710 కోట్లు

## ముడుపుల కోసమే పట్టిసీమ

పెంచిన అనంతరం పట్టిసీమ ప్రాజెక్టు అంచనా వ్యయం రూ. 1,600 కోట్లు

ఇప్పటికే చేతులు మారిన ముడుపులు రూ. 450కోట్లు

ప్రాజెక్టు డిజైన్ మార్చడం ద్వారా కాంట్రాక్టర్ కు మిగిలింది రూ. 260 కోట్లు

GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH  
IRRIGATION & CANALS (PROJECT) DEPARTMENT

Memo.No. 52/Proj.I.A2/2015

Dated: 20-01-2015

The attention of the Engineer-in-Chief, ISPP, Dowlaiswaram is invited to the reference 3<sup>rd</sup> cited, and it is hereby permitted to relax the 5% cap limit over the ECV for this work only and to finalise the tender and complete the scheme at the earliest duly utilising the present working season. Suitable disincentives may be put in place if the completion of the work in accordance with the envisaged milestones are not achieved. The tender premium over and above 5% shall be payable only if the work is completed as per agreed milestone within the original agreement period without any EOT, eg., if the agreement value is 7 % excess then 2% will be payable only if the work is completed as per originally agreed time without EOT, otherwise ECV will get restricted to 5% only.

5 శాతానికి మించి కోట్ల  
చేయడానికి అవకాశం  
ఉంటుందని..  
గడుపులోగా పూర్తి చేస్తే  
5 శాతం పైన కోట్ల  
చేసిన మొత్తాన్నే  
అదనంగా చెల్లించాలని  
పేర్కొంటున్న మెమో

పోలవరం ప్రాజెక్టు ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రానికి వరదాయిని. అటువంటి ప్రాజెక్టును శరవేగంగా పూర్తి చేయాల్సింది పోయి అందులో భాగమైన పట్టిసీమ ఎత్తిపోతల ప్రాజెక్టును ముడుపుల కోసమే ముఖ్యమంత్రి తెరపైకి తెచ్చారు. ఈ ప్రాజెక్టు వ్యయాన్ని ఒక్కసారిగా రూ. 1,300 కోట్లకు పెంచి, ముఖ్యమంత్రికి బాగా కావల్సిన మేఘ ఇంజనీరింగ్ అండ్ ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ లిమిటెడ్ సంస్థకు ప్రాజెక్టు పనులు దక్కేలా చేశారు.

దీని కోసం మొదట ఆ సంస్థకు అనుకూలించేలా టెండరు నిబంధనలలో కొన్ని మార్పులు చేశారు. ప్రాజెక్టు అంచనా వ్యయం రూ. 1,300 కోట్ల రూపాయలు, అయితే మేఘ ఇంజనీరింగ్ సంస్థ 21.9 శాతం అధికంగా రూ. 1,600 కోట్లకు టెండరు దాఖలు చేసింది. సాధారణంగా ప్రాజెక్టు అంచనా వ్యయం కంటే కేవలం 5 శాతం ఎక్కువ టెండరును అంగీకరిస్తారు. అయితే, ఈ ప్రాజెక్టును మేఘ ఇంజనీరింగ్ కట్టబెట్టడం కోసం 21.9 శాతం అధికంగా కోట్ చేసిన మొత్తంలో 16.9 శాతం మొత్తాన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అడ్వాన్సుగా

మార్చింది. కాంట్రాక్టులో పేర్కొన్న సమయంలో పనులు పూర్తి చేస్తే ఆ మొత్తాన్ని చెల్లిస్తామని ఒక స్నేహపూర్వక నిబంధన విధించింది.

నిజానికి అలా నిర్ణీత సమయంలో పనులు పూర్తి చేస్తే అడ్వాన్సు చెల్లించాలన్న నిబంధన కాంట్రాక్టులో లేదు. కేవలం ముడుపులో కోసమే ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు, ఆయన తనయుడు లోకేశ్ పట్టిసీమ పనులను రూ. 1,600 కోట్లకు పెంచారు. దీనివల్ల వాళ్ళకు రూ. 710కోట్ల మేరకు ముడుపులు ముట్టినట్లు సమాచారం.

### బహిరంగ దోపిడీ

మోటారు పంపుల సంఖ్య 30 నుంచి 24కి తగ్గింది పైప్ లైన్ల సంఖ్య 15 నుంచి 12కు తగ్గింది ఫలితంగా ఖర్చులు తగ్గాయి కానీ పట్టిసీమ ప్రాజెక్టు విలువ మాత్రం తగ్గలేదు పట్టిసీమ ప్రాజెక్టు నుంచి మరింత లాభం గడించేందుకు, కాంట్రాక్టర్ మరో పథకం వేశాడు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అనుమతి కూడా లేకుండా ప్రాజెక్టు డిజైన్ లో మార్పులు చేశాడు. దీని ద్వారా ప్రాజెక్టు వ్యయాన్ని తగ్గించినా,

అంచనాను మాత్రం తగ్గించలేదు. ఈ డిజైన్ మార్పు తమకు కూడా 'అనుకూలంగా' ఉండడంతో రాష్ట్ర ప్రభుత్వ పెద్దలు కూడా మార్పులను ఆమోదించేశారు. అసలు కాంట్రాక్టు ప్రకారం మేఘ ఇంజనీరింగ్ సంస్థ 30 మోటారు పంపులు, 15 పైప్ లైన్లను నిర్మించడం ద్వారా సంవత్సరానికి 8,500 క్యూసెక్కుల నీటిని తోడాలి. అయితే కాంట్రాక్టరు పంపుల సంఖ్యను 24కి, పైప్ లైన్ల సంఖ్యను 12కి తగ్గించాడు. ఈ మార్పుల వల్ల దాదాపు 20 శాతం వ్యయం తగ్గింది. అంటే దాదాపు రూ. 260 కోట్ల మేరకు లాభమన్నమాట. కాంట్రాక్టరు, ప్రభుత్వ పెద్దలు ఈ మొత్తాన్ని పంచుకున్నారు. ఈ మేరకు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వం డిజైన్

మార్పులను ఏ అభ్యంతరం లేకుండా ఆమోదించింది. ఈ డిజైన్ మార్పు ప్రతిపాదనలను మేఘ ఇంజనీరింగ్ సెంట్రల్ డిజైన్స్ ఆర్గనైజేషన్ కి 2015, జూలై 27 న సమర్పించింది. అయితే ప్రభుత్వం దగ్గరి నుంచి అనుమతి రాకముందే ఒక చైనా సంస్థకు 24 మోటార్ల కోసం ఆర్డరు ఇచ్చింది. అంటే కాంట్రాక్టరుకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వంపై ఎంత నమ్మకముందో అర్థం చేసుకోవచ్చు. అదే విధంగా 15 లైన్ల పైప్ లైన్లను 3 మీటర్ల వ్యాసార్థం ఉన్న పైపులతో నిర్మించాల్సి ఉంది. కానీ పైపులైన్లను 12కి తగ్గించాక, 3.2 మీటర్ల వ్యాసార్థం ఉన్న పైపులను వినియోగించారు. మొత్తంగా పట్టిసీమ ప్రాజెక్టులో దాదాపు రూ. 700 కోట్ల మేరకు పెదబాబు, చినబాబుకు అందినట్లు సమాచారం.

## రూ. 573 కోట్లు...

### చింతలపూడి విస్తరణ పనుల్లో కైంకర్యం

**3, 4 ప్యాకేజీ పనుల్లో అదనం రూ. 223.02 కోట్లు**

**విస్తరణ పనుల్లో ముందే దక్కించుకున్న కమీషన్లు రూ. 350 కోట్లు**

**ముఖ్యమంత్రి కొట్టేసిన మొత్తం రూ. 573.02 కోట్లు**

చింతలపూడి ఎత్తిపోతల పథకం విస్తరణ పనులను ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు వ్యూహం మేరకు ముందే ఎంపిక చేసిన కాంట్రాక్టర్లకు అప్పగించేశారు. నాలుగో ప్యాకేజీ కింద రూ.1,608 కోట్ల విలువైన పనులను 4.49 శాతం అదనపు ధరకు (రూ.1678.75 కోట్లు) నవయుగ సంస్థ దక్కించుకుంది. మూడో ప్యాకేజీ కింద రూ.652 కోట్ల విలువైన పనులను 4.40 శాతం అదనపు ధరకు (రూ.681.27 కోట్లు) మేఘ సంస్థ సొంతం చేసుకుంది. ముఖ్యమంత్రి కాంట్రాక్టర్లను రింగ్ చేయకుండా ఉంటే.. సాధారణ పద్ధతిలో టెండర్లు జరిగి ఐదు శాతం తక్కువ ధరలకే పనులు చేసేందుకు కాంట్రాక్టర్లు ముందుకొచ్చేవారని అధికార వర్గాలు అంటున్నాయి. వీటన్నింటినీ పరిగణనలోకి తీసుకుంటే ప్రభుత్వ ఖజానాపై రూ.223.02 కోట్ల అదనపు భారం పడినట్లు స్పష్టమవుతోంది. ఈ సొమ్ముతా ముఖ్యమంత్రికి కమీషన్ల రూపంలో ముట్టనుంది. చింతలపూడి ఎత్తిపోతల పథకం విస్తరణ పనుల్లో ముందే నొక్కేసిన రూ.350 కోట్లతోపాటు తాజాగా ప్రభుత్వానికి గండి పడిన రూ.223.02 కోట్లు కూడా ముఖ్యమంత్రి జేబుల్లోకి వెళ్లనున్నాయి. అంటే మొత్తం రూ.573.02 కోట్లను ముఖ్యమంత్రి కొట్టేసినట్లు స్పష్టమవుతోంది. చింతలపూడి ఎత్తిపోతల



పథకం విస్తరణలో భాగంగా చేపట్టిన రూ.2,488 కోట్ల విలువైన పనుల్లో ఆర్థిక శాఖ అభ్యంతరాలను తుంగలో తొక్కి తొలుత రూ.228 కోట్ల విలువైన పనులను కోటరీ కాంట్రాక్టర్లకు నామినేషన్ పై అప్పగించేశారు. మిగతా రూ.2,260 పనులను రెండు ప్యాకేజీలుగా విభజించారు. ఒక ప్యాకేజీ నవయుగ, మరొక ప్యాకేజీ మేఘకు కట్టబెట్టేలా ముందే ఆయా సంస్థలతో ఒప్పందం కుదుర్చుకున్నారు. ముఖ్యమంత్రి ఆదేశాల మేరకు ఆ సంస్థలకు అనుకూలంగా నిబంధనలు రూపొందించి 2017 జూన్ 7న జలవనరుల శాఖ టెండర్

నోటిఫికేషన్ జారీ చేసింది.

**ముందస్తు వ్యూహం మేరకే..**

ముఖ్యమంత్రి రాయ'బేరా'లతో కేవలం రెండు సంస్థలే టెండర్లలో పాల్గొన్నాయి. షెడ్యూల్ ప్రకారం 2017 జూన్ 22న సాంకేతిక బిడ్డను తెరిచారు. జులై 1న ఆర్థిక బిడ్డను తెరిచారు. మూడో ప్రాక్టీజీ పనులకు నవయుగ సంస్థ 4.8 శాతం అదనపు ధర, మేఘ సంస్థ 4.40 అదనపు ధరకు కోట్ చేస్తూ షెడ్యూల్లు దాఖలు చేశాయి. నాలుగో ప్రాక్టీజీ పనులకు మేఘ సంస్థ 4.77 శాతం అదనపు ధరకు, నవయుగ సంస్థ 4.49 శాతం అదనపు ధరలకు షెడ్యూల్లను దాఖలు చేశాయి. మూడో ప్రాక్టీజీలో ఎల్-1గా నిలిచిన మేఘ.. నాలుగో ప్రాక్టీజీలో ఎల్-1గా నిలిచిన నవయుగ సంస్థలు ఆయా పనులను చేజిక్కించుకున్నాయి.

**కమీషన్ కమీషన్లు...**

చింతలపూడి ఎత్తిపోతల పథకం విస్తరణ పనులు కట్టబెట్టే విషయంలో ముందే కుదిరిన ఒప్పందం మేరకు ముఖ్యమంత్రికి కాంట్రాక్టర్లు రూ.350 కోట్ల కమీషన్లు ముట్టజెప్పినట్లు తెలిసింది. 'ముఖ్యనేత కాంట్రాక్టర్లను రింగ్ చేయకపోతే టెండర్లు సాధారణ పద్ధతిలో జరిగి, తక్కువ ధరకు షెడ్యూల్లు దాఖలయ్యేవి. దీనివల్ల ప్రభుత్వ ఖజానాకు రూ.123 కోట్ల మేర ఆదా అయ్యేది. ముఖ్యమంత్రి కమీషన్ల కక్కుర్తి వల్ల కాంట్రాక్టర్లు రింగై అదనపు ధరలకు పనులు దక్కించుకున్నారు. దీనివల్ల ప్రభుత్వ ఖజానాపై అదనంగా మరో రూ.100.02 కోట్ల భారం పడింది. వీటిని పరిగణనలోకి తీసుకుంటే ఖజానాకు రూ.223.02 కోట్లు గండిపడినట్లు స్పష్టమవుతోంది. అందువల్ల చింతలపూడి ఎత్తిపోతల పనుల్లో ముఖ్యమంత్రి రూ. 573.02 కోట్లు కొట్టేసినట్లు అర్థమౌతోంది.

**రూ. 400 కోట్లు**

**సూక్ష్మ ముడుపుల పథకంలో నొక్కేశారు..**

**రూ.805.77 కోట్లతో ఉరవకొండ సీఎల్డీఐ అందులో సగానికి పైగా కమీషన్**

ఉరవకొండ సామాజిక ఎత్తిపోతల సూక్ష్మ నీటిపారుదల పథకం (సీఎల్డీఐ) పనుల కేటాయింపులో భారీగా అవినీతి చోటు చేసుకుంది. బాగా కావాల్సిన కాంట్రాక్టర్లకు 4.57 శాతం అదనపు ధరలతో పనులు కట్టబెట్టారు. ఈ వ్యవహారంలో భారీ ఎత్తున ముడుపులు చేతులు మారినట్లు జలవనరుల శాఖ అధికార వర్గాలు ఆరోపిస్తుండటం గమనార్హం.



**ఖజానాపై రూ.36.82 కోట్ల అదనపు భారం**

అనంతపురం జిల్లా ఉరవకొండ నియోజకవర్గంలో జీడిపల్లి రిజర్వాయర్. పెన్నా అహోబిలం రిజర్వాయర్ (పీఎబీఆర్), మిడ్ పెన్నార్ రిజర్వాయర్ (ఎంపీఆర్)ల నుంచి 1.69 టీఎంసీలను ఎత్తిపోసి 20,201 హెక్టార్లకు సాగునీరందించేందుకు కమ్యూనిటీ లిఫ్ట్ కమ్ డ్రైప్ ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టు (సీఎల్డీఐ) పథకాన్ని రూ.899.20 కోట్లతో మంజూరు చేస్తూ 2017 సెప్టెంబర్ 5న ప్రభుత్వం ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. ఈ పనులకు టెండర్ నోటిఫికేషన్ జారీ చేయకముందే ఓ కాంట్రాక్టర్తో ముఖ్యమంత్రి రహస్య అవగాహనకు వచ్చారు. ఆ సంస్థకే పనులు దక్కేలా నిబంధనలు విధిస్తూ టెండర్ నోటిఫికేషన్

జారీ చేయాలని ఆదేశించారు. ఆ మేరకు నిబంధనలు రూపొందించి రూ.805.77 కోట్ల అంచనాతో ఈపీసీ-టర్నోకీ పద్ధతిలో 18 నెలల్లో పూర్తిచేసేలా గడువుపెట్టి గత డిసెంబర్ 22న హండ్రి-సీవా అధికారులు టెండర్ నోటిఫికేషన్ జారీ చేశారు. నిబంధనల ప్రకారం ఈ పనులను నాలుగు ప్రాక్టీజీలుగా విభజించి టెండర్లు పిలవాలి. కానీ ఉన్నత స్థాయి ఒత్తిడి మేరకు ఒకే ప్రాక్టీజీ కింద టెండర్లు పిలిచారు. 2018 మార్చి 16న టెక్నికల్ బిడ్ తెరిచారు. ఎంఈఐఎల్, ఎన్సీసీ, హెచ్ఈఎస్ సంస్థలు షెడ్యూల్ దాఖలు చేసినట్లు వెల్లడైంది. ఈ సంస్థలు దాఖలు చేసిన ఆర్థిక బిడ్లను మార్చి 2న తెరిచారు. ఎంఈఐఎల్ సంస్థ 4.57 శాతం అదనపు ధరలకు (ఎల్-1), ఎన్సీసీ సంస్థ 4.78 శాతం అదనపు ధరలకు (ఎల్-2), హెచ్ఈఎస్ సంస్థ

4.89 శాతం అదనపు ధరలకు (ఎల్-3) కోట్ చేస్తూ బిడ్లను దాఖలు చేశాయి. ఎల్-1గా నిలిచిన ఎంఈఐఎల్కు పనులు కట్టబెట్టాలంటూ 2018 ఏప్రిల్ 30న హంద్రీనీవా అధికారులు సీవోటీకి ప్రతిపాదనలు పంపారు. నాలుగు ప్యాకేజీలుగా విభజించి టెండర్లు నిర్వహించి ఉంటే కాంట్రాక్టర్లు భారీ ఎత్తున పోటీపడేవారు. దీనివల్ల తక్కువ ధరలకే పనులు పూర్తయ్యే అవకాశం ఉండేది. 4.57 శాతం అదనపు ధరలతో

పనులను అప్పగించడం వల్ల ఖ జానాపై రూ.36.82 కోట్లకుపైగా అదనపు భారం పడుతుంది. ఈ పథకం అంచనా వ్యయాన్ని మొదట్లోనే భారీగా పెంచారు. అదనపు ధరలకు పనులు అప్పగించడం ద్వారా కాంట్రాక్టర్లకు భారీ ఎత్తున ప్రయోజనం చేకూర్చారు. ఈ వ్యవహారంలో ముఖ్యమంత్రికి, జలవనరుల శాఖ మంత్రికి భారీ ఎత్తున ముడుపులు ముట్టినట్టు సమాచారం.

# రూ. 352.68 కోట్లు

## తోటపల్లి కాంట్రాక్టర్ల స్వాహా

**తొలి అంచనా రూ. 774.90 కోట్లు.. పెంచేసిన అంచనా రూ. 1,127.58 కోట్లు**

తోటపల్లి ప్రాజెక్టు పనుల అంచనా వ్యయాన్ని రూ.774.90 కోట్ల నుంచి రూ.1,127.58 కోట్లకు పెంచేశారు. అంటే.. అంచనా వ్యయాన్ని ఒకేసారి రూ.352.68 కోట్లు అంటే 45.51శాతం పెంచేశారు. ప్రాజెక్టు పనులు పూర్తవుతున్న దశలో అంచనా వ్యయాన్ని పెంచడం కాంట్రాక్టర్లకు భారీ లబ్ధి చేకూర్చడానికే అని అర్థమవుతోంది..

నాగావళి నదిపై బ్రిటిషు ప్రభుత్వం 1908లో నిర్మించిన తోటపల్లి రెగ్యులేటర్ ఆ తర్వాత శిథిలమైంది. ఈ రెగ్యులేటర్కు 500 మీటర్ల ఎగువన 2.509 టీఎంసీల సామర్థ్యంతో బ్యారేజీని నిర్మించి, కొత్తగా కుడి కాలువను 117.89 కిలోమీటర్ల పొడవున తవ్వి 1.20 లక్షల ఎకరాలకు నీళ్లందించే పనులను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేపట్టింది. సత్వర సాగునీటి ప్రయోజన పథకం (ఏఐబీపీ) కింద దివంగత ముఖ్యమంత్రి వైఎస్ రాజశేఖరరెడ్డి ఈ ప్రాజెక్టును మంజూరు చేయించారు. అప్పట్లో ఈ ప్రాజెక్టు అంచనా వ్యయం రూ.450.23 కోట్లు. 2009 నాటికే పనులు 85 శాతం మేర పూర్తయ్యాయి. ఆ తర్వాత 2012లో అప్పటి ప్రభుత్వం అంచనా వ్యయాన్ని రూ.774.90 కోట్లకు పెంచేసింది. 2014 నాటికి 95 శాతం మేర ఈ ప్రాజెక్టు పనులు పూర్తయ్యాయి. మిగిలిన 5 శాతం పనులను పూర్తి చేయలేని ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు ఈ ప్రాజెక్టును తానే పూర్తి చేసినట్లు భ్రమింపజేస్తూ, 2015 సెప్టెంబరు 10న జాతికి అంకితం చేశారు. గతంలో చేసిన పనుల కారణంగా ఈ ప్రాజెక్టు కింద లక్ష ఎకరాలకు నీళ్లందిస్తున్నారు. మిగిలిన పనులను పూర్తి చేస్తే మిగతా 20 వేల ఎకరాలకు నీళ్లు అందించే



అవకాశం ఉన్నా, నాలుగున్నరేళ్లుగా ఆ పనుల విషయంలో టీడీపీ ప్రభుత్వం విఫలమైంది. ధరల సర్దుబాటు కింద అదనపు నిధులు ఇవ్వాలని, పనుల పరిమాణం ఆధారంగా బిల్లులు చెల్లించాలని కాంట్రాక్టర్లు ప్రతిపాదించారు. అయితే.. మిగిలిన పనులను పూర్తి చేయడంపై దృష్టి పెట్టకుండా కాంట్రాక్టర్ల సమస్యలు పరిష్కరించాలంటూ ముఖ్యమంత్రి అధికారులపై పదే పదే ఒత్తిడి తెచ్చారు. ఆ ఒత్తిళ్లకు తలొగ్గిన అధికారులు జీవో 22, జీవో 63 కింద కాంట్రాక్టర్లకు అదనపు నిధులు ఇచ్చేందుకు అంగీకరించారు. ఆ మేరకు అంచనా వ్యయాన్ని రూ.1,127.58 కోట్లకు పెంచుతూ అధికారులు పంపిన ప్రతిపాదనలను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆమోదించింది. అంటే కాంట్రాక్టర్లు గతంలో చేసిన పనులకే రూ.352.68 కోట్ల మేర అదనంగా ఇస్తారన్న మాట. ఈ వ్యవహారంలో భారీగా ముడుపులు చేతులు మారాయి.

# రూ. 320 కోట్లు...

## మధ్య పెన్నార్లో నాలుగు రెట్లు దోపిడీ

అంచనా వ్యయం రూ. 101.61 కోట్లు.. పెంచేసిన మొత్తం రూ. 421.87 కోట్లు

చేతులు మాలిన మొత్తం రూ. 320 కోట్లు

మధ్య పెన్నార్ దక్షిణ కాలువ ఆధునీకరణ పనుల్లో అధికార పార్టీకి చెందిన ఇద్దరు ఎంపీలు జేసీ దివాకర్‌రెడ్డి, సీఎం రమేష్‌ల మధ్య విభేదాలు తలెత్తాయి. అయితే ఆ విభేదాలను సెటిల్ చేసి, రూ.320.26 కోట్లు కాజేసేందుకు ముఖ్యమంత్రి సిద్ధపడ్డారు. ఆధునీకరణలో మిగిలిపోయిన పనులకు అంచనా విలువ రూ. 101.61కోట్లు మాత్రమే కాగా, దాన్ని ఏకంగా రూ. 421కోట్లకు పెంచేశారు. తమకు సన్నిహితులైన కాంట్రాక్టర్లకు పనులను అప్పగించేసి రూ. 320కోట్ల దోపిడీకి స్కెచ్ వేశారు.

ఈ పనుల టెండర్లనుంచి తప్పుకోవాలంటూ జేసీ దివాకర్‌రెడ్డి చేసిన ఒత్తిడిని లెక్కచేయని నిర్మాణ సంస్థలపై అనర్హత వేటుకు కూడా ముఖ్యమంత్రి సిద్ధమయ్యారు. అలాగే ఆయన అధికారులకు హాకుం జారీ చేశారు. దీనితో టెండర్ షెడ్యూల్‌కు గడువు ముగిసినా కనీసం టెక్నికల్ బిడ్స్‌ను కూడా అధికారులు ఖరారు చేయలేక పోయారు.

### దోపిడీకి అనుగుణంగా నిబంధనలు..

కాలువ ఆధునీకరణలో మిగిలిపోయిన పనుల అంచనా వ్యయాన్ని అమాంతం నాలుగు రెట్లు పెంచేసి, పనులను సన్నిహిత

కాంట్రాక్టర్‌కు అప్పగించేందుకు వీలుగా కేవలం 2 సంస్థలు మాత్రమే టెండర్లలో పాల్గొనేలా నిబంధనలు రూపొందించారు. 2017 ఫిబ్రవరి 9న టెండర్ నోటిఫికేషన్ జారీ చేశారు. అయితే, పర్సెంటేజీల పంపిణీలో జేసీ దివాకర్‌రెడ్డికి, ముఖ్యమంత్రి కోటరీలోని రాజ్యసభ సభ్యుడు సీఎం రమేష్ మధ్య విభేదాలు తలెత్తాయి. ఈ విభేదాలతో టెండర్ గడువును మూడుసార్లు పొడిగించారు. ఇద్దరు ఎంపీల మధ్య ముఖ్యమంత్రి రాజీ కుదర్చడంతో 2017మార్చి 30న టెక్నికల్ బిడ్స్‌ను తెరిచారు. ముఖ్యమంత్రి సూచించిన 2 సంస్థలతోపాటు మరో 7 సంస్థలు షెడ్యూల్లు దాఖలు చేశాయి. అయితే, బరినుంచి తప్పుకోవాలంటూ అనంతపురం జిల్లా ఎంపీ బెదిరించినా, ఆ ఏడు సంస్థలు తప్పుకోకపోవడంతో ముఖ్యమంత్రి స్వయంగా రంగంలోకి దిగారు. తమ మాట వినని ఏడు సంస్థలను గతంలో పనులను చూపించి ఏదో ఒక సాకుతో, బ్లాక్ లిస్ట్‌లో పెట్టాలని కూడా ఆదేశించారు. దీంతో ఆ సంస్థలు గతంలో చేసిన పనులను, నాణ్యత, విజిలెన్స్ కేసుల పూర్వాపరాలను అధికారులు తవ్వితీస్తున్నారు. చివరకు ఈ కాంట్రాక్టును తమ మాట వినే నాగార్జునా కన్స్ట్రక్షన్స్ కంపెనీకి ఖరారు చేశారు.

# రూ. 200 కోట్లు

## టీడీపీ ఎంపీ సీఎం రమేష్ సంస్థకు చేకూరిన లబ్ధి

అంచనా వ్యయం రూ. 570 కోట్లు.. పెంచిన వ్యయం రూ. 720.26 కోట్లు

వెలిగొండ రెండో టన్నెల్ టెండర్లలో కమీషన్లకు ముఖ్యనేత వ్యూహం

టెండర్లలో అక్రమాలను కడిగేసిన ఆర్థికశాఖ

వెలిగొండ రెండో టన్నెల్ (సారంగం) మిగిలిన పనుల్లో రూ. 570కోట్ల పనుల అంచనా వ్యయాన్ని ముఖ్యమంత్రి ఒత్తిడి మేరకు రూ. 720.26కోట్లకు పెంచేస్తూ, ప్రభుత్వం ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. పెంచిన అంచనాతో చేపట్టే పనులను టీడీపీ ఎంపీ అయిన సీఎం రమేష్ సంస్థకే కట్టబెట్టాలని ముఖ్యనేత ముందుగానే నిర్ణయించారు. వెలిగొండ ప్రాజెక్టు రెండో టన్నెల్ టెండర్లలో అక్రమాలను ఆర్థికశాఖ కడిగేసింది. ఎంపిక చేసిన కాంట్రాక్టర్ కు మాత్రమే పనులు దక్కేలా నిబంధనలు రూపొందించి 94వ నెంబర్ జీవోకు విరుద్ధంగా టెండర్ నోటిఫికేషన్ జారీ చేయడాన్ని ఆర్థిక శాఖ తీవ్రంగా తప్పుబట్టింది

వెలిగొండ రెండో సారంగం పనులను మొదట 2007లో హెచ్సీసీ-సీపీపీఎల్ (జేపీ) సంస్థ రూ.735.21 కోట్లకు దక్కించుకుంది. అయితే, 2012 నాటికే పూర్తి కావాల్సిన పనులు 2015 వరకూ కూడా పూర్తి కాలేదు. 2016 డిసెంబర్ నాటికి టన్నెల్ పనులు పూర్తి చేయాలంటూ కాంట్రాక్టర్ కు రూ.17.29 కోట్లను చెల్లించారు. ఇది కూడా నిబంధనలకు విరుద్ధంగా జరిగింది. అయినా పనులు పూర్తి కాలేదు. ఈ నేపథ్యంలో 2018 డిసెంబర్ నాటికి రెండో టన్నెల్ పనులు పూర్తి చేయాలని ఉందంటూ 10.750 కి.మీ. నుంచి



18.787 కి.మీ. వరకూ మిగిలిపోయిన పనులను అప్పగించింది. 60వీ నిబంధన కింద పాత కాంట్రాక్టర్ నుంచి సర్కార్ తొలగించింది. ఈ పనుల విలువను రూ.299.48 కోట్లూ ఇంటర్నల్ బెంచ్ మార్క్ కమిటీ (ఐబీఎం) తేల్చింది. కానీ ముఖ్యమంత్రి ఒత్తిడి మేరకు పనుల అంచనా వ్యయాన్ని రూ.720.26 కోట్లకు పెంచేస్తూ 2018 మార్చి 22న జలవనరుల శాఖ ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. పెంచిన అంచనాతో చేపట్టే పనులను సీఎం రమేష్ సంస్థకే అప్పగించాలని ముఖ్యమంత్రి ఆదిలోనే నిర్ణయించాడు. ఈ నేపథ్యంలో ఈ పనులకు రూ.570.58 కోట్ల అంచనాతో టెండర్ నోటిఫికేషన్ జారీ అయింది.

ఓ కాంట్రాక్టర్ కు ప్రయోజనం చేకూర్చే రీతిలోగానీ మరో కాంట్రాక్టర్ ను దెబ్బతీసేలాగానీ ప్రత్యేక నిబంధనలు విధించకూడదని ఆర్థికశాఖ స్పష్టం చేసింది. టెండర్ల ప్రక్రియలో జీవో 94ను కచ్చితంగా పాటించాలని తేల్చి చెప్పడంతో

GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH  
WATER RESOURCES PROJECTS DEPARTMENT

Memorandum No. WRD-21023/2/2017-PW-COD Dated: 09.03.2018

Sub: "Water Resources Department - Invitation to tender competition in conformity to GO Ms No.94, PW-COD Dept., dt.1.7.2003 - Specific Institutions - Tunnel - Engineering."

Ref: 1) GO Ms No.94, PW-COD Dept., dt.1.7.2003  
2) Minutes of the Meeting held in the Chambers of Secretary (WRD) dated 07.03.2018.

SUBJECT

As per the minutes of the meeting held in the Chambers of Secretary (WRD) on 07.03.2018, all the Chief Engineers WR Dept., are hereby instructed, except not to designate any tender conditions in contrary to the GO Ms No.94, PW-COD Dept., dt.1.7.2003.

2. In case of any specific conditions are proposed to incorporate in the tender documents as per the site conditions, the concerned CE has to obtain prior permission of the Government before incorporating such conditions in the tender documents.

SHASHI BHUSHAN KUMAR  
SECRETARY TO GOVERNMENT

To  
All the Chief Engineers of WR Dept.,  
WRD, Hyderabad, Vijayawada,  
All Districts of WRD.

// Forwarded By Order //

మార్చి 9, 2018న జీవో 94 ప్రకారమే టెండర్లు నిర్వహించాలంటూ జలవనరుల శాఖ కార్యదర్శి శశిభూషణ్ కుమార్ జారీ చేసిన ఉత్తర్వులు

ఒక కాంట్రాక్టర్ కు లబ్ధి చేకూర్చేలా నిబంధనలు పెట్టడాన్ని అంగీకరించే ప్రశ్నే లేదని జలవనరుల శాఖకు తేల్చి చెబుతూ ఆర్థిక శాఖ జారీ చేసిన ఉత్తర్వులు

viii) Liquid assets/Credit facilities/Solvency certificate from Nationalized/Scheduled Banks of value no less than Rs. 95.09 Crores. The certificate should be in the prescribed format as per G.O.Ms. No. 94 I & CAD (PW- COD) Dept., Date: 01-07-03.

ix) The tenderer should be profit making after tax for any 3 financial years during the last 5 financial years.

x) The Tenderer should not be under Corporate Debt Restructuring (CDR)/Strategic Debt Restructuring (SDR) as on the date of bid submission. In this regard, a certificate from Statutory Auditor shall be uploaded by tenderer.

xi) Joint ventures are not allowed.

xii) The tenderer is subjected to be disqualified, if it is found to have misled or furnished false information in the forms/ statements/ Certificates submitted in proof of qualification requirements or record of performance such as abandoning or work, not properly completed in earlier contracts, irradicate delays in completion of the works, litigation history, financial failures, participated in the previous tendering for the same work and has quoted unresponsive high bid price.

టెండర్లలో సీఎం రమేష్ సంస్థ కోసం జీవో 94కు విరుద్ధంగా పెట్టిన ప్రత్యేక షరతులు



ముఖ్యమంత్రి ఇరకాటంలో పడ్డారు.

### టెన్షన్ మంటారో..?

టెండర్ల నిర్వహణలో జీవో 94 తప్పకుండా పాటించాలని జలవనరులశాఖ కార్యదర్శి శశిభూషణ్ కుమార్ మార్చి 9న చీఫ్ ఇంజనీర్లకు ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు. కానీ అదే ఉత్తర్వులను ఉల్లంఘిస్తూ, టెండర్ నోటిఫికేషన్ జారీ చేసిన వెలిగొండ ప్రాజెక్టు సీకా, ఎస్కాలపై ఎలాంటి చర్యలు తీసుకోలేదు. హైగా నిబంధనలకు విరుద్ధంగా ఒక కాంట్రాక్టర్ కు మాత్రమే ప్రయోజనం చేకూర్చేలా విధించిన షరతులను ఆమోదించి ఆర్థిక శాఖ అనుమతి కోసం శశిభూషణ్ కుమార్ పంపారు. అంటే ఆయన తాను జారీ చేసిన ఉత్తర్వులను తానే ఉల్లంఘించారన్నమాట.

### టెండర్లు పూర్తయ్యాక..

ప్రత్యేక నిబంధనలు విధించడంతో సీఎం రమేష్ సంస్థ 4.65 శాతం అధిక ధరలకు పనులు దక్కించుకుంది. ఈ వ్యవహారంలో ముఖ్యనేతకు రూ.200 కోట్ల మేర ముడుపులు అందుతున్నట్లు అధికార వర్గాలే చెబుతున్నాయి. టెండర్ల ప్రక్రియ పూర్తయిన తర్వాత మూడు షరతులకు అనుమతి ఇవ్వాలంటూ జలవనరులశాఖ ప్రతిపాదనలు పంపడంపై ఆర్థిక శాఖ నివ్వేరపోయింది. జీవో 94కు విరుద్ధంగా నిర్వహించిన టెండర్లను ఎలా ఆమోదిస్తామని అభ్యంతరం తెలిపింది. వీటిని ఆమోదించే ప్రశ్నే లేదని తేల్చి చెప్పడంతో ముఖ్యనేత ఇరకాటంలో పడ్డారు.

## రూ. 100 కోట్లు తెలుగుగంగలో ముఖ్యమంత్రి స్వాహా

‘తెలుగుగంగ’ తొలి అంచనా వ్యయం రూ.180.48 కోట్లు

పెంచిన అంచనా రూ.280.27 కోట్లు

సాగునీటి ప్రాజెక్టుల పనుల్లో అందినకాడికి దిగమింగడమే ప్రభుత్వ పెద్దలు పనిగా కనిపిస్తోంది. తెలుగుగంగ ప్రాజెక్టుకు సంబంధించి, రూ.172.99 కోట్ల విలువైన పనుల అంచనా వ్యయాన్ని రూ.180.48 కోట్లకు పెంచేస్తూ 2018 మార్చి 9న చంద్రబాబు సర్కారు ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. తర్వాత అంచనా వ్యయాన్ని మరోసారి రూ.280.27 కోట్లకు పెంచేస్తూ 2018 జూన్ 8న ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. అంటే అంచనా వ్యయాన్ని కేవలం మూడు నెలల్లోనే రూ.99.79 కోట్ల మేర పెంచేశారన్నమాట. తెలుగుగంగ ప్రాజెక్టు పనుల్లో ముఖ్యమంత్రి సాగిస్తున్న అక్రమాలకు ఇదో తార్కాణం. ఇందులో రూ.100 కోట్ల మేర ముడుపులు చేతులు మారాయి.



## అంచనాల్లో వంచన

తెలుగుగంగ ప్రాజెక్టు పనుల అంచనా వ్యయాన్ని రూ.4,460.64 కోట్లుగా ఖరారు చేస్తూ 2007 మార్చి 20న రాష్ట్ర ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. 2018 మార్చి నాటికి 95 శాతం పనులు పూర్తయ్యాయి. కేవలం 5 శాతం పనులే మిగిలిపోయాయి. ఈ నేపథ్యంలో అంచనా వ్యయాన్ని రూ.6,671.62 కోట్లకు పెంచేస్తూ 2018 మార్చి 9న ప్రభుత్వం ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. అడ్డగోలుగా పెంచేసిన అంచనా వ్యయంతో మిగిలిపోయిన పనులను సన్నిహిత కాంట్రాక్టర్లకు కట్టబెట్టి కమీషన్లు వసూలు చేసుకోవడానికి ముఖ్యమంత్రి స్కెచ్ వేశారు. తెలుగుగంగ ప్రధాన కాలువ ప్రారంభించుచి 18.20 కి.మీ. వరకూ లైనింగ్ చేయడం, 18.200 కి.మీ. నుంచి 42.566 కి.మీ. వరకూ గతంలో లైనింగ్ చేయని పనులు, బనకెర్ల క్రాస్ రెగ్యులేటర్ (బీసీఆర్) నుంచి వెలుగోడు బ్యాలెన్సింగ్ రిజర్వాయర్ కు నీటిని సరఫరా చేసే లింక్ చానల్ మొదటినుంచి 7.380 కి.మీ. వరకూ లైనింగ్ పనులను చేపట్టాలని నిర్ణయించారు. 2007 నాటి ఉత్తర్వుల ప్రకారం ఈ పనుల విలువ రూ.172.99 కోట్లు. కానీ, 2018 మార్చి 9న జారీ చేసిన ఉత్తర్వుల్లో ఈ పనుల విలువను రూ.180.48 కోట్లుగా ప్రభుత్వం ఖరారు చేసింది.

**కి.మీ.కు  
రూ.12.16  
కోట్లు ఖర్చు  
చేస్తారట!**

టెండర్లు పిలిచిన పనుల్లో తెలుగుగంగ ప్రధాన కాలువకు 18.20 కి.మీ. వరకూ లైనింగ్ పనులు మాత్రమే కొత్తగా చేపట్టాల్సివచ్చి. ప్రధాన కాలువ 18.200 కిలోమీటర్ల నుంచి 42.566 కిలో మీటర్ల వరకూ.. కేవలం 800 నుంచి 900 మీటర్ల పొడవున మాత్రమే లైనింగ్ పనులు మిగిలిపోయాయి. బీసీఆర్ లింక్ చానల్ లో 650 మీటర్ల పనులు మాత్రమే ఇదివరకు వదిలేశారు. ఈ లెక్కలను పరిగణనలోకి తీసుకుంటే 19.650 కి.మీ.ల

## ముఖ్యమంత్రి హుకుం

అధికారులపై ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు ఒత్తిడి కారణంగానే అంచనా వ్యయాన్ని రూ.280.27 కోట్లకు పెంచేస్తూ జల వనరుల శాఖ అధికారులు ఉత్తర్వులు జారీచేశారు..పెరిగిన అంచనా వ్యయం పనులు తన కోటర్ లోని రాజ్యసభ సభ్యుడి సంస్థకే దక్కేలా టెండర్ నోటిఫికేషన్ జారీ చేయాలంటూ ముఖ్యమంత్రి హుకుం జారీ చేశారు. ఈ పనుల అంతర్గత విలువను రూ.239.03 కోట్లుగా నిర్ణయించిన అధికారులు.. 2018 జూలై 16న ఓపెన్ విధానంలో టెండర్ నోటిఫికేషన్ జారీ చేశారు. 18 నెలల్లో పనులు పూర్తి చేయాలన్నారు. .

## టీడీపీ ఎంపీ సంస్థకు పనులు దక్కేందుకే..

అధికార పార్టీ రాజ్యసభ సభ్యుడు సీఎం రమేష్ కు చెందిన సంస్థకే పనులు దక్కేలా టెండర్ నిబంధనలు రూపొందించారు. సాధారణంగా 'పేవర్' అనే యంత్రంతో కాలువల లైనింగ్ చేసిన అనుభవం ఉన్న కాంట్రాక్టర్లై బిడ్ దాఖలుకు అర్హులని నిబంధన పెడతారు. కానీ, పేవర్తోపాటు 'షార్ట్ క్రీటింగ్' విధానంలో చేసిన పనులు ఉండాలనే నిబంధన పెట్టారు. సీఎం రమేష్ సంస్థకు ఈ అనుభవం ఉండటం వల్లే.. ఆ నిబంధనను ప్రత్యేకంగా చేర్చారు.

పొడవున మాత్రమే లైనింగ్ చేయాల్సి ఉంది. ప్రభుత్వం ఖరారు చేసిన అంచనా వ్యయం చూస్తే కిలోమీటర్ కు సగటున రూ.12.16 కోట్లు ఖర్చు చేస్తున్నట్లు స్పష్టమవుతోంది. వాస్తవానికి కిలో మీటర్ కు రూ.7 కోట్లకు మించి వ్యయం కాదని ఇంజనీరింగ్ నిపుణులు స్పష్టం చేస్తున్నారు. ఇక జీఎస్టీ, లేబర్ సెస్, సీనరేజీ చార్జీల రూపంలో మరో రూ.36.29 కోట్లు కాంట్రాక్టర్ కు ఇవ్వాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది.

# రూ. 78.82 కోట్లు

## హంద్రీ నీవాలో కాంట్రాక్టర్కు, మంత్రికి అందిన ముడుపులు

రూ.17.10 కోట్ల అంచనా వ్యయం రూ.95.20 కోట్లకు పెంపు

అర్థిక శాఖ కాదన్నా... ఒత్తిళ్లకు తలొగ్గి, చెల్లింపునకు సిద్ధపడిన జలవనరులశాఖ

హంద్రీ-నీవా సుజల స్రవంతి పథకంలో అక్రమాలు పరవళ్లు తొక్కుతున్నాయి. రూ.17.10 కోట్ల పనుల అంచనా వ్యయాన్ని ఎలాంటి అనుమతి లేకుండానే రూ.95.92 కోట్లకు పెంచేసి అస్పదీయులైన కాంట్రాక్టర్లకు అప్పగించేశారు. కాంట్రాక్టర్లు పనులు పూర్తి చేయడంతో బిల్లుల మంజూరుకు, కమీషన్ల వసూలుకు కూడా సిద్ధమయ్యారు. అంచనా వ్యయం పెంపు ప్రతిపాదనలపై జలవనరుల శాఖతో ఆమోదముద్ర వేయిస్తూ ఉత్తర్వులు జారీ చేయించారు. ఈ ప్రాజెక్టు పనుల్లో తమకు దక్కిన రూ. 78.82 కోట్లను కాంట్రాక్టర్లు మంత్రి దేవినేని పంచుకున్నారు.

### 8 ప్యాకేజీల్లో మిగిలింది

#### రూ.17.10 కోట్ల పనులు

హంద్రీ-నీవా సుజల స్రవంతి పథకం పనులు చేస్తున్న కాంట్రాక్టర్లపై చంద్రబాబు ప్రభుత్వం 60 సీ నిబంధన కింద వేటు వేసింది.

హంద్రీ-నీవా రెండోదశలో 21, 22, 27, 28, 29, 62, 63, 64 ప్యాకేజీల కాంట్రాక్టర్లను ఇలా తొలగించారు. ఈ ఎనిమిది ప్యాకేజీల పనుల విలువ రూ.521.39 కోట్లు. ఇందులో రూ.504.29 కోట్ల విలువైన పనులను వారే పూర్తి చేశారు. అంటే కేవలం రూ.17.10 కోట్ల విలువైన పనులు మాత్రమే ఈ ఎనిమిది ప్యాకేజీల్లో మిగిలిపోయాయి. ఈ పనులను పాత కాంట్రాక్టర్ల నుంచి 60 సీ నిబంధన కింద తొలగించేశారు.

### అనుమతి తీసుకోకుండానే..

ఇంజనీరింగ్ ప్రొక్యూర్మెంట్ అండ్ కన్స్ట్రక్షన్ (ఈపీసీ) నిబంధనల ప్రకారం ఏదైనా ఒక పని అంచనా వ్యయం వాస్తవ విలువ కన్నా ఐదు శాతం కంటే ఎక్కువ పెరిగితే ప్రభుత్వం నుంచి తప్పనిసరిగా అనుమతి తీసుకోవాలి. కానీ ఎనిమిది ప్యాకేజీల్లో మిగిలిపోయిన రూ.17.10 కోట్ల పనుల అంచనా వ్యయాన్ని భారీ ఎత్తున రూ.95.92 కోట్లకు పెంచేశారు. ఒక్కో ప్యాకేజీలో అంచనా

వ్యయం సగటున 22 శాతం పెరిగినప్పటికీ, ప్రభుత్వం నుంచి ఎలాంటి అనుమతి తీసుకోలేదు. తమకు అనుకూలులైన కాంట్రాక్టర్లకు 2015 ఏప్రిల్ 4న అప్పగించేశారు. ఈ పనులు పూర్తి చేసిన కాంట్రాక్టర్లు బిల్లులు చెల్లించాలంటూ కోరారు. అయితే పెంచిన అంచనా వ్యయానికి ఎలాంటి అనుమతి లేకపోవడంతో బిల్లులు చెల్లించలేమని ఆర్థికశాఖ అధికారులు స్పష్టం చేశారు. అయితే, మంత్రి దేవినేని ఒత్తిడి చేయడంతో జలవనరులశాఖ బిల్లుల చెల్లింపునకు ఆమోదముద్ర వేసింది.

### నామినేషన్

#### పనులకు అదనంగా

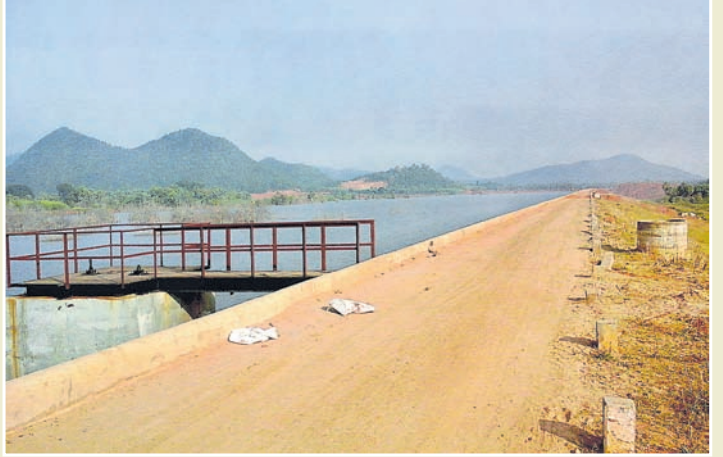
#### రూ.6.63 కోట్లు

హంద్రీ-నీవా రెండో దశలో 59వ ప్యాకేజీ (పుంగనూరు ట్రాంచ్ కాలువ 150 కి.మీ. నుంచి 173 కి.మీ. వరకూ తవ్వకం) పనులను ఏపీఆర్ కన్స్ట్రక్షన్స్ సంస్థ

దక్కించుకోగా, కమీషన్లు ఇవ్వలేదని ఆ సంస్థను తప్పించేశారు. మిగిలిన 2.8 కి.మీ. పొడవైన సొరంగం తవ్వకం పనులను 60 సీ నిబంధన కింద తొలగించి అంచనా వ్యయాన్ని రూ.69.91 కోట్లకు పెంచేశారు. టీడీపీ ఎంపీ సీఎం రమేష్కు చెందిన సంస్థకు ఈ పనులను నామినేషన్ పద్ధతిలో కట్టబెట్టేశారు. సొరంగం తవ్వకంలో బూమర్క్కు బదులుగా జంబోజాక్ హామర్ను వినియోగించామని, ఇందుకు అదనంగా రూ.6.63 కోట్లు మంజూరు చేయాలంటూ సీఎం రమేష్ సంస్థ ప్రభుత్వానికి ప్రతిపాదనలు పంపింది. సీఎం చంద్రబాబుకు అత్యంత సన్నిహితుడు కావడంతో ఈ ప్రతిపాదనలకు ఆమోద ముద్ర వేసి అదనంగా రూ.6.63 కోట్లను చెల్లించడానికి ప్రభుత్వం ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది.

# రూ. 43.97 కోట్లు పోగొండలో కొండంత అవినీతి

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా బుట్టాయగూడెం మండలం చింతలగూడెంలో నిర్మిస్తున్న పోగొండ రిజర్వాయర్ అవినీతి అక్రమాలకు వేదికగా మారింది. చింతలగూడెంకు సమీపంలో ఖైనేరు నదిపై 2,27,738 ఎంసీఎఫ్ బీ సామర్థ్యంతో పోగొండ రిజర్వాయర్ ను 2007లో అప్పటి ముఖ్యమంత్రి వైఎస్ రాజశేఖరరెడ్డి చేపట్టారు. రూ.18.20 కోట్లతో ఈ ప్రాజెక్టు పనులను కాంట్రాక్టర్ కు అప్పగించారు. రిజర్వాయర్ ను పూర్తి చేసి, 4 వేల ఎకరాలకు నీళ్లందించాలని నిర్ణయించారు. ఎస్టీ సబ్ప్లాన్ కింద నిధులను ఖర్చు చేయాలని ప్రతిపాదించారు. ఖైనేరు నది వరద ఉధృతి అధికంగా ఉన్న నేపథ్యంలో రిజర్వాయర్ డిజైన్ లను మార్చాలంటూ సెంట్రల్ డిజైన్స్ ఆర్గనైజేషన్ (సీడీవో) చీఫ్ ఇంజనీర్, జీఎస్ఐ (జియాలజికల్ సర్వే ఆఫ్ ఇండియా) కమిటీ ప్రతిపాదించాయి. దాంతో డిజైన్ ను మార్చారు. దీనివల్ల అంచనా వ్యయాన్ని రూ.85.51 కోట్లకు పెంచుతూ 2014 జనవరి 1న ప్రభుత్వం ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. కేవలం డిస్టిబ్యూటరీల (పిల్ల కాలువల) పనులు పూర్తి చేస్తే ఆయకట్టుకు నీళ్లందించవచ్చు. కానీ, నాలుగున్నరేళ్లుగా పిల్ల కాలువలు తవ్వించలేని జలవనరుల శాఖ మంత్రి దేవినేని ఎస్టీ సబ్ప్లాన్ నిధులు కొల్లగొట్టేందుకు ఎత్తు వేశారు.



## కాంట్రాక్టర్ ముసుగులో..

అధికారం చేపట్టగానే పోగొండ రిజర్వాయర్ పై జలవనరుల శాఖ మంత్రి దేవినేని కన్నేశారు. కాంట్రాక్టర్ తో రహస్య అవగాహనకు వచ్చారు. అందులో భాగంగా 2011-12 అంచనాల ప్రకారం తమకు పనులు అప్పగించారని.. ధరలు పెరగడం, డిజైన్ లో మార్పులు చేయడంతో అదనంగా రూ.43.97 కోట్లు ఖర్చు చేశామని, ఆ మేరకు అదనపు నిధులు ఇప్పించాలని 2016 జనవరి 18న కాంట్రాక్టర్ ప్రతిపాదనలు పంపారు. ఈ ప్రతిపాదనలపై ఆమోదముద్ర వేసి, ఎస్టీ సబ్ప్లాన్ నిధులను మంజూరు చేయాలంటూ అధికారులపై మంత్రి ఒత్తిడి తెచ్చారు. డిజైన్ లు మార్చడంతోనే 2014లో అంచనా వ్యయం రూ. 85.51 కోట్లకు పెంచారని స్టేట్ లెవల్ స్టాండింగ్ కమిటీ(ఎస్ఎల్ఎస్సీ) గుర్తుచేసింది. కాంట్రాక్టర్ ప్రతిపాదనలను తోసిపుచ్చింది. అదనపు నిధులు ఇవ్వాలన్న అవసరం లేదని తేల్చిచెప్పింది. దీనిపై కన్నెర్ర చేసిన మంత్రి.. ఎస్ఎల్ఎస్సీకి మరోసారి అవే ప్రతిపాదనలు పంపారు. ఉన్నతస్థాయి ఒత్తిడి మేరకు ఆ ప్రతిపాదనలను చీఫ్ ఇంజనీర్ కమిటీకి పంపించారు.

## నివేదికను వక్రీకరించి..

కాంట్రాక్టర్ ప్రతిపాదనలను పరిశీలించిన చీఫ్ ఇంజనీర్ కమిటీ ఎస్ఎల్ఎస్సీ అభిప్రాయాన్నే పునరుద్ధరించింది. ఒప్పందం గడువు ముగిసిన నేపథ్యంలో జీవో 22 వర్తిస్తుందో లేదో పరిశీలించి.. ధరల సర్దుబాటు కింద అదనపు నిధులు ఇచ్చే అంశాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకోవచ్చని సూచించింది. మంత్రి ఒత్తిడితో ఈ నివేదికను ఉన్నతాధికారులు వక్రీకరించారు. అదనపు పనులకు రూ.30.87 కోట్లు, జీవో 22 కింద రూ.13.10 కోట్లు.. వెరసి అదనంగా రూ.43.97 కోట్లు కాంట్రాక్టర్ కు ఇచ్చేయాలంటూ 2017 ఆగస్టు 1న చిన్న నీటిపారుదల ఇంజనీర్ పంపిన ప్రతిపాదనలపై నవంబర్ 30న ప్రభుత్వం ఆమోదముద్ర వేసింది. ఈ అదనపు నిధులు నేరుగా మంత్రి జేబులోకి చేరాయి.

# రూ. 38.98 కోట్లు

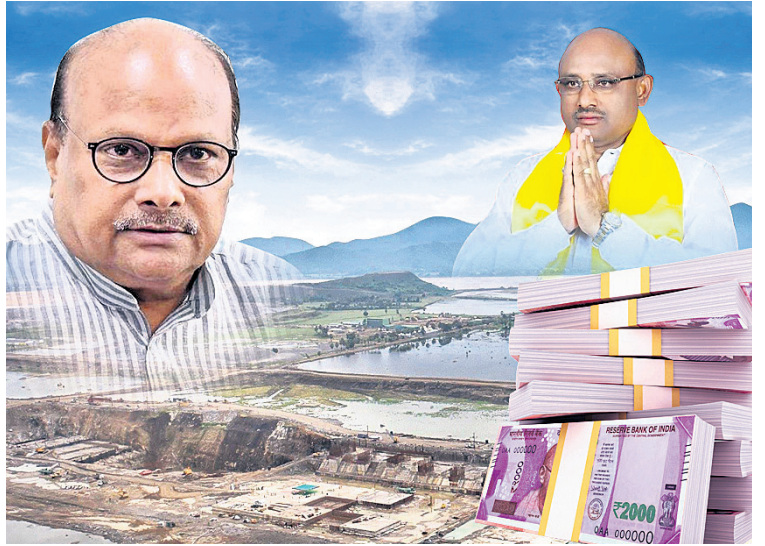
## యనమల వియ్యంకుడికి నజరానా

పోలవరం ఎడమ కాలువ పనులు నామినేషన్పై అప్పగింత

రూ.142.88 కోట్లకు ఒప్పుకుని ఆనక రూ. 181.86 కోట్ల అదనపు నిధులు చెల్లించు

తద్వారా రూ. 38.98 కోట్లు స్వాహా

రాష్ట్ర ఆర్థిక శాఖ మంత్రి యనమల రామకృష్ణుడి వియ్యంకుడు, టీటీడీ చైర్మన్ పుట్టా సుధాకర్ యాదవ్కు రూ.38.98 కోట్లను నజరానాగా ప్రభుత్వం సమర్పించుకుంది.. పోలవరం ప్రాజెక్టు ఎడమ కాలువలోని ఐదో ప్యాకేజీలో రూ.142.88 కోట్ల విలువైన పనులను 2016 నవంబర్ 30న పుట్టాకు చెందిన హెచ్ఈఎస్-పీఎస్కే సంస్థకు నామినేషన్పై కట్టబెట్టింది. ఇందుకోసం నిబంధనలన్నింటినీ తుంగలో తొక్కింది. ప్యాకేజీ ధరలకే పనులు చేస్తామని లిఖిత పూర్వకంగా ఒప్పుకున్న అదే సంస్థకే ప్రభుత్వం అదనంగా రూ.38.98 కోట్లను, అంటే మొత్తం రూ. 181.86 కోట్లు చెల్లించింది.. ఈ క్రమంలో స్టేట్ లెవల్ స్టాండింగ్ కమిటీ(ఎస్ఎల్ఎస్సీ), ఐబీఎం(ఇంటర్నల్ బెంచ్ మార్క్) కమిటీల అభ్యంతరాలను కూడా పండ్రబాబు సర్కారు లెక్కచేయలేదు.



### అనుభవం లేని సంస్థకు పనులా?

వాస్తవానికి పుట్టాకు చెందిన పీఎస్కే సంస్థకు సాగునీటి ప్రాజెక్టుల, కాలువల పనులు చేసిన అనుభవం లేదు. అయితే, యనమల తన సన్నిహితులకు చెందిన హెచ్ఈఎస్ సంస్థతో వియ్యంకుడి పీఎస్కే సంస్థను కలిపి జాయింట్ వెంచర్ ఏర్పాటు చేయించారు. అధికార బలాన్ని వినియోగించి పోలవరం ఎడమ కాలువ పనుల్లో ఐదో ప్యాకేజీ (93.70 కి.మీ. నుంచి 111.487 కి.మీ. వరకూ లైనింగ్ సహా కాలువ పనులు) కాంట్రాక్టర్పై 60సీ నిబంధన కింద వేటు వేయించారు. అందులో మిగిలిపోయిన.. అంటే 5.754 కి.మీ.ల కాలువ తవ్వకం, 11.001 కి.మీ.ల లైనింగ్, కాజ్ వే, ట్రిప్లెడ్ వంటి కాంట్రీట్ నిర్మాణ పనులను 'హెచ్ఈఎస్-పీఎస్కే'కు నామినేషన్ విధానంలో అప్పగించాలని అధికారులపై ఒత్తిడి తెచ్చారు.

రూ.142.88 కోట్ల విలువైన ఈ పనులను ఏమాత్రం అనుభవం లేని సంస్థకు నామినేషన్పై పనులు అప్పగించడాన్ని ఎస్ఎల్ఎస్సీ, ఐబీఎం కమిటీలు తీవ్రంగా తప్పుబట్టినా, ప్రభుత్వం వాటిని బేఖాతరు చేసింది. నామినేషన్ విధానంలో పుట్టా సుధాకర్ యాదవ్ సంస్థకు పనులను అప్పగిస్తూ 2016 నవంబర్ 30న సర్కారు ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. ఈ పనులను రూ.142.88 కోట్లతోనే పూర్తి చేసేందుకు ఆమోదం తెలిపిన సదరు సంస్థ పనులు చేతికి దక్కాక అదనపు నిధులకు యనమల ద్వారా ఒత్తిడి తెచ్చింది. అదనంగా రూ.38,98,61,783 ఇవ్వాలంటూ వినతిపత్రం ఇచ్చింది. అదనపు నిధులకు సిఫార్సు చేస్తూ యనమల కూడా ఒత్తిడి తెచ్చారు. ఉన్నతస్థాయి ఒత్తిళ్లకు లొంగిన అధికారులు అదనంగా రూ.38.98 కోట్లు ఇవ్వాలని సిఫార్సు చేస్తూ 2018 మే 6న సర్కార్కు ప్రతిపాదనలు పంపారు.

# తవ్వకొద్దీ అక్రమాలే..

## పోలవరం ప్రాజెక్టు అధారితీ నివేదిక

పోలవరం ప్రాజెక్టు పనుల్లో రాష్ట్ర ప్రభుత్వ వ్యవహార శైలిని తూర్పారబడుతూ పోలవరం ప్రాజెక్టు అధారితీ (పీపీఏ) కేంద్ర జలవనరుల శాఖ మంత్రి నితిన్ గడ్కరీకి నివేదిక ఇచ్చింది..

అధికార వర్గాలు వెల్లడించిన సమాచారం మేరకు ఆ నివేదికలో పీపీఏ లేవనెత్తిన అంశాలు ఇవీ..

- ▶▶ 2014 మే 28న కేంద్రం జారీ చేసిన పీపీఏ గెజిట్ నోటిఫికేషన్లో సెక్షన్-9(1) ప్రకారం ప్రాజెక్టు పనుల్లో కాంట్రాక్టర్లను తొలగించాలన్నా, కొత్తగా టెండర్లు పిలవాలన్నా, పనులు రద్దు చేయాలన్నా, కొత్తగా పనులు చేర్చాలన్నా పీపీఏ అనుమతి తప్పనిసరి. ఇదే అంశాన్ని గుర్తు చేస్తూ 2015 సెప్టెంబరు 8న రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి లేఖ రాశాం. అయితే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఈ అంశాన్ని పట్టించుకోకుండా ఇష్టారాజ్యంగా వ్యవహరించింది
- ▶▶ పోలవరం ఎడమ కాలువలో ఆరో ప్యాకేజీ పనులను దక్కించుకున్న కాంట్రాక్టు సంస్థ నాలుగేళ్లుగా పనులే చేయకున్నా, సదరు సంస్థను పనులనుంచి తప్పించడంలేదు. ఆ సంస్థ టీడీపీ మాజీ ఎంపీకి చెందినది కాబట్టి సంస్థపై వేటు వేయడంలేదని తేలింది. కానీ.. ఐదో ప్యాకేజీ పనులు చేస్తున్న కాంట్రాక్టర్లపై వేటు వేశారు. అందులో మిగిలిన పనులను మరో సంస్థకు నామినేషన్పై అప్పగించారు. ఒకటి, మూడు, నాలుగు, ఏడు, ఎనిమిది ప్యాకేజీల పనులనూ నామినేషన్పై కొత్త కాంట్రాక్టర్లకు కట్టబెట్టారు. ఇందుకు అనుమతి తీసుకోలేదని లేఖ రాసినా ఎలాంటి స్పందన లేదు.
- ▶▶ పీపీఏ అనుమతి తీసుకోకుండానే.. హెడ్ వర్క్లో స్పిల్ వే, స్పిల్ ఛానల్లో రూ.1395 కోట్ల విలువైన పనులను పాత కాంట్రాక్టర్ నుంచి తప్పించి 2017 నవంబర్ 27న కొత్తగా టెండర్ నోటిఫికేషన్ జారీ చేసింది. ఈ టెండర్లను నిలిపేయాలని 2017నవంబర్ 29న కేంద్రం రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి లేఖ రాసింది. ఆ తర్వాత...ఇకపై ఏకపక్షంగా ఎలాంటి నిర్ణయాలు తీసుకోబోమని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేంద్రానికి హామీ ఇచ్చింది.
- ▶▶ కేంద్రానికి, పీపీఏకి ఇచ్చిన హామీలను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మళ్లీ విస్మరించింది. పీపీఏ ఆమోదం తీసుకున్న తర్వాత స్పిల్ వే,

స్పిల్ ఛానల్లో రూ.1243.67 కోట్ల విలువైన పనులను కొత్త కాంట్రాక్టర్లకు అప్పగించారు. అందులో మిగిలిపోయిన రూ.921.87 కోట్ల విలువైన పనులను తాజాగా అదే కాంట్రాక్టర్లకు కట్టబెట్టారు. ఎర్ట్ కమ్ రాక్ ఫిల్ డ్యామ్ (ఈసీఆర్ఎఫ్), కాఫర్ డ్యామ్ పనులనూ మరో కొత్త కాంట్రాక్టర్లకు అప్పగించినట్లు తెలిసింది. కానీ.. వీటికి తమ నుంచి అనుమతి తీసుకోలేదు.

- ▶▶ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 2013 జూలై 1న జారీ చేసిన జీవో 94 ప్రకారం ఈపీసీ (ఇంజనీరింగ్ ప్రొక్యూర్మెంట్ అండ్ కన్స్ట్రక్షన్) విధానం ప్రకారం టెండర్ల ద్వారా అప్పగించిన పనులను.. కాంట్రాక్టర్తో ఒప్పందం రద్దు చేసుకోకుండా, కొంత భాగం పనులను ఎల్ఎస్ (లంప్సమ్)- ఓపెన్ పద్ధతిలో అప్పగించకూడదు. కానీ.. పోలవరం హెడ్ వర్క్ల పనులను నామినేషన్పై అప్పగించారు.
- ▶▶ కుడి, ఎడమ కాలువ పనుల్లో పురోగతి కనిపిస్తున్నా అందుకు అనుగుణంగా జలాశయం పనుల్లో ప్రగతి లేదు. డిజైన్ల ఆమోదంపై రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి చిత్తశుద్ధి లేదు. డిజైన్ తయారీలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి సహకరించేందుకు డ్యామ్ డిజైన్ సమీక్షా కమిటీని (డీడీఆర్సీసీ) ఏర్పాటు చేసింది. కానీ.. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ స్పందన సరిగా లేనందున డిజైన్ల ఆమోదంలో జాప్యం జరుగుతోంది.

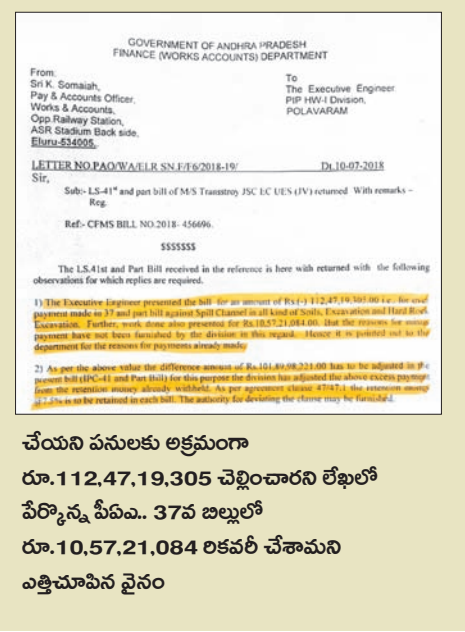


# ‘పోలవరం’లో మట్టితిన్నారు

ఆడిటింగ్ విభాగం, పే అండ్ అకౌంట్స్ విభాగం (పీఏవో) నివేదిక

పోలవరం ప్రాజెక్టులో మట్టి పనులు చేయకుండానే చేసినట్లుగా చూపించి రూ.150.93 కోట్లు దోచుకోవడంపై 2018 మార్చి 24న మీడియాలో వచ్చిన కథనం అక్షర సత్యమని తేలింది. మట్టి పనులు చేయకుండానే చేసినట్లుగా తప్పుడు రికార్డులు సృష్టించి రూ.112,47,19,305 కాజేసినట్లు ఆడిటింగ్ విభాగం, పే అండ్ అకౌంట్స్ విభాగం (పీఏవో) నిర్ధారించింది. అయితే స్వాహా చేసిన సొమ్మును గుట్టు చప్పుడు కాకుండా రికవరీ చేసి అక్రమాలను కప్పిపుచ్చాలంటూ పీఏవో విభాగం అధికారులపై ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు తీవ్ర స్థాయిలో ఒత్తిడి తెచ్చారు. దీంతో కాంట్రాక్టర్కు బిల్లులు చెల్లించేటప్పుడు రూ.10,57,21,084 మినహాయించుకున్నారు. కాంట్రాక్టర్ నుంచి మిగతా రూ.101,89,98,221 రికవరీ చేయాల్సి ఉంది. కానీ ఈ సొమ్ము రికవరీ చేయకుండా ముఖ్యమంత్రి అడ్డుపడ్డారు. కాంట్రాక్టర్కు బిల్లులు చెల్లించాలని ఒత్తిడి తెచ్చారు. దీంతో ఈ వ్యవహారం తమ మెడకు చుట్టుకుంటుందనే నిర్ధారణకు వచ్చిన ఏలూరు పీఏవో కె.సోమయ్య కాంట్రాక్టర్కు బిల్లులు చెల్లించేది లేదని తేల్చి చెబుతూ ఈనెల 10వతేదీన పోలవరం ప్రాజెక్టు హెడ్ వర్క్స్(జలాశయం) ఈకాకి లేఖ రాశారు. మట్టిలో రూ.వందల కోట్లను మళ్లించిన ఈ అక్రమాల దండా ఇదిగో..

చేయని పనులకు అక్రమంగా రూ.112,47,19,305 చెల్లించారని లేఖలో పేర్కొన్న పీఏవో. 37వ బిల్లులో రూ.10,57,21,084 రికవరీ చేశామని ఎత్తిచూపిన వైనం



చేయని పనులకు అక్రమంగా రూ.112,47,19,305 చెల్లించారని లేఖలో పేర్కొన్న పీఏవో. 37వ బిల్లులో రూ.10,57,21,084 రికవరీ చేశామని ఎత్తిచూపిన వైనం

### పనులు చేయకుండానే..

పోలవరం స్పిల్ వే, స్పిల్ ఛానల్, అప్రోచ్ ఛానల్, ఫైల్డ్ ఛానల్, పవర్ హౌస్ పునాది తవ్వకంతో కలిపి మొత్తం 10.49 కోట్ల ఘనపు మీటర్ల పరిమాణంలో మట్టి పనులు చేయాలి. ప్రాజెక్టు బాధ్యతలను దక్కించుకున్నాక జలాశయం నిర్మాణ పనులన్నీ సబ్ కాంట్రాక్టర్లకు

అప్పగించేశారు. మట్టి తవ్వకం పనులను త్రివేణి ఎర్త్ మూవర్స్ సంస్థకు సబ్ కాంట్రాక్టు కింద కట్టబెట్టేశారు. సాగునీటి ప్రాజెక్టు పనుల్లో 2015-16 ధరల ప్రకారం ఘనపు మీటర్ మట్టి పనికి రూ.92.60 చెల్లిస్తారు. బండ రాళ్లతో కూడిన మట్టిలో తవ్వకం పనులకు అదనంగా చెల్లిస్తారు. 2017 అక్టోబర్ 3న సీఎం చంద్రబాబు 20వ సారి క్షేత్రస్థాయి పరిశీలన జరిపే నాటికి 7.59 కోట్ల ఘనపు మీటర్ల మట్టి పనులు పూర్తి చేసినట్లు రికార్డుల్లో పేర్కొన్నారు. మరో 2.96 కోట్ల ఘనపు మీటర్ల మట్టి పనులు మిగిలాయన్నారు.. కానీ వాస్తవంగా అప్పటికి 5.96 కోట్ల ఘనపు మీటర్ల మట్టి పనులు మాత్రమే పూర్తయ్యాయి. అప్పటికి 1.63 కోట్ల ఘనపు మీటర్ల మట్టి పనులు చేయకున్నా వాటిని చేసినట్లుగా ముఖ్యమంత్రి ఒత్తిడి మేరకు చూపించారు. రూ.150.93 కోట్ల మేర కాంట్రాక్టర్లకు అదనంగా బిల్లులు చెల్లించారు. ఆ తర్వాత ఆ డబ్బు ముఖ్యమంత్రికి చేరాయి.

### అక్రమాలను తేల్చిన ఆడిటింగ్ విభాగం

పోలవరం మట్టి పనుల్లో దోపిడీ మీడియాలో సాక్ష్యాధారాలతో సహా వెల్లడికావడంతో పోలవరం ప్రాజెక్టు అధారిటీ(పీపీఏ), ఆడిటర్ జనరల్ క్షేత్రస్థాయిలో తనిఖీలు చేశారు. మట్టి పనులు చేయకున్నా, చేసినట్లుగా తప్పుడు రికార్డులు చూపించి బిల్లుల రూపంలో రూ.112,47,19,305 కాజేసినట్లు తేల్చాయి. అదనంగా చెల్లించిన బిల్లులను కాంట్రాక్టర్ నుంచి వసూలు చేయాలని, అక్రమాలకు పాల్పడిన అధికారులపై కఠిన చర్యలు తీసుకోవాలని సర్కారుకు నివేదిక ఇచ్చాయి.

### రూ.61.66 కోట్ల దోపిడీకి బ్రేక్!

పోలవరం ప్రాజెక్టులో మట్టి పనులను అవసరం లేకపోయినా 66.59 లక్షల ఘనపు మీటర్ల మేర పనులను పెంచేసి.., చేయకపోయినా చేసినట్లు చూపి రూ.61.66 కోట్లను కాజేయడానికి ముఖ్యమంత్రి సిద్ధపడ్డారు అయితే, తాజాగా పీపీఏ, ఆడిటర్ జనరల్ నివేదికలతో ఈ దోపిడీకి బ్రేక్ పడింది.

# పోలవరంలో అంతులేని అక్రమాలు!

## చంద్రబాబునాయుడు సర్కారును కడిగేసిన కాగ్

పోలవరం ప్రాజెక్టు పనుల్లో జరుగుతున్న అక్రమాలను కాగ్ (కంప్రోలర్ అండ్ ఆడిటర్ జనరల్) నివేదికలో తీవ్రస్థాయిలో ఎండగట్టింది. హెడ్వర్క్స్ కాంట్రాక్టర్ కు భారీ ప్రయోజనం కల్పించారని, పనుల్లో మాత్రం పురోగతి లేదని పేర్కొంది. సీఎన్ఎంఆర్ఎస్ (సెంట్రల్ సాయిల్ అండ్ మెటిరియల్ రీసెర్చ్ స్టేషన్)తో ఒప్పందం చేసుకునే వరకూ అంటే 2017 జూలై వరకూ ప్రాజెక్టు పనుల నాణ్యత పరిశీలనకు ప్రత్యేక విభాగాన్ని ఏర్పాటు చేయకపోవడంపై కాగ్ తీవ్ర అభ్యంతరం వ్యక్తం చేసింది.

### జరిమానాకు బదులు నజరానా

పోలవరం హెడ్వర్క్స్ పనులను దక్కించుకున్న టీడీపీ ఎంపీ రాయపాటికి చెందిన ట్రాన్స్ట్రాయ్(జేపీ) సంస్థకు వాటిని పూర్తి చేసే సామర్థ్యం లేదని కేంద్రం, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నియమించిన నిపుణుల కమిటీలు తేల్చి చెప్పాయి. 2016 సెప్టెంబరు వరకూ హెడ్వర్క్స్ లో ఎలాంటి పురోగతి లేదు. కాంట్రాక్టర్ పై జరిమానా విధించి వసూలు చేయాల్సిన సర్కార్ అందుకు విరుద్ధంగా వ్యవహరించింది. ఒప్పందం గడువు ముగియడానికి రెండేళ్ల ముందే రాష్ట్రంలో ఏ ప్రాజెక్టులోనూ లేని తరహాలో 2016 సెప్టెంబరు 8న అంచనా వ్యయాన్ని రూ.1,331.91 కోట్లు పెంచేసి కాంట్రాక్టర్ కు లబ్ధి చేకూర్చిందని కాగ్ తప్పుబట్టింది. ఈ నివేదికలో కాగ్ ప్రస్తావించిన ఇతర అంశాలు...

### డంపింగ్ యార్డుకూ సర్కారు డబ్బులే..

అంచనా వ్యయాన్ని పెంచిన నేపథ్యంలో రూ.66.59 కోట్లను ఫెర్టైలైజర్స్ సెక్యూరిటీ కింద కాంట్రాక్టర్ నుంచి వసూలు చేయాల్సిన సర్కార్ మినహాయింపు ఇచ్చింది. నిబంధనల ఉల్లంఘించి రూ.25.37 కోట్ల విలువైన స్టీలును కొనుగోలు చేసి హెడ్వర్క్స్ కాంట్రాక్టర్ కు సరఫరా చేసింది. యంత్రాల దిగుమతిపై సుంకాన్ని కాంట్రాక్టర్ కు బదులుగా ప్రభుత్వమే రూ.5.72 కోట్లు చెల్లించింది.

### అడ్వాన్సులపై అడ్వాన్సులు..

కాంట్రాక్టర్ కు మొదట రూ.404.86 కోట్లను మొబిలైజేషన్ అడ్వాన్సుగా ప్రభుత్వం ఇచ్చింది. 21వ బిల్లు నుంచి 11 శాతం వడ్డీతో మొబిలైజేషన్ అడ్వాన్సు వసూలు చేయాలి. అయితే దీన్ని వాయిదా వేస్తూ వచ్చింది. రూ.422.20 కోట్ల విలువైన డయాఫ్రమ్ వాల్

పనులను సబ్ కాంట్రాక్టర్ కు అప్పగించిన సమయంలో నిబంధనలను ఉల్లంఘించి రూ.95 కోట్లను మళ్లీ మొబిలైజేషన్ అడ్వాన్సుగా ఇచ్చింది.

### కాలువల్లో అక్రమాల ప్రవాహం

పోలవరం కుడి, ఎడమ కాలువల పనుల్లో భారీ అక్రమాలు చోటుచేసుకున్నాయి. పీపీఏ అనుమతి తీసుకోకుండానే అంచనా వ్యయాన్ని రూ.8,021 కోట్లకు పెంచేస్తూ 2016 డిసెంబర్ 6న ఉత్తర్వులు జారీ అయ్యాయి. గడువులోగా పనులు చేయని కాంట్రాక్టర్లపై జరిమానా విధించాల్సింది పోయి అంచనా వ్యయాన్ని పెంచేసి అనుచిత లబ్ధి చేకూర్చారు. కాలువల పనుల్లో పైపు లైన్లు, విద్యుత్ స్తంభాల తరలింపు వ్యయాన్ని కాంట్రాక్టర్ కు బదులుగా సర్కారే భరించడం ద్వారా రూ.38.12 కోట్ల లబ్ధి కలిగించారు.

### భూసేకరణ, పునరావాస ప్యాకేజీలో అక్రమాలు

కేంద్ర జలసంఘం మార్గదర్శకాల ప్రకారం రిమోట్ సెన్సింగ్ ఏజెన్సీ సహకారంతో డీపీఆర్ రూపొందించాల్సి ఉండగా పోలవరంలో జీఎస్ఐ చిత్రాల ఆధారంగా రూపొందించారు. తొలుత 54,448.69 ఎకరాలు ముంపునకు గురవుతాయని, 44,574 కుటుంబాలు నిర్వాసితులుగా మారుతున్నట్లు లెక్కగట్టారు. తాజాగా ముంపు భూమి 1,03,585.21 ఎకరాలకు, నిర్వాసిత కుటుంబాల సంఖ్య 1,05,601కి పెరగడం విస్మయం కలిగిస్తోంది. భూసేకరణ, సహాయ పునరావాస ప్యాకేజీ కింద వెచ్చించిన రూ.1,407.64 కోట్లకు సంబంధించిన వివరాలను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇంతవరకు పీపీఏకి సమర్పించలేదు.

- ▶▶ విభజన చట్టం హామీ మేరకు పోలవరాన్ని వేగంగా పూర్తి చేసేందుకు కేంద్రం ఏర్పాటు చేసిన పీపీఏతో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇంతవరకు ఒప్పందం చేసుకోకపోవడంలో ఆంతర్యం ఏమిటి?
- ▶▶ కాంట్రాక్టర్ కు జరిమానా విధించాల్సిన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఒప్పందం గడువు ముగియక ముందే అంచనా వ్యయాన్ని రూ.1,331.91 కోట్లు పెంచేసింది. ఇది అనుచిత లబ్ధి కాదా?
- ▶▶ భూసేకరణ, సహాయ పునరావాస ప్యాకేజీ పనుల్లో రూ.1,407.64 కోట్ల వ్యయానికి సంబంధించిన వివరాలను ప్రభుత్వం ఇప్పటివరకూ అందచేయలేదు.



# భూములన్నీ భోంచేశారు



# రూ. 1,00,000 కోట్లు

## విశాఖలో కబ్జాల 'భూ'కంపం

లక్ష కోట్ల కుంభకోణం.. లక్షల ఎకరాల భూముల రికార్డులు మాయం



గంటా బంధువు పరుచూరి భాస్కర్‌రావు బ్యాంక్‌లో కుదవపెట్టిన విశాఖ జిల్లా వేముల వలసలోని ప్రభుత్వ భూములు



భాస్కర్‌రావు బ్యాంక్‌కు తాకట్టు పెట్టినట్టు చూపిస్తున్న సర్వే నంబరు 122/11 పేదల కాలనీలోని ఇళ్లు

సంబంధించిన సాగుభూమి విస్తీర్ణం	సాగుభూమి విస్తీర్ణం	సాగుభూమి విస్తీర్ణం	సాగుభూమి విస్తీర్ణం	సాగుభూమి విస్తీర్ణం	సాగుభూమి విస్తీర్ణం	సాగుభూమి విస్తీర్ణం	సాగుభూమి విస్తీర్ణం	సాగుభూమి విస్తీర్ణం	సాగుభూమి విస్తీర్ణం	సాగుభూమి విస్తీర్ణం	సాగుభూమి విస్తీర్ణం	సాగుభూమి విస్తీర్ణం	సాగుభూమి విస్తీర్ణం	సాగుభూమి విస్తీర్ణం	సాగుభూమి విస్తీర్ణం
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1	122-10	0.4700	0.0000	0.4700	ప్రభుత్వ భూమి	0.00	లేట్	...	0.0000	9999	ప్రభుత్వ భూమి	ప్రభుత్వ భూమి	0.4700	అర్జున భూములు	-

ఈ సర్వేను తయారు చేసే దాని పేరు నంబర్: 31/12/2016 13:05:19 IP number: 117.198.150.128 ద్వారా పేజీ చేయబడింది.

సంబంధించిన సాగుభూమి విస్తీర్ణం	సాగుభూమి విస్తీర్ణం	సాగుభూమి విస్తీర్ణం	సాగుభూమి విస్తీర్ణం	సాగుభూమి విస్తీర్ణం	సాగుభూమి విస్తీర్ణం	సాగుభూమి విస్తీర్ణం	సాగుభూమి విస్తీర్ణం	సాగుభూమి విస్తీర్ణం	సాగుభూమి విస్తీర్ణం	సాగుభూమి విస్తీర్ణం	సాగుభూమి విస్తీర్ణం	సాగుభూమి విస్తీర్ణం	సాగుభూమి విస్తీర్ణం	సాగుభూమి విస్తీర్ణం	సాగుభూమి విస్తీర్ణం
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1	122-12	1.0400	0.0000	1.0400	ప్రభుత్వ భూమి	0.00	లేట్	...	0.0000	9999	ప్రభుత్వ భూమి	ప్రభుత్వ భూమి	1.0400	-	-

ఈ సర్వేను తయారు చేసే దాని పేరు నంబర్: 31/12/2016 13:06:29 IP number: 117.198.150.128 ద్వారా పేజీ చేయబడింది.

**కుదవపెట్టిన సర్వే నం.122/9,10,11,12లకు సంబంధించి ప్రభుత్వ భూములుగా.. గంటా బంధువు భాస్కర్‌రావు, ఇంకా ఇతరుల పేరిట రికార్డుల్లో నమోదైన భూములు కూడా తాకట్టుపెట్టిన ఆధారాలు**

**“విశాఖలో దాదాపు లక్ష ఎకరాలకు సంబంధించిన భూ రికార్డులు ట్యాంపర్ అయ్యాయి. హుద్‌హుద్ తుపానులో రికార్డులు కొట్టుకుపోవడమే దీనికి కారణం”**

**- మే 30, 2017న కలెక్టర్ ప్రకటన.**

హుద్‌హుద్ తుపాను సంభవించినపుడు కలెక్టరే కాదు ఏ రెవెన్యూ అధికారి కూడా ఈ రికార్డుల గురించి మాట్లాడలేదు. మరి ఇప్పుడు ఎందుకు చెబుతున్నారు? హుద్‌హుద్ తుపానుతో సునామీ మాదిరిగా నీళ్లు రాలేదు. కేవలం గాలి. గాలులకు అది కూడా ఎంపిక చేసిన కొన్ని బిల్డింగ్‌లలోని రూములలో ఉన్న బీరువాలలో కొన్ని రికార్డులలోని సర్వే నంబర్ల పేజీలు ఎలా మాయం అవుతాయి? ఆ సర్వే నంబర్ల

పేజీలలో లక్ష ఎకరాల లెక్కలున్నాయి. అంటే విశాఖలో లక్ష ఎకరాల మేర భూ కుంభకోణాలు చోటుచేసుకున్నాయన్నమాట. అందుకే లక్ష ఎకరాలను హుద్‌హుద్ తుపాను ఖాతాలో వేసి చేతులు దులుపుకోవాలని అధికార పార్టీ నేతలు ప్లాన్ వేశారు... విశాఖలో ఎకరా రూ. కోటి నుంచి పాతిక కోట్ల వరకు పలుకుతోంది. అంటే టీడీపీ నాయకులు రికార్డుల మాయం పేరుతో కాజేసిన లక్ష ఎకరాల విలువ కనిష్టంగా చూసుకున్నా లక్షకోట్లకు పైమాటే.

విశాఖలో భూ కుంభకోణాలపై మీడియాలో వరుస కథనాలు రావడం, ప్రజల్లో విస్తృతంగా చర్చజరగడంతో ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు బెంబేలెత్తి పోయారు. నష్టనివారణ చర్యలకు

ఉపక్రమించారు. ముఖ్యమంత్రి స్థాయి వ్యక్తి సహకారం లేకుండా మంత్రులకైనా, కలెక్టర్/అధికారులకైనా ఏకంగా రెవెన్యూ రికార్డులను ట్యాంపర్ చేసే ధైర్యం ఎలా ఉంటుంది? ఈ విషయాలన్నీ బయటపెడుతున్న మంత్రిని, కుంభకోణంలో ప్రమేయమున్న మంత్రిని పిలిచి రాజీకుదర్పణం, ప్రజల మధ్య జరగాల్సిన బహిరంగ విచారణను రద్దు చేసి ప్రత్యేక దర్యాప్తు బృందం (సీట్) నియమించడం చూస్తుంటే సాక్షాత్తు ముఖ్యమంత్రి ఈ భూ కుంభకోణాలకు సూత్రధారి అని రూఢిగా అర్థమైపోతోంది. సీబీఐ చేత విచారణ చేయించకుండా తూతూమంత్రంగా తన దగ్గరే ఉన్న అధికారులచేత చేయించడం, కుంభకోణాన్ని తక్కువ చేసి 256 ఎకరాలుగా చూపించడం.. ఇదీ ముఖ్యమంత్రి తీరు. భూ కుంభకోణంపై రాష్ట్రమంతా అట్టుడికి పోతుంటే అదేదో పార్టీ వ్యవహారం అన్నట్లుగా మంత్రుల మధ్య ముఖ్యమంత్రి రాజీ కుదర్పడం చూసి ప్రజలు నివ్వెరపోతున్నారు. ఉపముఖ్యమంత్రి బహిరంగ విచారణ జరిపిస్తామని ప్రకటించినా, ముఖ్యమంత్రి రాష్ట్రప్రభుత్వ అధీనంలో ఉండే సీట్ వేయడం చూస్తుంటే ఈ కుంభకోణంపై విచారణను తూతూమంత్రంలా నడిపించేందుకేనని అర్థమౌతోంది.

అందాల నగరిగా పేరుపొందిన విశాఖపట్నం.. ఇప్పుడు భూకబ్జాదారుల అసలు మజిలీగా మారిపోయింది. అధికార పార్టీ నేతలు.. ఖాళీ జాగా కనిపిస్తే చాలు పాగా వేసేస్తూ.. తమ మాయోపాయాలతో దాదాపు లక్ష ఎకరాలను స్వాహా చేశారు. అన్యాయాన్ని అడ్డుకుని ఆదుకోవాల్సిన అధికారులు టీడీపీ నేతలతో చేతులు కలిపారు. ముఖ్యమంత్రి, అధికారులు, పోలీసులు, మంత్రులు, టీడీపీ ఎమ్మెల్యేలు, వారి పార్టీకి చెందిన నేతలు అంతా కలిపి .. ఒక మాఫియాలా తయారయ్యారు. ఈ దారుణాలతో మహా విశాఖ నగరం తన ప్రతిష్ఠను కోల్పోయింది. అవకాశం ఉన్న చోట రికార్డులను తారుమారు చేయడం, సాధ్యం కాకపోతే కబ్జా చేయడం, ఇంకోచోట ల్యాండ్ పూలింగ్ పేరుతో భయపెట్టి తక్కువ ధరకు కొనుగోలు చేసి తర్వాత అసైన్డ్ భూములు అగ్రిమెంట్లు చేయించుకోవడం.. ఇలా అనేక రూపాల్లో ఈ భూభాగోతాలు సాగిపోయాయి. భీమిలి, ఆనందపురం, విశాఖరూరల్, పెందుర్తి మండలాల్లో ఇలాంటి ఘటనలు కోకొల్లలు. భోగాపురం ఎయిర్పోర్టుకు పూలింగ్ పేరుతో భూములు సమీకరణ చూస్తే.. అయిన వారి భూములు పూలింగ్ నుంచి మినహాయించి పేదల భూములు మాత్రమే సమీకరించారు. తన బంధువుకు జీవోలు ఇచ్చి మరీ భూములు కేటాయిస్తున్నారు. తన సొంత పార్టీ కార్యాలయానికి తానే ముఖ్యమంత్రిగా ఉండి మరీ కోట్ల విలువ చేసే భూములు కేటాయించుకుంటున్నారు.

**సర్కారు భూమి తనఖా పెట్టి బ్యాంకుల్లో రుణాలు**

టీడీపీ అధికారంలోకి రాగానే జిల్లాలో చినబాబు, ముఖ్యనేత,

**రైతులను భయపెట్టి టీడీపీ నేతలు దక్కించుకున్న భూములు**

ఎక్కడ	ఎన్ని ఎకరాలు
సాభాగ్యపురం (పెందుర్తి మండలం)	120
దర్శంధ (ఆనందపురం మండలం)	114
కొమ్మిడి (విశాఖ రూరల్ మండలం)	116
నేరెళ్లవలస (భీమిలి మండలం)	114
గండిగుండం (ఆనందపురం)	69

**హుద్దూద్ తుపానులో కొట్టుకుపోయాయని చెబుతున్న భూ రికార్డుల వివరాలు**

ఎక్కడ	ఎన్ని ఎకరాలు
భీమిలి	4,500
పెందుర్తి	3,500
అనకాపల్లి	6,500
యలమంచిలి	4,000
విశాఖ సీట్	300

మంత్రులు, ఎమ్మెల్యేలు ముందుగా దృష్టి పెట్టింది రెవెన్యూ శాఖపైనే. ఆర్డీఓ, తహసీల్దార్ల పోస్టుల్లో తాము చెప్పింది తు.చ. తప్పకుండా చేసే వారిని నియమించుకున్నారు. అయితే ఆర్డీవోలను ట్రాన్స్ఫర్ చేసే అధికారం కూడా రెవెన్యూ మంత్రి నుంచి లాగేసుకుని ముఖ్యమంత్రి తన దగ్గరే పెట్టుకోవడం, హుద్దూద్ తుపాను సమయంలో విశాఖలోనే మకాం వేయడం, ఆ సమయంలోనే రికార్డుల ట్యాంపరింగ్ జరిగిందని కలెక్టర్ చెబుతుండటం గమనిస్తే విశాఖ భూ కుంభకోణం 'పెద్ద'ల స్థాయిలోనే జరిగిందని అర్థమౌతోంది. ఇంత పెద్ద కుంభకోణం ఎమ్మెల్యేలు, మంత్రుల స్థాయిలో సాధ్యం కాదనేది కూడా తేలికగానే అర్థమౌతోంది.

మంత్రి గంటా శ్రీనివాసరావు తన నియోజకవర్గ పరిధిలో తనదైన శైలిలో చక్రం తిప్పి బంధువుల పేరుతో అందినకాడికి ఆక్రమించుకున్నారు. వేర్వేరు రైతుల పేరిట ఉన్న భూములతో బ్యాంకుల్లో బంధువులకు కోట్ల రూపాయల రుణాలు ఇప్పించేశారు. గంటా శ్రీనివాసరావు బంధువు, ప్రత్యూష కంపెనీ డైరెక్టర్లలో ఒకరైన భాస్కరరావు రుణం కోసం ఇండియన్ బ్యాంకులో భూముల్ని కుదవ పెట్టాడు. ఆనందపురం మండలం వేములవలస గ్రామంలో సర్వేనం. 122-11లో 726 చదరపు గజాల భూమి, సర్వేనంబర్ 122-8,9,10,11,12,13,14,15లలో 4.33 ఎకరాల భూములు, సర్వే

**GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH**  
**ABSTRACT**

Municipal Administration & Urban Development Department – Visakhapatnam Urban Development Authority (VUDA) Land Pooling Scheme (formulation and implementation), Rules, 2016\* - Notification – Issued.

---

**MUNICIPAL ADMINISTRATION & URBAN DEVELOPMENT (H1) DEPARTMENT**  
**G.O.Ms.No.290** **Dated 14.11.2016**

**Read the following:**

- Letter Roc.No.56/2013/Estate/1-1/SDT, dated 28-08-2016 of Vice-Chairman, Visakhapatnam Urban Development Authority
- AP Metropolitan Region & Urban Development Authorities Act, 2016 (Act 5 of 2016).
- G.O.Ms.No.273, MA&UD (H1)Dept. dated 01-11-2016

\*\*\*\*\*

**ORDER:**  
The Government have enacted the Andhra Pradesh Metropolitan Region and Urban Development Authorities Act, 2016 (Act 5 of 2016) duly repealing the AP Urban Areas (Development) Act, 1975.

**విశాఖలో ల్యాండ్ పూలింగ్పై జారీ చేసిన జీవో నం.290**

**GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH**  
**ABSTRACT**

Municipal Administration & Urban Development Department- Andhra Pradesh Metropolitan Region and Urban Development Authorities Act, 2016(AP Act No.5 of 2016) - Implementation of Development Schemes - Authorization to Visakhapatnam Urban Development Authority – Orders - Issued.

G.O.MS.No. 304 Dated: 25-11-2016  
Read the following

- AP Metropolitan Region & Urban Development Authorities Act, 2016 (Act 5 of 2016)
- G.O.Ms.No.290, MA & UD Department, Dated : 14.11.2016
- From the V.C, Visakhapatnam Urban Development Authority, Lr.Roc.No.56/2013/Estate/1-1, dated 13-11-2016

a) Proposals to be taken up in the first spell:

Sl. No	Name of the village & Mandal	Sy.No.	Zeroyithi land Ac.Cts	Assigned land Ac.Cts	Govt land Ac.Cts	Total In Ac.cts
1	Sowbhagya Rayapuram (V) Pendurthi (M)	116/1, 121/1,2, 123/2, 124/1,2, 125/1,2, 99	--	60.94	68.00	128.94
2	Dabbanda (V), Anandapuram (M)	141, 192, 20, 241 to 4, 148/3 to 6, 141/1 to 8, 143/1 to 4, 144/1 to 4, 145/2 to 10, 146/1 to 7, 15, 147/1 to 5, 148/1 to 14	25.88	65.35	23.00	114.23
3	Kommadi (V), Visakhapatnam (R)	38, 42, 28/2, 39/2, 40, 141, 143, 83/1,2,3,4,5,6,7, 84/1,2,3,4,5,6, 141/1,2, 142/1,2, 143/1,2,3, 40/1,2 to 106, 40/1C, 151/2,4, 152/1,2, 153/1	39.80	48.84	28.00	116.64
<b>TOTAL</b>			<b>65.68</b>	<b>175.13</b>	<b>119.00</b>	<b>359.81</b>

**భూ యజమానుల నుంచి అసైన్డ్ భూములను సమీకరించేందుకు అనుమతిస్తూ జారీ చేసిన జీవో నం.304**

నం.124-1,2,34లో 0.271 ఎకరాల భూములు భాస్కరరావు బ్యాంకులో కుదువపెట్టాడు. ఇందులో ప్రధానంగా నర్సే నం.122-9లో 59 సెంట్ల భూమిని జాతీయ రహదారి విస్తరణ కోసం ప్రభుత్వం సేకరించింది. ఇందులో సర్కారు సేకరించకముందు కేవలం 7 సెంట్లు మాత్రమే భాస్కరరావు సొంతం. మిగిలిన వాటిలోనూ భాస్కరరావుకి సంబంధించిన భూములు లేవు. అయినా ఆయన ఆ భూములను తనవే అన్నట్లు తాకట్టు పెట్టి రుణాలు పొందారు. జిల్లాలోని భీమిలి, ఆనందపురం, విశాఖ రూరల్ తహసీల్దార్, సబ్ రిజిస్ట్రార్ కార్యాలయాలు పచ్చనేతల పాలిట కల్పవృక్షాలుగా, అక్రమాల పుట్టులుగా తయారయ్యాయి.

**రికార్డులు మాయం చేశారు..**

వరుస భూ కుంభకోణాలు, రికార్డుల్లో అవకతవకలకు సంబంధించి ఘటనలు వెలుగులోకి రాగానే రికార్డులు మాయం వ్యవహారం వెలుగులోకి వచ్చింది. కొన్ని వేల రికార్డులు కనిపించడం లేదని స్వయంగా కలెక్టర్ ప్రవీణ్ కుమార్ అంగీకరించారు. విశాఖలో 2,45,896 ఫీల్డ్మెజర్మెంట్ బుక్స్ (ఎఫ్ఎంబీ)లు ఉండగా ఇందులో 16,735 ఎఫ్ఎంబీలు కనిపించకుండా పోయాయని కలెక్టర్ ప్రకటించారు. 3022 ఆర్ఎస్ఆర్ (ఠీ సెటిల్మెంట్ రిజిస్టర్)లు ఉండగా అందులో 379 అదృశ్యం అయ్యాయి. 3,022 గ్రామాలకు సంబంధించి క్లియర్ మ్యాపుల్లో 233 గ్రామాల మ్యాపులు కనిపించకుండా పోయాయి. హుద్ హుద్ తుపాసు కారణంగా ఈ రికార్డులు పోయాయని కలెక్టర్ చెబుతున్నారు. హుద్ హుద్లో గాలులు మాత్రమే వచ్చాయి. సునామీ రాలేదు. 2014 అక్టోబరు 12న హుద్ హుద్ తుపాసు విశాఖ తీరాన్ని దాటింది. ఈ ఘటనల్లో తహసీల్దార్ కార్యాలయాలు కూలిపోయినట్లుగా లేదా కొట్టుకుపోయినట్లుగా లేదా ధ్వంసమైనట్లుగా ఎక్కడా రికార్డు కాలేదు. అన్నింటికి మించి ఒక్క రికార్డు అయినా తడిసిపోయిందని గానీ, పోయిందని గానీ, ఒక్కమాటైనా ఎవరూ చెప్పలేదు. కూలిపోయిన చెట్ల గురించి

వివరాలను పొందుపరిచిన వాళ్లు ఇంతటి విలువైన భూ రికార్డుల గురించి ఏ నివేదికలోనూ ప్రస్తావించలేదంటే నిజం ఏమిటో అందరికీ తెలుసు. బిల్లింగులకే ఏమీ కాలేదంటే వాటిలో ఉండే రికార్డులు ఏమైనట్లు? అందులోనూ ఎంపిక చేసిన కొన్ని చోట్ల మాత్రమే రికార్డులు ఎలా మాయమౌతాయి? అన్ని మీడియాలలో వరుస భూ కుంభ కోణాలపై పరిశోధనాత్మకమైన కథనాలు వచ్చిన నేపథ్యంలో రికార్డులు పోయాయని అధికారులు అర్థంకరంగా ప్రకటించడం వివాదాస్పద మయ్యింది.

**పూలింగ్ బూచిని చూపి కాజేశారు..**

మరోవైపు ల్యాండ్ పూలింగ్ పేరుతో విశాఖ సమీపంలోని రైతులను నిలుపునా ముంచారు. విశాఖ నగరానికి సమీపంలోని పెండుర్తి మండలం సౌభాగ్యపురంలో 120 ఎకరాలు, ఆనందపురం మండలం దర్భంధలో 114, విశాఖ రూరల్ మండలంలోని కొమ్మాదిలో 116 ఎకరాలు, భీమిలి మండలం నేరెళ్ళవలస గ్రామంలో 114 ఎకరాలు, ఆనందపురంలోని గండిగుండంలో 69 ఎకరాలపై టీడీపీ నేతలు కన్నేశారు. ఇందు కోసం పెద్ద సెచ్చే వేశారు. ల్యాండ్ పూలింగ్ కింద ఆ భూములు ఇస్తామంటూ రైతుల రూపంలో కొందరు టీడీపీ నాయకులు ప్రభుత్వానికి దరఖాస్తు పెట్టుకున్నారు. అమరావతిలో సీఎం తనయుడు లోకేశ్ బాబును సదరు టీడీపీ నాయకులు కలిశారు. తమ భూములను ల్యాండ్ పూలింగ్ కు ఇస్తామని, దీనికి జీడీ కావాలని కోరారు. లోకేశ్ కు కలిసిన దరిమిలా ఈ జీడీ వచ్చేలోగానే జి.పట్టా, అసైన్డ్ భూములను ఇబ్బడి ముబ్బడిగా అగ్రిమెంట్లు చేశారు. అసైన్డ్ భూములు కొనడం, అమ్మడం నేరం. అయినా భూములు పోతాయంటూ భయపెట్టి అగ్రిమెంట్లు చేసేలా చేశారు. ఎకరా కోటి రూపాయలు ఉండే భూములను పదిలక్షలకు కొనుగోలు చేసేశారు. భూములు ఇవ్వకపోతే ప్రభుత్వం లాగేసుకుంటుందంటూ పప్పు బెల్లాల మాదిరిగా ఇక్కడ భూములు కొనుగోలు చేశారు. ఈలోగా తమకు అనుకూలంగా జీడీ 304 విడుదల చేశారు. ఆ తర్వాత అసలు

**Statement showing the Dist. wise particulars of Waqf land in Andhra Pradesh state.**

Sl No	Name of the Dist.	Total Extent	Lands taken by the Govt. under inam abolition Act / Resume of lands	Land Acquired by the various Dept.'s	Alienation of land by the Waqf Board.	Waqf land lost in court cases.	Total (4 to 7)	Existing total available land.	Encroachments	Free from encorachment	Lands involved in court cases.	Recovery of land under process
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	Kurnool	22599.89		1910.42			1910.42	20689.47	3758.58	16930.89		833.95
2	Cuddapah	1960.27		47.61			47.61	1912.66	371.46	1541.20	25.00	98.20
3	Anantapur	10339.96	6797.00	86.00			6883.00	3456.96	290.45	3166.51		80.00
4	Chittoor	6671.00		11.00			11.00	6660.00	5162.99	1497.01	268.74	159.22
5	Srikakulam	1671.22	1115.14				1115.14	556.08	264.69	291.39		49.73
6	Vizayanagaram	10.34						10.34	0.00	10.34		0.00
7	Visakhapatnam	7800.61		2598.20			2598.20	5202.41	4399.87	802.54	629.97	210.62
8	East Godavari	1749.37		18.43			18.43	1730.94	1608.61	122.33	121.21	293.30
9	West Godavari	967.98						967.98	608.67	359.31	56.86	294.44
10	Krishna	2246.16		298.50	125.16		423.66	1822.50	1010.02	812.48	436.65	157.88
11	Guntur	3642.76		144.28	53.58	329.22	527.08	3115.68	467.78	2647.90		323.78
12	Prakasam	4321.91						4321.91	3457.72	864.19	106.00	215.00
13	Nellore	1279.50					0.00	1279.50	1152.22	127.28	112.01	0.00
	<b>Total</b>	<b>65260.97</b>	<b>7912.14</b>	<b>5114.44</b>	<b>178.74</b>	<b>329.22</b>	<b>13534.54</b>	<b>51726.43</b>	<b>22553.06</b>	<b>29173.37</b>	<b>1756.44</b>	<b>2716.12</b>

**రాష్ట్రంలో వక్ఫ్ భూములు ఎక్కడెక్కడ ఎంతెంత ఉన్నాయో తెలియజేసే  
ప్రభుత్వం విడుదల చేసిన శ్వేతపత్రంలో ఓ భాగం**

విషయం రైతులకు అర్థమైంది. ఇప్పుడు తిరిగి ఆ భూములను వెనక్కి ఇచ్చేయాలని ఈ ప్రాంతాల్లోని రైతులంతా పోరాడుతున్నారు. మరోవైపు ప్రభుత్వం నుంచి జీవో విడుదలకు సిద్ధమవగానే.. విశాఖ నగరాభివృద్ధి సంస్థ (వుడా) వ్యవహారాలన్నీ చక్కబెట్టేసింది. సీఎం కార్యాలయం నుంచే తాము ఈ ప్రతిపాదనలు తీసుకున్నామని, ఆ మేరకే నిర్ణయాలు చేస్తున్నామని వుడా ఏకంగా తన బోర్డు నిర్ణయాల్లోనే స్పష్టంగా పేర్కొంది. వుడా నిర్ణయాన్ని అంగీకరిస్తూ ఆ తర్వాత ప్రభుత్వం జీఓ 290 జారీ చేసింది.

**వక్ఫ్ భూములు కాజేశారు...**

టీడీపీ భూ కబ్జాల్లో వక్ఫ్ భూములూ ఇబ్బడి ముబ్బడిగా ఉన్నాయి. రికార్డుల ట్యాంపరింగ్లో వక్ఫ్ బోర్డులు చిక్కుకున్నాయి. భీమిలి జాతీయ రహదారి సమీపంలోని అత్యంత ఖరీదైన 2.36 ఎకరాలు, కళింకోట, పెదగంట్యాడ, గాజువాక ప్రాంతాల్లో 15 ఎకరాలకు చెందిన రికార్డులు ట్యాంపరింగ్ అయ్యాయి. పెద గంట్యాడలోని దేవాడలో వక్ఫ్ బోర్డుకి సంబంధించి 5,307 ఎకరాలుండగా.. వీటిలో 1,993 ఎకరాలు అన్యాయాత్మకమయ్యాయి. కళింకోటలోని బయ్యవరంలో 262 ఎకరాలకు గానూ 222 ఎకరాలు, భీమునిపట్నంలో 30 ఎకరాలకు గానూ 27.39 ఎకరాలు, సీతాపురంలో ఉన్న ఆరు ఎకరాలు, ఎస్.రాయవరంలోని 2.84 ఎకరాలు విశాఖపట్నం నగరంలోని సీతంపేటలోని 8.62 ఎకరాలకు చెందిన 2.35 ఎకరాలు మొత్తం అన్యాయాత్మకమయ్యాయి. ఇందులో ప్రభుత్వ శాఖలు 2,072 ఎకరాలు ఆక్రమించుకోగా.. మిగిలినవాటిలో 2,226 ఎకరాలు టీడీపీ నేతల

చేతుల్లో ఉన్నాయి.

**అసైన్డ్ భూములూ మింగేశారు..**

విశాఖ జిల్లా పెందుర్తి మండలం ముదపాకలో మూడు సర్వే నంబర్లు 1, 38, 76లలో సుమారు 955 ఎకరాల అసైన్డ్ భూములు ఉన్నాయి. ఆయా భూములను 40 ఏళ్ళ క్రితం 450 మంది రైతులకు అప్పటి ప్రభుత్వం పట్టాలు జారీ చేసి భూములను కేటాయించింది. నాటి నుంచి ముదపాక, శివారు గ్రామం గోవిందపురం రైతులు ఆయా భూముల్లో జీడిమామిడి, ఇతర పంటలు వేసి ఫలసాయం పొందుతున్నారు. 2014లో టీడీపీ ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత ముఖ్యమంత్రి, ఆయన కోటరీలోని బినామీ నేతల కన్ను ఈ భూములపై పడింది. ఏడాదిన్నర కిందట విశాఖ పట్టణాభివృద్ధి సంస్థ(వుడా) ఆయా భూములను ల్యాండ్ పూలింగ్ చేస్తుందన్న సమాచారంతో మాజీ మంత్రి, ప్రస్తుత ఎమ్మెల్యే బండారు సత్యనారాయణమూర్తి సహా టీడీపీ నేతలు రంగంలోకి దిగారు. ల్యాండ్ పూలింగ్ ప్రకటన రాకముందే పక్కా ప్రణాళిక రచించిన టీడీపీ నేతలు స్థానికంగా ఉన్న తమ బినామీలను రంగంలోకి దించారు. 'త్వరలో ప్రభుత్వం మీ భూములను లాక్కుంటుంది. అప్పుడు ఎకరాకు రూ.2 లక్షలకు మించి ఇవ్వరంటూ భయపెట్టారు. అదే తమకు ఆ భూములు ఇచ్చేస్తే రూ.10 లక్షలు ఇస్తామని ఆశ చూపారు. దీంతో అయోమయానికి గురైన రైతులు బినామీలు చెప్పినట్లే అడ్వాన్స్ కింద రూ.లక్ష, రెండు లక్షల చొప్పున తీసుకుని వారు ఎక్కడ సంతకాలు పెట్టమంటే అక్కడ పెట్టేశారు. దాదాపు 320 పట్టాలను ఇలా

**16,735 ఎఫ్ఎంబీలు గల్లంతు**

విశాఖ జిల్లాలో 379 గ్రామాలకు సంబంధించిన భూ రికార్డులు గల్లంతయ్యాయి.



రెవెన్యూ భూ రికార్డులను బట్టి జిల్లాలో ఫీల్డ్ లెవెల్ మెజర్మెంట్ బుక్స్ (ఎఫ్ఎంబీలు) 2,45,896 ఉండాలి ఉండగా ప్రస్తుతం 2,29,161 మాత్రమే ఉన్నాయి. 16,735 ఎఫ్ఎంబీలు గల్లంతయ్యాయి. (ఈ 16,735 ఎఫ్ఎంబీలలో దాదాపు లక్ష ఎకరాలకు పైగా భూముల రికార్డులున్నాయని అంటున్నారు.

**- విశాఖ కలెక్టర్ ప్రవీణ్ కుమార్**

**ఆరునెలల క్రితమే చెప్పా**

విశాఖపట్నంలో తెలుగుదేశం పార్టీ నేతల భూముల కుంభకోణాలపై ఆసెంబ్లీ సాక్షిగా సిట్టింగ్ జడ్జిత్ విచారణకు డిమాండ్ చేశా. రాష్ట్రప్రభుత్వం అప్పడే విచారణకు ఆదేశించి ఉంటే ఇప్పుడు ఈ పరిస్థితులు ఉత్పన్నమయ్యేవి కావు. ప్రజలందరి సమక్షంలో జరగాల్సిన బహిరంగ విచారణను రద్దు చేసి సిట్ ద్వారా విచారణకు ఆదేశించడం వల్ల న్యాయం జరిగే అవకాశాల్లేవు.



**- విఘ్నేశ్వర్ రాజు (బీజేపీ శాసనసభాపక్షనేత)**

**ప్రజాప్రతినిధులు, నేతల భూ దందా**



విశాఖలో ప్రజాప్రతినిధులు, రాజకీయ నేతల అండదండలతోనే భూదందా యధేచ్ఛగా సాగుతోంది. భూ బకాసురులు విచ్చలవిడిగా ఆక్రమిస్తున్నారు. భూ దోపిడీదారులను తన్నడానికి విశాఖ ప్రజలు సిద్ధంగా ఉన్నారు. నిజాన్ని నిర్ణయంగా చెబుతాను. మంత్రి పదవినైనా వదులుకునేందుకు సిద్ధంగా ఉన్నా.

**- అయ్యన్నపాత్రుడు (ఆర్అండ్బీ శాఖ మంత్రి)**

తెగనమ్ముకున్నారు. సుమారుగా 500 ఎకరాల భూములను మొత్తంగా రూ.పది కోట్లకు అమ్మేసుకున్నారు. వాస్తవంగా ఎకరా రేటు అక్కడ వుడా ధర ప్రకారమే కోటి.

అంటే 500 కోట్ల రూపాయల విలువైన పొలాలను కేవలం పదికోట్లకే రైతుల నుంచి కాజేశారన్నమాట. ఇంకా మిగిలిన భూములకు సంబంధించి రైతుల వద్ద మిగిలిపోయిన పట్టాలను చేజిక్కించుకునే ప్రయత్నంలో ఉండగా అప్పట్లో మీడియా కథనాలతో గోవిందపురం రైతులు కుట్రను పసిగట్టారు. రైతులంతా ఒక్కసారిగా తిరగబడడంతో ఈ భారీ కుంభకోణం బయటపడింది. అప్పటికే

రైతుల భూముల్లోని చెట్లను తొలగించడం..ఆక్రమణకు అనుగుణంగా రోడ్లు వేసుకోవడం జరిగిపోయాయి.

ఇలా ఎక్కడ జాగా దొరికితే.. అక్కడ పాగా వేసేస్తూ.. తమ కబంధ హస్తాల్లోకి భూములను లాగేసుకున్నారు. అడ్డొచ్చిన బక్కచిక్కిన రైతుల్ని అధికార మదంతో భయపెడుతున్నారు. టీడీపీ అధికారంలో ఆపార్టీ నేతలు ఎలా రెచ్చిపోతున్నారంటే.. రెవెన్యూ అధికారులు ప్రభుత్వ భూముల్లో బోర్డులు పాతుతున్నా.. 'గీతం' లాంటి వారు యధేచ్ఛగా నిర్మాణాలు చేసుకుంటున్నారు.

భూములపై వాలిన  
ఎల్లో మాఫియా



# కబ్జా కౌండ

రూ. 58,933 కోట్లు

రాష్ట్రవ్యాప్తంగా టీడీపీ నేతలు చెరబట్టిన భూముల విలువ  
62,736 ఎకరాలు హాంఫట్

అధికారం అండగా రాష్ట్రవ్యాప్తంగా 62,736 ఎకరాలను టీడీపీ నేతలు తమ కబంధ హస్తాల్లోకి తీసుకున్నారు. దీని విలువ ప్రస్తుత ధరల ప్రకారం రూ. 58,933 కోట్లు. కార్యకర్త స్థాయి మొదలుకొని ముఖ్యమంత్రి బినామీల వరకు భూ దోపిడీలకు పాల్పడ్డారు. వచ్చే ఎన్నికల్లో విచ్చలవిడి డబ్బు పంపిణీ లక్ష్యంగా,.. రాజధాని అమరావతి సాక్షిగా మొదలైన భూముల కబ్జా జిల్లాల్లోని శ్రీశానాల స్థలాల వరకు సాగింది. వారు దేవుడి భూము

లనూ చెరబట్టారు. చెరువులను సైతం మింగేసి, దళితుల అసైన్డ్ భూములపై కూడా పడ్డారు. కబ్జా భూములను బినామీల ద్వారా బ్యాంకుల్లో తనఖాపెట్టి కోట్లాది రూపాయలు రుణాలుగా పొందారు. వాస్తవానికి వీటికి నాలుగురెట్లకు మించిన భూములు కబ్జాకు గురయ్యాయి. రాజధాని పేరుతో ఇన్సైడర్ ట్రేడింగ్తో కొట్టేసిన భూములు, విశాఖలో రికార్డులు ట్యాంపరింగ్ చేసి నొక్కేసిన భూములు వీటికి అదనం...

**జిల్లాలవారీగా కబ్జాకు గురైన భూములు, వాటి విలువ (సుమారుగా)..**

జిల్లా	మొత్తం భూమి (ఎకరాల్లో)	విలువ (రూ. కోట్లలో)
విశాఖపట్నం	<b>10,000</b>	<b>50,000</b> ఖైవే
చిత్తూరు జిల్లా	<b>2,543</b>	<b>4045</b>
విజయనగరం	<b>1,000</b>	<b>1500</b>
వైఎస్సార్	<b>5,744</b>	<b>856</b>
అనంతపురం	<b>30,000</b>	<b>750</b>
కర్నూలు	<b>1,000</b>	<b>500</b>
ప్రకాశం	<b>7,362</b>	<b>228</b>
గుంటూరు	<b>1,600</b>	<b>250</b>
కృష్ణా	<b>60</b>	<b>220</b>
తూర్పుగోదావరి	<b>200</b>	<b>200</b>
నెల్లూరు	<b>2,738</b>	<b>169</b>
పశ్చిమగోదావరి	<b>92</b>	<b>115</b>
శ్రీకాకుళం	<b>397</b>	<b>100</b>



శ్రీకాకుళం జిల్లాలో మంత్రి కళా వెంకట్రావు బంధువుల ఆక్రమణలో ఉన్న గ్రానైట్ కొండ ఇదే

1

**సిక్కిలు**

**గ్రానైట్ కొండను తవ్వేసిన 'కళా' బంధువు**

శ్రీకాకుళం జిల్లా వంగర మండలం, మడ్డువలస సాగునీటి ప్రాజెక్టుకు ఆనుకుని ఉన్న గ్రానైట్ కొండ.. మంత్రి కిమిడి కళా వెంకట్రావు బంధువుల చేతిలో చిక్కుకుంది. కళా వెంకట్రావు మరదలైన, చీపురుపల్లి ఎమ్మెల్యే కిమిడి మృణాళిని మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు ఏడాదిన్నర క్రితం ఈ కొండ ప్రాంతంలో కిమిడి కుటుంబానికి సమీప బంధువైన కిమిడి సీతబాబు అక్రమ తవ్వకాలు చేపట్టినట్లు ఆరోపణలు ఉన్నాయి. వంగర మండలం పటవర్ధనం గ్రామ పంచాయతీ పరిధిలో ఓ కొండను వారు గ్రానైట్ తవ్వకాల కోసం లీజుకు తీసుకున్నా, అక్కడ కాకుండా మడ్డువలస గ్రామానికి, ప్రాజెక్టుకు సమీపంలో ఉన్న 5 ఎకరాల పొండవుల కొండపై తవ్వకాలు మొదలెట్టారు. ఈ తవ్వకాలపై మీడియాలో వార్తలు రావడంతో మైనింగ్ అధికారులు క్వారీని సీజ్ చేశారు. అయినా, కొండ మాత్రం కిమిడి కుటుంబీకుల గుప్పెట్లోనే ఉంది. ఇక్కడి గ్రానైట్ విలువ దాదాపు రూ.10 కోట్ల వరకూ ఉంటుందని అంచనా. ఈ కొండను సీజ్ చేసిన సమయంలో 60 వరకూ గ్రానైట్ బండలు ఉండేవి. ప్రస్తుతం రెండు, మూడు మాత్రమే మిగిలాయంటే పరిస్థితి

తీవ్రతను అర్థంచేసుకోవచ్చు. ఇక కళా వెంకట్రావు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న ఎచ్చెర్ల నియోజకవర్గంలోని కొవ్వూడలో అణు విద్యుత్ ప్లాంట్ నిర్మాణం కోసం పెద్ద ఎత్తున భూసేకరణ జరుగుతోంది. ఇక్కడ టీడీపీ నాయకులు బినామీ పేర్లతో దాదాపు రూ.9 కోట్ల వరకూ పరిహారం కాజేశారు. దాదాపు వంద ఎకరాల ప్రభుత్వ భూమికి దొడ్డిదారిలో పట్టాలు సృష్టించి మార్గం సుగమం చేసుకున్నారు. ఈ వ్యవహారంలో గొర్రె విజయకుమార్, గొర్రె లక్ష్మణరావు, కలిశెట్టి సహదేవుడు పేర్లు ప్రధానంగా వినిపిస్తున్నాయి. ఎచ్చెర్ల మండలంలోనే ఎస్ఎం పురం కొండ ప్రాంతంలో శ్రీకాకుళం జిల్లా చైర్పర్సన్ చౌదరి ధనలక్ష్మి, టీడీపీ జిల్లా మాజీ అధ్యక్షుడు చౌదరి బాబ్జీ దంపతుల కుమారుడు అవినాష్ రూ.5 కోట్ల విలువైన ప్రభుత్వ భూమిని ఆక్రమించడానికి రంగం సిద్ధం చేశాడు.

మరో మంత్రి కింజరావు అచ్చెన్నాయుడు నియోజకవర్గమైన టెక్కలిలోనూ 38 ఎకరాల వరకూ ప్రభుత్వ భూమి టీడీపీ నేతల ఆక్రమణలో ఉంది. వాటి విలువ సుమారు రూ.2 కోట్ల వరకూ ఉంటుంది.



కాకినాడకు సమీపంలోని తూరంగిలో సర్వే నంబర్ 231లో తన బంధువుల పేరిట ఉన్న 47 ఎకరాలను ఆనుకుని ఉన్న రూ.5 కోట్ల విలువైన భూమిని కబ్జా చేసేందుకు కాకినాడ సీటీ ఎమ్మెల్యే వనమాడి కొండబాబు పథకం చేశారు. ఆకుల గోపయ్య ఎడ్యుకేషనల్ సొసైటీ సంస్థ అన కాపల్లి సెటిల్మెంట్ కోర్టు ద్వారా న్యాయపరంగా కొనుగోలు చేసిన స్థలం తనదేనంటూ ఎమ్మెల్యే అధికారం అండగా పలు ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు. అదే సంస్థకు చెందిన 230/2 సర్వే నంబర్లోని మరో స్థలాన్ని కూడా సర్వే నంబర్లు మార్చి తన అనుచరులకు కట్టబెట్టేశారు. ఇక..

మహాలక్ష్మినగర్ ప్రాంతంలో ప్రభుత్వ నిధులతో నిర్మించిన రహదారి స్థలం తనదంటూ అల్లరి మూకలతో వెళ్లి పొక్లెయిన్తో తవ్వించేసిన వ్యవహారంపై ఎమ్మెల్యే వనమాడి సోదరుడు సత్య నారాయణ, ఆయన కుమారుడు, కార్పొరేటర్ వనమాడి ఉమాశం కర్పే పోలీసు కేసు కూడా నమోదుకాగా, పెద్దల ఒత్తిడితో ఆ కేసును నీరుగార్చేశారు. ఇక కొవ్వూరు రోడ్డులోని మూడెకరాల అసైన్డ్ భూమి విషయంలో కూడా లబ్ధిదారులపై ఒత్తిడి తెచ్చి ఎకరం స్థలాన్ని స్వాహా చేసి ఇళ్ల స్థలాలుగా అమ్మేసినట్టు ఆరోపణలు ఉన్నాయి. రాజమహేంద్రవరం రూరల్ మండలం పరిధిలో ఉన్న కోరుకొండ లక్ష్మీనరసింహ స్వామికి చెందిన 3.73 ఎకరాల భూమి ఆక్రమణకు గురైంది. కడియం మండలం వేమగిరి పంచాయతీ పరిధిలో 172 సర్వే నెంబర్లో 80 సెంట్ల ప్రభుత్వ భూమిని తన సొంత భూమిగా చెప్పుకుని టీడీపీ నేత ఒకరు గ్రావెల్ తవ్వకాలు సాగించారు. తుని నియోజకవర్గం తొండంగి మండలం పి.అగ్రహారంలో ఉత్తరాది మఠం రామచంద్రస్వామికి 410 ఎకరాల భూమి ఉంది. అప్పట్లో సాగు చేసుకోవడానికి స్థానిక రైతులకు మఠం లీజుకు ఇచ్చింది. కాగా, రెవెన్యూ అధికారులకు టీడీపీ నేతలు ముడుపులు చెల్లించి రైతులకు చెందిన భూములను తమ కుటుంబ సభ్యుల పేరిట నమోదు చేయించుకున్నారు. తొండంగి మండలం పి.అగ్రహారం పంచాయతీ పరిధిలో సర్వే నంబర్ 31, 32, 33 నుంచి 59 వరకు ఉన్న 410 ఎకరాల్లో సుమారు 80 ఎకరాలను టీడీపీ మండల పార్టీ అధ్యక్షుడు, అన్నవరం దేవస్థానం ధర్మకర్త యడ్ల భేతాశుడు, టీడీపీ వాణిజ్య విభాగం మండల ఉపాధ్యక్షుడు సిద్ధా ముత్యాలు కుటుంబ సభ్యుల పేర్లతో ఆన్లైన్లో నమోదు చేసుకున్నారు. మార్కెట్ ధర ప్రకారం



కడియం మండలం వేమగిరిలో అధికార పార్టీ నాయకుడి అక్రమ తవ్వకాలకు నిదర్శనం

భూముల విలువ రూ.25 కోట్ల పైనే ఉంటుంది. సర్వే నంబర్ 33/1, 33/2లో సిద్ధా ముత్యాలు భార్య గంగా భవాని 16.50 ఎకరాలు, సర్వే నంబర్ 33/3, 33/4లో సిద్ధా అచ్చియ్యమ్మ 42 ఎకరాలు, సిద్ధా ముత్యాలు ఏడెకరాలు కబ్జా చేశారు. సర్వే నంబర్ 33/1, 31/591లో యడ్ల భేతాశుడు 8 ఎకరాలు, యడ్ల శ్రీనివాస రావు 4, గడ్డం శ్రీకాంత్ 6 ఎకరాలను స్వాధీనం చేసుకున్నారు.



ఇటీవల ఎమ్మెల్యే వనమాడి కుటుంబ సభ్యులు ధ్వంసం చేసిన సిమెంట్ రోడ్డు. ప్రభుత్వ నిధులతో నిర్మించారు.

విజయనగరం జిల్లా టీడీపీ అధ్యక్షుడి నుంచి పలువురు ఆ పార్టీ నేతలు భూకబ్జాలో ఆరితేరిపోయారు. విజయనగరం, పూసపాటిరేగ, సాలూరు, నెల్లిమర్ల, చీపురుపల్లి, బొబ్బిలి ప్రాంతాల్లో పేదల భూములు, గిరిజనుల భూములతోపాటు చేపల చెరువులు, కొండలు కూడా ఆక్రమించి, దర్జాగా తోటలు సాగుచేసుకుంటున్నారు. విజయనగరం పట్టణ శివారు ప్రాంతం బొబ్బాదిపేట మండల పరిధిలో సర్వే నెంబర్ 4/3లోని 5 ఎకరాల స్థలంలో అక్రమంగా లే అవుట్ వేశారు. ఈ ప్రాంతం విజయనగరం మున్సిపాలిటీలో విలీనమై.. ప్రస్తుతం 28వ వార్డు పరిధిలో ఉంది. ఈ ప్రాంతంలో గజం స్థలం ధర రూ.10 వేల నుంచి రూ.15 వేల వరకు పలుకుతోంది. ఇప్పటికీ లేఅవుట్ను క్రమబద్ధీకరించుకోని స్థల యజమానులు అడ్డ దారిలో అమ్మకాలకు సిద్ధపడుతున్నారు. అధికార పార్టీకి చెందిన స్థానిక కౌన్సిలర్ తో బేరం కుదుర్చుకున్నారు. లేఅవుట్ పక్కగా వెళ్లే 60 అడుగుల ఎర్రవాని చెరువు కాలువలో సింహభాగం ఆక్రమించేశారు. రెవెన్యూ యంత్రాంగం, మున్సిపాలిటీ అనుమతులు లేకుండానే లేఅవుట్ కు రెండు రహదారులను నిర్మిస్తున్నారు. ఎర్రవాని చెరువు ఆయకట్టు రైతులు ప్రతిఘటించటంతో స్థానిక కౌన్సిలర్ రంగంలోకి దిగి బెదిరింపులకు పాల్పడ్డారు. దీనిపై కలెక్టరేట్ గ్రీవెన్స్ సెల్ లో స్థానికుల ఫిర్యాదుతో, రెవెన్యూ సిబ్బంది లేఅవుట్ కు సరిహద్దులు నిర్ణయించి వెళ్లింది. అక్రమార్కులు వాటిని యథేచ్ఛగా మార్చేసి విక్రయాలకు సిద్ధమవుతున్నారు. పార్వతీపురంలో వరహాలగెడ్డ పోరంబోకు సుమారు రెండెకరాలను ఒక రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారి ఆక్రమించాడు. గెడ్డ ప్రవాహ దిశను మార్చి రూ.2 కోట్లు విలువ చేసే స్థలాన్ని రియల్ ఎస్టేట్ లో కలుపుకున్నాడు. అలాగే పార్వతీపురంలో వరహాలగెడ్డను ఎమ్మెల్యే ద్వారపురెడ్డి జగదీష్ సుమారు 20సెంట్లవరకూ ఆక్రమించి నివాస గృహాన్ని నిర్మిస్తున్నా అధికారులకు పట్టడంలేదు. ఎమ్మెల్యే సోదరుడు ద్వారపురెడ్డి రామ్మోహనరావు కూడా వరహాలగెడ్డలో సగం వరకు మట్టిని పోసి ఆ గెడ్డను చిన్న పిల్లకాలువలా తయారుచేశారు. చీపురుపల్లి మండలం కర్ణాం గ్రామంలో సర్వే నంబర్ 383లో ఆరెకరాల ప్రభుత్వ భూమిని ఆ గ్రామ టీడీపీ ఎంపీటీసీ భర్త కెల్ల రామారావు అక్రమంగా సాగు చేసుకుంటున్నాడు. నెల్లిమర్లలో మండలపరిషత్ కార్యాలయాన్ని ఆసుకుని సర్వే నంబర్ 75లో ఉన్న 2.65 ఎకరాల ప్రభుత్వ భూమి విలువ రూ.10 కోట్ల పైమాటే. మాజీ కేంద్రమంత్రి ఆశోక్ గజపతిరాజు చైర్మన్ గా ఉన్న మాన్యూస్ ట్రస్టు ఈ భూమిని ఆక్రమించుకుని బోర్డులు సైతం పెట్టేసింది.

నెల్లిమర్ల మండలం మల్కాడలో టీడీపీకి నేత గేదెల సత్యం



జిల్లా టీడీపీ అధ్యక్షుడు మహాంతి చిన్ననాయుడు కాజేసిన భూములు

ఎకంగా రూ. 35 లక్షలకుపైగా విలువైన 1.65 ఎకరాల ప్రభుత్వ భూమిని ఆక్రమించుకున్నారు. అలాగే పూసపాటిరేగ మండలం కొల్లాయివలసలో సుమారు 24 ఎకరాల డీపట్టా భూమిని విశాఖకు చెందిన చిట్టిరాజుతోపాటు టీడీపీ ప్రజాప్రతినిధి దర్జాగా ఆక్రమించుకున్నారు. పెద బత్తివలస రెవెన్యూ పరిధిలో దాదాపు 150 ఎకరాల డీ పట్టా భూములను అధికార పార్టీ నేతలు కబ్జా చేశారు. పెద బత్తివలస పరిధిలోని ఒకటో సర్వే నెంబర్, ఉప్పులాపుకొండ పరిధిలో గతంలో దళితులకు ఇచ్చిన సుమారు రూ.4 కోట్ల విలువైన 8 ఎకరాల డీ పట్టా భూమి, వలిరెడ్డి శ్రీరాములు నాయుడు పేరుకు మారింది. నిరుపేదలకు ఇచ్చిన 18.50 ఎకరాల ప్రభుత్వ డీపట్టా భూములను జిల్లా టీడీపీ అధ్యక్షుడు మహాంతి చిన్ననాయుడు కాజే శారని స్థానికులే చెబుతున్నారు. పూసపాటిరేగ మండలం కొల్లాయివలస రెవెన్యూ పరిధిలో సర్వే నంబర్ 12914-పిలో 20 సెంట్లు, 12913-సిలో 15.03 ఎకరాలు, 1303-పిలో 0.30సెంట్లు, 1236-పిలో 3 ఎకరాలు చిన్ననాయుడు కబంధ సాస్తాల్లో చిక్కుకుంది. ఆక్రమించిన భూముల్లో తమ కుటుంబ సభ్యుల పేరిట కొబ్బరి, జాము తోటలు సాగు చేస్తున్నారు. పూసపాటిరేగ ఎంపీపీగా ఆయనే కొనసాగుతుండటంతో రెవెన్యూ అధికారులు సైతం ఆయన కబ్జాలను పట్టించుకోవడంలేదు. సాలూరు మాజీ ఎమ్మెల్యే ఆర్.పీ భంజ్ దేవ్, ఆయన సోదరుడు ఏపీ భంజ్ దేవ్ 40 ఎకరాల ప్రభుత్వ, గ్రామదేవత భూముల్లో చేపల చెరువు ఏర్పాటు చేశారు. ఆర్.పీ భంజ్ దేవ్ విశ్వనాథపురం రెవెన్యూ పరిధిలోని సర్వే నంబర్ 142లో 15 ఎకరాల భూమిలో చేపల చెరువు నిర్మాణానికి దరఖాస్తు చేస్తే, భంజ్ దేవ్ తమ్ముడైన ఏపీ భంజ్ దేవ్ కూడా అదే సర్వే నంబర్ భూమిలో మరో 10 ఎకరాల 46 సెంట్ల భూమిలో చేపల చెరువుకు దరఖాస్తు చేశారు. 2015 నుంచి చేపలసాగు చేస్తున్నారు. అయితే ఆ రెండు సర్వే నంబర్ లోని 25 ఎకరాల భూమి ప్రభుత్వానిదని రెవెన్యూ వెబ్ సైట్ లో స్పష్టం చేస్తోంది. ఏపీ భంజ్ దేవ్ సర్వే నంబర్ 121లో 6 ఎకరాల భూమిలో వ్యవసాయం చేస్తున్నారు. ఆ భూమి గ్రామదేవత భూమిగా రెవెన్యూ ఆడంగల్ లో నమోదై ఉంది.

4

విశాఖ  
పట్నం

కబ్జారాయుక్ల ఖిల్లా..

టీడీపీ అధికారంలోకి వచ్చాక విశాఖ జిల్లా కబ్జారాయుక్ల ఖిల్లాగా మారింది. ప్రభుత్వ భూములను, బలహీనవర్గాల ఇళ్ల స్థలాలకు కేటాయించిన భూములను, జాతీయ రహదారికోసం ఇచ్చిన భూములను తనఖాపెట్టి వందల కోట్ల రుణాలు కొల్లగొట్టి ఆపై బ్యాంకులకు రుణాలను ఎగవేశారు. అందుకు సంబంధించి వరుసగా కథనాలు వెలుగులోకి రావడంతో ఈ కబ్జాలపై ప్రభుత్వం సిట్ ఏర్పాటు చేసింది. కానీ దర్యాప్తు నివేదిక ఇంతవరకు వెలువడ లేదు. అనకాపల్లి టీడీపీ ఎమ్మెల్యే పీలా గోవింద్, ఆయన కుటుంబ సభ్యులకు భూముల రికార్డుల ట్యాంపరింగ్లో సహకరించిన తహశీల్దార్లు బీవీ రామారావు, శంకరావులతోపాటు ఇన్స్పెక్టర్ ఆఫ్ సర్వే గణేశ్వరరావులపై కేసులు నమోదయ్యాయి. ఈ రికార్డుల ట్యాంపరింగ్ కుంభకోణంలో ఎమ్మెల్యే, ఆయన కుటుంబ సభ్యులు తప్పించుకోగా మిగిలినవారు కటకటాలపాలయ్యారు. విశాఖ ఆర్డీవో వెంకటేశ్వర్లు సస్పెండ్ అయ్యారు. మాజీ సైనికులు, స్వాతంత్ర్య సమరయోధులు, రాజకీయ బాధితుల పేరిట జిల్లాలో గత పదిహేనేళ్లలో పంపిణీ చేసిన 312 ఎకరాల్లో సుమారు 250 ఎకరాలను నకిలీ ఎన్వోసీలను అడ్డం పెట్టుకుని అనర్హులకు కేటాయంపులు జరిపారు. పేదలకు ఎసైన్ చేసిన భూముల్లో పెందర్ది మండలం ముదపాక, నక్కపల్లి మండలం పెదగొడ్డుపల్లిలో 700 ఎకరాలను చంద్రబాబు తనయుడు నారా లోకేశ్.. ఒక జిల్లా మంత్రి తనయుడు, ఓ ఎమ్మెల్యేతో కలిసి కాజేసేందుకు పక్కా స్కెచ్ వేసి సర్వే చేయిస్తున్నారనే ఆరోపణలు ఉన్నాయి.. ముదపాకలో 350 ఎకరాల భూములకు చెందిన పట్టాదార్ పాస్పుస్తకాలు, టైటిల్ డీప్స్ను ఎకరాకు రూ.50 వేలు అడ్వాన్స్ ఇచ్చి కాజేసేందుకు యత్నించారు. మంత్రి గంటా శ్రీనివాసరావు సమీప బంధువైన పరుచూరి భాస్కరరావు పద్మనాభం మండలం కృష్ణాపురంలో 20 ఎకరాల డీపట్టా భూములతో



భీమిలి నియోజకవర్గం ఆనందపురం మండలంలో మంత్రి గంటా బంధువు పరుచూరి భాస్కరరావు బ్యాంకులో తాకట్టు పెట్టిన భూమి

పాటు ఆనందపురంలో 11.34 ఎకరాల ప్రభుత్వ భూములను చక్క బెట్టేశారు. భీమిలిలో ఎస్సీలకు ఇచ్చిన 50 ఎకరాల అప్లైడ్ భూములను గంటా శ్రీనివాసరావు అనుచరుడు కాశీవిశ్వనాథ్ కారుచౌకగా కొట్టేశాడు. గంటా మరో అనుచరుడు ఎన్.స్వామి సర్వే నెం.294లో 3.76 ఎకరాలు, సర్వే నెం.294/2లో 4.40 ఎకరాలు ఆక్రమించుకుని షెడ్యు వేయిస్తున్నాడు. పద్మనాభం మండలంలోని టీడీపీ అధ్యక్షుడు సూరిశెట్టి అప్పారావు నకిలీ డాక్యుమెంట్లతో 130 ఎకరాల ఇనాం భూములను ఆక్రమించారు. అనకాపల్లి ఆవకండంలో 55 ఎకరాల భూమిని వ్యవసాయేతర భూమిగా మార్చి రియల్ ఎస్టేట్ వెంచర్ వేశారు. దీని వెనుక అనకాపల్లి ఎమ్మెల్యే పీలా గోవింద్ ప్రమేయం ఉన్నట్టు చెబుతున్నారు. అనకాపల్లి మండలం శారదా కాలనీలో చిన్ననాయుడు అనే దివ్యాంగుడికి చెందిన 1.12 ఎకరాల స్థలాన్ని వివాదంలో పడేశారు. న్యాయం చేయాలని కోరితే రూ.8 కోట్ల విలువైన ఆ భూమిని కేవలం రూ.1.50 కోట్లకు సొంతం చేసుకున్నారు. అయితే, డబ్బు కూడా ఇవ్వకుండా బాధితుడిని తిప్పించుకోవడం, బెదరింపులకు పాల్పడటం చేస్తున్నారు.

5

పశ్చిమ  
గోదావరి

ఖాళీ జాగా కనిపిస్తే..

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో కూడా, టీడీపీ ఎమ్మెల్యేలు, జెడ్పీటీసీలు, ఎంపీటీసీలు, టీడీపీ గ్రామ అధ్యక్షులు, సర్పంచ్లు, చివరకు జన్మభూమి కమిటీ సభ్యులు కూడా అధికారం అండతో భూములను ఆక్రమించేస్తున్నారు. ఉంగుటూరు మండలం గోపీనాథపట్నం చెరువుపై ఉంగుటూరు ఎమ్మెల్యే గన్ని వీరాంజనేయులు కన్నేశారు. పోలవరం కాలువ తవ్వినప్పుడు వచ్చిన మట్టితో ఈ

చెరువును పూడ్చేశారు. కోట్ల రూపాయల విలువ చేసే రెండు ఎకరాల 76 సెంట్ల వ్యవసాయ భూమికి తప్పడు డాక్యుమెంట్లు సృష్టించి దాన్ని ఒక పేద దళిత వ్యవసాయ కూలీ కొన్నట్లుగా రిజిస్ట్రేషన్ చేయించారు. అప్పటికే ఈ పొలాన్ని సాగు చేసుకుంటున్న రైతులపై ఎస్సీ ఎస్టీ కేసులు పెట్టించి వేధించారు. బినామీ పేర్లతో ఉన్నా ఇప్పటికీ ఎమ్మెల్యే చేతిలోనే ఈ భూమి ఉంది. చింతలపూడి

మండలంలో ప్రభుత్వ విప్ చింతమనేని ప్రభాకర్ దెందులూరుకు చెందిన ఒక సామాజికవర్గం వారి భూమి పేర్లతో 125 ఎకరాల భూమిని కొనుగోలు చేశారు. అందులో కొంత అటవీ శాఖ భూమిని కూడా కలిపేసుకున్నారు. ఏలూరు శివారులోని వెంకటాపురం వార్డు సభ్యుడు సుంకరవారితోటలోని చెరువు భూమిని కబ్జా చేశారు. విశా లమైన చెరువు గట్టును ప్లాట్లుగా విభజించి అమ్ముకున్నారు. ఏలూరు వినాయక్స్ గర్లో కామన్స్ టెన్సు ఆక్రమించి భవనాలు నిర్మించి,.. ఇతరులకు అమ్మి సొమ్ము చేసుకున్నారు. ఎన్టీఆర్ కాలనీ ఎంపీటీసీ స్థానిక కొత్తూరు ఇందిరా కాలనీ, సుందరయ్య కాలనీల్లో ఖాళీ భూములను ఆక్రమించారు. తప్పుడు సర్టిఫికేట్లు సృష్టించి ఒక్కొక్క ప్లాట్ను రూ. లక్ష నుంచి రూ.1.50 లక్షలకు అమ్ముకు న్నారు. శనివారపుపేట శ్రీరామ్ నగర్ 9, 10, 11 రోడ్డుల్లో రెవెన్యూ పోరంబోకు భూములను స్థానిక ప్రజాప్రతినిధి అనుచరులు కబ్జా చేసి తప్పుడు డాక్యుమెంట్లు సృష్టించారు. తంగెళ్లమూడి బీడీ కాలనీ, నల్లగట్టు ప్రాంతాల్లో రెవెన్యూ భూములను గ్రామ టీడీపీ



ఉంగుటూరు మండలం గోపీనాథపట్నంలో కబ్జా చేసిన భూమి ఇదే

నాయకులు ముక్కలు చేసుకుని పంచేసుకున్నారు. వెంకటాపురం ఎంపీటీసీ, జూనియర్ ఎన్టీఆర్ అభిమాన సంఘం నాయకుడొకరు కలసి ఏళ్ల తరబడి ఖాళీగా ఉన్న ఓ డ్రైవేటు వ్యక్తి భూమిని కబ్జా చేశారు. ఏలూరు శివారులో సుమారు 25 ఎకరాల విస్తీర్ణంలోని ప్రభుత్వ భూములు ఆక్రమణకు గురయ్యాయి.

6

కృష్ణా

## శ్వశానాలూ మాయం

కృష్ణా జిల్లాలో టీడీపీ నేతలు శ్వశాన వాటికలనూ వదలేదు. మచిలీపట్నం బైపాస్ రోడ్డులోని గోపాల్ నగర్ ప్రాంతంలో సర్వే నెంబర్ 185లో 10.84 ఎకరాల్లో హిందూ శ్వశాన వాటికను ఏర్పాటు చేశారు. గతంలోనూ శ్వశాన వాటికను ఆక్రమించి నివాసాలు ఏర్పరుచుకోగా ఇటీవల రోడ్డు పక్కన ఉన్న విలువైన స్థలంలో ప్లాట్లు వేసి ముఖ్యమంత్రి అనుచరుడు, టీడీపీ ప్రజాప్ర తినిధులు లక్షలాది రూపాయలకు విక్రయం చారనే ఆరోపణలు ఉన్నాయి. ఈ విషయం పత్రికల్లో ప్రచురితం కావడంతో జిల్లా



సింగ్ నగర్ లో బొండా సుజాత పేరిట అక్రమంగా రిజిస్టర్ అయిన స్వాతంత్ర్య సమరయోధుని స్థలం

కలెక్టర్ బి.లక్ష్మీకాంతం దీనిపై విచారణకు ఆదేశించారు. అనంతరం ఆక్రమణదారులు కోర్టును ఆశ్రయించడంతో ఈ వ్యవహారం అలానే ఉండిపోయింది. ఈ భూమి విలువ ప్రస్తుతం రూ.36 కోట్లు ఉంది. కృష్ణా , పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాల సరిహద్దులోని కొల్లేరు సర స్సులోకి రెండు జిల్లాల నుంచి చేరే నీరు సముద్రంలోకి వెళ్లడానికి ఏకైక మార్గం ఉప్పుటేరు. గతంలో కలివిండి మండలంలో ఉప్పు టేరు సమీపంలో సర్వే నెంబర్ 42లో ఉన్న డ్రెయినేజీ భూములను సమీప రైతులకు లీజు పద్ధతిలో ఇరిగేషన్ శాఖ అధికారులు కేటా యించేవారు. అయితే ఉప్పుటేరులో డ్రెజింగ్ పనులు చేసే

క్రమంలో స్థలం అవసరం కావడంతో భూములను లీజుకు ఇవ్వలేదు. అయితే టీడీపీ నేత నంబూరి లచ్చిరాజు ఈ భూముల్లోనే 9 ఎకరాల్లో ఆక్వా సాగు చేస్తున్నాడు. ఈ తొమ్మిది ఎకరాల విలువ దాదాపు రూ. 2 కోట్లు ఉంటుంది. హనుమాన్ జంక్షన్ రూరల్ మండలంలోని కోడూరుపాడులో సర్వేనెంబర్ 193లో 44.60 ఎకరాల్లో పెద్దికుంటు చెరువు ఉండగా, అందులో 40 ఎకరాలకు పైగా ఆక్రమణకు గురైంది. దీన్ని గ్రామానికి చెందిన టీడీపీ నేత షేక్ ఖలీషా ఆక్రమించుకున్నాడని గ్రామస్థులు అంటు న్నారు. అతనికి మంత్రులు, ఎమ్మెల్యే అండగా ఉండడంతో అధి

కారులు సైతం నోరు మెదపడం లేదు. సదరు నాయకుడు చెరువు భూమిని ఆక్రమించి చక్కాభవనం నిర్మించినా అధికార యంత్రాంగం చోద్యం చూస్తోంది.

**బెజవాడలో బొండా మాయాజాలం**

విజయవాడ సింగ్ నగర్ లో స్వాతంత్ర్య సమరయోధుడు కేసిరెడ్డి సూర్యనారాయణ కుటుంబానికి 5.16 ఎకరాల భూమి ఉంది. దీని విలువ రూ.50 కోట్లు. కాగా, టీడీపీ కార్పొరేటర్ గండూరి మహేష్ ఓ

వ్యక్తికి రుణం ఇప్పిస్తానని చెప్పి సంతకాలు సేకరించారు. అలా సేకరించిన సంతకాలతో స్వాతంత్ర్య సమరయోధుడి భూమిని ఏకంగా తన పేరిట రిజిస్ట్రేషన్ చేయించారు. అసంతరం విజయవాడ సెంట్రల్ టీడీపీ ఎమ్మెల్యే బొండా ఉమామహేశ్వరరావు భార్య సుజాత పేర రిజిస్ట్రేషన్ చేయించేశారు. ఇందులో కార్పొరేటర్ గండూరి మహేష్, ఎమ్మెల్యే అనుచరుడు మాగంటి బాబు పాత్ర ఉన్నట్లు సీపీఐ నిర్ధారించింది. ఈ భూకబ్జా వ్యవహారంలో ఎమ్మెల్యే సతీమణి బొండా సుజాతను ఏరిగా చేర్చి సీపీఐ కేసు నమోదు చేసింది.

7

**గుంటూరు.. కన్నుపడితే కబ్జానే..**

గుంటూరు జిల్లాలో టీడీపీ నాయకులు యధేచ్ఛగా భూకబ్జాలకు పాల్పడుతున్నారు. రెవెన్యూ అధికారులు, పోలీసు అధికారుల అండతో ఆక్రమిస్తున్నారు.. గుంటూరు నగరపాలక సంస్థకు చెందిన అతి విలువైన స్థలాన్ని ఆక్రమించిన టీడీపీ అక్కడ రాష్ట్ర కార్యాలయం నిర్మించింది. 1999లో జిల్లా పార్టీ కార్యాలయాన్ని నిర్మించారు. అప్పట్లో అరండల్ పేటలోని పిచుకులగుంట పక్కన టీఎస్ నంబర్ 826లో నగరపాలక సంస్థకు చెందిన వెయ్యి గజాల స్థలాన్ని లీజుకు తీసుకున్నారు. కొన్నాళ్ల తర్వాత దీనిపక్కనే ఉన్న సర్వే నంబర్ 12/3లో మరో 1637 చదరపు గజాల స్థలాన్ని ఆక్రమించి చుట్టూ ప్రహారీ నిర్మించారు. మార్కెట్ ధర ప్రకారం.. టీడీపీ కార్యాలయం కోసం ఆక్రమించిన స్థలం విలువ సుమారుగా రూ.40 కోట్లు. రేపల్లె నియోజకవర్గంలో ఎమ్మెల్యే అనగాని సత్యప్రసాద్ అనుచరుడు సురేంద్రబాబు ప్రభుత్వ భూమిని తన సొంత భూమిగా 1వీ అడంగళ్లలో నమోదు చేయించుకున్నారు. నిజాంపట్నం మండలం దిండి, కేసనవారిపాలెం, జంపనివారిపాలెం, యామినేని వారిపాలెం, పరిశావారిపాలెం, నర్రా వారిపాలెం, నక్షత్రనగరం గ్రామాల పరిధిలోని 875 సర్వే నంబర్ లో 416.26 ఎకరాల ప్రభుత్వ భూమి ఉంది. ఈ భూమిని చెరపట్టి తమకు అనుకూలులైన టీడీపీ నేతలు, కార్యకర్తల పేరిట రికార్డుల్లో నమోదుచేశారు. చింతల రేవులో 583 సర్వే నంబర్ లో ఉన్న 15.13 ఎకరాల అటవీ భూమిని అధికార పార్టీకి చెందిన ఆరుగురికి అక్కడి తహసీల్దారు రాసిచ్చేశారు. 2014, డిసెంబర్ 3న అక్రమ పట్టాలు పొందిన అంశంపై మీడియాలో వచ్చిన కథనంతో ఉల్కిపట్ల అధికార యంత్రాంగం తప్పును సరిచేసుకుంటూ అక్రమంగా అటవీ భూములకు ఇచ్చిన పట్టాలను రద్దు చేస్తున్నట్లు ప్రకటించింది. అదేవిధంగా సత్తెనపల్లిలో వడ్డవల్లి రఘురామ్ నగర్ లోని వేణుగోపాలస్వామి దేవాలయానికి చెందిన సర్వీసుదారుల మాన్యం భూమి 25 సెంటలలో అధికార పార్టీ ముఖ్యనేతకు విలాసవంతమైన ఇంటిని ఓ కాంట్రాక్టర్ నిర్మించి

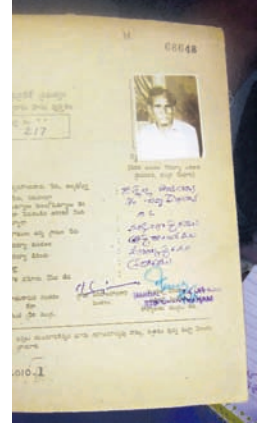


**రేపల్లె నియోజకవర్గంలోని నిజాంపట్నం మండలం దిండి గ్రామంలో ఆక్రమణలకు గురైన ప్రభుత్వ భూమి**

ఇచ్చాడు. ఇది సర్వీసుదారుల మాన్యం అని తెలిసినా అధికారులు ఎవరూ అడ్డు చెప్పలేని దుస్థితి. వ్యవసాయ అనుబంధ పాడిపరిశ్రమను అభివృద్ధి చేయాలనే లక్ష్యంతో అప్పట్లో సంగం డెయరీని ఏర్పాటు చేస్తే దానికి సంబంధించిన పది ఎకరాల భూమిని ధూళి పాళ్ల వీరయ్య చౌదరి మెమోరియల్ ట్రస్టుకు స్థానిక ఎమ్మెల్యే ధూళి పాళ్ల సరేంద్ర అప్పగించి, తన సొంతం చేసుకున్నారనే ఆరోపణలు ఉన్నాయి. పెదకాకాని మండలం నంబూరులో సర్వే నంబర్ 274 లోని 3.89 ఎకరాల భూమి (వాగు పోరంబోకు)ని ఎమ్మెల్యే అనుచరుడు కట్టాపుల్లయ్య చౌదరి ముగ్గురు పేర్లతో జీపీ విక్రయం జరిపి సొంతం చేసుకున్నారు. అధికార పార్టీ నేతలు ప్రభుత్వ భూములను ఆక్రమించినా అధికారులు అడ్డుచెప్పలేని పరిస్థితి. అడంగళ్లలో పేర్లు మార్చడం, తర్వాత తమ అనుచరులతో భూమిలోకి దిగి చుట్టూ ఫెన్సింగ్లు వేయడం, అడ్డుకోవాలని వచ్చే బాధితులను పోలీసుల ద్వారా నిలువరించడం జిల్లాలో నిత్యం జరుగుతోంది. తమ భూమిని ఆక్రమించారని బాధితులు కోర్టుకు వెళ్లినా వారికి వాస్తవాలతో రికార్డులు చూపే అధికారులు కూడా కరువయ్యారు.

వ్రకాశం జిల్లాలో కొందరు టీడీపీ నేతలు ప్రభుత్వ భూములను కబ్జా చేయగా. మరికొందరు పేద రైతుల భూములను ఆక్రమిస్తున్నారు.. అధికారులను మచ్చిక చేసుకుని కబ్జా చేసిన భూములను తమ పేరిట రిజిస్ట్రేషన్ చేయించుకుంటున్నారు. దీంతో బాధితులు తమ భూములు కోల్పోయి లబోదిబోమంటున్నారు.

యర్రగొండపాలెం నియోజకవర్గం త్రిపురాంతకం మండలం నర్సింగాపురం రెవెన్యూ పరిధిలోని వెల్లంపల్లిలో 118 ఎకరాల రైతుల భూములను అధికార పార్టీ నేతలు తమ వశం చేసుకున్నారు. వివరాల్లోకెళ్తే.. వెల్లంపల్లి పరిధిలో 110, 11డి10, 11డి 5, 1డి7, 11డి9, 1సీడి, 16,171, 173, 18, 1818, 1853, 1856, 1డి2, 21, 211, 2111, 213బీ, 22, 221, 238, 232, 25, 2635, 2642, 264, 3, 301, 3010బీ, 305, 306, 31, 32, 34, 35, 351, 36, 85 సర్వే నెంబర్ల పరిధిలో 118 ఎకరాల శోత్రియం భూములు ఉన్నాయి. ఈ భూములు పి.లక్ష్మీనర్సింహారావు స్వాధీనంలో ఉన్నాయి. ఈ భూముల్లో 90 ఎకరాల భూములను 1980-90 మధ్య లేళ్లపల్లి, వెల్లంపల్లి గ్రామాలకు చెందిన 70 మంది రైతులకు అమ్మి రిజిస్ట్రేషన్ చేశారు. అప్పటి నుంచి ఆ భూములను రైతులు సాగు చేసుకుంటున్నారు. ఏడాది క్రితం లక్ష్మీనర్సింహారావు కోడలు రమణకుమారి ఆ భూములు తమవేనని, ఆన్లైన్ చేయాలంటూ రెవెన్యూ కార్యాలయం చుట్టూ తిరిగారు. రైతుల పేరు మీద ఉన్న భూములను రమణకుమారి పేరుమీద ఆన్లైన్ చేసేందుకు తొలుత రెవెన్యూ అధికారులు నిరాకరించారు. ఆ తర్వాత మొత్తం 118 ఎకరాల భూమిని అధికార పార్టీ ముఖ్యనేత రూ.50 లక్షలకు కొనుగోలు చేసినట్లు తెలిసింది. ఆ భూములను తన పేరు మీద రిజిస్ట్రేషన్ చేయించుకునేందుకు పథకం వ్రకారం ముందు రమణకుమారి పేరున ఆన్లైన్లో నమోదు చేయించాలని నిర్ణయించారు. ఇందుకు త్రిపురాంతకం రెవెన్యూ అధికారులు సహకరించక పోవడంతో రెవెన్యూ మంత్రి పేషీ నుంచి జిల్లా కలెక్టర్,



రిజిస్ట్రేషన్ డాక్యుమెంట్ చూపుతున్న పున్నమ్మ

ఆర్డీవోకు ఫోన్ చేయించారు. ఒక దశలో కలెక్టర్పై రెవెన్యూ మంత్రి తీవ్ర ఒత్తిడి తెచ్చినట్లు తెలిసింది. జిల్లా కలెక్టర్, ఆర్డీవో ఆదేశాల మేరకు తహశీల్దార్ జైపాల్ 118 ఎకరాల భూమిని రమణకుమారి పేరున ఆన్లైన్ బదిలీ చేశారు. ఆ తర్వాత ఈ భూములను పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా పెద్ద మీరం గ్రామానికి చెందిన సత్య కంపెనీ అధినేత వీరసత్యకు విజయవాడలో రిజిస్ట్రేషన్ చేశారు. విషయం తెలుసుకున్న బాధిత రైతులు తహశీల్దార్ కార్యాలయంతోపాటు జిల్లా కలెక్టర్, ఆర్డీవో కార్యాలయాల వద్ద ఆందోళనలు నిర్వహించారు. బాధితులు నిలదీయగా కలెక్టర్, ఆర్డీవో ఒత్తిడి మేరకే తాను ఆన్లైన్ చేయాల్సి వచ్చిందని తహశీల్దార్ చెప్పారు. భూములు రిజిస్ట్రేషన్ చేసుకున్న కంపెనీ.. అధికార పార్టీ మంత్రి, ముఖ్యమంత్రికి బినామీగా ఉన్నట్లు తెలిసింది. మరోవైపు.. రిజిస్ట్రేషన్ చేసుకున్న కంపెనీ.. భూములను ఆన్లైన్ చేసుకునే ప్రయత్నంలో ఉంది.

శ్రీ పొట్టి శ్రీరాములు నెల్లూరు జిల్లా, నెల్లూరు నగరంలో జల వనరుల శాఖకు చెందిన పదుల సంఖ్యలో స్థలాలు అధికార పార్టీ నేతల కబంధ హస్తాల్లో చిక్కుకున్నాయి. కొన్ని చోట్ల ఎమ్మెల్యేలు, ఎమ్మెల్సీలే భూములు ఆక్రమించి పట్టాలు సృష్టించగా మరికొన్ని చోట్ల మంత్రుల అనుచర గణం భూదందా సాగిస్తోంది. కోవూరు

టీడీపీ ఎమ్మెల్యే పోలంరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి 21 ఎకరాల ప్రభుత్వ భూమిని తన తండ్రి, అత్త పేరుతో నమోదు చేయించేందుకు రికార్డులు సిద్ధం చేయించారు. ప్రస్తుతం ఈ భూమి విలువ కోట్ల రూపాయల్లో ఉంది.

కోవూరు నియోజకవర్గం, కొడవలూరు మండలం కమ్మపాళెం

పంచాయతీ బొడ్డువారిపాళెం మజరాలోని పైడేరు కట్ట పక్కన దాదాపు 200 ఎకరాల ప్రభుత్వ నిషేధ భూమి ఉంది. ఇందులో 20.76 ఎకరాల భూమి కట్టాకు గురైంది. సర్వే నంబర్ 664-2ఏలో 1.51 , 658-2ఏలో .500 , 651-1లో 7, 656-1ఏలో 1.55 , 664-2బీలో 0.40 సెంట్లు, 656-1బీలో 0.93, 664-1లో 1.90, 657-2లో 2.07, 656-3లో 2.13, 656-2లో 2.57 ఎకరాల నిషేధిత భూమి ఆక్రమణకు గురైంది. ప్రభుత్వ నిషేధిత భూమిని కట్టా చేసింది సాక్షాత్తు కోవూరు ఎమ్మెల్యే పోలంరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి తండ్రి పోలంరెడ్డి వెంకరెడ్డి, అత్త కోటంరెడ్డి వద్దావతి. ఆక్రమణ చేసిన భూమిలో 664-2ఏలో 1.51, 658-2ఏలో .500 , 651-1లో 7, 656-1ఏలో 1.55 ఎకరాల భూమి పోలంరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి తండ్రి వెంకరెడ్డి పేరిట రెవెన్యూ రికార్డుల్లో నమోదైంది. అలాగే 664-2బీలో 0.40 సెంట్లు, 656-1బీలో 0.93, 664-1లో 1.90, 657-2లో 2.07, 656-3లో 2.13, 656-2లో 2.57 ఎకరాల భూమి పోలంరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి అత్త కోటంరెడ్డి వద్దావతమ్మ (భార్య పోలంరెడ్డి అరుణ తల్లి) పేరిట రెవెన్యూ రికార్డు 1బీలో నమోదు చేసి ఉంది. నిషేధిత భూమిని ఇరువురూ కొనుగోలు చేసినట్లుగా తహశీల్దార్ వెంకటేశ్వర్లు ధ్రువీకరిస్తూ ఈ ఏడాది ఏప్రిల్ 18న 1బీలో పొందుపరిచారు. భూమికి సంబంధించి పట్టాదారు పాసుపుస్తకాలను కూడా మంజూరు చేశారు. దీనిపై వైఎస్సార్సీపీ నేత నల్లపరెడ్డి



పోలంరెడ్డి తండ్రి, అత్తల పేరిట ఉన్న నిషేధిత ప్రభుత్వ భూమి ఇదే

ప్రసన్నకుమార్ రెడ్డి న్యాయపోరాటం చేస్తున్నారు.

అలాగే ఆలూరు మండలం ఇసుకపల్లి పంచాయతీలోని పట్టపుపాలెంలో ఉన్న లబ్ధిపాలెంలో టీడీపీ ఎమ్మెల్యే బీద రవిచంద్ర సోదరులు 30 ఎకరాల అసైన్డ్ భూమిని అక్రమించి ఆక్వా సాగు చేశారు. అలాగే జిల్లాలోని సూళ్లూరుపేట, కావలి, ఉదయగిరి, వెంకటగిరి, సర్వేపల్లి నియోజకవర్గాల్లోని పలు మండలాల్లో టీడీపీ నేతలు, వారి అనుచరులు ఖాళీ స్థలాలను అక్రమించి పట్టాలు సృష్టిస్తున్నారు. ప్రస్తుతం జిల్లాలో దళితులకు కేటాయించిన 93,500 ఎకరాల సీజీఎఫ్ భూముల్లో 30 శాతానికిపైగా టీడీపీ నేతల అధీనంలోనే ఉన్నాయి.

10

వైఎస్సార్ కడప

## అగస్తేశ్వరుడి ఆస్తులకు ఎసరు..

వైఎస్ఆర్ జిల్లా ప్రొద్దుటూరులో అగస్తేశ్వరుని ఆస్తులకు అధికార పార్టీ నాయకులు ఎసరు పెట్టారు. పట్టణంలోని వినాయకనగర్లో సర్వే నంబర్ 450ఏబీ, 451ఏబీ, 452ఏబీ లలో మొత్తం 25 సెంట్ల స్థలం దేవదాయ శాఖ స్థలం. ప్రస్తుత మార్కెట్ విలువ ప్రకారం రూ.3 కోట్లు ఉంటుంది. ఇందులో 6.25 సెంట్లను టీడీపీకి చెందిన పట్టుపోగుల పుల్లయ్య అక్రమించి భారీ భవనం నిర్మించుకున్నాడు. ఈయన టీడీపీ నియోజకవర్గ ఇన్చార్జి నంద్యాల వరదరాజులరెడ్డి వర్గీయుడు. తమ స్థలంలో గృహాలు నిర్మించుకోవడంతో దేవదాయశాఖ ట్రీబ్యునల్లో కేసు వేసింది. ట్రీబ్యునల్ దేవదాయ భూముల్లో ఉన్న నిర్మాణాలను తొలగించాలని తీర్పు ఇచ్చింది. అయినా ఇప్పటివరకు దేవదాయ శాఖ అధికారులు చర్యలు తీసుకోలేదు. ఈ భూమిలో 13 మంది ఆక్రమణలకు పాల్పడగా, రాజకీయ అండ లేని సి.లక్ష్మీనారాయణమ్మ, వి.చిన్నపుల్లయ్యకు చెందిన గృహాలను మాత్రమే దేవదాయశాఖ అధికారులు స్వాధీనం చేసుకుని టీడీపీకి చెందినవారిని వదిలేశారు.



అగస్తేశ్వరస్వామి దేవదాయ స్థలంలో పట్టుపోగుల పుల్లయ్య నిర్మించుకున్న ఇల్లు

మరం భూములను ఆక్రమించి వేసిన అక్రమ లేఅవుట్లో సాగుతున్న నిర్మాణాలు, ప్రణాళిక సంఘం సభ్యుడు వేసిన అక్రమ లేఅవుట్



తిరుపతి రూరల్ మండలం అవలాల సర్వే నెంబర్ 13లో 109 ఎకరాల భూమి హాథీరాంజీ మరానికి చెందిన పట్టా భూమిగా రికార్డుల్లో ఉంది. ఓ వైపు తిరుపతికి సమీపంలో, మరోవైపు పూతల పట్టు - నాయుడుపేట జాతీయ రహదారికి అనుకుని ఉంది. ఇక్కడ అంకణం భూమి రూ.1.50 లక్షకు పైగానే పలుకుతుంది. అంటే ఈ భూమి విలువ ప్రస్తుతం 1,962 కోట్లు. అత్యంత విలువైన ఈ భూములను కళాపోషకుడు అయిన ఓ ఎంపీ బంధువులు, వేదాంత పురానికి చెందిన టీడీపీ నాయకుడు, సీఎం చంద్రబాబుకు సన్నిహితుడైన ప్రణాళిక సంఘం సభ్యుడు చెరపట్టారు. అనుకూలంగా



ఉన్న చోట అక్రమ లేఅవుట్లను వేసుకున్నారు. అంకణాల చొప్పున అమ్మేసుకుని కోట్లకు పడగలెత్తారు. మరానికి చెందిన కొందరు సిబ్బంది అక్రమార్కులకు అండగా నిలిచారనే ఆరోపణలు ఉన్నాయి.

అనంతపురం జిల్లాలో దాదాపు 30 వేల ఎకరాలు అన్యాయాక్రమణల మయ్యాయి. ఈ భూములను కొందరు అధికార పార్టీ నేతలు తమ బంధువుల పేరుతో నకిలీ పట్టాలు సృష్టించి స్వాహా చేస్తే, కొందరు కార్యకర్తల పేర్లతో వందల, వేల ఎకరాల భూమిని రాయించుకున్నారు. ఈ మొత్తం భూముల విలువ రూ.వందల కోట్లలోనే ఉంటుందని అంచనా. 'అనంత'లో ఆక్రమణలను పరిశీలిస్తే..

శింగనమల నియోజకవర్గంలోని ఆకులేడు, తరిమెల, కొరిపల్లి, జాలా కాలవలో మొత్తం 37 సర్వే నెంబర్లలో 1500 ఎకరాల ప్రభుత్వ భూమిని టీడీపీ నేతలు నకిలీ పట్టాలు సృష్టించి కబ్జా చేశారు. ఇదే తరహాలో ఉరవకొండ నియోజకవర్గం కూడేరులో కూడేరు, కమ్మూరు, మరుట్ల, గుటుకూరు, జల్లిపల్లి గ్రామాల్లో 500 ఎకరాలకు పైగా ప్రభుత్వ భూములు అన్యాయాక్రమణల మయ్యాయి.



అనంతపురం కార్పొరేషన్ చుట్టూ మంత్రి పరిటాల సునీత ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న రాప్తాడు నియోజకవర్గం ఉంది. ఎక్కడ చూసినా సెంటు రూ.6-రూ.10 లక్షల వరకు ఉంది. అంటే ఈ లెక్కన ఎకరా కనీసం రూ.60 లక్షల నుంచి కోటి రూపాయల వరకు ఉంటుంది. సోములదొడ్డి సమీపంలో 2013లో పేదలకు పట్టాలిచ్చిన 4.90 ఎకరాల భూమిలో మంత్రి పరిటాల సునీత అనుచరుడు పామురాయి వెంకటేశ్, పరిటాల పేరుతో ఏకంగా జెండాలు పాతారు. నిత్యం ఏదో ఒకచోట కబ్బా రాయుళ్లు విరుచుకుపడుతున్నా అధికార యంత్రాంగం అడ్డుకోలేకపోతోంది. రెవెన్యూ అధికారులు మౌనంగా ఉండిపోతున్నారు. అధికారులు అనధికారికంగా అనుమతి ఇచ్చిన తర్వాత వారికి కొంత ముట్టజెప్పి స్వాహాకు దిగుతున్నారు.

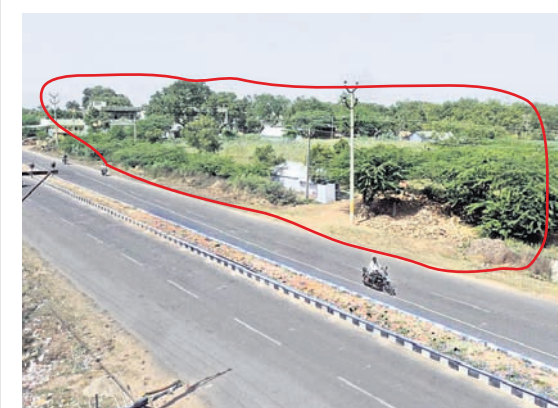


సోములదొడ్డిలో పరిటాల, పామురాయి వెంకటేశ్ పేరుతో వెలిసిన జెండాలు (ఫ్రెల్ ఫోటో)

కొందరు రెవెన్యూ అధికారులు అధికారుల కబ్బాలకు రూట్ మ్యాప్ ఇస్తున్నారనే ఆరోపణలు కూడా ఉన్నాయి.

**13**  
**కర్నూలు.. యధేచ్ఛగా భూకబ్బాలు..**

కర్నూలు జిల్లా గోనెగండ్ల మండలంలో సర్వే నంబర్ 452, 106, 35, 114 సర్వే నంబర్లలోని 14 ఎకరాల ప్రభుత్వ భూములను గోనెగండ్ల మండల టీడీపీ మాజీ కన్వీనర్ టి.నాగేశ్వరరావు అలియాస్ టి.నాగేశ్వరయ్య సహకార బ్యాంకులో తాకట్టు పెట్టి రుణాన్ని పొందాడు. ఈ విషయాన్ని పోలీసులు ఆలస్యంగా తెలుసుకొని కేసు నమోదు చేశారు. ఎమ్మిగనూరు పరాఫెబజారీలో ఐదు దశాబ్దాల నాటి పోతురాజు స్వామి దేవాలయానికి ఆదోని-కర్నూలు నాలుగు లేన్ల బైపాస్ రోడ్డుకు ఇరువైపులా 6.83 ఎకరాల భూమి ఉంది. ఇందులో 0.95 ఎకరాలను బైపాస్ రోడ్డు నిర్మాణంలో భాగంగా ఆర్ అండ్ బీ శాఖ స్వాధీనం చేసుకొని, పరిహారం కూడా అందజేసింది. దేవాలయానికి సంబంధించిన పరిహారం కావడంతో కోర్టులో డిపాజిట్ చేశారు. ప్రస్తుతం సర్వే నెం.4401లో 2.53 ఎకరాలు, 4403లో 3.35 ఎకరాల దేవాలయ భూమి మిగిలి ఉంది. ఈ భూమిని బారికి హనుమంతు, బారికి గోపాల్, బారికి భూపాల్, చిన్న గోపాల్ అనే వ్యక్తులు మూకుమ్మడిగా పవన్ డెవలప్ మెంట్ అండ్ కన్స్ట్రక్షన్ తరపున మేనేజింగ్ పార్టనర్ అయిన కేఈ ప్రతాపకు అక్రమంగా రిజిస్ట్రేషన్ చేయించారు. ముఖ్యంగా భూముల రిజిస్ట్రేషన్ కు పట్టాదారు టైటిల్ డీడీ, రెవెన్యూ అడంగల్, నాన్ అసైన్ మెంట్ ల్యాండ్ డ్రువీకరణలను తీసుకునే రిజిస్ట్రేషన్ అధికారులు దేవదాయ భూమి రిజిస్ట్రేషన్ లో



పోతురాజుస్వామి భూమి (రహదారి అవతల చెట్లు ఉన్న ప్రాంతం)

మాత్రం ఇవేమీ లేకుండానే పనికానిచ్చేశారు. అది కూడా దేవదాయ భూమిపై హైదరాబాద్ ఎండోమెంట్ ట్రిబ్యూనల్ లో కేసు విచారణ నడుస్తుండగానే చట్ట వ్యతిరేకంగా రిజిస్ట్రేషన్లు చేయించారు. జిల్లాలో టీడీపీ నాయకుల భూకబ్బాలకు అడ్డు అదుపు లేదు. జిల్లావ్యాప్తంగా సుమారు 500కోట్ల విలవైన వెయ్యి ఎకరాలు టీడీపీ నాయకుల అక్రమణలో ఉంది.

# రూ. 5,907 కోట్లు

## 24,614 ఎకరాల ఈనాం భూములు స్వాహా

ఈనాం భూములకు చారిత్రబుల్ సంస్థలు, దేవాలయాలకు సేవలందిస్తున్న వారు కేవలం అనుభవించాలి. ఇతరులకు బదిలీ చేయడానికి, విక్రయించడానికి ఎలాంటి హక్కు ఉండదు

**-1956 ఈనాం (అబాలిషన్ అండ్ కన్వర్షన్) చట్టం**

ఈనాం భూములకు రైత్వారీ పట్టాలు ఇవ్వడం చట్టవిరుద్ధం. ఆ భూములను ఇతరుల పేరిట రిజిస్ట్రేషన్ చేయడం నేరం. ఇప్పటికే అలాంటివి జరిగి ఉంటే అవేమీ చెల్లుబాటు కావు

**- 1996లో సుప్రీంకోర్టు తీర్పు**

ఈనాం భూములకు ఇచ్చిన రైత్వారీ పట్టాలు చెల్లుబాటు కావు. నిర్దేశిత సంస్థలకు సేవలందిస్తున్న వారు ఆ సేవలు అందించే సమయం వరకు ఆ భూములను మాత్రమే అనుభవించాలి

**- 2013లో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేసిన చట్టం.**

ఈనాం భూములకు రైత్వారీ పట్టాలు ఇవ్వకూడదు. ఆ భూముల క్రయ విక్రయాలపై నిషేధం విధించాలి

**-2015 డిసెంబర్ లో హైకోర్టు ధర్మాసనం తీర్పు**

ఈనాం భూముల విషయంలో చట్టాలు, కోర్టు తీర్పులను కూడా ప్రభుత్వ పెద్దలు, అధికార పార్టీ నేతలు లెక్కచేయడం లేదు. రాష్ట్రంలో అత్యంత విలువైన ఈనాం భూములను మింగేశారు. సుమారు 24,614 ఎకరాల ఈనాం భూములను దఖలు పరిచేందుకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చట్టసవరణకు సిద్ధమయ్యింది. వీటి విలువ రూ.7,384 కోట్లకు పైమాటే. అందులో తెలుగుదేశం నాయకుల అధీనంలో 80శాతం భూములున్నట్లు అంచనా. వాటి విలువ రూ. 5,907 కోట్లు. చట్టవిరుద్ధంగా చేతులు మారిన ఈనాం భూముల క్రయ విక్రయాలకు అవకాశం లేకుండా నిషేధిత ఆస్తుల జాబితా(పీఓబీ)లో పెట్టాలంటూ ఉన్నత న్యాయస్థానాలు ఇచ్చిన ఆదేశాలను చంద్రబాబు సర్కారు బేఖాతరు చేసింది.

### చట్ట సవరణ ప్రతిపాదనలు

ఈనాం భూములపై కన్నేసిన కృష్ణా జిల్లా జగ్గయ్యపేట నియోజకవర్గ టీడీపీ ఎమ్మెల్యే విజ్ఞప్తి మేరకు అధికారులతో ఓ కమిటీని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసింది. ఈనాం భూములను రైత్వారీ పట్టాలున్న వారి పేరిట రిజిస్ట్రేషన్ చేసేందుకు వీలుగా చట్టంలో సవరణలు ప్రతిపాదించాలని అధికారులకు ప్రభుత్వం సూచించింది. అందుకు

అనుగుణంగా అధికారుల కమిటీ చట్ట సవరణ ప్రతిపాదనలను రూపొందించి, న్యాయశాఖ పరిశీలనకు పంపించింది. తమ ప్రభుత్వమే అధికారంలో ఉన్నందున చట్టసవరణ చేయించి భూములను చట్టబద్ధంగా సొంతం చేసుకోవాలనే స్వార్థంతో కొందరు టీడీపీ నేతలు బినామీ పేర్లతో ఈనాం భూములకు రైత్వారీ పట్టాలు ఇప్పించుకున్నారు. వారి నుంచి కొనుగోలు చేసుకున్నట్లు పత్రాలు రాయించుకున్నారు. మరికొందరు నామమాత్రపు ధరలతో చట్టవిరుద్ధంగా కొన్నారు. ఈ నేపథ్యంలో ఈ భూములను నిషేధిత ఆస్తుల జాబితా నుంచి తొలగించి విక్రయించుకోవడం ద్వారా రూ.వేల కోట్లు ఆర్జించాలనే ఉద్దేశంతో చట్టసవరణకు ప్రభుత్వ పెద్దలను ఒప్పించారు. వారికీ వాటా ఉండటంతో అందుకు తలూపిన ప్రభుత్వ పెద్దలు ఓకే చెప్పేశారు. 2013 నాటి చట్టంలో సవరణలు చేయడం ద్వారా రైత్వారీ పట్టాలు గల 24,614 ఎకరాల ఈనాం భూములను సొంతం చేసుకునేందుకు మార్గం సుగమమైంది.

రాష్ట్రంలో ఈనాందారులు, ఇతరులకు విక్రయించిన చారిత్రబుల్, దేవాలయ సంస్థల భూములు	
జిల్లా	విస్తీర్ణం(ఎకరాల్లో)
తూర్పుగోదావరి	1,554.16
పశ్చిమగోదావరి	984.10
కృష్ణా	3,511.88
గుంటూరు	6,774.43
ప్రకాశం	3,602.80
వైఎస్సార్	3,524.50
కర్నూలు	4,070.12
అనంతపురం	404.24
చిత్తూరు	188.25
మొత్తం	24,614.48

# రూ. 3,245 కోట్లు..

## కార్పొరేట్లకు రాజధాని భూముల సంతర్పణ

ఎకరం రూ. 4 కోట్లు ఉన్నా ఎకరం రూ. 50 లక్షలకే..

927 ఎకరాల విలువ రూ. 3,708 కోట్లు.. ఇచ్చింది రూ. 463 కోట్లకు



**GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH  
ABSTRACT**

MUNICIPAL ADMINISTRATION & URBAN DEVELOPMENT DEPARTMENT - Andhra Pradesh  
State Capital Region Development Authority - Recommendations of Group of  
Ministers(GoM) for allotment of 200 Acres of land to SRM University in Capital Area -  
Accorded - Orders- Issued.

---

MUNICIPAL ADMINISTRATION & URBAN DEVELOPMENT (CRDA.2) DEPARTMENT

G.O.Ms.No.296 Dated.16.11.2016

---

**ORDER:**

In the GO 5<sup>th</sup> read above Government have approved the allocation of land to the following six (6) Organizations in capital area in principle and also instructed the Commissioner, APCRDA to take further necessary action:

Sl.No	Organization	Extent decided(Acres)	Price decided(INR lakhs per Acre)	Land holding
1	Indo-UK Institute of Health	150(50+100)	50	Free hold
2	VIT	200(100+100)	50	Free hold
3	National Institute of Design	50	Free of cost	Lease hold
4	AP HRD	25(within the Government Complex)	Free of cost	Lease hold
5	Tirumala Tirupati Devasthanam	25	50	Free hold
6	CITD	5	Free of cost	Lease hold

కార్పొరేట్లకు రాజధానిలో భూములు కేటాయిస్తూ జారీ చేసిన జీవో నం.296

రాజధాని నిర్మాణం పేరిట రైతుల నుంచి బలవంతంగా లాక్కున్న సాగు భూములను చంద్రబాబు ప్రభుత్వం తనకు ముడుపులు ఇచ్చే సంస్థలకు కారుచౌకగా ధారాదత్తం చేస్తోంది. ప్రతిష్టాత్మక విద్యా సంస్థలను రాజధానికి తీసుకొస్తున్నామని పైకి చెబుతూ ఆ ముసుగులో తాను మెచ్చిన సంస్థలకు.. నిర్ధారించిన ధర కంటే చాలా తక్కువ మొత్తానికే భూములను కట్టబెడుతోంది.

### 'మెచ్చిన' సంస్థలకు నచ్చిన పద్ధతి..

ఇప్పటికే 13 వందల ఎకరాలను 75 సంస్థలకు ప్రభుత్వం కేటాయించింది. వాటిలో 8 సంస్థలకు ఏకంగా 927 ఎకరాలను

ఎకరం రూ. 50 లక్షల ధర చొప్పున కేటాయించింది. త్వరలో 92కి పైగా సంస్థలకు ఇలాగే కారుచౌకగా భూములను అప్పగించేందుకు కసరత్తు చేస్తోంది. అక్కడ ఇప్పుడే ఎకరం రూ. 4కోట్లు పలుకుతోంది. ఆ లెక్కన ప్రభుత్వానికి 927 ఎకరాలకు రూ. 3,708 కోట్లు రావలసింది. కానీ రూ. 50 లక్షల చొప్పున రూ.463 కోట్లకే ప్రైవేట్ కంపెనీలకు కట్టబెట్టింది. అంటే తాను 'మెచ్చిన' కార్పొరేట్ కంపెనీలకు రూ. 3,245 కోట్లు దోచిపెట్టేందన్నమాట. మొదట్లో లీజు (కొన్ని షరతులతో నిర్ణీత కాలవ్యవధికి భూమి అప్పగించడం), ఫ్రీహోల్డ్ (ఎలాంటి షరతులూ లేకుండా 99వ్యక్తపాటు లీజుకివ్వడం), ఔట్ రైట్ సేల్ (పూర్తిగా అమ్మేయడం) పద్ధతులలో ఆయా సంస్థలకు

భూములు కేటాయించాలని నిర్ణయించింది. అందులో భాగంగా ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలకు లీజు విధానంలో, కార్పొరేట్ సంస్థలకు ప్రీహోల్డ్ విధానంలో భూములు కట్టబెట్టింది. బీఆర్ఎస్ మెడిసిటీ హెల్త్ కేర్ అండ్ రిసెర్చ్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్, ఇండో-యూకే ఇనిస్టిట్యూట్ ఆఫ్ హెల్త్, ఎస్ఆర్ఎం, విట్, అమృతా యూనివర్సిటీ, బసవతారకం క్యాన్సర్ ఆస్పత్రి, గ్లేవియర్ స్కూల్ ఆఫ్ మేనేజ్మెంట్, హైదరాబాద్ ఐ ఇనిస్టిట్యూట్ లకు ప్రీహోల్డ్ విధానంలో 927 ఎకరాలు అప్పగించింది. ఎకరం రూ.50 లక్షల చొప్పున 99 సంవత్సరాల లీజుకు ఈ భూములను ఆయా సంస్థలకు కేటాయించింది.

### బడా సంస్థలతో ప్రభుత్వ పెద్దల లాలూచీ

స్టార్టప్ ఏరియా ప్రాజెక్టును సింగపూర్ కంపెనీలకు దోచిపెట్టే క్రమంలో రాజధానిలో ఎకరం భూమి విలువను రూ.4 కోట్లుగా ప్రభుత్వం నిర్ధారించింది. కారుచౌకగా భూముల కేటాయింపు వెనుక పెద్ద మంత్రాంగమే ఉంది. ఆయా సంస్థలతో లాలూచీ వడిన ప్రభుత్వ పెద్దలు కావాలనే తక్కువ ధరకు భూములు అప్పగించారు. కార్పొరేట్ సంస్థలకు తక్కువ ధరకు భూములిచ్చిన ప్రభుత్వం అక్కడ అవసరమైన రోడ్లు, తాగునీరు, విద్యుత్ వంటి మౌలిక సదుపాయాలను సైతం సొంత ఖర్చుతో ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. అన్ని సౌకర్యాలతో తక్కువ ధరకు వస్తుండడంతో తమకు అవసరం లేకపోయినా ఆయా సంస్థలు వందలాది ఎకరాలను తీసుకోవడానికి ముందుకొచ్చాయి.

### బడ్జింగ్ బేఖాతరు

సుప్రీంకోర్టు మార్గదర్శకాలు, కేంద్ర ప్రభుత్వ సూచనల ప్రకారం సర్కారు భూములను 93 ఏళ్లకు మించి లీజుకు ఇవ్వకూడదు. కానీ, రాజధాని అమరావతిలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 99 సంవత్సరాలపాటు లీజుకు ఇచ్చేందుకు ఏకంగా నిబంధనలను మార్చేసింది. సుప్రీంకోర్టు ఆదేశాలను తుంగలో తొక్కింది. ఒకవేళ భూములివ్వాలి వచ్చినా బిడ్డింగ్ నిర్వహించాలి. ఎక్కువ మొత్తం కోట్ చేసిన వారికి భూములు కేటాయించాలి. కానీ ప్రభుత్వం మాత్రం తనకు కావాల్సిన సంస్థలకు తక్కువ ధరకు భూములిచ్చేసింది. ఇంతచేసినా ఆయా కార్పొరేట్ సంస్థలు సొంత వ్యాపార ప్రయోజనాలను కాపాడుకుంటాయి తప్ప ప్రజల కోసం చేసేదేమీ ఉండదని నిపుణులు చెబుతున్నారు. భూసేకరణ చట్టం-2013 ప్రకారం రైతుల నుంచి సేకరించిన భూములను ప్రైవేట్, కార్పొరేట్ సంస్థలకు ఇవ్వకూడదు. కానీ, ప్రభుత్వం భూసేకరణ విధానంలో భూములు సమీకరించినందున ఈ నిబంధన తమకు వర్తించదని సమర్థించుకుంటూ అందరనీ మళ్ళిపెడుతోంది. మరోవైపు రైతులు ఇంకా తమ భూములను ప్రభుత్వానికి రిజిస్టర్ చేయకుండానే వాటిని ప్రైవేట్ సంస్థలకు ఇచ్చేయడం పట్ల అభ్యంతరాలు వ్యక్తమవుతున్నాయి. పరిహారం కింద రైతులకు ఇవ్వాలిని ప్లాట్లు ఇవ్వకుండానే వారి భూములను కార్పొరేట్ సంస్థలకు కారుచౌకగా కట్టబెడుతుండడం గమనార్హం.

రాజధానిలో భూ కేటాయింపులు		
సంస్థ	కేటాయించిన భూమి	కేటాయింపు విధానం
బీఆర్ఎస్ మెడిసిటీ హెల్త్ కేర్ అండ్ రిసెర్చ్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్	100 ఎకరాలు	ప్రీహోల్డ్
ఇండో యూకే ఇనిస్టిట్యూట్ ఆఫ్ హెల్త్	150 ఎకరాలు	ప్రీహోల్డ్
'విట్' విద్యా సంస్థ	200 ఎకరాలు	ప్రీహోల్డ్
ఎస్ఆర్ఎం యూనివర్సిటీ	200 ఎకరాలు	ప్రీహోల్డ్
అమృతా యూనివర్సిటీ	200 ఎకరాలు	ప్రీహోల్డ్
బసవతారకం క్యాన్సర్ ఆస్పత్రి	15 ఎకరాలు	ప్రీ హోల్డ్
గ్లేవియర్ స్కూల్ ఆఫ్ మేనేజ్మెంట్	50 ఎకరాలు	ప్రీ హోల్డ్
హైదరాబాద్ ఐ ఇనిస్టిట్యూట్	12 ఎకరాలు	లీజు
<b>మొత్తం:</b>	<b>927 ఎకరాలు</b>	

# రూ. 1,500 కోట్లు

## దొంగ డాక్యుమెంట్లతో విశాఖ దసపల్లా హిల్స్ కైంకర్యం



1196 సర్వే నంబర్లో నిర్మించిన టీడీపీ జోనల్ కార్యాలయం

ఓకప్పుడు అది ప్రభుత్వ భూమి అంటూ తెలుగుదేశం ప్రభుత్వమే జీవో జారీ చేసింది. జిల్లా కలెక్టర్ కూడా ప్రభుత్వ భూములుగా గుర్తించి గెజిట్ నోటిఫికేషన్ ఇచ్చారు. కానీ ఇప్పుడవి ప్రభుత్వ భూములు కావంటూ ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు నాయుడు, మంత్రి లోకేశ్ అనుచరులు అక్కడ ఇష్టారాజ్యంగా నిర్మాణాలు చేసేస్తున్నారు. హక్కుదారుల నుంచి వాటిని కొనుగోలు చేసుకున్నామని నకిలీ ఆధారాలు కూడా సృష్టిస్తున్నారు.

### ఇదీ కుంభకోణం...

విశాఖ నగరం నడిబొడ్డున ఉన్న దసపల్లా హిల్స్ భూములపై వివాదం 2000 సంవత్సరం నుంచి నడుస్తోంది. అక్కడ సర్వే నంబర్లు 1027, 1028, 1196, 1197లలోని 85.70 ఎకరాలలో గల 62.97 ఎకరాలు ప్రభుత్వ భూమిగా రికార్డుల్లో నమోదై ఉంది. ఇప్పుడు మార్కెట్ ధర ప్రకారం ఆ భూమి ధర రూ. 1500 కోట్లకు పైమాటే. ఈ భూములు తన తండ్రి రాసిన విల్లు ద్వారా తనకు సంక్రమించాయని దసపల్లా రాణి కమలాదేవి 2001 సంవత్సరంలో హైకోర్టుకు వెళ్లారు. అయితే ఈ భూములు ప్రభుత్వానివే తప్ప కమలాదేవివి కాదని అదే ఏడాది అక్టోబర్ 10న అప్పటి టీడీపీ ప్రభుత్వం జీవో నంబర్ 657 జారీ చేసింది. ఈ స్థలమంతా కొండ

పోరంబోకుగా ప్రకటించింది. ఇప్పుడు అదే ప్రభుత్వ భూమిపై టీడీపీ పెద్దల కన్ను పడింది. టీడీపీకి అనుకూలంగా ఉన్న 49 మంది బడా పారిశ్రామిక వేత్తలు ఈ 62.97 ఎకరాల భూముల్లో లేఅవుట్లు వేసుకుని రిజిస్ట్రేషన్కు సిద్ధంగా ఉన్నారు. అయితే ఈ ప్రభుత్వ భూముల్లో ఆక్రమణలను గుర్తించిన అప్పటి కలెక్టర్ డాక్టర్ ఎన్.యువరాజ్ 2015 డిసెంబర్ 23న ఎక్స్ట్రార్జినరీ గెజిట్ నోటిఫికేషన్ (ఆర్డీ నంబర్ 3795/2008/ఈ1) జారీ చేశారు. ఈ భూములన్నీ ప్రభుత్వానివేనని ఆ నోటిఫికేషన్లో తేల్చిచెప్పారు. ఆ తర్వాతే హఠాత్తుగా కలెక్టర్ బదిలీ జరిగింది.

### వాచ్మన్ రూ.20 కోట్లకు అమ్మాడట..

విశాఖ నగరంలోని 19వ వార్డుకు చెందిన దాసరి అప్పారావు అనే నైట్ వాచ్మన్ను తెరపైకి తెచ్చారు. దసపల్లా రాజు వారసులు వివాదాస్పద భూమిని అప్పారావుకు ఇచ్చినట్లు, అతను సర్వే నంబర్ 1196లో 2,736 గజాల భూమిని దాట్ల శాంతి అనే మహిళకు విక్రయించినట్లు డాక్యుమెంట్లు సృష్టించారు. నెలనెలా చౌకబియ్యం కోసం రేషన్ షాపు క్యూలో నిలబడే వాచ్మన్ అప్పారావు రూ. 20 కోట్లకు ఈ భూమిని విక్రయించారని చెబుతున్న తెలుగుదేశం బడాబాబులకు జోహార్లు చెప్పాల్సిందే.

### ఆ భూమిలో టీడీపీ కార్యాలయం..

ఈ వివాదాస్పద భూమిలోని 2000 గజాల్లో (సర్వే నం 1196) తెలుగుదేశం పార్టీ జోనల్ కార్యాలయాన్ని నిర్మించారు. వాస్తవానికి 2001 లోనే పార్టీ కార్యాలయానికి అప్పటి టీడీపీ ప్రభుత్వం 25 ఏళ్లకు లీజుకిచ్చింది. ప్రైవేటు వ్యక్తుల భూమి అయితే టీడీపీ ఆఫీసు నిర్మాణానికి ప్రభుత్వం ఎందుకు లీజుకిస్తుంది.? ఇప్పుడు అదే భూమి ప్రయివేటు వ్యక్తుల పరం ఎలా అయ్యింది.? అన్నవే ఇక్కడ సమాధానం లేని ప్రశ్నలుగా మిగిలాయి. మరోవైపు లోకేశ్ కు సన్నిహితుడిగా పేరున్న దాట్ల సుబ్బరాజు అలియాస్ యూఎల్సీ సుబ్బరాజు 1197 సర్వే నంబర్లో అడ్డగోలుగా అధునాతన భవంతిని నిర్మిస్తున్నప్పటికీ దాని జోలికి ఏ ఒక్క అధికారి వెళ్లలేదు.

# రూ. 1,000 కోట్లు కట్టా చేసిన భూమి కట్టబెట్టారు

## విశాఖలో ముఖ్యమంత్రి బంధువుకు లబ్ధి

Proceedings of the District Collector, Visakhapatnam  
Presented for Signature: **IAA**

**Subject:** Cancellation of certain Government lands in favour of certain Government Departments / Departments involved in the subject State / Central Department to hand over advance possession of certain Government lands.

**ORDER:**

The Deputy Director, Social Welfare, Visakhapatnam, Project Officer, ITDA, Padana, Project Director, AP Housing Corporation Ltd, Visakhapatnam, Dy. Commissioner of Income Tax, (HQ), Visakhapatnam, Regional Director, SDO, Visakhapatnam, Vice Chairman, UDA, have filed application for allotment of certain Government lands covered in Sr.No. 18 of Yemda (G), 29/24, 32/24 of Subdivision (G) of Visakhapatnam (G) which pertains to various such as construction of new office buildings, residential operations and Hostel Buildings etc.

Sr. No.	Name of the allotment	Number where the land is required	Area in Sq. Mts.	Purpose
1	Deputy Director, Social Welfare, Visakhapatnam	Visakhapatnam	65.00	Construction of College hostel for SDC
2	Deputy Director, Social Welfare, Visakhapatnam	Visakhapatnam	65.00	Construction of two post graduate hostel and one hostel for SDC
3	Regional Director, AP Housing Corporation Ltd, Padana	Visakhapatnam	65.00	Construction of Hostel building and residential quarters.
4	Deputy Commissioner of Income Tax (HQ) Visakhapatnam	Visakhapatnam	65.00	Construction of Office building and residential quarters.
5	Regional Director, Social Welfare, Visakhapatnam	Visakhapatnam	65.00	Construction of Hostel Centre building.
6	Vice Chairman, UDA, Visakhapatnam	Visakhapatnam	07.00	Construction of Hostel building for post graduate students (GHS)
<b>TOTAL</b>			<b>314.00</b>	

25/07/2014/ASSNO 8 REVENUE

Sr. No.	Requesting Department	Area in Sq. Mts.	Purpose
5	Regional Director, Social Welfare, Visakhapatnam	65.00	Construction of Hostel Centre building.
6	Vice Chairman, UDA, Visakhapatnam	07.00	Construction of Hostel building for post graduate students (GHS)
<b>TOTAL</b>			<b>72.00</b>

The above requesting departments have further stated that the budget is readily available with them for immediate proceeding of the proposed works. These departments are assuring advance possession of the land pending regular allotment / transfer of the land which is to be processed in accordance with the provisions of GO No. No. 571, Revenue (Assignment) Department, Dt: 14.9.2012. Further all the requesting departments are Central / State Government departments and facilitating advance possession of the land will ensure expeditious completion of the work without lapse of the budget already sanctioned.

As the land is urgently required by the concerned departments as explained above and pursuant to the provisions of the S.P.C.S to Govt of CCLA, AP, Hyderabad vide ref. J.M. no. 107, the T. & A. Officer, Visakhapatnam is directed to hand over advance possession of the above land to the departments concerned and send regular allotment proposals to GO No. No. 571, Revenue (Assignment) Department, Dt: 14.9.2012.

The Deputy Director, Social Welfare, Visakhapatnam, Project Officer, ITDA, Padana, Project Director, AP Housing Corporation Ltd, Visakhapatnam, Dy. Commissioner of Income Tax, (HQ), Visakhapatnam, Regional Director, SDO, Visakhapatnam, Vice Chairman, UDA, Visakhapatnam are hereby

GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH  
ABSTRACT

Lands - Visakhapatnam District - Cancellation of the Proceedings No.N3/298/2014 of CCLA, A.P., dated.26.02.2014 for alienation of Government lands in favour of certain Government Departments and handing over possession of lands and consequential Proceedings R.No.5285/2005/E2, dated.26.02.2014 of the District Collector, Visakhapatnam to handover advance possession of the same lands to the Departments - Orders - Issued.

REVENUE(ASSIGNMENT-II) DEPARTMENT

G.O.MS.No. 165      Dated: 15-05-2017  
Read the following

- 1.From the Dist. Collector, Visakhapatnam Lr.Rc.No.5285/2005/E2, dt.26.01.2016.
- 2.From the Spl CS & CCLA Lr.No.Assn.I(2)/B3/123/2010, dt.15.06.2016.

**ORDER**

Under the circumstances reported by the District Collector, Visakhapatnam and the Special Chief Secretary & Chief Commissioner of Land Administration, A.P., Vijayawada in the references 1<sup>st</sup> and 2<sup>nd</sup> read above, Government after careful examination hereby order for cancellation of the Proceedings No.N3/298/2014 of CCLA, A.P., dated.26.02.2014 for alienation of Government lands in favour of certain Government Departments and handing over possession of lands and consequential Proceedings R.No.5285/2005/E2, dated.26.02.2014 of the District Collector, Visakhapatnam to handover

**వివిధ ప్రభుత్వ విభాగాలకు భూ కేటాయింపును రద్దు చేస్తూ 2017 మే 15న రెవెన్యూ ముఖ్య కార్యదర్శి ఇచ్చిన ఉత్తర్వులు**

రుషికొండలో 35 ఎకరాలను వివిధ ప్రభుత్వ విభాగాల కార్యాలయాల నిర్మాణాలకు కేటాయిస్తూ 2014 ఫిబ్రవరిలో ఇచ్చిన ఉత్తర్వుల కాపీ

సామాన్యుడు ఓ చిన్న పొరపాటు చేస్తే జైలుకు ఈడ్చుకెళ్ళడానికి కూడా వెనుకాడరు. సామూలున్న 'పెద్ద' మనుషులు తప్పు చేస్తే సంయమనం పాటిస్తారు. అదే సాక్షాత్తు ముఖ్యమంత్రి బంధువైతే.. అందులోనూ ఆయనకు స్వయానా బినామీ అయితే ఆ తప్పునే ఒప్పుగా కూడా కీర్తిస్తారు. అందుకోసం అందరూ కలసి జీవోలిచ్చేస్తారు. విశాఖలో అక్షరాలా ఇదే జరుగుతోంది. సర్కారు భూములను ముఖ్యమంత్రి బినామీ ఆక్రమించుకున్నాడు. అవి ప్రభుత్వ భూమిలేనని, కట్టాకు గురయ్యాయని అధికార యంత్రాంగం సర్వేలు చేసి మరీ తేల్చింది. ఆ భూమిని ప్రభుత్వ కార్యాలయాలకు, విద్యాలయాలకు కేటాయించింది. కట్టాచేసినందుకు కఠిన చర్యలు తీసుకోవలసిన ప్రభుత్వం ముఖ్యమంత్రి బినామీకి సాగిలపడింది. ప్రభుత్వ కార్యాలయాలకు, విద్యాలయాలకు భూములు కేటాయింపును రద్దు చేసింది. కట్టా చేసిన భూములన్నీ అదే పెద్ద మనిషికి కట్టబెట్టడానికి అన్నీ సిద్ధం చేశారు. ఆ భూములు 55.24 ఎకరాలు. వాటి విలువ అక్షరాలా రూ.1,000



కోట్లకు పైనే. కట్టా చేసింది ముఖ్యమంత్రి బంధువు. ఇదీ క్రమం

విశాఖ జిల్లా ఎండాడ, రుషికొండలోని సర్వే నంబర్ 95, 97, 98లో ఉన్న ప్రభుత్వ భూములపై టీడీపీ ఎమ్మెల్యే ఎంవీవీఎస్ మూర్తి కన్ను పడింది. ఆ భూములను ప్రభుత్వ కార్యాలయాలకు, ఎస్సీఎస్సీ బలహీన వర్గాల విద్యార్థులకు భూ పరిపాలనా ప్రధాన కమిషనర్ కేటాయించారు. అయితే తన కన్ను ఉన్న భూములను తనకే కేటాయించాలని కట్టా చేసిన మూర్తి అర్జీ పెట్టుకున్నాడు. వెంటనే చంద్రబాబు ప్రభుత్వం ఆగమేఘాలపై స్పందించింది. సాక్షాత్తు ముఖ్యమంత్రి రంగంలోకి దిగి ఆ భూములను వెనక్కు లాక్కుని అతనికే కట్టబెట్టడానికి పైలు సిద్ధం చేయించారు. తహసీల్దారు మొదలు చీఫ్ సెక్రటరీ వరకూ అది కట్టానే అని ధ్రువీకరించినా సీఎం చొరవ చూసి అధికారులు సైతం విస్తుపోతున్నారు.

**ప్రభుత్వ కార్యాలయాలకు కేటాయించినా..**

విశాఖపట్టణంలో ఎంతో విలువైన ఈ భూమి ప్రభుత్వ అవసరాలకు ఉపయోగపడుతుందని, మూర్తికి కేటాయించడం

సాధ్యం కాదని గతంలో అధికారులు స్పష్టంచేశారు. అయినా ఒత్తిడి పెరగడంతో ఏదో విధంగా ఆ భూములను కాపాడాలనే ఉద్దేశంతో 2014లో (టీడీపీ ప్రభుత్వం రాకమునుపు) ఎస్సీ హాస్టల్ నిర్మాణానికి ఐదు ఎకరాలు, పోస్టు మెట్రిక్ విద్యార్థులకు రెండు హాస్టల్ నిర్మాణాలకు ఆరు ఎకరాలు, బలహీన వర్గాల గృహ నిర్మాణం, శిక్షణా కేంద్రాలకు ఆరు ఎకరాలు, ఆదాయపు పన్ను శాఖ విభాగం కార్యాలయం, ఇళ్ల నిర్మాణాలకు ఆరు ఎకరాలు, ఇందిరాగాంధీ జాతీయ ఓపెన్ యూనివర్సిటీ రీజినల్ కేంద్రం భవన నిర్మాణానికి ఐదు ఎకరాలు, పోస్టు మెట్రిక్ విద్యార్థినులకు రెండు హాస్టల్ నిర్మాణాలకు ఏడు ఎకరాలు కేటాయించారు.

**మ్యాప్ తో సహా బయటపెట్టిన తహసీల్దార్**

గీతం కాలేజీ చైర్మన్ ఎంవీవీఎస్ మూర్తి 55.24 ఎకరాల ప్రభుత్వ భూమిని ఆక్రమించిన విషయం వాస్తవమేనని జిల్లా కలెక్టర్, ఆర్డీవో, తహసీల్దార్ ధ్రువీకరించారు. సర్వే అసిస్టెంట్ డైరెక్టర్ నేతృత్వంలో సర్వే చేయించి కబ్జాను నిగ్గు తేల్చారు. యండాడ, రుషికొండలో గీతం యూనివర్సిటీ ఆక్రమించుకున్న ప్రభుత్వ భూములను గూగుల్ మ్యాప్ తో సహా ధ్రువీకరిస్తూ 2015 అక్టోబర్ 8వ తేదీన తహసీల్దార్ ప్రభుత్వానికి ఓ నివేదిక సమర్పించారు. అయితే ఎంవీవీఎస్ మూర్తి ప్రభుత్వ పెద్దలకు కావలసినవాడు కావడం... ముఖ్యమంత్రి స్థాయిలో ఒత్తిళ్లు రావడంతో.. గతంలో ప్రభుత్వ విభాగాలకు, విద్యాలయాలకు కేటాయించిన ఉత్తర్వులను రద్దు చేస్తూ 2017 మే 15న రెవెన్యూ ముఖ్య కార్యదర్శి ఉత్తర్వులిచ్చేశారు.

**REFERENCE**

GITAM ENCROACHMENT			
REFERENCE	S. No.	VILLAGE NAME	Area
ISP	A	YENDADA(V)	Ac
ISP	B	YENDADA(V)	Ac
ISP	C	YENDADA(V)	Ac
ISP	D	YENDADA(V)	Ac
ISP	E	RUSHIKONDA (V)	Ac
ISP	F	RUSHIKONDA (V)	Ac
Sub Total			Ac

COVERED WITH GARDENTREE Etc & GRAVEL BUND			
S. No.	Village Name	Area	
34	RUSHIKONDA (V)	Ac	
35	RUSHIKONDA (V)	Ac	
37	RUSHIKONDA (V)	Ac	
38	RUSHIKONDA (V)	Ac	
Sub Total			Ac
TOTAL			Ac

BAYPARK ENCROACHMENT			
S. No.	Village Name	Area	
105	YENDADA(V)	Ac	
106	YENDADA(V)	Ac	
VACANT BETWEEN BAYPARK & ROAD			Ac
108	YENDADA(V)	Ac	

**విశాఖపట్నం జిల్లా యండాడ, రుషికొండ గ్రామాల్లోని సర్వే సంబంధ 15పి, 16పి, 19పి, 20పి, 55పి, 61పి, 34, 35, 37, 38లోని 55.24 ఎకరాలను గీతం వర్సిటీ కబ్జా చేసినట్లు విశాఖ రూరల్ తహసీల్దార్ ధ్రువీకరిస్తూ ఇచ్చిన నివేదికలో ఓ భాగం**



From  
Smt. Manisha Tripathi, B.Tech.,  
Assistant Director,  
Dist. Survey and Land Records,  
Visakhapatnam.

To  
The District Collector,  
Visakhapatnam.

Sir,

Rc.No. A3/ 1235 /2015 Dt. 10.2015

Sub:- Survey of encroachment of Gitam College and Bay park -  
Explanatory sketch submitted - Reg.

Ref:-1. Instructions of the Joint Collector, Visakhapatnam  
2. Rc.No. A3/ 1235 /2015 Dt. 15.7.2015 of this office.

\*\*\*

I invite kind attention to the reference cited and submit that the Gitam College lands and Bay park lands have been surveyed in Rushikonda and Yendada by the Gecon surveys under the supervision of the Deputy Inspector of Survey, RDO Office, Visakhapatnam and Special Surveyor, Visakhapatnam (Rural) and Sri RSV Prasad, Deputy Surveyor and they submitted explanatory sketch.

The sketch and google map are herewith submitted for favour of perusal and further action.

Yours faithfully,  
Assistant Director,

**రుషికొండలో గీతం భూములను సర్వే చేయగా ఆక్రమణలో ఉన్నట్లు తేలిందని సర్వే, భూ లికార్లు అసిస్టెంట్ డైరెక్టర్.. విశాఖ జాయింట్ కలెక్టర్ కు రాసిన లేఖ**

**గీతం మెడికల్ ఆసుపత్రికి ఆనుకుని కబ్జా చేసిన స్థలంలో మట్టి దిబ్బలు**

దేవుణ్ణి కూడా దోచేందుకు స్కెచ్!

# రూ. 978 కోట్లు

## సదావర్తి సత్రం భూముల దోపిడీయత్నం

రూ. 1,000కోట్ల సదావర్తి సత్రం భూములను వేలంలో 22కోట్లకే బనామీకి కట్టబెట్టే ప్లాన్ మీడియా కథనాలు, ఎమ్మెల్యే ఆళ్ల పోరాటం, తమిళనాడు అభ్యంతరాలతో పారని పాచిక కోర్టు ఆదేశాలతో చివరకు వేలం రద్దు, దోపిడీ కుట్ర భగ్నం

**GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH  
REVENUE (ENDT.II) DEPARTMENT**

**Memo.No. 28228/Endts.II(1)/2014 Dated:06-04-2015.**

Sub:- Endowments Dept. - Guntur District - Lands to an extent of Ac.471.76 cents situated at No. 33 Thalambur Village, Chengalpat Taluk, Kanchipuram District Tamilnadu belonging to Sri Sadavarthi Choultry, Amaravathi (V), Guntur District - Instructions Issued - Reg.

Ref: 1.Representation from Dr. Kommalapati Sreedhar, MLA, Pedakurapadu Guntur District dt.18.08.14 through CMO.No.1209(1)/PSAG/2014, dated. 12.9.2014.  
2.ISSUED as Memo.No. 28228/Endts.II(1)/2014, Dated:25-09-2014.  
3.From Commissioner, Endowments, Lr. in Rc.No.M/2 7151/2006, dated 07.02.2015

@@@

The attention of the Commissioner, Endowments Department, Andhra Pradesh, Hyderabad is invited to the references cited. After careful examination of the proposal, the Government hereby accorded permission to the Commissioner, Endowments to proceed further for sale of the land to an extent of Ac.471.76 cents situated at No. 33 Thalambur Village, Chengalpat Taluk, Kanchipuram District Tamilnadu belonging to Sri Sadavarthi Choultry, Amaravathi (V), Guntur District by way of public auction in as-is-where-is condition, so that the choultry can realise the best possible revenue and avoid further litigation, since it is beneficial to the institution.

ఎమ్మెల్యే కొమ్మలపాటి శ్రీధర్ నుంచి ముఖ్యమంత్రి కార్యాలయానికి వచ్చిన లేఖను ఉటంకిస్తూ ఆగస్టు 10, 2014లో జారీ అయిన ప్రభుత్వ ఉత్తర్వు

మరియు సదరు భూమిని వేలం ద్వారా విక్రయించి సర్దుబాటు పనులను చేపట్టించి, సదరు భూమిని ఎక్స్‌లస్ ఛార్జ్ అందజేసినట్లుగా ఆనందించాలి. ఇంకా, ఛార్జ్ చేసిన తర్వాత ఛార్జ్ పాటించాలి. తదుపరి సదరు వేలమును 4గురు బిందదార్లు ద్వారా కట్ట పాటించి పాటించినట్లుగా తదుపరి బిందదార్లను ఎంపిక చేసి 27.09.18-00 వార్షిక మొత్తం భూమి రూ.22,44,12,625/- వస్తుంది. కానీ సదరు వేలమును సర్దుబాటు పనులు తమిళనాడు రాష్ట్రంలో ఉన్న, వేలం వ్యతిరేకంగా చేయించినందుకు ఎంపిక చేసిన 4గురు బిందదార్లను సస్పెండ్ చేసింది.

సదరు బిందదార్ల వేలం విషయంపై తమిళనాడు ప్రభుత్వం నుండి 20 మంది 30 ఎకరాల వరకు స్థలము ఛార్జ్ ఉన్నది. అయితే ఛార్జ్ అధికారములు ప్రసాద గౌడ్ కట్టించినట్లు. ప్రసాద గౌడ్ లోపల పక్కా నిర్మాణములు ఏమియు లేవు. ఈ భూములను దూర తమిళనాడు రాష్ట్రం భూమి కార్యదర్శిని ద్వారా విక్రయించి సర్దుబాటు పనులు చేపట్టించి విక్రయించాలి.

11/09/10 నుండి సదరు బిందదార్ల వేలం విషయంపై సదరు బిందదార్ల వేలం విషయంపై వివరాలను తెలుపుతూ ఆనందించాలి. ఇంకా, ఛార్జ్ చేసిన తర్వాత ఛార్జ్ పాటించాలి. తదుపరి సదరు వేలమును 4గురు బిందదార్లు ద్వారా కట్ట పాటించి పాటించినట్లుగా తదుపరి బిందదార్లను ఎంపిక చేసి 27.09.18-00 వార్షిక మొత్తం భూమి రూ.22,44,12,625/- వస్తుంది. కానీ సదరు వేలమును సర్దుబాటు పనులు తమిళనాడు రాష్ట్రంలో ఉన్న, వేలం వ్యతిరేకంగా చేయించినందుకు ఎంపిక చేసిన 4గురు బిందదార్లను సస్పెండ్ చేసింది.

తమ విధేయంగా  
సామాన్య విద్యార్థి కమిషనరు (పా.అ.అ.)

సదరు వేలమును కార్యదర్శిని ద్వారా విక్రయించాలి.

2016, ఏప్రిల్ 18న దేవాదాయ శాఖ జాయింట్ కమిషనర్ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి రాసిన లేఖ. ఇందులో సత్రం భూముల మార్కెట్ విలువ రూ. 6 కోట్లకు పైగానే ఉందని, ప్రభుత్వం ఆ భూములపై తీసుకునే ఏ నిర్ణయంలోనైనా ఈ విషయాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకోవాలని ఆమె కోరారు.

ఒక ప్రాంతంలో రెండోదల గజాల స్థలం రూ. 55 లక్షలకు అమ్ముడవుతూ ఉన్నప్పుడు అక్కడే ఉన్న ఎకరం స్థలాన్ని కేవలం రూ.27 లక్షలకే అమ్ముడానికి ఎవరైనా ప్రయత్నిస్తారా?

.... కానీ చంద్రబాబు ప్రభుత్వం మాత్రం తమవారికోసం అదే పని చేసింది. అమరావతి లోని సదావర్తి సత్రానికి సంబంధించి చెన్నైలోని రూ. 1,000 కోట్లు విలువ చేసే 83.11 ఎకరాలను రూ.22 కోట్లకే వేలం పాటలో తనవాళ్లకు కట్టబెట్టేందుకు స్కెచ్ గీసింది. ఖరీదైన స్థలం రూపంలో ఏకంగా రూ.978 కోట్ల ప్రజాధనాన్ని తమ

బినామీలకు దోచిపెట్టడానికి కుట్రపన్నింది. అయితే, మీడియాలో వెల్లువెత్తిన వరుస కథనాలు, వైఎస్సార్‌సీపీ ఎమ్మెల్యే ఆళ్ల రామ కృష్ణారెడ్డి నిరంతర న్యాయపోరాటం, భూమి హక్కులపై తమిళనాడు ప్రభుత్వం అభ్యంతరాలు చివరకు కోర్టు ఆదేశాలతో వేలం రద్దు తదితర పరిణామాలతో చంద్రబాబు సర్కారు కుట్ర భగ్గుమైంది. దేవుడి భూములు దోచేసే స్కెచ్ పూర్తిగా విఫలమైంది.

ఇక అసలు విషయానికి వస్తే.... అమరావతిలోని సదావర్తి సత్రానికి సంబంధించి, చెన్నైలోని భూములు ఆక్రమణకు గురవుతున్నా



యని, కనుక వాటిని వెంటనే అమ్మోయాలని కోరుతూ పెదకూరపాడు ఎమ్మెల్యే కొమ్మలపాటి శ్రీధర్ 2014లో ప్రభుత్వానికి లేఖ రాశారు. గత అసెంబ్లీ ఎన్నికల అనంతరం టీడీపీ అధికారంలోకి వచ్చిన వెంటనే ఆయన ఈ లేఖ రాశారు. అయితే, భూములు ఆక్రమణకు గురవుతున్నాయని తెలిసిన వెంటనే వాటిని రక్షించడానికి చర్యలు తీసుకోకుండా, ప్రభుత్వం మరోలా ప్రతిస్పందించింది. ఎమ్మెల్యే లేఖను ముఖ్యమంత్రి కార్యాలయం 2014, సెప్టెంబర్ 12న దేవదాయ శాఖకు పంపింది. ఆ తర్వాత దేవదాయ శాఖ నిర్వహించిన ఒక బోగస్ వేలంపాటలో సదావర్తి స్థలాలను కృష్ణా జిల్లాకు చెందిన టీడీపీ నేత, కాపు కార్పొరేషన్ చైర్మన్ చలమలశెట్టి రామానుజయ కొనుగోలు చేశారు.

### స్థలం అమ్మకం ఇలా జరిగింది

సాక్షాత్కారానికి పూర్వం అప్పటి అమరావతి జమీందార్ రాజా వాసిరెడ్డి వెంకటాద్రి నాయుడు సదావర్తి సత్రాన్ని స్థాపించారు. ఆర్థికంగా బలహీన వర్గాలకు చెందిన బ్రాహ్మణ విద్యార్థులకు వసతిగృహ సదుపాయాన్ని కల్పించి వేదవిద్య నేర్పడం లక్ష్యంగా సదావర్తి సత్రం ఏర్పాటైంది. ఈ సత్రం ఆర్థిక అవసరాల కోసం, అమరావతి జమీందారు ఇప్పటి చెన్నై సరిహద్దులలో తన అధీనంలోని 471.76 ఎకరాల స్థలాన్ని రాసిచ్చారు. చెన్నై సరిహద్దులోని నవలూర్, తాలంబూర్, పాడూరు గ్రామాల పరిధిలో ఈ భూములు ఉన్నాయి. చెన్నై శివార్లలో ఐటీ రంగం బాగా అభివృద్ధి చెందిన ప్రాంతాలు ఈ గ్రామాల పరిధిలోనే ఉన్నాయి. సత్రం భూములలో కొన్నింటి పక్కనుంచే పాత మహాబలిపురం రోడ్డు వెళ్తుంది. ఎంతో ఖరీదైన ప్రాంతంలో ఉన్న ఈ భూముల పక్కన ప్రఖ్యాతి గాంచిన సత్యభామ యూనివర్సిటీ, హిందూస్థాన్ యూనివర్సిటీ, టీసీఎస్‌తో పాటు అనేక ఐటీ కంపెనీల క్యాంపస్‌లు, పలు రిసార్టులు, స్టార్ హోటళ్ళు, గేటెడ్ కమ్యూనిటీలు ఉన్నాయి. అంత అభివృద్ధి చెందిన ప్రాంతంలో ఉన్న ఈ భూములకు రక్షణ కరువైందన్న సాకు చూపుతూ తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వేలం ద్వారా అమ్మడానికి తెగించింది. ఇందుకోసం 2015 ఏప్రిల్ 6న ఉత్తర్వులు (మెమో నం: 28228) జారీ చేసింది. ఆ ఉత్తర్వులకు అనుగుణంగా 2016 మార్చి 28న వేలంపాట నిర్వహించారు.

### ఎకరం కేవలం రూ. 50 లక్షలే!

ప్రభుత్వ అంచనాల ప్రకారం తాలంబూర్ ప్రాంతంలో ఎకరం స్థలం ధర రూ.6 కోట్ల వరకూ ఉంది. సత్రం భూముల మార్కెట్ విలువ రూ. 6 కోట్లకు పైచిలుకేనని, ఆ భూములపై ఎలాంటి నిర్ణయం తీసుకున్నా వాటి మార్కెట్ విలువను పరిగణనలోకి తీసుకోవాలని కోరుతూ దేవదాయ శాఖ జాయింట్ కమిషనర్ 2016 ఏప్రిల్ 18న రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఓ లేఖ రాశారు. అదే ప్రాంతంలోని ప్రైవేట్ రియల్ ఎస్టేట్ సంస్థల వెంచర్లలో 200 గజాల స్థలం రూ. 55

### కోర్టు తీర్పుతో భూముల అమ్మకం వేలమే రద్దు

ప్రభుత్వ పెద్దల దోపిడీ కథ అంతా అడ్డం తిరగడం.. ఎలాగూ తమకు భూములు దక్కడం లేదన్న ఆగ్రహంతో ప్రభుత్వం కొత్త ఎత్తులకు దిగింది. రెండో సారి జరిగిన వేలం ప్రక్రియను రద్దు చేయాలంటూ, తొలి సారి వేలంలో భూములు దక్కించుకున్న వ్యక్తి కోర్టును ఆశ్రయించారు. కోర్టు అతడి అభ్యర్థనను పట్టించుకోలేదు. కానీ, సత్రం భూములున్న ప్రాంతం తమిళనాడు పరిధిలోనిది కావడంతో ఈ భూముల హక్కుల వ్యవహారంపై అనేక అనుమానాలు వ్యక్తం చేస్తూ తమిళనాడు ప్రభుత్వం అదే సమయంలో కోర్టును ఆశ్రయించింది. దీనితో భూముల వేలం ప్రక్రియను పూర్తిగా రద్దు చేస్తూ.. భూముల అసలు హక్కు ధారులు ఎవరో ముందు తేల్చాలంటూ కోర్టు తీర్పునిచ్చింది.

### బాబు సర్కారుకు హైకోర్టు షాక్



సదావర్తి భూములను వేలంపాటల్లో దక్కించుకున్న మొత్తానికి అదనంగా రూ.5 కోట్లు ఎవరు చెల్లించినా, వారికే ఆ భూములు కేటాయిస్తామని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం విసిరిన సవాల్‌కు వైఎస్సార్ సీపీ మంగళగిరి ఎమ్మెల్యే ఆళ్ల రామకృష్ణారెడ్డి (ఆర్కే) ఉమ్మడి హైకోర్టు వేదికగా సై అన్నారు. దీన్ని పరిగణనలోకి తీసుకున్న హైకోర్టు ఈ రూ.5 కోట్లతో కలిపి మొత్తం రూ.27.44 కోట్లు చెల్లించడానికి ఆర్కేకు నాలుగు వారాల గడువిచ్చింది. తమిళనాడులో సదావర్తి సత్రానికి చెందిన 83 ఎకరాల భూమికి వేలంలో వచ్చిన రూ.22.44 కోట్లకు అదనంగా మరో రూ.5 కోట్లు చెల్లించేందుకు సిద్ధంగా ఉన్నామని ఆళ్ల రామకృష్ణారెడ్డి తరపు న్యాయవాది పొన్నవోలు సుధాకర్‌రెడ్డి 2017 జులై 3న ఉమ్మడి హైకోర్టుకు నివేదించారు. అదనంగా చెల్లించాల్సిన రూ.5 కోట్లతో సహా మొత్తం రూ.27.44 కోట్లను నాలుగు వారాల్లో జమ చేస్తామని కూడా ఆయన కోర్టుకు తెలిపారు. అలా అయితే మొదట విడత కింద రూ.10 కోట్లను రెండు వారాల్లో, మిగిలిన రూ.17.44 కోట్లను తదుపరి రెండు వారాల్లో చెల్లించాలని హైకోర్టు తెలిపింది. కాగా, వేలంలో జరిగిన భారీ అక్రమాలపై సీబీఐ దర్యాప్తునకు ఆదేశించాలని ఆళ్ల రామకృష్ణారెడ్డి హైకోర్టులో ప్రజా ప్రయోజన వ్యాజ్యం (పిల్) దాఖలు చేశారు. దీనిపై హైకోర్టు ధర్యాప్తసం పలుమార్లు విచారణ జరిపింది.



సదావర్తి స్థలాలను ఆనుకొని ఉన్న ఐటీ కంపెనీల క్యాంపస్లు. ఆ స్థలాలను పరిశీలిస్తామని వైఎస్సార్ సీపీ నిజనిర్ధారణ బృందం

లక్షల వరకూ పలుకుతోంది. అంటే ఈ లెక్కన ఎకరం భూమి ధర రూ.13 కోట్ల వరకూ ఉందన్న మాట. ఆక్రమణల సాకు చూపిస్తూ, సత్రం స్థలాలను ఎకరం రూ.50 లక్షలకు అమ్మాలని సత్రం ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్ ప్రతిపాదించగా, ఆ ప్రతిపాదనకు దేవదాయ శాఖ అధికారులు వెంటనే ఆమోదముద్ర వేశారు.

### వేలం కాదు, దోపిడీ!

సాధారణంగా ఏ వేలంలోనైనా ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన ధరకంటే కోట్ చేసిన ధర ఎక్కువగా ఉంటేనే అమ్మకం జరుగుతుంది. లేదా ప్రభుత్వం ఆ వేలాన్ని రద్దు చేసి మరొక వేలంపాటను నిర్వహిస్తుంది. కానీ 2016 మార్చి 28న వేలం దీనికి పూర్తి విరుద్ధంగా జరిగింది. ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన ధరకు ఆ స్థలాలను కొనడానికి ఎవరూ ముందుకు రానందున వచ్చిన బిడ్డలో అత్యధిక ధర వచ్చిన బిడ్డను పరిగణనలోనికి తీసుకుంటున్నామని చెప్పి నిర్ణయించిన ధరకన్నా తక్కువ ధరకే అమ్మే ప్రయత్నం చేశారు.. మొత్తం 83.11 ఎకరాల స్థలాన్ని కేవలం రూ.22.44 కోట్లకే అమ్మడానికి ప్రయత్నించారు. అంటే ఎకరా స్థలం ధర కేవలం రూ.27 లక్షలేనన్న మాట. కేవలం చిన్న షాపును వ్యాపారస్తులకు కేటాయించడాని కూడా ఈ ఆక్షన్ నిర్వహించే దేవదాయ శాఖ వందల కోట్ల రూపాయల స్థలాల అమ్మకానికి మాత్రం ఓ బోగస్ వేలం నిర్వహించింది.

### స్థలాల్లో మిగలలేదు

సత్రానికి ఉన్న 471.76 ఎకరాలలో ఆక్రమణలకు గురికాకుండా మిగిలిన కేవలం 83.11 ఎకరాల స్థలాన్ని కూడా తెలుగుదేశం

ప్రభుత్వం తమ విధేయులకు కట్టబెట్టేందుకు కుట్రపన్నింది. ఈ స్థలాన్ని అతి చవుకగా టీడీపీ నేత చలమలశెట్టి రామానుజయ్య, ఆయన కుటుంబ సభ్యులు, ఆయన సన్నిహితులు ఎమ్.నంజీవ రెడ్డి, ఎమ్.సునితా రెడ్డి, చావలి కృష్ణారెడ్డి, ఎమ్.సూర్యకిరణ్ మాళి, డి.పవన్ కుమార్, ఆర్. శివరామకృష్ణారావులు వేలం పాడారు.

### దోపిడీ వెనుక పెద్దతలలు

సదావర్తి స్థలాలపై ఎప్పటి నుంచో పనిచేస్తోన్న ఒక లాయర్, దేవదాయ శాఖకు చెందిన ఒక అధికారి చెప్పిన వివరాలను బట్టి చూస్తే, ఈ స్థలం ప్రస్తుత విలువ ప్రభుత్వ అంచనాల ప్రకారమే ఎకరం రూ. 6కోట్ల చొప్పున రూ.500 కోట్లకు తక్కువ లేదు. మార్కెట్ రేటు రూ.13 కోట్ల ప్రకారం లెక్కవేస్తే రూ.1,000 కోట్లకంటే ఎక్కువే. ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు, ఆయన కుమారుడి బినామీలే వేలంపాటలో ఈ కొనుగోళ్లు చేశారు..

### రెండో విడత వేలంలోనూ టీడీపీ నేతలే

సదావర్తి సత్రం భూముల దోపిడీ అంశంలో అనేక మలుపుల నేపథ్యంలో హైకోర్టు ఆదేశాల మేరకు 2017 సెప్టెంబరు 18న చెన్నైలోని టీడీపీ కల్యాణ మండపంలో రెండో విడత వేలం నిర్వహించారు. మొదటి విడత వేలంలో టీడీపీ నేత, అప్పటి కాపు కార్పొరేషన్ చైర్మన్ కేవలం రూ. 22.44 కోట్లకు కారుచౌకగా భూములు పొందాలని ప్రయత్నించగా.. రెండో విడత వేలంలో వైఎస్సార్ కడప జిల్లాకు చెందిన మంత్రి ఆదినారాయణ రెడ్డి అనుచరుడు పొద్దుటూరు నియోజకవర్గ టీడీపీ నేత బద్వేలు

# అక్రమాలను అడ్డుకుందామంటే.. అడ్డగోలు నిబంధనలు

సదావర్తి భూముల కుంభకోణం బయటకు రావడం, దానిపై హైకోర్టులో వ్యాజ్యాలు దాఖలు కావడంతో రాష్ట్రప్రభుత్వం ఇరకాటంలో పడింది. ప్రభుత్వ భూములను కాపాడడానికి తాము వాటి అమ్మకానికి తీసుకున్నామని కోర్టుకు వివరించింది. సదావర్తి భూములకు అంతకుమించి ధర వచ్చే అవకాశం లేదని, తాము ఏ ధరకు ఆ భూములను అమ్మేయాలని నిర్ణయించామో అంతకు రూ. 5 కోట్లు అదనంగా ఇచ్చేందుకు ఎవరన్నా ముందుకొస్తే వారికే ఆ భూములు ఇచ్చేయడానికి సిద్ధమని తెలియజేసింది. దాంతో ఐదు కోట్లు అదనంగా ఇచ్చేందుకు పీఎల్ఆర్ ప్రాజెక్ట్స్ సైవేట్ లిమిటెడ్ సంస్థ ముందుకొచ్చింది. తమ సంసిద్ధతను తెలియజేస్తూ ప్రభుత్వానికి లేఖ రాసింది. అయితే పీఎల్ఆర్ సంస్థను భయపెట్టడానికి ప్రభుత్వం అనేక షరతులు విధించింది. రూ. 28.05 కోట్లు 72 గంటల్లోగా డిపాజిట్ చేస్తే సదావర్తి భూములకు మళ్ళీ వేలం వేస్తామని దేవాదాయ శాఖ కమిషనర్ పీఎల్ఆర్ ప్రాజెక్టుకు లేఖ రాశారు. గతంలో రూ. 22.22 కోట్లకు సదావర్తి భూములను వేలం వేయగా ఆ మొత్తానికి మరో 25 శాతం ఎక్కువ సొమ్మును కలిపి డిపాజిట్ చేయాలంటూ లేఖలో పేర్కొన్నారు. సదావర్తి భూములలో ఆక్రమణలకూ, ప్రభుత్వానికి ఎలాంటి సంబంధమూ లేదని ఆ లేఖలో తెలియజేశారు. ఆక్రమణలను తొలగించుకోవలసిన బాధ్యత మీదేనంటూ పీఎల్ఆర్ కు దేవాదాయ శాఖ కమిషనర్ తన లేఖలో స్పష్టం చేశారు. ప్రభుత్వం సేల్ కన్ఫర్మేషన్ మాత్రమే ఇస్తుందని, రిజిస్ట్రేషన్ చేయబోదని, తమిళనాడు రిజిస్ట్రేషన్ డిపార్ట్మెంట్ లో చేయించుకోవలసిన పనులన్నీ వారే చేసుకోవాలని అనేక దారుణమైన షరతులు పెట్టి భయపెట్టే ప్రయత్నం చేశారు. అయితే రాష్ట్ర ప్రభుత్వ షరతులకు తాము సిద్ధమేనని, ప్రభుత్వం అడుగుతున్నట్లుగా రూ. 22.44 కోట్లకు అదనంగా రూ. 5.60 కోట్లు కలిపి మొత్తం 28.05 కోట్లను 72 గంటల్లోగా డిపాజిట్ చేయడానికి తాము సిద్ధమేనని పీఎల్ఆర్ ప్రాజెక్ట్స్ సంస్థ ప్రకటించింది. డబ్బు కట్టిన వెంటనే తమ సంస్థ పేరిట సదావర్తి భూములను రిజిస్టర్

చేయడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సిద్ధపడితే, డబ్బు కట్టడానికి తాము సిద్ధమేనని పేర్కొంది. సదావర్తి భూములకు మళ్ళీ వేలం వేసినా ఆ వేలంలో తాము పాల్గొనడానికి సిద్ధమని, నిబంధనల ప్రకారం ఈఎండిగా రూ. 10 లక్షలు కట్టి వేలంలో పాల్గొంటామని పేర్కొంది. “రూ.28.05 కోట్లు కట్టి వేలంలో పాల్గొనాలన్న షరతు మాకు మాత్రమే వర్తింపజేస్తున్నారు. మిగిలిన బిల్లర్ల మాదిరిగా రూ. 10 లక్షల ఈఎండి కట్టి వేలంలో పాల్గొనడానికి మాకూ అవకాశం ఇవ్వండి.” అని పేర్కొంది. తొలిసారి వేలం నిర్వహించినప్పుడు వేలంలో పాల్గొన్న వ్యక్తులు, సంస్థలు కట్టిన ఈఎండి మొత్తం అదేనని ఆ సంస్థ తెలిపింది. వేలంలో ఎవరు ఎక్కువ చెల్లించడానికి సిద్ధపడితే వారికి ఆ భూములు అప్పగించాలని, తమకు ఎలాంటి అభ్యంతరం లేదని పేర్కొంది. మరోమా రు వేలం నిర్వహించడం వల్ల సదావర్తి సత్రం భూములు మరింత మెరుగైన ధర పలకవచ్చని భావిస్తున్నట్లు ఆ సంస్థ తెలిపింది. గత వేలం కన్నా తక్కువ ధర వచ్చే ప్రమాదం ఉందని భయపడాల్సిన అవసరం లేదని, రూ. 28.05 కోట్ల వరకు చెల్లించేందుకు తాము సిద్ధమని పీఎల్ఆర్ సంస్థ పేర్కొంది. కానీ దానికి ప్రభుత్వం స్పందించలేదు. ప్రజాధనాన్ని కాపాడడం కోసం ఓ ప్రయవేటు సంస్థ ముందుకు రాగా, ఆ సంస్థను భయపెట్టడానికి ప్రభుత్వం అనేక షరతులు పెట్టింది. 81 ఎకరాలలో ఎలాంటి ఆక్రమణలూ లేకపోయినా ఆక్రమణలున్నాయని వాదించడం, ఆక్రమణలను తొలగించుకోవలసిన బాధ్యత వారిదేనని, రిజిస్ట్రేషన్ చేయబోమని, కేవలం కన్ఫర్మేషన్ సర్టిఫికేట్ మాత్రమే ఇస్తామని షరతులు విధించడం పలు విమర్శలకు తావిచ్చింది. ఒకవేళ ఆక్రమణలుంటే వారిపై కేసులు పెట్టి ఆ భూములను ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకుని వేలం నిర్వహిస్తే మరింత ఎక్కువ మొత్తం ఖజానాకు సమకూరుతుంది కదా! కానీ చంద్రబాబు ప్రభుత్వానికి అలాంటి ఉద్దేశం లేనేలేదు. వేలంలో ఎవరూ పాల్గొనకుండా చేసి తమ బినామీకే ఆ భూములు కట్టబెట్టేసి కమిషన్లు కొట్టేయడం మాత్రమే వారికి తెలిసిన విధ్య.

శ్రీనివాసులు రెడ్డి రూ. 60.30 కోట్లకు భూములను దక్కించుకోవాలని చూశారు. టీడీపీ నేత, మాజీ ఎమ్మెల్యే వరదరాజులరెడ్డి సొంత కారులో వచ్చి వేలం పాల్గొన్నారు. టీడీపీ నేతల భూ దోపిడీ కుట్ర మరోసారి బట్టబయలు కావడంతో వేలంలో పాడిన ధర మేరకు రూ. 60.30 కోట్లు నిర్ణీత వ్యవధిలో చెల్లించక, భూములు తీసుకునేందుకు నిరాసక్తత వ్యక్తం చేశారు. దీంతో రెండో బిడ్డరుగా నిలిచిన హైదరాబాద్ కు చెందిన వ్యక్తి రూ. 60.25 కోట్లు చెల్లించి భూములు పొందేందుకు ముందుకొచ్చారు. డబ్బులు కూడా చెల్లించారు.



సదావర్తి స్థలాలను ఆసుకొని ఉన్న కాంపౌండ్ వాల్

# రూ. 905 కోట్లు

## విశాఖలో లూలూకు 12.52 ఎకరాల అప్పగింత

ఓ ప్రైవేటు సంస్థకు ఫైవ్ స్టార్ హోటల్, షాపింగ్ మాల్ కట్టుకునేందుకు చంద్రబాబు ప్రభుత్వం ఏకంగా రూ.905 కోట్ల విలువైన భూమిని నామమాత్రపు లీజుకు కట్టబెట్టేసింది. వెనుకబడిన ప్రాంతంలో అయితే రాయితీలిచ్చి ప్రోత్సహించడం సహజం. కానీ వైజాగ్ లాంటి నగరంలో ఓ ప్రైవేటు కంపెనీ హోటల్ కట్టుకునేందుకు భారీ రాయితీలు ఎందుకు? అసలు ఏ ప్రభుత్వమైనా ఒక ప్రైవేట్ గ్రూపుకు ఇచ్చేందుకు మరో ప్రైవేట్ సంస్థకు చెందిన భూమి తీసుకుంటుందా? తీసుకున్న భూమికి బదులు ప్రభుత్వ సంస్థలకు చెందిన భూములను కేటాయిస్తుందా? రిజిస్ట్రేషన్ ఫీజును, స్టాంపు డ్యూటీని, కేపిటల్ గెయిన్స్ ను ఖజానా నుంచి భరిస్తుందా? అంటే ఎవ్వరైనా సరే అలా చేయరనే చెబుతారు.. కానీ చంద్రబాబు సర్కారు మాత్రం ఈ పనులన్నీ చేసింది. తద్వారా రాష్ట్ర ఖజానాపై రూ. 171.27 కోట్ల భారం మోపింది. ఆ మొత్తంతో ప్రభుత్వమే స్వయంగా.. హోటల్, కన్వెన్షన్ సెంటర్, షాపింగ్ మాల్ కట్టే అవకాశమున్నా పక్కన పెట్టేసింది. చట్టానికి, నిబంధనలకు వ్యతిరేకంగా లూలూ గ్రూపునకు భారీ ఆర్థిక ప్రయోజనం కలిగిస్తూ నిర్ణయం తీసుకుంది. ఇందుకోసం స్వయంగా సీఎం చంద్రబాబే రంగంలోకి దిగారు. న్యాయ శాఖతో పాటు విశాఖ పట్టణాభివృద్ధి సంస్థ వైస్ చైర్మన్, విశాఖ జిల్లా కలెక్టర్ అభ్యంతరాలను బేఖాతరు చేశారు.



### స్వయంగా సీఎం బేరసారాలు...

విశాఖ జిల్లా వాల్తేరు వార్డు ఆర్కే బీచ్ ఫ్రంట్ దగ్గర లూలూ గ్రూపు ఐదు నక్షత్రాల హోటల్ తో పాటు, మెగా కన్వెన్షన్ సెంటర్, షాపింగ్ మాల్ నిర్మాణం చేయాలని నిర్ణయించింది. తొలుత 9.12 ఎకరాల్లో రూ.750 కోట్ల వ్యయంతో నిర్మాణం చేపట్టాలని నిర్ణయించారు. అయితే సీఎం చంద్రబాబు స్వయంగా కొచ్చి వెళ్లి అక్కడ లూలూ గ్రూపు కన్వెన్షన్ సెంటర్ ను సందర్శించి వచ్చారు. వారితో మంతనాలు జరిపారు. ఆర్కే బీచ్ ఫ్రంట్ దగ్గర గల సీఎంఆర్ గ్రూపునకు చెందిన 3.40 ఎకరాలు కూడా ఉంటే కన్వెన్షన్ సెంటర్ బీచ్ ఫ్రంట్ లో వస్తుందని లూలూ గ్రూపు యాజమాన్యం, చంద్రబాబు నిర్ణయానికి వచ్చారు. ఎలాగైనా సరే సీఎంఆర్ గ్రూపునకు చెందిన భూమిని తీసుకుని లూలూ గ్రూపునకు కేటాయించాలని సీఎం నిర్ణయించారు. ఇందులో భాగంగా సీఎంఆర్ గ్రూపు ప్రతినిధులతో స్వయంగా ఆయనే బేరసారాలు కొనసాగించారు. గతేడాది జూలై 19న సమావేశం ఏర్పాటు చేసి సీఎంఆర్ గ్రూపునకు చెందిన 3.40 ఎకరాల భూమిని తీసుకుని ఆ గ్రూపునకు ప్రత్యామ్నాయంగా మరోచోట ప్రభుత్వ భూమి ఇవ్వాలని ఆదేశించారు. సీఎం ఆదేశాల మేరకు విశాఖ జిల్లా కలెక్టర్, ఇతర అధికారులు సీఎంఆర్ గ్రూపు ప్రతినిధులతో సంప్రదింపులు జరిపారు.

### లూలూపై ఎంత వ్రేమో..

యునైటెడ్ అరబ్ ఎమిరేట్స్ కు చెందిన లూలూ గ్రూపునకు విశాఖలో రూ.905 కోట్ల విలువైన భూములు కేటాయిస్తూ సీఎం చంద్రబాబు ఆధ్వర్యంలో జరిగిన కేబినెట్ సమావేశంలో నిర్ణయం తీసుకున్నారు. ఆర్కే బీచ్ ఫ్రంట్ దగ్గర ఎకరా రూ.50 లక్షల నామమాత్రపు లీజుకు 12.52 ఎకరాలను లూలూ గ్రూపునకు కేటాయించారు. మొదట లీజు కమ్ డెవలప్ మెంట్ కింద ఏపీఐసీకి చెందిన 9.12 ఎకరాలను ఏడాదికి రూ.4.51 కోట్ల లీజు కింద ఇచ్చారు. అది చాలదన్నట్లు సీఎంఆర్ సంస్థకు చెందిన మరో 3.40 ఎకరాల భూమిని సేకరించి ఇస్తున్నారు. దీనికి అదనంగా ఐదు శాతం లీజు వసూలు చేయాలని నిర్ణయించారు. లూలూ కోసం తీసుకున్న భూమికి ప్రత్యామ్నాయంగా సీఎంఆర్ సంస్థకు 4.85 ఎకరాల ప్రభుత్వ భూమిని కేటాయిస్తున్నారు. స్వయంగా సీఎం చంద్రబాబు రంగంలోకి దిగి ఈ వ్యవహారం సెటిల్ చేశారు. దీనివల్ల ఖజానాపై రూ.171.27 కోట్ల భారం పడుతున్నా పట్టించుకోలేదు.

### ఖజానాపై రూ.171 కోట్ల భారం..

లూలూ గ్రూపునకు ఇస్తున్న ఆర్కే బీచ్ ఫ్రంట్ దగ్గర గల సీఎంఆర్ గ్రూపునకు చెందిన 3.40 ఎకరాల భూమి మార్కెట్ విలువ రూ.246.84 కోట్లుగా జిల్లా కలెక్టర్ స్పష్టం చేశారు. అలాగే ప్రత్యామ్నాయంగా సీఎంఆర్ గ్రూపునకు కేటాయిస్తున్న 4.85 ఎకరాల భూమి మార్కెట్ విలువ రూ.321 కోట్లుగా పేర్కొన్నారు. ఆ భూమిని వుడా, రహదారులు-భవనాలు, గ్రేటర్ విశాఖలు సీఎంఆర్ గ్రూపు పేరు మీద క్లియర్ టైటిల్ తో రిజిస్ట్రేషన్ చేయాలని నిర్ణయించారు. ఈ విలువైన భూమికి కేపిటల్ గెయిన్ కింద 20 శాతం మేర రూ.64.20 కోట్లు, రిజిస్ట్రేషన్, స్టాంపు డ్యూటీ కింద రూ.24.07 కోట్లు, సీఎంఆర్ గ్రూపు భూమి విలువ ప్రత్యామ్నాయంగా ఇస్తున్న భూమి విలువకు మధ్య వ్యత్యాసం రూ.75 కోట్లు, ఆర్కే బీచ్ ఫ్రంట్ దగ్గర సీఎంఆర్ గ్రూపు భూమిలో గల ఫంక్షన్ హాల్ కు రూ.8 కోట్లను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం భరించాల్సి ఉంది. ఇలా మొత్తం రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఖజానాపై రూ.171.27 కోట్ల భారం పడుతున్నా సర్కారు పట్టించుకోలేదు.

# రూ. 604 కోట్లు

## విశాఖ శివారు భూముల్లో మంత్రి కుంభకోణం

మీడియా వరుస కథనాలతో తాత్కాలికంగా ఆగిన భూసేకరణ... వుడా కార్యదర్శి బదిలీ

పేద, అసైన్డ్ రైతులకు మాయమాటలు చెప్పి వారి అసైన్డ్ భూములను కాజేసి వాటి ద్వారా రూ. 604 కోట్లు కొట్టేయడానికి మంత్రి గంటా శ్రీనివాసరావు పథకం వేశారు. కారుచౌకగా తన బినామీల ద్వారా 358 ఎకరాల అసైన్డ్ భూములు కొనుగోలు చేసి వాటిని ల్యాండ్ పూలింగ్ కు ఇచ్చి కోట్లు కొట్టేయడానికి రంగం సిద్ధం చేశారు. అయితే.. ఈ కుంభకోణంపై మీడియా వరుస కథనాలు ప్రచురించడంతో భూసేకరణను తాత్కాలికంగా నిలిపివేసి, వుడా కార్యదర్శిని బదిలీ చేశారు.

### ఇటీ సెక్స్

విశాఖ పట్టణాభివృద్ధి సంస్థ (వుడా) ఆధ్వర్యంలో పెండుర్రి తదితర శివారు ప్రాంతాల్లో ఇళ్లు నిర్మించాలన్న ఆలోచనను మంత్రి తనకు అనుకూలంగా మలుచుకుని వ్యూహారచన చేశారు. ల్యాండ్ పూలింగ్ జరిగితే ప్రభుత్వం నామమాత్రపు ధరకే భూములను సొంతం చేసుకుంటుందని భయపెట్టారు. బక్క రైతులను, పేద, అసైన్డ్ రైతులను బలిపశువులను చేస్తూ కొంత సొమ్మును అడ్వాన్సుగా ఇచ్చి అగ్రిమెంట్లు చేయించుకున్నారు. చాలా తక్కువ రేట్లకు అసైన్డ్ భూములు సొంతం చేసుకున్నారు. భూములన్నీ దక్కించుకున్న తర్వాత గత ఏడాది నవంబర్ 14న ల్యాండ్ పూలింగ్ జీవో (జీవో ఎంఎస్ నం. 290) జారీ చేయించారు. ఆ తర్వాత జీవో 304 జారీ చేయించారు. అసైన్డ్ భూములయినప్పటికీ వాటి ప్రస్తుత భూ యజమానులు, అగ్రిమెంటు హోల్డర్లు కూడా పూలింగ్ కు భూములు ఇవ్వవచ్చని అందులో తమకు అనుకూలంగా మెలిక పెట్టించారు. తాము ఎక్కడెక్కడ అసైన్డ్ భూములను దక్కించు కున్నారో ఆయా ప్రాంతాలకు మాత్రమే వర్తించేలా ఆ ప్రాంతాల సర్వే సంబంధను, పేర్లను ప్రస్తావిస్తూ ఈ జీవో 304 జారీ చేయించారు. అసైన్డ్ భూములను ఇతరులు అనుభవించడమే తప్ప. పైగా వాటి క్రయ విక్రయాలు చెల్లవు కూడా. అలాంటిది ఏకంగా 358 ఎకరాల అసైన్డ్ భూములను కొనుగోలు చేయడమే కాక, ఆ భూములను పూలింగ్ కు ఇవ్వవచ్చని పేర్కొంటూ ఏకంగా జీవో జారీ చేయించారంటే ప్రభుత్వ పెద్దలతో ముందే మాట్లాడుకుని కథ నడిపించారని

GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH  
**ABSTRACT**  
Municipal Administration & Urban Development Department- Andhra Pradesh Metropolitan Region and Urban Development Authorities Act, 2016 (AP Act No.5 of 2016) - Implementation of Development Schemes - Authorization to Visakhapatnam Urban Development Authority - Orders - Issued.

G.O.MS.No. 304 Dated: 25-11-2016  
Read the following:

1. AP Metropolitan Region & Urban Development Authorities Act, 2016 (Act 5 of 2016)  
2. G.O.Ms.No.290, MA & UD Department, Dated : 14.11.2016  
3.From the V.C., Visakhapatnam Urban Development Authority, Lr.Roc.No.56/2013/Estate/-1, dated 13-11-2016

a) Proposals to be taken up in the first spell:

Sl. No	Name of the village & Mandal	Sy.No.	Zeroyithi land Ac.Cts	Assigne d land Ac.Cts	Govt land Ac.Cts	Total In Ac.cts
1	Sowbhagya-Fayapuram (V) Pendurthi (M)	116/1, 121/1,2, 123/2, 124/1,2, 125/1,2, 99	---	60.94	68.00	128.94
2	Dabbanda (V), Anandapuram (M)	141/1, 19/2, 20, 24/1 to 4, 140/3 to 6, 141/1 to 8, 143/1 to 4, 144/1 to 4, 145/2 to 30, 146/1 to 7, 9,10, 147/1 to 4, 148/1 to 14	25.88	65.35	23.00	114.23
3	Kommadi (V), Visakhapatnam (R)	38, 42, 38/2, 39/2, 40/1a1,1a3, 53/1A,2,3,4A,5,6A,7, 54/1A,2,3A,4A,5A,6, 162/1,2, 163/1/03, 40/1B1 to 106, 40/1C, 151/2,3, 152/1,2, 153/1	39.80	48.84	28.00	116.64
<b>TOTAL</b>			65.68	175.13	119.00	<b>359.81</b>

**భూ యజమానుల నుంచి అసైన్డ్ భూములను సమీకరించేందుకు అనుమతిస్తూ జారీ చేసిన జీవో నం.304**

- స్పష్టమవుతోంది.
- పేద రైతుల నుంచి బినామీలతో మంత్రి విక్రయ ఒప్పందాలు చేసుకున్న అసైన్డ్ భూమి 358.47 ఎకరాల వరకు ఉంది.
  - ల్యాండ్ పూలింగ్ కు ప్రతిపాదించిన ఈ భూముల్లో చదరపు గజం కనీసం రూ. 15 వేల వరకు ఉంది.
  - రైతుల నుంచి మంత్రి తీసుకున్న ఒక ఎకరానికి వుడా పరిహారం కింద ఇచ్చే 1210 చదరపు గజాల స్థలం విలువ రూ. 1.80 కోట్లు.
  - మొత్తం 358 ఎకరాలకు లెక్కవేస్తే రూ.644.4 కోట్లు అవుతుంది.
  - రైతులకు మాత్రం ఎకరాకు రూ. 2 లక్షల నుంచి రూ. 12 లక్షల వరకు చెల్లించారు. అలా మొత్తం భూమికి రైతులకు చెల్లించింది రూ.40 కోట్లకు మించదు.
  - దీనిని బట్టి చూస్తే మంత్రి గంటా కొట్టేయడానికి ప్లాన్ చేసింది రూ. 604 కోట్లు (రూ.644 కోట్లు- రూ.40 కోట్లు= రూ.604కోట్లు) అని అర్థం కావడం లేదా!

# రూ. 400 కోట్లు

## విశాఖలో ప్రాంక్లిన్ టెంపుల్టన్కు భారీగా లబ్ధి

మార్కెట్ ధర ఎకరం రూ.10.16 కోట్లు ఉంది..

కనీసం ఏపీఐఐసీ ధర రూ.2.70 కోట్లకైనా ఇవ్వండన్న సీఎస్

ఈ సూచనలను బేఖాతరు చేస్తూ ఎకరం రూ.32.50 లక్షలకు కేటాయింపు

ఆర్థిక నగరమైన విశాఖపట్నంలో కోట్ల రూపాయల విలువైన భూములను ఐటీ కంపెనీల పేరుతో కారు చౌకగా కేటాయిస్తున్నారు. ఈ భూముల కేటాయింపులు కూడా ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి నేతృత్వంలోని రాష్ట్ర పెట్టుబడులు, ప్రోత్సాహక కమిటీ (ఎస్ఐపీసీ) సిఫార్సులను, సూచనలను ఉల్లంఘిస్తూ ప్రాంక్లిన్ టెంపుల్టన్కు భారీ లబ్ధి చేకూర్చుతున్నారు. భూములను తక్కువ ధరకు కేటాయిస్తూ గతంలో జారీచేసిన జీవోకు ఇప్పుడు మళ్లీ సవరణలు చేస్తూ ఆ సంస్థకు మరింతగా ప్రయోజనం కల్పిస్తూ మరో జీవో జారీచేశారు. రూ.400 కోట్ల విలువైన భూమిని రూ.13 కోట్లకే ప్రాంక్లిన్ సంస్థకు కేటాయించారు.



గతంలో జారీచేసిన జీవోలో 25 ఎకరాలను అమెరికాలోని శాన్ఫ్రాన్సిస్కోకు చెందిన ప్రాంక్లిన్ టెంపుల్టన్ సంస్థకు ఎకరం రూ.32.50 లక్షల చొప్పున కేటాయించాలని పేర్కొన్నారు. అలాగే, ప్రాజెక్టును రెండేళ్లలో అమలుచేయాలని స్పష్టంచేశారు. అయితే, ఇప్పుడు ఆ జీవోను సవరించి ముందుగా 25 ఎకరాలను వీలైనంత త్వరగా ఆ సంస్థకు రాసిచ్చేయాలని పేర్కొన్నారు. అంతేకాకుండా, ప్రాజెక్టు పూర్తి గడువును రెండేళ్ల నుంచి ఏకంగా ఏడేళ్లకు పెంచేశారు. గతంలో సీఎస్ ఆదేశాలను ధిక్కరించి ఆ సంస్థకు లబ్ధి చేకూర్చిన ఐటీ శాఖ తీరుపై అధికారులు ఆశ్చర్యం వ్యక్తంచేస్తున్నారు. ఏదైనా ప్రాజెక్టుకు కేటాయించిన భూమిపై ఆ సంస్థలకు పూర్తిస్థాయి హక్కులను కల్పించరు. ప్రాజెక్టు పూర్తయ్యే వరకూ సేల్ డీడ్ను కూడా ప్రభుత్వం ఇవ్వదు. కానీ, ఇప్పుడు సవరించిన జీవోలో ఆ భూమిని విక్రయించేయాలని పేర్కొనడం గమనార్హం. ఐటీ శాఖ ముఖ్యకార్యదర్శి విజయానంద్ జారీచేసిన ఈ సవరణ జీవోలో

వీలైనంత త్వరగా తొలి దశలో ప్రాంక్లిన్ టెంపుల్టన్ సంస్థకు 25 ఎకరాలను రాసిచ్చేయాలని ఏపీఐఐసీని ఆదేశించారు. మిగతా 15 ఎకరాలను కూడా ఆ సంస్థ కోసం ఏడేళ్ల పాటు రిజర్వ్ చేసి ఉంచాలని, ఏడేళ్లలోగా ఆ సంస్థ కొనుగోలుకు ముందుకు వస్తే రాసిచ్చేయాలని పేర్కొన్నారు.

### పదెకరాలు సరిపోతుందన్న ఎస్ఐపీసీ

పెట్టుబడులను ఆకర్షించే పేరుతో సీఎం చంద్రబాబు నేతృత్వంలోని బృందం అమెరికాలో పర్యటించిన సందర్భంలో శాన్ఫ్రాన్సిస్కోలోని ప్రాంక్లిన్ టెంపుల్టన్ ఇన్వెస్ట్మెంట్స్ సంస్థ కార్యాలయాన్ని సందర్శించింది. రాష్ట్రంలో పెట్టుబడి పెడితే సముద్ర తీర ప్రాంతంలో 100 ఎకరాల భూమి కేటాయిస్తామని ఆ సంస్థకు హామీ ఇచ్చింది. ఆ క్రమంలోనే విశాఖ జిల్లా రుషికొండ, మధురవాడల్లో సర్వే నెంబర్ 409లో ఏపీఐఐసీకి చెందిన 40 ఎకరాల

భూమిని ప్రాంక్లిన్ టెంపుల్టన్ సంస్థతో పాటు ఇన్నోవా సొల్యూషన్స్ కు ఎకరం రూ.32.50 లక్షల చొప్పున తొలుత కేటాయించారు. ఇందులో 25 ఎకరాలను ప్రాంక్లిన్ టెంపుల్టన్ కు, మిగతా 15 ఎకరాలను ఇన్నోవా సొల్యూషన్స్ కు కేటాయించారు. ఈ దశలోనే ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి నేతృత్వంలోని ఎన్ఐపీసీ తీవ్ర అభ్యంతరాలను వ్యక్తంచేసింది.

ప్రాంక్లిన్ టెంపుల్టన్ ఇనిస్టిట్యూట్ ప్రధాన కార్యాలయం శాన్ ఫ్రాన్సిస్కోలో కేవలం పది ఎకరాల్లోనే ఉందని, ఆ మేరకు రాష్ట్రంలో కూడా పది ఎకరాలను కేటాయిస్తే సరిపోతుందని, కంపెనీ పనితీరు ఆధారంగా తరువాత కేటాయించవచ్చునని ఎన్ఐపీసీ స్పష్టంచేసింది. అంతేకాకుండా, ఈ కంపెనీలకు కేటాయించే భూమి మార్కెట్ ధర ఎకరం రూ.10.16 కోట్లు ఉందని, ఏపీఐసీ ధర ఎకరం రూ.2.70 కోట్ల రూపాయలున్నందున కనీసం ఏపీఐసీ ధరకై నా భూములను కేటాయించాలని ఎన్ఐపీసీ సూచించింది. అయితే, ఈ వీటన్నింటినీ తుంగలో తొక్కి ప్రాంక్లిన్ టెంపుల్టన్ కు 25 ఎకరాలను, ఇన్నోవా సొల్యూషన్స్ కు పది ఎకరాలను ఎకరం రూ.32.50 లక్షల చొప్పున కేటాయిస్తూ ఐటీ శాఖ ముఖ్యకార్యదర్శి విజయానంద్ జీవో జారీచేశారు. రెండేళ్లలో కంపెనీ ఏర్పాటును పూర్తిచేయాలని ఆ జీవోలో పేర్కొన్నారు. ఈ భూములను కేటాయించడం ద్వారా ప్రాంక్లిన్ టెంపుల్టన్ 2,500 హైఎండ్ ఐటీ ఉద్యోగాలను కల్పిస్తుందని అందులో తెలిపారు. కేటాయించిన

భూమిలో 30 శాతం వాణిజ్య అవసరాలకు వినియోగించుకోవచ్చు నని వెనుబుబాటు కూడా కల్పించారు.

## సవరణ జీవోతో వెంటనే

### 25ఎకరాలు కేటాయింపు

అయితే, ఇప్పుడు గతంలో జారీచేసిన జీవోను సవరిస్తూ కొత్తగా మరో జీవోను ఐటీ శాఖ ముఖ్యకార్యదర్శి విజయానంద్ జారీచేశారు. సవరణ జీవోలో తొలి దశలో భాగంగా ప్రాంక్లిన్ టెంపుల్టన్ కు 25 ఎకరాలను వీలైనంత త్వరగా రాసిచ్చేయాలని ఏపీఐసీని ఆదేశించారు. అలాగే, మిగతా 15 ఎకరాలను కూడా ప్రాంక్లిన్ టెంపుల్టన్ సంస్థకు ఏడేళ్ల పాటు రిజర్వ్ చేసి ఉంచాల్సిందిగా సవరణ జీవోలో ఏపీఐసీని ఆదేశించారు. కాగా, రెండేళ్లలో ఐటీ యూనిట్లను ఏర్పాటుచేయాలనే నిబంధనను తొలి జీవోలో విధించగా.. సవరించిన జీవోలో ఏడేళ్లకు పాడిగించారు. అలాగే, మిగతా 15 ఎకరాలను ఏడేళ్లలోగా ప్రాంక్లిన్ టెంపుల్టన్ తీసుకోకపోతే ఏడేళ్ల అనంతరం ఇతర ఐటీ కంపెనీలకు కేటాయించాలని పేర్కొన్నారు. అయితే, సవరణ జీవోలో ఇన్నోవా సొల్యూషన్స్ ను తప్పించి మొత్తం 40 ఎకరాలను ప్రాంక్లిన్ టెంపుల్టన్ కే ఇచ్చారు. రూ.400 కోట్ల విలువైన భూమిని రూ.13 కోట్లకే ఆ సంస్థకు కేటాయించడం వెనుక దాగిన సత్యమేమిటన్నది బహిరంగ రహస్యమే.

# రూ. 350 కోట్లు..

**గుంటూరులో రూ.100 కోట్ల విలువైన ఆర్టిసీ స్థలం స్విస్ ఛాలెంజ్ లో అప్పగింత**

**గన్నవరంలో రూ. 250 కోట్ల విలువైన ఆర్టిసీ స్థలం హెచ్సీఎల్ కు సంతర్పణ**

**నరసరావుపేటలో రూ.20 కోట్ల ఆర్టిసీ స్థలం చేజిక్కించుకున్న కోడెల తనయుడు**

**విశాఖ ఆర్టిసీ భూములపై గంటా, నారాయణ కన్ను**

రాష్ట్రంలోని ప్రధాన నగరాలు, పట్టణాల్లోని ఆర్టిసీ స్థలాల్ని కార్పొరేట్ కంపెనీలకు అప్పగించా అప్పగిస్తున్నారు. మీకింత.. మాకింత విధానంలో అత్యంత విలువైన స్థలాల్ని కార్పొరేట్ కంపెనీలకు కట్టెడుతున్నారు. ఏపీఎస్ ఆర్టిసీకి రాష్ట్రంలోని 13 జిల్లాల్లో 1,960 ఎకరాల భూములున్నాయి. వీటి విలువ ఇప్పుడున్న రెవెన్యూ రికార్డుల ప్రకారం సుమారు రూ.15వేల కోట్లు. అయితే మార్కెట్ రేటు ప్రకారం రూ.50 వేల కోట్లు ఉంటుందని అంచనా. ఆర్టిసీ ఆస్తులను అధికార పార్టీ నేతలకు, వారి బంధువర్గాలకు కట్టబెట్టారు. ఇప్పటికే చాలా చోట్ల బీవోటీ (నిర్మించు-నిర్వహించు-బదలాయించు) విధానంలో 33, 49 ఏళ్లకు లీజు విధానంలో అప్పగించారు.

ఆర్టిసీ ఆస్తులపై కన్నెసిన ప్రభుత్వం అభివృద్ధి పేరుతో బడా వ్యాపార వేత్తలకు, ఐటీ కంపెనీలకు మిగిలిన స్థలాలు కట్టబెట్టేస్తోంది. ఇందులో భాగంగానే గన్నవరంలో ఆర్టిసీ కున్న 28 ఎకరాలను స్వాధీనం చేసుకుని ఓ ప్రయివేటు కంపెనీకి అప్పగించారు.

### గుంటూరులో చినబాబు గ'లీజు' దండా

గుంటూరు ప్రధాన బస్టాండ్లను ఆసుకుని ఉన్న పాత రీజినల్ మేనేజరు కార్యాలయం వద్ద 8,643 చదరపు గజాల స్థలం (సుమారు 1.80 ఎకరాలు) ఆర్టిసీకి ఉంది. ఇక్కడ మార్కెట్ రేటు ప్రకారం గజం విలువ రూ.లక్షన్నరకు పైగా ఉంది. అంటే ఈ స్థలం విలువ రూ.వంద

కోట్ల పై మాటే. నగరం నడిబొడ్డున ఉన్న ఈ స్థలాన్ని వ్యాపార కూడలిగా మారిస్తే ఏడాదికి భారీగా రూ.వందల కోట్ల ఆదాయాన్ని ఆర్జించే అవకాశముంది. స్విస్ ఛాలెంజ్ విధానంలో ఈ స్థలానికి టెండర్లు పిలిచిన ఆర్డీసీ సర్కారు అనుకూల కంపెనీలు దక్కించుకునేలా నిబంధనలు రూపొందించింది. అంతేకాకుండా లీజు ధరలను కంపెనీకి అనుకూలంగా నిర్ణయించింది. స్విస్ ఛాలెంజ్ విధానమంటేనే తమకు నచ్చిన కంపెనీకి టెండర్ దక్కేలా నిబంధనలు రూపొందించడం. విజయవాడకు చెందిన సిద్ధిప్రథ కంపెనీ ఒక్కటే ఈ టెండర్లో పాల్గొంది. ఈ కంపెనీ చినబాబుకు సన్నిహిత కంపెనీగా పేరుంది. ఆర్డీసీ నిబంధనల ప్రకారం ఈకంపెనీకి ఏకపక్షంగా రూ.వంద కోట్ల విలువైన స్థలాన్ని 49 ఏళ్ల పాటు లీజు విధానంలో కట్టబెట్టేశారు.

**ఎలా కట్టబెట్టారంటే..**

స్విస్ ఛాలెంజ్ విధానంలో కట్టబెట్టిన ఈ టెండర్లో ఆర్డీసీ అధికారులు టర్నోవర్ విధానాన్నే పరిగణనలోకి తీసుకున్నారు. సాధారణంగా టెండరు నిబంధన రూపొందించేటప్పుడు ఇంజనీరింగ్ అధికారులు కంపెనీ నిర్మాణ అనుభవం, ఎంత విలువతో నిర్మాణాలు చేపట్టారు? సాంకేతిక అర్హతలు తదితరాలు పొందుపరచాలి. కానీ ఆర్డీసీ ఇంజనీరింగ్ అధికారులు కేవలం కంపెనీ టర్నోవర్ ఎంత అనే నిబంధన చేర్చారు. కంపెనీకి ఏడాదికి రూ. ఐదు నుంచి రూ.పది కోట్ల లోపు టర్నోవర్ ఉంటే సరిపోతుందని పేర్కొన్నారు. స్థలం లీజుకు దక్కించుకున్న కంపెనీ ఏడాదికి రూ.8.45 కోట్ల టర్నోవర్ ఉన్నట్లు చూపించి సింగిల్ టెండరు దాఖలు చేసిన చినబాబు సన్నిహిత కంపెనీకి కట్టబెట్టేశారు.

**గన్నవరం భూములు హెచ్సీఎల్కి ధారాదత్తం**

ఎన్టీఆర్ ముఖ్యమంత్రిగా ఉండగా 1986లో గన్నవరం ఆర్డీసీ శిక్షణా కళాశాలకు సర్వే నెంబర్ 20/1లో 28 ఎకరాలు అప్పగించారు. ఇందుకోసం జీవో నెంబర్ 117ని జారీ చేశారు. ఈ భూముల్లో ఆర్డీసీ భవనాల నిర్మాణం కూడా చేపట్టింది. ఈ భూములు నిరుపయోగంగా ఉన్నాయంటూ కృష్ణా కలెక్టరుతో నివేదిక తెప్పించింది. రూ.250 కోట్ల విలువైన ఆ భూములను హెచ్సీఎల్ కంపెనీకి కట్టబెట్టింది.

**కోడెల కొడుకు దందా**

నరసరావుపేటలో రూ.20 కోట్ల ఆర్డీసీ స్థలాన్ని స్పీకర్ కుమారుడు కోడెల శివరామకృష్ణ ప్రసాద్ బినామీ పేరిట చేజిక్కించుకున్నారు. టెండర్లను అడ్డుకుని బినామీలను రంగంలోకి దించి మరీ ఈ స్థలాన్ని కొట్టేశారు. గుంటూరు-కర్నూలు రహదారి పక్కన నరసరావుపేట పట్టణంలో ఆర్డీసీ డిపో, గ్యారేజీ ఉంది. ఈ గ్యారేజీ పక్కనే ఆర్డీసీ అధికారుల క్వార్టర్లకు 60 సెంట్ల విలువైన భూమి ఉంది. టీడీపీ



అధికారంలోకి రాగానే ఈ విలువైన స్థలంపై కన్నేసిన కోడెల తనయుడు దాన్ని చేజిక్కించుకునేందుకు ప్లాన్ వేశారు. నరసరావుపేటలో మల్టీప్లెక్స్ నిర్మించేందుకు ఈ ఆర్డీసీ స్థలాన్ని ఎంచుకున్నారు. ముందుగా క్వార్టర్లలో సిబ్బందిని ఖాళీ చేయించి స్థలాన్ని బీవోటీ (నిర్మించు-నిర్వహించు-బదలాయించు) విధానంలో లీజుకు తీసుకునేందుకు గాను టెండర్లు పిలిచేలా ఆర్డీసీ ఉన్నతాధికారులపై ఒత్తిళ్లు తీసుకువచ్చారు. టెండర్లు పిలిచిన తర్వాత ఎవ్వరూ ముందుకు రాకుండా బెదిరించి మరీ అతి తక్కువ ధరకు దక్కించుకున్నారు. రూ.20 కోట్ల విలువైన స్థలాన్ని నెలకు రూ.లక్ష నామ మాత్రపు ధర చెల్లించేలా ... అదీ నిర్మాణం పూర్తయ్యే వరకు పైసా చెల్లించకుండా ఉండేలా ఆర్డీసీతో ఒప్పందం కుదుర్చుకున్నారు.

**విశాఖ భూములపై గంటా, నారాయణ కన్ను**

విశాఖ జిల్లాలో ఉన్న రూ.వందల కోట్ల విలువైన స్థలాల్ని చేజిక్కించుకునేందుకు వియ్యంకులైన మంత్రులు గంటా శ్రీనివాసరావు, నారాయణలు పావులు కదిపారు. వీరువురు విశాఖ జిల్లా మద్దిపాలెం, నర్సీపట్నం స్థలాల్ని కారు చౌకగా కొట్టేసి షాపింగ్ కాంప్లెక్స్ నిర్మించేందుకు సర్వే సిద్ధం చేసుకున్నారు. మంత్రి గంటా ఆదేశాలతో ఆర్డీసీ అధికారులు ఆగమేఘాల మీద విశాఖ జిల్లాలోని మద్దిపాలెం, నర్సీపట్నం స్థలాలకు విలువ నిర్ధారించి ప్రభుత్వానికి నివేదిక పంపించారు.

**ఆర్డీసీ స్థలాలకు అంత తక్కువ విలువా?**

విశాఖ జిల్లా మద్దిపాలెంలో ఆర్డీసీకున్న 8.7 ఎకరాల స్థలానికి ఆర్డీసీ విలువ నిర్ధారించింది. ఇక్కడ గజం విలువ రూ. లక్షకు పైగా ఉంది. ఎనిమిదెకరాలకు (38,400 గజాలు) గాను రూ.384 కోట్ల వరకు విలువ ఉంటుంది. అయితే రూ.70 కోట్లుగా ఎనిమిదెకరాలను విలువ కట్టడం వెనుక మంత్రుల ఒత్తిళ్లే కారణం. నర్సీపట్నంలో ఆర్డీసీకి రెండెకరాల భూమి ఉంది. ఇక్కడ సెంటు రూ.10 లక్షల వరకు ఉంటుంది. రెండెకరాలకు (200 సెంట్లు) విలువ రూ.20 కోట్ల వరకు ఉంటుంది. అయితే ఈ స్థలానికి ఆర్డీసీ అధికారులు కేవలం రూ.5 కోట్ల మాత్రమే విలువ నిర్ధారించారు.



# రూ. 338 కోట్లు

## మిశ్రుడికి కారు-చౌకగా భూమి

రూ. 363 కోట్ల విలువైన భూమి రూ. 25 కోట్లకే అప్పగింత

### GOVERNEMENT OF ANDHRA PRADESH ABSTRACT

Lands- Visakhapatnam District- Alienation of Govt.land to an extent of Ac.50.00 in Sy.No.409 in Madhurawada Village Visakhapatnam Rural Mandal in favour of APIIC on payment of Market Value @Rs.50,00,000/- per acre, for formation of Industrial Park subject to certain conditions- Orders – Issued.

### REVENUE (ASSIGNMENT -II) DEPARTMENT

G.O.MS.No. 428

DATE: 12.11.2015

READ the following:-

1. From the District Collector, Visakhapatnam Rc.No.2025/2012/E2, Dated 10-10-2015.
2. From the CCLA, AP Letter No.Assn.I(2)/1190/2015, Dated 19-10-2015.

లోకేశ్ మిత్రుడు శ్రీధర్ కంపెనీ ఈ-సెంట్రీక్ సొల్యూషన్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ కు  
వైజాగ్ లో 50 ఎకరాలు భూమి కేటాయిస్తూ జారీ చేసిన జీవో

రాష్ట్ర పారిశ్రామిక రాజధానిగా పేరుగాంచిన విశాఖ నగరంలోని మధురవాడలో (ప్రభుత్వ మార్కెట్ విలువ ప్రకారమే) రూ. 363 కోట్ల విలువైన భూమిని రూ. 25 కోట్లకు ముఖ్యమంత్రి కుమారుడు లోకేశ్ మిత్రుడికి చెందిన ఈ-సెంట్రీక్ సొల్యూషన్స్ కట్టబెట్టేందుకు ప్రభుత్వం రంగం సిద్ధం చేసింది. రాష్ట్ర భూ పరిపాలన ప్రధానాధికారి (సీసీఎల్ఎం) నేతృత్వంలోని ఆంధ్రప్రదేశ్ భూ పరిపాలనా సంస్థ (ఎపీఎల్ఎంఎం) ఎకరాకు 7.26 కోట్ల మార్కెట్ ధర సిఫార్సు చేయగా కేబినెట్ దీనిని బుట్టదాఖలు చేసి ఎకరా రూ. 50 లక్షలకే కేటాయించాలని తీర్మానించడం గమనార్హం. ఎకరా రూ. 7.26 కోట్ల మార్కెట్ విలువ ప్రకారం 50 ఎకరాలను ఏపీఐసీకి రూ. 363 కోట్లకు కేటాయించాలని అత్యున్నత నిర్ణయక సంస్థ ఏపీఎల్ఎంఎం 2015, అక్టో

బర్ 16న సమావేశమై తీర్మానించి ప్రభుత్వానికి సిఫార్సు చేసింది. బహిరంగ మార్కెట్ లో దీని విలువ ఇందుకు మూడు రెట్లకు పైగా ఉంటుందని అంచనా. అయినా లోకేశ్ స్నేహితుడైన శ్రీధర్ కు కారు చౌకగా ఈ భూమిని కట్టబెట్టేందుకే ముఖ్యమంత్రి నేతృత్వంలోని కేబినెట్ దీని ధరను తగ్గించి ఇవ్వాలని తీర్మానించింది. కేబినెట్ నిర్ణయం మేరకు రూ. 363 కోట్ల విలువైన భూమిని రూ. 25 కోట్లకే కేటాయిస్తూ రెవెన్యూ శాఖ 2015, నవంబర్ 12న జీవో 428 జారీ చేసింది. ఈ జీవో ప్రకారం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏపీఐసీకి ఈ భూమిని బదిలీ చేయగా, ఏపీఐసీ దానిని లోకేశ్ స్నేహితునికి అప్పగించింది. ఏపీఎల్ఎంఎం సిఫార్సు చేసిన ధరను కేబినెట్ పూర్తిగా తగ్గించడంవల్ల ప్రభుత్వ ఖజానాకు రూ. 338 కోట్ల నష్టం వాటిల్లింది.

# రూ. 133.5 కోట్లు

జిల్లాలో ఎన్టీఆర్ ట్రస్టుకు భూములు

## ఆ చేత్తో దరఖాస్తు... ఈ చేత్తో అనుమతి

మూడు జిల్లాలో ఎన్టీఆర్ ట్రస్టుకు కేటాయించుకున్న  
భూముల విలువ రూ. 133.5 కోట్లకు పైమాటే.

GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH  
ABSTRACT

Panchayat Raj & Rural Development Department – Zilla Praja Parishad, East Godavari District – Allotment of Zilla Praja Parishad land Sy.No.60/1 of Madaline Village of Kakinada Urban for construction of NTR Trust Bhavan on lease basis for a period of 99 years – Permission accorded – Orders –Issued.

PANCHAYAT RAJ & RURAL DEVELOPMENT (PROG.III) DEPARTMENT

G.O.RT.No. 918 Dated:22.09.2015  
Read the following:

1. Representation from Sri P.Satyannarayana Murthy, General Secretary, Telugu Desam Party, East Godavari District, Kakinada, dt.27.12.2014
2. From the CEO, ZPP, Kakinada, Rc No.H3/1227/1967, dt.31.12.2014
3. From CPR&RE, Lr No.757/CPR&RD/D1/2015, dt.08.05.2015.
4. G.O.Ms No.215, PR&RD (Pts.III) Deptt, dt.25.06.2001.
5. G.O.Ms No.323, PR&RD (Pts.III) Deptt, dt.29.10.2001.

**కాకినాడలో ఎన్టీఆర్ ట్రస్టుకు భూమిని కేటాయిస్తూ జారీ చేసిన జీవో**

ఎన్టీఆర్ ట్రస్టు పేరుతో విలువైన ప్రభుత్వ భూములను సొంతం చేసుకోవడానికి చంద్రబాబు వ్యూహాత్మకంగా పావులు కదిపారు. గతంలో హైదరాబాద్ లో ఎన్టీఆర్ ట్రస్టు భవన్ కోసం భూమిని అభ్యర్థిస్తూ ఎన్టీఆర్ ట్రస్టు చైర్మన్ గా దరఖాస్తు చేసిన చంద్రబాబు ముఖ్యమంత్రి హోదాలో దానిని ఆమోదించుకున్నారు. అంటే తానే దరఖాస్తు చేసుకుని తానే ఆమోదించుకున్నారన్నమాట. ఇప్పుడు కూడా అదే విధానాన్ని రాష్ట్రమంతా అమలు చేస్తున్నారు.

1. శ్రీకాకుళం నడిబొడ్డున సర్వే నం. 700-1లో 1.29 ఎకరాలు, సర్వే నంబర్ 701-1లో 0.71 ఎకరాల భూమిని గతంలో పురపాలక శాఖ అవసరాల కోసం సేకరించారు. ఆ రెండెకరాల భూమికి ఏడాదికి రూ. 25 వేలను లీజుగా నిర్ణయించి 99 ఏళ్లపాటు ఎన్టీఆర్ ట్రస్టు భవన్ కు అప్పగిస్తూ 2015 ఆగస్టు 4న ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు.
2. తూర్పుగోదావరి జిల్లా కేంద్రం కాకినాడ నడిబొడ్డున సర్వే నంబర్ 60/1లో రెండువేల చదరపు గజాల భూమిని 99 ఏళ్లపాటు ఎన్టీఆర్ భవన్ కు లీజుకిస్తూ ఆగస్టు 22న ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు. దీని విలువ రూ. 25 కోట్లకు పైమాటే.

3. కడప నగరం నడిబొడ్డున ఎకరం స్థలాన్ని రూ. 10 లక్షల నామమాత్రపు ధరకు కేటాయించుకున్నారు. దీని మార్కెట్ విలువ రూ. 50 కోట్లకు పైనే ఉంటుంది.
- ఇదే తరహాలో మిగిలిన అన్ని జిల్లా కేంద్రాల్లోనూ భూములను నామమాత్రపు ధరలకు 99 ఏళ్లపాటు లీజుకు ఇచ్చేందుకు ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి.
4. గుంటూరు జిల్లా మంగళగిరి మండలంలోని ఆత్మకూరులో 3.35 ఎకరాల భూమిని ఎకరం రూ. 1,000 ధరతో టీడీపీ కార్యాలయం కోసం కేటాయించారు. దీని మార్కెట్ విలువ రూ. 33.5 కోట్లకు పైమాటే.

### ఖరీదైన భూములు కాజేసే కుట్ర

రాజధానితో పాటు అన్ని జిల్లా కేంద్రాలలోనూ రెండు ఎకరాల నుంచి నాలుగు ఎకరాల వరకు అత్యంత ఖరీదైన భూములను కొట్టేయడానికి టీడీపీ అధినేత, ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు పథకం రచించారు. ఇందులో భాగంగానే జాతీయ, ప్రాంతీయ పార్టీలకు రాజధానిలోనూ, జిల్లా కేంద్రాలలోనూ కార్యాలయాల నిర్మాణానికి భూములను నామమాత్రపు ధరకు 99 ఏళ్లకు లీజుకు కేటాయించేందుకు వీలుగా 2016 జూలై 21న రాష్ట్రప్రభుత్వం ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. సాధారణంగా జాతీయ, ప్రాంతీయ పార్టీలుగా ఎన్నికల సంఘం గుర్తించిన పార్టీలకు కార్యాలయాల నిర్మాణానికి భూములు కేటాయిస్తారు. కానీ అసెంబ్లీలో సంఖ్యబలం ఆధారంగానే భూములు కేటాయించాలని మెలికపెట్టడం విశేషం. దీని వెనుక టీడీపీకి భారీ ఎత్తున భూములు దోచిపెట్టడానికి పథకం రచించారని స్పష్టమౌతోంది.

**టీడీపీకి తప్ప ఇతర పార్టీలకు భూములు దక్కకుండా నిబంధనలతో రూపొందిన రెవెన్యూశాఖ ప్రత్యేక ప్రధాన కార్యదర్శి జేసీ శర్మ ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు. ఆ ఉత్తర్వుల ప్రకారం..**

- శాసనసభలో 50 శాతం కన్నా ఎక్కువ స్థానాలు దక్కిన పార్టీకి రాజధానిలో నాలుగు ఎకరాలు, జిల్లా కేంద్రాలలో రెండు ఎకరాల చొప్పున కేటాయించవచ్చు. (టీడీపీ ఒక్కటే ఈ కేటగిరీలో ఉంది)
- అసెంబ్లీలో 25 శాతం నుంచి 50 శాతం లోపు స్థానాలు దక్కిన పార్టీకి రాజధానిలో అరెకరం వరకు, జిల్లా కేంద్రాలలో వెయ్యి చదరపు గజాల వరకు కేటాయించవచ్చు (వైఎస్సార్ గ్రూప్ ఈ కేటగిరీలో వస్తుంది) (కేవలం ఐదు లక్షల ఓట్ల తేడాతో అధికారానికి దూరమైన ప్రధాన ప్రతిపక్ష పార్టీ, అత్యంత

- బలమైన పార్టీ విషయంలో చంద్రబాబు ప్రభుత్వం అనుసరిస్తున్న తీరుకు ఇది నిదర్శనం)
- శాసనసభలో 25 శాతం లోపు స్థానాలు గానీ, కనీసం ఒక్క స్థానం గానీ దక్కిన పార్టీకి రాజధానిలో వెయ్యి, జిల్లా కేంద్రాల్లో 300 చదరపు గజాల భూమిని కేటాయించవచ్చు.
- తొలుత 93 ఏళ్లకు లీజుకు ఇస్తారు. ఆ తర్వాత 99 ఏళ్ల వరకు లీజును రెన్యూవల్ చేసుకోవచ్చు.
- ఈ నిబంధనల వల్ల రాష్ట్రంలో వైఎస్సార్ కాంగ్రెస్ పార్టీ మినహా తక్కిన విపక్ష పార్టీలకు అసలు భూములే దక్కవు.

# రూ. 101.72 కోట్లు రేపల్లె ఎమ్మెల్యే ఖాతాలో 508 ఎకరాలు

127	సంబంధం	868	9.25	ఇతర	9.25
7	సంబంధం	872	0.40	మొదటగా కావడం	0.40
10	సంబంధం	874	422.84	మొదటిసారిగా	422.84
8	సంబంధం	875	416.26	కొత్త లాండ్స్	416.26
11	సంబంధం	877	0.87	ఇతర	0.87
134	సంబంధం	878	1.04	ఇతర	1.04

**సర్వే నెం.874లో 422 ఎకరాల ప్రభుత్వ భూమి ఉన్నట్లు చూపిస్తున్న 2011 నాటి లెక్కలు**

1081	సంబంధం	నిరంధారం	సంబంధం	868/26	0.40	ఇతర	0.40	సర్వే నెం. 1115, D. 16. 02. 2008	అనుబంధం	Handled Over
1082	సంబంధం	నిరంధారం	సంబంధం	870	7.84	ఇతర	7.84	సర్వే నెం. 1115, D. 16. 02. 2008	అనుబంధం	Handled Over
1083	సంబంధం	నిరంధారం	సంబంధం	872	3.30	ఇతర	3.30	సర్వే నెం. 1115, D. 16. 02. 2008	అనుబంధం	Handled Over
1084	సంబంధం	నిరంధారం	సంబంధం	874	227.84	ఇతర	227.84	సర్వే నెం. 1115, D. 16. 02. 2008	అనుబంధం	Handled Over
1085	సంబంధం	నిరంధారం	సంబంధం	875	416.26	ఇతర	416.26	సర్వే నెం. 1115, D. 16. 02. 2008	అనుబంధం	Handled Over
1086	సంబంధం	నిరంధారం	సంబంధం	877	0.87	ఇతర	0.87	సర్వే నెం. 1115, D. 16. 02. 2008	అనుబంధం	Handled Over
1088	సంబంధం	నిరంధారం	సంబంధం	878	1.04	ఇతర	1.04	సర్వే నెం. 1115, D. 16. 02. 2008	అనుబంధం	Handled Over

**సర్వే నెం.874లో 227.84 ఎకరాల ప్రభుత్వ భూమి మాత్రమే ఉన్నట్లు చూపిస్తున్న 2016 నాటి లెక్కలు**



**సర్వే నెం. 875 సబ్ డివిజన్ లో ఎమ్మెల్యే సత్యప్రసాద్ సన్నిహితుడు కేసన సురేంద్రబాబు కుటుంబ సభ్యుల పేర్లతో భూములు ఉన్నట్లు చూపిస్తున్న లెక్కలు**

5738	సంబంధం	నిరంధారం	సంబంధం	1080/2	1.9300	ఇతర	1.9300	సర్వే నెం. 1115, D. 16. 02. 2008	అనుబంధం	Handled Over
5739	సంబంధం	నిరంధారం	సంబంధం	1080/1	4.9000	ఇతర	4.9000	సర్వే నెం. 1115, D. 16. 02. 2008	అనుబంధం	Handled Over

**కూచినపూడి మార్కెట్ యార్డు చైర్మన్ పంతాని మురళీధరరావు కుటుంబసభ్యుల పేర్లతో నమోదైన భూములు**

ప్రభుత్వ పెద్దల అండ ఉంటే ఎవరైనా కూడా చెలరేగిపోతాడు. అదే ఇక ఎమ్మెల్యే అయితే... ఇక చెప్పాల్సిన పనేలేదు. రేపల్లె టీడీపీ ఎమ్మెల్యే అనగాని సత్యప్రసాద్ విషయంలో ఇది బాగా రుజువైంది. వందకోట్ల రూపాయలకు పైబిలుకు విలువైన 508 ఎకరాల ప్రభుత్వ

భూమిని సత్యప్రసాద్ కబ్జా చేశాడు. రకరకాల మాయోపాయాలతో గుంటూరు జిల్లా నిజాంపట్నం మండలంలో 875-సర్వే నెంబర్ పరిధిలోని 313.60 ఎకరాలు... (విలువ రూ.62.72 కోట్లు) 874 సర్వే నెంబర్ పరిధిలో 195 ఎకరాలు (విలువ రూ. 39 కోట్లు) మొత్తం

508 ఎకరాలను ఎమ్మెల్యే కైంకర్యం చేశాడు. ఈ భూముల విలువ మొత్తం రూ. 101.72 కోట్లవతుంది.

### కైంకర్యం జరిగింది...

గుంటూరు జిల్లా నిజాంపట్నం మండలం... 875వ సర్వే నంబర్ పరిధిలో 416.26 ఎకరాల ప్రభుత్వ భూమి ఉంది. ఈ భూమిని వాన్పిక్ ప్రాజెక్టుకు కేటాయించేందుకు ప్రభుత్వం ఒకప్పుడు గుర్తించింది. కానీ ఆ ప్రాజెక్టుకు ఇంకా కేటాయించలేదు కాబట్టి ఆ భూములకు సంబంధించి క్రయవిక్రయాలు జరపకూడదని ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు. కానీ నిబంధనలకు విరుద్ధంగా రెవెన్యూ అధికారులు సర్వే నంబర్ 875ను ఎనిమిది సబ్ డివిజన్లుగా విభజించేశారు. అందులో సర్వే నంబర్ 875లో 231.54 ఎకరాలను అసెస్మెంట్ వేస్ట్ డ్రై (ఎడబ్ల్యూడీ)గా పేర్కొంటూ ప్రభుత్వ భూమిగా చూపించారు. ఈ భూమిని ప్రైవేటు వ్యక్తుల పేరుతో 1బీ అడంగల్లో నమోదు చేశారు. సర్వే నంబర్ 875 (1)లో 89.60 ఎకరాలు, 875 (2)లో 61 ఎకరాలు, 875(3)లో 57.50 ఎకరాలు, 875 (4)లో 52.50 ఎకరాలు, 875 (5)లో 30 ఎకరాలు, 875 (6)లో 12.50 ఎకరాలు, 875 (7)లో 8ఎకరాలు, 875 (8)లో 2.50 ఎకరాలు ఉన్నట్లు చూపించారు. అలా 313.60 ఎకరాలు పలువురు ప్రైవేటు వ్యక్తుల ఆధీనంలో ఉన్నట్లుగా రికార్డుల్లో నమోదు చేశారు. డీకే పట్నా, ఆక్రమణ, అనువంశిక, కొనుగోలు చేయడం తదితర విధాలుగా ఆ భూమి అంతా ప్రైవేటు వ్యక్తులదేనని 1బీ రికార్డుల్లో నమోదు చేశారు. ఈ ప్రైవేటు వ్యక్తులంతా ఎమ్మెల్యే అనగాని సత్యప్రసాద్ కు అనుచరులే. ఈ ప్రాంతంలో ఎకరా మార్కెట్ విలువ దాదాపు రూ.20లక్షలు పలుకుతోంది. ఆ లెక్కన ఈ 313.60 ఎకరాల కబ్బా విలువ రూ.62.72 కోట్లు.

### కొత్త ఫార్మాట్ తో 195 ఎకరాలు హాంఫట్

సర్వే నంబర్ 874లో మరో 195 ఎకరాల భూమిని హాంఫట్ చేశారు. 2011లో రెవెన్యూ అధికారులు విడుదల చేసిన 22ఏ (ప్రాహి బిటెడ్ ప్రోపర్టీస్) రికార్డుల్లో సర్వే నంబర్ 874తో 422.84 ఎకరాలను

ప్రభుత్వభూమి (మందబైలు పోరంబోకు)గా పేర్కొన్నారు. కానీ 2016లో విడుదల చేసిన 22ఏ (ప్రాహిబిటెడ్ ప్రోపర్టీస్) రికార్డుల్లో సర్వే నంబర్ 874 కింద 227.84 ఎకరాలే ఉన్నట్లు చూపిస్తూ ఆ భూమిని వాన్పిక్ ప్రాజెక్టు కోసం గుర్తించినట్లు నమోదు చేశారు. మరి ఆ సర్వే నంబర్ లోని మిగిలిన 195 ఎకరాలు ఏమయ్యాయి...!?! ఇక్కడే ఉంది అసలు మాయ. ఇటీవల పాత సర్వే నంబర్ల స్థానంలో కొత్తవాటిని అమలులోకి తీసుకువచ్చారు. నిబంధనల ప్రకారం సర్వే నంబర్లు మార్చాలంటే ఓ కమిటీని నియమించి నిర్ణయించాల్సి ఉంటుంది. కానీ అలాంటి కమిటీ ఏదీ లేకుండానే 874 సర్వే నంబర్ ను కొత్త ఫార్మాట్ పేరిట 1126, 1128, 1129, 1132 తదితర నంబర్లుగా అధికారులు విభజించారు. ఆ పేరుతో 195 ఎకరాల ప్రభుత్వ భూమిని రికార్డుల నుంచి గల్లంతు చేశారు. ఆ భూమిని పట్టాభూమిగా, ఆక్రమణ భూమిగా చిత్రికరిస్తూ అధికార పార్టీ నేతల బినామీల పేరిట నమోదు చేస్తూ కంప్యూటర్ 1బీ అడంగల్లో పేర్కొన్నారు. ఆ భూమి విలువ రూ.39కోట్లు. బహిరంగ మార్కెట్ లో దీని విలువ ఇంకా ఎక్కువే ఉంటుంది.

### అడంగల్ లో నమోదైన పేర్లు ఇవే

- కూబినపూడి మార్కెట్ యార్డ్ చైర్మన్ పంత్ శాని మురళీధరరావు.
- ఆయన కుమారులు, కోడళ్లతోపాటు సమీప బంధువులు నగరం ఎస్వీఆర్ఎం కళాశాల రిటైర్డ్ ప్రిన్సిపాల్
- ప్రస్తుత డైరెక్టర్ కేసన సురేంద్రబాబు, ఆయన కుటుంబసభ్యులు.
- సురేంద్రబాబు సోదరుడు, ఏపీఐఐసీలో డీఈగా విశాఖపట్నంలో పనిచేస్తున్న సత్యదేవప్రసాద్ కుటుంబసభ్యులు.
- రేపల్లె టీడీపీ ఎమ్మెల్యే అనగాని సత్యప్రసాద్ కు వీరంతా సన్నిహితులే.

# రూ. 100 కోట్లు పేదల భూములు 'గీతం' కబ్జా

**విశాఖలో ఖరీదైన 7.61 ఎకరాల భూమిని ఆక్రమించిన ఎంపీవీఎస్ మూర్తి**

**పేదల ఇళ్ల నిర్మాణాల కోసం కేటాయించిన స్థలంలో పాగా**

తెలుగుదేశం పాలనలో ప్రభుత్వ 'ముఖ్య పెద్దల అండతో కబ్జాలు దర్జాగా సాగిపోతున్నాయి. విశాఖ జిల్లాలో రుషికోండ వద్ద రూ. వెయ్యి కోట్ల విలువ చేసే 55.24 ఎకరాల ప్రభుత్వ భూమిని కబ్జా చేసిన గీతం సంస్థల అధినేత, సీఎం చంద్రబాబు బంధువు ఎంపీవీఎస్ మూర్తి.. పేదల ఇళ్ల నిర్మాణం కోసం రాజీవ్ స్వగ్రూహ కార్పొరేషన్ కు కేటాయించిన భూములనూ వదల్లేదు. ప్రభుత్వ భూమిని కబ్జా చేశానని, దాన్ని నామమాత్రపు ధరకు ఇచ్చేయాలని ఏకంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని ఆయన కోరడం, అందుకు అనుగుణంగా నిర్ణయం తీసుకోవడానికి రంగం సిద్ధంకావటం చకచకా జరిగాయి.

విశాఖపట్టణంలోని గీతం యూనివర్సిటీలో సర్కారు భూమి ఆక్రమణలే అధికమనే ఫిర్యాదులు వెల్లవెత్తుతున్నాయి. విశాఖ జిల్లా రుషికోండ, ఎండాడ గ్రామాల్లో రూ. వెయ్యి కోట్ల విలువ చేసే 55.24 ఎకరాల ప్రభుత్వ భూమిని కబ్జా చేసిన గీతం కాలేజీ చైర్మన్, ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు బంధువు ఎంపీవీఎస్ మూర్తికి నామమాత్రపు ధరతో కట్టపెట్టేందుకు ప్రభుత్వం రంగం సిద్ధం చేసిన విషయాన్ని మీడియా బయటపెట్టింది. కబ్జా చేయడమే నేరం.. అయితే ఆ కబ్జా చేసిన భూములను వివిధ ప్రభుత్వ సంస్థలకు కేటాయించినా ఆ కేటాయింపులను సైతం రద్దు చేసి మరీ బంధువుకు కట్టపెట్టడాన్ని ఆధార సహితంగా మీడియా బయటకు తీసుకువచ్చింది. ఈసారి రాజీవ్ స్వగ్రూహ భూములపై 'గీతం' కన్ను పడింది.

## భూములు కాపాడుకోవాలంటూ

## రాజీవ్ స్వగ్రూహకు కలెక్టర్ లేఖ

సామాన్య, మధ్య తరగతి ప్రజలకు ఇళ్లు నిర్మించి ఇచ్చేందుకు

**GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH  
ABSTRACT**

Lands – Visakhapatnam district – Alienation of Govt. Land to a total extent of Ac.57-73 Cts covered by Sy.No.20 & 16/3 (p) of Yendada village, Visakhapatnam Rural Mandal – Allotment in favour of A.P.Rajiv Swagruha Corporation Ltd., for construction of affordable Housing under Rajiv Swagruha programme on payment of value as per the pricing policy guidelines issued in GO Ms.No.1440, Revenue (Assn.V) Dept., Dated 4.12.2008 – Orders – Issued.

---

**REVENUE (ASSIGNMENT -I) DEPARTMENT**

G.O.Ms.No. 219 Date : 20 -02-2009  
READ: the following:-

1. From the Dist.Collector, Visakhapatnam Lr.Rc.No.1641/ 2007 E2.,a Dated 29.10.2008.
2. From the CCLA, Hyderabad Lr.No.B3/ 1433/ 2008,Dated 24.12.2008.

**విశాఖలో పేదల ఇళ్ల నిర్మాణాల కోసం 2009లో రాజీవ్ స్వగ్రూహ కార్పొరేషన్ కు భూములు కేటాయిస్తూ జీవో 219 ద్వారా ఇచ్చిన ఉత్తర్వులు.**

1. Land alienated to Rajiv Swagruha :	Ac.7.61cts (Sy.No.16 Ac.1.95cts; Sy.No.20 Ac.5.66cts)
2. Lands advance possession to the Tourism Dept: Ac.5.60cts (Sy.No.20)	
3. Lands advance possession given to Marine police Ac.0.35cts (Sy.No.55)	
Total	Ac.13.56 cts

At this juncture, I submit that, the land already allotted to Rajiv Swagruha Corporation vide G.O.Ms.No.219, Dtd.20-2-09 and it is not possible to re-allocate to the GITAM University by the Revenue Department even though they are under encroachment. Further the Rajiv Swagruha Corporation may be directed to take steps for protect their lands.

**రాజీవ్ స్వగ్రూహకు కేటాయించిన భూములను తిరిగి గీతంకు ఇవ్వటం సాధ్యం కాదని, వాటిని రాజీవ్ స్వగ్రూహ కార్పొరేషన్ రక్షించుకోవాలని సూచిస్తూ 2016 జనవరి 1వ తేదీన నాటి కలెక్టర్ రాసిన లేఖ.**

ప్రభుత్వం 2009లో రాజీవ్ స్వగ్రూహ కార్పొరేషన్ కు కేటాయించిన భూములను కూడా గీతం యూనివర్సిటీ ఆక్రమించింది. అప్పట్లో రాజీవ్ స్వగ్రూహ కార్పొరేషన్ కు ప్రభుత్వం 7.61 ఎకరాలను కేటాయించింది. సుమారు వంద కోట్ల రూపాయలు విలువైన ఈ భూమిని ఆక్రమించడమే కాకుండా ఆ భూమిని తమకే కేటాయించాలంటూ గీతం వర్సిటీ యాజమాన్యం రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరింది. అయితే ఎండాడలోని రాజీవ్ స్వగ్రూహ కార్పొరేషన్ కు కేటాయించిన 7.61 ఎకరాలను గీతం యూనివర్సిటీ యాజమాన్యం



రాజీవ్ స్వగృహకు కేటాయించిన స్థలంలో నిర్మించిన గీతం భవనాలు

ఆక్రమించిందని, ఇది ప్రభుత్వ భూమి అయినందున గీతం యూనివర్సిటీకి కేటాయించడం సాధ్యం కాదని గతంలో విశాఖ జిల్లా కలెక్టర్ గా ఉన్న యువరాజ్ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి స్పష్టం చేశారు. రాజీవ్ స్వగృహకు జరిగిన భూముల కేటాయింపులను రద్దు చేసి గీతం యూనివర్సిటీకి ఇవ్వడం సాధ్యం కాదంటూ కలెక్టర్ యువరాజ్ భూ పరిపాలన ప్రధాన కమిషనర్ కు లిఖిత పూర్వకంగా తెలియజేశారు. గీతం యూనివర్సిటీ ఆక్రమణలో ఉన్న భూమిని స్వాధీనం చేసుకుని పరిరక్షించుకోవాల్సిందిగా కూడా రాజీవ్ స్వగృహ కార్పొరేషన్ కు యువరాజ్ సూచించారు. సర్వే నంబర్ 16లో 1.95 ఎకరాలు, సర్వే నంబర్ 20లో 5.66 ఎకరాలను రాజీవ్ స్వగృహ కార్పొరేషన్ కు కేటాయిస్తూ 2009 ఫిబ్రవరి 20వ తేదీన జీవో 219 జారీ చేసినట్లు కలెక్టర్ యువరాజ్ ప్రభుత్వానికి పంపిన నివేదికలో స్పష్టం చేశారు. అయితే గీతం యూనివర్సిటీ యాజమాన్యం మాత్రం ఎలాగైనా ఆ భూమిని కాజీయాలని ప్రయత్నాలు చేస్తూనే ఉంది. ఈ నేపథ్యంలో గతంలో కలెక్టర్ ఇచ్చిన నివేదికను బుట్టదాఖలు చేసి ఆ భూమిని నామమాత్రపు

ధరకు కట్టబెట్టేందుకు ప్రభుత్వం సిద్ధం చేసింది. ఈ మేరకు ప్రతిపాదనలు సిద్ధం చేయాల్సిందిగా రెవెన్యూ శాఖ అధికారులను ప్రభుత్వ పెద్దలు ఆదేశించారు. త్వరలోనే రాజీవ్ స్వగృహ కార్పొరేషన్ భూములను గీతం యూనివర్సిటీ పరం చేయనున్నారు.

### ప్రభుత్వ భూమిని వేదలు ఆక్రమిస్తే ఇస్తారా?

ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలకు కేటాయించిన భూములను రద్దు చేయడం, సామాన్యుల ఇళ్ల నిర్మాణాలకు ఇచ్చిన భూమిని గీతం యూనివర్సిటీ పరం చేసే యత్నాలపై విమర్శలు వెలువెత్తుతున్నాయి. అత్యధిక ఫీజులు వసూలు చేస్తున్న గీతం వర్సిటీ సామాజిక సేవలేమీ అందించడం లేదు. అలాంటి సంస్థకు నామమాత్రపు ధరకు భూములు ఎందుకు అప్పగించాలి?. ప్రభుత్వ భూమిని ఆక్రమించుకుని నామమాత్రపు ధరకు ఇవ్వాలని పేద ప్రజలు కోరితే ఇదే ప్రభుత్వ పెద్దలు ఇస్తారా?.

# రూ. 69 కోట్లు..

## లింగమనేనికి 6.19 ఎకరాలు ధారాదత్తం..

మార్కెట్ విలువ రూ. 102 కోట్లు.. రూ. 33 కోట్లకే అప్పగింప

నాగార్జున వర్సిటీకి ఎదురుగా బ్యాంకు తనఖాలో ఉన్న 6.19 ఎకరాల భూమి ఇది. రాష్ట్ర విభజనకు ముందు 2014లో దీని విలువ రూ. 35.59 కోట్లుగా లెక్కకట్టారు. రాజధాని ప్రాంతంలో ఉన్న ఈ భూమి ప్రస్తుత మార్కెట్ విలువ రూ. 102 కోట్లు కానీ ఈ స్థలాన్ని కేవలం రూ.33 కోట్లకే కట్టబెట్టేందుకు రంగం సిద్ధమైంది.

రాజధాని భూములు దోచుకునే విషయంలో ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబుకి, లింగమనేని రమేశ్ కి 15 ఏళ్ల క్రితమే బంధం ఏర్పడింది. చంద్రబాబు 2003లో విజయవాడ-గుంటూరు మధ్యలో 16వ నంబర్ జాతీయ రహదారి వెంబడి ప్రజావసరాల పేరుతో సేకరించిన భూములను లింగమనేని గ్రూపునకు చంద్రబాబు కట్టబెట్టడం చూస్తే వాళ్ల బంధం ఎంతలా పెనవేసుకుందో అర్థం అవుతుంది.

### ప్రజావసరాల పేరు చెప్పి..

2001లో సామాన్య, మధ్యతరగతి ప్రజలకు ఇళ్లు, ఇళ్ల స్థలాల కోసమని చెప్పి వీజీటీఎం-ఉడా 'సైట్స్ అండ్ సర్వీసెస్' పథకం పేరిట 115.91 ఎకరాలను తీసుకోవాలని నిర్ణయించారు. దీని కోసం మంగళగిరి ప్రాంతంలోని నంబూరు, కాజ, కంఠేరు గ్రామాల మధ్య జాతీయ రహదారి పక్కన, నాగార్జున యూనివర్సిటీకి ఎదురుగా ఉన్న ఏసీసీ సిమెంట్స్ కంపెనీ భూములే లక్ష్యంగా చేసుకున్నారు. గుంటూరు జిల్లా తాడికొండ, పెదకాకాని, నంబూరు మండలాల్లో ఉన్న 115.91 ఎకరాల భూమిని మూడు నోటిఫికేషన్ల ద్వారా వుడా 11 నెలల్లోనే సేకరించింది.

### పేరు ఒకరికి.. ఫలితం మరొకరికి

సేకరించిన 115.91 ఎకరాలను సామాన్యల గృహనిర్మాణానికి వాడకుండా కొద్ది నెలల్లోనే లింగమనేని గ్రూప్ కి వీజీటీఎం-వుడా కట్టబెట్టేసింది. ముందస్తు ప్రణాళికలో భాగంగా ఆ భూముల వేలం ప్రకటన (ఆర్.సి.నెం.365/2001, తేదీ 13-03-2003) జారీచేసింది. 27-03-2003న బిడ్లు పిలిచింది. వేలం ఆపాలని హైకోర్టు స్టే ఇచ్చినప్పటికీ ఏమాత్రం జాప్యం లేకుండా లింగమనేని రియల్ ఎస్టేట్ కంపెనీకి 115.91 ఎకరాలను రూ. 8 కోట్లకు ప్రభుత్వం అప్పగించేసింది. ఆ భూమిని అభివృద్ధి చేసి విక్రయించి ఉంటే



అప్పట్లోనే కనీసం రూ. 100 కోట్ల వరకు ఉడాకు సమకూరేది. భూసేకరణ ద్వారా తీసుకున్న భూమిని సేకరించిన అవసరాల కోసం కాకుండా, ఎటువంటి అభివృద్ధి చేయకుండా ఉడా యథాతథంగా విక్రయించడమనేది చట్టవిరుద్ధమని నిపుణులు చెప్పినా అప్పట్లో సర్కార్ పట్టించుకోలేదు.

### ఐజేఎం-రెయిన్ ట్రీపార్కు..

సీఎం చంద్రబాబుకు సింగపూర్, మలేసియా దేశాల్లో వ్యాపార సంబంధాలున్నాయనేది బహిరంగ రహస్యమే. ఆ సంబంధాల వల్లే మలేసియాకు చెందిన ఐజేఎం సంస్థకు హైదరాబాద్ లోని కూకట్ పల్లి హౌసింగ్ బోర్డు స్థలం కేటాయించి ఐజేఎం- మలేషియా టౌన్ షిప్ ను నిర్మించారనే విమర్శలు అప్పట్లో వెల్లువెత్తాయి. అమరావతిలో కూడా వీజీటీఎం- వుడా నుంచి లింగమనేనికి ధారాదత్తం చేసిన 115.91 ఎకరాల్లోనే ఐజేఎం-రెయిన్ ట్రీపార్కు అపార్టుమెంట్ల సముదాయం రావడం విశేషం. అపార్టుమెంట్లను విక్రయించడం ద్వారా సొమ్ము చేసుకోవడంతో పాటు తాజాగా తమ వారికి చెందిన ప్లాట్లను ఎక్కువ అద్దె చెల్లిస్తూ అధికారులకు నివాసాలుగా చంద్రబాబు సర్కార్ కేటాయించింది.

### 'లింగమనేనే' రాజధాని సరిహద్దు..

రాష్ట్ర విభజన తరువాత లింగమనేని భూములు ల్యాండ్ వూలింగ్ పరిధిలోకి రాకుండా భారీ ఎత్తున అబ్బి చేకూర్చారు. రాజధానికి లింగమనేని రియల్ ఎస్టేట్ భూములే సరిహద్దు. ఆ భూములకు కేవలం కొద్ది మీటర్ల దూరంలోనే ఇన్నర్ రింగ్ రోడ్డు వెళుతోంది.

# రూ. 50 కోట్లు బెజవాడలో 'బొండా'గిరి!

తప్పుడు పత్రాలు సృష్టించి స్వాతంత్ర్య సమరయోధుడి భూమి స్వాహా

5.16 ఎకరాలు భార్య పేరు మీద రిజిస్ట్రేషన్

విజయవాడ నగరంలో 5.16 ఎకరాల భూమి.. విలువ రూ.50 కోట్లు పైమాటే.. యజమానులు సాదాసీదా వ్యక్తులు. ఇంకేముంది టీడీపీ ఎమ్మెల్యే బొండా ఉమామహేశ్వరరావు ప్రహారీ కట్టేశారు.. తప్పుడు పత్రాలు సృష్టించి దానికి తన భార్యను యజమానిని చేసేశారు. ఆ భూమికి వారసుడినని వచ్చిన వ్యక్తిపై తన మనుషులతో దౌర్జన్యం చేయించి వెళ్లగొట్టారు. విషయం వెలుగులోకి వచ్చి సీబీడీ కేసు నమోదు కావడంతో అధికారదర్పం ప్రదర్శించారు. తమ మాట వినకుంటే అంతు చూస్తామని బెదిరింపులకు పాల్పడ్డారు.



## స్వాతంత్ర్య సమరయోధుడి కుటుంబం నేపథ్యం..

విజయవాడ మొగల్రాజపురానికి చెందిన కసిరెడ్డి సూర్యనారాయణ స్వాతంత్ర్య సమరయోధుడు. అప్పట్లో కర్నూలు జైల్లో మూడేళ్లు శిక్ష అనుభవించారు కూడా. ఆయనకు ప్రభుత్వం 1952లో విజయవాడలోని సింగ్ నగర్ లో 10.16 ఎకరాల భూమి కేటాయించింది. ఆయనకు ఇద్దరు కుమారులు. వారిలో వెంటకేశ్వరరావుకు వివాహం కాలేదు. రామకృష్ణకు వివాహమై పిల్లలున్నారు. సూర్యనారాయణ కుటుంబం ఆ 10.16 ఎకరాల్లో తమ ఆర్థిక అవసరాల కోసం 5 ఎకరాలను దఫదఫాలుగా విక్రయించగా 5.16 ఎకరాలు మిగిలింది. సూర్యనారాయణ చిన్న కుమారుడు 1981లో, పెద్ద కుమారుడు వెంటకేశ్వరరావు 2013లో చనిపోయారు.

### 1981లో చనిపోతే..

### 1983లో పంపకాలు చేసుకున్నట్లు..

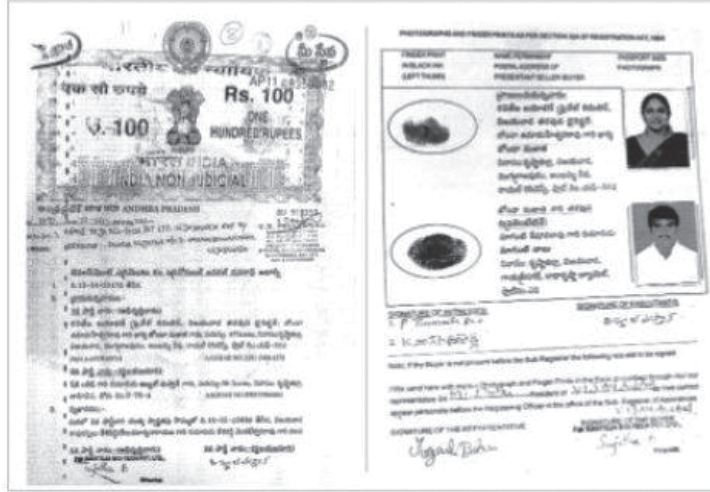
ఈ నేపథ్యంలో ఆ భూమిపై విజయవాడ సెంట్రల్ ఎమ్మెల్యే బొండా ఉమామహేశ్వరరావు కన్నుపడింది. ప్రస్తుతం అక్కడ ఎకరా మార్కెట్ విలువ రూ.10 కోట్లు పైనే ఉంది. ఆ లెక్కన దాని విలువ

రూ.50 కోట్లు పైమాటే. అధికార పార్టీ ఎమ్మెల్యేగా బొండా రంగంలోకి దిగి రెవెన్యూ, రిజిస్ట్రేషన్ అధికారుల సహకారంతో తప్పుడు పత్రాలు సృష్టించారు. సూర్యనారాయణ ఇద్దరు కుమారులు వెంటకేశ్వరరావు, రామకృష్ణ తండ్రి ఆస్తిని 1983లో పంపకాలు చేసుకున్నట్లు ఒప్పంద పత్రాలు సృష్టించారు. (వాస్తవానికి రామకృష్ణ 1981లోనే చనిపోయారు.) అనంతరం వెంటకేశ్వరరావు తన వాటా భూమిని 2013లో విజయవాడకు చెందిన అబ్దుల్ మస్తాన్, రామిరెడ్డి కోటేశ్వరరావులకు విక్రయించినట్లు మార్చారు. తర్వాత వారిద్దరూ ఆ భూమిని ఎమ్మెల్యే బొండా ఉమామహేశ్వరరావు భార్య సుజాతతోపాటు మరో అయిదుగురికి డెవలప్ మెంట్ కోసం రాసిచ్చినట్లు పత్రాలు సృష్టించారు. ఆ మేరకు విజయవాడ గాంధీనగర్, నున్న సబ్ రిజిస్ట్రార్ కార్యాలయాల్లో రిజిస్ట్రేషన్ చేయించారు. వెంటనే ఆ భూమి చుట్టూ ప్రహారీ నిర్మించి ఒక షెడ్యూ వేసి తన మనుషులను కాపాలాగా ఉంచారు.

## కోటేశ్వరరావును బరిడీ కొట్టించింది ఇలా..

ఈ భూమాయ కోసం అబ్దుల్ మస్తాన్, రామిరెడ్డి కోటేశ్వరరావులను కూడా ఎమ్మెల్యే బొండా పక్కదొంగిగా బురిడీ కొట్టించారు.





ఎమ్మెల్యే బొండా ఉమామహేశ్వరరావు సతీమణి బొండా సుజాత పేరు మీద అడ్డదారుల్లో సృష్టించిన డాక్యుమెంట్లు

కోటేశ్వరరావు తన ఇంటిని తనఖా పెట్టుకుని అప్పు ఇవ్వాలని ఎమ్మెల్యే బొండా ఉమా అనుచరుడైన కార్పొరేటర్ మహేష్ ను సంప్రదించారు. అందులో భాగంగా విజయవాడ గాంధీ నగర్ లోని రిజిస్ట్రేషన్ కార్యాలయానికి వెళ్లిన కోటేశ్వరరావుతో పలు పత్రాలపై సంతకాలు చేయించారు. ఆ తర్వాత సాంకేతిక కారణాలతో అప్పు ఇవ్వలేమని చెప్పి పంపించేశారు. ఆ రోజు కోటేశ్వరరావు చేసిన సంతకాలతోనే కథ నడిచింది. వెంకటేశ్వరరావు నుంచి భూమిని కోటేశ్వరరావు కొనుగోలు చేసినట్లు.. దాన్నే ఎమ్మెల్యే భార్య సుజాతతో పాటు మరో అయిదుగురికి పవర్ ఆఫ్ అటార్నీ పేరిట రిజిస్ట్రేషన్ చేయించినట్లు మార్చారు. కాగా అతనితో పాటు భూమి రాయించినట్లు ఉన్న మరో వ్యక్తి అబ్దుల్ మస్తాన్ ప్రస్తుతం తీవ్ర అనారోగ్యంతో మాట్లాడలేని స్థితిలో ఉన్నారు.

### వెలుగులోకి వచ్చింది..

తమ భూమికి కంచె వేసిన విషయం తెలుసుకున్న స్వాతంత్ర్య సమరయోధుడు సూర్యనారాయణ మనవడు సురేష్ బాబు (రామకృష్ణ కుమారుడు) అక్కడకు రావడంతో విషయం వెలుగులోకి వచ్చింది. గతేడాది మార్చిలో అక్కడికి వెళ్లిన సురేష్ పై ఎమ్మెల్యే మనుషులు ఆ భూమి తమదంటూ దౌర్జన్యానికి దిగారు. సురేష్ సింగ్ నగర్ పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేసినా ఫలితం లేకపోవడంతో ఆరు నెలల కిందట సీఐడీ విభాగాన్ని ఆశ్రయించారు. వారు కేసు నమోదు చేసి విచారణ ప్రారంభించారు. భూమి రాసిచ్చిన కోటేశ్వరరావును అదుపులోకి తీసుకుని విచారించారు. అసలు తనకు ఆ భూమి విషయమే తెలిదని.. తానెలా రిజిస్ట్రేషన్ చేస్తానంటూ ప్రశ్నించారు. సంతకాలు చూపించగా గతంలో అప్పు కోసం తాను చేసిన సంతకాలను ఇలా వాడుకున్నారని కోటేశ్వరరావుకు అర్థమై అదే విషయాన్ని వారికి చెప్పారు. దీంతో సీఐడీ వారు బొండా ఉమా భార్య

సుజాత, ఆయన ప్రధాన అనుచరుడు మాగంటి బాబు, మరో ఆరుగురిపై కేసు నమోదు చేశారు.

### కోటేశ్వరరావుకు

### బొండా వర్గీయుల బెదిరింపులు

తమ భూభాగోతం బట్టబయలు కావడం, అందులో కోటేశ్వరరావు వాంగూలం కీలకం కావడంతో ఆయనకు బెదిరింపులు ఎదురయ్యాయి. తాము చెప్పినట్లు చేస్తే భారీ మొత్తం ఇవ్వడంతో పాటు కేసు నుంచి బయటపడేస్తామని ఆశ చూపారు. లేకుంటే అంతు చూస్తామని బొండాకు అత్యంత నన్నిహితుడైన కార్పొరేటర్ గండూరి మహేష్ బెదిరించారు. దాంతో భీతిల్లిన కోటేశ్వరరావు బొండా ఉమా వర్గీయుల నుంచి ప్రాణహాని ఉండని.. రక్షణ కల్పించాలని జనవరి 28, 2018న విజయవాడ పోలీస్ కమిషనర్ గౌతం సవాంగ్ ను కోరారు.

### బొండా ఉమా కుటుంబం

### మా భూమిని కబ్జా చేసింది

స్వాతంత్ర్య సమరయోధుడైన మా తాతగారికి ప్రభుత్వం ఇచ్చిన భూమిని ఎమ్మెల్యే బొండా ఉమా కుటుంబం కబ్జా చేసింది. సామాన్యులను ఆదుకోవాల్సిన ఎమ్మెల్యే బొండా ఉమానే తన భార్య సుజాత పేరిట భూమి కబ్జా చేస్తే ఇక మాకు దిక్కెవరు? దీనిపై మాకు ప్రభుత్వమే న్యాయం చేయాలి.



- కేసిరెడ్డి సురేష్ బాబు

# రూ. 40 కోట్లు

## 'గల్లా'కు భూ నజరానా

### GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH

#### ABSTRACT

Lands- Chittoor District – Alienation of land to an extent of Ac.21.69 cts (Ac.18.94 cts in Sy No.692/5 etc and Ac.2.75 cts in Sy No.137/3) in Karakambadi Village of Renigunta (M) on payment Market Value @ Rs.22,50,000 per acre, in favour of M/s Mangal Industries Ltd. for establishment of Industry, subject to certain conditions – Orders – Issued.

#### REVENUE (ASSIGNMENT. V) DEPARTMENT

G.O.MS.No.

Dated: 12-11-2015

Read the following:

1. From the District Collector, Chittoor, Rc. No. E1/9345/2008, dt. 22.10.2009.
2. From the District Collector, Chittoor, Rc. No. E1/5148/2010, dt. 21.09.2015.
3. From the CCLA. AP. Hyderabad, Lr. No. Assn.III(2)/147/2015, dt. 06.10.2015.
4. From the CCLA. AP. Hyderabad, Lr. No. Assn.III(2)/1425/2015, dt. 19.10.2015.

-:0:-

ORDER :

గల్లా కుటుంబానికి చెందిన మంగళ్ ఇండస్ట్రీస్ కు  
భూమి కేటాయిస్తూ జారీ చేసిన జీవో

మాజీ మంత్రి గల్లా అరుణకుమారి, గుంటూరు ఎంపీ గల్లా జయ దేవ్ కుటుంబానికి చెందిన మంగళ్ ఇండస్ట్రీస్ కు బాబు సర్కారు తిరు పతిలో అత్యంత విలువైన భూమిని కారు చౌకగా కట్టబెట్టింది. నగ రంలో కలసిపోయినట్లుగా కడప - తిరుపతి రహదారిలో ఉండే కర కంబాడిలో రూ. 43.98 కోట్ల విలువైన భూమిని రూ. 4.88 కోట్లకే మంగళ్ ఇండస్ట్రీస్ కు ధారాదత్తం చేసింది. కేవలం ఎకరా రూ. 22.50 లక్షల ధరతో 21.69 ఎకరాలను మంగళ్ ఇండస్ట్రీస్ కు కేటాయిస్తూ 2015 నవంబర్ 12వ తేదీన రెవెన్యూ శాఖ జీవో 490 జారీ చేసింది. రేణిగుంట విమానాశ్రయానికి, తిరుపతి, రేణిగుంట రైల్వే స్టేషన్లకు,

తిరుపతి బస్టాండుకు, మంగళం బస్సు డిపోకు చాలా దగ్గరగా ఉండి బాగా అభివృద్ధి చెందుతోన్న కరకంబాడి ప్రాంతంలో భూమి దొరక డమే కష్టం.

ఇంత కీలకమైన ప్రాంతంలో కనిష్టంగా వేసుకున్నా మార్కెట్ లో ఎకరా విలువ రూ. 2.5 కోట్లుపైనే ఉంటుందని అధికార వర్గాల అంచనా. అయితే ప్రభుత్వం మాత్రం మంగళ్ ఇండస్ట్రీస్ కు ఎకరా రూ.22.50 లక్షలకే కట్టబెట్టింది. గల్లా అరుణకుమారి మంత్రిగా చేయించుకోలేకపోయిన పనిని చంద్రబాబు ముఖ్యమంత్రి కాగానే ఆమెకు చేసి పెట్టారు.

# రూ. 39.15 కోట్లు

## బ్యాంకు తనఖా భూములు లింగమనేని పరం

రాజధాని ప్రాంతంలోని భూములను అధికారపార్టీ ముఖ్యనేతలు, వారి అనుయాయులు కొండచిలువల్లా మింగేస్తున్నారు. చిన్న, సన్నకారు రైతుల భూముల ఆక్రమణే ప్రధాన ధ్యేయంగా సాగిపోతున్న వారి కార్యకలాపాల్లో ఇప్పుడు మరో కోణం వెలుగులోకి వచ్చింది. రాజధానిలో అత్యంత కీలకమైన ప్రాంతాల్లో బ్యాంకు తనఖాలో ఉన్న విలువైన భూముల్ని నయానో, భయానో లాగేసుకుని తమ రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపార సామ్రాజ్యాన్ని విస్తరించుకుంటున్నారు.

### వేలంలో తక్కువకు పొడినా..

హైదరాబాద్ కు చెందిన ఓ కంపెనీ 2014లో బంజారాహిల్స్ లోని సిండికేట్ బ్యాంక్ రుణం కోసం గుంటూరు జిల్లా చినకాకానిలో సర్వే నంబర్లు 230, 231 ఏల్లో తనకున్న 3 ఎకరాల భూమిని సెక్యూరిటీగా చూపింది. బ్యాంకు అధికారులు ఈ భూమి విలువ అంచనా వేసి రూ. 9 కోట్ల రుణాన్ని మంజూరు చేశారు. అయితే మార్కెట్ ఒడిమడుకుల కారణంగా ఆ కంపెనీ వ్యాపారం సక్రమంగా సాగలేదు. ఈ నేపథ్యంలో బ్యాంకు అధికారులు రూ. 36.37 లక్షల వడ్డీని చెల్లించాలని కోరడంతో, ఆ కంపెనీ వెంటనే రూ. 20 లక్షలను బ్యాంకులో డిపాజిట్ చేసింది. తమ 3 ఎకరాల భూమి అభివృద్ధి నిమిత్తం మరో కంపెనీతో ఒప్పందం కుదుర్చుకున్నామని, అప్పు మొత్తాన్ని త్వరలో చెల్లించేస్తామని బ్యాంకుకు తెలిపింది. ఈ భూమిపై లింగమనేని అనుచరుల కన్ను పడింది. ఆ భూమికి పక్కనే లింగమనేని సంస్థకు 10 ఎకరాలు కూడా ఉంది. కంపెనీ భూమితో కలుపుకొని 13 ఎకరాల్లో గ్రీన్ ఫీల్డ్ టౌన్ షిప్ ను అభివృద్ధి చేసి వందలాది కోట్ల రూపాయలు గడించడానికి ముఖ్యమంత్రి, ఓ మంత్రితో లింగమనేని వ్యూహం రచించారు. బ్యాంకర్లపై ఒత్తిడి తెచ్చి నిబంధనలకు విరుద్ధంగా ఆ మూడు ఎకరాలను వేలం వేయించారు. అయితే బ్యాంకుకు రావాల్సిన మొత్తం బకాయిల్ని రాబట్టుకునే ప్రయత్నాలు కూడా సజావుగా చేయలేదు. బ్యాంకుకు మొత్తం రూ.11.87 కోట్లు రావాల్సి ఉండగా, రూ.10.85 కోట్లకే వేలం పొడిన 'లింగమనేని అండ్ కో'కి ఆ భూమిని కట్టబెట్టేశారు. బహిరంగ మార్కెట్లో ఈ భూమి విలువ రూ. 50 కోట్లకు పైగా ఉంటుంది.



### రుణం చెల్లిస్తామన్నా వేలమే..

హైదరాబాద్ కు చెందిన ఓ కంపెనీ స్పిన్నింగ్ మిల్లు కొనుగోలు కోసం 2014లో సిండికేట్ బ్యాంకు, ఒంగోలు బ్రాంచ్ లో రూ. 31.75 కోట్ల రుణం కోసం దరఖాస్తు చేసుకుంది. ఇందుకు ప్రకాశం జిల్లా, దొడ్లవరప్పాడులోని 27.25 ఎకరాలను ప్రధాన హామీగా ఉంచింది. ఈ భూమి విలువను 2014లో రూ.26.01 కోట్లుగా, ప్లాంట్, మెషినరీల విలువను రూ.15 కోట్లుగా నిర్ణయించారు. అలాగే అదనపు హామీగా గుంటూరు-విజయవాడ జాతీయ రహదారికి సమీపంలో నాగార్జున వర్సిటీకి ఎదురుగా సర్వే నంబర్ 213/ఎ, 214లో ఉన్న 6.19 ఎకరాల భూమిని చూపారు. దీని విలువను బ్యాంకు 2014లో రాష్ట్ర విభజనకు ముందు రూ. 35.59 కోట్లుగా లెక్కగట్టింది. అలాగే రూ.13.13 కోట్లకు వ్యక్తిగత పూచీకత్తు, రూ.42 కోట్లకు కార్పొరేట్ గ్యారెంటీని కూడా కంపెనీ ఇచ్చింది. రాష్ట్ర విభజన తర్వాత రాజధాని ప్రకటించిన తర్వాత అదనపు హామీగా ఉంచిన భూమి విలువ భారీగా పెరిగింది. 2015 జూన్ లో ఆ భూమి విలువ రూ.75 కోట్లుగా అంచనా వేశారు. అయితే రుణ వాయిదాలను సక్రమంగా చెల్లించట్లేదంటూ 2016 ఫిబ్రవరి 18న కంపెనీని సిండికేట్ బ్యాంక్ నోటీసులు జారీ చేసింది. ఆ రుణాన్ని నిరర్థక ఆస్తిగా పరిగణించింది. రుణం మొత్తాన్ని చెల్లించే స్థామత తమకుందని చెప్పి ఆ కంపెనీ రూ. 10 కోట్లు చెల్లించింది. మిగిలిన రుణం చెల్లించేందుకు కొంత గడువు ఇవ్వాలని కోరింది. అయితే ఈ భూమికి రెండు వైపుల లింగమనేనికి భూములు ఉండటంతో తక్కువ ధరకే ఆ కంపెనీ భూములు కొట్టేసేందుకు లింగమనేని ఎత్తు వేశారు. లింగమనేనికి అండగా ముఖ్యమంత్రి, ఓ మంత్రి రంగంలోకి దిగి ఆ భూమిని వేలం వేయాలంటూ బ్యాంకర్లు ఒత్తిడి తెచ్చారనే ఆరోపణలు ఉన్నాయి. దీంతో అదనపు హామీగా ఉంచిన భూమి వేలానికి బ్యాంకు నిర్ణయం తీసుకుంది. వర్సిటీ వద్ద ఉన్న భూమి ప్రస్తుత మార్కెట్ విలువ రూ.102 కోట్లు ఉండగా దానిని రూ. 33 కోట్లకే విక్రయించడానికి నిర్ణయించినట్లు బ్యాంకు తన నోటీసులో పేర్కొంది. వాస్తవానికి వేలానికి ముందు సదరు ఆస్తి విలువను తప్పనిసరిగా మదింపు చేయాల్సిన బాధ్యత బ్యాంకుపై ఉంటుంది. ఆ పని చేయకుండా తక్కువ ధరకు లింగమనేనికే కట్టబెట్టేందుకు రంగం సిద్ధమైంది. ప్రధాన హామీగా ఉంచిన దొడ్లవరప్పాడులోని 27.25 ఎకరాలను, ప్లాంట్, మెషినరీల విలువ గురించి బ్యాంకర్లు పట్టించుకోవడం గమనార్హం.

# రూ. 25 కోట్లు ముక్తేశ్వరుడి గుడి భూమికి ఎసరు

లీజుకు 50.31 ఎకరాలు.. ఎకరా లీజు ఏడాదికి 20 వేలు

సదావర్తి సత్రం భూముల భాగోతంలో అడ్డంగా దొరికిపోయిన చంద్రబాబు ప్రభుత్వం మరో గుడి భూమికి ఎసరు పెట్టింది. కృష్ణా జిల్లాలో కృష్ణా నది ఒడ్డునే ఉన్న రూ. 25 కోట్లు విలువ చేసే దేవదాయ భూమిని టీడీపీకి చెందిన ఓ మాజీ మంత్రికి కట్టబెట్టారు. జగ్గయ్యపేట మండలం ముక్తేశ్వర గ్రామంలోని భవానీ ముక్తేశ్వరస్వామి వారి దేవస్థానానికి చెందిన 50.31 ఎకరాల భూమిని సుదీర్ఘకాలం పాటు లీజు పద్ధతిన ఆ నేతకు కట్టబెట్టారు. దీనికి పర్యాటక రంగం అభివృద్ధి కోసం అని పైకి చెబుతున్నారు. కేబీనెట్లో చర్చించినా.. మీడియాలో కథనాలు రావడంతో తాత్కాలికంగా ఆ ప్రతిపాదనను పక్కనపెట్టారు. అయితే అదునుచూసి గుట్టుచప్పుడు కాకుండా కట్టబెట్టడానికి అన్ని రకాలుగా రంగం సిద్ధం చేసి ఉంచారు. భవానీ ముక్తేశ్వరస్వామి వారి దేవస్థానానికి ముక్తేశ్వర.. ఆ చుట్టుపక్కల గ్రామాల్లో మొత్తం 170 ఎకరాల వ్యవసాయ భూములున్నట్లు దేవదాయ శాఖ అధికారులు చెబుతున్నారు. అందులో నది ఒడ్డున ముక్తేశ్వర గ్రామ పరిధిలోని 149, 150 సర్వే నంబర్లలో 50.31 ఎకరాల భూమి ఉంది. ఆ భూముల్లో రిసార్ట్ (టూరిజం హోటల్) నిర్మాణానికి మాజీ మంత్రి ప్రభుత్వానికి దరఖాస్తు



చేసుకున్నారు. హైదరాబాద్లోని ఎన్టీఆర్ ట్రస్ట్ భవన్లో కార్యదర్శిగా పనిచేసిన.. ఎమ్మెల్యేగా కూడా కొనసాగుతున్న నేతకు ఈ మాజీ మంత్రి సమీప బంధువు, రాజకీయ గురువు కూడా కావడంతో ఈ ప్రతిపాదన ఫైలు శరవేగంగా కదిలింది.

## లీజు ఏడాదికి రూ. 20 వేలు..

భూ కేటాయింపునకు ప్రభుత్వ పెద్దలు సుముఖంగా ఉండడంతో కిందిస్థాయి అధికారులను పూర్తిగా పక్కన పెట్టి దేవదాయ శాఖలో కీలక అధికారుల మధ్యే ఈ ఫైలుకు సంబంధించిన నిర్ణయాలు జరిగినట్లు దేవదాయ శాఖ వర్గాలు పేర్కొంటున్నాయి. ఎకరా రూ. 20 వేల చొప్పున 50.31 ఎకరాలకు ఏడాదికి పదిలక్షల లీజు ధరతో మొత్తం భూమి 33 ఏళ్ల పాటు ఇవ్వడానికి ప్రతిపాదనలు సిద్ధమయ్యాయి. గడువు ముగిసిన తర్వాత లీజు ఒప్పందం పొడిగించేందుకు అనుమతి ఇవ్వాలనే నిబంధన కూడా చేర్చారు. ఈ భూమికి పక్కనే సంబంధిత మాజీ మంత్రికి దాదాపు 200 ఎకరాలున్నట్లు స్థానికులు చెబుతున్నారు. అయినప్పటికీ ఆ మాజీ మంత్రి టూరిజం ప్రాజెక్టుకు దేవుడి భూములనే లీజు పద్ధతిన

కేటాయించాలని కోరారు. దేవుడి భూములను కొట్టేసి.. తన భూముల్లో కలిపేసుకోవాలన్న ఎత్తుగడతోనే ఆయన ఈ ప్రాజెక్టు తెరపైకి తీసుకొచ్చారన్న విమర్శ ఉంది.

## భక్తుల మనోభావాలతో చెలగాటమా?

దేవుడి భూములను పర్యాటక ప్రాజెక్టుకు లీజుకు ఇవ్వాలన్న ప్రతిపాదన చూసి అధికారవర్గాలు నివ్వెరపోతున్నాయి. విదేశీ స్వదేశీ పర్యాటకులను ఆకట్టుకోవడానికి మాంసాహారులతో పాటు మద్యాన్ని కూడా రిసార్టుల్లో ఇప్పటికే విక్రయిస్తున్నారు. ఇప్పుడు భవానీ ముక్తేశ్వరస్వామి భూముల్లో పర్యాటక ప్రాజెక్టు పేరుతో ఇలాంటి కార్యకలాపాలకు అవకాశం కల్పించి, భక్తుల మనోభావాలను దెబ్బతీసేందుకు సర్కారు ఒడిగట్టడంపై తీవ్రస్థాయిలో విమర్శలు వెల్లువెత్తుతున్నాయి.

# రూ. 25 కోట్లు

## విజయవాడలో పార్టీ కార్యాలయానికి 93 సెంట్లు

ఏడాదికి కేవలం రూ.1000 మాత్రమే అద్దె.. 33 ఏళ్లపాటు లీజు.. ఆపై 99 ఏళ్ల వరకు పెంచుకునే అవకాశం

విజయవాడ నగరం నడిబొడ్డునున్న ఆటోనగర్లోని విలువైన స్థలం. ఎకరం పాతిక కోట్లు పైమాటే. 'వడ్డించే వాడు మనవాడైతే..' అన్నట్లు ఈ స్థలాన్ని కారుచౌకగా తెలుగుదేశం పార్టీకి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ధారాదత్తం చేసింది. ఏడాదికి కేవలం వెయ్యి రూపాయల చొప్పున 99 ఏళ్లపాటు లీజుకిచ్చింది. అంతేకాదు.. ఆ లీజును 99 ఏళ్లకు పొడిగించుకునే సౌలభ్యం కూడా కల్పించింది. పరిశ్రమలు ఉండాలన్న చోట పార్టీ కార్యాలయానికి స్థలం కేటాయించింది. విజయవాడ ఆటోనగర్ లో జలవనరుల శాఖకు 93 సెంట్లు (4500 గజాల) స్థలం ఉంది. దీని ఖరీదు కనీసం రూ.25 కోట్లు ఉంటుంది. 2016 జూలైలో జారీచేసిన జీవో 340 ప్రకారం ఈ స్థలాన్ని తమకు కేటాయించాలంటూ జిల్లా తెలుగుదేశం పార్టీ అధ్యక్షుడు బచ్చుల అర్జునుడు అప్పట్లో దరఖాస్తు చేశారు. అంతే.. మంత్రి దేవినేని ఉమామహేశ్వరరావు నేతృత్వంలోని జలవనరుల శాఖ అందుకు క్రియరెస్స్ ఇచ్చేసింది. ఆ వెంటనే రెవెన్యూ శాఖ, నగరపాలక సంస్థలూ ఓకే చెప్పేశాయి. ఇంకేముంది.. ప్రభుత్వ

ఆమోదంతో ఈ స్థలం ఇప్పుడు తెలుగుదేశం పార్టీ నేతల చేతికి వెళ్లిపోయింది. మంత్రి నారా లోకేష్ శంకుస్థాపన చేశారు.

### నామమాత్రపు ధరకు అమరావతిలో 3.35 ఎకరాలు

రాష్ట్ర రాజధాని కేంద్రంలో అధికార టీడీపీ కార్యాలయానికి కోట్ల రూపాయల విలువైన భూమిని నామమాత్రపు ధరకు కట్టబెట్టారు. గుంటూరు జిల్లా మంగళగిరి మండలంలోని ఆత్మకూరులో అత్యంత విలువైన 3.35 ఎకరాల భూమిని ఎకరా కేవలం రూ. వెయ్యి ధరతో టీడీపీ కార్యాలయ భవనం కోసం కేటాయించారు. ఆత్మకూరులో భూమి కేటాయించాలని ఆ పార్టీ ప్రతినిధులు దరఖాస్తు చేసుకోగా గుంటూరు కలెక్టర్ పరిశీలించి రాష్ట్ర భూ పరిపాలన ప్రధాన కమిషనర్ (సీసీఎల్వ్)కి పంపించారు. సీసీఎల్వ్ నేతృత్వంలోని ఆంధ్రప్రదేశ్ భూ యాజమాన్య సంస్థ పరిశీలించి ప్రభుత్వ ఆమోదం కోసం పంపించింది. ప్రభుత్వం దానికి అనుమతి మంజూరు చేసింది.

# రూ. 13.80 కోట్లు

## టీడీపీ నేతకు భూ నజరానా

రూ.15 కోట్ల విలువైన భూమి రూ.1.20 కోట్లకే తిరుపతి సమీపంలో 15 ఎకరాలు కేటాయింపు

రాష్ట్రంలో అస్పదీయులకు ప్రభుత్వం భూసంతృప్తరణ కొనసాగిస్తోంది. చిత్తూరు జిల్లా తెలుగుదేశం పార్టీ ఉపాధ్యక్షుడు, తిరుపతి కేంద్రంగా వైద్య రంగంలో స్థిరపడ్డ డాక్టర్ కోడూరి బాలసుబ్రహ్మణ్యంకు చెందిన అలైట్ సూపర్ స్పెషాలిటీ ఆస్పత్రి నిర్మాణానికి అత్యంత విలువైన భూమిని కారుచౌకగా కేటాయించింది. తిరుపతి శివారు కరకంబాడిలో రూ.15 కోట్ల విలువైన భూమిని కేవలం రూ.1.20 కోట్లకే ఇవ్వాలని జిల్లా అధికారులను ఆదేశించింది. ఈ మేరకు రెవెన్యూ శాఖ ప్రత్యేక ముఖ్య కార్యదర్శి



డాక్టర్ మన్మోహన్సింగ్ జీవో ఎంఎస్ నెం.266 జారీ చేశారు.

### మంత్రుల ద్వారా ఫైరవీలు

తిరుపతి నుంచి మంగళం మీదుగా కడప హైవేకు వెళ్లే మార్గంలో కరకంబాడి ఉంది. దీనిపక్కనే అమరరాజా ఫ్యాక్టరీ ఉంది. దీనికి సమీపంలోనే విలువైన ప్రభుత్వ భూమి ఉంది. సర్వే నెంబరు 774/3లో ఉన్న 15 ఎకరాల ప్రభుత్వ భూమిని 500 పడకలతో నిర్మించే అలైట్ సూపర్ స్పెషాలిటీ హాస్పిటల్ కోసం

కేటాయించాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. ఇక్కడ మార్కెట్ విలువ ఎకరం రూ. 95 లక్షలుగా ప్రభుత్వం నిర్ణయించినప్పటికీ, అంతకంటే తక్కువ ధరకే తమకు భూమి కేటాయించాలంటూ ప్రభుత్వంపై ఒత్తిడి తెచ్చారు. అయితే ఇక్కడ మార్కెట్ విలువ ఎకరం రూ. 1 కోటి వరకూ ఉంది. డాక్టర్ బాలసుబ్రహ్మణ్యం రాష్ట్ర మంత్రులు నారా లోకేశ్, అమరనాథరెడ్డిల ద్వారా భూమి కోసం ప్రయత్నాలు చేశారని సమాచారం. దీంతో ప్రభుత్వం ఇదే సర్వే నెంబరులో ఉన్న 15 ఎకరాల భూమిని ఎకరం కేవలం రూ.8 లక్షలకే ఇవ్వాలని నిర్ణయానికొచ్చింది.

మూడేళ్లలో భూమిని వినియోగంలోకి తీసుకురావాలని, కేటాయించిన భూమిలో జలవనరుల రూపురేఖలు మార్చకూడదని జీవోలో స్పష్టం చేశారు. సంబంధిత అవసరాలకే భూమిని వినియోగించుకోవాలని పేర్కొన్నారు. రూ.15 కోట్ల విలువైన భూమిని కేవలం రూ.1.20 కోట్లకే కట్టబెట్టడంతో ఆగ్రహవేశాలు వ్యక్తమవుతున్నాయి. ఈ వ్యవహారంలో ప్రభుత్వం పెద్దలకు ముడుపులు ముట్టినట్లు విమర్శలు వినిపిస్తున్నాయి.

## పేదల భూములే టార్గెట్

### 20,603 ఎకరాల అసైన్డ్ భూములకు సర్కార్ ఎసరు

“పేదలకు చెందిన భూముల స్వాధీనంపై గత ప్రభుత్వం ఇచ్చిన జీవోలను నిలిపివేస్తాం. పేదలకు ఇచ్చిన భూములను ప్రైవేట్ సంస్థలకు బదిలీ చేసే విధానాన్ని రద్దు చేస్తాం. పరిశ్రమల పేరుతో దళితుల దగ్గర నుంచి స్వాధీనం చేసుకున్న అసైన్డ్ భూముల వివరాలను సేకరిస్తాం. దళితులకు న్యాయం చేస్తాం. భూమి లేని గిరిజన కుటుంబాలకు రెండెకరాల చొప్పున కొనుగోలు చేసే పంపిణీ చేస్తాం”...

- ఇదీ 2014 ఎన్నికల మేనిఫెస్టోలో తెలుగుదేశం పార్టీ ఇచ్చిన హామీ.



ఎన్నికల సమయంలో ఇచ్చిన హామీని తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం తుంగలో తొక్కుతోంది. పేదల పొట్లకొట్టి పెద్దల జేబులు నింపడమే లక్ష్యంగా పని చేస్తోంది. పరిశ్రమలు, వాణిజ్య అవసరాల కోసం ప్రధానంగా పేదల భూములపైనే సర్కారు గురి పెట్టింది. పేదలకు జీవనోపాధి కోసం గతంలో కేటాయించిన అసైన్డ్, పట్టా భూములను బలవంతంగా లాక్కొని, బడా పారిశ్రామికవేత్తలకు కట్టబెడుతోంది. విశాఖపట్నం, మచిలీపట్నం, దొనకొండ, శ్రీకాళహస్తి-ఏర్పేడు

పారిశ్రామిక నోడ్స్ పేరుతో 20,603.65 ఎకరాల పేదల భూములను, 22,015.27 ఎకరాల పట్టా భూములను సేకరించాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకుంది. ఈ భూములను ఇప్పటికే పరిశ్రమల శాఖ గుర్తించింది. గుర్తించిన భూములను వీలైనంత త్వరగా సేకరించి, ఏపీఐఐసీకి అప్పగించాలని జిల్లా కలెక్టర్లకు ప్రభుత్వం ఆదేశాలు సైతం జారీ చేసింది. నాలుగు పారిశ్రామిక నోడ్స్ కోసం అసైన్డ్, పట్టా భూములతోపాటు ప్రభుత్వ భూమి కలిపి మొత్తం

61,315.38 ఎకరాలను గుర్తించింది.

### చట్టమంటే లెక్కలేదా?

చట్టం ప్రకారం.. పేదలకు ఇచ్చిన అసైన్డ్ భూములను ఇతరులెవరూ కొనుగోలు చేయరాదు. ఎవరైనా కొనుగోలు చేస్తే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తిరిగి స్వాధీనం చేసుకోవాలి. అలా స్వాధీనం చేసుకున్న

భూమిని తొలుత కేటాయించిన పేదలు ఉంటే వారికే ఇవ్వాలి. వారు లేకపోతే ఇతర పేదలకు ఇవ్వాలి ఉంటుంది. అయితే, చట్టాన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం లెక్కచేయడం లేదు. ఎస్సీ, ఎస్టీలకు భూపంపిణీ కోసం పైసా కూడా ఖర్చు చేయకపోగా, వారి భూములను ఇతర అవసరాల కోసం ప్రభుత్వమే లాగేసుకోవడం బాధాకరమని ఉన్నతాధికారి ఒకరు వ్యాఖ్యానించారు.

నాలుగు పారిశ్రామిక నోడ్స్ కోసం సేకరించనున్న భూమి (ఎకరాల్లో)					
పారిశ్రామిక నోడ్	మండలం	అసైన్డ్ భూమి	ప్రభుత్వ భూమి	వట్టా భూమి	మొత్తం
విశాఖపట్నం	రాంబిల్లి	-	241.15	1143.30	1384.45
	నక్కవల్లి ఫేస్-1	-	2151.23	2390.30	4541.53
	నక్కవల్లి ఫేస్-2	-	289.76	1646.85	1936.61
మచిలీపట్నం	-	-	-	12,144.86	12,144.86
దొనకొండ	-	5690.73	7640.64	3785.23	17116.60
శ్రీకాళహస్తి-	ఏర్పేడు				
	తొట్టెంబేడు	7744.83	2937.40	322.98	11,005.21
	తొట్టెంబేడు	7168.09	5436.28	581.75	13,186.12
	బీఎన్ కండ్రిగ	-	-	-	-
మొత్తం		20,603.65	18,696.46	22,015.27	61,315.38

# భూములు లీజులు లేవు... ధారాదత్తమే!

రాష్ట్రంలోని విలువైన భూములను తన అనుచరులకు అప్పగించే ఉద్దేశంతో, చంద్రబాబు నాయుడు భూముల లీజు కాలాన్ని 33 సంవత్సరాల నుంచి 99 సంవత్సరాలకు పెంచారు. ఆ తరువాత అసలు పూర్తి స్థాయిలో అమ్మకం మొదలు పెట్టారు. పారిశ్రామిక అభివృద్ధి పేరుతో సాధారణ రైతులనుంచి బలవంతంగా భూములు లాక్కుంటున్న చంద్రబాబు నాయుడు ముడుపుల కోసం వాటిని పారిశ్రామిక సంస్థలకు అమ్ముకున్నారు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ పారిశ్రామికాభివృద్ధి సంస్థ ద్వారా చంద్రబాబు, తనకు ముడుపులు ముట్టజెప్పిన వారికి ప్రభుత్వ స్థలాలను కారు చౌకగా అమ్ముకున్నారు. ఈ మేరకు 48వ నంబర్ జీవోను 2016 ఏప్రిల్ 4న విడుదలైంది.

ఈ అమ్మకాన్ని ఒక పథకం ప్రకారం ముందుకు తీసుకువచ్చారు. మొదట రాష్ట్ర ప్రభుత్వ టూరిజం ప్రాజెక్టుల భూముల లీజు వ్యవధిని 99 సంవత్సరాలకు పెంచారు. కొత్త పారిశ్రామిక విధానంలో ఈ అంశాన్ని పొందు పరిచారు. 2015 ఏప్రిల్ 29న జరిగిన రాష్ట్ర పెట్టుబడుల ప్రోత్సాహక మండలి సమావేశంలో భూములను మొత్తంగా అమ్మే ఆలోచనను ముందుకు తెచ్చారు. భూమిని పూర్తి హక్కులతో అమ్మకపోతే రాష్ట్రంలో ప్రాజెక్టులను ఏర్పాటు చెయ్యడం కష్టమని ఈ సమావేశంలో కొంతమంది పారిశ్రామికవేత్తలు 'ఫిర్యాదు' చేశారు.

ఆ ఫిర్యాదు విన్న తరువాత చంద్రబాబు ఏ మాత్రం సమయం వృథా చెయ్యలేదు. అప్పటివరకూ వరకూ వస్తోన్న లీజుకు బదులుగా ఇక కంపెనీలకు భూములను పూర్తి హక్కులతో ధారాదత్తం చేయాలని నిర్ణయించారు. ఇందుకు రాష్ట్ర మంత్రివర్గం 2016, ఏప్రిల్ 2న ఆమోదం తెలిపింది. అయితే ఈ నిర్ణయాన్ని ముఖ్య కార్యదర్శితో సహా అనేకమంది అధికారులు వ్యతిరేకించడంతో పారిశ్రామిక విధానాన్నే చంద్రబాబు మార్చివేశారు.

ముఖ్య కార్యదర్శి అధ్యక్షతన జరిగిన సెక్రటరీల సాధికారత కమిటీ సమావేశం కూడా ఈ నిర్ణయాన్ని వ్యతిరేకించింది. అయినా వారి మాటను లెక్కచేయకుండా ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు జీవో నం. 48ని తీసుకు వచ్చారు.

## భూముల కోసం క్యూ కడుతోన్న పారిశ్రామికవేత్తలు

చంద్రబాబు ప్రభుత్వం జీవో నం. 48ని విడుదల చెయ్యగానే రాష్ట్ర పారిశ్రామిక మౌలిక సదుపాయాల సంస్థ (ఏపీఐఐసీ) ఉన్నాడంతో వ్యవహరించింది. కాకినాడలో ఇంతకు ముందు ఒక

**GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH**  
ABSTRACT  
Industries & Commerce Department - "Industrial Development Policy 2015-2020" - Amendment/Additions - Orders - Issued.

---

**INDUSTRIES AND COMMERCE (POLICY AND INVESTMENT) DEPARTMENT**  
**G.O.MS.No. 48** **Dated: 13-04-2016**  
Read:-  
G.O.Ms.No.36, Industries & Commerce (IP&INF) Dept., Dt:29-04-2015.  
>><<

**ORDER:**  
Government vide G. O. reference 1<sup>st</sup> read above, have issued orders, approving fiscal benefits covering the categories of (a) Micro, Small & Medium Enterprises (b) Large Industries (c) Scheduled Caste & Scheduled Tribe Entrepreneurs (d) Backward Class Entrepreneurs (e) Women Entrepreneurs and (f) Mega Projects Under the new "Industrial Development Policy (IDP) 2015-2020".

2. Government after careful examination hereby issue the following amendments/additions to Industrial Development Policy 2015-20 issued vide G.O. Ms. No.36, Ind. (IP&INF) Department, dt:29.04.2015:

(i) para 5.73. (b) of the order shall be read as follows :  
"Land shall be allotted on 99 years lease or outright sale as per land allotment rules of APIIC, as per request of proponent".

(ii) after Para 5.7.3.(b) of Government order Para 5.7.3.(c) is added as follows:  
"APIIC shall institutionalise a third party system for monitoring the utilisation of allotted land and the progress of project implementation".

**ఏపీఐఐసీ భూములను కంపెనీలకు పూర్తి హక్కులను ఇచ్చేస్తూ... అమ్మకోవచ్చని ప్రకటిస్తూ జారీ చేసిన జీవో నం.48. ఒక్కసారి ఏపీఐఐసీ ఈ భూములను అమ్మేశాక, ఆ భూములపై ప్రభుత్వానికి ఎటువంటి హక్కులూ ఉండవు.**

కంపెనీకి లీజుకు ఇచ్చిన 1,563 ఎకరాల భూమిని అదే కంపెనీకి అమ్మేసింది. ఇప్పుడు ఏ షరతులూ లేకుండా ఆ భూమిని రిజిస్టర్ చెయ్యాలంటూ ఆ కంపెనీ కోరుతోంది.

చిత్తూరు జిల్లాలో ఎకరా రూ. 20 లక్షల చొప్పున 69.56 ఎకరాల భూమిని నాలుగు సెల్ ఫోన్ కంపెనీలకు అమ్మేసింది. నాలుగు కంపెనీలకు 19.28 ఎకరాలు, 15 ఎకరాలు, 15 ఎకరాలు, 19.28 ఎకరాల చొప్పున కేటాయించింది. అనంతపురం జిల్లాలోని గుడివల్లిలో 25 ఎకరాల భూమిని ఎకరా రూ. 10 లక్షల చొప్పున ఏపీఐఐసీ ఒక కంపెనీకి అమ్మేసింది. కర్నూలు జిల్లాలో ఫుడ్ ప్రొసెసింగ్ పార్కు కోసం 623 ఎకరాలను ఒక కంపెనీకి కేటాయించారు.



## రైతుల భూములతో ప్రభుత్వం వ్యాపారం

రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రైతుల భూములను 'సేకరించి' వాటిని ముడుపుల కోసం అమ్ముకోవడం ఆందోళనకరం. రైతుల ప్రయోజనాలకు పూర్తి స్థాయిలో వ్యతిరేకంగా ఉన్న ఎస్ఈజెడ్ చట్టంలో కూడ భూమిని లీజుకు ఇవ్వాలన్న నిబంధన ఉంది. కానీ చంద్రబాబు ప్రభుత్వం నేరుగా రైతుల భూములను తక్కువ ధరలకు సేకరించి, పారిశ్రామికవేత్తల దగ్గర నుంచి ముడుపులు తీసుకొని వారికి తక్కువ ధరకు అమ్మేస్తోంది. ఆ భూముల వినియోగంపై

ప్రభుత్వానికి భవిష్యత్తులో ఏ అధికారం ఉండదు. కంపెనీలు ఆ భూమిని తిరిగి అమ్ముకోవచ్చు, లేదా రియల్ ఎస్టేట్ ప్రయోజనానికి వాడుకోవచ్చు. సాధారణంగా కంపెనీలకు భూములపై పూర్తి హక్కులు వాటిని బహిరంగ మార్కెట్లో కొన్నప్పుడే వస్తాయి. కానీ చంద్రబాబు మాత్రం, రైతుల భూములపై ఆ హక్కులను తానే కల్పిస్తూ పారిశ్రామికవేత్తల పనిని సులభతరం చేస్తున్నారు. రాష్ట్రంలోని ఉన్న ముఖ్యమైన భూములను తన అనుచరులు, బీనామీలకు కట్టబెట్టడానికి చంద్రబాబు వేస్తోన్న పథకం ఇది.

# అసైన్డ్ భూములనూ కొలిగిరిట్టారు

రాజధాని ప్రాంతంలో రైతుల భూములే పెట్టుబడిగా రూ.లక్షల కోట్లు కొల్లగొట్టేందుకు పక్కాగా రియల్ ఎస్టేట్ దండాకు తెర తీసిన ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు నాయుడు అస్మదీయులతో కలిసి అసైన్డ్ భూములను కొల్లగొట్టారు. పట్టా భూముల తరహాలోనే అసైన్డ్ భూములకూ పరిహారం ఇచ్చేలా రాజధాని భూసమీకరణ నోటిఫికేషన్ జారీ చేసినా...వాటికి పరిహారం ఇవ్వరంటూ టీడీపీ నేతలు ఊరూరా ప్రచారం చేయించారు. ఈలోగా అసైన్డ్ భూముల రైతులకు పంపిన కౌలు చెక్లను వెనక్కి పంపాలంటూ ప్రభుత్వం సీఆర్డీపీ కమిషనర్ ఎన్. శ్రీకాంత్‌ను ఆదేశించింది. దాంతో.. అసైన్డ్ భూముల రైతులకు పంపిణీ చేయాల్సిన కౌలు చెక్లను సీఆర్డీపీ అధికారులు ప్రభుత్వానికి స్వాధీనం చేశారు. దీన్ని సాకుగా చూపి... అసైన్డ్ భూములను ప్రభుత్వం ఉత్తినే లాక్కుంటుందంటూ మరోసారి లంక గ్రామాల్లో భారీ ఎత్తున ప్రచారం చేశారు. రైతులను మరింత భయపెట్టి ఎకరం రూ.5 లక్షల నుంచి రూ.40 లక్షల వరకూ ధరతో కొనుగోలు చేశారు. ఆ తర్వాత అసైన్డ్ భూముల సేకరణకు ప్రభుత్వం పచ్చజెండా ఊపడంతో భూముల ధరలు పెరిగి భారీగా లాభపడ్డారు.

## అస్తదీయుల మధ్యే పోటాపోటీ!

అసైన్డ్ భూముల కొనుగోలులో సీఎం అస్తదీయుల మధ్య పోటీ నెలకొంది. లోకేష్ బాబు, మంత్రి దేవినేని ఉమామహేశ్వర రావు మంగళగిరిలో నివాసం ఉండే రియల్ ఎస్టేట్

Land (1)	Category (2)	
	Dry	Jareebu
<b>Patta</b>		
Residential	1000 Sq.Yds	1000 Sq.Yds
Commercial	200 Sq.Yds	300 Sq.Yds
<b>Assigned</b>		
Residential	800 Sq.Yds	800 Sq.Yds
Commercial	100 Sq.Yds	200 Sq.Yds
<b>Yearly payment for 10 years (Rs)</b>	30000	50000
<b>Yearly increase (Rs)</b>	3000	5000
<b>One time additional payment for gardens like lime/sapota/guava (Rs)</b>	50000	

అసైన్డ్ భూములకు ప్యాకేజీ ఇస్తూ జనవరి 1, 2015న ప్రభుత్వం జారీ చేసిన భూ సమీకరణ ఉత్తర్వులు

	Dry	Jareebu/ Semi urban
Residential	10 00 Sq.Yds	10 00 Sq.Yds
Commercial	200 Sq.Yds	450 Sq.Yds

(iii) All the Assignments made after 18-06-1954, shall be allotted per acre as follows:

	Dry	Jareebu/ Semi urban
Residential	8 00 Sq.Yds	8 00 Sq.Yds
Commercial	100 Sq.Yds	200 Sq.Yds

టీడీపీ నేతల భూ దోపిడీ ముగిసాక ప్యాకేజీ ప్రకటిస్తూ ప్రభుత్వం ఫిబ్రవరి 17, 2016లో జారీ చేసిన ఉత్తర్వులు

బ్రోకర్ ద్వారా బీనామీ పేర్లతో అసైన్డ్ భూములు కొనుగోలు చేయించారని దళిత పేద రైతులు చెప్పారు. తుళ్లూరు, తాడేపల్లి, మంగళగిరి, అమరావతి మండలాల్లో వీరిద్దరే 474 ఎకరాలపైకుపైగా

భూమిని బినామీ పేర్లతో సొంతం చేసుకున్నారు. మంత్రి ప్రతిపాటి పుల్లారావు తన వ్యాపార భాగస్వామి, బినామీగా భావిస్తున్న గూడూరు సురేష్ ద్వారా అసైన్డ్ భూములు కొనుగోలు చేశారు. అసైన్డ్ భూముల కొనుగోలులో మాజీ మంత్రి రావెల కిశోర్బాబు, గుంటూరు జిల్లా టీడీపీ సీనియర్ ఎమ్మెల్యేలు పోటీ పడ్డారని రైతులు తెలిపారు.

### పట్టి మోసం... పక్కా దగా!

అసైన్డ్ భూములు కొనుగోలు చేయడంగానీ, వాటిని విక్రయించడంగానీ చట్ట విరుద్ధమవుతుంది. అయితే.. అసైన్డ్ భూములను కొనుగోలు చేయడంలో టీడీపీ నేతలు చతురత ప్రదర్శించారు. భూమిని కొనుగోలు చేసిన తర్వాత.. 25 శాతం సొమ్మును రైతులకు చెల్లించేటప్పుడు వీడియో, ఫోటోలు తీయించారు. ఆ భూములను 1954కు ముందే తమకు ప్రభుత్వం పంపిణీ చేసినట్లు.. తమ ఇష్టపూర్వకంగానే వాటిని అమ్మినట్లు హామీ పత్రం రాయించుకున్నారు. ఆ భూమిని ల్యాండ్ పూలింగ్లో ప్రభుత్వం తీసుకుంటే తక్కిన సొమ్మును ఇస్తామని. లేదంటే మీ

భూములు మీరే సాగు చేసుకోవచ్చునంటూ నమ్మబలికారు. కొందరు రిజిస్ట్రేషన్ చట్టాన్ని ఆసరాగా చేసుకుని.. ఆ శాఖ అధికారులతో భారీ ఎత్తున నజరానాలు ముట్టజెప్పి రిజిస్ట్రేషన్ కూడా చేయించుకున్నారు. మరికొందరు కోర్టు నుంచి నిరభ్యంతర ద్రువీకరణ పత్రం (ఎన్ఓసీ) తెచ్చుకుని రిజిస్ట్రేషన్ చేయించుకున్నారు. మంగళగిరి, అమరావతి, తుళ్లూరు, పెదకాకాని, గుంటూరు ఆర్వో సబ్ రిజిస్ట్రేషన్ కార్యాలయాల్లో 480 ఎకరాల విక్రయానికి సంబంధించిన 499 రిజిస్ట్రేషన్లు చేశారు. మరో 650 ఎకరాల విక్రయానికి సంబంధించిన 381 పెండింగ్ రిజిస్ట్రేషన్లు చేశారు. మొత్తం మీద అధికారిక లెక్కల ప్రకారమే 348.46 ఎకరాల భూములను టీడీపీ నేతలు కొనుగోలు చేశారు. కొనుగోలు ఒప్పందాల ద్వారా మరో 1200 ఎకరాలకుపైగా భూములను సొంతం చేసుకున్నారు. రైతులను మళ్ళిపెట్టి, బెదిరించి ఎకరం కేవలం రూ. ఐదు లక్షలనుంచి రూ.40 లక్షలకే కొనుగోలు చేసిన భూముల విలువ ప్రస్తుతం ఎకరా రూ.1.75 కోట్లు పలుకుతోంది. అంటే... ఈ అసైన్డ్ భూములు కొనుగోలులోనే టీడీపీ నేతలు రూ.2,775 కోట్లు లాభపడ్డారు.

306	474 of 2015	579	A.GOPAL	01.09.2015	26.10.2015	MANGALAGIRI	KURAGALLU	499/503/3	213/A	2.54	Assigned Land
307	475 of 2015	593	A.GOPAL	04.09.2015	26.10.2015	MANGALAGIRI	KURAGALLU	538,316/2/23	53,316,	2.46	Assigned Land
308	476 of 2015	605	A.GOPAL	08.09.2015	26.10.2015	MANGALAGIRI	MANDADAM	585/20	585	1.02	Assigned Land
309	477 of 2015	686	A.GOPAL	15.09.2015	26.10.2015	MANGALAGIRI	KURAGALLU	570	570/1	1.04	Assigned Land
1*0	478 of 2015	687	A.GOPAL	15.09.2015	26.10.2015	MANGALAGIRI	KURAGALLU	264/1	264/1/1,278	1.22	Assigned Land
311	484 of 2015	1073	A.GOPAL	18.10.2015	26.10.2015	MANGALAGIRI	KURAGALLU	544/2	588/2,544/2	0.58	Assigned Land
312	485 of 2015	1107	A.GOPAL	21.10.2015	26.10.2015	MANGALAGIRI	KURAGALLU	506/1	500	0.5	Assigned Land
313	487 of 2015	1115	A.GOPAL	21.10.2015	26.10.2015	MANGALAGIRI	NOWLUR	635/9	635/9	0.75	Assigned Land
314	488 of 2015	1116	A.GOPAL	21.10.2015	26.10.2015	MANGALAGIRI	NOWLUR	635/9	635/9	0.63	Assigned Land
315	489 of 2015	1122	A.GOPAL	26.10.2015	26.10.2015	MANGALAGIRI	RAYAPUDI	397/23	397/23	0.28	Assigned Land
316	490 of 2015	1123	A.GOPAL	26.10.2015	26.10.2015	MANGALAGIRI	RAYAPUDI	397/23	397/23	0.28	Assigned Land
317	491 of 2015	1136	A.GOPAL	26.10.2015	26.10.2015	MANGALAGIRI	KURAGALLU	554	554/1	0.75	Assigned Land
318	492 of 2015	1137	A.GOPAL	26.10.2015	26.10.2015	MANGALAGIRI	KURAGALLU	554	554/1	0.75	Assigned Land
319	493 of 2015	992	A.GOPAL	15.10.2015	26.10.2015	MANGALAGIRI	NOWLUR	612/2	612/2	0.84	Assigned Land
320	494 of 2015	663	A.GOPAL	14.09.2015	26.10.2015	MANGALAGIRI	KURAGALLU	550/2	550/2	0.42	Assigned Land
321	495 of 2015	923	A.GOPAL	08.10.2015	26.10.2015	MANGALAGIRI	KURAGALLU	538,499	538/1,499/1	1.2	Assigned Land
322	496 of 2015	1124	A.GOPAL	26.10.2015	26.10.2015	TADKONDA	Uddandrayunipalem	96/5	96/5/1	1.05	Assigned Land
323	497 of 2015	1125	A.GOPAL	26.10.2015	26.10.2015	TADKONDA	Uddandrayunipalem	96/5	96/5/1	1.05	Assigned Land
324	498 of 2015	1126	A.GOPAL	26.10.2015	26.10.2015	TADKONDA	NELAPADU	91	91/1	2.5	Assigned Land
325	499 of 2015	1127	A.GOPAL	26.10.2015	26.10.2015	TADKONDA	NELAPADU	91	91/1	2.5	Assigned Land
326	500 of 2015	1128	A.GOPAL	26.10.2015	26.10.2015	TADKONDA	Uddandrayunipalem	98/11,103/11	98/11/1,103/11/1	1.5	Assigned Land
327	501 of 2015	1129	A.GOPAL	26.10.2015	26.10.2015	TADKONDA	Uddandrayunipalem	98/11,103/11	98/11/1,103/11/1	1.5	Assigned Land
328	502 of 2015	1130	A.GOPAL	26.10.2015	26.10.2015	TADKONDA	Uddandrayunipalem	95/17,110/18, 97/2,110/19	95/17/1,110/18/1,97/2/1,110/19/1	1.53	Assigned Land
329	503 of 2015	1131	A.GOPAL	26.10.2015	26.10.2015	TADKONDA	Uddandrayunipalem	95/17,110/18, 97/2,110/19	95/17/1,110/18/1,97/2/1,110/19/1	1.53	Assigned Land
330	504 of 2015	1132	A.GOPAL	26.10.2015	26.10.2015	TADKONDA	LINGAYAPALEM	202/2A/1G	202/2A/2A	1	Assigned Land
331	505 of 2015	1133	A.GOPAL	26.10.2015	26.10.2015	TADKONDA	LINGAYAPALEM	202/2A/1G	202/2A/1G	1	Assigned Land
332	506 of 2015	1134	A.GOPAL	26.10.2015	26.10.2015	TADKONDA	Uddandrayunipalem	114/4	114/4/1	0.99	Assigned Land
333	507 of 2015	1135	A.GOPAL	26.10.2015	26.10.2015	TADKONDA	Uddandrayunipalem	114/4	114/4/1	0.99	Assigned Land

### బినామీల 'అసైన్డ్' దండా ఇలా....!

అసైన్డ్ భూముల క్రయవిక్రయాలు నేరం..అయినా బినామీలు రెచ్చిపోయారు.. విచ్చలవిడిగా కొనుగోళ్లు చేశారు.. రిజిస్ట్రేషన్ కోసం తమదైన శైలిలో పావులు కదిపారు. రిజిస్ట్రేషన్ కోసం డాక్యుమెంట్లు సబ్ రిజిస్ట్రార్ కు సమర్పించడం.. అవి తిరస్కారానికి గురికావడం.. ఆ తర్వాత కోర్టుకు వెళ్లడం.. ఎన్ఓసీ తెచ్చుకోవడం.. ఈ ప్రక్రియ ద్వారా అసైన్డ్ భూములను సొంతం చేసుకునే ఎత్తుగడ వేశారు. ఒక్క మంగళగిరిలోనే 505 డాక్యుమెంట్లు రిజిస్ట్రేషన్ కు వచ్చాయి.. అందులో 333 డాక్యుమెంట్లను రిజిస్ట్రార్ ముందస్తు పథకంలో భాగంగా తిరస్కరించారు. వాటిలో రాయపూడిలో కొనుగోలు చేసిన భూమికి సంబంధించి 107 డాక్యుమెంట్లు చంద్రబాబు కోటరిలోని ఓ కీలకమంత్రికి చెందినవని తెలియింది.

రాజధాని ప్రాంతంలోని 29 గ్రామాల్లో 2,028 ఎకరాల అసైన్డ్ భూములు ఉన్నాయి. ఇందులో 1,278 ఎకరాల భూమిని 1954లో అసైన్డ్ చేశారు. తక్కిన 750 ఎకరాల భూమిని పలు దశాల్లో రైతులకు పంపిణీ చేశారు. ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ వర్గాలకు చెందిన నిరుపేదలకు ప్రభుత్వం అరెకరం.. ఎకరం చొప్పున వాటిని అసైన్డ్ చేసింది. రాజధాని ప్రాంతం లో పట్టా, అసైన్డ్ భూముల సమీకరణకు మాత్రమే పరిహారం చెల్లించేలా జనవరి 1, 2015న ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది.

- పట్టా జరీబు భూములకు ఎకరానికి రూ.50 వేలు, మెట్ట భూములకు రూ.30 వేలు చొప్పున కొలు ఇస్తామని ప్రభుత్వం పేర్కొంది. అసైన్డ్ భూముల రైతులకు ఇదే తరహాలో కొలు

ఇచ్చేలా ఆదేశాలు జారీ చేసింది.

- పట్టా జరీబు భూముల రైతులకు ఎకరానికి వెయ్యి గజాల చొప్పున ఇంటి స్థలం, 450 గజాల చొప్పున వాణిజ్య స్థలం, మెట్ట భూముల రైతులకు ఎకరానికి వెయ్యి గజాల చొప్పున ఇంటి స్థలం, 200 గజాల చొప్పున వాణిజ్య స్థలం ఇవ్వాలని నిర్ణయించింది.
- అసైన్డ్ భూముల రైతులకు మెట్ట భూమి ఎకరానికి 800 చదరపు గజాల చొప్పున ఇంటి స్థలం, వంద చదరపు గజాల చొప్పున వాణిజ్య స్థలం.. అసైన్డ్ జరీబు భూమికి ఎకరానికి 800 గజాల చొప్పున ఇంటి స్థలం, 200 గజాల చొప్పున వాణిజ్య స్థలం ఇవ్వాలని నిర్ణయించింది.

### అసైన్డ్ భూములకు ప్యాకేజీ ఓకే..

అస్పదీయులు అసైన్డ్ భూములు కొల్లగొట్టాక వాటికి ప్యాకేజీ ఇచ్చేందుకు ప్రభుత్వం ఆమోదం తెలిపింది. ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు విజయవాడలో నిర్వహించిన ఉన్నత స్థాయి సమీక్ష సమావేశంలో ఈ నిర్ణయం తీసుకున్నారు. అసైన్డ్ భూముల కొనుగోలుదారులకు ఆ భూములపై హక్కులు కల్పించేలా చట్ట సవరణ చేయాలని ఆ సమావేశంలోనే ప్రాథమికంగా నిర్ణయించారు. ఆ మేరకు అసైన్డ్ చట్టాన్ని సవరించడానికి ప్రణాళిక సిద్ధం చేయాలంటూ సీసీఎల్ఏ (భూపరిపాలన చీఫ్ కమిషనర్)ను ఆదేశించారు. అసైన్డ్ భూముల చట్టాన్ని సవరించడం ద్వారా తన కుమారుడు లోకేశ్ తోపాటు అస్పదీయులకు భారీ ఎత్తున లబ్ధి చేకూర్చడానికి సీఎం చంద్రబాబు కుట్ర చేశారన్నది స్పష్టమవుతోంది. ఓ వైపు అసైన్డ్ భూముల అమ్మకాలను క్రమబద్ధీకరించడానికి చర్యలు

తీసుకుంటోన్న సర్కారు.. మరోవైపు ఈనెల 17న అసైన్డ్ భూములకు ప్యాకేజీ ప్రకటించారు. 1954 కన్నా ముందు అసైన్డ్ చేసిన మెట్ట భూములకు ఎకరానికి వెయ్యి చదరపు గజాల ఇంటి స్థలం, 200 చదరపు గజాల వాణిజ్య స్థలం, జరీబు భూములకు వెయ్యి చదరపు గజాల ఇంటి స్థలం, 450 చదరపు గజాల వాణిజ్య స్థలం ఇవ్వడానికి అంగీకరించారు. ఇక 1954 తర్వాత అసైన్డ్ చేసిన వాటికి మెట్ట భూములకు ఎకరానికి 800 చదరపు గజాల ఇంటి స్థలం, 100 చదరపు గజాల వాణిజ్య స్థలం.. జరీబు భూములకు 800 చదరపు గజాల ఇంటి స్థలం, 200 చదరపు గజాల వాణిజ్య స్థలం ఇచ్చేందుకు అంగీకరించారు. ఇప్పుడు ఏడాదికి జరీబు అసైన్డ్ భూములకు రూ.50 వేలు.. మెట్ట భూములకు రూ.30 వేల చొప్పున ఇచ్చే కొలు చెక్లతోపాటు ఇంటి, వాణిజ్య స్థలాలు కూడా మంత్రుల ఖాతాలోకే వెళ్లేలా నిబంధనలు రూపొందించారు.

# మ్యూటీషన్ల ముసుగులో భూం ఫట్

## రాష్ట్రంలో మరో భారీ భూ కుంభకోణం

మొన్న రాజధాని భూముల కుంభకోణం, నిన్న విశాఖ భూముల మాయాజాలం.. రాష్ట్రంలో వీటన్నింటినీ తలదన్నే రీతిలో మరో భారీ భూకుంభకోణం జరుగుతోంది. పచ్చ నేతలు డీమ్డ్ మ్యూటీషన్ల ముసుగులో భారీగా భూములు కొల్లగొడుతున్నారు. ఇందుకు సూత్రధారులు తెలుగుదేశం పార్టీ నాయకులు కాగా పాత్రధారులు క్షేత్ర స్థాయి రెవెన్యూ అధికారులు. సామదాన భేద దండోపాయాలతో కొంతమంది అధికారులను లొంగదీసు కుంటున్న నాయకులు ప్రభుత్వ భూములను సొంతం చేసుకున్నారు. నాలుగు నెలల వ్యవధిలో 1.17 లక్షల డీమ్డ్ మ్యూటీషన్లు జరిగాయంటే రాష్ట్రంలో సర్కారీ భూములను ఏ స్థాయిలో కైంకర్యం చేసుకుంటున్నారో అర్థం చేసుకోవచ్చు. ఇంతకీ డీమ్డ్ మ్యూటీషన్లంటే ఏమిటి? అధికార పార్టీ నాయకులు వీటిని వరంలా ఎలా మార్చుకున్నారో వివరంగా చూద్దాం..



### మ్యూటీషన్.. డీమ్డ్ మ్యూటీషన్..

తాజా మార్పులకు అనుగుణంగా భూయాజమాన్య రికార్డులను సవరించడాన్ని మ్యూటీషన్ అంటారు. వంశపారంపర్యంగా లేదా కొనుగోలు ద్వారా వచ్చిన భూమికి సంబంధించిన రెవెన్యూ రికార్డులో తన పేరు నమోదు చేసి యాజమాన్య హక్కులు కల్పించాలంటూ రెవెన్యూ శాఖకు మీసేవ కేంద్రాల ద్వారా పెద్ద సంఖ్యలో అర్జీలు వస్తుంటాయి. కొంతమంది తప్పుడు రికార్డులు సృష్టించి ప్రభుత్వ భూములు తమవంటూ రికార్డుల సవరణ కోసం దరఖాస్తులు చేస్తుంటారు. భూయాజమాన్య హక్కుల పత్రం (1బి), భూ అనుభవ పుస్తకం (అడంగల్) తదితర రెవెన్యూ రికార్డుల్లో యజమాని పేరును లేదా విస్తీర్ణాన్ని మార్చడాన్ని, అదనంగా సర్వే నెంబర్లను చేర్చుతూ సవరణలు చేయడాన్ని రెవెన్యూ పరిభాషలో మ్యూటీషన్ అని అంటారు. ఉదాహరణకు కృష్ణా జిల్లా నందిగామ మండలం పరిటాల గ్రామంలోని 120 సర్వే నెంబర్లో పది ఎకరాల భూమి ప్రభుత్వానిది అని రెవెన్యూ రికార్డుల్లో ఉండనుకుందాం. ఈ భూమి వంశపారంపర్యంగా తనదని, అందువల్ల రికార్డులను సరిచేసి ఈ భూమి యజమానిగా తన పేరు నమోదు చేయాలంటూ నారాయణ అనే వ్యక్తి మ్యూటీషన్ కోసం దరఖాస్తు చేశారనుకుందాం. ఇలా వచ్చిన అర్జీని తహసీల్దార్ పరిశీలించి రికార్డులను సరిచూసి వాస్తవాలు నిర్ధారించి 21 రోజుల్లో నిర్ణయం తీసుకోవాలి. అర్జీలోని వివరాలు తప్పయితే తిరస్కరించాలి. వాస్తవమైతే తదనుగుణంగా మార్పుచేర్పులు (మ్యూటీషన్) చేయాలి. ఇలా తహసీల్దారు పరిశీలించి అన్నీ సక్రమంగా ఉన్నాయని ఆమోదించి సంతకంతో చేసిన

మ్యూటీషన్ విషయంలో ఏమైనా తప్పులు జరిగినట్లు భవిష్యత్ విచారణలో తేలితే వారిపై చర్యలు తీసుకోవచ్చు. అర్జీ వచ్చిన నెలరోజుల్లోగా పరిష్కరించని పక్షంలో డీమ్డ్ (ఆటోమేటిక్) మ్యూటీషన్ అయిపోతుందని ప్రభుత్వం ఉత్తర్వులు ఇస్తుంది. ఇలాంటి మ్యూటీషన్లకు తహసీల్దార్ బాధ్యత ఉండదని అధికారులు అంటున్నారు. అందుకే చాలామంది నాయకులు తహసీల్దార్లను నయానో భయానో లొంగదీసుకుని సర్కారు భూములను ఆటోమేటిక్ మ్యూటీషన్ల ఖాతాలో వేసేలా చేస్తున్నారు.

### ఆ లొసుగే వారికి ఆసరా..

'నెల రోజులు దాటి పెండింగ్లో ఉన్న దరఖాస్తులు ఆటోమేటిక్గా ఆమోదం పొందినట్లే. ఆ మేరకు రెవెన్యూ రికార్డుల్లో మార్పులు (మ్యూటీషన్) చేయాలి' అనే ఉత్తర్వులను కొందరు నాయకులు వరంగా మార్చుకుని ప్రభుత్వ భూములను తమ పేర్లతో రికార్డుల్లో నమోదు చేయించుకుంటున్నారు. ఈ మొత్తం వ్యవహారమంతా అధికార పార్టీ నాయకుల మోసపూరిత వైఖరితో పక్కా స్కెచ్తో సాగుతోంది. 'డీమ్డ్' ఉత్తర్వుల్లోని ఈ లొసుగును అనుకూలంగా మార్చుకుని అడ్డగోలుగా ప్రభుత్వ భూములను సంపన్నులు, అధికార పార్టీకి చెందిన బడా, చోటామోటా నాయకులు తమ పేరుతో రాయించుకుంటున్నారు.

### తహసీల్దార్లపై తీవ్ర స్థాయిలో ఒత్తిళ్లు

రకరకాలుగా ప్రలోభపెట్టి అనేక రకాలుగా బెదిరించి

తహసీల్దార్లపై తీవ్ర స్థాయిలో ఒత్తిడి తెచ్చి అధికార పార్టీ నేతలు తామనుకున్నది సాధించుకుంటున్నారన్న విమర్శలున్నాయి. సీఎం సొంత జిల్లా చిత్తూరులోని ఒక తహసీల్దార్‌ను అధికార పార్టీ మండల నాయకుడు కలసి 'నీకు ఇవ్వాలింది ఇస్తాను. నీకూ ప్రాటోకాల్, ఇతర ఖర్చులు ఉంటాయి కదా. ఆ పది ఎకరాలు నా పేరుతో ఎక్కించు ఏమీ కాకుండా చూసుకుంటా' అని చెప్పారు. 'ప్రభుత్వ భూమి మాదంటూ మీరు తప్పుడు పత్రాలతో దరఖాస్తు చేస్తే దానిని మేము ఆమోదించడం సరికాదు. విచారణ జరిగితే దొరికిపోతాం' అని ఆ అధికారి తెలిపారు. 'ఎందుకు ఆందోళన? మా దరఖాస్తు ఆమోదించ కుండా గడువు ముగిసే (నెల రోజులు దాటే)వరకూ పెండింగ్‌లో పెట్టు తర్వాత డీమ్డ్ (ఆటోమేటిక్) మ్యూటీషన్ కింద రెవెన్యూ రికార్డుల్లో ఆ భూయాజమాన్య హక్కులు మాకు దక్కేలా నమోదు చేయి' అని తహసీల్దార్‌పై సదరు నాయకుడు ఒత్తిడి తెచ్చారు. ఆ నాయకుడిని ఎదిరించలేక, ఏమీ చేయలేక ఆ తహసీల్దార్ ఆయన చెప్పినట్టే చేశారు. ఈవిషయాన్ని రెవెన్యూ డిపార్ట్‌మెంట్‌లోని ఓ సీనియర్ అధికారి వద్ద ప్రస్తావించగా 'వాస్తవంగా ఇలాంటి జీవో జారీ చేయడమే తప్ప.. మ్యూటీషన్ దరఖాస్తులు నిర్దిష్ట గడువులోగా పరిశీలించి, పరిష్కరించాలని జీవో ఉండాలి. దీనికి భిన్నంగా జీవో ఇచ్చారు' అని ఆ అధికారి వివరించారు.

### అన్ని జిల్లాల్లో అదే తీరు

నెల్లూరు జిల్లాలో ఇద్దరు టీడీపీ నేతలు భారీగా ప్రభుత్వ భూములను అనుచరుల పేర్లతో సొంతం చేసుకున్నారు. ఇతర నాయకులు, వారి అనుచరులు కూడా ఇదే బాటలో సర్కారు భూములను మాయం చేశారు. ప్రకాశం, కర్నూలు, చిత్తూరు, విశాఖపట్నం జిల్లాల్లో కూడా భారీ భూఅక్రమాలు జరిగాయి. విశాఖపట్నం జిల్లా సబ్బవరం మండలంలో ఒక టీడీపీ నాయకుడు బినామీ పేర్లతో 50 ఎకరాల ప్రభుత్వ భూమిని కొట్టేసినట్టు తెలిసింది. నెల్లూరు జిల్లాలో కూడా ఇలాంటి మోసాలు జరిగాయి. ఈ జిల్లాలో మొత్తం మ్యూటీషన్లలో 29.53 శాతం డీమ్డ్ ఖాతాలోనివే అని అధికారులు చెబుతున్నారు. ప్రకాశం జిల్లాలో అక్రమాలు అధికంగానే సాగాయి. ఈ జిల్లాలో 25.74 శాతం డీమ్డ్ మ్యూటీషన్లు జరిగాయి. సీఎం సొంత జిల్లా చిత్తూరులో సుమారు 19 శాతం మ్యూటీషన్లు అధికారుల అనుమతితో సంబంధం లేకుండా జరిగిపోయాయి. భూమి ఎవరిది? ఏమిటి? ఆధారాలున్నాయా? అనే అంశాలతో సంబంధం లేకుండా గత మూడు, నాలుగు నెలల్లో 1.17 లక్షల మ్యూటీషన్లు జరిగాయి. ఒకవేళ విచారణ జరిపినా ఆధారాలు లేకుండా చేసేసి ఉంటారు అని ఒక సీనియర్ ఐఏఎస్ అధికారి వ్యాఖ్యానించారు.

### జిల్లాలవారీగా జరిగిన మ్యూటీషన్ల వివరాలివి

జిల్లా	తహసీల్దార్లు ఆమోదించినవి	డీమ్డ్ మ్యూటీషన్లు	మొత్తం
పశ్చిమ గోదావరి	50,850	2,415	53,265
కృష్ణా	43,196	4,058	47,253
తూర్పుగోదావరి	46,877	4,520	51,397
అనంతపురం	64,411	6,561	70,972
గుంటూరు	47,835	6,216	54,051
విజయనగరం	79,791	11,342	91,133
శ్రీకాకుళం	93,875	16,222	1,10,097
కర్నూలు	44,042	8,798	52,840
వైఎస్సార్	27,229	5,976	33,205
విశాఖపట్నం	52,984	12,199	65,183
చిత్తూరు	64,429	15,080	79,509
ప్రకాశం	45,312	15,702	61,014
నెల్లూరు	19,003	7,962	26,965
మొత్తం	6,79,834	1,17,051	7,96,884

### నాలుగు నెలల్లో 1.17 లక్షల డీమ్డ్ మ్యూటీషన్లు

డీమ్డ్ మ్యూటీషన్ల కుంభకోణం బయటపడిన విశాఖ జిల్లా భూకుంభకోణాన్ని మించిపోయేలా ఉంది. కేవలం మూడు , నాలుగు నెలల స్వల్ప కాలంలో ఏకంగా 1.17 లక్షల మ్యూటీషన్లు డీమ్డ్ ఖాతాలో జరిగిపోయాయి. తాజాగా తహసీల్దార్లతో రాష్ట్ర రెవెన్యూ ఉన్నతాధికారుల సమీక్షలో డీమ్డ్ మ్యూటీషన్ల అంశం తీవ్ర స్థాయిలో చర్చనీయాంశమైంది. ఇలా మీరు పరిశీలించి, ఆమోదించకుండా కావాలనే జాప్యం చేసి దరఖాస్తును పక్కన పెట్టి.. జీవోను అడ్డం పెట్టుకుని.. డీమ్డ్ మ్యూటీషన్లు చేయడం దారుణం. ఇక నుంచి ఖచ్చితంగా ఇలా జరగకుండా చూడండి. మీ చేతికి మకిలి అంటదనే చందంగా మీరు (తహసీల్దార్లు) వ్యవహరిస్తున్నారు. ఇది ఏ మాత్రం మంచి విధానం రాదు అని ఉన్నతాధికారులు హెచ్చరించారు. అధికారికంగా బయటకు చెప్పకపోయినా ఇందులో భారీ అక్రమాలు (సరిదిద్దుకోలేని తప్పులు) జరిగిపోయాయని రెవెన్యూ శాఖలో వినిపిస్తోంది.

# కృష్ణా ఆక్రమణలో బాబుకూ వాటా

150 ఎకరాల కబ్జా, రిసార్ట్లు, మల్టీప్లెక్స్లు, పబ్లు, క్లబ్ల నిర్మాణానికి పన్నాగం



ఉద్దండరాయుని పాలెం - తుమ్మలపాలెం మధ్య కృష్ణా నదిలో ఆక్రమించిన చోట కబ్జాదారులు ఇలా జెండాలతో సలిహాద్దు ఏర్పాటు చేసుకున్నారు. అటువైపు రావద్దని మత్స్యకారులను హెచ్చరిస్తున్నారు.

**భూములు.. కొండలు.. చెరువులే కాదు, నదులను కూడా** మాయం చేసేందుకు చంద్రబాబుతోపాటు, టీడీపీ పెద్దలు తెగబడ్డారు. రాజధాని అమరావతిలో కృష్ణా నది మధ్యలో రిసార్ట్, మల్టీప్లెక్స్లు నిర్మించుకునేందుకు సుమారు 150 ఎకరాల విస్తీర్ణం చుట్టూ హద్దులతో ఎర్ర జెండాలు ఏర్పాటు చేశారు. ఇటువైపు ఎవరైనా వస్తే కబడ్డార్.. అంటూ అధికార పార్టీ నేతలు బరితెగిస్తున్నారు. అమరావతిని రాజధానిగా ప్రకటించిన కొన్నాళ్లకే కృష్ణా నదిలో విలువైన ఇసుకను భారీ యంత్రాలతో తోడేశారు. ఇతర రాష్ట్రాలకు తరలించి కోట్ల రూపాయలు సొమ్ము చేసుకున్నారు. ఇప్పుడు నదినే కబ్జా చేసేందుకు తెగబడ్డారు. తుమ్మల మండలం ఉద్దండరాయునిపాలెం లంకకు అతినమీపంలో కృష్ణా నది మధ్య భాగం సుమారు 150 ఎకరాలు ఆక్రమణకు గురైంది. తాళ్లాయపాలెం, ఉద్దండరాయుని పాలెం, తుమ్మలపాలెం, గుంటుపల్లి మధ్య కృష్ణానదిలో కిలోమీటరు మేర కంచె ఏర్పాటు చేశారు. కృష్ణా, గుంటూరు జిల్లాలకు చెందిన ఇద్దరు మంత్రుల ఆధ్వర్యంలో ముఖ్యమంత్రి మద్దతుతోనే ఈ ఆక్రమణలు జరిగినట్టు సమాచారం. నదిలో రోప్ను, ప్లాస్టిక్తో ప్రత్యేకంగా తయారు చేసిన నీలం డబ్బాలను, వాటిపై ఎర్రని జెండాలను సరిహద్దులా ఏర్పాటు చేశారు.

150 ఎకరాల్లో రిసార్ట్, మల్టీప్లెక్స్లు, పబ్లు, క్లబ్లు నిర్మించి తద్వారా భారీగా డబ్బు సంపాదించాలనేది టీడీపీ నేతల లక్ష్యం. టీడీపీ నేతలు ఆ ప్రాంతాన్ని మట్టి, ఇసుకతో మరింత విస్తరించి ఐలాండ్గా మార్చేందుకు ప్రయత్నాలు ప్రారంభించారు. పడవల్లో పైపులు, ఇసుక, మట్టి తీసుకెళ్లి జెండాలు పాతిన ప్రాంతంలో నదిని

పూడ్చివేసేందుకు, బలమైన గట్టు నిర్మించాలని నిర్ణయించారు. ఆక్రమారులు కృష్ణా నదిని ఆక్రమించుకుంటున్న విషయం గురించి మత్స్యకారులు, స్థానికులు అధికారులకు ఫిర్యాదు చేసినా పొంతనలేని సమాధానమే వచ్చింది. కాగా, సీఎం చంద్రబాబు భద్రత కోసం పోలీసులు అలా ఏర్పాటు చేసినట్లున్నారని సీఆర్డీఏ కమిషనర్ శ్రీధర్బాబు విచిత్రమైన సమాధానం ఇచ్చారు. ఏమైనా, అధికారుల పొంతనలేని సమాధానాలు చూస్తుంటే పాలకపక్షం పెద్దలు పక్కా వ్యూహంతోనే కృష్ణా నదిని ఆక్రమించుకుంటున్నట్లు స్పష్టమవుతోంది.

## ఇదేం విడ్డూరం!

ఎక్కడైనా భూములు, కొండలు ఆక్రమించుకున్న విషయాలను విన్నాం. చూశాం. కానీ ఇక్కడ నదినే ఆక్రమించుకున్నారు. ఇలా చేస్తున్నదెవరని అడిగితే ఇందులో చంద్రబాబు కు కూడా వాటా ఉందంటున్నారు. ఎవరో గుర్తు తెలియని వారు జెండాలు పాతి వెళ్లక మమ్మల్నివర్నీ అవతలకు పంపలేదు. ఈ ప్రాంతంలో 500 కుటుంబాలకుపైగా చేపల వేటపై ఆధారపడి జీవిస్తున్నారు. జెండాలు పాతిన చోట సింగపూర్, జపాన్ నుంచి విషస్సు తీసుకొచ్చి నదిని పూడ్చివేస్తారట. ఇలాగైతే మేమెలా బతకాలి? - **అబ్రహం, మత్స్యకారుడు, గుంటుపల్లి.**



## నదినే మాయం చేస్తున్నారు..

రాజధాని పేరుతో పంటలను నాశనం చేశారు. ఇప్పుడు రిసార్ట్ల కోసం అంటూ ఏకంగా నదినే పూడ్చి వేయటానికి సిద్ధమవుతున్నారు. నాలుగు నెలల క్రితం 250 ఎకరాల లంక భూములను కొందరు ఆక్రమించుకునే ప్రయత్నం చేశారు. మా ఊరి వాళ్లం అంతా ఏకమై అడ్డుకుంటే వెనక్కు తగ్గారు. మళ్లీ ఇప్పుడు ఏకంగా నదినే ఆక్రమించుకున్నారు.



- **నందిగామ సురేష్, రైతు, ఉద్దండరాయునిపాలెం**

# బాబు జమానాలో భూసేకరణ/భూ సమీకరణ

## 2,01,030 ఎకరాలు

రాష్ట్రంలోని 13 జిల్లాల్లో భూ సేకరణ లేదా సమీకరణ ద్వారా సేకరించిన లేదా సమీకరించడం కోసం నోటిఫికేషన్ జారీ చేసిన భూములకు సంబంధించిన వివరాలివే..

జిల్లా	సేకరణ/సమీకరణ	ఎకరాలు	రిమార్క్స్
విశాఖపట్నం	వుదా (పూలింగ్)	543.15	జీవోజారీ
విజయనగరం	తారకరామ (భూసేకరణ )	2,200	సేకరణపూర్తి
	భోగాపురం (భూసే)	2,600	నోటిఫికేషన్
శ్రీకాకుళం	సోంపేట ధర్మల్ (భూసే )	972.69	సేకరణపూర్తి
	భావనపాడు పోర్టు (భూసే )	4,923.15	నోటిఫికేషన్
	కొవ్వూడ అణకేంద్రం (భూసే)	2438.27	నోటిఫికేషన్
తూర్పుగోదావరి	పురుషోత్తపట్నం (భూసే)	207	70ఎకరాలు(పెండింగ్)
పశ్చిమగోదావరి	తూ.గో నిర్వాసితులు (భూసే)	2,000	నిర్ణయం
	హైవే (భూసే)	1,100	నోటిఫికేషన్
గుంటూరు	రాజధాని (పూలింగ్)	33,500	సమీకరణపూర్తి
	రాజధాని అడనం (పూలింగ్)	14,000	నోటిఫికేషన్
	అనంతపురం రోడ్ (పూలింగ్)	5,500	నోటిఫికేషన్
కృష్ణా	బందరు పోర్టు (భూసే)	30,000	నోటిఫికేషన్
కర్నూలు	ఇండస్ట్రియల్ హబ్ (భూసే)	30,000	సేకరణపూర్తి
	అమరావతి-అనంతరోడ్ (భూసే)	3,000	సర్వేజరుగుతోంది
ప్రకాశం	నిమ్మ, కనిగిరి (భూసే)	14,500	12,300(పెండింగ్)
	దొనకొండ ఇండస్ట్రియల్ కారిడార్ (భూసే)	25,886	సేకరణపూర్తి
	అమరావతి-అనంతరోడ్ (భూసే)	7,000	సర్వేజరుగుతోంది
నెల్లూరు	దామవరం ఎయిర్పోర్టు (భూసే)	2,700	నోటిఫికేషన్
అనంతపురం	బెల్ (భూసే)	913	సేకరణపూర్తి
	కస్టమ్స్, ఎక్సైజ్ అకాడమీ (భూసే)	529	సేకరణపూర్తి
	కియా కంపెనీ (భూసే)	599.39	సేకరణపూర్తి
వైఎస్సార్ కడప	-	-	-
చిత్తూరు	జాతీయ రహదారి-4 (భూసే)	457	సేకరణపూర్తి
	ఎక్స్ ప్రెస్ హైవే (భూసే)	2454	సేకరణపూర్తి
	పరిశ్రమలకు (భూసే)	4,785	సేకరణపూర్తి
	హంబ్రీ నీవా (భూసే)	3091	సేకరణపూర్తి
	కుప్పం బ్రాంచి కెనాల్ (భూసే)	732	సేకరణపూర్తి
	సిరామిక్ ఇండస్ట్రీ (భూసే)	3,200	నోటిఫికేషన్
	ఓర్వేడు ఇండస్ట్రియల్ జోన్ (భూసే)	1,200	నోటిఫికేషన్
<b>మొత్తం</b>		<b>2,01,030.65</b>	

# అమరావతి రాజధాని దురాక్రమణ





# అమరావతి

## అంతర్జాతీయ నగరమా? లేక అంతర్జాతీయ కుంభకోణమా?

ఆంధ్రప్రదేశ్ నూతన రాజధాని అమరావతి 21వ శతాబ్దపు అంతర్జాతీయ నగరంగా అభివృద్ధి చెందాల్సి ఉంది. అయితే రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబునాయుడి పుణ్యమా అని ప్రస్తుతం ఒక అంతర్జాతీయ స్థాయి కలిగిన కుంభకోణానికి ఇది పర్యాయపడంగా తయారైంది. ప్రపంచ స్థాయి నగరాన్ని నిర్మిస్తున్నామనే పేరుతో ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు నాయుడు రూ. లక్ష కోట్ల రియల్ ఎస్టేట్ కుంభకోణానికి తెరలేపారు. 'ప్రభుత్వ రహస్యాలును కాపాడతానన్న ప్రమాణాన్ని ఉల్లంఘించారు. రాజధాని ఎక్కడ రాబోతోందనే విషయాన్ని తన ముఖ్య అనుచరులకు ముందుగానే సమాచారమివ్వడం ద్వారా చంద్రబాబు 'ఇన్ సైడర్ ట్రేడింగ్'కు పాల్పడ్డారు.

రాజధాని ఏ ప్రాంతంలో వస్తుందనే సమాచారాన్ని బినామీలకు, సన్నిహితులకు ముందుగానే ఇచ్చిన చంద్రబాబు, అమరావతి ప్రాంతంలో భూముల ధరలు తగ్గించేందుకు రకరకాల ప్రయత్నాలు చేశారు. తన అనుచరులు, వారి బినామీలు కారు చౌకగా భూములు కొనుగోలు చేసేందుకు వీలు కల్పించారు. రాజధాని నూజివీడు వద్ద వస్తోందని, నాగార్జున యూనివర్సిటీ ప్రాంతంలో రాబోతోందని మీడియా ద్వారా ప్రచారం చేయించారు. ఈ ప్రచారాన్ని సమ్మిన ప్రజలు ఆ ప్రాంతాల్లో భూములు విపరీతంగా కొనుగోలు చేశారు. ఫలితంగా అమరావతి ప్రాంతంలో రాత్రికి రాత్రే భూముల ధరలు పడిపోయాయి. దీంతో రంగంలోకి దిగిన చంద్రబాబు సన్నిహితులు, అధికార పార్టీ ఎమ్మెల్యేలు, ఎంపీలు, నేతలు స్థానిక రైతులను మోసం చేసి కారు చౌకగా భూములను కొట్టేశారు. ఈ భూ దోపిడీ ప్రక్రియ ముగిసిన అనంతరం

2014 డిసెంబర్ 28న ప్రభుత్వం రాజధాని ప్రకటన చేసింది.

ఈ కుంభకోణాన్ని సాక్ష్యాధారాలతో సహా మీడియా వెలుగులోకి తెచ్చింది. భూ సమీకరణ పేరుతో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం, మూడు పంటలు పండే భూములను రైతుల నుంచి లాక్కుంది. అయితే బాబు సన్నిహితులకు చెందిన భూములకు మాత్రం సమీకరణ నుంచి మినహాయింపునిచ్చింది. భూములిచ్చిన రైతులకు సొంత గ్రామాల్లోనే నివాస, వాణిజ్య స్థలాలు ఇస్తామని మాట మార్చారు. ఎప్పుడు, ఎక్కడ ఇస్తారనే విషయాలను చివరి వరకూ గోప్యంగా ఉంచి రైతులకు సమాచారం తెలియకుండా చేశారు. తన సన్నిహితులకు, బినామీలకు ఈ విధంగా భూములను కట్టబెట్టినందుకు క్విడ్ ప్రొ కోలో భాగంగా సీఎం చంద్రబాబు పెద్దమొత్తంలో ప్రయోజనాలు పొందారు.

ముఖ్యమంత్రి ఇంతటితోనే ఆగిపోలేదు. రెండు జిల్లాలలోని రాజధాని ప్రాంతాన్ని జోన్లుగా విభజించారు. తమ బినామీల భూములు రియల్ ఎస్టేట్ జోన్లలో, సామాన్య రైతుల భూములు అగ్రిజోన్లో ఉండేలా చక్రం తిప్పారు. 'అగ్రికల్చరల్ ప్రొటెక్షన్ జోన్'లోని భూముల విలువ తగ్గిపోగా ముఖ్యమంత్రి సన్నిహితుల భూముల విలువ పెరిగింది. ఇలా చంద్రబాబు సాగించిన అవినీతి, కుంభకోణాలకు అంతలేదు.. రాజధాని నిర్మాణానికి 5 వేల ఎకరాలు చాలని నిపుణులు అభిప్రాయపడినప్పటికీ, 34 వేల ఎకరాల ప్రైవేటు భూమి సమీకరించాలని చంద్రబాబు నిర్ణయించారు. సాధారణ రైతుల నుంచి భూములను లాక్కుని వాటిని బడా కంపెనీలకు కట్టబెడుతున్నారు. ఆ విధంగా రాజధాని నగర అభివృద్ధిని అంతర్జాతీయ స్థాయి రియల్ ఎస్టేట్ కుంభకోణంగా మార్చివేశారు.

# రాజధాని నిర్ణయంతోనే

## రూ. 1,00,000 కోట్లు లాగేశారు

రాజధానిపై అస్పృహియులకు లీకులు ఇచ్చిన సీఎం చంద్రబాబు

ప్రకటనకు ముందే 25 వేల ఎకరాలను కొల్లగొట్టిన రా'బంధులు'

రూ.లక్ష కోట్లకుపైగా లబ్ధి పొందిన 'చినబాబు', సన్నిహిత నేతలు

రైతుల భూమే పెట్టుబడిగా సర్కారు రూ.లక్ష కోట్ల 'రియల్'దండా

→ ప్రపంచస్థాయి రాజధాని నిర్మాణం పేరుతో ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు బినామీలతో కలసి దారుణంగా భూదోపిడి చేశారు. రాజధాని ప్రకటన చేయక ముందే అస్పృహియులకు లీకులు ఇచ్చి రూ.లక్ష కోట్లకుపైగా లబ్ధి చేకూర్చిన సీఎం చంద్రబాబు.. రైతుల భూమే పెట్టుబడిగా మరో రూ.లక్ష కోట్ల 'రియల్'దండాకు ప్రణాళిక రచించారు. 2014 జూన్ 8న ముఖ్యమంత్రిగా ప్రమాణ స్వీకారం చేసిన నాటి నుంచి నూతన రాజధానిని ప్రకటించే రోజు(2014 డిసెంబర్ 28) వరకు కూడా బాబు అనుయాయులు భూములను కొల్లగొడుతూనే ఉన్నారు. ఇది ఇన్సైడర్ ట్రేడింగ్ కాదా? అధికార రహస్యాలను కాపాడతామని చేసిన ప్రమాణాన్ని ఉల్లంఘించడం కాదా?

→ రాజధానిపై అధికారిక ప్రకటన చేసే లోగా చంద్రబాబు సన్నిహితులు, వారి బినామీలు రాజధాని ప్రాంతంలో భారీగా భూములు కొనుగోలు చేశారు. బినామీ రిజిస్ట్రేషన్లు కొన్ని మాత్రమే. పూర్తి విచారణ జరిపితే, జీపీఎంగా రిజిస్టర్ చేసిన అనేక భూ విక్రయ లావాదేవీలు బయటకు వస్తాయి.

→ ఎక్కడా లేని రీతిలో రాజధాని నిర్మాణానికి ల్యాండ్ పూలింగ్

పద్ధతిలో భూమిని సమీకరిస్తామని చంద్రబాబు గొప్పలు చెప్పారు. గుంటూరు జిల్లా తుళ్లూరు, తాడేపల్లి, మంగళగిరి మండలాల్లో 29 గ్రామాల్లో రాజధానిని ఏర్పాటు చేస్తున్నట్లు ప్రకటించారు. రాజధాని నిర్మాణానికి ఆ గ్రామాల్లో 53,743.49 ఎకరాల భూమిని సమీకరించాలని నిర్ణయించారు. ఇందులో ప్రభుత్వ భూములు 15,010.03 ఎకరాలు కాగా.. 38,737.46 ఎకరాలు ప్రైవేటు భూమి. రాజధాని నిర్మాణానికి భూములను సమీకరించడానికి జనవరి 1, 2015న ప్రభుత్వం ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది.

→ ల్యాండ్ పూలింగ్ పేరుతో రైతుల నుంచి బలవంతంగా భూములను లాక్కున్న చంద్రబాబు... అదే సమయంలో తన సన్నిహితులు, బినామీల భూములను మాత్రం ల్యాండ్ పూలింగ్ పరిధి నుంచి తప్పించారు. భూసమీకరణకు భూములిచ్చిన రైతులకు కొద్దిపాటి భూమిని మాత్రమే కేటాయిస్తున్నారు. అదే తమ సన్నిహితులకు మాత్రం వేరే ప్రమాణాలను పాటిస్తున్నారు. ఉదాహరణకు లింగమనేని ఎస్టేట్స్, రామకృష్ణ కన్స్ట్రక్షన్స్ కంపెనీ విషయం తీసుకుంటే... రాజధాని ప్రాంతంలో లింగమనేని గ్రూప్ 804.32 ఎకరాలు, రామకృష్ణ కన్స్ట్రక్షన్స్ 179.51 ఎకరాలు

STATEMENT SHOWING THE CONSTRUCTION OF BUILDINGS IN UPSTREAM AND DOWNSTREAM OF BARRAGE VIOLATING THE R.C.ACT (NO OBJECTIONS ISSUED)							PATTA LANDS
Sl. No.	Name of the Village & Mandal	Name of the Owner	Sy. No.	Extent	Flood Bank Milage (Km) above barrage and below barrage	Remarks	Name of the river Conservator
2	Undavali (V) Tadepalli Mandal	Sri Lingamaneni Ramesh	272/2 & 271	1.31Ac	3.2(Upstream)	(Swimming pool) no objection issued with certain conditions vide 89/ATQ/1514 dated. 16-5-2007 (Building constructed)(Swimming pool) no objection issued with certain conditions vide 89/ATQ/1514 dated. 16-5-2007 (Building constructed)	B.Suryanarayana(2007)

**లింగమనేని గెస్ట్ హౌస్ నదీ పరిరక్షణ చట్టాన్ని ఉల్లంఘిస్తూ నిర్మించిందేనని వెల్లడిస్తూ జలవనరుల శాఖ పత్రం**

కొనుగోలు చేశాయి. ఈ ప్రాజెక్టుల్లో అసైన్డ్ భూములు ఉన్నాయని, వాటిని స్వాధీనం చేసుకొని ల్యాండ్ పూలింగ్ కు తీసుకుంటామని మొదట చంద్రబాబు ఓ సీనియర్ పోలీసు అధికారిని పంపి వారిని బెదిరించారు. దీంతో ఈ సంస్థలు సీఎంతో 'కాంప్రమైజ్డ్' కావడంతో వారి భూములను ల్యాండ్ పూలింగ్ పరిధి నుంచి తప్పించి, పూర్తి రక్షణ కల్పించారు. అదేవిధంగా, టీడీపీ ఎమ్మెల్యే కొమ్మలపాటి శ్రీధర్ 'అభినందన' పేరుతో మంగళగిరి మండలం యర్రబాలెంలో 43 ఎకరాల్లో వేసిన రియల్ ఎస్టేట్ వెంచర్ ను కూడా భూసమీకరణ పరిధి నుంచి తప్పించి ఆయనకు లబ్ధి చేకూర్చారు.

→ అసైన్డ్, లంక భూములకు ఎలాంటి పరిహారం ఇవ్వకుండా ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకుంటుందని చంద్రబాబు సన్నిహితులు ఊరూరా ప్రచారం చేయించారు. ప్రభుత్వం చాలా ఏళ్ల క్రితమే ఈ భూములను ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ వర్గాలకు చెందిన రైతులకు కేటాయించింది. ఉచితంగా కేటాయించినందున ఎలాంటి పరిహారం ఇవ్వకుండా ప్రభుత్వం వీటిని వెనక్కి తీసుకుంటుందని ప్రభుత్వ అధికారులు ప్రజలను బెదిరించారు. ఈ ప్రచారంతో భయాందోళనలకు గురైన రైతుల నుంచి 1,843 ఎకరాల అసైన్డ్ భూములను, 1,514 ఎకరాల లంక భూములను తక్కువ ధరలకే టీడీపీ నేతలకు అమ్ముకున్నారు. ఈ భూ దోపిడీ ప్రక్రియ మొత్తం ముగిసిన తర్వాత ఈ భూములకు కూడా ప్యాకేజీ ప్రకటిస్తూ

ప్రభుత్వం 2016 ఫిబ్రవరిలో ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది.  
 → అంతర్జాతీయ ప్రమాణాలతో ఎకరం భూమిని అభివృద్ధి చేయడానికి రూ.30 లక్షలు ఖర్చవుతుంది. మూడువేల చదరపు గజాల స్థలం అందుబాటులోకి వస్తుంది. కానీ.. ప్రభుత్వం మాత్రం రైతులకు ఎకరానికి గరిష్టంగా వెయ్యి గజాల ఇంటి స్థలం, 200/450 గజాల వాణిజ్య స్థలం పరిహారంగా ఇస్తోంది.  
 → రైతుల వద్ద నుంచి భూముల కొనుగోలు చేసిన చంద్రబాబు సన్నిహితులు 'జోనింగ్' విధానం ద్వారా కూడా లబ్ధి పొందారు. తన సన్నిహితుల భూములకు డిమాండ్ పెంచేందుకు గాను చంద్రబాబు వారి భూములను రియల్ ఎస్టేట్ జోన్ లో వేసి, పేద రైతుల భూములను మాత్రం 'అగ్రికల్చరల్ ప్రాటెక్షన్ జోన్-1' (ఏపీజెడ్-1)లో పడేశారు. అంతేకాక ఏపీజెడ్-1లో కేవలం వ్యవసాయ కార్యకలాపాలే ఉండాలన్న ఆంక్షలు విధించారు. ఏపీజెడ్-2ను భవిష్యత్ పట్టణ అభివృద్ధి ప్రాంతంగా నిర్దేశించారు. ప్రతిపాదిత పట్టణ ప్రాంతాన్ని ఏపీజెడ్-3లో ఏర్పాటు చేసి, అక్కడ అన్ని కార్యకలాపాలు అనుమతించారు. టీడీపీనేతలు, వారి బినామీలు ఏపీజెడ్ - 2, 3లో సుమారు 10వేల ఎకరాల పరకూ భూములు కొనుగోలు చేశారని అంచనా. జోన్ల విభజన జరగక ముందే వాళ్ళు ఈ భూములు కొనుగోలు చేశారు. వారి భూములను కింది చిత్రంలో చూడవచ్చు.

**GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH  
ABSTRACT**

Municipal Administration & Urban Development Department – The Andhra Pradesh Capital City Land Pooling Scheme (Formulation and Implementation) Rules, 2015 - Notification – Issued.

=====

**MUNICIPAL ADMINISTRATION & URBAN DEVELOPMENT (M2) DEPARTMENT**

**G.O.Ms.No.1** **Dated: 01.01.2015**  
**Read the following:**

Land	Category	
	Dry	Jareebu
<b>Patta</b>		
Residential	1000 Sq.Yds	1000 Sq.Yds
Commercial	200 Sq.Yds	300 Sq.Yds
<b>Assigned</b>		
Residential	800 Sq.Yds	800 Sq.Yds
Commercial	100 Sq.Yds	200 Sq.Yds
Yearly payment for 10 years (Rs)	30000	50000
Yearly increase (Rs)	3000	5000
One time additional payment for gardens like lime/sapota/guava (Rs)	50000	

**అసైన్డ్ భూములను ల్యాండ్ పూలింగ్ కు తీసుకుంటామని 2015 జనవరి 1న ప్రభుత్వం జారీ చేసిన ఉత్తర్వు**

**GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH  
ABSTRACT**

RULES – The Andhra Pradesh Capital City Land Pooling Scheme (Formulation and Implementation) Rules, 2015 - Amendment – Notification - Issued.

=====

**MUNICIPAL ADMINISTRATION & URBAN DEVELOPMENT (CRDA.2) DEPARTMENT**

**G.O.MS.No. 41** **Dated: 17-02-2016**  
**Read the following:**

I. in Sub Rule(2) of rule 5 in the existing table,-

(1) against the entry (6)"Assigned" and corresponding entries thereof, the following entries shall be substituted, namely,-

"(b) Assigned:

(i) All the assignments made to Ex-serviceman / Political sufferers / Freedom Fighters and the purchases made before or after a period of 10 years from the date of assignment shall be allotted per acre as follows:

	Dry	Jareebu/ Semi urban
Residential	10 00 Sq.Yds	10 00 Sq.Yds
Commercial	200 Sq.Yds	450 Sq.Yds

(ii) All the assignments made prior to G.O.Ms.No. 1142, Revenue Department, Dt. 18-06-1954, irrespective of classification of land which includes de-reserved forest, shall be allotted per acre as follows:

	Dry	Jareebu/ Semi urban
Residential	10 00 Sq.Yds	10 00 Sq.Yds
Commercial	200 Sq.Yds	450 Sq.Yds

**టీడీపీ నేతల భూదోపిడీ ముగిసాక అసైన్డ్ భూములకు ప్యాకేజీ ప్రకటిస్తూ 2016 ఫిబ్రవరి 17న ప్రభుత్వం జారీ చేసిన ఉత్తర్వు**

**Policy Guidelines**

**Extent of Jurisdiction (applicability):**

The Policy Guidelines are applicable to the entire APCRDA Region as declared under APCRDA Act, 2014. The provisions of this document are to be read along with the Perspective Plan 2015, report and the policy guidelines mentioned herein. The developments that are lawfully established prior to the coming into force of these policy guidelines shall be allowed to continue as non-confirming uses.

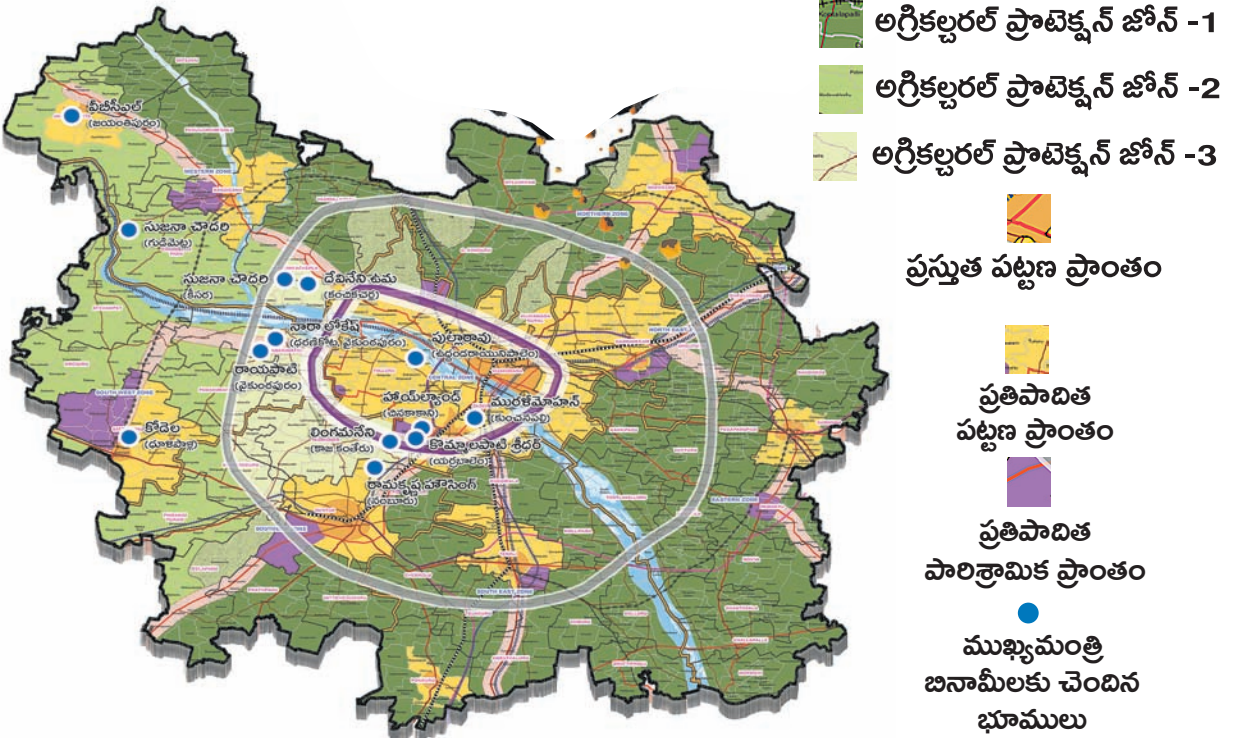
**USES PERMISSIBLE IN VARIOUS LAND USE ZONES**

1. The following Policy Guidelines specify uses that are permissible in each land use zone in the planning area. However these Policy Guidelines are suggestive in nature and may be one of the parameters to grant or refuse the permission by the APCRDA.
2. The Land Use Zone categories proposed in the perspective plan and suggestive policies in each land use zone are given as below:

**LANDUSE ZONE CATEGORIES**

1. Agricultural Zone
  - A. Agriculture Protection Zone - 1
  - B. Agriculture Protection Zone - 2
  - C. Agriculture Protection Zone - 3
2. Urban Zone
  - D. Existing Urban area
  - E. Proposed Urbanized area
3. Industrial Zone
  - F. Industrial (I) Zone
4. Development Corridor Zone
  - G. Development Corridor
5. Infrastructure
  - H. Traffic and Transportation
  - I. Multi Model Integrated Logistic Hub
  - J. Airport Area
6. Protection Zone
  - K. Water Bodies
  - L. Hills and Forest

రాజధాని నగర భూములను వివిధ జోన్ల కింద వర్గీకరిస్తూ సీఆర్డీఏ విడుదల చేసిన ముసాయిదా విధాన మార్గదర్శకాలు



# దోచుకున్నది ఇలా...

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర నూతన రాజధానిని ఎక్కడ నిర్మిస్తారనే దానిపై ప్రభుత్వ పెద్దలు మీడియాకు లీకులు ఇవ్వడంతో ప్రారంభమైన ఈ కుంభకోణంలో అనేక అంకాలున్నాయి.

ప్రజలను తప్పదోవ పట్టించడమే దుష్ప్రచారపు ముఖ్య ఉద్దేశం.

ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబునాయుడు, ఆయన కుమారుడు నారా లోకేశ్, వీరికి సన్నిహితుడైన అప్పటి కేంద్రమంత్రి ఈ కుంభకోణానికి తెరలేపారు. పలువురు రాష్ట్ర మంత్రులు, అధికార పార్టీ ఎమ్మెల్యేలు, వారి బినామీలు ఈ భారీ స్కామ్ లో భాగస్వాములు. వీరంతా పేద రైతుల కడుపుకొట్టి దాదాపు 25 వేలకు పైగా ఎకరాల భూమిని సొంతం చేసుకున్నారు.

రాష్ట్రమంతా పర్యటించి, అనేక అంశాలను కూలంకషంగా పరిశీలించి, రాజధానిని ఎక్కడ నిర్మించాలనే దానిపై శివరామకృష్ణన్ కమిషన్ ఇచ్చిన నివేదికను ప్రభుత్వం కావాలనే బుట్టదాఖలు చేసింది. అలా మొదలైన ఈ అడ్డగోలు వ్యవహారం అనేక కుట్రలు, కుతంత్రాలతో అతిపెద్ద కుంభకోణంగా అవతరించింది.

టీడీపీ ప్రభుత్వం, నాయకుల భూ దురాక్రమణ మొత్తం ఐదు దశలుగా సాగింది. ఇవీ వాటి వివరాలు....

## మొదటి దశ

విజయవాడ-గుంటూరు మధ్య తుళ్లూరు ప్రాంతంలో ఏర్పాటు చేయాలని రాజధాని రాష్ట్ర ప్రభుత్వ పెద్దలు ముందే ఒక నిర్ణయానికి వచ్చారు. తుళ్లూరు ప్రాంతం నుంచి ప్రజల, రియల్టర్ల దృష్టిని మళ్లించేందుకు రాజధాని ఎక్కడ రాబోతోందనే దానిపై సన్నిహిత మీడియా సంస్థల ద్వారా అనేక లీకులిచ్చారు. రాజధాని నాగార్జున యూనివర్సిటీ సమీపంలో వస్తోందని, నూజివీడు ప్రాంతంలో రాబోతోందని ప్రచారం చేయించారు.

ముఖ్యమంత్రి, ఆయన అనుచరులు వేసిన ఈ పన్నాగం ఫలించింది. రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారులంతా నూజివీడుపై దృష్టిపెట్టి లావాదేవీలు జరుపుతున్న సమయంలో బాబు బినామీలు అమరావతి ప్రాంతంలో కారుచౌకగా పెద్ద ఎత్తున భూములు కొనుగోలు చేశారు.

రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వాస్తవ రాజధానిని నిర్ణయించడంతో, నూజివీడు, నాగార్జున యూనివర్సిటీ సమీపంలో భూములు కొన్న రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారులు, అమాయక రైతులు రూ.వేల కోట్లు నష్టపోయారు. అమరావతి ప్రాంతంలో భూములు అమ్ముకున్న రైతులు కూడా లబోదిబోమన్నారు. ఈ 'రియల్ భూ మాయ'పై ముందుగానే ఉప్పందుకున్న చంద్రబాబు బినామీలు లావాదేవీల్లో లక్షకోట్లకు పైగా ఆర్జించారని అంచనా.

## రెండో దశ

ప్రపంచస్థాయి రాజధానిని నిర్మించబోతున్నామని ప్రచారాలు చేస్తూ రాజధాని కోసం ల్యాండ్ పూలింగ్ అనే కుట్రపూరిత కాన్సెప్ట్ ను సిద్ధం చేశారు. 29 గ్రామాల్లోని మూడు పంటలు పండే 38,797 ఎకరాలను సమీకరించాలని నిర్ణయించారు. భూములిచ్చేస్తే తమకు జీవనాధారం ఉండదంటూ రైతులు పూలింగ్ ను తీవ్రంగా వ్యతిరేకించారు. కానీ పూలింగ్ పై ఎల్లో మీడియాలో విస్తృతంగా ప్రచారం చేయించారు. భూములు ఇవ్వని రైతులు ఏదో కోల్పోతారన్న ప్రచారం సాగించారు.

దీంతో తమ ఆందోళన చెందిన రైతులు తప్పనిసరి పరిస్థితులలో భూములను అప్పగించారు. భూ సమీకరణ స్వచ్ఛందమేనని చెప్పినప్పటికీ వాస్తవ పరిస్థితి మాత్రం అందుకు విరుద్ధం. చాలా చోట్ల రైతుల నుంచి బలవంతంగా భూములు లాక్కున్నారు. అదే సమయంలో బాబు బినామీలు, సన్నిహితులు భూములను పూలింగ్ పరిధి నుంచి తప్పించారు. ఉదాహరణకు ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబునాయుడి సన్నిహితుడు లింగమనేని రమేశ్ కు చెందిన లింగమనేని ఎస్టేట్ కు కేవలం 10 మీటర్ల దూరంలోనే రాజధాని సరిహద్దు రేఖ ఆగిపోయింది. ఫలితంగా లింగమనేని గెస్ట్ హౌస్ ముఖ్యమంత్రికి నజరానాగా దక్కింది.

చంద్రబాబు- బినామీలు కొనుగోలు చేసిన భూముల్లో ఒక్క అంగుళం కూడా సమీకరణ పరిధిలోకి పోకుండా చేయడమే కాకుండా, వాటికి సమీపంలోనే అభివృద్ధి ప్రాజెక్టులు వచ్చేలా చక్రం తిప్పారు. భూసమీకరణ రైతుల ఇష్టం ప్రకారమే చేస్తామని చెప్పిన చంద్రబాబు

ఆ తర్వాత అసలు స్వరూపాన్ని బయటపెట్టుకున్నారు. భూములు ఇవ్వని రైతులను రకరకాలుగా వేధించడం ప్రారంభించారు. వారిపై ఆక్రమ కేసులు బనాయించారు. పొలాలను తగులబెట్టించారు. పోలీసులు నిందితులను పట్టుకోవడానికి బదులు పొలాలు తగల బడిన రైతులపైనే ఎదురుకేసులు పెట్టి వారిని భయభ్రాంతులకు గురి చేశారు. కొన్ని చోట్ల రైతులకు ముందస్తు సమాచారం ఇవ్వకుండానే పంట పొలాలను చదును చేసేశారు. ఈ చర్య వెనుక ప్రభుత్వమే ఉందన్న విషయం అందరికీ అర్థం కావడంతో చివరకు ప్రభుత్వం క్షమాపణ చెప్పింది.

రాజధాని పరిధిలోని 29 గ్రామాల్లో వ్యవసాయ కార్యకలాపాలను అనుమతించేందుకు ప్రభుత్వం నిరాకరించింది. పంటలు పండించేందుకు రైతులు హైకోర్టు ద్వారా అనుమతి పొందినా, పొలాలకు విద్యుత్, నీరు ఇచ్చేందుకు ప్రభుత్వం నిరాకరించింది. వ్యవసాయ రుణాల మంజూరును నిలిపివేసింది. కోర్టు తీర్పును అడుగడుగునా ఉల్లంఘించింది.

### మూడో దశ

రాజధానికి భూమి ఇచ్చే రైతులకు ఎకరానికి ఇంత పరిహారం ఇస్తామని ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు ప్రకటించారు. నివాస స్థలం, వాణిజ్య స్థలం ఇస్తామన్నారు. రైతులకు ఏ గ్రామంలోని వారికి ఆ గ్రామంలోనే ప్లాట్లను ఇస్తామని కూడా ప్రకటించారు. అయితే చివరికి ఈ ప్యాకేజీ పచ్చి మోసంగా మిగిలిపోయింది.

భూమిని బట్టి ఏడాదికి రూ.50 వేలు, రూ. 30 వేల చొప్పున పదేళ్లపాటు పరిహారమిస్తామని చంద్రబాబు చెప్పారు. రైతులు కోల్పోయిన భూముల విలువతో పోలిస్తే ఇది చాలా స్వల్పం. కానీ ఇప్పుడు భూములిచ్చేసాక గ్రామం పక్కనే నివాస స్థలం కావాలంటే ఎలా అని ప్రశ్నిస్తున్నారు. అంటే చివరకు ప్రభుత్వం నిబంధనల మేరకే రైతులు తమ నివాస స్థలాలను ఖాళీ చేసి వెళ్లాల్సి వస్తోంది. మరోవైపు వారివి 'గొంతెమ్మ కోర్కెలు' అంటూ ప్రభుత్వం రైతులపై నిందలు కూడా వేస్తోంది. రైతులకు తిరిగి ఇచ్చే భూముల్లో అధిక శాతం అంతగా విలువ లేని ప్రాంతాల్లో, లోతట్టు ప్రాంతాల్లో ఉన్నాయి. రెసిడెన్షియల్, కమర్షియల్ భవనాల నిర్మాణాలకు సంబంధించి కూడా అనేక నిబంధనలు పెడుతున్నారు.

### నాలుగో దశ

ఓవైపు ప్రభుత్వం భూసమీకరణలో బిజీగా ఉంటే, అధికార పార్టీ నేతలు రాజధాని ప్రాంతంలోని దళిత రైతుల లంక భూములు, అసైన్డ్ భూములపై కన్నేశారు. వాటిని ఓ పథకం ప్రకారం దోచుకున్నారు. అసైన్డ్ భూములకు ఎలాంటి పరిహారం ఇవ్వకుండా ప్రభుత్వం లాక్కుంటుందని ఊరూరా ప్రచారం చేయించారు. ఈ దుష్ప్రచారంతో ఆందోళన చెందిన రైతులు స్పష్టత కోసం రెవెన్యూ అధికారులు, టీడీపీ

నేతలను సంప్రదించగా... ఈ భూములు ప్రభుత్వానివే కాబట్టి వాటిని వెనక్కి తీసుకునే హక్కు ప్రభుత్వానికి ఉందని వారు మరింత భయపెట్టారు.

రైతుల్లో భయాన్ని మరింత పెంచేందుకు ప్రభుత్వం కూడా పలు కుతంత్రాలు పన్నింది. ఉదాహరణకు, అసైన్డ్, లంక భూముల విషయంలో రకరకాల లిటిగేషన్లు బూచిని చూపి రైతులకు నష్టపరిహారంగా ఇవ్వాలన్న కొలు చెక్కులు ఇవ్వకుండా వేధించింది. తమ భూములను ఎటువంటి నష్టపరిహారం ఇవ్వకుండానే ప్రభుత్వం లాక్కోబోతోందన్న భయాన్ని వారిలో మరింత పెంచింది. తీవ్రంగా ఆందోళన చెందిన రైతులను అధికార పార్టీ నేతలు మాటలతో మభ్యపెట్టి, భయపెట్టి, మోసం చేశారు. ఎకరా భూమిని కనిష్టంగా రూ.5 లక్షలకు కొనుగోలు చేశారు. అలా 188 ఎకరాల అసైన్డ్ భూములను చంద్రబాబు, ఆయన బినామీలు, తెలుగుదేశం నాయకులు కారు చౌకగా కొట్టేశారు. తమ అనుచరులు సాధ్యమైనంత మేరకు అసైన్డ్ భూములను కైంకర్యం చేసిన తర్వాత ముందుగా అనుకున్న ప్రకారం అసైన్డ్ భూములకు పరిహార ప్యాకేజీని ప్రకటించారు. దాంతో అసైన్డ్ భూములు కొనుగోలు చేసిన తెలుగుదేశం నేతలంతా కోట్లలో లాభపడ్డారు. అసైన్డ్ భూములను ఐదు లక్షల రూపాయలకు ఎకరం చొప్పున కొనుగోలు చేసిన వారికి ఇప్పుడు పరిహార ప్యాకేజీ వల్ల రూ.1.90 కోట్ల వరకు లబ్ధి చేకూరబోతోంది.

### ఐదో దశ

రాజధానిని జోన్ల వారీగా చేసిన వర్గీకరణలో మరో పెద్ద మోసం ఉంది. రాజధాని నగర ప్రాంతాన్ని కమర్షియల్, అగ్రికల్చర్ జోన్లుగా విభజించిన టీడీపీ ప్రభుత్వం.. అగ్రికల్చర్ జోన్లోని భూములను కేవలం వ్యవసాయానికి మాత్రమే ఉపయోగించాలన్న నిబంధనలు విధించింది. అంటే కమర్షియల్ జోన్లో ఉన్న భూములతో పోలిస్తే అగ్రిజోన్లో ఉన్న భూములకు విలువ అంతగా ఉండదన్నమాట. పెద్దలు వేసిన ఈ జోన్ల 'పథకం' పేద రైతుల పొట్ట కొట్టింది. ఎకరా రూ.4 కోట్లు ఉన్న భూమి ధర రాత్రికి రాత్రి రూ.40 లక్షలకు పడిపోయింది. రూ. 2 కోట్లు పలికిన భూమిని రూ.20 లక్షలకు కూడా కొనేవాళ్లు లేరు. విచిత్రమేమిటంటే పక్కపక్కనే ఉన్న భూములు కూడా ఇలా వేర్వేరు రేట్లు పలుకుతున్నాయి. ఒకరి భూమి కోట్లు పలుకుతుంటే పక్కనే ఉన్న మరొకరి భూమి లక్షలకు కూడా కొనేవారు లేరు. ఏ ప్రాంతంలో ఏ జోన్ రాబోతోన్నదనే విషయాన్ని గోప్యంగా ఉంచి చంద్రబాబు తన అనుయాయుల చేత భూములు కొనిపించారు. బాబుగారి బినామీల భూములున్న చోట కమర్షియల్ జోన్.. పేద రైతుల భూములన్న చోట అగ్రికల్చర్ జోన్.. దీంతో బాబుల భూములు ధరలకు రెక్కలోచ్చాయి. అగ్రికల్చర్ జోన్లోని పేద రైతుల భూముల ధరలు పడిపోయాయి. పెద్దల ఆర్జన వేల కోట్లకు పెరిగింది. పేద రైతుల జీవితాలు ఊబిలో దిగబడ్డాయి.

# రూ. 66,000 కోట్లు రాజధానిలో స్విస్ చాలెంజ్ కుంభకోణం

చంద్రబాబుకు, ఆయన బినామీలకు మిగిలే మొత్తం రూ.65,693 కోట్లు

Table C- Entitlements to Government (Rs.Crores)

Description	Phase - I	Phase II	Phase III	Total
1. Inflows to ADP as per OPP Proposal	1721.60	1775.40	2271.40	5768.60
1. 5% Revenue Share as offered by OPP	71	101	93	265
1. Enhancement of Revenue Share by OPP				
5 % for Phase I	71	-	-	446
a) 7.5% for Phase II	-	152	-	
b) 12% for Phase III	-	-	223	

ఒప్పందం ప్రకారం మూడు దశల్లో సింగపూర్ కన్సార్షియం రూ. 5,768.60 కోట్లు పొందుతుందని, మూడు దశల్లో ప్రభుత్వానికి రూ. 446 కోట్ల రెవెన్యూ మాత్రమే వస్తుందని తెలిపే భాగం.

104. Recently CRDA has called for bids for allotment of land to Hotels and fixed a minimum offset price of Rs.2 crore per acre for giving on lease hold of 33 years. 11 bids have been received for 6 hotels which are under process. In the present proposal, as per revenue share offered, CRDA is expected to get a value of Rs.26.3 lakhs per acre (Rs.446 crore/1691 acres) for the land. The value of the land proposed to be realised by CRDA in the above proposal is far less than the value of the land fixed by CRDA-Authority/value of the land at which it has been allotted to Educational/Health Institutions/value of the land fixed for allotment to Hotels. An open auction of the land can bring higher value to CRDA. Even the

హోటళ్లకు ఎకరా కనీసం రూ. 2 కోట్లకు 33 ఏళ్ల లీజు చొప్పున ఇస్తూ సింగపూర్ కన్సార్షియంకు మాత్రం ఎకరా రూ. 26.3 లక్షలకు ఇవ్వడం చాలా తక్కువ అని, బహిరంగ వేలం నిర్వహిస్తే ప్రభుత్వానికి మరింత ఆదాయం సమకూరుతుందని సీఆర్డీపి ముఖ్యకార్యదర్శి అజయ్ జైన్ ప్రభుత్వానికి రాసిన లేఖలో భాగం.

రాజధాని ఎక్కడ వస్తుందో ముందే తన కోటరీకి లీక్ చేసి 'ఇన్ సైడర్ ట్రేడింగ్'కు పాల్పడడం ద్వారా అతైనరు ధరలకే రైతుల భూములు కొట్టేసి రూ. లక్ష కోట్లను దోచుకున్న చంద్రబాబు, ఆయన బినామీ గణం రాజధాని నిర్మాణం ముసుగులో మొదటి విడతలోనే మరో రూ. 66,000 కోట్లను కొల్లగొట్టడానికి పథకం వేశారు. స్విస్ చాలెంజ్ విధానం నిబంధనలకు విరుద్ధమని హైకోర్టు ఆక్షేపించినా.. వచ్చే ఆదాయంలో రహస్యం ఏమిటని అక్షింతలు వేసినా.. చివరకు స్టే ఇచ్చినా రాష్ట్రప్రభుత్వం చలించలేదు. ఆ దేవరహస్యాన్ని చివరివరకు రహస్యంగా ఉంచేందుకు ప్రయత్నించింది. ఆ రహస్యం ఖరీదు అక్షరాలా రూ. 66,000 కోట్లు. నయాపైసా పెట్టుబడి పెట్టకుండా ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబునాయుడు బినామీల గుప్పిట్లోని మేనేజ్ మెంట్ కంపెనీ, సింగపూర్ సంస్థల కన్సార్షియంలు కొట్టేయనున్న మొత్తమిది. 1,691 ఎకరాల స్టార్ట్ ఏరియా ప్రాజెక్టులోనే కనీసం రూ. 66,000 కోట్లు కొట్టేస్తుంటే ఇక 54 వేల ఎకరాల (రైతుల నుంచి సమీకరించిన 34 వేల ఎకరాలు, ప్రభుత్వ అధీనంలోని 20 వేల ఎకరాలు కలిపి) రాజధాని నిర్మాణంలో ఎన్ని లక్షల కోట్లు కొట్టేస్తారో ఊహకు కూడా అందని విషయం. ఈ 54 వేల ఎకరాలు మాత్రమే కాదు.. రెండోదశ పేరుతో మరో 14 వేల ఎకరాలను సేకరించనున్నారు. రాజధాని ప్రాంతంలోని 31వేల ఎకరాల అటవీ భూమిని అప్పగించాలంటూ కేంద్రాన్ని కోరుతున్నారు. అయితే చంద్రబాబు ప్రభుత్వ మాటలు విశ్వసించని కేంద్ర ప్రభుత్వం తాజాగా దీనిపై ఓ కమిటీ వేసింది. అన్ని వేల ఎకరాల భూమితో ఏం చేస్తారనే విషయాన్ని ఈ కమిటీ నిగ్గ తేల్చబోతోంది. భూతల

స్వర్గాన్ని తలపించే రీతిలో అంతర్జాతీయ నగరాలను తలదన్నేలా రాజధానిని నిర్మిస్తామంటూ చంద్రబాబు 31 డి సినీమా చూపించడంతో సామాన్యుల మొదలు సంపన్నుల వరకు ఇటుకలు, విరాళాలు ఇచ్చి ఎదురుచూస్తున్నారు. కానీ బాబు ఆయన బినామీల సమాహారమైన సింగపూర్ కన్సార్షియం మాత్రం కనీసం ఒక్క భవనం కూడా కట్టకుండా రియల్ ఎస్టేట్ దండా చేసి స్టార్ట్ ఏరియా ప్రాజెక్టులోనే వేల కోట్లు కొల్లగొట్టనున్నది.

## ఇదీ కుంభకోణం...

రాజధాని నిర్మాణానికి భూ సమీకరణ పేరుతో రైతుల నుంచి 34 వేల ఎకరాల భూమిని లాక్కున్న చంద్రబాబు ప్రభుత్వం అందులో 1,691 ఎకరాల భూమిని రాజధాని స్టార్ట్ ఏరియా ప్రాజెక్టు కింద సింగపూర్ సంస్థల కన్సార్షియంకు అప్పగించాలని నిర్ణయించింది. అందులో 371 ఎకరాల్లో రహదారులు, పార్కులు, మురుగునీటి కాల్వల వంటి కనీస మౌలిక సదుపాయాలకు కేటాయించాల్సి ఉంటుంది. తొలివిడతగా 50 ఎకరాలు, రెండో దశలో 200 ఎకరాలు... మొత్తం 250 ఎకరాల భూమిని సింగపూర్ సంస్థలకు ఉచితంగా అప్పగిస్తుంది. ఆ 250 ఎకరాలు, మౌలిక సదుపాయాలకు వినియో గించే 371 ఎకరాలు పోగా మిగతా 1,070 ఎకరాలను ప్లాట్లుగా వేసి విక్రయిస్తారు.

1. సింగపూర్ సంస్థల కన్సార్షియం, సీసీడిఎంసీ (కేపిటల్ సిటీ డెవలప్ మెంట్ మేనేజ్ మెంట్ కంపెనీ)తో కలిసి ఏర్పాటు చేసే ఏడీపీ (అమరావతి డెవలప్ మెంట్ పార్టనర్)కు 1,691 ఎకరాలను

ప్రభుత్వం అప్పగించింది. ఎకరం రూ. 4 కోట్లు (కనీస ధర)గా నిర్ణయించింది. 1,691 ఎకరాల విలువ రూ. 6,764 కోట్లు. ఇంత విలువ చేసే భూములను ఉచితంగా ఇచ్చిందన్నమాట.

**2.** ఈ భూమికి రహదారులు, నీటి సౌకర్యం, వరద మల్లింపు వంటి సదుపాయాలు అన్నీ ప్రభుత్వం తన ఖర్చుతో కల్పించనుంది. అందుకోసం రూ. 5,500 కోట్లు ఖర్చు చేయడానికి సర్కారు అంగీకరించింది. అంతేకాదు.. ఏడీపీలో సీసీడిఎంసీ షేర్ (వాటా) రూపంలో రూ. 221.9 కోట్లు పెట్టుబడి పెడుతుంది. వెరసి (6,764+5,550+221.9) రూ. 12,485.9 కోట్లను ప్రభుత్వం పెట్టుబడి పెడుతుందన్నమాట. ఇంత పెట్టుబడి పెట్టినా సీసీఎంసీసీ కి దక్కే వాటా ఎంతో తెలుసా..? 42శాతం మాత్రమే.

**3.** కేవలం రూ. 306 కోట్లు మాత్రమే పెట్టుబడి పెట్టే సింగపూర్ కన్సార్షియంకు దక్కే వాటా 58శాతం. అంతేకాదు.. సింగపూర్ కన్సార్షియంకు తొలుత 50 ఎకరాలు, ఆ తర్వాత 200 ఎకరాలను ఉచితంగా కట్టబెట్టేందుకు సర్కార్ అంగీకరించింది.

**మేనేజ్మెంట్ కంపెనీ ముసుగులో..**

రాజధాని స్టార్టప్ ఏరియా ప్రాజెక్టును సింగపూర్ సంస్థల కన్సార్షియం, సీసీడిఎంసీలతో ఏర్పాటయ్యే ఏడీపీ చేపడుతుంది. అయితే ప్లాట్లను విక్రయించే పనిని చూసేందుకు ఓ మేనేజ్మెంట్ కంపెనీని ఏర్పాటు చేయనున్నారు. అందులో రాష్ట్రప్రభుత్వానికి ఎలాంటి ప్రాతినిధ్యమూ ఉండదు. సింగపూర్ కంపెనీల ప్రతినిధులు, చంద్రబాబు బినామీలే ఇందులో సభ్యులుగా ఉంటారు. ప్లాట్లను ఎవరికి, ఎంతకు విక్రయించాలనేది ఈ మేనేజ్మెంట్ కంపెనీయే చూస్తుంది. మామూలుగా ప్లాట్లు వేసి అమ్మే కార్యక్రమంలో ఖర్చు చేయడానికి ఎకరాకు రూ. 50 లక్షలు మించదు అన్న సంగతి అందరికీ తెలిసినప్పటికీ ఇక్కడ ఎకరాకు రూ. 2 కోట్లు చూపించడం ఆశ్చర్యం కలిగించే మరో వింత. 1,691 ఎకరాల స్టార్టప్ ఏరియా ప్రాజెక్టు కోసం రూ.3,137 కోట్లు ఖర్చవుతుందన్నది వీరి అంచనా. ఇందులో సింగపూర్ కన్సార్షియం వాటా రూ.306.4 కోట్లు. సీసీడిఎంసీ వాటా రూ.221.9 కోట్లు. మిగతా రూ.2,618.70 కోట్లను బ్యాంకుల్లో భూమిని తనఖాపెట్టి రుణాలు సేకరించడం ద్వారా, ప్లాట్ల విక్రయం ద్వారా వచ్చిన మొత్తాన్ని వెచ్చిస్తారు. ఆశ్చర్యంగా ఇందులో రూ.1,255.40 కోట్లను ప్రచార ఖర్చులు, కన్సల్టెన్సీ ఫీజు, డెవలప్ మెంట్ ఫీజు, మేనేజ్మెంట్ ఫీజు, వేతనాల రూపంలో మేనేజ్మెంట్ కంపెనీ ముసుగులో చంద్రబాబు బినామీలు, సింగపూర్ సంస్థల కన్సార్షియం కొట్టేయనున్నాయి.

**రూ. 66,000 కోట్లు కొట్టేసేదిలా..**

రాజధాని స్టార్టప్ ఏరియా ప్రాజెక్టు 20 ఏళ్లపాటు అమల్లో ఉంటుంది. అంతకన్నా ముందు ప్రాజెక్టును ప్రభుత్వం రద్దు చేస్తే సింగపూర్ సంస్థల కన్సార్షియం పెట్టిన పెట్టుబడికి 150శాతం మేర అపరాధ రుసుం చెల్లించాలట. ఆ సంస్థలు తీసుకున్న బ్యాంకుల రుణాలను ప్రభుత్వమే చెల్లించాలట. ఒకవేళ సింగపూర్ సంస్థల కన్సార్షియం ఈ ప్రాజెక్టు నుంచి వైదొలగినా ఆ సంస్థలు పెట్టిన



పెట్టుబడిని 100 శాతం ప్రభుత్వం చెల్లించాలట. బ్యాంకు రుణాలనూ చెల్లించాల్సి ఉంటుందట. పైగా వివాదం తలెత్తితే కోర్టు కూడా ఇక్కడి పరిధిలో ఉండదు. లండన్ కోర్టులో పరిష్కరించుకోవాలట. అంటే రాజధాని స్టార్టప్ ఏరియా ప్రాజెక్టు 20 ఏళ్ల పాటు సింగపూర్ కన్సార్షియం చేతుల్లో ఉండేలా ప్లాన్ చేశారు. మేనేజ్మెంట్ కంపెనీని అడ్డుపెట్టుకుని తమ పథకాన్ని అమలు చేయడానికి ఎత్తువేశారు. ఎకరం భూమి కనీస ధర రూ.4 కోట్లు ఉండగా ఎంతో కొంత నామమాత్రపు మొత్తాన్ని అంటే ఓ పాతిక లక్షలో యాభై లక్షలో కలిపి అమ్మినట్లు చూపిస్తారనుకుందాం. అది మాత్రం వైట్ మనీ. మిగతా అంతా బ్లాక్ మనీ. ఎకరం రూ. 20 కోట్లకు అమ్మినా అడిగేవారుండరు. ఎందుకంటే తమ చెప్పుచేతల్లో ఉండే మేనేజ్మెంట్ కంపెనీయే ఈ అమ్మకాల లావాదేవీలను చూస్తుంది కాబట్టి. మిగిలిన బ్లాక్ మనీ అంతా చినబాబు ద్వారా చంద్రబాబు చేతుల్లోకి వెళుతుంది. గతంలో చంద్రబాబు హయాంలో ఎమ్మార్ విషయంలోనూ ఇదే జరిగింది. ఇదే తరహాలో మొత్తం భూమిని సింగపూర్ సంస్థల కన్సార్షియం, చంద్రబాబు బినామీలు కొట్టేయడానికి సెక్స్ వేశారు. రాజధానిలో అత్యంత ప్రధానమైన ప్రాంతంలో ఇప్పటికిప్పుడు గజం కనిష్టంగా రూ.40 వేలు పలుకుతుంది. ఈ లెక్కన ఎకరం విలువ రూ.20 కోట్ల వరకు ఉంటుంది. 20 ఏళ్లలో ఎకరం రూ.50 కోట్లకు పైగా పలుకుతుందని సాక్షాత్తు సీఎం చంద్రబాబే చెబుతున్నారు. ఈ లెక్కన ఎకరం రూ.50 కోట్ల చొప్పున 1,070 + 250 ఎకరాల భూమిని అమ్మి రూ. 53,500 కోట్లను చంద్రబాబు అండ్ కో సింగపూర్ సంస్థల కన్సార్షియం సొమ్ము చేసుకున్నాయి. తొలుత 50 ఎకరాలు, రెండో దశలో 200 ఎకరాల భూమిని సింగపూర్ సంస్థల కన్సార్షియంకు సర్కారు కట్టబెట్టనున్నది. ఈ 250 ఎకరాలను ఎకరం రూ.50 కోట్ల చొప్పున అమ్ముకున్నా రూ.12,500 కోట్లు మేర ఆ సంస్థలు సొమ్ము చేసుకున్నాయి. అంటే కనిష్టంగా 66,000 కోట్లు.. గరిష్టంగా రూ. లక్ష కోట్లను చంద్రబాబు అండ్ కో, సింగపూర్ సంస్థలు కాజేయనున్నట్లు స్పష్టమవుతోంది. 1,691 ఎకరాల స్టార్టప్ ఏరియా ప్రాజెక్టులోనే ఈ స్థాయిలో దోచుకుంటే 34 వేల ఎకరాల రాజధాని నిర్మాణంలో ఏ స్థాయిలో దోపిడీ చేయడానికి ప్లాన్ వేశారన్నది అంచనాలకే అందడం లేదు.

**‘స్టార్టప్’లో సర్కారుకు అంతా నష్టమే..**

స్టార్టప్ ఏరియా ప్రాజెక్టులో ఎకరం కనీస ధర రూ. 4 కోట్లుగా ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. రూ. 4 కోట్ల లెక్కన 1,691 ఎకరాల విలువ



రూ.6,764 కోట్లు చేస్తుంది. ఈ భూమికి రహదారులు, నీటి సౌకర్యం, వరద మళ్లింపు వంటి మౌలిక సదుపాయాలు కల్పించేందుకు రూ. 5,500 కోట్లను ఖర్చు చేయడానికి సర్కారు అంగీకరించింది. అంతేకాదు. ఏడీపీలో సీసీడిఎంసీ వాటా రూపంలో రూ. 221.9 కోట్లు పెట్టుబడి పెడుతుంది. అంటే మొత్తం (రూ.6,764 కోట్లు + రూ. 5,500 కోట్లు + రూ. 221.9కోట్లు)రూ. 12,485.9 కోట్లను ప్రభుత్వం పెట్టుబడి పెడుతుందన్నమాట. అయితే సర్కారుకు వచ్చేది మాత్రం శూన్యం. 1,691 ఎకరాల భూమి ఉచితంగా ఇచ్చి, రూ. 5,500 కోట్లతో మౌలిక వసతులు కల్పించి, ప్లాట్లు అభివృద్ధి చేయడానికి రూ. 3,137 కోట్లకు తనే(ప్రభుత్వమే) బ్యాంకు గ్యారెంటీ ఇప్పిస్తుంది. ఈ వ్యయాన్ని తనకొచ్చే వైట్ మనీలో నుంచి మినహాయించుకుని మిగిలిన మొత్తంలో 58శాతం, 42 శాతం నిష్పత్తిలో సీసీడిఎంసీ, సింగపూర్ కన్సార్షియం పంచుకుంటాయి. అంటే వైట్ మనీని సర్దుబాటు చేసుకుని బ్లాక్ మనీని పూర్తిగా కొట్టేసేందుకు మేనేజ్ మెంట్ కంపెనీని ఉపయోగించు కుంటారన్నమాట. ప్రభుత్వం పెట్టిన ఖర్చు కూడా వచ్చే అవకాశాలు లేని పరిస్థితి. ఇందులో విచిత్రమైన

విషయమేమిటంటే సింగపూర్ కంపెనీలు నయాపైసా పెట్టుబడి పెట్టబోవడం లేదు. రాజధానిలో ఒక్క భవనాన్నీ నిర్మించరు. 1,070 ఎకరాలలో ప్లాట్లువేసి అమ్ముకుంటారు. ప్రభుత్వం తమకు ఉచితంగా కట్టబెట్టిన 250 ఎకరాలలో 8 లక్షల చదరపు అడుగుల మేర భవనాలను నిర్మించి వాటిని కూడా అమ్ముకుని సొమ్ము చేసుకుంటారు.

**గోబల్ టెండర్లను పిలిచి ఉంటే...**

గోబల్ టెండర్లను పిలిచి ఉంటే ఇప్పటికప్పుడు ఎకరం రూ. 4 కోట్ల చొప్పున 1,691 ఎకరాలకు రూ. 6,764 కోట్లు ప్రభుత్వానికి వచ్చేవి. పైగా ఆ ప్రాంతానికి 1,691 ఎకరాలు ఉపయోగపడేవి. రూ.5,500 కోట్లతో మౌలిక వసతులు కల్పించాల్సిన అవసరమే ఉండేది కాదు. రూ.221.9 కోట్లను ప్రభుత్వం తన పెట్టుబడి కింద ఉచితంగా ఇవ్వాలిన్న పనిలేదు. ప్రభుత్వమే ఆ భూమిని ప్లాట్లుగా చేసేందుకు ఖర్చు చేస్తే బ్యాంక్ గ్యారెంటీ కూడా ఇవ్వాలిన్న పనిలేదు.

**భలే మంచి చౌకబేరము!**  
**ఖజానాకు రూ.6,623 కోట్లకు పైగా నష్టం**  
 రాజధాని అమరావతి నిర్మాణంపై స్వప్రయోజనాలే పరమావధిగా ప్రభుత్వ పెద్దలు భావిస్తున్నారు. సింగపూర్ ప్రైవేట్ కంపెనీలకు అపరిమిత లబ్ధి చేకూర్చుతూ భూములవ్వని రైతులను దగా చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలకు ఒక వైపు ఎకరాకు రూ.4 కోట్ల ధరతో భూములు కేటాయిస్తూ, సింగపూర్ కంపెనీలతో కలిసి 1,691 ఎకరాల్లో చేపట్టనున్న స్టార్టప్ ఏరియా అభివృద్ధి ప్రాజెక్టుకు భూమి మార్కెట్ విలువ ఎకరాకు రూ.12.02 లక్షలేనని తేల్చేసింది. రూ. 47.05 కోట్లమేర స్టాప్ డ్యూటీ, పవర్ ఆఫ్ అటార్నీ స్టాప్ డ్యూటీ మినహాయింపులు కూడా ఇచ్చేసింది.. (ఎఫ్సీఐ), (ఎల్ఐసీ), (ఎస్బీఐ), (నాబార్డ్), బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా, సిండికేట్ బ్యాంకు, న్యూ ఇండియా ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీ, హిందూ స్టాన్ షెట్రోలియం, ఇండియన్ ఆయిల్ కార్పొరేషన్, వంటి ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలకు రాజధాని అమరావతిలో ఎకరాకు రూ.4 కోట్ల ధరతో భూములు కేటాయించారు. సింగపూర్ కంపెనీలకు ఇదే ధరకే భూములిస్తామంటూ సీఎం చంద్రబాబు పలుమార్లు ప్రకటించారు. స్టార్టప్ ఏరియా డెవలప్ మెంట్ ప్రాజెక్టు పేరిట సింగపూర్ కంపెనీలకు అమరావతిలో 1,691 ఎకరాలు కేటాయించారు. ముఖ్యమంత్రి చెప్పిన ప్రకారమైతే, భూముల విలువ రూ.6,764 కోట్లు. కానీ, ఎకరాకు రూ.12.02 లక్షలు మాత్రమేనని నిర్ధారించడంతో ఈ భూముల విలువ కేవలం రూ.140.62 అవుతుంది. ఈ వ్యవహారంలో ప్రభుత్వ ఖజానాకు రూ.6,623.38 కోట్లమేర నష్టం వాటిల్లుతోంది.

**గోల్ మూల్ ఒప్పందాలు!**  
 రాజధాని అమరావతిలో స్టార్టప్ ఏరియా అభివృద్ధి ప్రాజెక్టు ఒప్పందాల్లో భారీ స్థాయిలో గోల్ మూల్ కు ప్రభుత్వం తెరతీసింది. సింగపూర్ కంపెనీల కోసం చట్టాలను సవరించింది. స్వీస్ చాలెంజ్ లో పాల్గొన్న సింగపూర్ కంపెనీలతో ఒప్పందం చేసుకోవాల్సిన అవసరం లేదంటూ పాత జీవోను సవరిస్తూ మరో జీవో జారీ చేసింది.  
**కొత్త కంపెనీ ఎందుకో?:** సింగపూర్ కు చెందిన అసెండాస్, సెమ్ బ్రిడ్జి, సెమ్మికార్ప్ కంపెనీలు కన్సార్షియంగా ఏర్పడి.. స్వీస్ చాలెంజ్ లో పాల్గొన్నాయి. రాజధాని ప్రాంతంలో రైతుల నుంచి తీసుకున్న 1,691 ఎకరాలను ఈ కంపెనీలకు అప్పగిస్తూ 2018లో ప్రభుత్వం జీవో జారీ చేసింది. సింగపూర్ ప్రైవేట్ కంపెనీల కన్సార్షియంతో రాయితీ, అభివృద్ధి, షేర్ హోల్డింగ్ ఒప్పందాలను కుదుర్చుకోవాలని ఆ జీవోలో స్పష్టం చేశారు. అయితే, ఈ కంపెనీలకు ఎలాంటి బాధ్యత లేకుండా చూస్తూ కొత్తగా 'సింగపూర్ అమరావతి ఇన్వెస్ట్ మెంట్ హోల్డింగ్స్ పీఈటీ లిమిటెడ్' అనే కొత్త సంస్థను ఏర్పాటు చేశారు. సింగపూర్ లోనే 2017లో ఈ కంపెనీని రిజిస్టర్ చేశారు. ఈ కంపెనీతోనే ఒప్పందాలు చేసుకోవాలంటూ ప్రభుత్వం తాజాగా జీవో 84ను జారీ చేసింది. స్వీస్ చాలెంజ్ విధానంలో భాగస్వామ్యంలేని, 'సింగపూర్ అమరావతి ఇన్వెస్ట్ మెంట్ హోల్డింగ్స్ పీఈటీ లిమిటెడ్' అనే కొత్త కంపెనీతో ఒప్పందాలు ఎలా చేసుకుంటారని, గతంలో జారీ చేసి జీవో 179కు ఇది విరుద్ధమని ఆర్థిక, న్యాయ శాఖలు ఆక్షేపించినప్పటికీ ప్రభుత్వం బేఖాతర్ చేసింది. జీవో 179ను కాదని కొత్తగా జీవో 84ను జారీ చేసింది.

# అమరావతిలో 'హెరిటేజ్'కు 14 ఎకరాలు

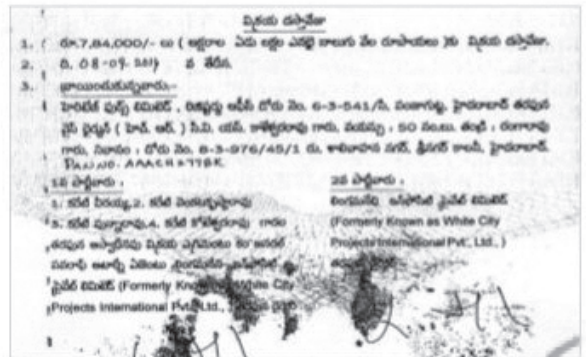
చంద్రబాబు ముఖ్యమంత్రి అయిన నెలకే భూముల కొనుగోలు

ఆ తర్వాతే అక్కడ రాజధాని ప్రకటన..

పూలింగ్ నుంచి ఆ ప్రాంతానికి మినహాయింపు..



హెరిటేజ్ ఫుడ్స్ సంస్థ 2014, జులై 7న కంటేరులో కొనుగోలు చేసిన భూముల పత్రాలు (అప్పటికే ఆ ప్రాంతాన్ని రాజధానిగా ప్రకటించ లేదు)



హెరిటేజ్ ఫుడ్స్ సంస్థ 2014, సెప్టెంబరు 8న లింగమనేని సంస్థ నుంచి కొనుగోలు చేసిన భూముల పత్రాలు

అమరావతిలో ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు దుర్మితినీ అమలు చేశారు. రాజధాని ఎంపికలో రాజధర్మం మంటగలిపారు. అధికారం చేపట్టిన నెలరోజుల్లోనే రాజధానిగా గుంటూరు జిల్లా తుళ్లూరు, మంగళగిరి నియోజకవర్గాలను ఎంపిక చేశారు. ఆ విషయాన్ని చంద్రబాబు గోవ్యంగా ఉంచారు. తన కుటుంబ సంస్థలు, సన్నిహితులు, బినామీలు వేల ఎకరాల భూములను ఆ ప్రాంతంలో కొనుగోలు చేసేలా చేసి లక్షల కోట్లు దోపిడీ చేసిన వైనాన్ని సాక్ష్యాధారాలతో సహా మీడియా బైబిలెట్టిన సంగతి తెలిసిందే. ఈ బాగోతంలో చంద్రబాబు కుటుంబ ప్రమేయాన్నీ నిజం చేస్తూ హెరిటేజ్ కంపెనీ కోసం కూడా ఆనాడే 14.22 ఎకరాలను తాను ముందే అనుకున్న రాజధాని ప్రాంతంలో కొనుగోలు చేశారు. తర్వాత అదే ప్రాంతంలో రాజధానిని ప్రకటించారు. అంతేకాక, ఈ ప్రాంతాన్ని ల్యాండ్మోబిలింగ్ పరిధిలోకి రాకుండా జాగ్రత్తపడ్డారు. ఇన్నర్ రింగ్ రోడ్డును కూడా హెరిటేజ్ భూముల ముందు నుంచి వెళ్లేలా 'మాస్టర్ ప్లాన్' రూపొందించిన విషయం బయటపడింది..

## రాజధానిపై తప్పదోవ పట్టించి మర్తి..

చంద్రబాబు సీఎంగా ప్రమాణస్వీకారం చేసిన వెంటనే గుంటూరు జిల్లా తాడికొండ, మంగళగిరి నియోజకవర్గాల పరిధిలో రాజధానిని ఎంపిక చేయాలని నిర్ణయించి ఇన్స్టడర్ బ్రేడింగ్ కు తెరతీశారు. అందులో భాగంగా.. ఉద్దేశపూర్వకంగా రాజధాని ప్రాంతంపై ఇతర ప్రాంతాల పేర్లను ప్రచారంలోకి తెచ్చారు. కష్టా జిల్లా నూజివీడు, గుంటూరు జిల్లా నాగార్జున విశ్వవిద్యాలయం, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా ఏలూరు వంటి పలు ప్రాంతాలను రాజధానిగా ఎంపిక చేయనున్నారని ప్రచారంలోకి తెచ్చారు. దాంతో రాష్ట్రంలో ఎంతోమంది రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారులు, ఇతరులు ఆ ప్రాంతాల్లో భారీగా భూములు కొనుగోలు చేశారు. ఆ తర్వాత సీన్ పూర్తిగా మార్చేశారు. గుంటూరు జిల్లా తాడికొండ, మంగళగిరి ప్రాంతాల్లో భూములు కొనుగోలు వ్యవహారం పూర్తయిన తరువాత చంద్రబాబు అసలు కథకు తెరతీశారు. ఆ ప్రాంతాన్ని రాజధానిగా ఎంపిక చేసినట్లు 2014, డిసెంబర్ 28న ప్రభుత్వం ప్రకటించింది.

దాంతో ఆ ప్రాంతంలో ఎకరా మార్కెట్ విలువ రూ.5లక్షలు ఉన్న భూముల ధరలు పెరిగిపోయాయి. ఎకరా మార్కెట్ ధర రూ.3 కోట్ల నుంచి రూ.5 కోట్లకు చేరుకుంది. తద్వారా చంద్రబాబు, ఆయన బినామీలు, సన్నిహితులు వేలకోట్లు కొల్లగొట్టారు.

### పూలింగ్ నుంచి మినహాయింపు

రాజధాని కోసం ప్రభుత్వం భూసమీకరణ (ల్యాండ్ పూలింగ్) ప్రక్రియ చేపడుతున్నట్లు 2015, జనవరి 1న నోటిఫికేషన్ జారీచేసింది.

గుంటూరు జిల్లా తుళ్లూరు, మంగళగిరి మండలాల్లోని మొత్తం 29 గ్రామాలను ల్యాండ్ పూలింగ్ పరిధిలో చేర్చారు. కానీ, చంద్రబాబు కుటుంబ సంస్థ హెరిటేజ్ ఫుడ్స్, ఆయన సన్నిహితుడైన లింగమనేని సంస్థకు చెందిన భూములు ఉన్న తాడికొండ మండలం కంటేరు గ్రామాన్ని పూలింగ్ ప్రక్రియలో చేర్చనే లేదు. మంగళగిరి మండలం నిడమర్రు గ్రామం వరకు ల్యాండ్ పూలింగ్ కింద భూములు తీసుకున్నారు. కానీ, నిడమర్రును ఆసుకునే ఉన్న కంటేరు ల్యాండ్ పూలింగ్లో లేకపోవడం గమనార్హం. చంద్రబాబు కుటుంబ సంస్థ అయిన హెరిటేజ్ ఫుడ్స్ కొనుగోలు చేసిన భూములతోపాటు, ఆయన సన్నిహిత సంస్థ లింగమనేని ఎస్టేట్స్కు చెందిన వందలాది ఎకరాలు కంటేరులోనే ఉన్నాయి. అమాంతం ధరలు పెరిగిన ఆ భూములన్నీ హెరిటేజ్, లింగమనేని ఎస్టేట్ గుప్పిట్లోనే ఉండేట్లుగా వ్యూహాత్మకంగా వ్యవహరించింది.

### ఆ అవినీతి బంధం ఢ్వంసమైంది..

లింగమనేని ఎస్టేట్స్ డైరెక్టర్ లింగమనేని రమేష్, ఆయన సోదరుడు వెంకట సూర్య రాజశేఖర్లు సీఎంకె అత్యంత సన్నిహితుడు, బినామీలే అన్న ఆరోపణలు ఉన్నాయి. కష్టా తీరంలో లింగమనేని ఎస్టేట్స్ అక్రమంగా నిర్మించిన భవనాన్నే సీఎం చంద్రబాబు తన అధికారిక నివాసంగా చేసుకున్నారు. గుంటూరు జిల్లా తాడికొండ, మంగళగిరి నియోజకవర్గాల్లో వందలాది



అమరావతిలోని కంటేరులో హెరిటేజ్ ఫుడ్స్ సంస్థ కొనుగోలు చేసిన భూములు



ఎకరాలను లింగమనేని సంస్థ కొనుగోలు చేసింది. ఇదిలా ఉంటే.. రాజధాని కోసం సామాన్య రైతుల నుంచి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం భూములు తీసుకోగా.. మరోవైపు సీఎం చంద్రబాబు మాత్రం తన బినామీలు, సన్నిహితుల భూముల ధరలు అమాంతంగా పెరిగేందుకు అధికార దుర్వినియోగానికి పాల్పడ్డారు.

### ఇన్నర్ రింగ్ రోడ్డు మెలికలు తిరిగింది..

రాజధాని మాస్టర్ ప్లాన్లో భాగంగా 250 అడుగుల వెడల్పుతో అమరావతి చూట్టూ ఇన్నర్ రింగ్ రోడ్డును ప్రతిపాదించారు. మాస్టర్ ప్లాన్ ప్రకారం ఆ ఇన్నర్ రింగ్ రోడ్డు కచ్చితంగా హెరిటేజ్ సంస్థ భూముల ముందు నుంచే వెళ్తుండటం గమనార్హం. కంటేరులో సర్వే నంబర్ 27/3ఎ ముందు నుంచే వెళ్తోంది. అదే విధంగా హెరిటేజ్, లింగమనేని సంస్థల భూములన్నీ కూడా ఇన్నర్ రింగ్కు రెండువైపులా ఉన్నాయి. అంతేగాక.. ఆ ఇన్నర్ రింగ్ రోడ్డు కోసం భూసేకరణ పరిధిలో చేరకపోవడం గమనార్హం. ఈ రెండు సంస్థలకు ప్రయోజనం కలిగించేందుకే ఇన్నర్ రింగ్ రోడ్డు మ్యాప్ రూపొందించారన్నది స్పష్టమవుతోంది.

## సీఎం అయిన నెల రోజులకే..

రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగా చంద్రబాబు 2014, జూన్ 8న ప్రమాణస్వీకారం చేశారు. అధికారిక రహస్యాలను కాపాడతానని కూడా ఆ ప్రమాణ స్వీకారంలో చెప్పారు. కానీ, అధికారిక రహస్యాలను తమ స్వార్థ ప్రయోజనాలకు అనుగుణంగా వాడుకున్నారు. రాజధాని ప్రాంత ఎంపిక వ్యవహారాన్ని తమ అక్రమ సంపాదనకు సాధనంగా చేసుకున్నారు. సీఎంగా బాధ్యతలు చేపట్టిన నెలరోజుల్లోనే చంద్రబాబు ఈ అవినీతి వ్యూహానికి తెరతీశారు. అదెలాగంటే..

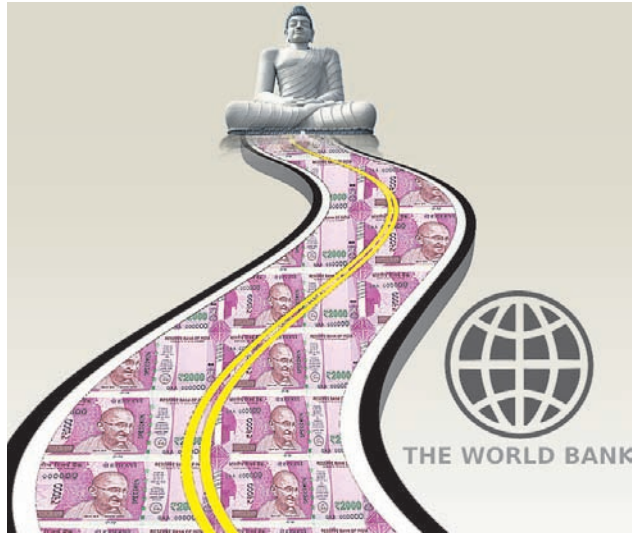
- 2014, జూలై 7న గుంటూరు జిల్లా తాడికొండ మండలం కంటేరు గ్రామంలో పలుచోట్ల హెరిటేజ్ ఫుడ్స్ సంస్థ భూములు కొనుగోలు చేసింది. సర్వే నంబర్లు 27/3బి, 22/2ఎ, 63/1, 62/2బి, 27/3ఎలలో 7.21 ఎకరాలు కొనుగోలు చేసింది. ఆ 7.21 ఎకరాలను రూ.67.68లక్షలకు కొనుగోలు చేశారు. ఈ భూములన్నీ కూడా విజయవాడకు చెందిన మొవ్వా శ్రీలక్ష్మి అనే ఆమె నుంచి కొన్నారు. ఆ భూములను కూడా మొవ్వా శ్రీలక్ష్మి గతంలో జీపీఎ ద్వారానే పొందారు.

- 2014, సెప్టెంబరు 8న హెరిటేజ్ ఫుడ్స్ సంస్థ కంటేరు గ్రామంలోనే మరోసారి భూములు కొనుగోలు చేసింది. సర్వే నంబర్లు 56, 63/2బిలలో ఉన్న 2.46 ఎకరాలను రూ.19.68 లక్షలకు కొనుగోలు చేశారు. ఆ భూములను విజయవాడకు చెందిన చిగురుపాటి వెంకటగిరిధర్ అనే వ్యక్తి అంతకుముందు కొంతకాలం క్రితమే జీపీఎ ద్వారా పొందారు. ఆయన ఆ భూములనే హెరిటేజ్ ఫుడ్స్ సంస్థకు విక్రయించారు.
- 2014, సెప్టెంబరు 8న హెరిటేజ్ ఫుడ్స్ సంస్థ కంటేరులోనే మరొకొన్ని భూములను కొనుగోలు చేసింది. సర్వే నంబర్లు 56, 63/1, 63/2బి లలో ఉన్న 4.55 ఎకరాలను కొన్నారు. ఆ 4.55 ఎకరాలను రూ.36.40లక్షలకు లింగమనేని ప్రాజెక్ట్ ప్రవేటు లిమిటెడ్, లింగమనేని ఇన్వోసిటీ ప్రై వేటు లిమిటెడ్ సంస్థల నుంచి కొనుగోలు చేయడం గమనార్హం. ఇలా.. హెరిటేజ్ ఫుడ్స్ సంస్థ మొత్తం 14.22 ఎకరాలను రూ.1.23,76,000లకు కొనుగోలు చేసింది. ఆ భూములన్నీ గుంటూరు జిల్లా తాడికొండ సబ్ రిజిస్ట్రార్ ఆఫీసు పరిధిలో ఉన్నాయి. కానీ, ఆ భూములను పెదకాకాని సబ్ రిజిస్ట్రార్ కార్యాలయంలో రిజిస్ట్రేషన్ చేయించారు.

# బాబు సర్కారుకు ప్రపంచబ్యాంకు చీవాట్లు

## రాజధాని రహదారుల టెండర్లలో పారదర్శకత ఎక్కడ?

రాజధాని ప్రాంతంలోని రహదారుల టెండర్లలో పారదర్శకత లోపించిందని.. అక్రమాలకు ఆస్కారం కల్పించినట్లుందని ప్రపంచ బ్యాంక్ రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని తప్పుబట్టింది.. టెండర్లలో చోటుచేసుకున్న అవకతవకలపై వివరణ ఇవ్వాలని సీఆర్డీఏ (రాజధాని ప్రాంత అభివృద్ధి సంస్థ)ను కోరింది. టెండర్ల ప్రక్రియ పూర్తిచేయడానికి ఆరు నెలల సమయం పట్టిందని..వీటిని రద్దు చేసి మళ్ళీ టెండర్లు పిలిస్తే మరో ఆరు నెలలు సమయం పడుతుందని.. దీనివల్ల అంచనా వ్యయం పెరుగుతుందంటూ సీఆర్డీఏ ఇచ్చిన వివరణపై ప్రపంచ బ్యాంక్ నివ్వెరపోయింది. రాజధానిలో రహదారుల నిర్మాణానికి ప్రపంచ బ్యాంక్ గతంలో రూ.3,300 కోట్ల రుణం మంజూరుకు సూత్రప్రాయంగా అంగీకరించింది. అయితే తమ భూములను బెదిరించి లాక్కున్నారని ప్రపంచ బ్యాంక్ తనిఖీబృందానికి రాజధాని ప్రాంత రైతులు చేసిన ఫిర్యాదుల్లో వాస్తవం ఉందని, వారి సమస్యలు పరిష్కరించే వరకు రుణం మంజూరు చేయరాదని తనిఖీ బృందం ప్రపంచ బ్యాంకుకు నివేదించింది కూడా. ఇదిలా ఉంటే రాజధానిలోని రహదారుల



నిర్మాణ ప్రాజెక్టుల్లో 30 శాతం పనులకు ప్రపంచ బ్యాంకు ఆమోదం తెలపగా.. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రహదారులకు టెండర్లను ఆహ్వానించి ఖరారు కూడా చేసేసింది. తర్వాత అందుకు సంబంధించి వివరాలకు సీఆర్డీఏ ప్రపంచ బ్యాంకుకు పంపించింది. వీటిని పరిశీలించిన ప్రపంచ బ్యాంక్ ప్రతినిధులకు దిమ్మతిరిగింది. దీంతో 2017 నవంబర్ 20న సీఆర్డీఏ నేతృత్వంలోని అమరావతి డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్‌కు ప్రపంచ బ్యాంక్ పలు ప్రశ్నలు సంధించింది. మూడు ప్రాజెక్టులకు చెందిన మూడు రహదారులు ఒకే జాయింట్ వెంచర్ కంపెనీకి ఐదు శాతం ఎక్సెస్ కు ఎలా ఇస్తారని ప్రశ్నించింది. ఇంజనీరింగ్ ప్రాక్యూర్‌మెంట్ కన్‌స్ట్రక్షన్ విధానంలో ఐదు శాతం కంటే ఎక్సెస్ కోట్ చేస్తే టెండర్లను రద్దు చేసి మళ్ళీ పిలవాలిని ఉంటుంది. అయినా అలాగే టెండర్లను ఖరారు చేయడంపై ప్రపంచ బ్యాంకు విస్మయం వ్యక్తం చేసింది. మూడు ప్రాజెక్టులకు చెందిన రహదారులకు టెండర్ కోట్ చేసిన ధరలు ఒకే తరహాలో ఉండటంపైనా అభ్యంతరం వ్యక్తం చేసింది. అసలు టెండర్ల ప్రక్రియ పారదర్శకంగా జరిగిందా? లేదా అనే అనుమానాన్ని వ్యక్తం చేసింది. అక్రమాలు, గోల్‌మాల్ జరిగినట్టు స్పష్టమవుతోందని, ఈ విషయాన్ని అమరావతి డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్ గమనించిందా? లేదా? అని ప్రపంచ బ్యాంక్ ఘాటుగా ప్రశ్నించింది.

### మూడు రహదారులు ఒక్కరికే

రాజధానిలో రహదారుల అభివృద్ధి ప్రాజెక్టులో ప్రపంచబ్యాంకు 30 పనులకు రుణం మంజూరు చేసేందుకు ఉద్దేశించిన ఇ-6 రహదారి నిర్మాణానికి ఐదో ప్రాజెక్ట్ కింద, అలాగే ఇ-12 రహదారి నిర్మాణానికి ఆరో ప్రాజెక్ట్ కింద, ఎస్-11 రహదారి నిర్మాణానికి ఏడో ప్రాజెక్ట్ కింద రూ.713.70 కోట్లకు టెండర్లను ఆహ్వానించేందుకు అర్హత ఉందని ప్రపంచ బ్యాంక్ క్లియరెన్స్ ఇచ్చింది. అయితే

అమరావతి డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్ ఇ-6 రహదారి ఐదో ప్రాజెక్ట్ పనులను రూ.275.09 కోట్లకు ఎన్‌సీసీ-ఆర్‌వీఆర్ ప్రాజెక్ట్ లిమిటెడ్‌కు, ఇ-12 రహదారి ఆరో ప్రాజెక్ట్ పనులను రూ.226.67 కోట్లకు ఎన్‌సీసీ-ఆర్‌వీఆర్ ప్రాజెక్ట్ లిమిటెడ్‌కు, ఎస్-11 రహదారి ఏడో ప్రాజెక్ట్ పనులను రూ.279.37 కోట్లకు ఎన్‌సీసీ-ఆర్‌వీఆర్ ప్రాజెక్టు లిమిటెడ్‌కు ఖరారు చేసింది. అంటే మొత్తం రూ.781.13 కోట్లకు టెండర్లను ఖరారు చేసి మూడు రహదారుల పనులకు ఒకే జాయింట్ వెంచర్ కు ఐదు శాతం ఎక్సెస్ ధరకు అమరావతి డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్ ఖరారు చేసింది. అంటే ప్రపంచ బ్యాంక్ రూ.713.70 కోట్లకు టెండర్లను ఖరారు చేసి మూడు రహదారుల పనులను ఒకే జాయింట్ వెంచర్ కు ఐదు శాతం ఎక్సెస్ ధరకు అమరావతి డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్ ఖరారు చేసేసి ప్రపంచ బ్యాంకు అనుమతికి పంపించింది. అయితే ప్రపంచ బ్యాంక్ ఆ టెండర్లకు ఆమోదం తెలపకుండా ఒకే జాయింట్ వెంచర్ కంపెనీకి మూడు ప్రాజెక్టులు, అదీ కూడా ఐదు శాతం ఎక్సెస్ కు ఎలా కోట్ చేస్తాయని, టెండర్ల ప్రక్రియ సక్రమంగా జరగలేదని స్పష్టమవుతోందని పేర్కొంది. దీనిపై వివరణ ఇవ్వాలిందిగా సీఆర్డీఏను కోరింది. దీంతో అమరావతి డెవలప్‌మెంట్ అధారిటీ చీఫ్ ఇంజనీర్ వివరణ ఇస్తూ టెండర్ల ప్రక్రియను పూర్తి చేయడానికి ఆరు నెలలు పట్టిందని, 2016-17 షెడ్యూల్ రేట్స్ ప్రకారం అంచనాలతో టెండర్లను ఆహ్వానించాయని, ఇప్పుడు టెండర్లను రద్దు చేసి మళ్ళీ ఆహ్వానించాలంటే మరో 6 నెలలు పడుతుందన్నారు. దీనివల్ల వర్కింగ్ సీజన్ కోల్పోవాల్సి వస్తుందని, అంతేకాకుండా లేబర్,మెటీరియల్ వ్యయం పెరుగుతుందని తద్వారా అదనపు వ్యయం అవుతుందని పేర్కొన్నారు. అయితే దీనిపై ప్రపంచ బ్యాంక్ నుంచి ఇంకా ఎటువంటి ఆమోదం లభించకపోవడంతో రుణ మంజూరుపై నీలినీడలు కమ్ముకున్నాయని అధికారులు అంటున్నారు.



# రాజధాని దురాక్రమణదారులు



## 1. పి.నారాయణ

పదవి: పురపాలక, పట్టణాభివృద్ధి శాఖ  
మంత్రి  
కొనుగోలు చేసిన భూమి: 3,129  
ఎకరాలు

(అసైన్డ్ భూములతో కలిపి)

చెల్లించింది: రూ.432 కోట్లు

ప్రస్తుత విలువ: రూ.10,000 కోట్లు పైనే

### బినామీలు:

ఆకుల మునిశంకర్: నెల్లూరు నారాయణ మెడికల్ కాలేజీలో ఎలక్ట్రిషియన్. మంత్రి నారాయణకు దూరపు బంధువు. వరసకు బావమరిది అవుతాడు.

రావూరి సాంబశివరావు: నారాయణకు స్వయానా బావమరిది. ఆయనకు సంబంధించిన అన్ని ఆర్థిక వ్యవహారాలను చక్కదిద్దుతుంటారు.

పాత్తూరి ప్రమీల: నారాయణకు సన్నిహితురాలు. కర్ణాటక, తమిళనాడులోని నారాయణ కాలేజీల వ్యవహారాలను పర్యవేక్షిస్తుంటారు.

వీరు మాత్రమే కాక ఇంకా అనేకమంది ఉద్యోగులు, సన్నిహితులు, బంధువులు ఈ కుంభకోణంలో భాగస్వాములయ్యారు.

కొనుగోలు చేసిన ప్రాంతం: కోర్ కేపిటల్ ప్రాంతం సమీపంలోని తుళ్లూరు మండలంలో మందడం, లింగాయపాలెం, రాయపూడి, ఉద్దండరాయనిపాలెం, బోరుపాలెం.



## 2. యలమంచిలి

సత్యనారాయణచౌదరి  
(సుజనాచౌదరి)

పదవి: కేంద్ర శాస్త్ర, సాంకేతిక శాఖ  
సహాయ మంత్రి

కొనుగోలు చేసిన భూమి: 700 ఎకరాలు

చెల్లించింది: రూ.35 కోట్లు

ప్రస్తుత విలువ: రూ.700 కోట్లు

### బినామీలు:

యలమంచిలి జతిన్ కుమార్: సుజనా చౌదరి సోదరుడు

శ్రీ కళింగ గ్రీన్ టెక్ కెమికల్స్:

సుజనా సోదరుడు జతిన్ కు పీవీ అయిన

హర్షానందకు చెందిన సంస్థ

వై.శివరామకృష్ణ: సుజనా చౌదరి సోదరుడు

కొనుగోలు చేసిన ప్రాంతం: కృష్ణా జిల్లా చందర్లపాడు

మండలం గుడిమెట్ల, కంచికచర్ల మండలం కీసర,

వీరులపాడు, గుంటూరు జిల్లా మంగళగిరి



### 3. నారా లోకేశ్

పదవి: ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు కుమారుడు, తెలుగుదేశం జాతీయ ప్రధాన కార్యదర్శి, రాష్ట్ర ఐటీ, పంచాయతీ రాజ్ శాఖ మంత్రి.

కొనుగోలు చేసిన భూమి: 500 ఎకరాలు  
చెల్లించింది: రూ.50 కోట్లు  
ప్రస్తుత విలువ: రూ.650 కోట్లు

#### బినామీలు:

వేమూరి రవికుమార్ ప్రసాద్: లోకేశ్ స్నేహితుడు  
వేమూరి అనురాధ: వేమూరి రవికుమార్ భార్య  
గోష్వాది గ్రీన్ ఫీల్డ్స్, ప్రైవేట్ లిమిటెడ్, ఫ్యూచర్ స్టేస్  
ఇండియా ప్రైవేట్ లిమిటెడ్, నెట్ ఇండియా ప్రైవేట్  
లిమిటెడ్ పేర్లతో భూములు కొనుగోలు చేశారు.  
కొనుగోలు చేసిన ప్రాంతం: అమరావతి మండలం  
ధరణికోట, వైకుంఠపురం

### 4. ప్రత్తిపాటి పుల్లారావు

పదవి: రాష్ట్ర వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి  
కొనుగోలు చేసిన భూమి: 196 ఎకరాలు(అసైన్డ్ భూములతో కలిపి)



చెల్లించింది: రూ.39 కోట్లు  
ప్రస్తుత విలువ: రూ.784 కోట్లు

#### బినామీలు:

గుమ్మడి సురేశ్: ప్రత్తిపాటి పుల్లారావు సన్నిహితుడు  
వెనిగళ్ల రాజారెడ్డి: పుల్లారావు సన్నిహితుడు  
వెంకాయమ్మ: వెనిగళ్ల రాజారెడ్డి భార్య  
కొనుగోలు చేసిన ప్రాంతం: తుళ్లూరు మండలం  
వెంకటపాలెం, మందడం, ఉద్దండరాయనిపాలెం,

రాయపూడి

### 5. రావెల కిశోర్బాబు

పదవి: ఎమ్మెల్యే, రాష్ట్ర మాజీ మంత్రి  
కొనుగోలు చేసిన భూమి: 55 ఎకరాలు (అసైన్డ్ భూములతో కలిపి)  
చెల్లించిన మొత్తం: రూ.5.5 కోట్లు  
ప్రస్తుత విలువ: రూ.82.5 కోట్లు



#### బినామీలు:

రావెల శాంతి జ్యోతి: రావెల కిశోర్బాబు భార్య  
మైత్రి ఇన్ ఫ్రా: కిశోర్బాబు సన్నిహితుడు తేళ్ల  
శ్రీనివాసరావుకు చెందిన సంస్థ  
కొనుగోలు చేసిన ప్రాంతం: మంగళగిరి మండలం  
కురగల్లు, నవులూరు

### 6. మాగుంట మురళీమోహన్

పదవి: పార్లమెంటు సభ్యుడు  
కొనుగోలు చేసిన భూమి: 53 ఎకరాలు



చెల్లించింది: రూ.16 కోట్లు  
ప్రస్తుత విలువ: రూ.212 కోట్లు  
కొనుగోలు చేసిన ప్రాంతం: తాడేపల్లి మండలం  
కుంచనపల్లి

### 7. కొమ్మలపాటి శ్రీధర్

పదవి: పెదకూరపాడు శాసనసభ్యుడు  
కొనుగోలు చేసిన భూమి: 42 ఎకరాలు



చెల్లించింది: రూ.1.26 కోట్లు  
ప్రస్తుత విలువ: రూ.210 కోట్లు  
కొనుగోలు చేసిన ప్రాంతం: యర్రబాలెంలో అమరావతి  
టౌన్ షిప్ పక్కన

భూసమీకరణ నుంచి ఈ భూములకు మినహాయింపునిచ్చారు. క్విడ్ ప్రా కోలో భాగంగా నారా లోకేశ్ కు ఈ వెంచర్ లో వాటాలిచ్చారు.



**8. కోడెల శివరామకృష్ణ**

రాష్ట్ర శాసనసభ స్పీకర్ కోడెల శివప్రసాదరావు కుమారుడు

కొనుగోలు చేసిన భూమి: 17.3

ఎకరాలు

చెల్లించింది: రూ.93 లక్షలు

ప్రస్తుత విలువ: రూ.18.4 కోట్లు

బనామీలు:

శశి ఇన్ ఫ్రా: కోడెల శివరామకృష్ణ పీఏ / గుత్తా

నాగప్రసాద్ కు చెందిన సంస్థ

కొనుగోలు చేసిన ప్రాంతం: సత్తెనపల్లి మండలం



ధూళిపాళ్ల

**9. ధూళిపాళ్ల నరేంద్ర చౌదరి**

పదవి: పొన్నూరు శాసనసభ్యుడు

కొనుగోలు చేసిన భూమి: 3.89

ఎకరాలు (అసభికారికంగా 50

ఎకరాలు) వాగు పోరంబోకు ఆక్రమణ

ప్రస్తుత విలువ: రూ.5 కోట్లు

బనామీలు:

దేవర పుల్లయ్య: ధూళిపాళ్ల నరేంద్ర చౌదరి సమీప

బంధువు

ఆక్రమించిన ప్రాంతం: పెదకాకాని మండలం నంబూరు

**10. పయ్యాల కేశవ్**

పదవి: అధికార పార్టీ ఎమ్మెల్యే

కొనుగోలు చేసిన భూమి: 4.09

ఎకరాలు

చెల్లించింది: రూ.12.27 లక్షలు



ప్రస్తుత విలువ: రూ.8 కోట్లు

**బనామీ:** పయ్యాల విక్రమ సింహా: పయ్యాల కేశవ్ కుమారుడు. రాజధాని ప్రకటనకు ముందు జీపీఎ... ప్రకటన తర్వాత రిజిస్ట్రేషన్

కొనుగోలు చేసిన ప్రాంతం: అయినవోలు

**11. లింగమనేని రమేశ్**

ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు సన్నిహితుడు

కొనుగోలు చేసిన భూమి:

804 ఎకరాలు

లబ్ధి: రూ.4,000 కోట్లు

ఈయన ఎకరారు రూ.10 లక్షల నుంచి

రూ.40 లక్షల లోపు చెల్లించి 168 ఎకరాలు కొనుగోలు

చేసి ఎస్టేట్ లో కలిపేశారు. లింగమనేని ఎస్టేట్స్ మొత్తం

భూ సమీకరణ నుంచి మినహాయింపునిచ్చారు. కాజ

గ్రామంలో లింగమనేని ఎస్టేట్స్ కు కేవలం 10 మీటర్ల

దూరంలో రాజధాని సరిహద్దు ఆగిపోయింది. ఫలితంగా

ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబునాయుడుకు లింగమనేని

గెస్ట్ హౌస్, నారా లోకేశ్ కు లింగమనేని ఎస్టేట్స్ లో వాటాలు

దక్కాయి. లింగమనేని ఎస్టేట్స్ లో 300 ఎకరాలకు పైగా

పేదల భూములు కబ్జాకు గురయ్యాయి.



**12. ఎంఎస్పీ రామారావు (బాలకృష్ణ వియ్యంకుడు)**

భూమి: 498.83 ఎకరాల కేటాయింపు చెల్లించింది:

రూ.4.98 కోట్లు

ప్రస్తుత విలువ: రూ.300 కోట్లు

విశాఖ బాల్డింగ్ కంపెనీ ఫెర్టిలైజర్స్ అండ్ కెమికల్స్

లిమిటెడ్ కు జగ్గయ్యపేట మండలం జయంతిపురంలో

భూములు కేటాయించారు. భూములకు మరింత విలువ

పెరగాలనే జగ్గయ్యపేటను సీఆర్ డీవీ పరిధిలో చేర్చారు.



# మహా మోసగాళ్లు వేసిన బిమ్మతిరిగే స్కచ్!

## అమరావతి... ఓ అంతర్జాతీయ స్కామ్

### డైరెక్టర్ బాబు.. యాక్టర్లు బినామీలు

- పెదబాబు డైరెక్టరైజే చినబాబు ప్రత్యక్ష పర్యవేక్షకుడు..
- బాబు బినామీలంతా రాజధాని భూములు కొట్టోసే కుట్రలో పాత్రధారులు
- నారాయణ, సుజనా, మురళీమోహన్, ప్రత్తిపాటి, దేవినేని, రావెల.. ఇలా పెదబాబు, చినబాబుల బినామీలు ఎందరో..
- నారాయణ 3,600 ఎకరాలు, సుజనా 700 ఎకరాలు, లోకేశ్ 500 ఎకరాలు, ప్రత్తిపాటి 196 ఎకరాలు సొంతం చేసుకుని వేల కోట్ల రూపాయల లబ్ధి పొందారు..



### రాజధాని స్థలంపై లీకులు...

- రాజధాని ఎక్కడ నిర్మించాలనే దానిపై శివరామ్ కృష్ణన్ కమిటీ సిఫార్సులను పరిగణనలోకి తీసుకోలేదు..
- కృష్ణాజిల్లా నూజివీడు సమీపంలో రాజధాని నిర్మిస్తారని ఒక పథకం ప్రకారం లీకులిచ్చారు. దాంతో వారు ముందుగా నిర్ణయించుకున్న అమరావతి ప్రాంతంలో భూముల రేట్లు పడిపోయాయి.
- రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారులంతా నూజివీడుపై దృష్టి పెట్టి లావాదేవీలు జరుపుతున్న సమయంలో బాబు బినామీలు అమరావతి ప్రాంతంలో పెద్ద ఎత్తున కారుచౌకగా భూములు కొనేశారు.
- నూజివీడు సమీపంలో భూములు కొన్న రియల్ వ్యాపారులు, రైతులు వేల కోట్లు నష్టపోయారు. అమరావతి ప్రాంతంలో అమ్ముకున్న రైతులు కూడా తీవ్రంగా దెబ్బతిన్నారు.
- ఈ 'రియల్ భూ మాయ' గురించి ముందుగానే ఉప్పందుకున్న చంద్రబాబు బినామీలు అప్పటి లావాదేవీల్లో రూ. లక్ష కోట్లకు పైగా ఆర్జించారని అంచనా.



## మోసపూరిత హామీలతో రైతులకు బురిడీ

- రాజధాని ప్రాంత రైతులను బురిడీ కొట్టించి వారిని బుట్టలో వేసేందుకు చంద్రబాబు ఎన్నో మోసపూరిత హామీలిచ్చారు.
- అంతర్జాతీయ స్థాయి ప్రమాణాలతో రాజధాని నగరాన్ని నిర్మిస్తామని ప్రగల్భాలు పలికారు..
- రాజధాని రైతులకు గరిష్టంగా రూ. 1.50 లక్షల పంట రుణాలను ఒకే విడతలో మాఫీ చేస్తామని ప్రకటించారు. కానీ ఆ తర్వాత మాట మార్చి 'రైతులకు అత్యాశ పనికిరాదు.. రుణాలన్నీ రద్దు చేస్తామని ఎక్కడ చెప్పాను? చేయాల్సిన మాఫీ ఏదో చేసేశా..' అని వ్యాఖ్యానించారు..
- కొలు రైతులకు, రైతు కూలీలకు నెలకు రూ. 2,500 పెన్షన్ ఇస్తానని చెప్పారు. కానీ ఒక్కరికీ పెన్షన్ ఇవ్వలేదు.
- నిరుద్యోగ యువకులకు శిక్షణ, ఉద్యోగాలిప్పిస్తామన్నారు... కొద్దిమంది యువకులకు ఊరూపేరూ లేని సంస్థతో కొద్దిరోజులు శిక్షణ ఇప్పించి ఉద్యోగాలు లేవని చేతులెత్తేశారు.
- ఒక్క గ్రామాన్ని, ఒక్క ఇంటిని కూడా తొలగించబోమని చెప్పారు.. కానీ మూడు గ్రామాలను తొలగించడానికి రంగం సిద్ధం చేశారు..
- విద్యార్థులందరికీ ఫీజు రీయింబర్స్మెంట్ వర్తింపజేస్తామన్నారు కానీ ఒక్కరికీ చేయలేదు.



## భూ సమీకరణ ఓ అంతర్జాతీయ మోసం..

- రాజధాని కోసం ల్యాండ్పూలింగ్ అనే కుట్రపూరిత కాన్సెప్ట్ను సిద్ధం చేశారు.
- 29 గ్రామాల్లో మూడు పంటలు పండే 38,737 ఎకరాలు సమీకరించాలని నిర్ణయించారు.
- జేఎన్ఎడారం ఉండడంకూ పూలింగ్ను రైతులు తీవ్రంగా వ్యతిరేకించారు.
- ఇక్కడే చంద్రబాబు తన రహస్య ఎజెండా అమలుకు తెరలేపారు. మంత్రులు, బనామీలు కొనుగోలు చేసిన 5,000 ఎకరాలను ఆయా రైతుల చేత పూలింగ్కు ఇప్పించారు. దానిపై ఎల్లో మీడియాలో విస్తృతంగా అనుకూల ప్రచారం చేయించారు. భూములు ఇవ్వని వాళ్లు ఏదో కోల్పోతారు అన్నట్లు ప్రచారం సాగించడంతో రైతులంతా భూములను అప్పగించారు.
- భూములు ఇవ్వడానికి సిద్ధపడని రైతులను కులాలవారీగా విడదీసి ఆయా సామాజిక వర్గాలకు చెందిన మంత్రులు, ఎమ్మెల్యేలు, నాయకులను పంపి రైతులను నయానో భయానో ఒప్పించేలా చేశారు.
- సమీకరణ స్వచ్ఛందమేనని చెప్పినా వాస్తవానికి రైతుల నుంచి బలవంతంగా భూములను లాక్కున్నారు. అదే సమయంలో బాబు బనామీలు, బంధువులు, తెలుగుదేశం నాయకుల భూములను పూలింగ్ పరిధి నుంచి తప్పించారు. ఉదాహరణకు రాజధాని సరిహద్దు రేఖ లింగమనేని ఎస్టేట్స్ భూములకు 10 మీటర్ల దూరంలో ఆగిపోయింది. ఫలితంగా ముఖ్యమంత్రికి లింగమనేని గెస్ట్ హౌస్ నజరానాగా దక్కింది. లింగమనేని గ్రూప్లో బాబు కుటుంబ సభ్యులకు వాటాలు బదిలీ అయ్యాయి.
- బాబు - బనామీల భూముల్లో ఒక్క అంగుళం కూడా పోకుండా వాటికి సమీపంలోనే అభివృద్ధి ప్రాజెక్టులు వచ్చేలా చక్రం తిప్పారు.

## పరిహారం ఓ పచ్చి దగా

- రాజధానికి భూమి ఇస్తే ఎకరానికి ఇంత పరిహారం ఇస్తామని, నివాస స్థలం, వాణిజ్య స్థలం ఇస్తామని ప్రకటించారు.
- పరిహార ప్యాకేజీలో అనేక మార్పులు చేస్తూ వచ్చారు. భూమిని బట్టి ఏడాదికి రూ. 50 వేలు, రూ. 30 వేల చొప్పున వదేళ్లపాటు పరిహారమిస్తామన్నారు.
- మెట్ల భూములు, జరిబు భూములకు పరిహారం విషయంలో తేడాలున్నాయి. ఏవి ఏ రకం భూములనే దానిపై రైతులను నానా ఇక్కట్లకు గురిచేశారు.
- ఏ గ్రామంలోని వారికి ఆ గ్రామంలోనే ఇంటి స్థలం, వాణిజ్య స్థలం ఇస్తామన్నారు.
- ఇళ్లు లేని వారికి ఇళ్లు కట్టిస్తామన్నారు.
- ఇప్పుడు భూములిచ్చేసాక గ్రామం పక్కనే



కావాలంటే ఎలా? అని అడుగుతున్నారు.

- రైతులకు తిరిగి ఇచ్చే నివాస, వాణిజ్య భూములు అత్యంత విలువైనవని, ఆ భూములతో వారు కోటీశ్వరులు అవుతారని చెప్పారు.
- రాజధాని శంకుస్థాపన సమయంలో ఇళ్లు తొలగించినవారికి ఇప్పటికీ ప్రత్యామ్నాయం చూపలేదు.
- రాజధాని రైతుల రెసిడెన్షియల్, కమర్షియల్ భవనాల నిర్మాణాలకు ప్రథమ ప్రాధాన్యత ఇస్తామన్నారు.
- రైతులకు తిరిగి ఇచ్చే భూముల్లో అధిక శాతం అంతగా విలువ లేని ప్రాంతాల్లో, లోతట్టు ప్రాంతాల్లో ఉన్నాయి.
- రెసిడెన్షియల్, కమర్షియల్ భవనాల నిర్మాణాలకు సంబంధించి పలు నిబంధనలు పెట్టారు.

## కేసులు... బెదిరింపులు.. వేధింపులు

- భూ సమీకరణ రైతుల ఇష్టప్రకారమే చేస్తామని చెప్పిన చంద్రబాబు ఆ తర్వాత అసలు స్వరూపాన్ని బయట పెట్టుకున్నారు.
- భూములు ఇవ్వని రైతులను రకరకాలుగా వేధించారు. వారిపై అక్రమ కేసులు బనాయించారు. పంట పొలాలు తగులబెట్టించారు. రైతులపైనే ఎదురుకేసులు పెట్టి వారిని భయభ్రాంతులకు గురిచేశారు.
- కొన్ని చోట్ల యజమానులకు తెలియకుండానే పొలాలను చదును చేశారు. భూమి ఎక్కడుందో తెలుసుకోలేక రైతులు కన్నీరుమున్నీరయ్యారు.
- 29 గ్రామాల్లో పంటలు వేయనీయలేదు. చివరకు హైకోర్టు జోక్యంతో అనుమతించినా వ్యవసాయం చేసుకోమంటూనే సహాయం నిరాకరించారు. సాగునీరు, వ్యవసాయ రుణాల మంజూరు నిలిపివేశారు. చివరకు భూసార పరీక్షలు కూడా చేయనివ్వలేదు.



### చివరకు మిగిలింది...

అమరావతి పేరు చెప్పి బాబు - బనామీలు లక్షల కోట్లు వెనకేసుకున్నారు... మూడుసార్లు శంకుస్థాపనలు జరుపుకున్న రాజధాని ప్రాంతంలో చివరకు మిగిలింది దేశం నలుమూలల నుంచి వచ్చిన మట్టి ముంతలు... అప్పుడప్పుడు కొండెక్కి వెలుగుతున్న అఖండజ్యోతి మాత్రమే..

## దళిత రైతుల అసైన్డ్ భూములూ కైంకర్యం

- రాజధాని ప్రాంతంలోని దళిత రైతుల అసైన్డ్ భూములను ఓ పథకం ప్రకారం పాలకపక్ష నేతలు దోచుకున్నారు.
- ఎలాంటి పరిహారం ఇవ్వకుండా ప్రభుత్వం లాక్కుంటుందని ఊరూరా ప్రచారం చేయించారు.
- తీవ్రంగా ఆందోళన చెందిన రైతులను మాటలతో మభ్యపెట్టి భయపెట్టి మోసం చేసి ఎకరా కనిష్టంగా రూ. 5 లక్షలకు కొనేశారు. 1,848 ఎకరాల అసైన్డ్ భూములను బాబు, ఆయన బనామీలు కారు చౌకగా కొట్టేశారు.
- భూములన్నిటినీ కైంకర్యం చేసిన తర్వాత అసైన్డ్ భూములకు పరిహార ప్యాకేజీని ప్రకటించారు.
- దాంతో అసైన్డ్ భూములను కొనుగోలు చేసిన తెలుగుదేశం నాయకులంతా కోట్లలో లాభపడ్డారు. ఐదు లక్షల రూపాయలకు ఎకరం కొనుగోలు చేసిన వారికి ఇప్పుడు పరిహార ప్యాకేజీ వల్ల రూ. 1.90 కోట్ల వరకు లబ్ధి చేకూరింది.

	Dry	Jareebu/ Semi urban
Residential	10 00 Sq.Yds	10 00 Sq.Yds
Commercial	200 Sq.Yds	450 Sq.Yds

(ii) All the Assignments made after 18-06-1954, shall be allotted per acre as follows:

	Dry	Jareebu/ Semi urban
Residential	8 00 Sq.Yds	8 00 Sq.Yds
Commercial	100 Sq.Yds	200 Sq.Yds

టీడీపీ నేతల భూ దోపిడీ ముగిసాక అసైన్డ్ భూములకు ప్యాకేజీ ప్రకటనూ ఫిబ్రవరి 17, 2016లో జారీ చేసిన ఉత్తర్వులు

# అమరావతి రాజధాని పాలు



**ఆం**ధ్రప్రదేశ్ నూతన రాజధాని రాజధాని పాలైంది. ఒకరు కాదు ఇద్దరు కాదు... అధికార పార్టీ నేతలందరూ ముఖ్యమంత్రి నారా చంద్రబాబునాయుడు సారథ్యంలో అడ్డగోలుగా భూదోపిడికి తెగబడ్డారు. రాజధాని ప్రాంతంపై తొలి కేబినెట్ సమావేశంలోనే తీసుకున్న నిర్ణయాన్ని దాచిపెట్టి... పూటకోమాట, రోజుకో ప్రకటనతో ప్రజల్లో గందరగోళం సృష్టించారు. అసైన్డ్, లంక భూములకు ప్రభుత్వం పరిహారం ఇవ్వడంటూ ప్రచారం చేయించి ప్రజలను భయాందోళనలకు గురిచేశారు. ఆపైన రైతులను మభ్యపెట్టి, మాయచేసి... మాట వినని వారిని బెదిరించి తాము రహస్యంగా నిర్ణయించిన రాజధాని

ప్రాంతంలో 25 వేల ఎకరాలకు పైగా భూములు కొనుగోలుచేశారు. 29 గ్రామాల్లోని రైతులకు అతి తక్కువ ధరలు చెల్లించి భూములు సొంతం చేసుకున్నారు. ఆ తర్వాత రాజధాని ప్రాంతాన్ని ప్రకటించడంతో అమరావతి ప్రాంతంలో ఆ భూములకు రెక్కలు వచ్చాయి. నాలుగైదు లక్షల రూపాయలకు కొన్న భూములు రూ. నాలుగైదు కోట్లు ధర పలుకుతున్నాయి. రాజధాని పేరుతో అడుగడుగునా అధికార దుర్వినియోగానికి పాల్పడి రూ. లక్షల కోట్లకుపైగా లూటీ చేసిన చంద్రబాబు అండ్ కో భూదురాగతమిది... ఇప్పటికీ బయల్పడింది గోరంతే... ఊహించని స్థాయిలో జరిగిన అసలు దోపిడి ఎంతనేది ఇంకా తేలాల్సి ఉంది...



# నారా లోకేష్

## బినామీ దందా...

బినామీలు: వేమూరు రవికుమార్ ప్రసాద్, తదితరులు

కొనుగోలు **500** ఎకరాలు

చెల్లించినది రూ. **50** కోట్లు

ప్రస్తుత విలువ రూ. **650** కోట్లు

రాజధాని భూకంభకోణంలో ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు నాయుడు తనయుడు రాష్ట్ర మంత్రి లోకేశ్ ప్రధాన పాత్ర. ఆయన తన బినామీల్లో అత్యంత ప్రధానమైన వేమూరు రవికుమార్ ప్రసాద్ పేరుతో భారీగా భూములు కొనుగోలు చేశారు. ఎకరా, రెండెకరాలు వేర్వేరు పేర్లతో అగ్రిమెంట్లు రాయించుకుని, రాజధాని ప్రకటన వచ్చాక తాపీగా రిజిస్ట్రేషన్లు చేయించుకున్నారు. రాజధాని ప్రాంత రైతుల నెత్తిన చినబాబు కుచ్చు టోపీ ఎలా పెట్టారో మీరూ చదవండి...

### బినామీ పేర్లతో 500 ఎకరాల కొనుగోలు

రాజధానిపై శాసనసభలో 2015, సెప్టెంబర్ 4న ప్రకటన చేయకముందే.. ప్రధాన రాజధాని ప్రాంతం(కోర్ కేపిటల్) సమీపంలో ఉండే అమరావతి మండలంలో లోకేశ్ బినామీ వేమూరు రవికుమార్ ప్రసాద్ భారీ ఎత్తున భూముల కొనుగోలుకు తెరతీశారు. అమరావతి మండలం ధరణికోటలోని 59/ఎ2/1, 59/ఎ2/2ఎ, 59/ఎ2/2బి1, 59/ఎ2/3ఎ, 59/ఎ/2, 59/బి, 61/ఎ1, వైకుంఠపురంలోని 25 సర్వే నంబర్లలో 502.31 ఎకరాలకుపైగా భూమిని డాక్టర్ వేమూరు రవికుమార్ ప్రసాద్, ఆయన భార్య అనురాధ, గోషాల్ గ్రీన్ ఫీల్డ్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్, ప్యూచర్ స్పేస్ ఇండియా ప్రైవేట్ లిమిటెడ్, నెట్ ఇండియా ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ తదితర సంస్థల పేర్లతో కొనుగోలు చేశారు. ఎకరానికి కనిష్టంగా రూ.5 లక్షల నుంచి గరిష్టంగా రూ.9 లక్షలు మాత్రమే చెల్లించారు. రైతులకు

**విక్రయ దస్తావేజ్**

వ్యూ 1,42,40,000/- లు విలువ (16 స్కాట్ల వేగ్ నెరగ భూమి విక్రయ దస్తావేజ్ -

శ్రావణ 2015 వ సంవత్సరము, ఆగస్టు నెల, 05 వ తేదీన -

భూమిచేతనకర్తల పేరు : వై.గోపాలాచారి సినీ, కే.అవనిధి, శ్రీనిధి తాతని మెయిన్ లోడ, మోహన్ ఎం. 8-3-116/3 గు లో స్థాపించబడిన GOSHPAJI GREEN FIELDS PRIVATE LIMITED, HYDERABAD (Plan No AAECG 6628H), తంపూర్ డివిజన్, వై.గోపాలాచారి సినీ, కె.వి.ఎం.ఎస్. గాంధీ, లోడూ టి.టి.కె, భద్ర - 2, స్టాల్ నెం. 2000 రు, సెక్టర్ నెం. 1400వ యి, అప్పారావులు, టీ.ఓ. నేనుండు అధికారవ్యవహార గారి కుమారుడు, 55 నెంబర్ల నుంచి 58 డాక్టర్ వేమూరు రవికుమార్ ప్రసాద్ గారు -

---

**విక్రయ దస్తావేజ్**

వ్యూ 1,42,40,000/- లు విలువ (16 స్కాట్ల వేగ్ నెరగ భూమి విక్రయ దస్తావేజ్ -

శ్రావణ 2015 వ సంవత్సరము, ఆగస్టు నెల, 05 వ తేదీన -

**వేమూరు రవికుమార్ పేరుతో మార్కెట్ విలువ కన్నా అధిక ధరకు కొనుగోలు చేసిన భూమి**

అరకొరగానే అడ్వాన్సులు ఇచ్చారు. 2015, ఆగస్టు 5న తక్కిన పైకం చెల్లించి రిజిస్ట్రేషన్ చేయించుకున్నారు. ఇంతటితో ఆగలేదు.

### బ్లాక్ ని వైట్ గా మార్చుకున్నారెలా..

అధికారాన్ని అడ్డుపెట్టుకుని దోచుకున్న సామ్యును వైట్ మనీగా మార్చుకోవడానికి లోకేశ్ తన బినామీలతో వ్యూహాత్మకంగా పావులు కదిపారు. అమరావతి మండలం ధరణికోట, వైకుంఠపురం పరిసర ప్రాంతాల్లో ప్రభుత్వ మార్కెట్ రేటు ఎకరం భూమికి రూ.7 లక్షల నుంచి రూ.12 లక్షల వరకు ఉంది. కానీ.. వేమూరు రవికుమార్,

GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH  
ABSTRACT

GAD - NRI - Dr. Ravikumar P Vemuru, MD - Appointed as Advisor to Non-Resident Telugu Affairs including Services and Investments -Terms & Conditions - Orders - Issued.

GENERAL ADMINISTRATION (NRI) DEPARTMENT

**G.O.Rt.No.408**

**Dated:20.02.2016**

Read the following:

**తెలుగు ఎన్ఆర్ఐ వ్యవహారాల సలహాదారుగా వేమూరు రవికుమార్‌ను  
నియమిస్తూ జారీ చేసిన ఉత్తర్వులు**

ఆయన భార్య అనురాధ, గోష్పాది గ్రీన్‌ఫీల్డ్స్ ప్రైవేటు లిమిటెడ్ తదితర సంస్థల పేరుతో కొనుగోలు చేసిన భూముల విలువను ఎకర రూ.71,20,108 మేర డాక్యుమెంట్‌లో చూపించారు. అంటే పది రెట్లు

మార్కెట్ రేటు పెంచి రిజిస్ట్రేషన్ చేయించుకున్నారు. తద్వారా బ్లాక్ మనీని వైట్‌గా మార్చుకున్నట్లు స్పష్టమవుతోంది.



**ఎవరి రవికుమార్ ?**

ఈవీఎంలు చోరి చేసి, ట్యాంపరింగ్ చేసి భారత ప్రజాస్వామ్యాన్ని అపహాస్యం చేసేందుకు యత్నించిన వేమూరు హరికృష్ణ ప్రసాద్

సోదరుడే వేమూరు రవికుమార్. సార్వత్రిక ఎన్నికల్లో టీడీపీ తరపున సోషల్ మీడియాలో ప్రచార బాధ్యతలను వేమూరు హరికృష్ణ ప్రసాద్ నిర్వహించారు. టీడీపీ, హెరిటేజ్ పుడ్స్, ప్రభుత్వ ఐటీ వ్యవహారాలను పర్యవేక్షించే వేమూరు హరికృష్ణ ప్రసాద్‌ను.. ఈ-గవర్నెన్స్ అథారిటీ, ఎలక్ట్రానిక్స్ అండ్ ఐటీ ఏజెన్సీ, ఇన్నోవేషన్ సొసైటీల్లో సభ్యునిగా నియమించారు. రూ.939 కోట్లతో చేపట్టిన ఫైబర్ గ్రిడ్ ప్రాజెక్టు తొలి దశ టెండర్ల మదింపు, పర్యవేక్షణ కమిటీల్లో సభ్యునిగా నియమించారు. వేమూరు రవికుమార్ 2014 ఎన్నికల ముందు చంద్రబాబు అమెరికా పర్యటనకు ఏర్పాట్లు చేశారు. అందుకు క్విడ్ ప్రోకోగా చంద్రబాబు అధికారంలోకి రాగానే సెప్టెంబర్ 9న రవికుమార్‌ను ప్రభుత్వ సలహాదారు (ప్రవాస తెలుగు ప్రజల వ్యవహారాలు, సేవలు, పెట్టుబడులు)గా నియమించారు. ఇప్పుడు ఆ రవికుమార్, ఆయన భార్య, సంస్థల పేర్ల తో 500 ఎకరాలకుపైగా భూములను కొనుగోలు చేశారు.

# సుజనా-చౌదరి

## భూదోపిడీ



బనామీలు: శ్రీ కళింగ గ్రీన్ టెక్ కెమికల్స్, శివరామకృష్ణ

కొనుగోలు **700** ఎకరాలు

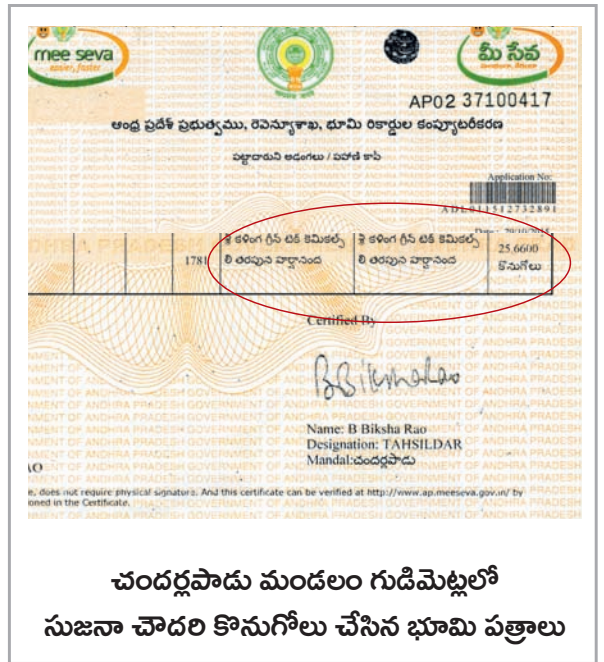
చెల్లించినది రూ. **35** కోట్లు

ప్రస్తుత విలువ రూ. **700** కోట్లు

ఆయనో కార్పొరేటు' రాజకీయ నేత. సీఎం చంద్రబాబునాయుడు కోటరీలో ముఖ్యుడు. బ్యాంకుల నుంచి వందలాది కోట్ల రూపాయలను అప్పుగా తీసుకుని ఎగవేయడంలో ఆయనది అందెవేసిన చేయి. ఆ జగజ్జంత్రి నేర్పరితనానికి మెచ్చి రాజ్యసభకు పంపిన చంద్రబాబు.. నరేంద్రమోదీ కేబినెట్ లో చోటు దక్కేలా చేశారు. ఆయనే కేంద్ర శాస్త్ర, సాంకేతిక శాఖ మాజీ సహాయ మంత్రి యలమంచిలి సత్యనారాయణ చౌదరి అలియాస్ సుజనా చౌదరి. బ్యాంకులకు టోపి పెట్టి వెనకేసుకున్న సొమ్ముతో ఆయన రాజధాని ప్రాంతంలో ఏకంగా 700 ఎకరాల భూములు కొనుగోలు చేశారు.

### సోదరుడి పీఠ పేరుతో...

సుజనా చౌదరి సోదరుడు యలమంచిలి జిఠిన్ కుమార్ వద్ద వ్యక్తిగత సహాయకుడిగా పని చేసే హర్షానంద శ్రీ కళింగ గ్రీన్ టెక్ కెమికల్స్ పేరుతో సంస్థను ఏర్పాటు చేశారు. ఆ సంస్థ పేరుతో రాజధాని ప్రకటనకు ముందే కృష్ణా జిల్లా చందర్లపాడు మండలం గుడిమెట్లలో సర్వే నంబర్లు 399-7, 402-1ఏ, 403-4, 5, 6, 404-1, 5, 6, 9బీ, 11, 12, 410-2, 412, 413, 415, 416, 417-4, 427-2, 428-1, 2, 429, 431, 432-1, 433, 434, 437లలో 126.44 ఎకరాల భూమిని ఎకరం రూ. ఐదు లక్షల చొప్పున కొనుగోలు చేశారు. రాజధాని ప్రకటన తర్వాత అక్కడ ఎకరం రూ.50 లక్షలకు పైగా పలుకుతోంది. అంటే.. రాజధాని ఎక్కడ వస్తుందన్న సమాచారం ముందే తెలుసుకున్న కేంద్ర మాజీ మంత్రి గుడిమెట్ల రైతులను మోసం చేసి రూ.56.89 కోట్ల మేర లబ్ధి పొందినట్లు విశదమవుతోంది.



చందర్లపాడు మండలం గుడిమెట్లలో సుజనా చౌదరి కొనుగోలు చేసిన భూమి పత్రాలు

ఆ భూములకు సమీపంలోనే 130 ఎకరాల విస్తీర్ణంలో అటవీ భూములను కట్టా చేయడానికి వ్యూహాత్మకంగా పావులు కదిపారు. ఆ అటవీ భూముల్లోకి మేతకు పశువులను కూడా వెళ్లనివ్వకుండా సుజనా చౌదరి నియమించిన రౌడీలు అడ్డుకున్నారని గుడిమెట్ల వాసులు వాపోయారు.

**ఆగని దోపిడీ...**

సుజనా చౌదరి భూ దోపిడీ కృష్ణాజిల్లా వీరులపాడు, కంచికవర్ల మండలాలకూ విస్తరించింది. వీరులపాడు మండలం పొన్నవరంను దత్తత తీసుకున్న సుజనా చౌదరి ఆ గ్రామంలో తన తండ్రి వై.జనార్దనరావు పేరు తో సర్వే నంబరు 38-1లో 5.39 ఎకరాలు, సోదరుడు వై.శివ రామకృష్ణ పేరుతో సర్వే నంబరు 41లో 3.5 ఎకరాలు కొనుగోలు చేశారు. కంచికవర్ల మండలం కీసర వద్ద సర్వే నంబరు

116/3లో 3.60 ఎకరాల భూమిని కొనుగోలు చేశారు. ఇదే రీతిలో రాజధాని ప్రాంతంలో కృష్ణా జిల్లా చందర్లపాడు, కంచికవర్ల, వీరులపాడు, గుంటూరు జిల్లా మంగళగిరి మండలాల్లో 700 ఎకరాలకుపైగా భూమిని సుజనా చౌదరి కొనుగోలు చేసినట్లు తెలిసింది. తన వద్ద డబ్బులు ఉన్నాయని.. భూములు కొనుగోలు చేస్తే తప్పేమిటని రాజధాని ప్రకటన వెలువడతర్వాత సుజనా వాదించారు. వారు రాజధాని రైతులను మోసం చేసి కుట్రపూరితంగా భూములు కొన్నారనడానికి ఇదే నిదర్శనం.



# మురళీమోహన్ రియల్ 'భేరి'

కొనుగోలు **53** ఎకరాలు - చెల్లించినది **16** కోట్లు - ప్రస్తుత విలువ **212** కోట్లు

హైదరాబాద్ లో హైటెక్ సిటీ, పరిసర ప్రాంతాల్లో సినీనటుడు మాగంటి మురళీమోహన్ సంస్థ జయభేరి పేరిట సాగిన భూదందా మీకు గుర్తుందా? ఇప్పుడు ఆంధ్రప్రదేశ్ నూతన రాజధాని అమరావతి పేరుతో ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు నాయుడు మరోసారి తనకు అత్యంత సన్నిహితుడైన రాజమండ్రి ఎంపీ మురళీమోహన్ ను రంగంలోకి దింపారు.

**కోర్ కేపిటల్ కు సమీపంలోనే...**

హైటెక్ సిటీ, పరిసర ప్రాంతాల్లో భారీ ప్రాజెక్టులు చేపట్టి భారీగా సొమ్ము చేసుకున్న మురళీ మోహన్ ఇప్పుడు కలకత్తా- చెన్నై జాతీయ రహదారి పరిసర ప్రాంతాల్లోని భూములపై దృష్టి సారించారు. ప్రధాన రాజధాని ప్రాంతం(కోర్ కేపిటల్)కు అత్యంత సమీపంలో తాడేపల్లి మండలం కుంచనపల్లిలో జాతీయ రహదారి పక్కనే ఉన్న 81/3సీ, 80/4బీ, 81/2, తదితర ఎనిమిది సర్వే నంబర్లలోని 2.775 హెక్టార్ల (సుమారు 7 ఎకరాలు) విస్తీర్ణంలో రెసిడెన్షియల్ ప్రాజెక్టు నిర్మించేందుకు జయభేరి సంస్థ సిద్ధమైంది. ఆ మేరకు భూముల యజమానులతో యార్లగడ్డ రవి కిరణ్, గీతాంజలి, నిఖిల్ ఆదిత్య, శ్రీధీర, బెస్ట్ ఫార్చ్యూన్ కంపెనీ పేరిట ఒప్పందం కుదుర్చుకున్నారు. సీఎం చంద్రబాబు నాయుడు ఆదేశాల మేరకు జయభేరి సంస్థకు 14 అంతస్తులతో రెసిడెన్షియల్ ప్రాజెక్టును

The Registrar of Firm bearing registration No.144 of 2009 having its regd. office at H.No.40-9-90/4, 2nd lane, Sai Nagar, Vijayawada, Krishna Dist represented by its Partners (a) Smt.Yarlagadda Gaethenjalli, W/o, Yarlagadda Ravi Kiran, (b) Sri Yarlagadda Ravi Kiran, S/o Sri Yarlagadda Purnachandra Rao both R/o H.No.40-9-97/A, 2nd lane, behind Benz Company, Sai Nagar, Vijayawada, Krishna Dist, Andhra Pradesh and (c) Sri Vallepalli Sita Ramamohana Rao (AADHAAR No.942561868073), S/o Sri Lakshmana Rao, aged 62 years, R/o H.No.9-349, 4<sup>th</sup> Lane, Rajendra Nagar, Gudivada, Krishna District, Andhra Pradesh [PAN AAZF6598F].

[Hereinafter to be called as the PARTIES OF FIRST PART which expression wherever the context admits herein shall mean and include all its heirs, legal representative etc.,]

**IN FAVOUR OF**

**M/s JAYABHERI PROPERTIES PRIVATE LTD.**, having its office at Plot No.1, Jayabheri Enclave, Near Botanical Garden, Gachibowli, Hyderabad, represented by its Director Sri Kishore Muggirala, (AADHAAR No.379941630457) S/o Sri Sivarama Krishnalaah, aged 59 years, resident of A-24, Film Nagar, Hyderabad [PAN AAACM5296R].

**రెసిడెన్షియల్ ఫ్లాట్ల నిర్మాణానికి జయభేరి సంస్థతో కుదుర్చుకున్న ఎంవోయూ**

నిర్మించడానికి 2015, జూలై 21న సీఆర్డీఏ అధికారులు ఆగమేఘాలపై అనుమతి ఇచ్చేశారు. దీంతో జయభేరి సంస్థ బహుళ అంతస్తుల రెసిడెన్షియల్ కాంప్లెక్స్ నిర్మాణానికి ముందే బ్రోచర్లతో హడావుడి చేసి.. ఇప్పటికే సగానికి పైగా ఫ్లాట్లను ఎన్ఆర్ఐలకు అమ్మేసి సొమ్ము చేసుకుంది. ఈ ప్రాజెక్టుకు సమీపంలోని 53 ఎకరాల భూమిని ఎకరం రూ.30 లక్షల చొప్పున తన బినామీ పేర్లతో మురళీమోహన్ కొనుగోలు చేశారు. ఈ భూమిలో స్టార్ హోటళ్లు, షాపింగ్ మాల్స్, కన్వెన్షన్ సెంటర్ల నిర్మాణానికి ఆయన ప్రణాళిక సిద్ధం చేశారు.



# దళితులకు రావెల ద్రోహం



రాష్ట్ర మాజీ మంత్రి రావెల కిశోర్ బాబు భార్య రావెల శాంతి జ్యోతి  
కొనుగోలు 55 ఎకరాలు - చెల్లించినది 5.5 కోట్లు - ప్రస్తుత విలువ 82.5 కోట్లు

## విక్రయ దస్తావేజు

రూ. 3,32,000/- (అక్షరాలా మూడు లక్షల ముప్పది రెండు వేల రూపాయలు)లు విలువ చేయ స్థిరాస్తి శేరి మెరక భూమికి విక్రయ దస్తావేజు.

ఆన 2015 సంవత్సరము ఆగస్టు నెల 05వ తేదిన:

### ప్రాయించుకున్నవారు

రావెల శాంతిజ్యోతి గారు వయస్సు 47 సం॥లు భర్త రావెల కిశోర్ బాబు గారు  
MIG-9, సత్రంపాడు, ఏలూరు టౌన్, పశ్చిమగోదావరి జిల్లా.

### ప్రాయించుచున్నవారు

తెనాలి రూబేను గారు వయస్సు 92 సం॥లు తండ్రి (లేటు) భూషణం గారు  
డోరు నెం. 4-59రు, కృష్ణాయపాలెం గ్రామం, మంగళగిరి మండలం, గుంటూరు జిల్లా.

### స్వభావము

ఈ దిగువ షెడ్యూలు దాఖలా ఆస్తి నా పూర్వీకుల వలన సంపాదించబడి వార్ల అనంతరం వారసత్వ చట్ట రీత్యా నాకు సంక్రమించి అతదాది నేటి వరకు నా పూర్తి స్వాధీన సమపూర్ణ అనుభవ హక్కు భుక్తములందు నిర్వివాదముగా యుండియున్నది.

తెనాలి రూబేను నిశాని

రాజధాని పరిసర ప్రాంతాల్లో అసైన్లు, లంక భూములను కొనుగోలు చేయడంలో సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ మాజీ మంత్రి రావెల కిశోర్ బాబు తన సహచర మంత్రులతో పోటీ వడ్డారు. ఇతర మంత్రులు బినామీ పేర్లతో భూములు కొనుగోలు చేస్తే.. రావెల కిశోర్ బాబు ఏకంగా తన భార్య రావెల శాంతిజ్యోతి పేరుపై భారీ ఎత్తున భూములు కొన్నారు. ఈ క్రమంలో అసైన్లు భూముల చట్టాన్ని అపహాస్యం చేశారు. రాజధాని పరిసర ప్రాంతాల్లో అధిక శాతం అసైన్లు భూములు దళిత రైతుల చేతుల్లో ఉన్నాయి. ఆ రైతుల హక్కులను పరిరక్షించాల్సిన మాజీ మంత్రి రావెల.. వారికి తీరని ద్రోహం చేశారు. అసైన్లు భూములను ప్రభుత్వం ఉత్తినే లాక్కుంటుందని తన సహచరులతో ప్రచారం చేయించి.. దళిత రైతులను భయాందోళనకు గురిచేశారు. ఎకరం భూమిని గరిష్టంగా రూ.పది లక్షల నుంచి రూ.15 లక్షల చొప్పున కొనుగోలు చేశారు.

మంగళగిరి మండలం కురగల్లులో తెనాలి రూబేనుకు సర్వే నెంబరు 563/3లో 0.83 ఎకరాల అసైన్లు భూమి ఉంది. ఈ భూమి ఆ కుటుంబానికి జీవనాధారం. ఆ భూమిని తన భార్య రావెల శాంతి జ్యోతి పేరుతో కొనుగోలు చేసిన రావెల.. మంగళగిరి సబ్ రిజిస్ట్రార్ కార్యాలయంలో ఆగస్టు 5, 2015న పెండింగ్ రిజిస్ట్రేషన్ చేయించుకున్నారు. సుమారు 25 ఎకరాల అసైన్లు భూమిని జీపీఏ(జనరల్ పవర్ ఆఫ్ అటార్నీ) చేయించుకున్నారు. తన సన్నిహితుడు తేళ్ల శ్రీనివాసరావుకు చెందిన మైత్రీ ఇన్ ప్రా పేరుతో మంగళగిరి మండలం నవులూరులో సర్వే నంబరు 613/2లో 0.75 ఎకరాల భూమిని కొనుగోలు చేసి, అక్టోబరు 16న రిజిస్ట్రేషన్ చేయించారు. మొత్తమ్మీద తన భార్య పేరుపై సుమారు 55 ఎకరాల అసైన్లు, పట్టా భూములను రావెల కొనుగోలు చేశారు.

# చంద్రబాబు బంధువుకు

## రూ.295 కోట్ల 'భూ'కట్టం

### GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH

#### ABSTRACT

LANDS - Krishna District - Modification of the orders issued in G.O. Ms. No. 523, Revenue (Assn.II) Department, dated 28.9.2013 read with G.O. Ms. No. 547, Revenue (Assn.II) Dept., dt. 24.10.2013 to the extent that the APIIC in turn to allot the land to an extent of Ac. 498.93 cents in Sy. No.93 of Jayanthipuram (V), Jaggaiahpet (M), Krishna District to VBC Fertilizers & Chemicals Limited for setting up of Urea Plant - Orders - Issued.

#### REVENUE (Assn.III)DEPARTMENT

G.O.MS.No. 269

Dated : 15.07.2015  
Read the following:

చంద్రబాబు బనామీ బాలకృష్ణ  
వియ్యంకుడికి జగ్గయ్యపేట మండలంలో  
498.83 ఎకరాలు కేటాయిస్తూ జారీ  
చేసిన ఉత్తర్వులు

### GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH

#### ABSTRACT

MA&UD Dept - The Andhra Pradesh Capital Region Development Authority Act, 2014 - Declaration of A.P. Capital Region - Amendment - Orders - Issued.

#### MUNICIPAL ADMINISTRATION & URBAN DEVELOPMENT (M2) DEPARTMENT

G.O.MS.No. 207

Dated:22.09.2015  
Read the following:

భూమిని కేటాయించిన రెండు  
నెలల తరువాత జగ్గయ్యపేటను  
సీఆర్‌డీపీ పరిధిలోకి తెస్తూ జారీ  
చేసిన ఉత్తర్వులు

ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు అధికార దుర్వినియోగానికి ఇది పరాకాష్ఠ. నందమూరి బాలకృష్ణకు వియ్యంకుడైన ఎంఎస్పీ రామారావుకు చెందిన విశాఖ బాట్లింగ్ కంపెనీ (వీబీసీ) ఫెర్టిలైజర్స్, కెమికల్స్ లిమిటెడ్ సంస్థకు ప్రధాన రాజధాని ప్రాంతానికి అత్యంత సమీపంలోని జగ్గయ్యపేట మండలం జయంతిపురంలో రూ.300 కోట్ల విలువైన 498.93 ఎకరాల భూమిని రూ.4.98 కోట్లకే ధారాదత్తం చేశారు. అంటే.. రూ.295 కోట్ల మేర తన వియ్యంకుడికి భూకట్టుంగా ఇచ్చినట్లు స్పష్టమవుతోంది. ఆ తర్వాత ఈ భూమికి మరింత విలువ జోడిం

చాలన్న ఉద్దేశంతో జగ్గయ్యపేటను సీఆర్‌డీపీ (రాజధాని ప్రాంత అభివృద్ధి సంస్థ) పరిధిలోకి తెస్తూ ఉత్తర్వులు జారీ చేయడం అధికారవర్గాల్లో ప్రకంపనలు రేపింది. మాజీ ఎంపీ, ఎమ్మెల్యే డాక్టర్ ఎంవీవీఎస్ మూర్తి కుమారుడు ఎంఎస్పీ రామారావు కుమారుడికి బాలకృష్ణ రెండో కూతురును ఇచ్చి ఇటీవల వివాహం చేసిన విషయం తెలిసిందే. బినామీతో బంధుత్వం కలుపుకున్న సీఎం చంద్రబాబునాయుడు.. వీబీసీఎల్‌కు కేటాయించిన భూములను సీఆర్‌డీపీ పరిధిలోకి తెస్తూ 2015, సెప్టెంబర్ 22న ఉత్తర్వులు జారీ చేయించారు.



# ప్రత్తిపాటి ఖాతాలో 'అసైన్డు'

కొనుగోలు 196 ఎకరాలు

ప్రస్తుత విలువ

చెల్లించినది రూ. 39 కోట్లు

784 కోట్లు

రాజధాని ప్రాంతంలో బినామీలను అడ్డుపెట్టుకుని నిరుపేద దళిత రైతులకు చెందిన అసైన్డు భూములను కొల్లగొట్టడంలో పౌరసరఫరాల శాఖ ప్రత్తిపాటి పుల్లారావు దూకుడు చూపారు. అసైన్డు భూములకు ప్రభుత్వం భూ సమీకరణ కింద ప్యాకేజీ ఇవ్వడని దళిత రైతులను బెదిరించారు. ఆందోళనలో మునిగిపోయిన దళిత రైతుల నుంచి ఎకరం రూ.కనిష్టంగా రూ.10 లక్షల నుంచి గరిష్టంగా రూ.20 లక్షల చొప్పున 196.4 ఎకరాల భూమిని హస్తగతం చేసుకున్నారు. చట్టంలో లోపాలను ఆధారంగా చేసుకుని కొన్ని భూములు బినామీల పేర్లతో రిజిస్ట్రేషన్, కొన్నింటికి పవర్ ఆఫ్ అటార్నీ చేయించుకున్నారు.

## ప్రతి అడుగులోనూ ముందుచూపు..

రాజధాని భూసమీకరణ కార్యక్రమం ప్రారంభం నుంచి మంత్రి ప్రత్తిపాటి భూముల కొనుగోలుపై దృష్టి పెట్టారు. భూ సమీకరణను పర్యవేక్షిస్తూ రాజధాని గ్రామాల్లో విస్తృతంగా పర్యటించారు. ఆ సమయంలో గ్రామాల్లోని సర్పంచ్లు, టీడీపీ నేతలు, కార్యకర్తలతో సన్నిహిత సంబంధాలు ఏర్పరచుకున్నారు. వారి ద్వారా గ్రామాల్లో అసైన్డు భూములు కలిగిన కుటుంబాల వివరాలు, వారి ఆర్థిక పరిస్థితిని తెలుసుకున్నారు. నిరుపేద ఎస్సీలను మోసం చేసి ఎకర భూమి కేవలం రూ.10 లక్షల నుంచి రూ.20 లక్షల ధరకే... తనతో సన్నిహిత సంబంధాలు కలిగిన సర్పంచులు, ముఖ్యనేతల పేరు మీద అసైన్డ్, అటవీ భూములను కొనుగోలు చేశారు. తుళ్లూరు మండలం వెంకటపాలెం గ్రామానికి చెందిన సర్వే నంబర్లు 293, 294, 295, 296, 379, మండలం గ్రామంలోని 454, ఉడ్లండరాయనిపాలెం గ్రామానికి

చెందిన 115, 94 సర్వే నంబర్లు, రాయపూడి గ్రామానికి చెందిన 377, 386 తదితర సర్వే నంబర్లలోని 96.4 ఎకరాల అసైన్డు భూములను గుమ్మడి సురేశ్ పేరుతో రిజిస్ట్రేషన్, జీపీ చేయించుకున్నారు. మరో బినామీ వెనిగళ్ల రాజారెడ్డి, ఆయన భార్య వెంకాయమ్మ పేర్లపై మరో వంద ఎకరాలకుపైగా అసైన్డు భూమిని జీపీ చేయించుకున్నారు.

## ఎవరి గుమ్మడి సురేశ్?

విజయవాడ బందరు రోడ్డులో ఓ ప్రముఖ వస్త్ర దుకాణం యజమాని గుమ్మడి సురేశ్ తో మంత్రి ప్రత్తిపాటికి సన్నిహిత సంబంధాలు ఉన్నాయి. మంత్రితో కలిసి ఆయన పత్తి వ్యాపారం కూడా చేస్తూ నాలుగు కాసులు వెనకేసుకున్నారు. అయితే నాలుగేళ్ల క్రితం వరకూ ఆర్థికంగా అంతంత మాత్రంగా ఉన్న సురేశ్ కు 96.4 ఎకరాల భూమిని కొనుగోలు చేసే తాహతు లేదు. పైగా కొనుగోలు చేసిన అసైన్డు భూములను రిజిస్ట్రేషన్ చేయించుకోవడం సురేశ్ కు సాధ్యం కాదు. మంత్రి ప్రత్తిపాటి పుల్లారావు ఒత్తిడి వల్లే ఆ భూములను గుమ్మడి సురేశ్ పేరుతో రిజిస్ట్రేషన్ చేయించారు.

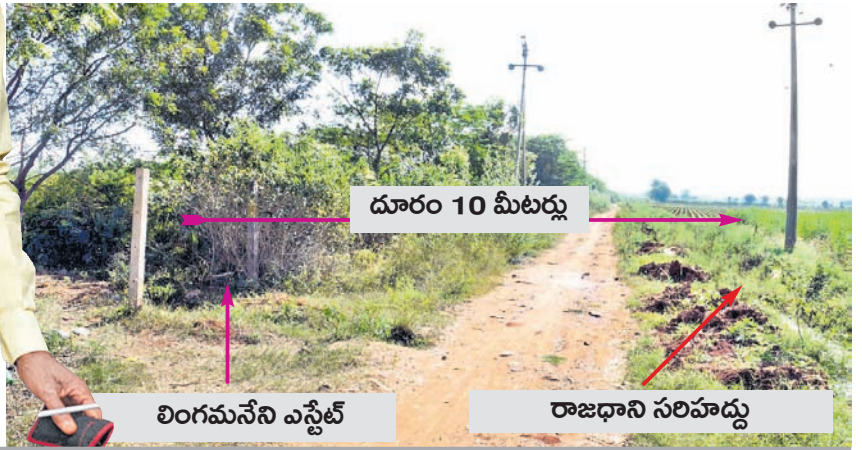
Bk - 1, CS No 14630/2015 & Doct No		Sheet 10 of 10		3	
శ్రీ మతి/కుటుంబ సంరక్షణ కమిషన్, విజయవాడ		MANGALAGIRI		మరణం కాలదాఖలు/తాత్కాలికంగా ఇచ్చిన,	
సర్వే నెంబరు/సర్వే నెంబరు	సర్వే నెంబరు/సర్వే నెంబరు	సర్వే నెంబరు/సర్వే నెంబరు	సర్వే నెంబరు/సర్వే నెంబరు	సర్వే నెంబరు/సర్వే నెంబరు	సర్వే నెంబరు/సర్వే నెంబరు
సర్వే నెంబరు/సర్వే నెంబరు	సర్వే నెంబరు/సర్వే నెంబరు	సర్వే నెంబరు/సర్వే నెంబరు	సర్వే నెంబరు/సర్వే నెంబరు	సర్వే నెంబరు/సర్వే నెంబరు	సర్వే నెంబరు/సర్వే నెంబరు

3. ప్రాంతం మునువారు:- కృష్ణాజిల్లా, విజయవాడటౌన్, యల్ ఐ.సి కాలనీ, కృష్ణమెడన్, ప్లాట్ నెం. 504 బి.టి. ఐ కాలనీ ఎడరు డోరునెం.54-19-26/బి కాపురస్సుడు గుమ్మడి దినకరావు గార కుమారుడు గుమ్మడి సురేశ్ వయస్సు 49నాలు(ఆధార్ కార్డునెం.7426 3144 0855) గారికి.

4. ప్రాంతం బియిచ్చినవారు:- గుంటూరు జిల్లా, తుళ్లూరు మండలం, వెంకటపాలెం గ్రామ కాపురస్సులు (తేటు) రేమళ్ళ కోటయ్య గారి కుమారుడు 1. రేమళ్ళ సూర్యచంద్రారావు వయస్సు 64 నాలు(ఆధార్ కార్డునెం.3689 3229 9153) వీరి భార్య 2. రేమళ్ళ మరియమ్మ

మంత్రి ప్రత్తిపాటి పుల్లారావు తన సన్నిహితుడు గుమ్మడి సురేశ్ పేరుతో కొనుగోలు చేసిన లంక భూమి

# లింగమనేనితో 'క్విడ్ ప్రో కో'!



రాజధాని కోసం భూ సమీకరణ పేరుతో మూడు పంటలు పండే అత్యంత విలువైన భూములను రైతుల నుంచి బలవంతంగా లాక్కున్న ముఖ్యమంత్రి, సన్నిహితుల భూములను మాత్రం అంగుళం కూడా తీసుకోలేదు. రాజధాని సరిహద్దులు బినామీల భూముల సమీపంలోకి వచ్చి ఆగిపోయాయి. లింగమనేని ఎస్టేట్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ భూములకు కేవలం పది మీటర్ల దూరంలో రాజధాని సరిహద్దు రేఖ ఆగిపోవడమే అందుకు ప్రబల నిదర్శనం. ఇందుకు ప్రతిగా ముఖ్యమంత్రికి లింగమనేని గెస్ట్ హౌస్ తో పాటు లింగమనేని ఎస్టేట్స్ లో బాబు కుటుంబానికి వాటాలు కూడా దక్కాయన్నది బహిరంగ రహస్యం. ల్యాండ్ పూలింగ్ నుంచి భూములను కాపాడడం.. ప్రతిగా గెస్ట్ హౌస్, వాటాలు అందుకోవడం.. క్విడ్ ప్రో కోకు ఇంతకన్నా మంచి ఉదాహరణ ఏముంటుంది?

## లింగమనేనితో బాబు స్నేహ బంధం

లింగమనేని ఎస్టేట్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ డైరెక్టర్ లింగమనేని రమేష్ సీఎం చంద్రబాబుకు అత్యంత సన్నిహితుడు. సార్వత్రిక ఎన్నికల పోలింగ్ పూర్తయిన తర్వాత చంద్రబాబు కుటుంబ సభ్యులతో కలిసి విదేశీ పర్యటనకు వెళ్లినప్పుడు ఆయనే ప్రత్యేక విమానం

సమకూర్చారని టీడీపీ వర్గాల సమాచారం. గుంటూరుజిల్లా మంగళగిరి మండలం కాజా, తాడికొండ మండలం కంత్తేరు గ్రామాల్లో లింగమనేని గ్రూప్స్ లోని వివిధ కంపెనీలు, కుటుంబ సభ్యుల పేర్లతో జూన్, 2014 వరకూ 632 ఎకరాల భూములను కొనుగోలు చేశారు. రాజధానిని గుంటూరు-విజయవాడ మధ్యన ఏర్పాటు చేస్తామని ఓ వైపు సీఎం చంద్రబాబు, మరో వైపు అప్పటి కేంద్ర పట్టణాభివృద్ధి శాఖ మంత్రి వెంకయ్యనాయుడు ప్రకటనలు చేస్తూ వచ్చారు. దాంతో ఆందోళన చెందిన లింగమనేని రమేష్ తన భూములను కాపాడుకోవడానికి సీఎంపై ఒత్తిడి తెచ్చి, చివరకు రాజధాని ప్రాంతాన్ని మార్చించ గలిగారు.

## లింగమనేనికి రూ. 4 వేల కోట్ల మేర లబ్ధి

లింగమనేనితో ఒప్పందం కుదరడంతో.. రాజధాని ఏర్పాటుపై సీఎం స్పష్టత ఇచ్చారు. తాను అప్పటికే కొనుగోలు చేసిన భూమి పరిసర ప్రాంతాల్లో 2014, జూన్ 8 నుంచి సెప్టెంబరు 4, 2014లోపు మరో 168 ఎకరాలకుపైగా భూమిని ఎకరం కనిష్టంగా రూ.పది లక్షల నుంచి గరిష్టంగా రూ.40 లక్షల చొప్పున కొనుగోలు చేశారు. కాజా, కంత్తేరు గ్రామాలకు ఆనుకుని 804.32 ఎకరాలకుపైగా భూమిలో ఎస్టేట్స్ ను ఏర్పాటు చేసి.. ఎవ్వరూ అందులోకి ప్రవేశించకుండా చుట్టూ కంచెలు,

సీసీ కెమెరాలు, చెక్పోస్టులు ఏర్పాటు చేశారు. ముందస్తు ఒప్పందం మేరకు చంద్రబాబు కుటుంబ సభ్యులకు అందులో రహస్యంగా వాటా ఇచ్చినట్లు టీడీపీ వర్గాలే చెబుతున్నాయి. ప్రతిఫలంగా రాజధాని ల్యాండ్ పూలింగ్ పరిధిలోకి లింగమనేని ఎస్టేట్స్ భూములు రాకుండా ముఖ్యమంత్రి సహకరించారు. భూసేకరణ పరిధిలో ఉన్న నిడమర్రు గ్రామాన్ని రాజధాని సరిహద్దుగా నిర్ణయించేశారు. అంటే లింగమనేని భూముల్లో ఒక్క ఎకరా కూడా ల్యాండ్ పూలింగ్లోకి వెళ్లకుండా పక్కా ప్లాన్ ప్రకారం రాజధాని ఏరియాను నిర్ణయించారు. లింగమనేని భూములకు కేవలం పది మీటర్ల లోపే రాజధాని సరిహద్దు రాళ్లు ఏర్పాటుయ్యాయి. దీంతో ప్రధాన రాజధాని ప్రాంతానికి అతి సమీపంలో ఉన్న లింగమనేని ఎస్టేట్స్ భూమి ధర అమాంతం పెరిగిపోయింది. ఇప్పుడు ఎకరం రూ. ఐదు కోట్ల వరకూ పలుకుతోంది. అంటే.. రాజధాని సరిహద్దులు నిర్ణయించడంలో సీఎం చంద్రబాబు వ్యవహరించిన తీరు వల్ల ఒక్క లింగమనేని గ్రూప్ కే రూ. నాలుగు వేల కోట్లకుపైగా లబ్ధి చేకూరింది.

**క్విడ్ ప్రోకో అంటే ఇదీ!**

మంగళగిరి మండలం కాజా గ్రామం వద్ద లింగమనేని గ్రూప్ నిర్మించిన ఐజీఎమ్ అపార్ట్ మెంట్స్ లో 700కు పైగా ఫ్లాట్లు, విల్లాలు భారీ ధరలకు అమ్ముడయ్యేలా ప్రభుత్వ పెద్దలు సహకరించారు. ఆ ఫ్లాట్లన్నీ అమ్ముడయ్యేంత వరకూ నాగార్జునా యూనివర్సిటీకి దగ్గరలోనే రాజధాని రానున్నదన్న ఊహాగానాలను కొనసాగిస్తూ వచ్చారు. ఫ్లాట్లన్నీ అమ్ముడయ్యాక రాజధాని తుళ్ళూరులో ఏర్పాటు చేస్తున్నట్లు ప్రభుత్వం తాపీగా ప్రకటన చేసింది. ఇందుకు ప్రతిఫలంగా చంద్రబాబు కుటుంబ సభ్యులకు రహస్యంగా లింగమనేని గ్రూప్ వాటాలను బదలాయించారు. అంతే కాదు కరకట్ట పక్కన కృష్ణా నది ఒడ్డున అనుమతి లేకుండా.. అక్రమంగా నిర్మించిన లింగమనేని స్టెప్ ఛాస్ సైతం సీఎంకు అప్పగించేశారు. ఆ అతిథి గృహానికి నగషీలు దిద్దడానికి.. భద్రత ఏర్పాటు చేయడానికి.. రహదారుల నిర్మాణానికి చంద్రబాబు రూ. వంద కోట్లకుపైగా ప్రభుత్వ ధనాన్ని మంచి నీళ్లలా ఖర్చు చేశారు. కానీ.. డిసెంబర్ 25 వరకూ ఆ గృహాన్ని సీఎం 'అనధికార' అతిథిగృహంగా పిలుస్తూ వచ్చారు. ఈ అతిథి గృహంలో రూ. 2.27 కోట్లతో ఎలక్ట్రిక్ పరికరాలను అమర్చడానికి పంపిన ప్రతిపాదనలపై రహదారుల, భవనాల శాఖ చీఫ్ ఇంజనీర్ అభ్యంతరం తెలిపారు. దీంతో చేసేది లేక ఆ అతిథిగృహాన్ని సీఎం తాత్కాలిక అధికార అతిథిగృహంగా మార్చుతూ 2016 డిసెంబర్ 25న ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు. దీన్ని బట్టి చూస్తే.. లింగమనేని గెస్ట్ హౌస్ ను చంద్రబాబుకు నజరానాగా

ఇచ్చినట్లు స్పష్టమవుతోంది. అయితే ఈ గెస్ట్ హౌస్ ఇప్పటికీ లింగమనేని రమేశ్ పేరు మీద ఉంది. అసలైన క్విడ్ ప్రో కో అంటే ఇదీ.

**లింగమనేని కంపెనీల వివరాలు**

తొలుత లింగమనేని ఆగ్రో డెవలపర్స్, లింగమనేని ఇన్ ఫోసిటీ ప్రైవేటు లిమిటెడ్ పేర్లతో ఉన్న కంపెనీలను ఆ తర్వాత లింగమనేని ఎస్టేట్స్ ప్రైవేటు లిమిటెడ్ గా మార్చారు. కంటేరు, కాజా, నిడమర్రు గ్రామాల పరిధిలో లింగమనేని ఇన్ ఫోసిటీ ప్రైవేటు లిమిటెడ్, లింగమనేని ఆగ్రో డెవలపర్స్ ప్రైవేటు లిమిటెడ్, లింగమనేని ఎస్టేట్స్ ప్రైవేటు లిమిటెడ్, లాక్యూ హౌసింగ్ ప్రైవేటు లిమిటెడ్ ఎండ్ లింగమనేని రమేశ్ (తండ్రి పూర్ణభాస్కరరావు) లింగమనేని స్వల్పకుమారి, లింగమనేని రమేశ్, లింగమనేని సుమన, లింగమనేని ప్రశాంతిల పేర్లతో ఈ భూములను కొనుగోలు చేశారు.

**లింగమనేని గ్రూప్ కొనుగోలు చేసిన**

**భూముల సర్వే నెంబర్ల వివరాలు..**

లింగమనేని ఇన్ ఫోసిటీ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్: ఖాతానెం 100039లో సర్వేనెంబర్లు 221-1బి, 219-2, 297, 286-2, 298, 356-బి, 360, 365, 366, 368-బి, 375-సి;  
 లింగమనేని ఆగ్రో డెవలపర్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్: ఖాతానెంబరు 100126ల సర్వేనెంబర్లు 163-3, 187/బి, 226-2, 257-ఎ3, 260-ఎ, 260-బి, 260-సి, 262-ఎ, 262-బి, 358-1బి;  
 లింగమనేని ఎస్టేట్స్ ప్రైవేటు లిమిటెడ్: ఖాతానెంబరు 100157లో సర్వేనెంబరు 206-1; లింగమనేని ప్రశాంతి: సర్వేనెంబర్లు 228-సి2, 229-ఎ, 229-బి, 276, 277;  
 లింగమనేని స్వల్పకుమారి: ఖాతానెంబరు 1488లో సర్వేనెంబర్లు 238, 239, 240-1, 240-2; లింగమనేని సుమన: ఖాతానెంబరు 1488లో సర్వేనెంబర్లు 278, 279-ఎ, 279-బి, 280, 283-1, 287-5 లాక్యూ హౌసింగ్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ ఎండ్ లింగమనేని రమేశ్ తండ్రి పూర్ణభాస్కరరావు: ఖాతానెంబరు 2372లో సర్వేనెంబర్లు 372-2ఎ, 373-ఎ... ఇవి కాకుండా వైట్ సిటీ ప్రాజెక్టు ఇంటర్నేషనల్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ డైరెక్టర్ గా లింగమనేని రమేశ్ పేరుతో అనేక ఎకరాల భూములు కొనుగోలు చేశారు. దీనికి సంబంధించిన డాక్యుమెంట్ నంబర్లు 3350, 3009, 3900, 4893, 4526, 4117, 64/79/2014, 2801, 2237, 2057, ఖాజా గ్రామంలో సర్వే నెంబర్లు 219/2, 365, 221/18.



పెద్దల  
'భూ'మాయకు  
ఆధారాలెన్నో..

**రాజధాని 'భూమాయ'లు ఒకటో రెండో కాదు. తవ్విన్ కొట్టి బయటపడుతున్నాయి.**

రకరకాల మాయోపాయాలతో రాజధాని రైతన్న పొట్టగొట్టి వేల ఎకరాలను కాజేసిన పెద్దల 'ఘన'కార్యాల గురించి ఎంత చెప్పుకున్నా తక్కువే. అధికారాన్ని అడ్డుపెట్టుకుని పచ్చదండు ఆడిన వికృత శ్రీడకు వేలమంది రైతులు బలైపోయారు. రాజధాని ఎక్కడ అనే దానిపై గందరగోళం సృష్టించడంతో అమాయక రైతులు అయినకాడికి భూములు అమ్మేసుకున్నారు. రైతులను మోసగించి కారుచౌకగా కొట్టేసిన భూములు ఇప్పుడు పెద్దలకు కోట్లు కురిపిస్తున్నాయి. ముఖ్యమంత్రి సారథ్యంలో మంత్రులు, ఎమ్మెల్యేలు ఆడిన 'బినామీ' నాటకాలు చూస్తే మనకు కళ్లు తిరగడం ఖాయం.. రాజధానిగా ప్రకటించనున్న

ప్రాంతంలో మంత్రి నారాయణ బిట్లు బిట్లుగా దొరికినచోట దొరికినట్లు భూములు కొనేశారు. అరెకరం, 45 సెంట్లు, 87 సెంట్లు ఇలా ముక్క దొరికితే చాలు కారుచౌకగా స్వాహా చేశారు. పనివాళ్లు, బంధువులు, ఉద్యోగులు ఇలా అందరి పేర్లను వాడేసుకున్నారు. రాజధాని ప్రాంతంలోని 29 గ్రామాల్లోనూ మంత్రిగారు బినామీ పేర్లతో పాగా వేశారు. మంత్రిగారి దూకుడు, పనితనం గమనించిన ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు రాజధాని వ్యవహారాలన్నీ దగ్గరుండి పర్యవేక్షించే బాధ్యతలను ఆయన భుజిస్తుండాలపైనే పెట్టేశారు. అలా మంత్రులు, ఎమ్మెల్యేలందరికీ రాజధానిలో ఆయనే పెద్దదిక్కు అయ్యారు.



# నారాయణ.. నారాయణ!

కొనుగోలు 3,129 ఎకరాలు

చెల్లించినది రూ. 432 కోట్లు

ప్రస్తుత విలువ రూ. 14,400 కోట్లు

రాజధాని భూసమీకరణలో ప్రధాన భూమిక పోషించిన పురపాలక శాఖ మంత్రి పి.నారాయణ.. భూదందాలోనూ ముందున్నారు. విద్యాసంస్థల అధిపతిగానే తెలిసిన నారాయణ 2014 ఎన్నికల్లో తెలుగుదేశం పార్టీకి భారీగా నిధులందించారనీ, అందుకు ప్రతిఫలంగానే ఆయన ఎమ్మెల్యే, మంత్రి పదవీ అందుకున్నారనేది జగమెరిగిన సత్యం. అది నిజమేనని నిరూపిస్తూ ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు రాజధాని ప్రాంతంలో భూసమీకరణ బాధ్యతలను తన ప్రధాన బినామీ నారాయణకే అప్పగించారు. భూసమీకరణలో భాగంగా ఆయన రాజధాని పరిధిలోని 29 గ్రామాల్లోనూ మకాం వేసి.. విస్తృతంగా పర్యటించారు, గ్రామ సభలు నిర్వహించారు. ఈ క్రమంలోనే టీడీపీ సర్పంచులు, ఎంపీటీసీలు, జడ్పీటీసీల ద్వారా అసైన్మెంట్, లంక భూముల రైతులను గుర్తించి, వారి ఆర్థిక పరిస్థితిపై ఆరా తీశారు. అసైన్మెంట్, లంక భూములకు ఎలాంటి పరిహారం చెల్లించకుండా ప్రభుత్వం ఉత్తినే లాక్కుంటుందంటూ తన అనుచరులతో విస్తృతంగా ప్రచారం చేయించారు. ఆందోళన చెందుతున్న దళిత రైతుల వద్దకు తన ప్రతినిధులను పంపి, వారితో బేరసారాలు సాగించారు. ఎకరం కనిష్టంగా రూ.పది లక్షల నుంచి గరిష్టంగా రూ.15 లక్షల చొప్పున 3,129 ఎకరాలు బినామీల పేరుతో కొనుగోలు చేశారు. ఈ ప్రాంతంలో కమతాలు చిన్న చిన్నవి కావడంతో కనిష్టంగా 0.25 ఎకరాల నుంచి గరిష్టంగా 1.5 ఎకరాల వరకూ బిట్లు బిట్లుగా కొనుగోలు చేశారు.

### 3,129 ఎకరాలు కొనుగోలు

భూముల కొనుగోలులో నారాయణ తన తెలివి తేటలన్నీ ఉపయోగించారు. భూమిని విక్రయించిన రైతులకు అడ్వాన్సు కింద రూ.రెండు లక్షలు ముట్టజెప్పి.. తన బినామీల పేర్లతో రహస్యంగా

అగ్రిమెంట్లు చేయించుకున్నారు. అసైన్మెంట్, లంక భూముల సమీకరణకు ఇటీవల సీఎం చంద్రబాబునాయుడు గ్రీన్ సిగ్నల్ ఇవ్వడం.. ఆ భూములపై కొనుగోలుదారులకు హక్కులు కూడా కల్పించడానికి కసరత్తు చేస్తోన్న నేపథ్యంలో తక్కిన మొత్తాన్ని కూడా తనకు భూమిని అమ్మిన వారికి ముట్టజెప్పేశారు. ఆ రైతుల నుంచి జీపీఏ (జనరల్ పవర్ ఆఫ్ అటార్నీ) తన బినామీల పేర్లపై చేయించుకున్నారు. సమీప బంధువులు, నారాయణ విద్యాసంస్థల్లో పనిచేస్తున్న ఉద్యోగుల పేరు మీద ఆస్తులను రిజిస్ట్రేషన్ చేయించారు. భూముల కొనుగోళ్లు, రిజిస్ట్రేషన్లు బయటకు పొక్కుకుండా ఆన్లైన్ రిజిస్ట్రేషన్, రిప్రజెంటేటివ్ విధానాన్ని అనుసరించారు. భూమిని విక్రయించిన రైతు కొనుగోలుదారుణ్ణి ప్రత్యక్షంగా చూడకుండానే రిజిస్ట్రేషన్ జరిగిపోయింది.

### బినామీల పేరుతో భారీ కొనుగోళ్లు...

మంత్రి నారాయణ బినామీ వ్యవహారానికి ఆకుల మునిశంకర్, రావూరు సాంబశివరావు, పొత్తూరి ప్రమీల తదితరుల భూముల కొనుగోళ్లను ఉదాహరణగా చెప్పుకోవచ్చు. నెల్లూరుకు చెందిన మునిశంకర్ కోర్ కేపిటల్కు అతి సమీపంలో ఉన్న మందడం గ్రామంలో సర్వే నెంబరు 126లో నూతన్కి నరసింహనాయుడుకు చెందిన 1.50 ఎకరాల భూమిని రూ.2.25 కోట్లు చెల్లించి 1.50 ఎకరాలు కొన్నాడని గ్రామస్థులు తెలిపారు. కానీ ప్రభుత్వ రికార్డుల ప్రకారం ఎకరం ధర రూ.6 లక్షలు ఉండగా.. మార్కెట్ విలువను కేవలం రూ.తొమ్మిది లక్షలుగా చూపించారు. అలాగే లింగాయపాలెంలో సర్వే నెంబరు 109/1లో బోడిప్పూడి వెంకటరమణ నుంచి 0.56 ఎకరాలు, మందడంలో సర్వే నెంబరు 15/1లో బోరుగడ్డ రాంప్రకాష్ నుంచి 0.37 ఎకరాలు, లింగాయపాలెంలో సర్వే నెంబరు





# మంత్రి నారాయణ బినామీల్లో మచ్చుకు ముగ్గురు



## ఆవుల మునిశంకర్

మంత్రి నారాయణకు ఈయన దూరపు బంధువు. వరుసకు బావమరిది అవుతారు. నాలుగేళ్లపాటు నెల్లూరులో వీఆర్సీ కాలేజీలో కాంట్రాక్టు లెక్చరర్ గా పనిచేశారు. నారాయణ మంత్రి పదవి చేపట్టిన నాలుగు నెలల తర్వాత తన మెడికల్ కాలేజీలో విద్యుత్ మరమ్మత్తుల బాధ్యతలను మునిశంకర్ కు అప్పగించారు. అయితే అతని వేతనానికి సంబంధించిన సమాచారం తమ వద్ద లేదని.. మునిశంకర్ కు అవసరమైనప్పుడు మంత్రి నారాయణ వద్ద కొంత మొత్తం తీసుకుంటుంటారని ఆ కాలేజీ వర్గాలు తెలిపాయి. మధ్యతరగతికి చెందిన మునిశంకర్ నారాయణ మెడికల్ కాలేజీకి సమీపంలోని ప్రైవేటు అపార్ట్ మెంట్ లో అద్దెకు ఉంటున్నారు. రాజధాని ప్రాంతంలో కోట్లాది రూపాయలు వెచ్చించి భూములు కొనుగోలు చేసే స్తోమత మునిశంకర్ కు ఉంటుందా?

## రావూరు సాంబశివరావు

మంత్రి నారాయణకు స్వయానా బావమరిది. మంత్రికి చేదోడువాదోడుగా వ్యవహరిస్తుంటారు. ఆయనకు సంబంధించిన వ్యవహారాలను సాంబశివరావు చక్కదిద్దుతుంటారు. రావూరు సాంబశివరావు పేరిట మంత్రి నారాయణ భారీ ఎత్తున ఆస్తులు కూడగట్టినట్లు నెల్లూరు వాసులు చెబుతున్నారు. ఇదే రీతిలో రాజధాని ప్రాంతంలోనూ ఆయన పేరుతో భూములు కొన్నారు.

## పాత్తూరి ప్రమీల

మంత్రి నారాయణకు సన్నిహితురాలు. కర్ణాటక, తమిళనాడుల్లో నారాయణ కాలేజీల వ్యవహారాలను ఆమె పర్యవేక్షిస్తుంటారు. మధ్య తరగతి కుటుంబానికి చెందిన ప్రమీల ఆదాయం అంతంత మాత్రమే. సాధారణ కుటుంబానికి చెందిన ప్రమీలకు కోట్లాది రూపాయలు వెచ్చించి రాజధానిలో భూములు కొనుగోలు చేసే ఆర్థికస్తోమత ఉంటుందంటారా?



# పయ్యావుల వాలారు!

కొనుగోలు 4.09 ఎకరాలు

ప్రస్తుత విలువ

చెల్లించింది రూ. 12.27 లక్షలు

రూ. 8 కోట్లు

ప్రభుత్వ పెద్దలు, టీడీపీ నాయకులు రాజధాని ప్రాంత రైతులను మోసగించి తక్కువ ధరలకు భూములు కొనుగోలు చేశారనడానికి టీడీపీ సీనియర్ నాయకుడు, ఎమ్మెల్యే పయ్యావుల కేశవ్ భూముల కొనుగోళ్ల మరో ఉదాహరణ. నారా చంద్రబాబు నాయుడు ముఖ్య మంత్రిగా అధికారం చేపట్టగానే అంతర్జాతీయ స్థాయిలో రాజధాని నిర్మిస్తానంటూ ఆర్కాటంగా ప్రకటించినా, ఎక్కడ నిర్మిస్తారో స్పష్టంగా చెప్పకుండా ప్రజలను గందరగోళానికి గురిచేశారు. కానీ తన అను యాయులకు మాత్రం ముందుగానే స్పష్టతనిచ్చారు. ఇంకేం అనంతపు రం జిల్లాకు చెందిన టీడీపీ సీనియర్ నేత పయ్యావుల కేశవ్ రాజధాని ప్రాంతంలో వాలిపోయారు. ఎక్కడ భూములు తక్కువ ధరకు లభి స్తాయో, ఏ భూములు కొంటే ఎక్కువ లాభం చేసుకోవచ్చో దగ్గరగా పరిశీలించారు. కోర్ కేపిటల్ లోని తుళ్లూరుకు అతి దగ్గరగా ఉండే అయినవోలు గ్రామంలో 4.09 ఎకరాలు కొనుగోలు చేశారు. సర్వే నంబరు 48/3లో 2.13ఎకరాలు, సర్వే నంబరు 49/3లో 1.96 ఎక రాలు కలిపి మొత్తం 4.09 ఎకరాల భూమిని 2014 అక్టోబర్ 13న కేశవ్

పెద్దకుమారుడు పయ్యావుల విక్రమసింహ పేరుతో రిజిస్ట్రే షన్ చేయించుకున్నారు. ఎకరం 3.7 లక్షల చొప్పున 4.09 ఎక రాలను 12.27లక్షల రూపాయ లకే కొనుగోలు చేసినట్లు పేర్కొ న్నారు. కానీ అయినవోలులో ప్రస్తుతం మార్కెట్ విలువ ఎకరా రూ.2కోట్లు ఉన్నట్లు తెలుస్తోంది. అంటే ఏడాది వ్యవధిలో పయ్యావుల భూములకు 50 రెట్లుకు పైగా ధర పలుకుతోంది. ప్రజారాజధాని నిర్మిస్తున్నామని, ఓర్వ లేకనే ప్రతిపక్షం ప్రభుత్వంపై అనవసర ఆరోపణలు గుప్పిస్తోందని పదేపదే గగ్గోలు పెట్టే పయ్యావుల కేశవ్ మరి రైతులను మభ్యపెట్టి భూములను కొని వారికి అన్యాయం చేయడం ఎంతవరకు సమం జనమో చెప్పాలి.

Item no 2,3 Purchased on 19-12-05 Vide doc No 1370	Not applicable	Purchased on 13-10-2014 Vide Doc No 109902014	NIL
Item No 4 Purchased on 13-08-05 Vide doc No		Purchased on 03-11-2014 Vide Doc No 120252014	
Mandal: Anantapur Dist S.No:09 Ext.Ac:33.00	T.S.No:539(9) Ext.Ac:2.03	Ext.Ac:7.00	Ext.Ac:4.09
Measurements of Hft	1. Item No 1 Inherited (Yes) 2. Item No 2 to 3. Purchased	Inherited (Yes)	-NIL- -NIL-

పయ్యావుల విక్రమసింహ పేరుతో కొనుగోలు చేసిన భూమి పత్రాలు

# రామరామ... కృష్ణ కృష్ణ

రియల్ వెంచర్  
**179.54** ఎకరాలు

అసైన్డ్ భూములు  
**54** ఎకరాలు

రాజధాని ప్రాంతంలో రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారులు, ప్రభుత్వ పెద్దలు కుమ్మక్కవడంతో అక్రమాలకు అడ్డే లేకుండా పోయింది. దళితులకు కేటాయించిన అసైన్డ్ భూముల్లో రియల్ వెంచర్ వేసిన సంస్థ నుంచి భారీగా ముడుపులు అందుకున్న సర్కారు, పెద్దలు, అక్రమాన్ని సక్రమం చేశారు. రాజధాని ప్రాంతానికి అత్యంత సమీపంలో పెదకాకాని మండలం నంబూరు గ్రామ పరిధిలో కోల్ కత-చెన్నై జాతీయ రహదారి పక్కనే, నాగార్జున విశ్వవిద్యాలయం వెనుక రామకృష్ణ హౌసింగ్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ అనే సంస్థ సుమారు 179.54 ఎకరాల్లో ప్లాట్లు, విల్లాలు, అపార్టుమెంట్లు నిర్మించడానికి ప్రణాళిక రచించింది. కాజా గ్రామం లోని సర్వే నెంబర్లు 78 నుంచి 107 వరకు 94 ఎకరాలను రియల్ ఎస్టేట్ సంస్థ కొనుగోలు చేయగా మిగతా 76 ఎకరాలను నంబూరు గ్రామానికి చెందిన దళిత, పేద రైతుల నుంచి కొనుగోలు చేసింది. ఇందులో సుమారు 54 ఎకరాలకుపైగా అసైన్డ్ భూములు ఉన్నాయి. ఈ భూములను రిజిస్ట్రేషన్ చేసే అవకాశం లేకపోయినా పెదకాకాని సబ్ రిజిస్ట్రార్ కార్యాలయ సిబ్బందికి, అధికారులకు భారీగా ముడుపులు చెల్లించి సంస్థ పేరున రిజిస్ట్రేషన్ చేయించుకున్నారు. రిజిస్టర్ అయిన భూముల్లో లే అవుట్లు వేయడానికి ఎటువంటి అభ్యంతరాలు లేకపోవడంతో వీజీబీఎం నుంచి అనుమతి లభించింది. భారీ ప్రచారం, మార్కెటింగ్ సిబ్బంది సహకారంతో అసతికాలంలోనే స్థలాలు, విల్లాలు విక్రయానికి తెర తీసింది.

### చినబాబుకు భారీ వాటాలు

రాజధాని ఏర్పాటు నేపథ్యంలో ప్రభుత్వ పెద్దలు రంగంలోకి దిగారు. రామకృష్ణ హౌసింగ్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ భూముల్లో అసైన్డ్ భూములున్నాయనీ, ఆ భూమిని ల్యాండ్ పూలింగ్ కింద తీసుకుంటామంటూ యాజమాన్యాన్ని బెదిరించారు. ఆ తర్వాత అప్పటి ఓ కేంద్ర మంత్రి మధ్యవర్తిత్వంతో రాయబేరాలు కుదరడంతో.. రియల్ దండాకు ప్రభుత్వ పెద్దలు దన్నుగా నిలిచారు. దీంతో ఆ వెంచర్ లో చదరపు గజం రూ. 4 వేలకు ప్రారంభించి పెరిగిన డిమాండ్ కు అనుగుణంగా రూ. 25 వేల వరకు విక్రయిస్తూ సంస్థ సొమ్ము చేసుకుంది. రామకృష్ణ హౌసింగ్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ సంస్థ తమను మోసం చేసి అసైన్డ్ భూములు కొనుగోలు చేసిందని నంబూరుకు చెందిన డేవిడ్ ఆధ్వర్యంలో దళిత పేద రైతులు గుంటూరు జిల్లా అధికార యం త్రాంగానికి ఫిర్యాదు చేయడంతో ఈ వ్యవహారం వెలుగులోకి వచ్చింది. అయితే ఈ వ్యవహారంలో చినబాబుకు భారీ ఎత్తున వాటాలు దక్కడంవల్ల గుంటూరు జిల్లా కలెక్టరు విచారణను అటకెక్కించారు. ఇందులో కాలువలు పోరంబోకు భూములు ఉన్నట్టుగా గుర్తించామని మంగళగిరి తహసీల్దార్ విజయలక్ష్మి చెప్పారు.

రామకృష్ణ హౌసింగ్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ కు  
అసైన్డ్ భూములు విక్రయించిన  
నంబూరుకు కొందరు రైతులు

రైతు పేరు      విక్రయించిన భూమి  
(ఎకరాల్లో)

1.నంబూరు విజయ్ భాస్కర్	2.00
2.నంబూరు సుబ్బమ్మ	1.65
3.మాతంగి సుబ్బమ్మ	0.30
4.నంబూరి చిన్నా	1.00
5.మాతంగి మార్తమ్మ	0.30
6.నంబూరు మహాలక్ష్మయ్య	3.00
7.కొలకలూరి సాంబయ్య	0.30
8.నంబూరు రాజు	1.00
9.కొక్కలగడ్డ రూతమ్మ	1.50
10.బుల్లా ఆరోగ్యం	0.30
11.నంబూరు సాల్మన్	0.30
12.నంబూరు రోశయ్య	1.00
13.నంబూరు యోహాను	1.00
14.నంబూరు కోటేశ్వరమ్మ	0.50
15.నంబూరు సుబ్బారావు	0.50
16. చిలకా నాగేశ్వరరావు	0.60
17.నంబూరు యోహాను	0.70
18.నంబూరు నాగేంద్రం	1.00
19.నంబూరు ఆదెయ్య	1.00



# ధూళిపాళ్ళ

## 'పోరంబోకు' కథ!

అనధికారికంగా కొట్టేసింది **50** ఎకరాలు  
రిజిస్ట్రేషన్ చేయించుకుంది **3.89** ఎకరాలు

రాజధాని ప్రాంతంలో అధికార పార్టీ ప్రజాప్రతినిధుల భూకబ్జాలకు అడ్డూఅదుపూ లేదు. చివరకు వాగు, డొంక, చెరువు పోరంబోకు భూములను సైతం వదలలేదు. కన్పించిన భూమినంతా కబ్జా చేసి.. రెవెన్యూ రికార్డులను తిరగరాయించి బినామీ పేర్లతో సొంతం చేసుకున్నారు. ఇందుకు పొన్నూరు ఎమ్మెల్యే ధూళిపాళ్ళ నరేంద్ర అనుచరుల తీరే తార్కాణం. రాజధాని ప్రకటనతో కోల్కతా -చెన్నై జాతీయ రహదారి సమీపంలో భూముల ధరలకు రెక్కలు వచ్చాయి. ఈ నేపథ్యంలో గుంటూరు జిల్లా పెదకాకాని మండలం నంబూరులోని వాగు పోరంబోకు భూములపై సరేంద్రకుమార్ కన్ను పడింది.

### ఒత్తిళ్లతో రిజిస్ట్రేషన్

నంబూరులో సర్వే నంబరు 274లోని 3.89 ఎకరాల వాగు పోరంబోకు భూమిని తన సమీప బంధువు దేవర పుల్లయ్య పేరుతో సొంతం చేసుకోవడానికి ధూళిపాళ్ళ వ్యూహాత్మకంగా పావులు కదిపారు. రెవెన్యూ అధికారులపై ఒత్తిడి తీసుకు వచ్చి రెండుమూడు చేతులు మార్చినట్లుగా చూపి డాక్యుమెంట్ నంబర్లు 2638, 2639, 2640లలో 3.89 ఎకరాల భూమిని తమ బినామీదారుల పేర్లపై రిజిస్ట్రేషన్ చేసేసుకున్నారు. మొదటగా పుల్లయ్య కొడుకు సాంబశివరావు తన భూమిగా దీన్ని చిత్రీకరించి ఉప్పుటూరి కిరణ్కుమార్, అదునుమల్లి రవికిరణ్, వెన్నా పెద అచ్చిరెడ్డిలకు జీపీఏ (జనరల్ పవర్ ఆఫ్ అటార్నీ) రిజిస్ట్రేషన్లు చేశారు. దీంతో

లింకు డాక్యుమెంట్లు పుట్టించారు. ఆ తరువాత ఈ ముగ్గురితో సాంబశివరావు తండ్రి దేవర పుల్లయ్యకు విక్రయించినట్లు రికార్డు సృష్టించారు. ఎమ్మెల్యే ధూళిపాళ్ళ ఒత్తిళ్లకు తలోగ్గిన అధికారులు సర్వే నంబరు 274ను 274/బి6, బి7, బి8 సబ్ డివిజన్లుగా విభజించి దేవర పుల్లయ్య పేరుతో రిజిస్ట్రేషన్ చేశారు. ప్రస్తుత మార్కెట్ ధర ప్రకారం ఈ భూమి విలువ సుమారుగా రూ. 5 కోట్ల వరకూ ఉంటుంది.



ధూళిపాళ్ళ సమీప బంధువు పేరుతో కొట్టేసిన వాగు పోరంబోకు భూమి డాక్యుమెంట్

### మొత్తం 50 ఎకరాల

### పోరంబోకు కబ్జా

ఈ భూమిని పూర్తిగా తమ స్వాధీనంలోకి తీసుకున్న ఎమ్మెల్యే తన అనుచరులతో ఆ భూమిలో బోర్డు వేసి, సాగుచేసేందుకు సమాయత్తమయ్యారు. బోరు వేసేందుకు అనుమతులు ఇవ్వాలంటూ ఎమ్మెల్యే స్వయంగా వీఆర్వోకు ఫోన్ చేసి ఆదేశాలు ఇచ్చారు. ఈ భూమి వాగు పోరంబోకుగా అని గ్రామ ప్రజలందరికీ తెలిసినా ఏం చేయలేని నిస్సహాయ స్థితి వారిది. అడ్డతగిలితే

తప్పుడు కేసులు పెట్టించడం, లేదా దాడులు చేయించడం వంటివి చేస్తూ ప్రజలను భయభ్రాంతులను గురి చేసి కోట్ల రూపాయల ప్రభుత్వ భూములను అన్యాయంతో చేశారు. ఇది కేవలం ఒక ఉదాహరణ మాత్రమే. ఒక్క పెదకాకాని మండలంలో ఎమ్మెల్యే అనుచరులు సుమారు 50 ఎకరాల వాగు పోరంబోకు భూములు కబ్జా చేశారు.



# కోడెల తనయుడా మజాకా!

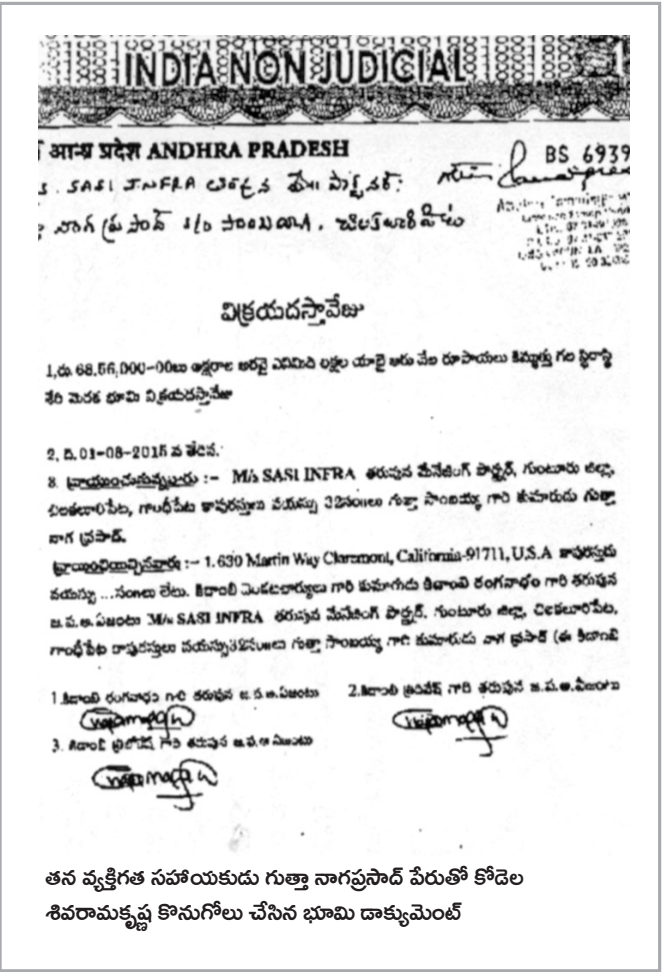
కొనుగోలు 17.3 ఎకరాలు

ప్రస్తుత విలువ

చెల్లించినది రూ. 93 లక్షలు

రూ. 18.4 కోట్లు

రాజధాని ప్రాంతంలో భూములను కొల్లగొట్టడంలో శాసనసభ స్పీకర్ కోడెల శివప్రసాద్ తనయుడు కోడెల శివరామకృష్ణ రూటీ నపరేటు. వివాదాస్పదమైన భూములను గుర్తించడం.. అధికార బలాన్ని ఉపయోగించి వాటిని తక్కువ ధరలకే సొంతం చేసుకోవడంలో ఆయనది అందెవేసిన చేయి. ప్రధాన రాజధానికి సమీపంలోని సత్తెనపల్లి నియోజకవర్గంలో భూములను సొంతం చేసుకోవడానికి కోడెల శివరామకృష్ణ ప్రత్యేక బృందాలను ఏర్పాటు చేశారు. ఆ నియోజకవర్గ పరిధిలోని వివాదాస్పదమైన భూములను గుర్తించడం.. వివాదం ఎవరి మధ్య నడుస్తుందో తెలుసుకోవడం.. అందులో ఒక వర్గాన్ని కోడెల శివరామకృష్ణ వద్దకు తీసుకెళ్లడమే ఈ ప్రత్యేక బృందాల బాధ్యత. తన వద్దకు వచ్చిన వారిని బతిమాలో బెదిరించో.. తక్కువ ధరలకు వివాదాస్పద భూములు కొనుగోలు చేసి.. అధికారాన్ని అడ్డుపెట్టుకుని వాటిని తన బినామీల పేర్లతో కొట్టేయడం రివాజుగా మారింది. సత్తెనపల్లి మండలం ధూళిపాళ్లలో సర్వే సంబంధ 167-1ఏ, 167-1సీ, 168-1, 168-3లో 17.3 ఎకరాల భూమి ఇద్దరు అన్నదమ్ముల మధ్య వివాదం నడుస్తోంది. ఇది పసిగట్టిన కోడెల శివరామకృష్ణ వారితో ఒకరిని తన వద్దకు పిలిపించుకుని.. తన వ్యక్తిగత సహాయకుడు గుత్తా నాగప్రసాద్ మేనేజింగ్ పార్ట్నర్ గా వ్యవహరిస్తున్న శశి ఇన్ ఫ్రా పేరుతో ఎకరం రూ.ఎనిమిది లక్షల చొప్పున కొనుగోలు చేశారు. వాస్తవంగా ఆ ప్రాంతం ఎకరం రూ.1.50 కోట్లకుపైగా పలుకుతోండటం గమనార్హం. కోడెల తనయుడి వ్యవహారంపై ఇదే వివాదంతో సంబంధం ఉన్న మరో వ్యక్తి న్యాయస్థానాన్ని ఆశ్రయించారు. కానీ.. అదేమీ పట్టని రెవెన్యూ యంత్రాంగం ఆ భూమిని గుత్తా నాగప్రసాద్ కు కట్టబెట్టేసింది. ఇదే పద్ధతిలో సత్తెనపల్లి, నరసరావుపేట నియోజకవర్గాల్లో శివరామకృష్ణ భారీ



ఎత్తున భూములు కొట్టేసినట్లు ఆ నియోజకవర్గాల ప్రజలు చెబుతున్నారు.

### ఎవరి గుత్తా నాగప్రసాద్?



గుత్తా నాగ ప్రసాద్ సొంతూరు ప్రకాశం జిల్లా యద్దనపూడి మండలం పోలూరు. సాధారణ కుటుంబానికి చెందిన నాగ ప్రసాద్ బీటెక్ (సివిల్ ఇంజనీరింగ్) చదువుకున్నారు. కోడెల పెద్ద కుమారుడు సత్యనారాయణ ప్రమాదంలో మరణించినపుడు నాగప్రసాద్ కు ఆ కుటుంబంతో సన్నిహిత బంధం ఏర్పడింది. బసవతారకం ఇండ్లో అమెరికన్ క్యాన్సర్ ఆసుపత్రి చైర్మన్ గా కోడెల వ్యవహారించే సమయంలో నాగ ప్రసాద్ ను తన వద్దకు పిలిపించుకున్నారు. ఆసుపత్రిలో కాంట్రాక్టు పనులను నాగ ప్రసాద్ తో చేయించేవారు. క్యాన్సర్ ఆసుపత్రి చైర్మన్ పదవి నుంచి కోడెల తప్పుకున్న తర్వాత నాగప్రసాద్ ఆయన వ్యక్తిగత సహాయకుడిగా వ్యవహరించారు. కోడెల స్పీకర్ పదవిని చేపట్టిన తరువాత ఆయన తనయుడు కోడెల శివరామ్ కృష్ణకు వ్యక్తిగత సహాయకుడిగా వ్యవహరిస్తూనే.. గుంటూరులో హోండా షోరూంలో ప్రైవేటు మేనేజర్ గా పనిచేస్తున్నారు. చిలుకలూరిపేటలో అద్దె ఇంట్లో నివాసముంటున్న నాగ ప్రసాద్.. కోడెల తరపున సత్తెనపల్లి, నరసరావుపేట నియోజకవర్గాల్లో పనులు చక్కబెడుతుంటారు. మధ్యతరగతి కుటుంబానికి చెందిన నాగ ప్రసాద్ కు కోట్లాది రూపాయలు వెచ్చించి.. భూములు కొనుగోలు చేసే స్థామత ఉంటుందా?

# కొమ్మాలపాటి కుచ్చటోపీ!



<b>కొనుగోలు</b> <b>42</b> <b>ఎకరాలు</b>	<b>చెల్లించినది</b> <b>రూ. 1.26</b> <b>కోట్లు</b>	<b>ప్రస్తుత విలువ:</b> <b>రూ. 210</b> <b>కోట్లు</b>
---	---	---

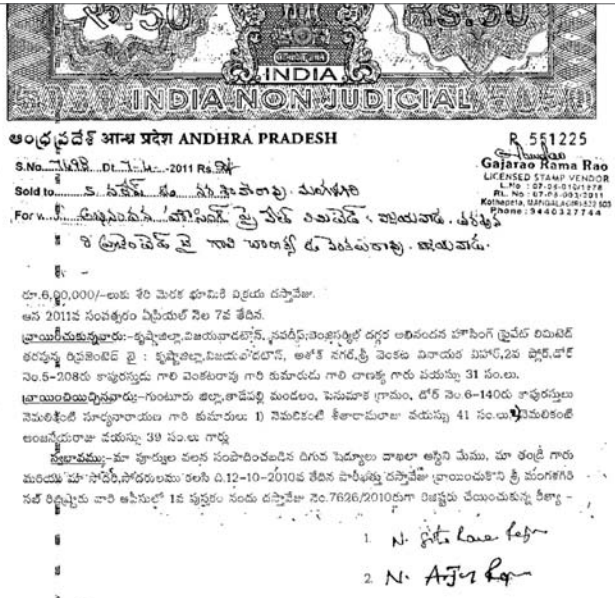
రాజధాని ప్రాంతంలో ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు నాయుడు అధికార దుర్వినియోగానికి.. టీడీపీ ప్రజా ప్రతినిధుల రౌడీయిజానికి ఇదో తార్కాణం. ఏడేళ్ల కిందట మంగళగిరికి సమీపంలో నెలసరి వాయిదాపై 3,000 మందికి విక్రయించిన భూములను రిజిస్ట్రేషన్ చేసేందుకు అభినందన హౌసింగ్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ యజమాని, పెదకూరపాడు ఎమ్మెల్యే కొమ్మాలపాటి శ్రీధర్ నిరాకరించారు. ఈ ప్రాంతంలో రాజధాని ఏర్పాటు చేస్తున్నట్లు ప్రభుత్వం ప్రకటించడంతో ఆయన వినియోగదారులకు టోపీ పెట్టారు. ప్లాట్లు ఇచ్చేది లేదంటూ బెదిరించారు. అధికార పార్టీ ఎమ్మెల్యేగా అధినేతపై ఒత్తిడి తెచ్చి రూ.210 కోట్ల విలువైన 42 ఎకరాల భూమిని భూసమీకరణ నుంచి తప్పించారు. ప్రతిఫలంగా చినబాబుకు భారీ ఎత్తున వాటాలు అందాయి.

### సభ్యులకు కుచ్చటోపీ

గుంటూరు జిల్లా పెదకూరపాడు ఎమ్మెల్యే కొమ్మాలపాటి శ్రీధర్ అభినందన హౌసింగ్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ పేరుతో విజయవాడ, గుంటూరు కేంద్రాలుగా ఓ రియల్ ఎస్టేట్ సంస్థ వెంచర్లను వేసి వాయిదాల పద్ధతిలో ప్లాట్లను విక్రయిస్తూ వస్తున్నారు. అదే సంస్థ యర్రబాలెంలో అమరావతి టౌన్ షిప్ ను ఆనుకుని సర్వే నంబర్ 485 నుంచి 500 వరకు 42 ఎకరాలు కొనుగోలు చేసింది. సభ్యుడిగా చేరేందుకే రూ.25 వేల వంతున చెల్లించి, తదుపరి వాయిదాలు చెల్లించారు. 2009లో ప్లాట్ల విక్రయాలు ప్రారంభించిన సంస్థ 2012 నాటికే సభ్యుల నుంచి పూర్తి వాయిదాలను వసూలు చేసింది. ఒక్కనెల వాయిదా కట్టకపోయినా డిఫాల్టరుగా మార్చి మెజారిటీ

సభ్యులకు శరణోపం పెట్టారు. పూర్తిగా డబ్బు కట్టిన వారికి కూడా ప్లాట్లు రిజిస్ట్రేషన్ చేయలేదు. ఇంతలో యర్రబాలెం గ్రామం సైతం భూ సమీకరణలోకి చేరడంతో వెంచర్కు అనుమతులు నిలిచిపోయాయి. దీంతో పూర్తిగా నగదు చెల్లించిన సభ్యులు సంస్థను సంప్రదించగా అధికార పార్టీ అండ ఉండడంతో సభ్యులకు

నయానోభయానో విషయం బయటకు పొక్కుకుండా కొంతమందికి వేరే వెంచర్లో ప్లాట్లను కేటాయిస్తామంటూ నమ్మబలికి.. ఆ తర్వాత మొండిచేయి చూపారు. ఈ విధంగా ఒక్క యర్రబాలెం వెంచర్లోనే సంస్థ సుమారు రూ.15 కోట్ల మేర కుచ్చుతోపీ పెట్టింది.



ఎమ్మెల్యే కొమ్మలపాటికి చెందిన అభినందన రియల్ ఎస్టేట్ భూమి, పత్రాలు

## సమీకరణ నుంచి తప్పించేశారు..

యర్రబాలెం గ్రామంలో అధిక శాతం మంది రైతులను బెదిరించి భూములు లాక్కోవడానికి ప్రభుత్వం చేయని ప్రయత్నం లేదు. కానీ.. అభినందన రియల్ ఎస్టేట్ వెంచర్కు చెందిన 42 ఎకరాల భూములను భూ సమీకరణకు ఇవ్వకపోగా.. డ్రాఫ్ట్ మాస్టర్ప్లాన్లో సైతం వదిలేసింది. సీఎం చంద్రబాబునాయుడు ఒత్తిడి ఇందుకు కారణమని అధికారవర్గాలు చెబుతున్నాయి. ఈ భూములకు అన్ని మినహాయింపులు ఇచ్చి.. రాజధానిలో మెగా సిటీ రూపొందించడానికి ఎత్తులు వేస్తున్నారని తెలుస్తోంది. తుది మాస్టర్ ప్లాన్ విడుదలైన వెంటనే రాజధానిలో తొలి ప్రైవేటు రియల్ మెగా సిటీని ప్రకటించేందుకు సంస్థ సిద్ధమవుతుండగా, అందుకు సీఆర్డీఏ నుంచి అనుమతులు ఇప్పించేందుకు చినబాబు చక్రం తిప్పారు. ఆ మేరకు ఆ వెంచర్లో చినబాబు వాటాలు పొందినట్లు టీడీపీ వర్గాలే చెబుతున్నాయి. ఇదే అంశంపై సీఆర్డీఏ డిప్యూటీ కలెక్టర్ లలితకుమారి వివరణ కోరగా... 485 నుంచి 500 సర్వే నంబర్ల వరకు 42 ఎకరాలు భూసమీకరణలోనే ఉన్నాయన్నారు. అయితే ఇప్పటివరకు ఆ భూములను సమీకరణకు ఇవ్వలేదన్న అంశాన్ని ఉన్నతాధికారులకు తెలిపామంటూ దాటవేశారు. ఇదే విషయంపై సీఆర్డీఏ కమిషనర్ శ్రీకాంత్ స్పందించలేదు.

# పచ్చిదగా... బహిరంగ మోసం

## రైతుల ఆవేదన



### భయపడి అమ్ముకున్నాం

మీడియాలో ప్రచురితమైన భూ దురాక్రమణ కథనం చదివాం. అన్నీ వాస్తవాలే. ఎందుకంటే భూ సమీకరణ తొలి రోజుల్లో సమీకరణకు ఇవ్వకుంటే, బలవంతంగా భూసేకరణ జరుపుతామని, ఎకరాకు రూ. 20 లక్షలు రావని ప్రభుత్వ పెద్దలు భయాందోళనలకు గురి చేయడంతో గత్యంతరం లేక అమ్ముకోవాల్సి వచ్చింది. అప్పట్లో ఎకరా తక్కువ రేటుకే అమ్ముకున్నాం. ఇప్పుడు రూ. 1.40 కోట్లకు చేరింది.

- కొమ్మారెడ్డి పిచ్చిరెడ్డి,  
నిడమర్రు, మంగళగిరి మండలం



### ప్రభుత్వం మోసపూరితంగా వ్యవహరించింది

రాజధాని ప్రకటన నాటి నుంచి ప్రభుత్వం రైతుల పట్ల మోసపూరితంగానే వ్యవహరించింది. భూములు ఇవ్వనంతకాలం బెదిరించి, భయపెట్టి అమ్ముకునే విధంగా చేశారు. తక్కువ ధరలకే ప్రభుత్వ పెద్దలు, మంత్రులు కొనుగోలు చేసి భూ సమీకరణ పూర్తయిందని రైతులను ఆందోళనకు గురి చేసి మిగిలిన రైతులను సైతం భూములను అమ్ముకునేలా చేశారు. దీంతో రైతులు నష్టపోగా కొనుగోలు చేసిన వారు లబ్ధి పొందారు.

- కొప్పాల్పి వెంకటేశ్వర్లు,  
బేతపూడి, మంగళగిరి మండలం



### నాటకాలాడుతున్నారు

మీడియాలో ప్రచురితమైన భూ దందా కథనాలు నూరుశాతం నిజం. రాజధాని నిర్ణయం జరగకముందు ఇక్కడి ప్రాంతానికి వచ్చిన పలువురు ఎమ్మెల్యేలు, ఎంపీలు రైతులను భయభ్రాంతులకు గురి చేసి భూములను కొన్నారు. ఇప్పుడు మాత్రం మాట తప్పి నాటకాలు ఆడుతున్నారు. ఆర్థికంగా మేము చాలా నష్టపోయాం. భూములు కొనుగోలు చేసిన నేతల భాగోతాలపై విచారణ జరపాలి.

- జొన్నా శివశంకర్,  
ఉండపల్లి, తాడేపల్లి మండలం



### ఇష్టం లేకపోయినా ఒప్పించారు

ఏడాది పొడవునా మూడు పంటలూ పండే భూములు మావి. సమీకరణకు ఇచ్చేందుకు మాకు ఇష్టం లేకపోయినా ప్రభుత్వం, అధికారులు భయపెట్టడం కారణంగానే అమ్ముకోవాల్సి వచ్చింది. తక్కువ ధరలకే కొనుగోలు చేసిన వారు భూ సమీకరణకు ఇచ్చి మమ్మల్ని మోసగించారు.

- బేతపూడి సాంబయ్య,  
నిడమర్రు, మంగళగిరి మండలం.



## అసైన్డ్ కు పరిహారం లేదన్నారు!

అసైన్డ్ భూములకు ప్యాకేజీ విషయంలో ప్రభుత్వం ఆలస్యం చేసింది. తీరా అసైన్డ్ రైతులు తక్కువ ధరలకు భూములు అమ్ముకోగానే ప్యాకేజీ ప్రకటించింది. దీంతో మేము తీవ్రంగా నష్టపోయాం. 83 సెంట్ల భూమిని కేవలం రూ. 39 లక్షలకు అమ్ముకున్నా. ఇప్పుడు మార్కెట్ ధర ప్రకారం రూ. 1.20 కోట్ల వరకు పలుకుతోంది. తలుచుకుంటే ముద్ద కూడా దిగడం లేదు.

- రావూరి ప్రభుదాస్, కురగల్లు, మంగళగిరి మండలం



## ఆందోళనతోనే అమ్ముకున్నాం

భూ సమీకరణ విధానం ద్వారా భూములు తీసుకున్న ప్రభుత్వం భవిష్యత్తులో కౌలు పరిహారం చెల్లిస్తుందో, లేదో అనే ఆందోళనతో తక్కువకే భూమి అమ్ముకోవాల్సి వచ్చింది. ఆరు నెలల క్రితం అరెకరా రూ. 18 లక్షలకు అమ్ముకున్నా. ప్రస్తుతం ఆ భూమి ధర రూ. 60 లక్షల నుంచి రూ. 70 లక్షల వరకు పలుకుతోంది. జరిగిన నష్టాన్ని తలచుకుంటేనే బాధేస్తోంది.

- చెంచు రామారావు, కురగల్లు, మంగళగిరి మండలం



## నేతల మాటలతో మోసపోయాం

రాయపూడిలో నేను ఎకరా రూ. 40లక్షలతో భూములు కొనుగోలు చేశాను. ల్యాండ్ పూలింగ్ పరిధిలో వున్న ఈ పొలం రోడ్డు విస్తరణ కింద పోవడం ఖాయమని అధికార పార్టీ నేతలు భయపెట్టారు. పైగా నేను కొనుగోలు చేసిన రూ. 40 లక్షలకే కొంటామన్నారు. రెండవ సారి రూ. 35లక్షలకే అడిగారు. అధికార పార్టీ ప్రజాప్రతినిధుల అనుచరులే ఇక్కడ భూముల ధరలు నిర్ణయించారు. దీంతో మేం నష్టపోవాల్సి వచ్చింది.

- దాసరి ఆంజనేయులు, ఉండవల్లి, తాడేపల్లి మండలం



## రేట్లు తగ్గించి కొన్నారు

రాజధాని ప్రకటనకు ముందు ఉండవల్లి, పెనుమాక గ్రామాల్లో ఎకరం రూ. 5 కోట్లుండగా రాజధాని ప్రకటించాక టీడీపీ నేతలు ఆపోహలు సృష్టించారు. రైతులు అవసరమై పొలం అమ్ముదామనుకుంటే ఎకరాకు కోటి కంటే ఎక్కువ పలకలేదు. జనామీ పేర్లతో ఎక్కువ భూములు కొనుగోలు చేశారు.

- మేకా ప్రభాకరరెడ్డి, పెనుమాక, తాడేపల్లి మండలం





లింగమనేని గెస్ట్ హౌస్‌లో ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబునాయుడు

లింగమనేని రమేష్ బహుమతిగా ఇచ్చిన గెస్ట్‌హౌస్‌లో పాత్రికేయుడు శేఖర్ గుప్తాకు ఇంటర్వ్యూ ఇస్తున్న ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి నారా చంద్రబాబునాయుడు. పర్యావరణ చట్టాలను అతిక్రమిస్తున్నందున ఈ భవనాన్ని అక్రమ కట్టడంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం గతంలో ప్రకటించింది. అయినా ముఖ్యమంత్రి మాత్రం తనకు బహుమతిగా దక్కిన ఇదే భవనాన్ని తన అధికారిక నివాసంగా చేసుకున్నారు.

# లింగమనేని రమేష్ కబ్బా చక్రవర్తి

సీఎంగాలికి వెర్రిక్లోజ్



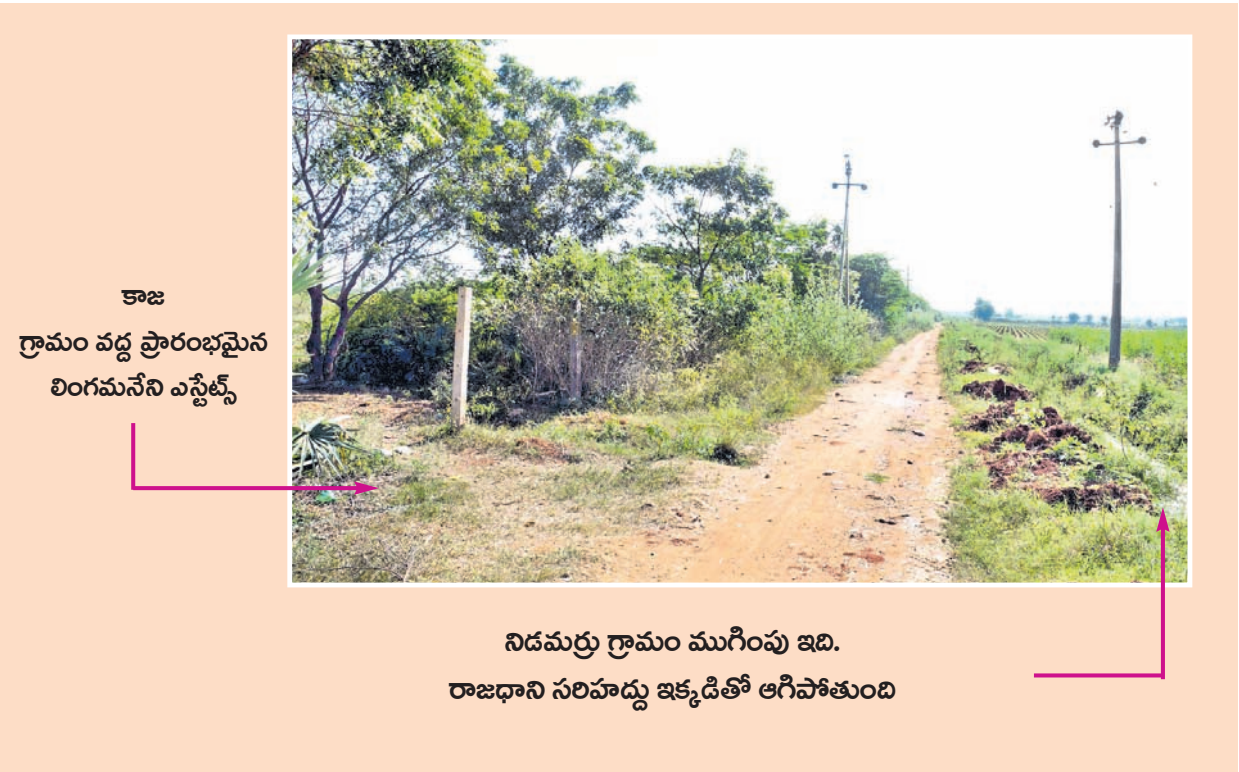
**ఎవరీ లింగమనేని?..**

ఎయిర్ కోస్టా ఎయిర్లైన్స్ సంస్థకు ఆయన జస్ట్ బాస్ మాత్రమేనా..? కాదు. చట్టాన్ని ఎగతాళి చేస్తూ, కృష్ణా నదిని కూడా కబ్జా చేసి ప్యాలెస్ లాంటి భవంతి కట్టుకున్న 'పనిమంతుడు' మాత్రమే కాదు. ఆ భవంతిని తన ఇష్టదైవం లాంటి రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రికి సమర్పించుకున్న భక్తుడు మాత్రమే కాదు.... కోస్టాలోని రెండు ప్రధాన పట్టణాలైన విజయవాడ - గుంటూరుల నట్టనడుమ మూడు వందల ఎకరాల విలువైన భూమిని అవలీలగా చెరబట్టిన కబ్జా కాలకేయుడు కూడా. కబ్జా చేసుకున్న భూమికి సరిహద్దు గోడను కూడా నిర్మించుకున్న సమర్థుడు. ఎంత సమర్థుడంటే.. భూ సమీకరణ చట్టం ఆయన సరిహద్దు గోడదాకా వచ్చి వంగి సలామ్ కొట్టి పక్కకు

తిరిగి వెళ్లింది...

రాజధాని అమరావతిలో 'బాబు'ల బినామీ భూ బాగోతాలూ కోకొల్లలు. లింగమనేని రమేశ్ కు ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబుకు మధ్య ఉన్న బంధాన్ని రుజువుచేసే మరో పక్కా ఆధారం లభించింది. ఈ ఆధారం పేదలు స్వయంగా అందించారు. పేదల భూములను లింగమనేని కలిపేసుకున్నారని తెలిపే ఆధారమది. భూ సమీకరణ విషయంలో బినామీలైతే ఒకరకంగా.. బడుగు రైతులైతే మరో రకంగా బాబు వ్యవహరించారనేందుకు అనేక ఆధారాలున్నాయి. మూడు పంటలు పండే పేదల భూములను బలవంతంగా సమీకరించిన చంద్రబాబు ప్రభుత్వం లింగమనేని వంటివారిని మాత్రం 'దయ'తో వదిలేసింది. నిడమర్రు సమీపంలోని లింగమనేని ఎస్టేట్ ను రాజధాని భూ సమీకరణనుంచి తప్పించడం... ప్రతిఫలంగా లింగమనేనివారు ముఖ్య మంత్రికి కృష్ణానదీ గర్భంలో అక్రమంగా నిర్మించిన గెస్ట్ హౌస్ ను నజరానాగా సమర్పించడం మనకు తెలిసిన విషయాలే. ఈ ఎస్టేట్ లో 300 ఎకరాల పేదల భూములు కలిపేసుకున్న విషయం తెలిసినా ఎలాంటి చర్యలూ తీసుకోకుండా లింగమనేని విషయంలో చంద్రబాబు ఉదారంగా వ్యవహరించారు.

గుంటూరు జిల్లా మంగళగిరి మండలం కాజ గ్రామంలో సుమారు 300 ఎకరాల్లో సున్నపురాయి నిక్షేపాలు ఉన్నాయి. వీటిని 1937వ సంవత్సరంలో గుర్తించిన బాంబేకు చెందిన అసోసియేటెడ్



కాజ గ్రామం వద్ద ప్రారంభమైన లింగమనేని ఎస్టేట్స్

నిడమర్రు గ్రామం ముగింపు ఇది. రాజధాని సరిహద్దు ఇక్కడితో ఆగిపోతుంది

సిమెంట్ కంపెనీ లిమిటెడ్ (ఎస్సీసీ) యాజమాన్యం ఈ భూములను రైతుల దగ్గర నుంచి 99 ఏళ్ళ లీజు విధానంలో సేకరించింది. అప్పట్లో ఎస్సీసీ ఎంఓ డబ్ల్యూహెచ్ బెన్నిట్స్ తరపున కూర్మరాజు గోపాలస్వామి రైతులందరి భూములను కేవలం విక్రయ కాంట్రాక్టుకు మాత్రమే తీసుకుంటున్నట్లు రైతులకు అగ్రిమెంట్ (ఒప్పంద పత్రం) రాసిచ్చారు. సిమెంట్ కంపెనీ యాజమాన్యం సున్నపురాయి నిక్షేపాలు తవ్వడం ఆపివేసిన పక్షంలో.. లీజు కాలం వరకూ ఈ భూముల్లో పంటలు వేసుకునేందుకు రైతులకు హక్కు కల్పించారు. లీజు గడువు ముగిసిన తరువాత ఆ భూములు వాటి యజమానులైన రైతుల స్వాధీనంలోకి వచ్చేలా విక్రయ కాంట్రాక్ట్ ఒప్పందంలో స్పష్టంగా పేర్కొన్నారు. అయితే అసలు మతలబు ఇక్కడే జరిగింది. లీజు గడువుకు ముందే ఎస్సీసీ లిమిటెడ్ ఈ భూముల్లో తవ్వకాలు నిలిపివేసింది. సిమెంట్ కంపెనీని తరలించుకుపోయింది.

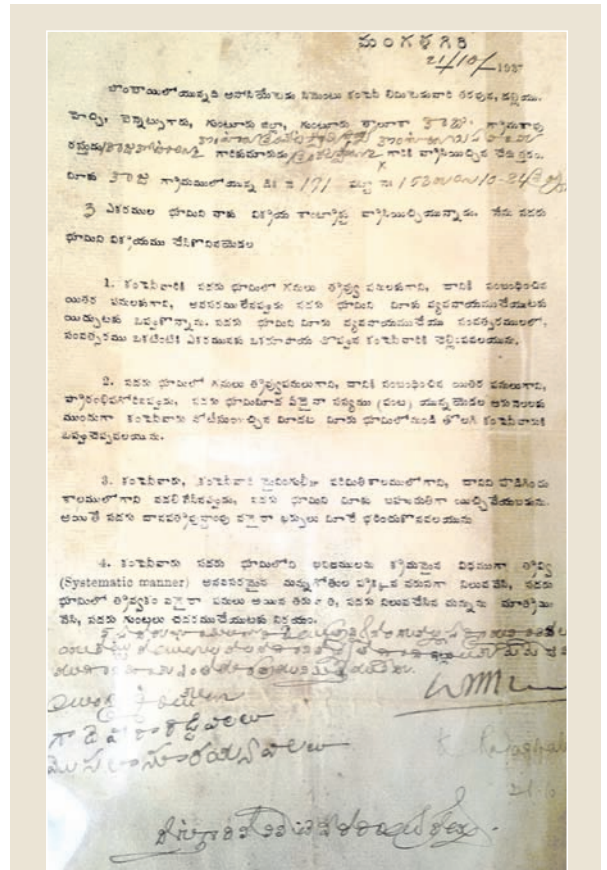
**చంద్రబాబు అధికారంలోకి రాగానే..**

పేదల భూములను ఆక్రమించిన లింగమనేని.. రైతులను మభ్యపెట్టి, మాయచేసి, బెదిరించి ఖాళీ స్టాంప్ పేపర్లపై సంతకాలు చేయించుకున్నారు. అనంతరం ఆ స్టాంప్ పేపర్లలో తమకు నచ్చినట్లు రాసుకుని ముఖ్యమంత్రి అండతో రెవెన్యూ, రిజిస్ట్రేషన్ శాఖల సహకారంతో రూ.1500 కోట్ల విలువ చేసే భూముల్ని తన వశం చేసుకున్నారు. రాజధాని ప్రాంతం ప్రకటనకు కొద్ది రోజుల ముందే లింగమనేని ఈ 300 ఎకరాల విలువైన భూములను ఓ ఎస్టేట్ మాదిరిగా మార్చారు. భద్రతా సిబ్బంది, సీసీ కెమెరాలు, ఎక్కుడికక్కడ చెక్పోస్టులతో పటిష్ట నిఘా వ్యవస్థ ఏర్పాటు చేసింది. ఎస్టేట్ మొత్తాన్ని రియల్ ఎస్టేట్ వెంచర్ గా మార్చేందుకు వీలుగా ఏర్పాట్లు చేసింది. ఇక్కడ ఎకరం రూ.ఐదు కోట్ల వరకూ పలుకుతోంది. కాజ గ్రామానికి చెందిన కొంత మంది రైతుల వద్ద ఇంకా లీజు అగ్రిమెంట్లు ఉండటంతో లింగమనేని కణ్ణా భాగోతం వెలుగులోకి వచ్చింది. లీజుకు ఇచ్చిన తమ భూములు ఎక్కడున్నాయో తెలుసుకునేందుకు కాజ గ్రామస్థులు ప్రయత్నించగా, లింగమనేని ఎస్టేట్స్ లో ఉన్నట్లు తేలింది.

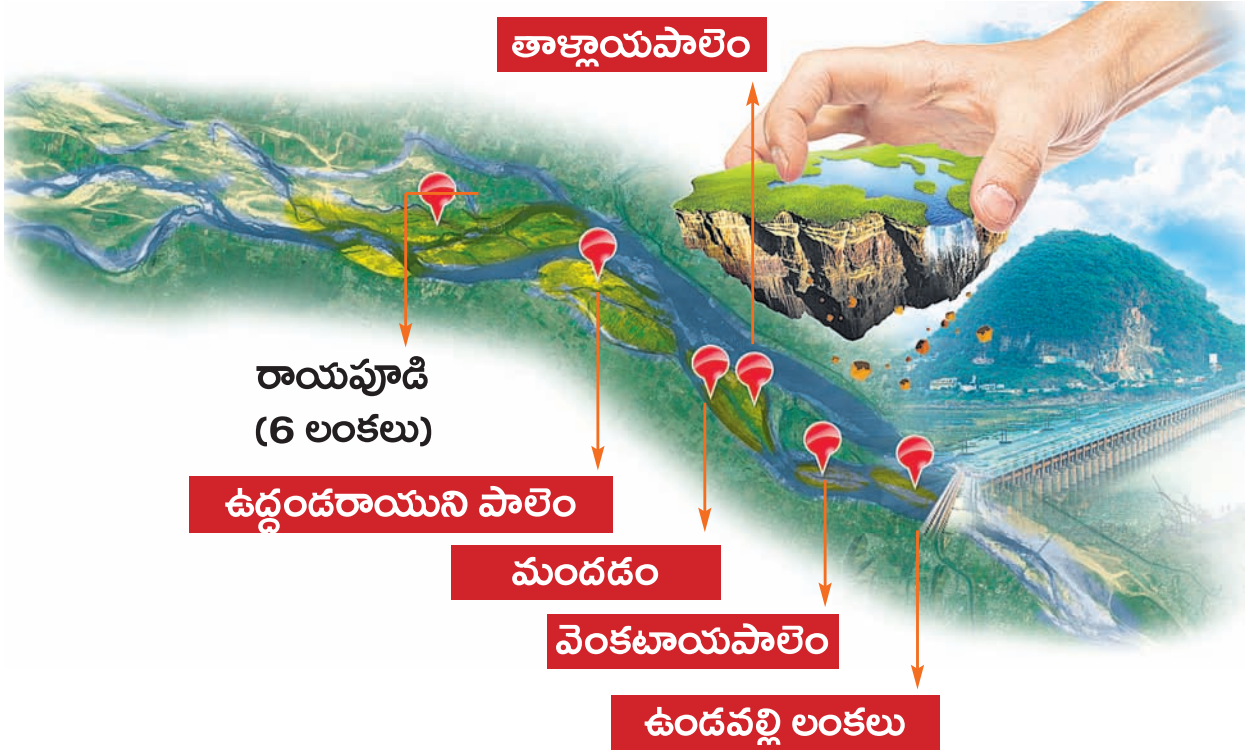
**పేదల వద్ద పక్కా ఆధారాలు...**

లింగమనేని ఎస్టేట్స్ యాజమాన్యం అధీనంలో ఉన్న భూముల్లో తమ భూములు కూడా ఉన్నాయని, వాటికి సంబంధించిన పక్కా ఆధారాలు తమ వద్ద ఉన్నాయని బాధిత రైతులు తెలిపారు. అయితే తమ భూములను చూసేందుకు కూడా వీలు లేకుండా ప్రైవేట్ సైన్యాలని పెట్టి బెదిరింపులకు దిగుతున్నారని రైతులు ఆవేదన వ్యక్తం చేస్తున్నారు. దీనిపై రెవెన్యూ అధికారులకు, పోలీసు అధికారులకు ఫిర్యాదు చేసినా ఫలితం లేకుండా పోతోందని వాపోతున్నారు. సీఎం

చంద్రబాబు అండదండలు ఉండటం వల్లే లింగమనేని ఎస్టేట్స్ వైపు కన్నెత్తి చూసేందుకు అటు రెవెన్యూ.. ఇటు పోలీసు అధికారులు సాహసించడం లేదు. సర్వే నంబరు 191, 192, 226 ఇలా అనేక సర్వే నంబర్లలో ఉన్న 300 ఎకరాల భూమిని లింగమనేని యాజమాన్యం కొట్టేసిందని బాధితుల కథనం. రాజధాని దురాక్రమణపై మీడియాలో వరుస కథనాలు రావడంతో బాధితులు తమ వద్ద ఉన్న విక్రయ డాక్యుమెంట్ల ఆధారాలతో మీడియా ప్రతినిధులను ఆశ్రయించడంతో లింగమనేని వ్యవహారం వెలుగులోకి వచ్చింది.



**99 ఏళ్ల ఎస్సీసీ లీజు ముగియగానే తిరిగి స్వాధీనం చేసుకునేందుకు రైతులకు హక్కుకల్పిస్తున్న పత్రం**



# లంక లంకకో రావణుడు

లంక, అసైన్డు భూములపై ఆదిలోనే కన్నేసిన పచ్చ గద్దలు

<p><b>13</b> లంకలు</p>	<p>రాజధాని ప్రాంతంలో లంకల సంఖ్య ఇది. రాయపూడి గ్రామం పరిధిలో ఆరు, లింగాయపాలెం లో ఒకటి, మందడంలో ఒకటి, ఉద్దండరాయని పాలెంలో ఒకటి, వెంకటపాలెంలో ఒకటి, ఉండవల్లి గ్రామ పరిధిలో రెండు లంకలు ఉన్నాయి.</p>
<p><b>2,159.17</b> ఎకరాలు</p>	<p>లంకల్లో రైతులు సాగుచేస్తున్న మొత్తం లంక, అసైన్డు భూములు. ఇందులో <b>574.93</b> ఎకరాలు అసైన్డు.. <b>1,584.24</b> ఎకరాలు లంకభూములు</p>
<p><b>2,028</b> ఎకరాలు</p>	<p>రాజధాని ప్రాంతంలోని మొత్తం అసైన్డు భూములు. ఇందులో 1,278 ఎకరాల భూమిని 1954లో అసైన్డు చేశారు. తక్కిన 750 ఎకరాల భూమిని పలు దఫాల్లో రైతులకు పంపిణీ చేశారు.</p>

**3,097**  
ఎకరాలు

మంత్రులు, టీడీపీ  
ఎంపీలు, ఎమ్మెల్యేలు  
బనామీ పేర్లతో  
తక్కువ ధరలకే  
కొన్న మొత్తం లంక,  
అసైన్డ్ భూములు



గుంటూరు జిల్లాలోని లంక భూములు

ఆనాడు రావణాసురుడు సీతమ్మను చెరబట్టే ప్రయత్నం చేస్తే.. ఈనాటి రావణాసురులు భూమాతపై కన్నేశారు. కృష్ణా నదిలోని లంకలన్నింటినీ స్వాధీనం చేసుకోవడానికి వ్యూహాత్మకంగా పావులు కదిపారు. అడుగడుగునా అధికార దుర్వినియోగానికి పాల్పడ్డారు. రాజధాని భూసమీకరణ పరిధి నుంచి ఏకంగా లంకలను తప్పించేశారు. ఎలాంటి పరిహారం ఇవ్వకుండా ప్రభుత్వం ఆ భూములను లాక్కుంటుందంటూ బడుగులను భయపెట్టారు. దళిత పేద రైతులను దిక్కుతోచని దుస్థితిలో కూరుకుపోయేలా చేశారు. ఈ సమయంలో పచ్చ రాబందులు లంకలపై వాలాయి. ఎకరం కనిష్టంగా రూ.5 లక్షల నుంచి గరిష్టంగా రూ.35 లక్షల చొప్పున కొనుగోలు చేశారు. అస్మదీయుల భూదోపిడి ముగిశాక లంక భూములను సమీకరిస్తున్నట్లు.. పరిహారం ఇస్తున్నట్లు ప్రభుత్వం ప్రకటించడం గమనార్హం.

**నోటిఫికేషన్లలో తప్పించేశారు!**

రాజధాని ప్రాంతంలోని 29 గ్రామాల పరిధిలో 13 లంకలు ఉన్నాయి. ఈ లంకల్లో 574.93 ఎకరాలు అసైన్డ్ భూమి కాగా 1,584.24 ఎకరాలు లంక భూమి. మొత్తం 2159.17 ఎకరాలను 1954 నుంచి 1976 వరకూ ప్రభుత్వం దళిత పేద రైతులకు 77 సంట్ల నుంచి ఎకరం లోపు పంపిణీ చేస్తూ వచ్చింది. ఆ భూములను దళిత పేద రైతులు సాగు చేసుకుంటూ జీవనం సాగిస్తున్నారు. రాజధాని ప్రాంతంలోని 29 గ్రామాల్లో భూసమీకరణకు జనవరి 1, 2015న ప్రభుత్వం ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. పట్టా, అసైన్డ్ భూములను మాత్రమే సమీకరిస్తున్నట్లు ఈ ఉత్తర్వుల్లో పేర్కొంది. లంక భూముల

ప్రస్తావన ఆ ఉత్తర్వుల్లో కన్పించకుండా సీఎం చంద్రబాబునాయుడు చక్రం తిప్పారు.

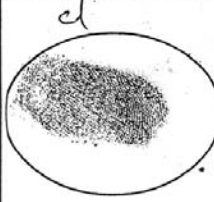



**లంకల్లో రాబందులు**

రాజధాని భూసమీకరణ సమయంలో పి.నారాయణ, ప్రత్తిపాటి పుల్లారావు, దేవినేని ఉమామహేశ్వరరావులు మూణ్ణెళ్లపాటు గ్రామాల్లో విస్తృతంగా పర్యటించారు. ప్రధానంగా లంక భూములు ఎంత ఉన్నాయన్నది ఆరా తీశారు. భూసమీకరణ ఉత్తర్వుల్లో, నోటిఫికేషన్లలో లంక భూములను చేర్చని వైనాన్ని అనుచరుల వద్ద ప్రస్తావించుతూ.. ప్రభుత్వం పరిహారం ఇవ్వకుండా ఆ భూములను లాక్కుంటుందంటూ వాటి లబ్ధిదారులను బెదరగొట్టాలని సూచించారు. దాంతో 13 గ్రామాల్లోనూ తిష్ట వేసిన మంత్రుల అనుచరులు.. లంక భూములు సాగుచేసుకుంటోన్న వారి ఇళ్ల వద్దకు వెళ్లి బెదరగొట్టారు. ప్రభుత్వం భూమిని లాక్కుంటే బతకలేమని ఆందోళన చెందిన లబ్ధిదారులు.. ఆ భూములను తెగసమ్మేయడానికి సిద్ధపడ్డారు. ఇదే అంశాన్ని మంత్రులకు వారి అనుచరులు చేరవేశారు. దాంతో రియల్ ఎస్టేట్ బ్రోకర్లను రంగంలోకి దించి.. ఒక్కో లంకలో ఒక్కొక్కరు చొప్పున భూములు కొనుగోలు చేశారు. ఉద్దండరాయనిపాలెం, లింగాయపాలెం లంకల్లో సీఎం తనయుడు లోకేశ్, ప్రత్తిపాటి, తాళ్లాయపాలెం, వెంకట పాలెం లంకల్లో దేవినేని ఉమామహేశ్వరరావు, ప్రత్తిపాటి, రాయపూడి లంకల్లో నారాయణ, మందడం, ఉండవల్లి లంకల్లో హిందూపురం ఎమ్మెల్యే, బాలకృష్ణ వియ్యంకుడు భూములను కొనుగోలు చేశారు. ప్రత్తిపాటి పుల్లారావు తన బినామీ గుమ్మడి సురేష్ పేరుతో 96.4 ఎకరాల లంక

భూములను కొనుగోలు చేశారు. ఇందులో వెంకటపాలెం లంకలో 1.01 ఎకరాల కొనుగోలు చేసిన భూమిని మాత్రమే మంగళగిరి సబ్ రిజిస్ట్రార్ ఆఫీసులో రిజిస్ట్రేషన్ చేసుకున్నారు. తక్కిన భూములను రిజిస్ట్రార్ చేయడానికి అధికారులు నిరాకరించడంతో.. అగ్రిమెంట్లు చేసుకున్నారు. లంక భూములను కొనుగోలు చేసినట్లు మిగతా మంత్రులు కూడా లబ్ధిదారులతో ఒప్పందాలు మాత్రమే చేసుకున్నారు. దళిత నిరుపేద రైతుల నుంచి లంక భూములు కొన్న పచ్చ గడ్డలు.. రైతుల నుంచి పట్టాదారు పానుపుస్తకాలు, అసైన్మెంట్ చేస్తూ ప్రభుత్వం జారీ చేసిన పత్రాలతోసహా ఆ భూములకు సంబంధించిన అన్ని ఆధారాలను ముందు జాగ్రత్తగా స్వాధీనం చేసుకొన్నారు.

**రూ.2,500 కోట్లకుపైగా దోపిడీ**

చంద్రబాబు తనయుడు, టీడీపీ నేతలు లంక భూములను కొనుగోలు చేశాక తొలి విడతగా రాయప్రోలు గ్రామ పరిధిలోని ఆరు లంకల్లో 1,093 ఎకరాలు, ఉండవల్లి లంకల్లో 162.50 ఎకరాల సమీకరణకు ప్రభుత్వం డిసెంబర్ 6న నోటిఫికేషన్ జారీ చేసింది. కానీ.. సర్వే నంబర్లు, రైతుల పేర్ల వారీగా నోటిఫికేషన్ జారీ చేస్తే.. టీడీపీ నేతల భూదోపిడీ అధికారికంగా బహిష్కరణమవుతుందనే భయంతో నామమాత్రపు నోటిఫికేషన్ జారీ చేశారు. ఇది నిబంధనలకు విరుద్ధమని సీఆర్డీపి అధికారులే స్పష్టం చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వం లంక భూముల సమీకరణకు అంగీకరించడంతో ఎకరం భూమి రూ.1.75 కోట్లకుపైగా పలుకుతోంది. లంక భూముల లబ్ధిదారులకు కాకుండా.. వాటిని కొనుగోలు చేసిన అధికారపార్టీ నేతలకు ప్రయోజనం చేకూరేలా చట్టాన్ని సవరించాలంటూ సీఎం చంద్రబాబునాయుడు సీసీఎల్ఎ (భూపరి పాలన చీఫ్ కమిషనర్) కార్యాలయ అధికారులను ఆదేశించారు. తద్వారా తన తనయుడికి, అస్పదీయులకు రూ.2,500 కోట్లకుపైగా

Sl. No.	FINGER PRINT IN BLACK INK (LEET THUMB)	NAME & PERMANENT POSTAL ADDRESS OF PRESENTANT/SELLER/ BUYER	PASSPORT SIZE PHOTOGRAPH (BLACK & WHITE)
అ		సుమ్మి సుబ్బెష్ R/O R.V. కళ్యాణపు K.T.C colony Krishna Hedda, Eluru ఆదియవారి	
ఆ		శ్రీమత్ సుగ్రీవ కుమార్ R/O వాడపల్లి వెంకట పాలెం (A)	

మంత్రి ప్రతిపాటి పుల్లారావు తన సన్నిహితుడు గుమ్మడి సురేష్ పేరుతో కొనుగోలు చేసిన లంక భూమి పత్రాలు

క్ర.సం.	కేసు నంబరు	చేత	పట్టణం	మొత్తం	మొ.సం.
1	101	అ			9

M.V.S Reddy

విలువైన లంక భూములపై యాజమాన్య హక్కులు కల్పించి, ప్రయోజనం చేకూర్చారు.



### భూములు కొన్నది టీడీపీ నేతలే

లంక గ్రామాల్లో ఉండే దళిత పేదల్లో అధిక శాతం మంది నిరక్షరాస్యులే. మా అన్న కూడా 77 సెంట్ల భూమిని అమ్మేశారు. ల్యాండ్ పూలింగ్ విషయంలో అధికార పార్టీ నేతలు చెప్పిందే నమ్మారు. భూములు లాగేసుకుంటారన్న భయంతో ఎవరికి వారు దక్కిన బేరానికి అమ్మేశారు. మంగళగిరికి చెందిన బ్రహ్మారెడ్డి, విజయవాడకు చెందిన సురేష్లు, లోకేశ్, బాలకృష్ణ, మంత్రులు నారాయణ, దేవినేని ఉమా, ఎంపీ గల్లా జయదేవ్లకు బినామీ పేర్లతో మా ఊర్లోనే 150 ఎకరాలకుపైగా భూములు కొని పెట్టారు. ల్యాండ్ పూలింగ్ కింద లంక, అసైన్య భూములు తీసుకుంటామని ప్రకటించడంతో ధరలు బాగా పెరిగాయి.

- తిరుమనపల్లి ప్రకాష్, తాళ్లూనిపాలెం లంక



### భయంతోనే అమ్మేశా

ఎకరం లంక భూమే మా కుటుంబానికి జీవనా ధారం. ప్రభుత్వం ఉత్తినే లాగేసుకుంటుందని టీడీపీ నేతలు లంకలో ప్రచారం చేశారు. ఈలోగా పిల్లకు పెళ్లి కుదిరింది. మంగళగిరికి చెందిన దశారీ బ్రహ్మారెడ్డి ద్వారా ఎకరా రూ.22 లక్షలకు అమ్మేశా. అడ్వాన్సుగా రూ.5 లక్షలు ఇచ్చారు. తక్కిన రూ.17 లక్షలు ల్యాండ్ పూలింగ్ కింద భూమి తీసుకుంటేనే ఇస్తామని చెప్పారు. ఇప్పుడు ల్యాండ్ పూలింగ్ కింద లంక భూములు తీసుకుంటామని ప్రభుత్వం చెబుతుండటంతో ఎకరం రూ.1.50 కోట్లకుపైగా పలుకుతోంది. టీడీపీ నేతలు భయపెట్టడం వల్ల నేను తక్కువ ధరకే భూమిని అమ్మి. రూ.1.28 కోట్ల మేర నష్టపోయా.

- మందల మేలీబాబు, ఉద్దండరాయనిపాలెం లంక



### భయపెట్టి లాక్కున్నారు

ప్రభుత్వం ఇచ్చిన భూమిని వెనక్కి తీసుకుంటారని రోజుకో రకంగా గ్రామంలో ప్రచారం జరిగింది. అధికారుల్ని అడిగితే అది ప్రభుత్వం ఇచ్చిందే కదా, అవసరమైతే ఉచితంగా ఇచ్చేయాల్సిందే అన్నారు. ప్రభుత్వం తీసేసుకుంటే రోడ్డున పడిపోతానని భయంతో పొలానికి బేరం పెట్టాను. 90 సెంట్ల భూమిని రూ.16 లక్షలకు అమ్ముకున్నాను. ఇప్పుడా పొలం రూ. 1.50 కోట్ల వరకు పలుకుతోంది. అసైన్డ్ భూములపై ప్రభుత్వం స్పష్టమైన విధానాన్ని మొదటి నుంచి చెప్పకపోవడంతోనే అమ్ముకోవాల్సి వచ్చింది.

- నందిగం నాగేంద్రమ్మ, ఉద్దండరాయనిపాలెం.

## టీడీపీ కార్యకర్తనైన నన్నే మోసం చేశారు



నాకు లంకలో 1.40 ఎకరాల భూమి ఉంది. లంక భూములను ప్రభుత్వం ఉత్తినే లాగేసుకుంటుందని మా పార్టీ నేతలు ప్రచారం చేయడంతో భయమేసింది. మొత్తం భూమిని రూ.40 లక్షలకు అమ్మేశా. అడ్వాన్సు కింద రూ.10 లక్షలు ఇచ్చారు. ఇప్పుడు ల్యాండ్ పూలింగ్ కింద లంక భూములు తీసుకుంటామని ప్రభుత్వం ప్రకటించడంతో ఎకరం రూ.1.50 కోట్లకుపైగా పలుకు తోంది. అధికార పార్టీకి చెందిన పంచాయతీ సభ్యుడినైన నన్నే మోసం చేయడం బాధ కలిగించింది.

- సుద్దపల్లి కోటేశ్వరరావు, ఉద్దండరాయనిపాలెం లంక

## అధికారులూ భయపెట్టారు



.అసైన్డ్ భూములకు నష్టపరిహారం రాదని సీఆర్డీఏ అధికారులే భయపెట్టారు. ఎవరైనా కొనేవాళ్లుంటే ముందుగానే అమ్మేసుకోమన్నారు. దీంతో భయపడి మూడు ఎకరాల భూమిని రూ.45 లక్షలకు అమ్మాను. ఇప్పుడు ఎకరం రూ. 2 కోట్ల వరకు పలుకుతోంది. అసైన్డ్ భూములపై ప్రభుత్వ విధానాన్ని చెప్పకపోవడం వల్లనే నేను భారీగా నష్టపోయాను.

- పులి సుబ్బారావు,  
ఉద్దండరాయనిపాలెం

## ప్యాకేజీ ఇస్తామంటే అమ్మేవాడిని కాదు

ప్రభుత్వం పదేళ్ల కిందట ఎకరం భూమి ఇచ్చింది. అప్పటినుంచి సాగు చేసుకుంటూ జీవితాన్ని కొనసాగిస్తున్నాను. ఒక రైతు పొలంలో కూలికి వెళ్లినప్పుడు అసైన్డ్ భూముల్ని ప్రభుత్వం లాగేసుకుంటుందని మిగిలిన రైతులు చెప్పుకుంటుంటే విన్నాను. ఆలస్యం చేస్తే ఏదో ఒక పద్ధతిలో సీఎం చంద్రబాబు లాగేసుకుంటాడని భయపడి రూ.20 లక్షలకు అమ్మేశాను. ఇప్పుడు ఎంత లేదనుకున్నా రూ.1.50 కోట్లు పలుకుతుంది. అసైన్డ్ ల్యాండ్లకు ప్యాకేజీ ముందుగానే ప్రకటించి ఉంటే నేను లాభపడేవాడిని.

మండల ఫిలిప్, ఉద్దండరాయనిపాలెం



# ధూళిపాళ్ల ఆగలేదు...

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వము, రెవిన్యూ శాఖ  
భూమి రికార్డుల వివరములు  
I-డి నమూనా

జిల్లా పేరు : గుంటూరు  
గ్రామం పేరు : చివరేలు

విద్యుత్ సంఖ్య (1)	విద్యుత్ కేంద్రం పేరు (2)	తండ్రి/తల్లి పేరు (3)	వాతా సంఖ్య (4)	సర్వే సంఖ్య (5)	భూమి వివరం (6)	విస్తీర్ణం (7)	శిస్తు (రూ.) (8)	విద్యుత్ వినియోగం (9/10)	విద్యుత్ కేంద్రం పేరు (11)
1	ధూళిపాళ్ల వీధి	చివరేలు	929	69-1	మిట్ట	0.7200	21.42	కోసుగోలు	
2				69-2	మిట్ట	2.8600	21.86	కోసుగోలు	
					మొత్తం విస్తీర్ణం	3.5800			

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వం నుండి భూమి వనరుల నమోదు, 03/03/2016 21:06:05 న IP చివరేలు.

Color indicates dispute survey numbers. Color indicates Digitally signed records. The information contained made available through this web site is for information only and cannot be used for producing in any court or for enforcing any legal claims etc. under the existing relevant Act.

**కుమార్తె పేరు మీద ధూళిపాళ్ల కొనుగోలు చేసిన భూమి వివరాలు**

గుంటూరు జిల్లా పెదకాకాని మండలం నంబూరు గ్రామంలో వాగు పోరంబోకు భూములను కాజేసిన పొన్నూరు ఎమ్మెల్యే ధూళిపాళ్ల నరేంద్ర అంతటితో ఆగలేదు. రాజధాని నిర్మాణం తుళ్లూరులో జరుగబోతోందని ముందుగానే తెలుసుకుని కోర్ క్యాపిటల్ కు అతి దగ్గరగా ఉండే ఐనవోలు గ్రామంలోని సర్వేనెంబరు 69-1లో 0.72 ఎకరాలు, 69-2లో 2.86 ఎకరాల భూమిని తన పెద్దకుమార్తె ధూళిపాళ్ల వీరవైష్ణవి పేరుతో కొనుగోలు చేశారు. ఈ భూమిని 2014లో ఎకరా రూ. 3.80 లక్షలకు కొనుగోలు చేసినట్లు సమాచారం. అంటే మొత్తం 3.58 ఎకరాలను రూ. 13.60 లక్షలకు కొనుగోలు చేయగా, ప్రస్తుతం ఆ గ్రామంలో ఎకరం భూమి ధర రూ. 2 కోట్ల వరకు పలుకుతోంది. ఇలా రాజధాని ప్రాంతంలో 50 ఎకరాలకు పైగా బినామీ పేర్లతో ధూళిపాళ్ల నరేంద్ర కొనుగోలు చేశారు.



# ఆంజనేయులు 'వాటా' 4.69 ఎకరాలు!

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వము, రెవిన్యూ శాఖ  
భూమి రికార్డుల వివరములు  
I-డి నమూనా

జిల్లా పేరు : గుంటూరు  
గ్రామం పేరు : చివరేలు

విద్యుత్ సంఖ్య (1)	విద్యుత్ కేంద్రం పేరు (2)	తండ్రి/తల్లి పేరు (3)	వాతా సంఖ్య (4)	సర్వే సంఖ్య (5)	భూమి వివరం (6)	విస్తీర్ణం (7)	శిస్తు (రూ.) (8)	విద్యుత్ వినియోగం (9/10)	విద్యుత్ కేంద్రం పేరు (11)
గోనుగుంట్ల సావన	చివరేలు	చివరేలు	928	121-7	మిట్ట	0.9700	14.44	కోసుగోలు	
				137-2	మిట్ట	1.4600	10.87	కోసుగోలు	
				77-2	మిట్ట	2.2600	42.25	కోసుగోలు	
					మొత్తం విస్తీర్ణం	4.6900			

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వం నుండి భూమి వనరుల నమోదు, 03/03/2016 19:34:42 న IP number : 117.242.60.

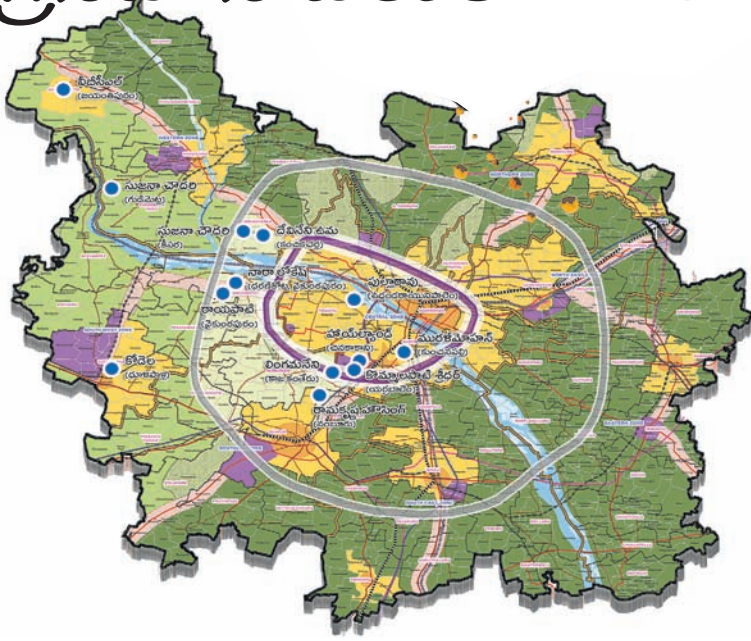
Color indicates dispute survey numbers. Color indicates Digitally unsigned records. The information contained made available through this web site is for information only and cannot be used for producing in any court or for enforcing any legal claims etc. under the existing relevant Acts/Rules framed by the Government of Andhra Pradesh in

**కుమార్తె పేరు మీద జీవీ ఆంజనేయులు కొనుగోలు చేసిన భూమి వివరాలు**



తుళ్లూరు ప్రాంతంలో రాజధాని వస్తుందని రాజధాని ప్రకటనకు ముందే తెలుసుకున్న టీడీపీ నేతలు రైతులను మోసగించి తక్కువ ధరలకు భూములు కొట్టేశారు. గుంటూరు జిల్లా టీడీపీ అధ్యక్షుడు, వినకొండ ఎమ్మెల్యే జీవీ ఆంజనేయులు ఈ జాబితాలో చేరారు. ఆయన తన కుటుంబ సభ్యుల పేర్లతోపాటు, బినామీ పేర్లతో భారీ ఎత్తున భూములను కొనుగోలు చేశారు. కోర్ క్యాపిటల్ లోని తుళ్లూరుకు అతి దగ్గరగా ఉండే ఐనవోలు గ్రామంలో 4.69 ఎకరాల భూమిని కొనుగోలు చేశారు. సర్వే నెంబరు 77-2లో 2.26 ఎకరాలు, 121-7 లో 0.97 ఎకరాలు, 137-2లో 1.46 ఎకరాలు చొప్పున తన కుమార్తె గోనుగుంట్ల లక్ష్మీసావన పేరుతో 2014లో రిజిస్టర్ చేయించుకున్నారు. ఎకరం రూ. 3.9 లక్షలు చొప్పున 4.69 ఎకరాలను రూ. 18.29 లక్షలకే కొనుగోలు చేశారు. ఐనవోలులో ప్రస్తుత మార్కెట్ విలువ రూ. 2 కోట్లు ఉన్నట్లు చెబుతున్నారు. అంటే ఏడాది కాలంలో జీవీ ఆంజనేయులు భూములకు 50 రెట్లకుపైగా ధర పెరిగింది.

# గ్రీన్ జోన్ పేరుతో మాయాజాలం



-  అగ్రికల్చరల్ ప్రాటెక్షన్ జోన్ -1
-  అగ్రికల్చరల్ ప్రాటెక్షన్ జోన్ -2
-  అగ్రికల్చరల్ ప్రాటెక్షన్ జోన్ -3
-  ప్రస్తుత పట్టణ ప్రాంతం
-  ప్రతిపాదిత పట్టణ ప్రాంతం
-  ప్రతిపాదిత పారిశ్రామిక ప్రాంతం
-  ముఖ్యమంత్రి బినామీల భూములున్న ప్రాంతం

చంద్రబాబు, బినామీలు ఆడిన (భూ) మాయా నాటకంలో జోన్ల వర్గీకరణ మరో కీలక అంకం. రాజధాని ప్రాంతంలో ఎక్కడ ఏ జోన్ ఉండాలి.. ఏ జోన్లో ఏ ఉండాలి ముందే నిర్ణయించారు.. అగ్రికల్చర్ (గ్రీన్) జోన్, కమర్షియల్ జోన్, ఇండస్ట్రియల్ డెవలప్ మెంట్ జోన్ ఇలా.. ఏడు జోన్లుగా వర్గీకరించారు. ఈ జోన్ల వర్గీకరణలోనే భారీ కుంభకోణం దాగి ఉంది. పెదబాబు, చినబాబు, వారి బినామీలు, తెలుగుదేశంలో కీలక నాయకులు భూములు కొనుగోలు చేసిన ప్రాంతాలలోనే భూముల విలువ పెరిగేందుకు గాను కమర్షియల్, ఇండస్ట్రిస్ జోన్లు వచ్చేలా చూశారు. ఏ జోన్ ఎక్కడ వస్తుందో వారికి ముందే తెలుసు కాబట్టి ఆ ప్రాంతాలలోనే పెద్ద ఎత్తున కొనుగోలు చేశారు. వారికి భూములు లేని ప్రాంతాలన్నీ కలిపి అగ్రికల్చరల్ ప్రాటెక్షన్ జోన్ గా ప్రకటించారు. అగ్రికల్చరల్ జోన్లుగా ప్రకటించిన ప్రాంతాల్లో అనేక షరతులు విధించారు. కొనుగోలు అమ్మకాలపైనా నిషేధాజ్ఞలున్నాయి. పంటలు పండినా పండకపోయినా ఆ భూముల్లో వ్యవసాయం మాత్రమే చేయాలి. దాంతో భూముల విలువ దారుణంగా పడిపోయింది.

## ఇది గ్రీన్ జోన్.

గుంటూరు, కృష్ణా జిల్లాల్లోని 58 మండలాల్లో 8,603.32 చదరపు కిలోమీటర్ల పరిధిలో రాజధాని ప్రాంత అభివృద్ధి సంస్థ (సీఆర్ డీఏ) విస్తరించి ఉంది. ఇందులో 5,940.26 (63.23 శాతం) చదరపు కిలో మీటర్ల ప్రాంతాన్ని ముసాయిదా ప్రణాళిక అగ్రికల్చరల్ ప్రాటెక్షన్ జోన్లుగా (వ్యవసాయ పరిరక్షణ మండలాలు) పేర్కొంది. ఇది 15 లక్షల ఎకరాలకు సమానం. అగ్రికల్చరల్ ప్రాటెక్షన్ జోన్-1 కృష్ణా జిల్లాలో ఉండగా, అగ్రికల్చరల్ ప్రాటెక్షన్ జోన్-2,3 గుంటూరులో ఉన్నాయి.

## వ్యూహాత్మకంగా భూములు కొన్న నేతలు..

అగ్రికల్చరల్ ప్రాటెక్షన్ జోన్-1లో కేవలం వ్యవసాయమే జరగాలని సీఆర్ డీఏ నిర్ణయించింది. అగ్రికల్చరల్ ప్రాటెక్షన్ జోన్-2, 3లో భవిష్యత్తు పట్టణ అభివృద్ధి ప్రాంతం (ఫ్యూచర్ అర్బన్ ఐజ్ డెవలప్ మెంట్ ఏరియా) ఉంది. రాజధాని నగర పరిధిని అభివృద్ధి చేశాక ఈ ప్రాంతాన్నే మొదట అభివృద్ధి చేయాలన్నది ప్రభుత్వ ప్రణాళిక. ఈ జోన్లకు ఉన్న ప్రాముఖ్యత వల్ల జోన్-2,

3లోని మండలాలలో టీడీపీ ముఖ్య నేతలు, వారి అనుచరులు బినామీ పేర్లతో పెద్ద ఎత్తున భూములు కొనుగోలు చేశారు. ఇది దాదాపు 10,000 ఎకరాలు. రాజధాని మ్యాప్ లో ఉన్న నీలరంగు మక్కలను చూస్తే ఆ విషయం అర్థం అవుతుంది. కారణం ఆ ప్రాంతంలో రాజధాని రాబోతోందని వారికి ముందుగానే ఉప్పుంది. అంతేకాదు ఏ ప్రాంతంలో ఏ జోన్ రాబోతుందన్న విషయం మూ వారికి ముందే తెలుసు. వారికి అనుకూలంగానే రాజధాని పర్సెక్యూట్ షాన్ రూపుదిద్దుతుంది. ఆ జోన్ లో ఏయే అభివృద్ధి ప్రాజెక్టులు రావాలో ప్రభుత్వ పెద్దలు చెప్పినట్లే ప్రణాళికా కర్తలు సిద్ధం చేశారు. తద్వారా టీడీపీ అనుయాయులకు అయాచిత లబ్ధి చేకూర్చాలనేది ప్రభుత్వ వ్యూహం. అంటే ఇతర రైతుల భూములు కేవలం వ్యవసాయానికి వాడుతుండగా, టీడీపీ నేతలు కొనుగోలు చేసిన ప్రాంతాల్లో భవనాలు నిర్మించవచ్చు. అంటే టీడీపీ నేతల భూములకే విలువ ఉంటుంది. ఇది రియల్ ఎస్టేట్ బూమ్ ను అందివ్వడమే.

### జోన్-1లో కేవలం వ్యవసాయమే..

అగ్రికల్చరల్ ప్రొటెక్షన్ జోన్-1లో కేవలం వ్యవసాయం, ఉద్యానవన పంటలు, పాడిపరిశ్రమ, కోళ్ల పరిశ్రమ, మత్స్య పరిశ్రమలకు మాత్రమే అనుమతిస్తారు. ఈ విషయాన్ని పర్సెక్యూట్ షాన్ లో స్పష్టంగా పేర్కొన్నారు. జోన్-1 ప్రాంతం సారవంతమైన భూములు కనుకే వ్యవసాయ పరిరక్షణ జోన్ లో చేర్చినట్లు పురపాలక శాఖ మంత్రి పి.నారాయణ గతంలో ప్రకటించారు. అయితే వాటికన్నా అన్నివిధాలుగా మెరుగైన భూమి జోన్-2, జోన్-3లో ఉండటం గమనార్హం. ఏపీసీఆర్ డీఏ చట్టంలోని సెక్షన్-38 ప్రకారం పర్సెక్యూట్ షాన్ ను ప్రతి పది సంవత్సరాలకు, మాస్టర్ ప్లాన్ ను ప్రతి అయిదు సంవత్సరాలకు మాత్రమే మార్పులు జరిగేందుకు వీలుండేలా నిబంధన పెట్టడం కూడా టీడీపీ నేతలకు లబ్ధి చేకూర్చడానికేనే అభిప్రాయం వ్యక్తమవుతోంది.

### అక్కడ వృద్ధి నామమాత్రమే...

అగ్రికల్చరల్ ప్రొటెక్షన్ జోన్-1లో వ్యవసాయ, వ్యవసాయ అనుబంధ పరిశ్రమలు మాత్రమే ఉండాలని పర్సెక్యూట్ షాన్ లో

పేర్కొన్నారు. వ్యాపార, సేవా రంగాలకు సంబంధించిన యూనిట్లు ఈ ప్రాంతంలో రావు. అందువల్ల ఈ ప్రాంతం ఆర్థికాభివృద్ధికి అవకాశాలు నామమాత్రం, క్యాపిటల్ సిటీలో రైతులకు కేటాయించనున్న ప్లాట్లకు డిమాండ్ పెరగాలనే ఉద్దేశంతో రాజధాని ప్రాంతం పరిధిలోని మిగతా మండలాలను వ్యవసాయ పరిరక్షణ జోన్ లో చేర్చడం వల్ల ఆయా ప్రాంతాల రైతులు ఆర్థికంగా నష్టపోయే ప్రమాదం ఉంది. క్యాపిటల్ సిటీ పరిధిలోని భూములు కొనుగోలు చేసిన వారికి, కొందరు రైతుల కోసం తాము బలికావలసి వస్తోందని అగ్రికల్చరల్ ప్రొటెక్షన్ జోన్-1 పరిధిలో ఉన్న రైతులు ఆవేదన వ్యక్తం చేస్తున్నారు.

### పడిపోయిన ధరలు.. నిలిచిన క్రయవిక్రయాలు..

అగ్రికల్చరల్ జోన్ గా ప్రకటించక ముందు జోన్ - 1 ప్రాంత గ్రామాలలో ఎకరా భూమి ధర మూడు కోట్ల రూపాయల వరకూ పలికింది. రాజధాని ప్రాంతంలో అన్ని గ్రామాలలో దాదాపు ఇదే ధర ఉంది. ఆ సమయంలో తన వల్లనే ఈ భూముల ధరలు ఈ స్థాయిలో పెరిగాయని సీఎం చంద్రబాబు ప్రచారం చేసుకున్నారు. అయితే ఇప్పుడు గ్రీన్ జోన్ ప్రాంతాలలో భూముల విలువ పూర్తిస్థాయిలో పడిపోయింది. ఎకరా రూ. 50 లక్షలకు మించి కొనేవారు కనిపించడం లేదు. గ్రామాలకు దూరంగా ఉంటే ఎకరా 20 నుంచి 30 లక్షల లోపు మాత్రమే కొనుగోలు చేస్తున్నారు. చాలా మంది కొనుగోలు చేసేందుకు ముందుకు రావడం లేదు. పచ్చని పంట పొలాలు లాక్కొని విదేశీయులతో ప్రభుత్వ పెద్దలు 'రియల్' వ్యాపారాలు చేస్తున్నారు. సింగపూర్, జపాన్ కంపెనీలకు అడిగినంత ఇచ్చేందుకు సిద్ధమయ్యారు. గ్రామాల్లో రైతుల భూములకు మాత్రం గ్రీన్ జోన్ పేరుతో క్రయ విక్రయాలు స్తంభించిపోయేలా చేశారు. భూముల ధరలు పూర్తిస్థాయిలో పడిపోయిన తరువాత వేల ఎకరాలు టీడీపీ నేతలు కొనుగోలు చేసి పరిశ్రమల పేరుతో విదేశీయులకు అమ్ముకునే వ్యూహాన్ని రూపొందించారు. కంకిపాడు, ఉయ్యూరు, పెనుగంచిప్రోలు, జగ్గయ్యపేట, నందిగామ, కంచినపర్ల, వీరులపాడు తదితర మండలాల్లోని గ్రామాల్లో ఇప్పటికే పలువురు టీడీపీ నేతలకు వేల ఎకరాల్లో బినామీ భూములు ఉన్నాయి.

### అగ్రికల్చరల్ ప్రాటెక్షన్ జోన్-1

కృష్ణా, గుంటూరు జిల్లాలలోని సారవంతమైన భూములు, పండ్లతోటలు, చేపలు, రొయ్యలు సాగు చేసే భూములను ఈ జోన్ పరిధిలోకి తీసుకువచ్చారు. ఈ ప్రాంతంలో కేవలం వ్యవసాయాన్ని ప్రోత్సహించే ఉద్దేశ్యంతో ఈ జోన్లో పట్టణీకరణకు అనుమతించడం లేదని ప్రభుత్వం చెబుతోంది. ఈ జోన్లో కేవలం వ్యవసాయం, ఉద్యానవన పంటలు, పండ్లతోటలు, నర్సరీలు, పాడి పరిశ్రమ, ఆక్వా కల్చర్లకు సంబంధించిన కార్యకలాపాలనే అనుమతిస్తారు. కృష్ణా జిల్లాలోని మోపిదేవి, చల్లపల్లి, ఘంటసాల,

మొవ్వ, పమిడిముక్కల, తోట్లవల్లూరు, ఉయ్యూరు, కంకిపాడు, పెదపారుపూడి, గుడివాడ రూరల్, నందివాడ, వీరులపాడు, వత్సవాయి, పెనుగంచిప్రోలు, మైలవరం, జి.కొండూరు, నూజివీడు పూర్తిగా, పామర్రు, ఉంగుటూరు, బాపులపాడు, ఆగిరిపల్లి, నూజివీడు, ఇబ్రహీం పట్నం పాక్షికంగా ఈ జోన్ పరిధిలో ఉన్నాయి. గుంటూరు జిల్లాలో ప్రత్తిపాడు, వట్టి చెరుకూరు, చేబ్రోలు, చుండూరు, అమృతవారు, కొల్లూరు, తెనాలి రూరల్, కొల్లిపర, వేమూరు, చేబ్రోలు, భట్టిప్రోలు పూర్తిగా, పొన్నూరు, పెదకాకాని, దుగ్గిరాల మండలాలు ఈ జోన్ కిందకు తెచ్చారు.

### అగ్రికల్చరల్ ప్రాటెక్షన్ జోన్-2

ప్రతిపాదిత అవుటర్ రింక్ రోడ్డును అనుకొని ఉన్న ప్రాంతాలు, భవిష్యత్లో పట్టణీకరణకు ఎక్కువగా ఉన్న అవకాశం ఉన్న పట్టణ శివారు ప్రాంతాలను ఈ జోన్లో చేర్చారు. భవిష్యత్తులో పట్టణాన్ని విస్తరించడానికి ఈ జోన్ ఉపయోగపడుతుందని ప్రభుత్వం భావిస్తోంది. కృష్ణా జిల్లాలోని చందర్లపాడు పూర్తిగా, కంచికచర్ల, జగ్గయ్యపేట మండలాలను పాక్షికంగా తెచ్చారు. ఇక గుంటూరు జిల్లాలోని యడ్లపాడు, ఫిరంగిపురం, క్రోసూరు, అచ్చంపేట మండలాలు పూర్తిగానూ, మేడికొండూరు, పెదకూరపాడు పాక్షికంగానూ ఈ జోన్ కిందకు తెచ్చారు. రాజధాని నగర భవిష్యత్ విస్తరణకు తోడ్పాటు నందించడమే ఈ జోన్ ముఖ్య లక్ష్యం.

### అగ్రికల్చరల్ ప్రాటెక్షన్ జోన్-3

జోన్-1, జోన్-2లో అనుమతి ఉన్న కార్యకలాపాలకూ ఈ జోన్లో అనుమతి ఉంటుంది. ఈ జోన్లోనే ప్రతిపాదిత పట్టణ ప్రాంతం కూడా ఉంది. కృష్ణా జిల్లాలో కంచికచర్ల మండలం పాక్షికంగానూ, గుంటూరు జిల్లాలో తాడికొండ, మేడికొండూరు మండలాలు పూర్తిగానూ, పెదకూరపాడు, అమరావతి మండలాలు పాక్షికంగానూ ఈ జోన్ కిందకు తెచ్చారు. ఈ జోన్ రాజధాని నగరానికి దక్షిణం, పశ్చిమ దిక్కున ఉంది. ఈ జోన్ ప్రతిపాదిత పట్టణ ప్రాంతం కాబట్టి అన్ని రకాల కార్యకలాపాలకు ఈ జోన్లో అనుమతి ఉంది.

# ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు, ఆయన బినామీల కోసమే అర్బన్ జోన్

రాజధాని ప్రాంతంలోని అధిక శాతం భూముల విలువను తగ్గించి, తద్వారా తమ అనుచరుల, బినామీ భూముల విలువ పెంచేందుకే చంద్రబాబు ప్రభుత్వం ఈ జోన్ల వ్యవస్థను చాలా పకడ్బందీగా రూపొందించింది. అందులో భాగంగానే సీఆర్డీఏ వేగంగా అభివృద్ధి చెందుతోన్న ప్రాంతాలను సామాన్య రైతులకు చెందిన వ్యవసాయ జోన్ల కింద చేర్చింది. అధికార పార్టీ పెద్దలకు చెందిన వ్యవసాయం సరిగా సాగని ప్రాంతాలను కమర్షియల్, అర్బన్, ఇండస్ట్రియల్ జోన్లు, డెవలప్ మెంట్ కారిడార్ల పరిధిలోకి తెచ్చింది. డెవలప్ మెంట్ కారిడార్లను మాత్రం పూర్తిగా ప్రభుత్వ పెద్దలు, ప్రజాప్రతినిధులు, నేతలు భూములు కొన్నచోటనే ప్రతిపాదించింది. గన్నవరం - బాపులపాడు - గుడివాడ, కంచికవర్ల, ఆగిరిపల్లి, పెదకాకాని, అమరావతి, ప్రత్తిపాడు, అమృతలూరు, దుగ్గిరాల తదితర

ప్రాంతాలను అభివృద్ధి కారిడార్లుగా ప్రతిపాదించడానికి కారణం అక్కడ అధికార పార్టీ నేతలకు భారీగా భూములుండడమే. కృష్ణాజిల్లా గన్నవరం, హనుమాన్ జంక్షన్ పరిసర ప్రాంతాలు వ్యవసాయకంగా అభివృద్ధి చెందినా ఆ ప్రాంతాలను అర్బన్ జోన్లో చేర్చారు. వ్యవసాయం సరిగా జరగని జి.కొండుూరు, మైలవరం, నందిగామ, జగ్గయ్యపేట ప్రాంతాలను వ్యవసాయ జోన్ల కింద చేర్చారు. అలాగే మూడు పంటలు పండే రాజధాని ప్రాంతం చుట్టూ ఉన్న అమరావతి తదితర ప్రాంతాలను అర్బన్, డెవలప్ మెంట్ కారిడార్ల పరిధిలోకి తెచ్చారు. రాజధాని ప్రాంతంలో జోన్ల విభజన ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు నాయుడు, ఆయన బినామీలకు ప్రయోజనం చేకూర్చేందుకే జరిగిన ప్రక్రియేనన్నది సుస్పష్టం.



## రైతు పరిస్థితి అగమ్యగోచరం..

గతంలో రూ 2. కోట్లు ఉన్న భూమి ప్రస్తుతం రూ కోటికి చేరింది. మాకు భూమి ఒక్కటే ఆధారం. అమ్ముకునేందుకు, వ్యవసాయేతర భూమిగా మార్చుకునేందుకు అవకాశం లేకపోతే భూమి ఉండి కూడా ఏం ఉపయోగం? విజయవాడకు దగ్గరలోనే ఉన్నాం. కానీ గ్రీన్ జోన్ పేరుతో షరతులు పెట్టడం సరైంది కాదు. నిబంధనలు సడలించకపోతే రైతు పరిస్థితి అగమ్యగోచరమే.

బొమ్మారెడ్డి శ్రీనివాసరెడ్డి, రైతు, చలివేంద్రపాలెం

## 'గ్రీన్ జోన్' భవిష్యత్ ప్రశ్నార్థకం

విజయవాడ ఆటోనగర్ లో ఓ ఫౌండ్రీలో పనిచేస్తున్నాను. అద్దె ఇంట్లో ఉంటున్నాం. ముత్యాలంపాడు గ్రామంలో 2006లో 80 సెంట్లు పొలం కొన్నాం. పిల్లల చదువుతో పాటు సొంత ఇల్లు, ఫౌండ్రీ షెడ్లు కోసం పొలం అమ్మాను. ఎకరం రూ.80 లక్షలకు కొనుగోలు చేసిన వారు రూ 15 లక్షలు ఇచ్చి అగ్రిమెంట్ రాయించుకున్నారు. వచ్చిన డబ్బులతో నిడమానూరులో కొత్త ఇల్లు నిర్మాణం చేపట్టాం. ఇప్పుడు గ్రీన్ జోన్ రావటంతో పొలాల ధరలు ఒక్కసారిగా పడిపోయాయి. అగ్రిమెంట్ రాయించుకున్న వారు ఇప్పుడు ఎకరం రూ. 40 లక్షలకు మించి ఇవ్వమంటున్నారు. లేకపోతే అడ్వాన్సు వెనక్కు ఇవ్వాలంటూ మెలిక పెడుతున్నారు. డబ్బులు వస్తున్నాయి కదా అని అప్పు చేసి ఇంటి నిర్మాణం చేపట్టాం. ఏం చేయాలో అర్థం కావటం లేదు. భవిష్యత్ ప్రశ్నార్థకంగా మారింది.

ఎస్. రాంబాబు, ఫౌండ్రీ కార్మికుడు, విజయవాడ



## రైతులను ఇబ్బంది పెట్టేందుకే..

2050 సంవత్సరం దాకా గ్రీన్ బెల్ట్ లో ఉన్న భూములలో పంటలు మాత్రమే పండించాలం టున్నారు. రైతు వారీగా కోట్ల రూపాయలు పెట్టి కొనే వాళ్లు ముందుకు రావడం లేదు. పిల్లల చదువుల కోసం, పెళ్లిళ్ల కోసం అమ్ముకోవాలంటే రేట్లు పూర్తిగా దిగజారిపోయాయి. ఏడాదిలోనే పొలాల రేట్లు సగానికి సగం పడిపోయాయి. ఎక్కువ రేటుకు కొనేవారు రావడం లేదు. పడిపోయిన రేటుకు అమ్ముకోలేకపోతున్నాం.

-మందాళ వీరారెడ్డి, రైతు, నంబూరు

# అన్ని రంగాలూ అమ్మేశారు



# రూ. 35,000 కోట్లు అగ్రిగోల్డ్ కుంభకోణం

డిపాజిటర్లు, ఏజెంట్లు 40 లక్షల మంది

ఖాతాదారుల డిపాజిట్లు రూ. 6,850 కోట్లు

డిపాజిట్లపై వడ్డీలు రూ. 3,150 కోట్లు

లక్షలాది మంది చిరుద్యోగులు, రైతులు, సామాన్య ప్రజలు పైసా పైసా కూడబెట్టిన సొమ్ముని అగ్రిగోల్డ్ సంస్థ ఇస్తామన్న అధిక వడ్డీకి ఆశపడి ఆ సంస్థలో డిపాజిట్ చేశారు. జనం సొమ్ముతో అగ్రిగోల్డ్ యాజమాన్యం రాష్ట్రవ్యాప్తంగా వేలాది ఎకరాలను కొనుగోలు చేసింది. ఎన్నో ఆస్తులను కూడబెట్టింది. అయితే చివరకు డిపాజిట్దారులకు డబ్బు చెల్లించకుండా చేతులెత్తేసింది.

ఇటువంటి కుంభకోణం జరిగినప్పుడు నిజానికి ప్రభుత్వాలు అగ్రిగోల్డ్ డైరెక్టర్లను అరెస్టు చేసి, ఆ కంపెనీకి, దాని యాజమాన్యానికి ఉన్న ఆస్తులు అమ్మి, వచ్చిన మొత్తంతో డిపాజిట్దారులకు వారి డబ్బును తిరిగి చెల్లించాలి. కానీ ఈ కుంభకోణం బయటకు రాకముందే అగ్రిగోల్డ్ ఆస్తులను సంస్థ యాజమాన్యం అమ్మేసుకుంది. ఉన్న డబ్బును తమ సొంత అకౌంట్లకు మళ్ళించుకుంది. ఇదంతా ప్రభుత్వ సహాయ, సహకారాలతోనే చెయ్యగలిగింది. దీనికి ప్రతిఫలంగా అగ్రిగోల్డ్ యాజమాన్యం కోట్లు విలువ చేసే కొన్ని కీలక ఆస్తులను నామమాత్రపు ధరలకే అమ్మేశారు. ఆస్తుల అటాచ్మెంట్లో ఆలస్యం, నిందితులను అరెస్టు చేసేందుకు ప్రభుత్వం ఆసక్తి చూపకపోవడాన్ని బట్టి వీరి బంధం ఏపాటిదో అర్థం చేసుకోవచ్చు. అగ్రిగోల్డ్ మాజీ వైస్ చైర్మన్ డొప్పా రామ్ మోహన్ రావు 2016 ఏప్రిల్ 30న టీడీపీలో చేరారు. చంద్రబాబుకు, అగ్రిగోల్డ్ యాజమాన్యానికి మధ్య ఉన్న సన్నిహిత సంబంధానికి ఇదే నిదర్శనం.

అగ్రిగోల్డ్ కుంభకోణం విలువ సుమారు రూ.35,000 కోట్లు. ఖాతాదారులు కష్టపడి జమచేసిన డిపాజిట్లు ఈ కుంభకోణం వల్ల ఒక్కసారిగా మాయమయ్యాయి. అయితే ఇంత పెద్ద కుంభకోణం జరిగినా కోర్టులు జోక్యం చేసుకునే వరకూ చంద్రబాబు ప్రభుత్వం



అగ్రిగోల్డ్ చైర్మన్ అవ్వాస్ వెంకట రామారావుతో సీఎం చంద్రబాబునాయుడు (ఏప్రిల్ 17, 2001)

ఎటువంటి అరెస్టులూ చేయలేదు. ఏపీ హైకోర్టు గట్టిగా మందలించడంతో చివరికి గత్యంతరం లేక అరెస్టులు ప్రారంభించింది. 2016 ఫిబ్రవరిలో కంపెనీ చైర్మన్, ఎండీలను అరెస్టు చేసింది. ఇలా ప్రభుత్వం కల్పిస్తున్న రక్షణతోనే, అగ్రిగోల్డ్ యాజమాన్యం తన ముఖ్యమైన ఆస్తులను విక్రయించగలిగింది. డిపాజిట్లను మళ్లించగలిగింది. లక్షలాది డిపాజిటర్లను, ఏజెంట్లను నట్టిట ముంచింది.

పలుమార్లు హైకోర్టు జోక్యం చేసుకుంటుంటే తప్ప ప్రభుత్వం జరుపుతున్న విచారణ ముందుకు కదలలేదు. విచారణ జరుగుతున్న తీరుపై తీవ్ర ఆగ్రహం వ్యక్తం చేసిన హైకోర్టు.. చివరికి విచారణ అధికారిని మార్చాలని ఆదేశించింది. చిన్నచిన్న నేరాలకే అరెస్టులు

చేస్తున్న ప్రభుత్వం ఇంత పెద్ద కుంభకోణంలో అగ్రిగోల్డ్ యాజమాన్యానికి చంద్రబాబుతో ఉన్న సాన్నిహిత్యం కారణంగా దోషులను రక్షించే ప్రయత్నం చేస్తోంది.

శారద కుంభకోణం (రూ.2,600 కోట్లు) కంటే అగ్రిగోల్డ్ కుంభకోణం(రూ.35 వేల కోట్లు) ఎన్నో రెట్లు పెద్దది. అయితే శారద కుంభకోణం విచారణను సీబీఐకి అప్పగించగా, అగ్రిగోల్డ్ భారీ స్కామ్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వ అధికారులతో మేనేజ్ చేసుకునే వెసులుబాటు కల్పిస్తూ సీఐడీ విచారణకు ఆదేశించారు. కేసును నీరుగార్చడం తప్ప మొత్తంగా ఏవీ ప్రభుత్వం చేస్తున్నదేమీ లేదు. అంతేకాక ఆస్తులు జప్తుకాకుండా చూడడంతోపాటు, నిందితులు విచారణకు సహకరిస్తున్నారని, వారిని అరెస్టు చేయాల్సిన అవసరం లేదని కోర్టుకు సీఐడీ అధికారుల ద్వారా చెప్పించింది. ఈ అన్ని విషయాలను ఒకచోటకు చేర్చి చూస్తే ఏం జరుగుతుందన్న విషయం స్పష్టంగా కనిపిస్తుంది.

**నెల్లూరులో మొట్టమొదటి కేసు..**

అగ్రిగోల్డ్ వ్యవహారంపై 24, డిసెంబర్ 2014న బాధితులు నెల్లూరు త్రిటౌన్ పోలీస్ స్టేషన్లో మొట్టమొదటి కేసు నమోదు చేశారు. ఈ వ్యవహారం ఇక కోర్టుకు వెళ్తోందని, కోర్టు సీబీఐ విచారణకు ఆదేశిస్తే మొత్తం డొంకంతా కదులుతుందని చంద్రబాబు భయపడ్డారు. అందుకే 5, జనవరి 2015న తన చెప్పుచేతల్లో ఉండే సీఐడీ విచారణకు ఆదేశించారు. ఆయన ఒత్తిడి ఫలితంగానే అగ్రిగోల్డ్ యాజమాన్యాన్ని అరెస్టు చేయనవసరం లేదని సీఐడీ అధికారులు పదేపదే హైకోర్టుకు చెబుతూ వచ్చారు.

**రూ. 570 కోట్ల డిపాజిట్లు ఎక్కడ?**

ఆర్థిక శాఖ మంత్రి యనమల రామకృష్ణుడు 2015 జనవరి 17న ఆంగ్ల దినపత్రిక డెక్కన్ క్రానికల్తో మాట్లాడుతూ అగ్రిగోల్డ్కు సంబంధించిన డిపాజిట్లు రూ. 500 కోట్లు కమర్షియల్ బ్యాంకులలోనూ, రూ. 70 కోట్లు నాన్ కమర్షియల్ బ్యాంకుల్లోనూ డిపాజిట్లుగా ఉన్నాయని చెప్పారు. వాటిని డిపాజిట్లకు చెల్లింపులు జరపడానికి వాడతామని చెప్పారు. అయితే ఆ తర్వాత 22 బ్యాంకు ఖాతాలను జప్తు చేసి ఆ ఖాతాలలో కేవలం రూ. 6 లక్షల ఉన్నాయని హైకోర్టుకు నివేదించారు. దీంతో కంపెనీ ఖాతాలలో కేవలం ఆరు లక్షలుండటమేమిటని జడ్జి ఆక్షేపించారు. ఆ డబ్బును వేరే ఖాతాలలోకి మళ్ళిస్తున్నప్పుడు ప్రభుత్వం ఏం చేస్తోందని నిలదీశారు.

**తూతూమంత్రంలా దర్యాప్తు...**

అగ్రిగోల్డ్ కుంభకోణంలో దాదాపు 40 లక్షల మంది బాధితులు తాము అనేక సంవత్సరాలు కూడబెట్టుకున్న డబ్బును పోగొట్టుకున్నారు. రోడ్లెక్కి ఆందోళనలు చేస్తున్నారు. సీఐడీ లెక్కల

**వివిధ బ్యాంకుల్లో అగ్రిగోల్డ్ పేరిట రూ.570 కోట్ల డిపాజిట్లు ఉన్నాయని ఆర్థిక మంత్రి యనమల రామకృష్ణుడు చెప్పినట్లు 2015 జనవరి 10న డెక్కన్ క్రానికల్లో ప్రచురితమైన వార్త.**

ప్రకారమే బాధితుల సంఖ్య 32 లక్షలు, ఏజెంట్లు 8 లక్షల మంది, మొత్తం కుంభకోణం విలువ రూ. 35,000 కోట్లు. ఇంత తీవ్రమైన కేసును సీబీఐకి అప్పగించి దర్యాప్తు వేగంగా, నిష్పాక్షికంగా జరిపించకుండా చంద్రబాబు ప్రభుత్వం తన చెప్పుచేతల్లో ఉండే సీఐడీ చేత తూతూ మంత్రంగా దర్యాప్తు జరిపించి, యాజమాన్యం దగ్గర నుంచి ముడుపులు తీసుకుంటోంది. ఈ వ్యవహారంలో ఇప్పటికే దాదాపు160 మంది వరకు ఆత్మహత్య చేసుకున్నారు, మృతులకు ప్రభుత్వం ప్రకటించిన రూ.5లక్షలు చొప్పున కొందరికి ఇచ్చి, మిగిలిన బాధిత కుటుంబాలకు ఇవ్వలేదు. వందలాది మంది ఏజెంట్లు తమ స్వస్థలాలను వదిలి పారిపోయారు. అయితే వీరికి న్యాయం చెయ్యాల్సిన ప్రభుత్వం మాత్రం దోషులకు రక్షణ కల్పిస్తోంది.

**సీఐడీపై హైకోర్టు ఆగ్రహం**

ఈ కుంభకోణంపై సీబీఐ విచారణ కోరుతూ హైకోర్టులో రెండు ప్రజా ప్రయోజన వ్యాజ్యాలు దాఖలయ్యాయి. కేసును దర్యాప్తు చేస్తున్న ఆంధ్రప్రదేశ్ సీఐడీపై హైకోర్టు అనేకమార్లు ఆగ్రహం వ్యక్తం చేసింది. అగ్రిగోల్డ్ యాజమాన్యానికి కొమ్ముకాస్తూ అన్ని విషయాల్లో వారికి సహకరిస్తున్నారని మండిపడింది. అగ్రిగోల్డ్ బ్యాంకు ఖాతాల్లో డబ్బు కేవలం రూ. 6 లక్షలు మాత్రమే ఉందని సీఐడీ చెప్పినప్పుడు కోర్టు తీవ్రంగా మండి పడింది. బ్యాంకు ఖాతాలలోని నిధులు ఎక్కడికి వెళ్లాయని ప్రశ్నించింది. ఆ నిధుల మళ్ళింపు



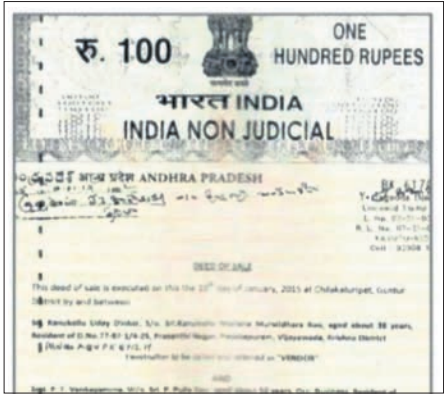
జరుగుతున్నప్పుడు మీరేమి చేస్తున్నారని సీబీసీని నిలదీసింది. అత్యంత ఆశ్చర్యకరమైన విషయం ఏమిటంటే ఏపీ ఆర్థిక మంత్రి యనమల రామకృష్ణుడు అంతకు కొద్ది నెలల క్రితం విలేకరులతో మాట్లాడుతూ దాదాపుగా రూ. 570 కోట్ల డిపాజిట్లు అగ్రిగోల్డ్ పేరుతో బ్యాంకుల్లో డిపాజిట్ అయి ఉన్నాయని చెప్పడం.

**భార్య పేరిట భూములు కొన్న మంత్రి ప్రతిపాటి..**

అగ్రిగోల్డ్ ఆస్తుల అటాచ్మెంట్ జీవో రాక ముందు అంటే జనవరి 19న వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి ప్రతిపాటి పుల్లారావు భార్య వెంకాయమ్మ పేరుతో అగ్రిగోల్డ్ గ్రూప్ కంపెనీ అయిన రామ్ ఆవాస్ రిసార్ట్స్ హోటల్స్ గ్రూప్ డైరెక్టర్ అయిన ఉదయ్ దినకర్ నుంచి 14 ఎకరాల భూమిని కొనుగోలు చేశారు. 2015, ఫిబ్రవరి 20న జీవో వస్తే వారు జనవరి 19న కొనుగోలు చేశారు. ఆ ఆస్తులూ అటాచ్మెంట్లోకి రాలేదు. అంటే విలువైన భూములను అటాచ్మెంట్లో చూపకుండా ప్రభుత్వ పెద్దలే సొంతం చేసుకొని, విలువలేని భూములనే అటాచ్ చేశారు.

**జీవో నం.23లో అన్ని ఆస్తులూ లేవు..**

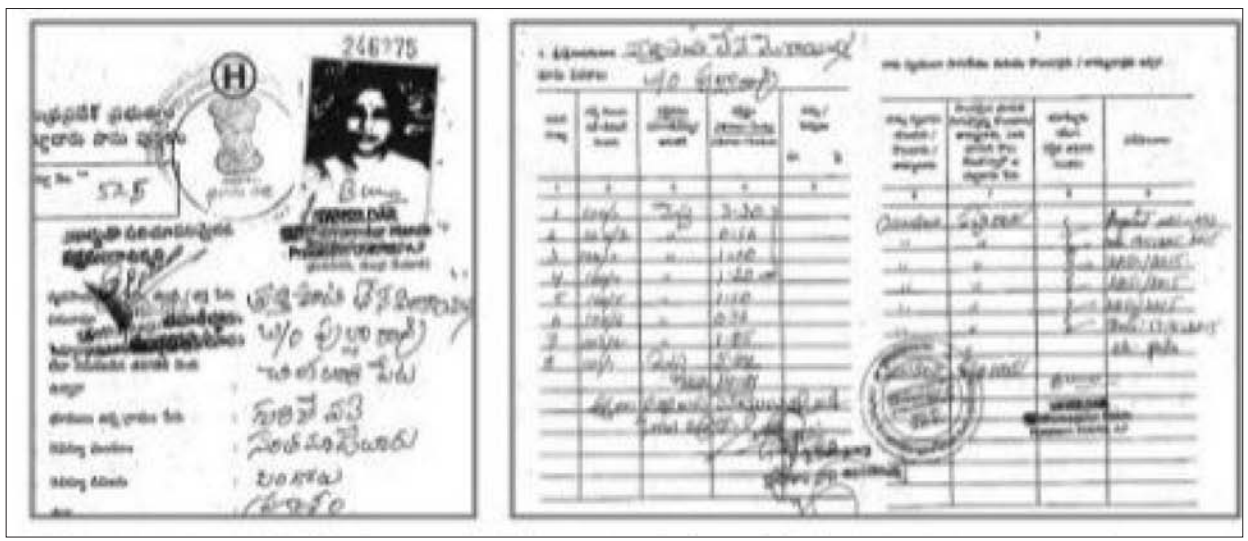
అగ్రిగోల్డ్ కేసు విచారణ సరిగ్గా జరగడం లేదంటూ కోర్టులే ఆక్షేపిస్తున్న నేపథ్యంలో



అగ్రిగోల్డ్ అనుబంధ కంపెనీ డైరెక్టర్ ఉదయ్ దినకర్ నుంచి మంత్రి పుల్లారావు కొనుగోలు చేసిన భూమికి సంబంధించిన సీల్ డీడ్

**ఆస్తుల లెక్కల్లో మెలికలేన్నో.**

బహిరంగ మార్కెట్ ప్రకారం అగ్రిగోల్డ్ ఆస్తుల విలువ రూ.35వేల కోట్లు. ఆ తర్వాత కొన్ని ఆస్తులను మినహాయించేసిన ప్రభుత్వం..ఆస్తుల విలువ రూ.10వేల కోట్లుగా సీబీసీ అధికారులతో చెప్పించింది. ఇక టేకోవర్ పేరుతో ఎస్సెల్ గ్రూప్ ను తీసుకొచ్చినప్పుడు అగ్రిగోల్డ్ ఆస్తులను రూ.4కోట్లకు కొంటారని చెప్పారు. చివరకు విలువ రూ.2వేల కోట్లు కూడా ఉండదంటూ ప్రభుత్వ సలహాదారు కుటుంబరావుతో చెప్పించి, ఎస్సెల్ గ్రూప్ వాదనకు ఊతమిచ్చారు. ఇలా అగ్రిగోల్డ్ ఆస్తుల విలువలను పద్ధతి ప్రకారం తగ్గిస్తూ వచ్చారు. ఖరీదైన ఆస్తులను తప్పించడం, మరిన్ని ఆస్తులు బినామీల చేతుల్లో పెట్టడం మరో విన్యాసం. . బెంగళూరు, విశాఖ తదితర ప్రాంతాల్లోను, బినామీలు, ప్రభుత్వ పెద్దల బంధువులు ఒక్కొక్కరి చేతుల్లో రూ.100 నుంచి రూ.200కోట్ల చొప్పున ఆస్తులు ఉన్నట్టు సమాచారం.



వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి ప్రతిపాటి పుల్లారావు భార్య తేనె వెంకాయమ్మ పేరుమీద జారీ అయిన పట్టాదారు పాస్ పుస్తకం

అగ్రికోల్డ్ ఆస్తులు అటాచ్ చేస్తూ 2015 ఫిబ్రవరి 20న రాష్ట్ర ప్రభుత్వం జీవో నం. 23ను జారీ చేసింది. అయితే ఈ జీవోలో కొన్ని ఆస్తులను మాత్రమే అటాచ్ చేశారు. ఈ కేసు విచారణ జరుగుతుండగానే అగ్రికోల్డ్ వైస్ చైర్మన్ సీతారాం అవ్వస్ (చైర్మన్ కు స్వయానా తమ్ముడు) తిరుపతి మెయిన్ రోడ్డులో ఉన్న ఒక స్థలాన్ని (ఒక ఎకరా 12 సెంటు) 2015, ఆగస్టు 10న రూ.14 కోట్లకు అమ్మేశారు. ఈ స్థలం కూడా అగ్రికోల్డ్ సంస్థకు సంబంధించిన అటాచ్ మెంట్ లో లేదు. ఈ కేసులో కీలకమైన సీతారాం అవ్వస్ ను అరెస్టు చేయడంలో తీవ్ర జాప్యం జరగడంపై విమర్శలు వచ్చాయి. ప్రభుత్వ పెద్దలు తమ పనులు చక్కబెట్టుకునే ప్రయత్నంలోనే సీతారాంను అరెస్టు చేయలేదనే విమర్శలు రావడంతో తప్పదన్నట్లు కొద్ది రోజుల క్రితమే అరెస్టు చూపించారు.

**ఎస్సెల్ గ్రూప్ టేకోవర్ లో యూటర్న్..**

అగ్రికోల్డ్ బాధితులకు న్యాయం చేస్తామని హామీ ఇచ్చిన ప్రభుత్వ పెద్దలు మూడేళ్లరేళ్లుగా సాగదీతతోనే కాలం నెట్టుకొచ్చారు. మరోవైపు హాంకాంట్ వంటి కీలక ఆస్తులను కారువోకగా కొట్టిసేందుకు ప్రయత్నాలు సాగుతున్నాయనే విమర్శలున్నాయి. ఇదే సమయంలో అమర్ సింగ్ మధ్యవర్తిత్వంతో ఎస్సెల్ గ్రూప్ అధినేత సుభాష్ చంద్రను తెరపైకి తెచ్చారు. గతేడాది సెప్టెంబర్ లో అగ్రికోల్డ్ ఆస్తులు టేకోవర్ చేయడానికి ముందుకు వచ్చిన ఎస్సెల్ గ్రూప్ అధినేత సుభాష్ చంద్ర, అమర్ సింగ్ లతో ప్రభుత్వంలోని కీలక ప్రతినిధులు జరిపిన చర్చల్లోను అవ్వ సీతారామ్ లాంటి వాళ్లు పాల్గొన్నారని చెబుతున్నారు. తొలుత అగ్రికోల్డ్ ఆస్తులను టేకోవర్ చేసి బాధితులకు న్యాయం చేస్తామని ఎస్సెల్ గ్రూప్ ప్రకటించడం, ఎనిమిది నెలల కాలయాపన తరువాత ఆస్తుల కంటే అప్పులే ఎక్కువ అని ప్రకటించడానికి మధ్య చోటు చేసుకున్న అనేక హైద్రామాలు ప్రభుత్వ తీరును అనుమానించేలా ఉన్నాయి. టేకోవర్ కు ముందుకు వచ్చిన ఎస్సెల్ గ్రూప్ మళ్లీ గడువు కోరడం అనేక అనుమానాలకు తావిస్తోంది. ఎన్టీయే ప్రభుత్వం నుంచి బయటకు వచ్చిన అనంతరం ఎస్సెల్ గ్రూప్ తో ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు చర్చలు జరపడం, అనంతరం అగ్రికోల్డ్ ఆస్తుల టేకోవర్ విషయంలో ఎస్సెల్ గ్రూప్ యూటర్న్ తీసుకోవడం తెలిసిందే. ఈ కేసు కొలిక్కి రాకముందే పలువురు నింధితులకు బెయిల్ మంజూరు కావడం వెనుక ప్రభుత్వం వైపల్యమే కారణమనే ఆరోపణలు గుప్పుమంటున్నాయి. ఒకవైపు అగ్రికోల్డ్ నిందితులు(యాజమాన్యం)కు బెయిల్ రావడం, మరోవైపు ఆస్తుల టేకోవర్ కు ఎస్సెల్ గ్రూపు మరింత గడువు కోరడంతో బాధితులకు న్యాయం జరగడంలో మరింత జాప్యం అవుతుందని వాపోతున్నారు. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా అగ్రికోల్డ్ యాజమాన్యం మోసంపై 2014 తరువాత 14వోట్ల కేసులు నమోదు అయ్యాయి. వైఎస్సార్ కడప, నెల్లూరు, చిత్తూరు, కృష్ణా, ఉభయగోదావరి జిల్లాల్లో

బాధితులు పోలీసులను ఆశ్రయించారు. వీటితోపాటు తెలంగాణ, కర్ణాటక రాష్ట్రాల్లోను కేసులు నమోదయ్యాయి.

**ఆస్తుల లెక్కల్లో మెలికలెన్నో..**

ఆ అగ్రికోల్డ్ ఆస్తుల విలువ బహిరంగ మార్కెట్ ప్రకారం చూస్తే రూ.35వేల కోట్లు ఉంటుంది. ఆ తర్వాత ప్రభుత్వం కొన్ని ఆస్తులను మినహాయించేసి వాటి విలువ రూ.10వేల కోట్లు అని సీఐడీ అధికారులతో చెప్పించింది. ఇంకా చిత్రమేమిటంటే టేకోవర్ పేరుతో ఎస్సెల్ గ్రూప్ ను తీసుకొచ్చి అగ్రికోల్డ్ ఆస్తుల విలువ రూ.4కోట్లకు కొంటారని చెప్పారు. చివరకు వాటి విలువ రూ.2వేల కోట్లు కూడా ఉండదని ప్రభుత్వ సలహాదారు కుటుంబరావుతో చెప్పించి, ఎస్సెల్ గ్రూప్ వాదనకు ఊతమిచ్చారు. ఇలా అగ్రికోల్డ్ ఆస్తుల విలువలను పద్దతి ప్రకారం తగ్గిస్తూ వచ్చారు. మంచి ఆస్తులన్నీ కూడా ఒక పద్దతి ప్రకారం తప్పించడమే కాకుండా మరిన్ని ఆస్తులు బినామీల చేతుల్లో ఉన్నట్లు సమాచారం. బెంగళూరు, ఏపీలోని విశాఖ తదితర ప్రాంతాల్లోను, బినామీలు, బంధువులు, భార్య తరపు వారు ఒక్కొక్కరి చేతుల్లో రూ.100 నుంచి రూ.200కోట్లు చొప్పున ఆస్తులు ఉన్నట్లు సమాచారం. ఇవేమీ తెలియవన్నట్లు ఆస్తుల కంటే అప్పులే ఎక్కువ అనే ఒక్క మాటతో వదిలేస్తే డిపాజిటర్లను మళ్లీ దగా చేయడమే అవుతుంది.

**సీబీఐ దర్యాప్తు జరిపించాలి..**

అగ్రికోల్డ్ బాధితులకు పూర్తిగా న్యాయం జరగాలంటే సీబీఐ ఆధ్వర్యంలో దర్యాప్తు నిర్వహించాలి. సీబీఐ నివేదిక ఆధారంగా ఆ తరువాత వెలుగులోకి వచ్చే మరిన్ని అగ్రికోల్డ్ ఆస్తులు కూడా వేలం వేయాలి. ప్రస్తుత ఆస్తులు, తరువాత వెలుగులోకి వచ్చే ఆస్తుల వేలం ప్రక్రియ హైకోర్టు జడ్జి నేతృత్వంలోనే జరగాలి. ఆ సంస్థ ఆస్తులను కొనడానికి ముందుకు వచ్చేవారికి ప్రభుత్వమే నమ్మకం కలిగించాలి. లేదంటే లిటిగేషన్ భూములని, వాటిని కొంటే నష్టపోతారని బెదిరిస్తే ఎవరూ వేలానికి రారు. ఈ ఆస్తులను సరైన ధరలకు వేలంలో అమ్మితేనే బాధితులకు సరైన న్యాయం జరుగుతుంది. అందుకే వేలానికొచ్చే వారికి ప్రభుత్వం పూర్తి స్థాయిలో నమ్మకం కలిగించాలి. ఇలా జరిగినప్పుడే 40 లక్షల మంది బాధితులకు పూర్తి న్యాయం జరుగుతుంది.

# రూ. 34,399 కోట్లు 'నీరు-చెట్టు'లో ఖజానాకు నష్టం

నాలుగేళ్లలో చెల్లించిన బిల్లులు రూ.12,866 కోట్లు

పనుల అసలు విలువ రూ.3,216.5 కోట్లు

కాంట్రాక్టర్లు దోచినది రూ.9,649.5 కోట్లు

అవికాక కాంట్రాక్టర్లు అమ్ముకున్న మట్టి, ఇసుక విలువ రూ.24,750 కోట్లు

## GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH ABSTRACT

Water Resources Department - Minor Irrigation - Neeru-Chettu - De-silting of Minor Irrigation Tanks and erstwhile PR tanks - Entrustment of works costing upto 10.00 lakhs and below to the Water Users Associations/ Janmaboomi-Mavooru Committees and the works costing Rs.10.00 lakhs and above to be taken up through e-procurement platform-Orders -Issued.

WATER RESOURCES (CAD) DEPARTMENT

G.O.Ms.No. 34.

Dated: 02.03.2016.

Read the following:

1. G.O.Ms.No.2, Finance ( Works & Projects -F 7) Dept., dt.03.02.2014
2. Govt. Memo No.15711/CAD-2/2014-1, dated:17.12.2014

నీరు-చెట్టు పథకం కింద నామినేషన్  
పనులను రూ. 5 లక్షల నుంచి  
రూ. 10 లక్షలకు పెంచుతూ  
జారీ చేసిన జీవో

above should be executed through traditional procedure of tendering on e-procurement platform.

4. Government, after careful examination of the proposal of the Chief Engineer, Minor Irrigation, Water Resources Department hereby agree to fix the monitory limits for entrustment of Neeru-Chettu de-silting works either to the Water Users Associations or Janmaboomi-Maavooru Committees upto Rs.10.00 Lakhs. Works costing Rs. 10.00 lakhs and above shall adopt e-procurement platform by calling tenders in relaxation of the procedure and financial limit laid down in G.O.Ms.No.2, Finance (Works & Projects-F7) dept., dt.03.02.2014.
5. The Chief Engineer, Minor Irrigation, Water Resources Department, Andhra Pradesh, Hyderabad shall take necessary action accordingly.
6. This order issues with the concurrence of Finance ( FMU.WR-I) Dept., vide their U.O.No. 47027/83/(FMU .WRD.I) /2016, dt.21.02.2016.



భూగర్భ జలాల పరిరక్షణ కోసమమంటూ సీఎం చంద్రబాబు 2015లో ప్రారంభించిన 'నీరు-చెట్టు' పథకంతో ఈ నాలుగున్నరేళ్లలో రూ. 34,399 రాష్ట్ర ఖజానాకు కన్నం పడింది. దాదాపు రూ.9,649.50 కోట్లు కాంట్రాక్టర్లు, కాంట్రాక్టర్ల అవతారమెత్తిన తెలుగు తమ్ముళ్ల జేబుల్లోకి వెళ్లిపోయాయి. 25 శాతం పనులు చేసి 75 శాతం నిధులు స్వాహా చేశారు. చెరువుల్లో తీసిన మట్టిని పొలాల్లో వేసుకునేందుకు రైతులకు ఉచితంగా ఇవ్వాలన్నది పథకం ఉద్దేశం. కానీ ఆ మట్టిని రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారులకు, ఇటుక బట్టిలకు

అమ్మేసుకున్నారు. ఇలా సంపాదించిందే దాదాపు రూ.24,750 కోట్లు. చాలాచోట్ల చేసిన పనులే మళ్లీ మళ్లీ చేసి, పైపైన పనులు చేసి పూర్తి బిల్లులు కొట్టేశారు. అవసరం లేని చోట కూడా అరకొరగా పనులు చేసి డబ్బు నొక్కేశారు. పథకంలో భాగంగా ఓ పక్క చెట్టు పెంచాల్సింది పోయి అభివృద్ధి పేరుతో వాటిని విచక్షణారహితంగా నరికేశారు. మరోపక్క చెరువుల అభివృద్ధి పేరుతో మట్టిని కొల్లగొట్టేశారు. చివరికి నీరు లేదు..చెట్టూ కనిపించలేదు. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా అన్ని నియోజకవర్గాల్లో ఇదే పరిస్థితి.

**జిల్లాల వారీగా..**

**విశాఖ జిల్లా** చోడవరం మండలం లక్ష్మీపురంలో 600 ఎకరాల విస్తీర్ణం కలిగిన ఈ సాగునీటి చెరువులో రూ.40 లక్షలు నీరు-చెట్టు నిధులు, రూ.10 లక్షలు పాల సంఘాల నిధులు, రూ.15లక్షలు విశాఖ డెయిరీ నిధుల సహకారంతో పూడికలు తీశారు. టీడీపీకి చెందిన మండల వైస్ ఎంపీపీ భూతనాధుని నానికుమార్ పర్యవేక్షణలో జరిగిన ఈ పనిలో భారీ అవినీతి చోటుచేసుకుంది. ఈ మట్టిని రియల్ ఎస్టేట్ భూముల ఎత్తు పెంచేందుకు అమ్మేశారు. అలాగే, పీఎస్పిట రోడ్డులో మరో టీడీపీ నాయకుడు సుమారు 6 ఎకరాల పంట భూమిలో ప్లాట్లు వేశాడు. ఈ భూమిని ఎత్తు చేసేందుకు లక్ష్మీపురం చెరువు, చోడవరం పాత చెరువు మట్టిని యథేచ్ఛగా తరలించారు. ఎమ్మెల్యే అనుచరుడుగా ఉన్న పంచాయతీరాజ్ కాంట్రాక్టర్ కే చోడవరం పాత చెరువు నీరు-చెట్టు పనులు అప్పగించడంతో తవ్విన మట్టిని నేరుగా రియల్ ఎస్టేట్ ప్లాట్లకు అమ్మేశాడు.



**రూ.3కోట్ల మట్టి మింగేశారు**

**తూర్పు గోదావరి జిల్లా** పితాపురం మండలం ఎఫ్ కే పాలెంలోని పాపి డిడాడ్డి చెరువు 70 ఎకరాల విస్తీర్ణంలో ఉంది. సుమారు 1,500 ఎకరాల ఆయకట్టు ఉంది. గత మూడేళ్లుగా నీరు-చెట్టు పథకంలో సుమారు రూ.3 కోట్లు ఖర్చుచేసి ఈ చెరువును నియోజకవర్గ ప్రజాప్రతినిధి సోదరుని ఆధ్వర్యంలో అభివృద్ధి చేసినట్లు చెబుతున్నారు. అయితే, ఇందులో మట్టిని పొక్లెయిన్లతో తవ్వి భారీ లారీలతో ఇటుక బట్టీలకు సుమారు రూ.3కోట్ల విలువైన మట్టిని అమ్ముతున్నారు. ఇదే చెరువులో ఉపాధి హామీ పథకం కింద కూడా ఏటా రూ.15లక్షలతో అభివృద్ధి చేస్తున్నట్లు, వందల మంది కూలీలకు ఉపాధి కల్పిస్తున్నట్లు లెక్కలు చూపి రెండు విధాలా లాభం పొందారు.



**ఎక్కడి జమ్ము అక్కడే..**

**నెల్లూరు జిల్లా** మలిదేవి డ్రెయిన్ కని గిరి రిజర్వాయర్ నుంచి నెల్లూరు జిల్లా కొడవలూరు మీదుగా విడవలూరు మండలం వరకూ వెళ్ళింది. డ్రెయిన్ లోని గుర్రపుడెక్క, జమ్మును తొలగించేందుకు నీరు-చెట్టు పథకం కింద 2015లో రూ.50లక్షలు కేటాయించారు. ఈ పనులను కోవూరు ఎమ్మెల్యే పోలంరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి అనుచరుడు చెముకుల చైతన్యకు కేటాయించారు. వర్షాకాలం ముందు చేయాల్సిన పనులను జోరుగా వర్షాలు కురిసే సమయంలో



ప్రారంభించారు. నామమాత్రంగా పనులు చేసి నిధులను కైంకర్యం చేశారు. ఫలితంగా గుర్రపుడెక్క, జమ్ము అలాగే ఉన్నాయి.

**కంపచెట్ల మాటున కొల్లగొట్టారు**

**అనంతపురం జిల్లా** ధర్మవరం మండలం మల్కాపురం గ్రామ చెరువులో కంపచెట్లు తొలగించినట్లు తెలుగుదేశం పార్టీ నేతలు మాయచేశారు. కంప చెట్లు తొలగించకుండానే నిధులు పిండేశారు. పనులు చేసినట్లు చూపి ఏకంగా రూ.6.41లక్షలు బిల్లులు చేసుకున్నారు. కంపచెట్లు మాత్రం చెరువు నిండా అలానే ఉన్నాయి.



**ఏఈ.. పనులు ఏవీ?**

**కర్నూలు జిల్లా** ఉయ్యాలవాడ మండలం పాంపల్లి నుంచి ఇంజేడు వరకు వర్షపు నీరు పోయే కుండన వాగు ఎప్పుడూ ఉప్పొంగలేదు. మంత్రి అండదండలతో శివరామిరెడ్డి అనే ఏఈ కాంట్రాక్టు పొందారు. ఈయన విధులకు హాజరు కాకుండా దీర్ఘకాలిక సెలవులో కొనసాగుతూ కాంట్రాక్టు పనులు చేశారు. కుండనవాగు అభివృద్ధి పేరుతో రూ.40లక్షలు ఖర్చు చేసినట్లు చూపారు. కానీ, పనులు ఎక్కడ చేశారో తెలీడంలేదు.



**బట్టు బట్టుగా దోపిడీ**

**వైఎస్సార్ జిల్లా** వల్లూరు మండలం ఫైడికాలువ, పెద్దపుత్త గ్రామాల మధ్య నున్న వంకపై జంగంవలై వద్ద నీరు-చెట్టు కింద నిర్మించిన మోడల్ చెక్ డ్యామ్ ఇది. మట్టి పనులను రెండుగా, కాంక్రీట్ నిర్మాణాన్ని మరో పనిగా విభజించారు. ఒక్కో పనికి రూ.10లక్షల చొప్పున రూ.30లక్షలు కేటాయించారు. స్థానిక ఎంపీటీసీ తనయుడు, గ్రామానికి చెందిన టీడీపీ నేత వాసు పర్యవేక్షణలో నిర్మాణాలు చేపట్టారు. మట్టి కట్టలను నాసిరకంగా నిర్మించడంతో అనంతరం కురిసిన వర్షాలకు ఓ వైపున మట్టి కట్ట కొట్టుకుపోయింది.



**ఇక్కడ ఏటా ఇదే తంతు !**

**శ్రీకాకుళం జిల్లా** కొత్తూరు మండలం వీఎన్ పురం సమీపంలో కల్వర్లు వద్దనున్న ఈ బలిజవాని గెడ్డలో రూ.9 లక్షలతో నీరు-చెట్టు పనులు చేప



ట్టారు. యంత్రాలతో గెడ్డను చదును చేశారు. కానీ పూడిక తీయలేదు. గెడ్డ గర్భంలో గడ్డిని తొలగించ కుండా తూతూమంత్రంగా పనులు చేపట్టి నిధులు వెనకేసుకున్నారు. బలద పద్మనాభ సాగరంలో పూడిక లు తొలగించేందుకు 2017-18లో రూ.54లక్షలు కేటా యించారు. చెరువు గర్భం నుంచి మట్టిని తొలగించి తరలించాలి. కానీ, మట్టిని గట్టుపైనే వేశారు.

**కూలీలు చేసిన పని**

**చూపి లక్షలు నొక్కేశారు**

ప్రకాశం జిల్లా ఉలవపాడు మండలంలోని వీరేపల్లి చెరువులో 2015-16 ఆర్థిక సంవత్సరంలో మట్టి తవ్వకం పనులు చేపట్టారు. నీరు-చెట్టు పథకం కింద రూ.4.50లక్షలు ఖర్చు చేశారు. అయితే, అప్పటికే ఈ చెరువులో ఉపాధి హామీ కూలీలు మట్టి తవ్వేశారు. కూలీలు తవ్విన కుంటల చుట్టూ జేసీబీతో గాడి తవ్వి నీరు-చెట్టు కింద పనులు చేసినట్లు చూపించారు. దీనికి అధికారులు సహకారం అందించి గ్రామ టీడీపీ నాయ కుడు నరేష్ కు రూ.4.50లక్షల లబ్ధి చేకూరేలా చేశారు.

- కృష్ణాజిల్లా అవనిగడ్డ నియోజకవర్గంలోని వాడ పాలెంలో కొందరు రైతులు ఆక్వాసాగు చేస్తున్నా రు. ఇక్కడ అవసరం లేకపోయినా స్థానిక టీడీపీ నేత రూ.10లక్షలు మంజూరు చేయించుకుని పైపైన అడుగు లోతులో డ్రైయింగ్ తవ్వారు.
- అనంతపురం జిల్లా కణేకల్లు మండలం యర్ర గుంట గ్రామంలో పర్చులేషన్ ట్యాంకులో మూడు విడతలుగా పూడికతీత పనులు చేపట్టారు. ఇందుకు రూ.80లక్షలు మంజూరు చేశారు. రాయ దుర్గం మార్కెట్ యార్డు వైఎస్ చైర్మన్ వన్నారెడ్డి స్వయంగా ఈ పనులు చేశారు. నామమాత్రంగా పనులు చేసి చేతులు దులుపుకున్నారు.
- విజయనగరం జిల్లా తెర్లాం మండలంలో రాష్ట్ర ఆర్థి కమంత్రి యనమల రామకృష్ణుడి బంధువు ఒకరు చెరువు గట్ట అభివృద్ధి పనులు చేశారు. పనులకు ముందే చెరువు గట్టు బాగున్నాయని పనుల తర్వాత పాడయ్యాయని స్థానికులు చెబుతున్నారు.
- చిత్తూరు జిల్లా పలమనేరు మండలం గొల్లపల్లి వద్ద ముష్టిమాకుల చెరువు పనులను అధికార పార్టీ నేత చేపట్టారు. నాసిరకం పనుల వల్ల గత ఏడాది అక్టోబర్ లో కురిసిన వర్షాలకు చెరువు కట్ట నుంచి నీళ్లు లీకయ్యాయి.

**మట్టి అమ్ముకోవడమే అభివృద్ధా!?**

గుంటూరు జిల్లా యడ్లపాడు గ్రామ పరిధిలోని సీతమ్మ చెరువులో ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ మైనార్టీలకు చెందిన వారు వివిధ రకాల పంటలను సాగు చేసుకుంటున్నారు. 2015-16లో నీరు-చెట్టు పథకం పేరుతో ఈ భూముల్లో తవ్వకాలు చేపట్టారు. పేదలను తరిమేశారు.



- సయ్యద్ సుభాని, యడ్లపాడు, గుంటూరు జిల్లా చిలకలూరిపేట



**అడ్డగోలుగా దోచుకుంటున్నారు**

నీరు-చెట్టు పనుల్లో అడ్డగోలుగా మట్టి అమ్ముకుంటు న్నారు. ఇటుక బట్టీలకు, లేఅవుట్లకు వేల క్యూబిక్ మీటర్ల మట్టిని అమ్ముకున్నారు. పనులపై కనీస పర్యవేక్షణ లేదు. ఇష్టారాజ్యంగా పనులు చేసి బిల్లులు స్వాహా చేస్తున్నారు.

- కూనిరెడ్డి వెంకట్రావు, పోతనాపల్లి, శృంగవరపుకోట మండలం, విజయనగరం జిల్లా

**అమ్మేసుకున్నారు**

నీరు-చెట్టు పథకంలో భాగంగా గ్రామస్థుల అవస రాల మేరకు మట్టిని సరఫరా చేయాల్సి ఉంది. కానీ, ఇక్కడి టీడీపీ నాయకులు చెరువుల మట్టిని తెగనమ్ము కున్నారు.. ప్రశ్నిస్తున్నానని పనుల ప్రారంభానికి కూడా నన్ను పిలవడంలేదు. - సాగిరాజు ఉడయకుమారి,



సర్పంచ్, చెందుర్తి, గొల్లపైలు మండలం, తూర్పుగోదావరి జిల్లా

**పచ్చ చొక్కాలకు దోచి పెట్టేందుకే..**



అధికార పార్టీకి చెందిన సర్పంచ్ పిటికాయగుళ్ల వాగు లో డీసిల్లింగ్ పనులు చేశారు. వాగుకు ఇరువైపులా గట్ట వెంబడి యంత్రాలతో తూతూమంత్రంగా పనులు చేశారు. నీరు నిల్వ ఉండే గుంతలను కూడా చదును చేయడంతో పశువులు నీరు తాగేందుకు చుక్క నీరు ఉండని పరిస్థితి ఏర్పడింది.

- మల్లెల శేఖర్ రెడ్డి, పిటికాయగుళ్ల, గిద్దలూరు, ప్రకాశం జిల్లా

**వారి జేబులు నింపడానికే..**

నీరు-చెట్టు పనులు పూర్తిగా అవినీతిమయ మయ్యాయి. అధికారులు పట్టించుకోవడంలేదు. టీడీపీ నేతలు కాంట్రాక్టర్ల అవతారం ఎత్తి ఇష్టారాజ్యంగా వ్యవహా రించారు.



- చెన్నకేశవులు, సీపీఐ నేత, పలమనేరు, చిత్తూరు జిల్లా



**పనులు చేయకుండానే..**

చేపట్టిన పనులు మొక్కుబడిగా చేసి బిల్లులు పొందిన తెలుగు దేశం నేతలు కొందరైతే అసలు పనులు చేయకుండానే పనులు చేసినట్లు రికార్డుల్లో నమోదు చేయాలంటూ అధికారులపై ఒత్తిడి తెస్తున్న ఘనాపాటీలు మరికొందరు. ఇవే ఉదాహరణలు.

- ▶ శ్రీకాకుళం జిల్లా జి. సిగడాం మండలం దేవరవలస పంచాయతీలో 2017లో నాలుగు చెరువులకు రూ.40లక్షలు మంజూరు చేశారు. కానీ, పనులు మాత్రం కాలేదు. ఇవి జరిగినట్లు రికార్డు చేయాలని స్థానిక టీడీపీ నేతలు అధికారులపై ఒత్తిడి చేస్తున్నారు.
- ▶ కర్నూలు జిల్లా శిరివెళ్ల మండలం ఎర్రగుంట గ్రామంలోని కాల్వ పూడుకుపోయిందని నీరు-చెట్టు కింద రూ.8.5లక్షలతో పనులు చేపట్టారు. అయితే ఒక్కసారి కూడా వర్షం రాకుండానే మళ్ళీ యధాస్థితిలోనే కనిపిస్తోంది.
- ▶ తూర్పుగోదావరి జిల్లా కొత్తపల్లి మండలంలోని గోర్న, కొత్తపల్లి, నాగులాపల్లి, రమణక్కపేట, కొమరగిరి తదితర 15 గ్రామాల్లో పనులు చేసినట్లు చూపించి రూ.కోట్లు కొల్లగొట్టేశారు.
- ▶ నెల్లూరు జిల్లా కొడవలూరు మండలంలోని తలమంచిలో కాలువ పనులు చేయకుండానే నిధులు స్వాహా చేశారు. దీనిపై స్థానిక నాయకుడు పిట్టి సూర్యనారాయణ కలెక్టర్, లోకాయుక్త, విజిలెన్స్ కు ఫిర్యాదు చేశారు. విజిలెన్స్ అధికారులు పనులను పరిశీలించినా చర్యలు లేవు. కలెక్టర్ మాత్రం ఇరిగేషన్ ఏఈ రవికుమార్ ను ప్రభుత్వానికి సరెండర్ చేశారు.
- ▶ వైఎస్సార్ జిల్లా పులివెందుల మండలం తొండూరులో అధికార పార్టీ నాయకులు వాగులు, వంకలు, చెరువులు లేకపోయినా పొక్లెయిన్ల సహాయంతో రూ.కోట్లలో పనులు చేసినట్లు చెబుతున్నారు.

- ▶ వైఎస్సార్ జిల్లా జమ్మలమడుగు మండల పరిధి గూడెం చెరువు గ్రామంలోని గూడాదేవి చెరువులో గత ఏడాది టీడీపీ నాయకులు నీరు-చెట్టు పనుల్లో భాగంగా పూడికతీత చేపట్టారు. అయితే ఇరిగేషన్ శాఖాధికారుల అనుమతి లేకుండా పొక్లెయిన్లతో మట్టిని తరలించారు. గతంలో కూడా ఇక్కడ పూడికతీత పనులు చేపట్టి డబ్బులు దండుకున్నారు. దీనివల్ల రూ.5లక్షలు దుర్వినియోగమయ్యాయి.
- ▶ కర్నూలు జిల్లా హొళగుండ మండలంలో హెబ్బుటం, వందవాగిలి, చిన్నహ్యోట, పెద్దహ్యోట, ఎల్లార్తి, గజ్జెహళ్లి, లింగంపల్లి, సులువాయి, విరుపాపురం గ్రామాల పరిధిలో నీరు-చెట్టు కింద మొత్తం 65పనులను గుర్తించారు. ఇందుకోసం ప్రభుత్వం రూ.6కోట్లు కేటాయించింది. శేషగిరి, బసప్ప, ఈరన్న, వెంకటేశ్వర్లు, రామిరెడ్డి, ఈశ్వర్ గౌడ్ పేర్లతో పనులు పూర్తయ్యాయి. కొందరు అధికారులతో కలిసి టీడీపీ నేతలు పనులు పూర్తిచేసినట్లు చూపించి నాణ్యతకు తిలోదకాలిచ్చారు. 65పనుల్లో 45 కూడా పూర్తికాకుండానే రూ.5 కోట్లు లాగేశారు.
- ▶ కృష్ణాజిల్లా తిరువూరు మండలంలో మైసర్ ఇరిగేషన్ పరిధిలో 53 పనులు మంజూరు కాగా, రూ.4.58కోట్లు కేటాయించారు. వీటిలో 30 పనులు మాత్రమే పూర్తయినా అన్నింటికీ బిల్లులు మాత్రం సిద్ధం చేసేశారు.
- ▶ తూర్పుగోదావరి జిల్లా కోరుకొండ ఆర్డీసీ బస్టాండ్ నుంచి జంబూపట్నం బలరామయ్య చెరువు సప్లయ్ చానెల్ అభివృద్ధికి రూ.9లక్షలతో ప్రతిపాదించారు. రెండున్నర కిలోమీటర్ల కాలువలో తూతూమంత్రంగా పనులు చేసి మట్టిని అమ్ముకున్నారు. ఏడాది తిరక్కుండానే ఈ చానెల్ పూడికలతో నిండిపోయింది.
- ▶ విశాఖ జిల్లా అచ్యుతాపురం మండలంలోని చోడపల్లి చెరువుకు



**చినబాబు ఇలాకాలో**

**తమ్ముళ్ల ధమాకా**

స్వర్గీయ ఎస్పీరామారావు స్వగ్రామం నిమ్మ కూరులో చెరువు ఇది. ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు తన యుడు లోకేష్ దత్తత తీసుకున్నారు. అభివృద్ధి పేరుతో ఈ చెరువుని తెలుగుదేశం పార్టీ నాయకుడు ఒకరు అడ్డగోలుగా తవ్వేసి సొమ్ము చేసుకున్నాడు. పూడిక తీయడానికి ప్రభుత్వం రూ.8.5లక్షలు మంజూరు చేసింది. నిబంధనల ప్రకారం చెరువులో 3-4 మీటర్ల వరకు మాత్రమే పనులు చేపట్టాల్సి ఉండగా 10-15 మీటర్ల లోతు వరకు తవ్వేసుకొని మట్టిని విచ్చలవిడిగా అమ్మేసుకున్నాడు. ఇలా సదరు నాయకుడు దాదాపు రూ.70 లక్షలకు పైగా వెనకేసుకున్నాడు.

**అధికార పార్టీ నేతల మధ్య కలహాలు..**

నీరు చెట్టు పథకం అధికార పార్టీ నేతల మధ్య విభేదాలు సృష్టినోంది. మట్టి తవ్వకాల్లో అభిప్రాయభేదాలు తలెత్తుతున్నాయి. చివరికి బదిలీలు, విధుల నుంచి తొలగించడం వంటి ఘటనలు చోటుచేసుకుంటున్నాయి. గుంటూరు జిల్లా తెనాలి మండలం కంచర్లపాలెంలోని 5 ఎకరాల ఊర చెరువులో గతేడాది మట్టి తవ్వారు. 5,600 ట్రక్కుల మట్టిని తవ్వి ట్రక్కు రూ.600 చొప్పున విక్రయించారు. అధికార పార్టీకి చెందిన సర్పంచ్ కఠవరపు నిర్మలాకుమారి ప్రమేయం లేకుండా ఎంపీటీసీ కొత్త లక్ష్మీతులసి భర్తకు రూ.35 లక్షల ఆదాయం సమకూరింది. రూ.6 లక్షలతో చెరువు చుట్టూ కంచె వేయించారు. దీనిపై సర్పంచ్ వర్గం ఆగ్రహం చెందింది. పంచాయతీ కార్యదర్శిని బదిలీ చేయించి.. ఫీల్డు అసిస్టెంట్ ను విధుల నుంచి తొలగించారు.

సంబంధించి 2016-17లో రూ.22 లక్షల మేర పనులు చేశారు. సగం మట్టిని గట్టు చోడమాంబిక ఆలయ స్థలం కప్పేందుకు కేటాయించారు. మిగిలిన మట్టిని అమ్ముకుని సొమ్ము చేసుకున్నారు. ఎమ్మెల్యే పంచకర్ల రమేష్ బాబు అనుచరుడు వేగి మహేష్ ఈ పనులు చేపట్టారు. ఈ చెరువు కింద ఎలాంటి ఆయకట్టు లేదు. కేవలం మట్టి తవ్వకాలకే పూడిక తీత అన్నట్లుగా పనులు సాగాయి. మట్టి అమ్మకాల ద్వారా రూ.30లక్షల మేర సొమ్ము చేసుకున్నారు.

▶ విజయనగరం పెద చెరువు పనులన్నీ ఎమ్మెల్యే మీసాల గీత అక్క పెనుమజ్జి విజయలక్ష్మికి అప్పగించారు. టెండర్ లేకుండా ఎమ్మెల్యే సిఫారసుతో పనులు దక్కించుకున్నారు. 2016-17లో

నీరు-చెట్టు పనులకు రూ.1.6కోట్లు మంజూరయ్యాయి. 16 పనులను ఎమ్మెల్యే సోదరే చేపట్టారు. ఇక్కడి పనుల్లో అరకోటికి పైగా దుర్వినియోగం అయింది.

▶ చిత్తూరు జిల్లా పెద్ద పంజాణి మండలం కరసనపల్లి పంచాయతీలోని హనుమాన్ చెరువు మరమ్మతులకు 2015-16లో నీరు-చెట్టు కింద రూ.9లక్షలతో పనులు చేశారు. కాంక్రీట్ పనులు చేపట్టకుండా కట్టపై మట్టి పనులు చేసి వదిలేశారు. దీంతో కట్ట అంచులు కోతకు గురయ్యాయి. ఈ పనులను జన్మభూమి కమిటీ పేరుతో పెద్ద పంజాణి మండల టీడీపీ అధ్యక్షుడు శ్రీరాములు చేపట్టారు.

# రూ. 21,000 కోట్లు విద్యుత్తు కొనుగోలులో పంగ'నామా'లు

సింహపురి సంస్థ నుంచి 12 ఏళ్ల పాటు కొనుగోలు ఒప్పందం  
విద్యుత్ ధర యూనిట్కు రూ.4.80.. డిస్కంలపై రూ.21 వేల కోట్ల భారం  
సీఎం సన్నిహితుడికి దోచిపెట్టేందుకు పన్నాగం

ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబుకి అత్యంత సన్నిహితుడు, టీడీపీ మాజీ ఎంపీ నామా నాగేశ్వరరావుకు చెందిన సింహపురి ఎనర్జీస్ నుంచి విద్యుత్ కొనుగోలుకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం గ్రీన్ సిగ్నల్ ఇచ్చేసింది. ఈ సంస్థ నుంచి ఏకంగా 400 మెగావాట్ల కరెంటును కొనేందుకు అనుమతించింది. మార్కెట్లో ఎక్కడా లేని విధంగా యూనిట్కు రూ.4.80 చొప్పున చెల్లించేందుకు ఏమాత్రం వెనుకాడలేదు. అంతేకాదు ఏకంగా 12 ఏళ్ల కాలపరిమితితో విద్యుత్ కొనుగోలు ఒప్పందం(పీపీఏ) చేసుకుంది. ప్రభుత్వ నిర్ణయం వల్ల ఆంధ్రప్రదేశ్ విద్యుత్ పంపిణీ సంస్థల(డిస్కం)పై దాదాపు రూ.21 వేల కోట్ల అదనపు భారం పడనుంది. ఈ కొనుగోలు ఒప్పందాన్ని డిస్కంల తీవ్రంగా వ్యతిరేకించాయి. రాష్ట్రంలో ఇప్పటికే మిగులు విద్యుత్ ఉందని, ఇంకా కొనాల్సిన అవసరం ఏమిటని విద్యుత్ రంగ నిపుణులు విద్యుత్ నియంత్రణ మండలి (ఎపీఈఆర్ఎస్) ముందు అభ్యంతరాలు వ్యక్తం చేశారు. అయినప్పటికీ ఎపీఈఆర్ఎస్ హడావుడిగా హైదరాబాద్లో ప్రజాభిప్రాయ సేకరణ తంతు ముగించి, పీపీఏకు సంబంధించిన ఆదేశాలు జారీ చేసేసింది.

## సింహపురితో లాలూచీ

రాష్ట్రంలో భారీగా పరిశ్రమలొస్తాయని, విద్యుత్ డిమాండ్ పెరుగుతుందని డిస్కంలు అతిగా అంచనా వేశాయి. ఇబ్బడిముబ్బడిగా ప్రైవేటు ఉత్పత్తి సంస్థల నుంచి విద్యుత్ కొనుగోలు చేశాయి. ఇందులో భాగంగానే 2016 జనవరిలో 2,400 మెగావాట్ల కొనుగోలుకు టెండర్లు పిలిచాయి. 400 మెగావాట్ల విద్యుత్తును యూనిట్ రూ.4.35కు అందించేందుకు సింహపురి ఎనర్జీస్ సంస్థ ముందుకొచ్చింది. అయితే, అప్పటికే రాష్ట్రంలో మిగులు విద్యుత్ ఉంది. బహిరంగ మార్కెట్లో విద్యుత్ రేటు పడిపోయింది. ఈ నేపథ్యంలో సింహపురికి అత్యధికంగా చెల్లించడంపై సర్వత్రా విమర్శలొచ్చాయి. ఏపీ విద్యుత్ పంపిణీ సంస్థలు కూడా సింహపురి విద్యుత్పై అభ్యంతరాలు తెలిపాయి.

ఎపీఈఆర్ఎస్ జరిపిన ప్రజాభిప్రాయ సేకరణలోనూ తీవ్ర వ్యతిరేకత వచ్చింది. దీంతో 2017 నవంబర్లో ప్రభుత్వం తరపున ఇంధనశాఖ ముఖ్యకార్యదర్శి సింహపురి విద్యుత్పై వునరాలోచించుకుంటామని ఎపీఈఆర్ఎస్ కి లేఖ రాశారు. అప్పటి నుంచి ఈ వ్యవహారం ముందుకు సాగలేదు. 2018 ఆగస్టు మొదటి వారంలో ఉన్నట్టుండి ఇంధనశాఖ మనసు మార్చుకుంది. బిడ్డింగ్లో వచ్చిన సింహపురి విద్యుత్తును తీసుకోవాల్సిందేనంటూ కమిషన్కు లేఖ రాసింది. బిడ్డింగ్లో యూనిట్ రూ.4.35 ఉంటే... రూ.4.80 చొప్పున కొనుగోలు చేసేందుకు అంగీకరించింది. దీంతో కమిషన్ గుట్టుచప్పుడు కాకుండా ప్రజాభిప్రాయ సేకరణ ముగించి, ఆదేశాలిచ్చేసింది.

## కొనుగోలు అవసరమా?

రాష్ట్రంలో ఇప్పటికే విద్యుత్ లభ్యత ఏడాదికి 67,948 మిలియన్ యూనిట్లుగా ఉంది. కానీ, డిమాండ్ ఏడాదికి 57,018 మిలియన్ యూనిట్లు మాత్రమే. అంటే ప్రస్తుతం 10 వేల మిలియన్ యూనిట్ల మేర మిగులు కరెంటు ఉంది. కాబట్టి 8,700 మిలియన్ యూనిట్ల మేర జెన్కో ఉత్పత్తిని నిలిపివేస్తామని, మిగిలిన కరెంటును బహిరంగ మార్కెట్లో విక్రయిస్తామని డిస్కంలు తెలిపాయి. కానీ, ఒక్క యూనిట్ కూడా బయట అమ్మలేదు. తక్కువ ధరకు లభించే ఏపీ జెన్కో కరెంటును నిలిపివేసి మరీ ప్రైవేటు విద్యుత్ కొనుగోలును ప్రోత్సహిస్తున్నారు. సింహపురి నుంచి విద్యుత్ కొనుగోలు చేయడం వల్ల రోజూ 10 మిలియన్ యూనిట్ల మేర జెన్కో ఉత్పత్తికి బ్రేక్ పడుతుంది. సింహపురికి అత్యధికంగా చెల్లించడమే కాదు... ఏపీ జెన్కో విద్యుత్ ప్లాంట్లు ఉత్పత్తి ఆగిపోయి మరింత అప్పుల్లో కూరుకుపోయే ప్రమాదం ఉంది.



# రూ. 12,332.3 కోట్లు

## నామినేషన్ దే దామినేషన్

కమీషన్లు ఇచ్చేవారికి పనులు మాటమాత్రంగా అప్పగింప ఆర్థిక శాఖ అభ్యంతరాలు బేఖాతరు... కేబినెట్ తీర్మానాలతో అక్రమాలన్నీ సక్రమం

ఇరిగేషన్ విభాగం	రూ. 9,125 కోట్లు	కృష్ణా పుష్కరాలు	రూ. 254 కోట్లు	<b>మొత్తం రూ.</b> <b>12,332.3</b> <b>కోట్లు</b>
పంచాయతీరాజ్ విభాగం	రూ. 1,921 కోట్లు	గోదావరి పుష్కరాలు	రూ. 57 కోట్లు	
గ్రామీణ మంచినీటి సరఫరా	రూ. 350 కోట్లు	విద్యుత్ శాఖ	రూ. 50 కోట్లు	
విద్యాశాఖ	రూ. 320 కోట్లు	ఆర్టీసీ	రూ. 30 కోట్లు	
మార్కెటింగ్ శాఖ	రూ. 225 కోట్లు	ఆర్ అండ్ బీ	రూ. 30 లక్షలు	

**GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH**  
**ABSTRACT**

WRD - PIPRC- Package No. 7-Earth Work excavation, forming embankment and construction of CM & CD work including investigation, designing and estimation of PIRMC from Km 156.500 to Km 174.000- Estimation of canal in new alignment including excavation and formation of embankment, lining and CM & CD works in the U/s of Balerao tank to entrust the work to the existing agency M/s BSCPL Infrastructures Limited Orders - Issued.

**WATER RESOURCES (PROJECTS.I A2) DEPARTMENT**

**G.O.MS.No. 9** **Dated: 27-01-2017**  
**Read the following:**

From the ENC,PIP, Dowlaiswaram, Lr.No. ENC/PIP/DCE/OT1/AE1/RE/RMC, dated, 08-05-2016, 03-09-2016 and 15-11-2016.

3. The Engineer-in-Chief, Polavaram Irrigation Project has, therefore, requested for according necessary approval for taking up the work for an amount of Rs.56,45,96,650/- and also permission to entrust the above work to M/c BSCPL Infrastructures Ltd. with

**రూ. 56.4 కోట్ల విలువైన పోలవరం ప్రాజెక్టు పనులను నామినేషన్ పద్ధతిపై బిఎస్సీపీఎల్ ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్స్ కి కేటాయిస్తూ జారీ చేసిన జీవో నం. 9**

**GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH**  
**ABSTRACT**

WRD- PIPLMC - Package No.5 -Conducting detailed investigation, Preparation of Hydraulic Particulars, Designs and Engineering, preparation of Estimates and excavation of Main Canal formation of banks including canal lining and Construction of CM & CD works of Package No.5 from 93.700 to 111.000 + 487 m - Deletion proposals of balance work from original contractor M/s Sabir Dam & Water Works Construction Company, Hyderabad under 60 (c) of PS to APDSS- Entrustment of the balance works to M/s PSK-HES(JV) -Orders-Issued.

**WATER RESOURCES (PROJECTS.I A2) DEPARTMENT**

**G.O.Ms.No.113** **Dated: 30-11-2016**  
**Read the following:**

1) From the ENC,PIP, Dowlaiswaram, Lr.No.ENC/PIP/DCE2/OT.2/AE4/Package-5/05, Dt:26-09-2016 and 23-10-2016.  
2) Govt Memo.No. 19052/43/2016-PROJECTS-I-WRD, dated. 01-11-2016.

\*\*\*

4) Entrusting the deleted portion of work of Rs.142.88 Crores to the new agency M/s PSK- HES

**రూ. 142.88 కోట్ల విలువైన పనులను నామినేషన్ పద్ధతిపై పీఎస్కె -హెచ్ఈఎల్ (జాయింట్ వెంచర్)కు కేటాయిస్తూ జారీ చేసిన జీవో నం. 113**

ప్రకృతి వైపరీత్యాలు చోటు చేసుకున్న సమయంలో యుద్ధ ప్రాతిపదికన పూర్తి చేయాల్సిన పనులను మాత్రమే నామినేషన్ పై కాంట్రాక్టర్లకు అప్పగించాలన్నది నిబంధన. అదీ రూ.లక్షలోపు విలువైన పనులను ఈఈ, రూ.5 లక్షల్లోపు విలువైన పనులను ఎస్ఈ స్థాయి అధికారికి నామినేషన్ పై అప్పగించే వెసులుబాటు ఉంటుంది. కానీ తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఈ నిబంధనను తుంగలో తొక్కింది. కమీషన్లు ఇచ్చే కాంట్రాక్టర్లకు పనులను నామినేషన్ పై కట్టబెట్టడం ప్రారంభించింది. సాగునీటి ప్రాజెక్టుల పనుల్లో పోలవరం దగ్గర నుంచీ నీరు-ప్రగతి వరకూ నామినేషన్ దే దామినేషన్. పరిపాలన అనుమతి లేకుండానే మాట మాత్రంగా వేలాది కోట్ల రూపాయల పనులు కమీషన్లు ఇచ్చే వారికి అప్పగించడం.. బిల్లులు చెల్లించేందుకు ఆర్థిక శాఖ అభ్యంతరం వ్యక్తం చేస్తే కేబినెట్

తీర్మానంతో అక్రమాలన్నీ ఆమోదింపజేసుకోవడం.. కమీషన్లు కొట్టేయడం ప్రభుత్వానికి రివాజుగా మారింది. ఒక్క ఇరిగేషన్ విభాగంలోనే మూడేళ్లలో రూ.9,125 కోట్ల విలువైన పనులను టెండర్ల ద్వారా కాకుండా అయిన వారికి నామినేషన్ పై కట్టబెట్టి రూ.వెయ్యి కోట్లకుపైగా కొట్టేశారు. మిగిలిన విభాగాలలోనూ ఇదే తరహాలో నామినేషన్ పై రూ. కోట్ల మేర పనులు కట్టబెట్టి కమీషన్లు మింగేశారు.

### వేల కోట్ల పనులు ధారాదత్తం

ప్రభుత్వం పరిపాలన అనుమతి ఇచ్చాక.. టెండర్లను నిర్వహించి కాంట్రాక్టర్లను ఎంపిక చేసిన తర్వాత పనులు ప్రారంభించడం రివాజు. కానీ.. చంద్రబాబు అధికారంలోకి వచ్చాక కమీషన్లు ఇచ్చే వారికి మాటమాత్రంగా వేలాది కోట్ల విలువైన పనులు కట్టబెట్టారు.

చేసిన పనులకు బిల్లులు చెల్లించాలని జలవనరుల శాఖ ప్రతిపాదనలు పంపడం.. పరిపాలన అనుమతి లేకుండా చేపట్టిన పనులకు బిల్లులు చెల్లించలేమని ఆర్థిక శాఖ తెగిసిచెప్పడం.. కేబినెట్ లో ఆ పనులపై ఆమోదముద్ర వేసి బిల్లులు చెల్లించేసి కమీషన్లు దండుకోవడం చంద్రబాబుకు రివాజుగా మారింది. కృష్ణా పుష్కరాల ఘాట్ల నిర్మాణంలో రూ.254 కోట్ల విలువైన పనులను ఇదే రీతిలో కాంట్రాక్టర్లకు అప్పగించి కమీషన్లు దండుకున్నారు. గోదావరి పుష్కరాలలో రూ. 57 కోట్ల మేర పనులను నామినేషన్ పై అప్పగించి కమీషన్లు కైంకర్యం చేశారు. హంద్రీ-నీవా సుజల స్రవంతి పథకం రెండో దశలో మడకళిర బ్రాంచ్ కెనాలకు నీటిని ఎత్తిపోసేందుకు అవసరం లేకున్నా అదనంగా మరో 0ల్టి(52ఏ)ను చేసిన కాంట్రాక్టర్ కు ఉత్తినే రూ.52.41 కోట్లు దోచిపెట్టారు.

**నామినేషన్ పద్ధతిపై మక్కువ**

1995 నుంచి 2004 వరకూ పనికి ఆహారపథకం, నీరు-మీరు పథకాల కింద టీడీపీ నేతలు, కార్యకర్తలకు నామినేషన్ పై దొడ్డిదారిన పనులు కట్టబెట్టి వేలాది కోట్ల రూపాయలు దోచుకున్న అదే విధానాన్ని ఇప్పుడు కూడా బాబు కొనసాగిస్తున్నారు. 20014-15, 20015-16, 2016-17, 2017-18లో నీరు-ప్రగతి కింద రూ.2,465 కోట్ల పనులను నామినేషన్ పై కట్టబెట్టారు. ఇందులో 2017-18లోనే రూ.1,238 కోట్ల పనులు నామినేషన్ పై అప్పగించారు. పోలవరం కుడి కాలువలో ఆరు, ఏడు ప్యాకేజీల్లో రూ.578 కోట్ల పనులను బొల్లినేని శీనయ్య వంటి వారికి నామినేషన్ పద్ధతిలో కట్టబెట్టారు. ఎడమ కాలువలో ఐదో ప్యాకేజీ కింద రూ.142.88 కోట్ల విలువైన పనులను ఆర్థిక మంత్రి యనమల రామకృష్ణుడు వియ్యంకుడు, మైదుకూరు టీడీపీ నియోజకవర్గ ఇన్చార్జ్ పుట్టా సుధాకర్ యాదవ్ కు నామినేషన్ పై కట్టబెట్టారు. పోలవరం హెడ్ వర్క్ లో రూ.5,535.41 కోట్ల విలువైన పనులను టీడీపీ ఎంపీ రాయపాటికి చెందిన ట్రాన్స్మిట్రాయ్ ను అడ్డుపెట్టుకుని.. పాట్ మిస్టర్, పెంటా, బావర్, ఎల్ అండ్ టీ, బీకెన్, కెల్లర్, త్రివేణి వంటి సంస్థలకు కట్టబెట్టారు.

**పంచాయతీరాజ్ విభాగంలో రూ. 1,921 కోట్లు**

పంచాయతీరాజ్ ఇంజనీరింగ్ విభాగంలో సిమెంట్ రోడ్లు, మండల పరిషత్, నగర పంచాయతీ కార్యాలయ బిల్డింగ్లు, అంగన్ వాడీ భవనాల నిర్మాణాలకు సంబంధించి మూడేళ్లలో రూ. 1,921 కోట్ల పనులను నామినేషన్ పద్ధతిన అప్పగించారు. ఉపాధి పథకం నిధులను దారి మళ్లించి వాటిని నామినేషన్ పై కట్టబెట్టారు.

**గ్రామీణ మంచినీటి సరఫరాలలో రూ. 350 కోట్లు**

గ్రామీణ మంచినీటి సరఫరా విభాగంలో మూడేళ్లలో రూ.350 కోట్ల మంచినీటి పరికరాల నిర్వహణ పనులను నామినేషన్ పై

అప్పగించారు.

**విద్యాశాఖలో రూ. 320 కోట్లు**

విద్యాశాఖలో సర్వశిక్ష అభియాన్ నిధులు రూ. 2,600 కోట్ల మేర వచ్చాయి. అందులో రూ. 320 కోట్లమేర పనులను నామినేషన్ పై అప్పగించారు. విద్యార్థులకు రూ. 180 కోట్లతో దుస్తులు, బోధనోపకరణాలకు రూ. 30 కోట్లు, డీకావో, డీడీకాటలకు ట్యాబ్లెట్లకు రూ. 25 కోట్లు, స్కూళ్లలో ఫర్నిచర్ కు రూ.30 కోట్లు, లైబ్రరీ బుక్స్ కు రూ.20కోట్లు, డిజిటల్ తరగతుల కోసం రూ.30 కోట్లు, కేజీబీవీలో సోలార్ పరికరాలకు రూ. 5 కోట్లు.. మేర పనులను పలు ఏజెన్సీలకు నామినేషన్ పై అప్పగించారు.

**మార్కెటింగ్ శాఖలో రూ. 225 కోట్లు**

నామినేషన్ విధానంతో రాష్ట్రంలోని వ్యవసాయ మార్కెట్ కమిటీల ఆదాయాన్ని చైర్మన్లు కొల్లగొట్టారు. తమకు అనుకూలమైన కాంట్రాక్టర్లు, టీడీపీ కార్యకర్తలు, నాయకులకు పనులు కేటాయిస్తున్నారు. రాష్ట్రంలోని 191 వ్యవసాయ మార్కెట్ కమిటీలకు సాలీనా రూ.500 కోట్ల వరకు ఆదాయం వస్తుంటే రూ.100 కోట్ల నిధులను సాంఘిక పనులకు కేటాయిస్తూ అందులో రూ.75 కోట్లను నామినేషన్ పైనే కట్టబెట్టారు.

**విద్యుత్ శాఖలో రూ.50 కోట్లు**

విజయవాడలో ఏపీ విద్యుత్ ఇంటీరియర్ డెకరేషన్ కాంట్రాక్టు రూ. 25 కోట్లు, విద్యుత్ లైన్ల కోసం మళ్లీ తవ్వకం పనులకు రూ. 5 కోట్లు, డిస్కం లో వివిధ పనులకు రూ.20 కోట్లు నామినేషన్ పై వివిధ కంపెనీలకు అప్పగించారు.

**ఆర్డీసీలో రూ. 30 కోట్లు**

రాష్ట్రంలో ఆర్డీసీ బస్టాండ్ల అభివృద్ధి పేరిట మొత్తం రూ. 30 కోట్ల విలువైన పనుల్ని నామినేషన్ పై అప్పగించారు. టెక్నోపై రూపాయి వంతున పనులు చేసిన రూ.60 కోట్ల సెన్లలో రూ.30 కోట్ల మేర నిధుల్ని నామినేషన్ పై అప్పగించారు. అప్పటి ఎండీ, ప్రస్తుత డీజీపీ నండూరి సాంబశివరావు సమీప బంధువులకు నామినేషన్ పై పనులు కట్టబెట్టారు. రూ.14 కోట్ల నిధులతో చేపట్టిన ఆర్డీసీ హౌజ్ నిర్మాణ పనుల్ని కూడా నామినేషన్ విధానంలో అప్పగించారు.

**ఆర్ అండ్ బీలో రూ. 30 లక్షలు**

రహదారులు, భవనాల శాఖలో గోదావరి పుష్కరాల సమయంలో రూ.30 లక్షల మేర పనుల్ని నామినేషన్ విధానంలో అప్పగించారు. ఉద్దేశపూర్వకంగా టెండర్లను తాత్సారం చేసి రూ.పది లక్షల వంతున పనుల్ని విభజించి పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలో తాడేపల్లి గూడెం, నర్సాపురం ప్రాంతాల్లో రోడ్లను నామినేషన్ పై అప్పగించారు.

# రూ. 11,625 కోట్లు పవన విద్యుత్ మూల్యం

అవసరం లేకపోయినా 41 పీపీఏలకు సర్కారు పచ్చజెండా

పవన విద్యుత్ కొనుగోళ్ల విషయంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వ తీరు చూసినవారు నివ్వెరపోతున్నారు. నష్టదాయకం కాబట్టి పవన 'విద్యుత్ కొనుగోలు ఒప్పందాలు' వద్దని విద్యుత్ నిపుణులు ప్రభుత్వానికి మార్చి 3, 2017న లిఖితపూర్వకంగా నివేదించారు. అప్పటికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వెనక్కి తగ్గింది. కానీ అది తాత్కాలికమేనని తర్వాత తెలిసింది. అంతా సద్దుమణిగాక పవన విద్యుత్ పీపీఏలకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పచ్చజెండా ఊపిసింది. అదీ రెట్టింపు కంటే అధిక ధరకు కొనుగోలు చేసేందుకు. గుజరాత్ లో తక్కువకే పవన విద్యుత్ దొరుకుతున్నా ఇలా ఎక్కువ ధరకు కొనుగోలు చేయడానికి పీపీఏలు ఎందుకు కుదుర్చుకున్నారు? పోనీ రాష్ట్రంలో ఏమన్నా విద్యుత్ కొరత ఉందా అంటే లేదు. సమీప భవిష్యత్ లో కొరత వచ్చే సూచనలూ లేవు. అయినా ఈ అడ్డగోలు కొనుగోలు ఒప్పందాల వెనక ఉన్న మతలబేమిటి?

## 41 పీపీఏలకు ఆమోదం..

విద్యుత్ రంగ నిపుణులు అభ్యంతరం తెలిపినా పట్టించుకోకుండా ఆంధ్రప్రదేశ్ విద్యుత్ నియంత్రణ మండలి (ఏపీఈఆర్ఎస్) 41 పీపీఏలకు అనుమతించింది. రాష్ట్రంలో విద్యుత్ కు డిమాండ్ ఏ మాత్రం పెరగలేదు.. కొరతనేదే లేదు. అయినా అధిక ధర చెల్లించి ప్రైవేట్ గా ఇలా పవన విద్యుత్ కొనుగోలుకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సిద్ధం కావటంపై అనేక సందేహాలు వ్యక్తమవుతున్నాయి. దీనివల్ల పెద్ద ఎత్తున భారం పడుతుందని అభ్యంతరం వ్యక్తం చేసిన ఇంధన శాఖ కూడా మనసు మార్చుకుని కొనుగోలుకు పచ్చజెండా ఊపడం వెనుక ప్రభుత్వ

పెద్దలు ఉన్నారని వినిపిస్తోంది. ఇలాంటి నష్టదాయకమైన పీపీఏల ఫలితంగా ధర్మల్ విద్యుత్ యూనిట్ల ఉత్పత్తి వ్యయంతోపాటు అప్పులు కూడా పెరిగే ప్రమాదం ఉందనే ఆందోళన వ్యక్తమవుతోంది. పొరుగున ఉన్న కర్నాటక సహా అనేక రాష్ట్రాలు ఇలాంటి నష్టదాయకమైన పీపీఏలకు దూరంగా ఉంటున్నాయి. చౌకగా లభించే

చోటీ విద్యుత్ కొనుగోలు చేస్తున్నాయి.

**యూనిట్ రూ.2.43కే అందుబాటులో ఉన్నా..**

మన రాష్ట్రంలో పవన విద్యుత్ ఏడాదికి 6 వేల మిలియన్ యూనిట్లకుపైగా ఉత్పత్తి అవుతోంది. వాస్తవానికి 2014 తర్వాత పవన విద్యుత్ ఉత్పత్తిలో పోటీ వచ్చింది. దీంతో అన్ని రాష్ట్రాల్లో పవన విద్యుత్ ధరలు తగ్గుతున్నాయి. గుజరాత్‌లో సోలార్ ఎనర్జీ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా (సెకీ) ఇటీవల ఓపెన్ బిడ్డింగ్‌కి పిలవగా పవన విద్యుత్ యూనిట్ రూ. 2.43 చొప్పున 500 మెగావాట్లను సరఫరా చేస్తామని ఉత్పత్తిదారులు ముందుకొచ్చారు. స్ప్రింగ్ ఎనర్జీ ప్రై వేట్ లిమిటెడ్, కేపీ ఎనర్జీ లిమిటెడ్ రూ.2.43కే సరఫరా చేస్తామని ముందుకొచ్చాయి. అంటే ఆ రేటుకు కొనుగోలు చేసేందుకు మనకూ అవకాశం ఉంది. కానీ మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మాత్రం యూనిట్ రూ.4.84 చొప్పున కొనుగోలు చేసేందుకు తాజా పీపీఏలలో సిద్ధపడింది. అంటే ఒక్కో యూనిట్‌కు రూ.2.41 చొప్పున అధికంగా చెల్లించేందుకు రాష్ట్ర సర్కార్ సిద్ధమైందన్నమాట.

**అదనంగా దోచిపెట్టేది రూ.11,625 కోట్లు..**

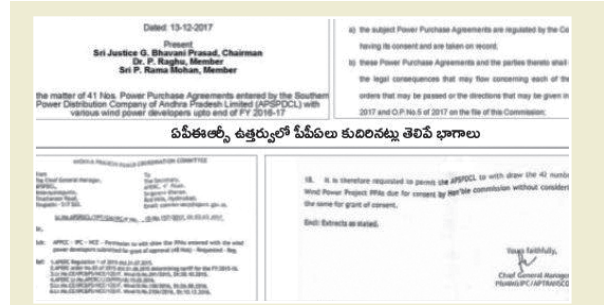
ఈ పీపీఏలను 25 ఏళ్లకు కుదుర్చుకోవాలని విద్యుత్ పంపిణీ సంస్థలను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆదేశించింది. 41 పీపీఏల ద్వారా మొత్తం 840 మెగావాట్ల విద్యుత్‌ను కొనుగోలు చేస్తారు. ఒక్కో మెగావాట్‌కు 2.3 మిలియన్ యూనిట్ల విద్యుత్ వస్తుంది. 840 మెగావాట్లకు 1,932 మిలియన్ యూనిట్ల విద్యుత్‌ను డిస్కంలకు ప్రైవేట్ సంస్థలు అంటగడతాయి. ఒక్కో యూనిట్‌కు అదనంగా రూ.2.41 చెల్లించటం ద్వారా 1,932 మిలియన్ యూనిట్లకు ఏటా రూ.465 కోట్లు అప్పునంగా ప్రైవేటు సంస్థలకు ఇవ్వాలి ఉంటుంది. ఏడాదికి రూ.465 కోట్లు అంటే.. 25 ఏళ్లకు చెల్లించే అదనపు వ్యయం రూ.11,625 కోట్లు అన్నమాటేగా.

**భారీగా ముట్టిన ముడుపులు?**

ఎలాంటి బిడ్డింగ్‌లు లేకుండా ప్రైవేటు విద్యుత్ సంస్థలకు రూ.11,625 కోట్లు చెల్లించేందుకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సిద్ధపడడానికి కారణం భారీగా ముడుపులు చేతులు మారడమే. పవన విద్యుత్ కొనుగోలు ఒప్పందాలపై తొలుత అభ్యంతరాలు వ్యక్తం చేసిన రాష్ట్ర విద్యుత్ సమన్వయ కమిటీ ఆ తర్వాత ఆమోదం తెలపడం వెనక కూడా రాష్ట్ర ప్రభుత్వ పెద్దల ఒత్తిడి ఉంది. విద్యుత్ ఉత్పత్తిదారులు ముఖ్యమంత్రిని కలిసిన తర్వాత ప్రైవేట్ పవన విద్యుత్తు కొనుగోలుకు అంగీకరించటం ఈ ఆరోపణలకు ఊతమిస్తోంది.

**అసలు అదనపు విద్యుత్ అవసరమేమిటి?**

రాష్ట్రంలో 2017-18లో 57 వేల మిలియన్ యూనిట్ల డిమాండ్ ఉంటుందని అంచనా వేస్తే వాస్తవ వినియోగం 52 వేల మిలియన్



**పవన విద్యుత్ డెవలపర్లతో పీపీఏలు కుదుర్చుకోవడానికి అనుమతి కోరుతూ ఏపీఎన్‌పీడిసీఎల్ చీఫ్ జనరల్ మేనేజర్ నుంచి ఏపీఈఆర్‌సీ సెక్రటరీకి అందిన లేఖ**

యూనిట్లు దాటలేదు. 2018-19పై కూడా డిస్కంలు ఇదే స్థాయిలో 61 వేల మిలియన్ యూనిట్ల అవసరం ఉంటుందని అతిగా అంచనా వేశాయి. అయినప్పటికీ ఈ డిమాండ్‌ను తట్టుకునేందుకు ఏపీ జెన్‌కో ధర్మల్, హైడల్ యూనిట్లు సిద్ధంగా ఉన్నాయి. రాష్ట్రంలో రోజుకు సగటున 156 మిలియన్ యూనిట్ల విద్యుత్ డిమాండ్ ఉంటే ధర్మల్ ద్వారా 96 మిలియన్ యూనిట్ల ఉత్పత్తికి అవకాశం ఉంది. కేంద్రం నుంచి చౌకగా మరో 48 మిలియన్ యూనిట్లు అందుతున్నాయి. జల విద్యుత్ ద్వారా 17 మిలియన్ యూనిట్ల ఉత్పత్తికి అవకాశం ఉంది. వీటి ద్వారా యూనిట్ విద్యుత్తు సగటున రూ.3.50 లోపే అభిస్తుంది. డిమాండ్ కంటే ఇంకా ఐదు మిలియన్ యూనిట్లు మిగులు ఉండే అవకాశం ఉంది. అలాంటప్పుడు డిమాండ్ లేకుండా విద్యుత్తు కొనుగోలు చేసి ఏం చేస్తారనే ప్రశ్నకు జవాబు లేదు.



# రూ. 1,031 కోట్లు..

## తాత్కాలిక సచివాలయం పేర దోపిడీ

ఆరు లక్షల చ. అడుగులు రూ. 120 కోట్లతో పూర్తికావలసింది రూ. 1,151 కోట్లు వెచ్చించారు

చదరపు అడుగుకు రూ. 2 వేలు ఖర్చుచేయాల్సింది.. రూ.19,183 ఖర్చుచేశారు

నాణ్యతలేని తాత్కాలిక నిర్మాణం చిన్నచినుకుకే చిల్లులుపడిపోయింది..



చిన్న వానకే నీట మునిగిన సచివాలయం, కూలిన గోడ

వెలగపూడిలో తాత్కాలిక సచివాలయ భవనాన్ని దేశంలో ఎక్కడా లేనంత 'ఘనం'గా చదరపు అడుగుకు రూ. 19,183 వెచ్చించి మరి నిర్మించారు. బాబుగారి పటాబోపం చూసి ప్రపంచమంతా ముక్కున వేలేసుకుంది. బాజా భజంత్రీలు ఆకాశమెత్తున ప్రచారం చేశాయి. అది తాత్కాలిక భవనమేనని ముఖ్యమంత్రి చెబుతున్నందున దానికి అంత దుబారా పనికి రాదని ప్రతిపక్షం, మీడియా అరచి గేపెట్టినా పట్టించుకోలేదు. బాబుగారి బండారం ఒక్క వానతో బట్టబయలయ్యింది. చిన్న చినుకు పడగానే సచివాలయం అల్లకల్లోలంగా మారింది. చిల్లులు పడిపోయి గదులన్నీ తడిసి ముద్దయ్యాయి. ఖర్చుపెట్టిన సొమ్ములన్నీ 'బాబు'ల జేబుల్లోకి వెళ్లిపోయాయని ఈ ఉదంతం మరోమారు రుజువుచేసింది.

తాత్కాలిక సచివాలయంలో సీఎం బ్లాకుతో పాటు ఆసెంబ్లీ, మండలి, మిగిలిన శాఖల భవనాలన్నీ జీ ప్లస్ వన్ విధానంలో ఆరు లక్షల చదరపు అడుగుల్లో నిర్మించారు. ఎల్ అండ్ టీ, షాహ్రూద్దీ పల్లోంజి వంటి సంస్థలు నిర్మాణం చేపట్టాయి.. చదరపు అడుగు రూ.2వేల చొప్పున లెక్క వేసుకుంటే ఆరు లక్షల చదరపు అడుగులకు

గాను రూ.120 కోట్లు ఖర్చవుతుంది. చదరపు అడుగుకు ఎంత విలాసవంతమైన నిర్మాణం (ఏసీలు, ఇతర ఇంటీరియర్ అన్నీ కలిపి) అనుకున్నా రూ.5 వేలకు మించదని బిల్లర్లు చెబుతున్నారు. తాత్కాలిక సచివాలయ నిర్మాణం రూపు రేఖలను, అందులో కల్పించిన సదుపాయాలను బట్టి చూస్తే చదరపు అడుగుకు రూ.2వేలకు మించదని నిపుణులు చెబుతున్నారు. కానీ చదరపు అడుగుకు ఎంత ఖర్చు చూపించారో తెలుసా? రూ. 19,183. ఇప్పటికే సచివాలయ భవనాల నిర్మాణాలకు రూ.281 కోట్లు చెల్లించారు. అదనంగా మరో రూ.370 కోట్లు మంజూరు చేయాలని ఆర్థిక శాఖకు సీఆర్డీఏ ప్రతిపాదనలు చంపింది. దీనికి అదనంగా పచ్చదనం, మంచినీటి పైపుల పేరుతో మరో రూ. 500 కోట్లు అడిగారు. అంటే మొత్తం భవనాల నిర్మాణాలకు రూ.1,151 కోట్లు ఖర్చు చేస్తున్నారన్నమాట. దీని ప్రకారం చదరపు అడుగుకు రూ.19,183 లెక్క తేలింది. చంద్రబాబునాయుడు ప్రభుత్వం ఎంత అవినీతికి పాల్పడుతున్నదో.. ఏ మేర ప్రజాధనాన్ని దుబారా చేస్తున్నదో తెలుసుకోవడానికి ఇదొక్క ఉదాహరణ చాలు.

## అంతకంతకు పెరిగిన అంచనా వ్యయం

ముందుగా వేసుకున్న అంచనాల ప్రకారం రూ.181 కోట్లతో వెలగపూడిలోని తాత్కాలిక సచివాలయ భవనాలు పూర్తి చేయాల్సి ఉంది. 2016 జూన్ లోగా హైదరాబాద్ నుంచి ఉద్యోగులను తరలించేందుకు వీలుగా ఈ నిర్మాణాలను పూర్తి చేయాలంటే ఎల్ అండ్ బీ, పల్లంజి సంస్థల ద్వారానే సాధ్యమని సీఎం చంద్రబాబు, మున్సిపల్ మంత్రి నారాయణలు తేల్చి చెప్పారు. నిర్మాణాలను త్వరగా పూర్తి చేయాలంటే అదనంగా రూ.40 కోట్లు ఇవ్వాలని నిర్ణయం తీసుకున్నారు. అంటే వ్యయాన్ని రూ.221 కోట్లకు పెంచారన్న మాట. అయినా జూన్ లోగా పనులు పూర్తి కాలేదు. చంద్రబాబు, నారాయణ స్వయంగా పర్యవేక్షించి సెప్టెంబరులోగా తూతూ మంత్రంగా సచివాలయ పనులు పూర్తి చేశారు. అప్పటికీ సీఎం కార్యాలయం, అసింబ్లీ, మండలి భవనాలు పూర్తి కాలేదు. అయినా మరో రూ.60 కోట్ల అంచనా వ్యయం పెంచి రూ.281 కోట్లను నిర్మాణ సంస్థలకు చెల్లించింది. అక్కడికి వారి దాహం తీరలేదు. తాత్కాలిక సచివాలయాన్ని పూర్తి చేసేందుకు అదనంగా రూ.370.69 కోట్లు

కావాలని ఆర్థిక శాఖకు సీఆర్ డీఏ ప్రతిపాదనలు పంపింది. అంతే కాకుండా రోడ్లు, పచ్చదనం, తుళ్లూరు ఎత్తిపోతల పథకం నుంచి మంచినీటి కోసం ఫైవ్ లైన్, ఇతర నిర్మాణాలకు మరో రూ.500 కోట్ల మేర ఖర్చు చేస్తున్నారు. అంటే మొత్తం రూ.1,151 కోట్ల మేర తాత్కాలిక సచివాలయానికి ఖర్చు చేస్తున్నారన్నమాట. రూ.120 కోట్లతో పూర్తి కావలసిన తాత్కాలిక నిర్మాణానికి రూ. 1,151 కోట్లను ఖర్చుచేస్తున్నారంటే రూ.1,031 కోట్లను కైంకర్యం చేయడం కోసమేనని అర్థంకావడం లేదా?

## నాణ్యతకు పాతర.. అవినీతి జాతర..

జీ ఫ్లస్ వన్ నిర్మాణంతో ఆరు లక్షల చదరపు అడుగుల్లో నిర్మించిన తాత్కాలిక సచివాలయ నిర్మాణాల్లో భారీ దోపిడీ జరిగిందని ఉన్నత స్థాయి అధికారులే వ్యాఖ్యానిస్తున్నారు. సీఎం చంద్రబాబు కొలువు దీరిన బ్లాక్ లోని సాధారణ పరిపాలన విభాగంలో గోడలు బీటలు వారాయి. బాత్ రూంలు, లిఫ్ట్ల ఏర్పాటులోనూ నాణ్యత లేమి కొట్టొచ్చినట్లు కనిపిస్తుంది. ఈ నిర్మాణాలకు చదరపు అడుగుకు రూ.19,183 వరకు ఖర్చు చేశారు.

# రూ. 9,000 కోట్లు

## శాశ్వత భవనాల టెండర్లలో గోల్ మార్

ప్రాథమిక అంచనా.. రూ.9,000 కోట్లు.. దీనిని రెట్టింపు వరకు పెంచుకుని సగం వరకు

కమీషన్లుగా కొట్టేసేందుకు వీలుగా నిబంధనలు..

రాష్ట్ర రాజధాని అమరావతిలో తాత్కాలిక సచివాలయం, శాసన సభ, శాసన మండలి నిర్మాణ పనులను కావాల్సిన వారికి కట్టబెట్టి భారీగా కమీషన్లు జేబులో వేసుకున్న ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు నాయుడు ఇప్పుడు ప్రభుత్వ శాశ్వత భవనాల సముదాయం నిర్మాణ పనులపై కన్నేశారు. తన కోటరీ లోని కాంట్రాక్టు సంస్థలకు ఉన్న అర్హతలనే టెండర్ నిబంధనలుగా మార్చేశారు. అంతేకాదు పనుల అంచనా వ్యయాన్ని పెంచుకునే వెసులుబాటును కూడా కల్పించారు. చంద్రబాబు ప్లాన్ ప్రకారం.. కోటరీలోని సంస్థలకు తప్ప ఇతరులకు పనులు దక్కే అవకాశం లేదన్న మాట. రూ.9,000 కోట్లతో చేపట్టే శాశ్వత భవనాల సముదాయం పనులను కోటరీలోని కాంట్రాక్టర్లకే అప్పగించి, అంచనా వ్యయాన్ని రెండు రెట్ల వరకు పెంచేసి, ఆ మేరకు కమీషన్లు కొల్లగొట్టేందుకు సన్నద్ధమవుతున్నారు. తమ అక్రమాలకు ప్రభుత్వ నియమ నిబంధనలు అడ్డురాకుండా చూసేందుకు ప్రాజెక్టు

మేనేజ్ మెంట్ కన్సల్టెన్సీలను(పీఎంసీ) నియమించుకుంటున్నారు. తాము ఎంపిక చేసిన సంస్థలే పీఎంసీలుగా ఎంపికయ్యేలా టెండర్ నిబంధనలు రూపొందించారు.

## అంచనా వ్యయంలో మార్పులు చేర్పులు

ప్రభుత్వ శాశ్వత భవనాల సముదాయం నిర్మాణ పనులు చేసేందుకు ఆసక్తి ఉన్న కాంట్రాక్టర్ల నుంచి దరఖాస్తులను ఆహ్వానిస్తూ రాజధాని ప్రాంత అభివృద్ధి ప్రాధికార సంస్థ(సీఆర్ డీఏ) టెండర్ నోటిఫికేషన్ జారీ చేసింది. ఫోస్టర్స్ పార్ట్నర్స్ సంస్థ రూపొందించిన డిజైన్(ఆకృతులు) ఆధారంగా 1,02,89,003 చదరపు అడుగుల్లో శాసనసభ, శాసన మండలి, రాజ్ భవన్, హైకోర్టు, సచివాలయం, ముఖ్యమంత్రి నివాసంతోపాటు మంత్రులు, ఎమ్మెల్యేలు, ఎమ్మెల్యేలు, అధికారుల నివాసాల సముదాయం నిర్మాణానికి దాదాపు రూ.

9,000 కోట్లతో తయారు చేసిన అంచనాలను కాంట్రాక్టర్లకు అందించి, వారి సూచనల మేరకు మార్పులు చేర్పులు చేస్తారు. ఆ తర్వాత ప్రభుత్వ శాశ్వత భవనాల సముదాయం నిర్మాణానికి పిలిచే టెండర్లలో ఈ కాంట్రాక్టర్లకు మాత్రమే పాల్గొనే అర్హత ఉంటుందని ప్రభుత్వం పేర్కొంది.

### కోటరీ సంస్థల అర్హతలే టెండర్ నిబంధనలు

ఒక ప్రాజెక్టు అంతర్గత అంచనా విలువను నిర్ణయించి.. ఈపీసీ లేదా ఎల్ఎస్ ఓపెస్ చద్దతిలో టెండర్లు పిలవడం సాధారణం. కానీ, ప్రభుత్వ భవనాల సముదాయం పనుల టెండర్లలో చంద్రబాబు సరికొత్త విధానానికి తెరలేపారు. ఇందులో భాగంగా చేపట్టే వివిధ నిర్మాణాల పనులు చేసేందుకు ఆసక్తి ఉన్న కాంట్రాక్టర్లు దరఖాస్తు చేసుకోవాలని ప్రభుత్వం కోరింది. కానీ, దరఖాస్తు చేసుకోవడానికి నిబంధనలు విధించింది. గత పదేళ్లుగా సివిల్ ఇంజనీరింగ్ నిర్మాణ వ్యాపారం చేస్తూ.. 2012-13 నుంచి 2016-17 వరకూ కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ రంగాల్లో ఒకే ఏడాదిలో రూ.400 కోట్ల విలువైన ఇదే రకమైన మూడు ప్రాజెక్టులు గానీ, రూ.600 కోట్ల విలువైన రెండు ప్రాజెక్టులు గానీ, రూ.800 కోట్ల విలువైన ఒక ప్రాజెక్టు గానీ పూర్తి చేసిన కాంట్రాక్టర్లు మాత్రమే దరఖాస్తు చేసుకోవాలని షరతు విధించింది. 2012-13 నుంచి 2016-17 వరకూ 10 లక్షల చదరపు అడుగుల విస్తీర్ణంలో డిజైన్లు రూపొందించి, భవనాల నిర్మాణం చేసి ఉండాలని మరో నిబంధన పెట్టింది. గత పదేళ్లలో ఏటా రూ.300 కోట్ల మేర లాభాలు గడించి ఉండాలని, బ్యాంకుల్లో రూ.300 కోట్ల నగదు నిల్వలు ఉన్న కాంట్రాక్టర్లకే దరఖాస్తు చేసుకునే అర్హత ఉంటుందని ఇంకో షరతు విధించింది. ఇవన్నీ గమనిస్తే చంద్రబాబు కోటరీలోని కాంట్రాక్టర్లకే ఈ అర్హతలు ఉన్నట్లు స్పష్టమవుతోంది.

### ఒక్కో పీఎంసీకి రూ.50 కోట్లు

శాశ్వత భవనాల సముదాయం పనుల టెండర్లకు సమాంతరంగా 34,78,903 చదరపు అడుగుల్లో సచివాలయం, శాఖాధిపతుల (హెచ్ఎంఓ) కార్యాలయాల నిర్మాణ పనులు, రాజ్ భవన్, ముఖ్యమంత్రి నివాసం, స్పీకర్, మండలి చైర్మన్, మంత్రులు, హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి, న్యాయమూర్తులు, అధికారుల నివాస భవనాల సముదాయాల నిర్మాణ పనుల పర్యవేక్షణకు వేర్వేరుగా ప్రాజెక్టు మేనేజ్మెంట్ కన్సల్టెన్సీ(పీఎంసీ)ల ఎంపికకూ రెండు టెండర్లు పిలిచారు. తాము ఎంపిక చేసిన సంస్థలే పీఎంసీలుగా ఎంపికయ్యేలా టెండర్ నిబంధనలు రూపొందించారు. ప్రభుత్వ భవనాల సముదాయం పనుల అంచనాల దగ్గర నుంచి టెండర్ల ప్రక్రియ మొదలు.. పనులు పూర్తయి ప్రభుత్వానికి అప్పగించే వరకూ అన్నింటా పీఎంసీలదే ప్రధాన భూమిక. ఒక్కో పీఎంసీకి కన్సల్టెన్సీ ఫీజు కింద రూ.50 కోట్లు చొప్పున చెల్లిస్తారు.

### అంచనాకు అందని వ్యయం

తాత్కాలిక సచివాలయం, శాసనసభ, శాసన మండలి నిర్మాణ వ్యయాన్ని రూ.358 కోట్ల నుంచి రూ.1,030 కోట్లకు పెంచేసి, ఖర్చు చేసినా వాటి నిర్మాణం ఇంకా ఆసంపూర్ణంగానే మిగిలిపోయిందంటే చంద్రబాబుకు కాంట్రాక్టు సంస్థల నుంచి ఏ స్థాయిలో ముడుపులు ముట్టాయో అర్థం చేసుకోవచ్చు. ప్రభుత్వ శాశ్వత భవనాల సముదాయాల నిర్మాణాన్ని 2018 డిసెంబర్లోగా పూర్తి చేయాలని లక్ష్యంగా నిర్దేశించారు. రూ.9,000 కోట్లతో ప్రారంభమయ్యే ఈ ప్రాజెక్టు వ్యయం చివరకు ఎన్ని రూ.వేల కోట్లకు చేరుతుందో సీఆర్డీఏ అధికారులే చెప్పలేకపోతున్నారు.

# తాత్కాలిక సచివాలయంలో దోచేశారు..

## సీఆర్డీఏపై ఆడిట్ నివేదికలో 'కాగ్'

రాష్ట్ర రాజధాని అమరావతిలో తాత్కాలిక సచివాలయ భవనాల నిర్మాణాల్లో భారీగా దోపిడీ జరిగినట్లు రాజ్యాంగబద్ధ సంస్థ కంప్రోలర్ అండ్ ఆడిటర్ జనరల్ ఆఫ్ ఇండియా(కాగ్) తేల్చిచెప్పింది. కాంట్రాక్టర్లకు అంతులేని ప్రయోజనం కలిగించారని, తద్వారా రాష్ట్ర ఖజానాను కొల్లగొట్టారని 'కాగ్' ఆడిట్లో స్పష్టం చేసింది. సర్వే, ఇన్వెస్టిగేషన్ లేకుండానే సాంకేతిక అనుమతులు ఇచ్చారని తప్పుపట్టింది. కాంట్రాక్టర్లకు భారీగా ప్రయోజనం కలిగించడంతోపాటు టెండర్ నిబంధనలన్నింటికీ తిలోదకాలు

ఇచ్చారని, ఇంజనీరింగ్- ప్రొక్యూర్మెంట్- కన్స్ట్రక్షన్(ఈపీసీ) విధానానికి ప్రభుత్వం తూట్లు పొడిచిందని 'కాగ్' కుండ బద్దలు కొట్టింది.

### ఈపీసీ నిబంధనలకు తిలోదకాలు

రాజధాని ప్రాంత అభివృద్ధి ప్రాధికార సంస్థ వ్యవహారాలపై 'కాగ్' తొలిసారిగా 2017-18లో ఆడిట్ నిర్వహించింది. అందులో 'ప్రధానంగా తాత్కాలిక సచివాలయం పేరుతో 6 భవనాల నిర్మాణాలకు టెండర్ల ఖరారులో కేంద్ర విజిలెన్స్ మార్గదర్శకాలను, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం గతంలో జారీ చేసిన జీవో నెం 94ను ఉల్లంఘించింది. భారీగా అధిక ధరలకు(ఎక్సెస్) టెండర్లను ఖరారు చేసింది. ఈ-ప్రొక్యూర్మెంట్లో తొలుత అప్రోచ్ చేసిన అంతర్గత అంచనా

వ్యయాన్ని(బిబీఎం) ఆ తరువాత పెంచేసింది. ఈపీసీ విధానంలో టెండర్లను 5 శాతం కంటే ఎక్సెస్ కు ఖరారు చేయరాదని స్పష్టమైన నిబంధనలు ఉన్నప్పటికీ ప్రభుత్వం ఉల్లంఘనలకు పాల్పడింది. 5 శాతం ఎక్సెస్ కు టెండర్లు వస్తే వాటిని రద్దుచేసి రెండోసారి టెండర్లను ఆహ్వానించాలనే ఈపీసీలోని ప్రాథమిక నిబంధనలకే తిలోదకాలు ఇచ్చింది. తాత్కాలిక సచివాలయం భవనాల నిర్మాణాల అంచనా వ్యయాలను కాంట్రాక్టర్లకు 14 శాతం మేర లాభం వచ్చేలా రూపొందించారు. కేంద్ర విజిలెన్స్ మార్గదర్శకాలకు విరుద్ధంగా 5 శాతానికి మించి ఎక్సెస్ కు టెండర్లు దాఖలు చేసిన కాంట్రాక్టు సంస్థలతో సంప్రదింపులను జరిపారని కాగ్ పేర్కొంది.

### రద్దు చేయాలింది పోయి చర్చలా?

తాత్కాలిక సచివాలయంలోని 6 బ్లాకులను రెండేసి బ్లాకులుగా కలిపి

3 ప్యాకేజీలుగా టెండర్లను ఆహ్వానించారు. ఎల్అండ్టీ, షాపూర్జీ పల్లోంజీ సంస్థలు మాత్రమే టెండర్లు దాఖలు చేశాయి. ఈ రెండు సంస్థలు అంతర్గత అంచనా వ్యయంపై ఏకంగా 62 శాతం నుంచి 85 శాతం వరకు ఎక్సెస్ కు టెండర్లను దాఖలు చేశాయి. టెండర్లను రద్దు చేయాల్సింది పోయి ఆ రెండు సంస్థలతో ప్రభుత్వం సంప్రదింపుల జరపడాన్ని కాగ్ తప్పుపట్టింది. సంప్రదింపుల తరువాత కూడా ఈ రెండు సంస్థలకు 16.24 శాతం నుంచి 24.75 శాతం ఎక్సెస్ కు టెండర్లను ఖరారు చేయడం పట్ల తీవ్ర అభ్యంతరం వ్యక్తం చేసింది. ఈ రెండు సంస్థలకు బిల్లుల చెల్లింపులోనూ నిబంధనల మేరకు ప్రభుత్వం వ్యవహరించలేదని కాగ్ వెల్లడించింది. నిబంధనలను ఉల్లంఘించి ఎక్కువ శాతం మేర బిల్లులు చెల్లించారని పేర్కొంది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఆదేశాల మేరకు సీఆర్డీఏ కమిషనర్ కాంట్రాక్టర్లకు రూ.40.80 కోట్ల అదనపు ప్రయోజనం కలిగేలా టెండర్లను ఖరారు చేసినట్లు కాగ్ తేటతెల్లం చేసింది.

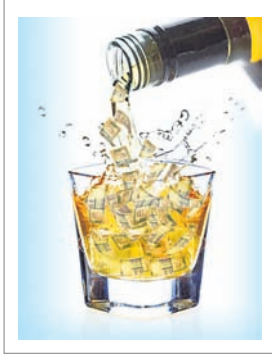
తొలుత ఎల్అండ్టీ, షాపూర్జీ పల్లోంజీ సంస్థలు టెండర్లలో కోట్ చేసిన ధరలు(రూ.కోట్లలో)			
సంస్థ	అంతర్గత అంచనా (1-2 బ్లాకులు)	కోట్ చేసిన ధర	ఎక్సెస్ శాతం
ఎల్అండ్టీ	53.74	106.30	85.71
షాపూర్జీ పల్లోంజీ	--	103.42	80.68
సంస్థ	అంతర్గత అంచనా (3-4 బ్లాకులు)	కోట్ చేసిన ధర	ఎక్సెస్ శాతం
ఎల్అండ్టీ	52.89	95.86	69.81
షాపూర్జీ పల్లోంజీ	---	101.89	80.50
సంస్థ	అంతర్గత అంచనా (5-6 బ్లాకులు)	కోట్ చేసిన ధర	ఎక్సెస్ శాతం
ఎల్అండ్టీ	53.55	92.44	62.03
షాపూర్జీ పల్లోంజీ	---	98.83	73.23
సంప్రదింపుల ద్వారా ఖరారు చేసిన టెండర్లు, ధరలు (రూ.కోట్లలో)			
సంస్థ	అంతర్గత అంచనా	ఖరారు చేసిన ధర	ఎక్సెస్ శాతం
1, 2 బ్లాకులు (షాపూర్జీ)	53.74	67.02	24.71
3, 4 బ్లాకులు(ఎల్అండ్టీ)	52.90	66.98	26.64
5, 6 బ్లాకులు(ఎల్అండ్టీ)	53.56	66.98	25.07



# రూ. 8,391.6 కోట్లు

## మద్యం సిండికేట్ల నుంచి దండుకున్న ముడుపులు

ఆంధ్రప్రదేశ్ లో మొత్తం 4,380 మద్యం షాపులు, 800 బార్లు ఉన్నాయి. మద్యాన్ని గరిష్ట చిల్లర ధర కంటే ఎక్కువ అమ్ముకునేందుకు, బెల్టు షాపులు నిర్వహించుకునేందుకు మద్యం సిండికేట్లు ప్రతి నెలా 13 జిల్లాల్లో కోట్ల రూపాయల ముడుపులు అందిస్తున్నారు. గత నాలుగున్నరేళ్లలో ఈ ముడుపుల మొత్తం రూ. 8,391.6 కోట్లుగా తేలింది.



రెవెన్యూ శాఖ ప్రత్యేక ప్రధాన కార్యదర్శి సాంబశివరావు వ్యాఖ్యానించారంటే సీఎం చంద్రబాబు చేసిన సంతకాలు ఎలా అపహాస్యం పాలయ్యాయో అర్థమవుతుంది. రాష్ట్రంలో బెల్టు షాపులు ఎక్కడా లేకుండా కోతవేశామని సీఎం గొప్పలు చెబుతున్నా, గత నాలుగున్నరేళ్లలో బెల్టు షాపులు పెరిగాయే గానీ తగ్గలేదు. ఫోన్ కొడితే మద్యం ఇంటికే చేర్చేలా మద్యం సిండికేట్లు ఏర్పాటు చేశారు. గోడౌన్లనే బెల్టు షాపులుగా వినియోగించుకుంటున్నారు. కూల్ డ్రింకు షాపులు,

### ముడుపుల లెక్క ఇదీ..

ఒక్కో మద్యం షాపు నుంచి ఎమ్మార్సీ ఉల్లంఘన లకు రూ.లక్షన్నర, బెల్టు షాపులు నిర్వహించుకునేందుకు రూ.లక్షన్నర వంతున.. అంటే ఒక్కో షాపునకు రూ.3 లక్షల చొప్పున వసూలు చేసి ప్రభుత్వ పెద్దలకు నెలనెలా దోచి పెడుతున్నారు. రాష్ట్రంలోని మొత్తం 4,380 షాపులకు గాను ఎమ్మార్సీ ఉల్లంఘనలు, బెల్టు షాపులకు కలిపి ప్రతి నెలా రూ.131.40 కోట్లు ముడుపులు అందుతున్నాయి. ఇలా నాలుగున్నరేళ్లకు (54 నెలలకు) రూ.7,095.6 కోట్ల మేర ముడుపులు దండుకున్నారు. ఇక 800 బార్లలో జరుగుతున్న విడి విక్రయాలు, బ్రాండ్ మిక్సింగ్ తదితరాలకు ప్రతి నెలా రూ.3 లక్షల వంతున రూ.24 కోట్లు ముడుపులు అందుతున్నాయి. అంటే నాలుగున్నరేళ్లకు కలిపి రూ.1,296 కోట్లు ముడుపులు సర్కారు పెద్దలు దిగమింగారు. అధికారి కంగానే ఓ 'పద్ధతి' ప్రకారం ఈ దండా సాగుతోందని ఎక్సయిజ్ వర్గాల లెక్కలు చెబుతున్నాయి.

మెడికల్ షాపుల్లో కూడా మద్యం అమ్ముకాలు చేపడుతున్నారని సీఎం ఏర్పాటు చేసిన కాలి సెంటర్ కు కూడా ఫిర్యాదులు వెల్లువెత్తాయి. సీఎం సొంత జిల్లా చిత్తూరులో బెల్టు షాపులు నిర్మూలిద్దామని సోదాలకు వెళ్లిన ఎక్సైజ్ సిబ్బందిపై దాడులు జరిగాయి.

### ఎక్సైజ్ లో నగదు బదిలీ పథకం అమలు

అబ్కారీ శాఖ బదిలీల్లోనూ సర్కారు పెద్దలు నగదు బదిలీ పథకాన్ని అమలు చేస్తున్నారు. డబ్బు కొట్టు.. పోస్టు పట్టు.. అన్నట్లు సర్కారు పెద్దలు బదిలీల్లో దోచుకున్నారు. ఎక్సైజ్ అధికారుల పదోన్నతులు, బదిలీల్లో రూ.కోట్లు చేతులు మారాయి. కోరుకున్న చోట పోస్టింగ్ కోసం రూ.లక్షల్లో బేరసారాలు జరిగాయి. ఎక్సైజ్ శాఖ మంత్రి పేషీ కేంద్రంగానే ఈ వసూళ్ల బాగోతం నడిచింది. సార్వత్రిక ఎన్నికలకు ముందు జరిగిన బదిలీలు కావడంతో ఎక్సైజ్ అధికారులు భారీగానే ముట్టజెప్పి నచ్చిన స్థానానికి బదిలీ అయ్యారు. విశాఖ జిల్లాలో పోస్టింగ్ రూ.అరకోటి పలికిందంటే వసూళ్ల బాగోతం ఏ స్థాయిలో జరిగిందో.. ఇట్టే అర్థమవుతుంది. ప్రభుత్వ ప్రత్యేక ప్రధాన కార్యదర్శి డి.సాంబశివరావు రూపొందించిన బదిలీల నిబంధనలు పక్కన పెట్టి అబ్కారీ మంత్రి చక్రం తిప్పారు. పదోన్నతులు, బదిలీలు మొత్తం వ్యవహారంలో రూ.5 కోట్లు వసూలు చేశారు. ఎక్సైజ్ కమిషనర్ పంపిన ప్రతిపాదనల్ని పక్కన పెట్టి తమకెప్పుడొచ్చిన వారిని కోరుకున్న చోటుకు బదిలీ చేశారు. ఎక్సైజ్ శాఖలో తొమ్మిది మంది డిప్యూటీ కమిషనర్లు, 20 మంది అసిస్టెంట్ కమిషనర్లు, 34 మంది ఎక్సైజ్ సూపరింటెండెంట్లుగా పదోన్నతులు కల్పించారు. పదోన్నతులతో పాటు వారిని ఆయా జిల్లాలకు బదిలీలు చేశారు. డబ్బు ప్రాధాన్యతగానే ఈ బదిలీలు జరిగాయి.

### మంత్రులు, ఎమ్మెల్యేలకిచ్చే ముడుపులు అదనం..

ఇవికాక మద్యాన్ని ఎమ్మార్సీ ధర కంటే అధికంగా విక్రయించినందుకు, బెల్టు షాపులను ప్రోత్సహించినందుకు మంత్రులు, టీడీపీ ఎమ్మెల్యేలకు నెల నెలా కోట్ల రూపాయల ముడుపులు మద్యం సిండికేట్లు ముట్టజెబుతున్నాయి.. శ్రీకాకుళం జిల్లాలో ఓ మంత్రికి నెలకు రూ.2 కోట్లు అందుతున్నాయని ఎక్సయిజ్ కమిషనర్ సమీక్షా సమావేశంలోనే ప్రస్తావించారంటే పరిస్థితి ఎలా ఉందో అర్థం చేసుకోవచ్చు. శ్రీకాకుళం జిల్లా కలెక్టరుగా పనిచేసి బదిలీపై ఎక్సైజ్ కమిషనర్ గా వచ్చిన సదరు ఐఎఎస్ అధికారి తన సమీక్షా సమావేశంలో ఈ వ్యాఖ్యలు చేశారు.

### సీఎం సంతకం అపహాస్యం

రాష్ట్రంలో ఇంకా బెల్టు షాపులు ఉన్నాయని కలెక్టర్ల సదస్సులో

# రూ. 5,817 కోట్లు

## కేంద్ర నిధులు.. తమ్ముళ్ల పరం

పంచాయతీలకు కేంద్రం మంజూరు చేసిన నిధులు రూ. 11,634.37 కోట్లు  
అందులో 50 శాతం.. అంటే రూ. 5,817.18 కోట్లు మింగేశారు.

గ్రామ పంచాయతీలకు గత నాలుగున్నరేళ్లలో కేంద్రం మంజూరు చేసిన రూ. 11,634.37 కోట్ల నిధులను చంద్రబాబు సర్కార్ నామినేషన్ల పద్ధతిన గ్రామాల్లో తన అనుచర గణానికి కట్టబెట్టేసింది. కేంద్ర ఆర్థిక సంఘం నిధులు 50 శాతం, కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి మంజూరయ్యే ఉపాధి హామీ పథకానికి సంబంధించిన మరో 50 శాతం నిధులు ఇందులో ఇమిడి ఉన్నాయి. కేంద్రం మంజూరు చేసిన నిధులలో సిమెంట్ రోడ్లకు రూ. 9487.01 కోట్లు, పంచాయతీ బిల్డింగ్ పనులకు రూ. 288.14 కోట్లు, మండల పరిషత్ బిల్డింగ్ పనులకు రూ. 147.06 కోట్లు, అంగన్వాడీ కేంద్రాల భవన నిర్మాణ పనులకు రూ. 12.16 కోట్లు కేటాయించారు. ఆ పనులన్నిటినీ నామినేషన్ పద్ధతిన తెలుగు తమ్ముళ్లకే అప్పగించారు.

గ్రామాల్లో సీసీ రోడ్ల నిర్మాణానికి 'వాడవాడలా చంద్రన్న బాట' పేరుతో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఓ పథకాన్ని అమలు చేస్తోంది. ఈ పథకం ద్వారా ఈ మూడేళ్లలో రాష్ట్రంలోని వివిధ గ్రామ పంచాయతీల్లో 16,810 కిలోమీటర్ల మేర సీసీ రోడ్ల నిర్మాణం చేపట్టినట్లు చెబుతున్నారు. అయితే వీటిలో ఎక్కువ భాగం ఐదేసి లక్షల విలువైన చిన్నచిన్న పనులను ముక్కులుగా విభజించి పంచాయతీరాజ్ ఇంజనీరింగ్ విభాగం ద్వారా గ్రామాల్లో అధికార పార్టీ అనుచరులకు నామినేషన్ పద్ధతిన అప్పగించారు. వారు ఇందులో 50 శాతం నిధులతో పనులు చేసి, 50 శాతం మొత్తాన్ని జేబులో వేసుకుంటున్నారు. నాలుగున్నరేళ్లలో రూ. 11,634.37 కోట్లలో 50 శాతం.. అంటే రూ. 5,817.18 కోట్లు తెలుగుదేశం పార్టీ నాయకులు పంచుకుతిన్నారన్నమాట.

సాధారణంగా కేంద్రమిచ్చే ఆర్థిక సంఘం నిధులు, ఉపాధి హామీ నిధులు గ్రామ పంచాయతీల్లో సర్పంచుల పర్యవేక్షణలో ఖర్చు చేయాల్సి ఉండగా టీడీపీ ప్రభుత్వం గ్రామ పంచాయతీలపై ఆంక్షలు విధించి, ఆ డబ్బుతో అధికార పార్టీ అనుచర గణానికి నామినేషన్ పద్ధతిన జన్మభూమి కమిటీల ద్వారా పనులు అప్పగించేస్తోంది. ఈ మొత్తం ప్రక్రియలో గ్రామ సర్పంచ్ కేవలం మౌన ప్రేక్షకుడిగా తయారు చేశారు. గ్రామీణ ఉపాధి హామీ పనులలో లేబర్ కాంపానెంట్స్ ని 100 శాతానికి పెంచుకునే అవకాశమున్నా, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం దానిని కేవలం 60 శాతానికి పరిమితం చేసి, యంత్రాల ప్రాబల్యాన్ని పెంచింది. తద్వారా గ్రామీణ పేదలు ఉపాధి పనుల ద్వారా సంపాదించుకునే చిన్న మొత్తాలపై కూడా దెబ్బ కొడుతోంది. దీనివల్ల ప్రజలు పనులు వెతుక్కుంటూ ఇతర రాష్ట్రాలకు వలస వెళ్ళే పరిస్థితి ఏర్పడింది.

# రూ. 4,000 కోట్లు

## విద్యుత్ శాఖలో పెద్ద ఎత్తున స్వాహా

**ప్రైవేటు విద్యుత్ కొనుగోళ్లలో అవకతవకలు జరిగింది రూ. 15,000కోట్లు**  
**చేతులు మారిన ముడుపులు దాదాపు రూ. 4,000 కోట్లు**

ఏపీ విద్యుత్ శాఖలో రూ. 15,000 కోట్ల ఆర్థిక లావాదేవీలకు లెక్కలు లేవు. అదనపు విద్యుత్తు కొనుగోలు పేరిట పొంతనలేని అంకెలు చూపి రూ. 4,000 కోట్లు ప్రభుత్వ పెద్దలు జేబుల్లో వేసుకున్నారు. ప్రైవేటు విద్యుత్ కొనుగోళ్ళు మొదలు కొని, జెన్కో, ట్రాన్స్కో కాంట్రాక్టుల అప్పగింపు వ్యవహారంలో ప్రభుత్వాధినేత హస్తం ఉంది. కొన్ని కాంట్రాక్టుల్లో అధినేత కుమారుడికి ముడుపులు అందాయని ఆరోపణలు వచ్చాయి.

రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అవసరం లేకున్నా అదనపు విద్యుత్ అవసరమన్న పేరుతో అనేక స్వల్పకాలిక విద్యుత్ కొనుగోళ్ళు ఒప్పందాలు చేసుకుంది. అధికారం చేపట్టిన మరుక్షణమే చంద్రబాబు ఏకంగా 2 వేల మెగావాట్ల విద్యుత్ కొనుగోళ్ళకు ఆర్డర్లు ఇచ్చారు.

ఆ విద్యుత్ కి వినియోగం లేకపోయినా డిస్కం ల నెత్తిన చంద్రబాబు ఆ భారాన్ని మోపారు. మే 2014 నుంచి అక్టోబర్ 2015 వరకూ మొత్తం 13,180 మిలియన్ యూనిట్ల ప్రైవేటు విద్యుత్ కొనుగోలు చేశారు. దీని విలువ 8,286 కోట్ల పైమాటే. ఇందులో కొంత భాగాన్ని ఎక్కడా లేని విధంగా యూనిట్ రూ. 10కు కొనుగోలు చేయడం విశేషం. జెన్కో విద్యుత్ యూనిట్ రూ. 4.50 మాత్రమే ఉంది. అయితే జెన్కో ఉత్పత్తి పెంచకుండా చంద్రబాబు ప్రైవేటు కొనుగోళ్ళకే ప్రాధాన్యం ఇచ్చారు. ప్రైవేటు విద్యుత్ ఉత్పత్తిదారుల నుంచి ప్రభుత్వాధినేత కుమారుడికి పెద్ద ఎత్తున ముడుపులు ముట్టాయి.

### గుట్టు బయటపెట్టిన ఇండియన్ ఎనర్జీ ఎక్స్‌చేంజ్

దేశంలోని అతిపెద్ద విద్యుత్ ట్రేడింగ్ కార్పొరేషన్ అయిన ఇండియన్ ఎనర్జీ ఎక్స్‌చేంజ్ (ఐఈఎక్స్) ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎలక్ట్రిసిటీ రెగ్యులేటరీ కమిషన్ కి రాసిన లేఖ చంద్రబాబు ప్రభుత్వం తక్కువ ధరకు విద్యుత్ దొరుకుతున్నా అధిక ధరకే కొనుగోలు చేస్తోందన్న

	May-15	1591.39	
	June-15	645.44	
2015-16	July-15	501.54	4093.83 (upto Aug-15)
	Aug-15	714.37	
	Sept-15	682.57	
	Oct-15	672.71	

### 757 మి.యూ. విద్యుత్ కొనుగోళ్లకే ఏపీఈఆర్సీ పరిమితం చేస్తే.. 13వేల మి.యూ. కొనుగోళ్లు జరిపిన డిస్కంలు

విషయాన్ని బయట పెట్టింది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఐఈఎక్స్ విద్యుత్ను రాత్రిపూట యూనిట్ రూ. 1.90కి, పగటిపూట రూ. 2.71కి ఇస్తామని ఆఫర్ చేసినా, ఆంధ్రప్రదేశ్ కి చెందిన డిస్కంలు యూనిట్ను రూ. 5.11 వద్ద కొనుగోలు చేస్తున్నాయని ఆ సంస్థ తెలిపింది.

2015-16లో కూడా, బహిరంగ మార్కెట్లో విద్యుత్ అత్యధిక ధర రూ. 3.77 (24 గంటలు) మాత్రమే. రాత్రివేళలో యూనిట్ రూ. 2.72కి కూడా అందుబాటులోకి వచ్చింది. ఇంతకు తక్కువ ధరలకు అందుబాటులో ఉన్న విద్యుత్ని ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ఎందుకు కొనుగోలు చెయ్యలేదని ఐఈఎక్స్ తన లేఖలో ప్రశ్నించింది. ఈ ఆర్థిక సంవత్సరంలో ఏపీ డిస్కంలు 16,000 మిలియన్ యూనిట్ల విద్యుత్ కొనుగోళ్ళకు స్వల్పకాలిక విద్యుత్ కొనుగోలు ఆర్డర్లనిచ్చాయి. 2016-17 ఆర్థిక సంవత్సరంలో డిస్కంలు మొత్తం 64,706 మిలియన్ యూనిట్ల విద్యుత్ను కొనుగోలు చెయ్యాలని ప్రతిపాదించాయి. ఇందులో ఏపీ జెన్కో 39,420 మిలియన్ యూనిట్ల విద్యుత్ను ఉత్పత్తి చేయగలదు. మిగిలిన 25,286 మిలియన్ యూనిట్ల విద్యుత్ను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రైవేటు విద్యుత్ సంస్థల నుంచి కొనుగోలు చేసింది.

# గుట్టు బయటపెట్టిన ఇండియన్ ఎనర్జీ ఎక్స్చేంజ్

## 1. Aggregate Revenue Requirement (ARR) and Tariff Proposal for the Retail Supply Business for the 3<sup>rd</sup> Year of 3<sup>rd</sup> Control Period (FY2016-17)

### a) 3. Power Purchase Cost for Ensuing Year (FY 2016-17)

#### • IEX Comment

Discom tie up power from various generators under long term PPA. There are two components to this cost that is to be paid by Discom to the generator:

- **Fixed Charges/Capacity charges (commitment charges):** These charges has to be paid by the beneficiary, depending on the plant availability corresponding to their share allocation, irrespective of whether discom

ప్రైవేటు విద్యుత్ కంపెనీల పట్ల ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ఎంత ఉదారంగా వ్యవహరించిందో తెలియజేస్తున్న ఐఈఎక్స్ లేఖ

దేశంలోని అతిపెద్ద విద్యుత్ ట్రేడింగ్ కార్పొరేషన్ అయిన ఇండియన్ ఎనర్జీ ఎక్స్చేంజ్ (ఐఈఎక్స్) ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎలక్ట్రిసిటీ రెగ్యులేటరీ కమిషన్ కి రాసిన లేఖ చంద్రబాబు ప్రభుత్వం తక్కువ ధరకు విద్యుత్ దొరుకుతున్నా అధిక ధరలకే కొనుగోలు చేస్తోందన్న విషయాన్ని బయట

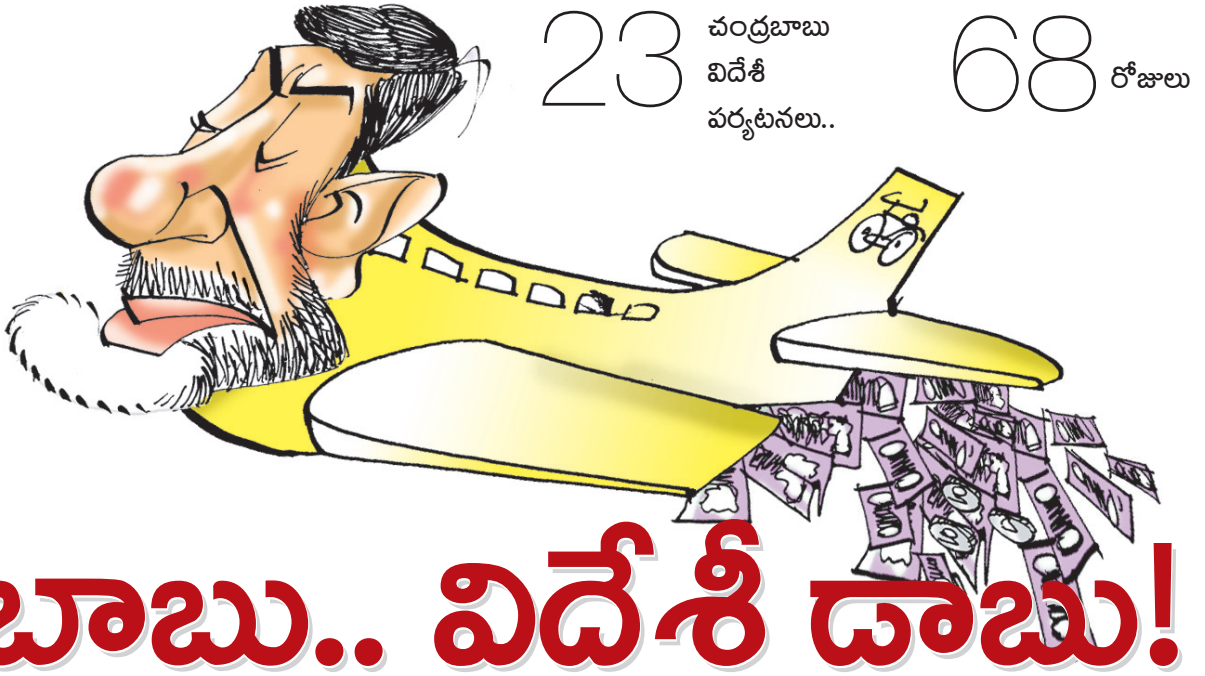
పెట్టింది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఐఈఎక్స్ విద్యుత్ను రాత్రిపూట యూనిట్ రూ. 1.90కి, పగటిపూట రూ. 2.71కి ఇస్తామని ఆఫర్ చేసినా, ఆంధ్రప్రదేశ్ కి చెందిన డిస్కంలు యూనిట్ను రూ. 5.11 వద్ద కొనుగోలు చేస్తున్నాయని ఆ సంస్థ తెలిపింది.

The prices for electricity at Indian Energy Exchange for S1 Bid Area (Andhra Pradesh) were considerably low.

IEX Price- S1 Bid Area (Andhra Pradesh) (Rs/kWh)		
	FY 15-16 (Till 9 <sup>th</sup> Mar)	Dec 2015 – 9 <sup>th</sup> Mar 2016
Round the Clock	3.77	2.71
Night Hours	2.72	1.90

2015-16లో కూడా, బహిరంగ మార్కెట్లో విద్యుత్ అత్యధిక ధర రూ. 3.77 (24 గంటలు) మాత్రమే. రాత్రివేళలో యూనిట్ రూ. 2.72కి కూడా అందుబాటులోకి వచ్చింది. ఇంతకు తక్కువ ధరలకు అందుబాటులో ఉన్న విద్యుత్ని ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ఎందుకు కొనుగోలు చెయ్యలేదని ఐఈఎక్స్ తన లేఖలో ప్రశ్నించింది. ఈ ఆర్థిక సంవత్సరంలో ఏపీ డిస్కంలు 16,000 మిలియన్ యూనిట్ల విద్యుత్ కొనుగోళ్ళకు స్వల్పకాలిక విద్యుత్ కొనుగోలు ఆర్డర్లనిచ్చాయి. 2016-17 ఆర్థిక సంవత్సరంలో డిస్కంలు మొత్తం 64,706 మిలియన్ యూనిట్ల విద్యుత్ను కొనుగోలు చెయ్యాలని ప్రతిపాదించాయి. ఇందులో ఏపీ జెన్కో 39,420 మిలియన్ యూనిట్ల విద్యుత్ను ఉత్పత్తి చేయగలదు. మిగిలిన 25,286 మిలియన్ యూనిట్ల విద్యుత్ను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రైవేటు విద్యుత్ సంస్థల నుంచి కొనుగోలు చేస్తోంది.

FY 16-17 Projection			
Source	Power Purchase (MU) Despatch	Costs	PP Cost
		(INR Crs)	(INR/kWh)
APGENCO Thermal	16,915	8,703	5.14
TSGENCO Thermal	6,720	2,514	3.74
APGENCO Hydel	3,241	479	1.48
TSGENCO Hydel	-	-	-
CGS	12,437	4,252	3.42
APGCL	107	35	3.25
IPPs - Gas	3,048	1,119	3.67
NCE	4,965	2,539	5.11
Others*	16,700	6,440	3.86
Market	575	297	5.17
<b>Total</b>	<b>64,706</b>	<b>26,378</b>	<b>4.08</b>



# బాబు.. విదేశీ డాబు!

13 దేశాలు... 23 టూర్లు..

పెట్టుబడులు నిల్,.. ఖజానాపై వందకోట్ల భారం.  
 నాలుగేళ్లలో ప్రత్యేక విమానాల్లో చంద్రబాబు పర్యటనలు  
 వెల్లువలా పెట్టుబడులు, ఉద్యోగాలంటూ ప్రచారం

నాలుగేళ్ల విదేశీ పర్యటనలతో రాష్ట్రానికి రూ.వేల కోట్ల పెట్టుబడులు.. లక్షల ఉద్యోగాలు వెల్లువెత్తుతున్నట్టుగా ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు చేసే ప్రకటనల్లో ఎలాంటి వాస్తవాలు లేవు. చంద్రబాబు ఇప్పటివరకు 13దేశాల్లో మొత్తం 23సార్లు పర్యటించారు. సీఎం అయ్యాక రెండు నెలలకు పైగా (68రోజులు) విదేశాల్లోనే విహరించారు. సింగపూర్, జపాన్, చైనా, లండన్, అమెరికా, దుబాయ్, స్విట్జర్లాండ్ దేశాల్లోనే ఎక్కువసార్లు పర్యటించారు. ఈ ఆర్భాటపు పర్యటనలతో రాష్ట్రానికి ఒరిగిందేమీ లేకున్నా,

రాష్ట్ర ఖజానాకు గత నాలుగేళ్లలో రూ.100 కోట్లకుపైగా ఖర్చయ్యింది. దావోస్లో ప్రపంచ ఆర్థిక వేదిక సదస్సుకు నాలుగేళ్లుగా హాజరవుతున్నా ఫలితం లేదు. 2018 జనవరిలో జరిగిన దావోస్ సదస్సులో.. రాష్ట్రంలో ఆయిల్ రిఫైనరీ ఏర్పాటు కోసం సౌదీ అరామ్కో సంస్థతో చర్చలు జరిపినట్టు చెబుతున్నారు. అయితే.. 2017 దావోస్ సదస్సులోనూ ఇదే అంశంపై అదే సంస్థతో చర్చలు జరిపారు. ఆ దేశ బృందాన్ని కూడా రాష్ట్రానికి రప్పించినా, ఫలితమైతే కనిపించలేదు.

రాజధాని అమరావతి మాస్టర్ ప్లాన్ పై చంద్రబాబు కొన్ని నెలల్లోనే సింగపూర్ వెళ్లి ఒప్పందం చేసుకున్నారు. ఆయన మళ్ళీ రెండుసార్లు సింగపూర్ వెళ్లినా వచ్చిన పెట్టుబడులు శూన్యం. సింగపూర్ లోని సెంటోసా టూరిజం స్పాట్ లా విజయవాడ భవానీ ద్వీపాన్ని మార్చేస్తాంటూ ప్రణాళికలు వేసినా, ఒక అడుగు ముందుకు పడలేదు. పైగా, ..రాజధాని స్టార్ట్ అప్ ఏరియా ప్రాజెక్టును సింగపూర్ కంపెనీలకు అప్పగించడం నష్టదాయకమంటూ ఆయనపై విమర్శలు వెల్లువెత్తాయి.

- ▶▶ జపాన్ కు వెళ్లి ఏమీ సాధించకపోయినా, మన విద్యాలయాల్లో జపాన్ భాషను ప్రవేశపెడతామంటూ ప్రకటించారు. ఆయా దేశాలకు వెళ్లినప్పుడూ ఆ దేశాల్లోని నగరాల్లా అమరావతిని నిర్మిస్తామంటూ బాబు ప్రకటనలు చేసేవారు. చైనాలోని షాంఘైలా, జపాన్ రాజధాని టోక్యోలా రాజధానిని నిర్మిస్తామంటూ ఎప్పటికప్పుడు ప్రకటనలు గుప్పించారు.
- ▶▶ విశాఖపట్నానికి టెంపుల్ టన్ సంస్థను తీసుకొస్తామని, రాష్ట్రంలో ఏరో సిటీ నిర్మిస్తామని అమెరికా వెళ్లినపుడు చెప్పారు.

▶▶ పెట్టుబడులకోసమేనంటూ 2017 అక్టోబర్ లో, 2018 ఫిబ్రవరిలో దుబాయ్ చుట్టి వచ్చారు. కానీ, అబుదాబీ పారిశ్రామికవేత్త బీఆర్ శెట్టితో లావాదేవీల నేపథ్యంలోనే ఆయన దుబాయి పర్యటన జరిపినట్లు ప్రచారం జరుగుతోంది. 2018 జనవరిలో దావోస్ నుంచి వస్తూ మార్గమధ్యంలో ఆయన అబుదాబీలో ఆగడంపై విమర్శలు ఉన్నాయి. 2017 అక్టోబరులో చంద్రబాబు దుబాయ్ పర్యటనను, కార్యక్రమాలను బీఆర్ శెట్టి పర్యవేక్షించారు.

▶▶ 2018 సెప్టెంబర్ 22న చంద్రబాబు అమెరికా పర్యటన వివాదాస్పదంగా మారింది. ప్రకృతి సేద్యంపై కీలక ప్రసంగం చేసేందుకు ఐక్యరాజ్యసమితి ఆహ్వానం మేరకు అమెరికా వెళ్లినట్లు చంద్రబాబు చెప్పుకోగా అసలు ఆహ్వానమే లేదనే విమర్శలు వచ్చాయి. ఐక్యరాజ్యసమితి వేదికపై ప్రసంగించినట్లు చంద్రబాబు బృందం ప్రచారం చేసుకున్నా అది ఒక ప్రైవేటు ఏజెన్సీ కార్యక్రమమని తేలింది. అయినా బాబు బుకాయంపు మానలేదు.

### ఖజానాకు చమురు వదిలింది

నాలుగేళ్లలో చంద్రబాబు విదేశీ పర్యటనలతో ఖజానాకు భారీ స్థాయిలో చమురు వదిలింది. రూ.100 కోట్ల భారం పడింది. గన్నవరం విమానాశ్రయంలో బాబు ప్రత్యేక విమానం, హెలికాప్టర్ పార్కింగ్ లో ఉంటుంది. ఇలా పార్కింగ్ కోసం, పైలట్లకు స్టార్ హోటల్ లో బసకోసం ఖజానానుంచే ఖర్చు చేయాల్సి వస్తోంది. రెగ్యులర్ విమానాలు ఉన్నా.. ప్రత్యేక అద్దె విమానాల్లో

చంద్రబాబు విహరించడాన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వ మాజీ ప్రధాన కార్యదర్శి అజేయ్ కల్లాం తన మేలుకొలుపు పుస్తకంలో తప్పుబట్టడం బాబు దుబారా వ్యయాన్ని తేటతెల్లంచేస్తోంది. ఇక సీఆర్ డీఏ అధికారులు, ఇతర అధికార యంత్రాంగం విదేశీ యాత్రలు కూడా పెరిగిపోయాయి. విదేశీ యాత్రల కోసం ప్రత్యేకంగా ఆర్థికాభివృద్ధి మండలిని ఏర్పాటుచేశారు. విదేశీ పర్యటనలు, రోడ్ షోల కోసం బడ్జెట్ లో రూ.62కోట్లను కేటాయించారు.

## పలు విదేశీ పర్యటనల సమయంలో చంద్రబాబు ఏం చెప్పారంటే

2014 నవంబర్ 14 సింగపూర్	2014 నవంబర్ 24 జపాన్
<p>టూరిస్ట్ హబ్ గా ఏపీని మార్చి జిల్లాకో విమానాశ్రయం నిర్మిస్తాం. రాష్ట్రాన్ని పారిశ్రామిక కూడలిగా మారుస్తాం.</p>	<p>రాష్ట్రంలో వ్యవసాయ దిగుబడులు పెంచే అత్యాధునిక విధానాలు, సాంకేతిక నైపుణ్యానికి సంబంధించి ఈ పర్యటనలో ఒప్పందాలు జరిగాయి. శ్రీకాకుళం జిల్లాలో 4,000 మెగావాట్ల విద్యుత్ కర్మాగారం నిర్మిస్తాం. ఏపీ ప్రభుత్వం -సుమిటోమో సంస్థ ఉమ్మడి అధ్యయన బృందాన్ని ఏర్పాటు చేసి కొత్త అవకాశాలను గుర్తిస్తాయి. ఆహార శుద్ధి పరిశ్రమలను ఏర్పాటు చేస్తాం. వ్యవసాయ ఉత్పాదకతను పెంచి ఆధునిక యంత్రాలు, సాగు పద్ధతులను తెస్తాం. సుమిటోమో సహకారాలతో ప్రపంచస్థాయి రాజధాని నిర్మిస్తాం.</p>

2015 జనవరి 20

దావోస్

స్పెయిన్ బులైట్ రైలుపై అధ్యయనం చేస్తున్నాం. 100 రకాలైన డ్యాక్రా ఉత్పత్తులను విక్రయించేందుకు వాల్ మార్ట్ ముందుకొచ్చింది. కోసనీమ కోబ్బరినీళ్లను పెప్పికో ప్యాకింగ్ చేసి విక్రయిస్తుంది. ఎయిర్బస్ రాష్ట్రంలో సి-2 95 విమానాల తయారీకి సంసిద్ధత వ్యక్తం చేసింది.

2015 ఏప్రిల్ 12

చైనా

షాంఘైలా అమరావతిని తయారు చేస్తాం. చైనా సివిల్ ఇంజనీరింగ్ కన్స్ట్రక్షన్ కార్పొరేషన్ ఆంధ్రప్రదేశ్లో మౌలిక వసతులు, పారిశ్రామిక అభివృద్ధిలో పాలు పంచుకుంటుంది. రైల్వే, రహదారులు, జాతీయ రహదారులు, విమానాశ్రయాలు, రియల్ ఎస్టేట్, పారిశ్రామిక మండళ్ల అభివృద్ధి తోపాటు మరికొన్ని రంగాల్లో సహకరించుకుంటాం. ఏపీ రైల్వే స్టేషన్లను బీజింగ్ రైల్వే స్టేషన్ల మాదిరిగా చేస్తాం.

2015 జులై 5

జపాన్

టోక్యోలా అమరావతిని నిర్మిస్తా. విశాఖలో అధ్యయనం కేంద్రం ఏర్పాటుకు మిత్సుబిషి ముందుకొచ్చింది.

2015 సెప్టెంబర్ 20

సింగపూర్

విశ్వసనగరంగా అమరావతిని తీర్చిదిద్దుతాం.తుళ్లూరును సింగపూర్లా మార్చేస్తాం. అమరావతి నిర్మాణంపై మలేషియా కంపెనీ ఇస్కాండర్ ఆసక్తి చూపింది.

2016 జనవరి 22

దావోస్

ఏపీలో రక్షణ పరికరాల ప్లాంట్ ఏర్పాటుకు లాక్ హీడ్ ముందుకొచ్చింది. రూ.2 వేల కోట్లతో రాష్ట్రంలో మెగా టెక్నోటెల్ పార్కు ఏర్పాటుకు ఓ సంస్థ సిద్ధమైంది. విశాఖ, రాజమండ్రిలో సోలార్ ప్యానెళ్ల తయారీ కేంద్రం ఏర్పాటు కానుంది. విశాఖలో ఇన్ఫోసిస్ భారీ క్యాంపస్ ఏర్పాటు చేసేందుకు ముందుకు వచ్చింది.

2018 ఫిబ్రవరి

దుబాయ్

రాష్ట్రంలో ఫోనిక్స్ ఆధ్వర్యంలో అతి పెద్ద రైస్ మిల్లు

2018 ఏప్రిల్ 13

సింగపూర్

ఏపీ ప్రకటించలేదు..

2016 మార్చి 11

లండన్

అమరావతిలో 'లండన్ ఐ' ఏర్పాటు చేస్తాం. బ్రిటన్ కు చెందిన కింగ్స్ కాలేజీ హాస్పిటల్ వెయ్యి పడకల ఆస్పత్రిని ఏర్పాటు చేస్తుంది. పెట్టుబడులను ఆకర్షించేందుకు లండన్ బకింగ్ హామ్ ప్యాలెస్ వద్ద ప్రత్యేకంగా కార్యాలయం ఏర్పాటు చేస్తున్నాం.

2016 జూన్ 27

చైనా

రాష్ట్రానికి బులైట్ రైలు రప్పిస్తాం. టీయాంజిన్ లో ప్రపంచ ఆర్థిక వేదిక సదస్సులో రూ.53,000 కోట్ల విలువైన ఒప్పందాలు కుదిరాయి. కృష్ణపట్నం సమీపంలో రూ.10,183 కోట్లతో గ్యాస్ ఆధారిత ఎరువుల కర్మాగారం రానుంది. దొన కొండలో రూ.43,120 కోట్లతో 10 వేల ఎకరాల్లో అంతర్జాతీయ పారిశ్రామిక పార్కు ఏర్పాటుకు ఒప్పందం కుదిరింది. దీనిద్వారా 55 వేల మందికి ఉపాధి కల్పిస్తాం.

2016 జులై 9

కజకిస్తాన్

ప్రధాని మోదీ సూచనల మేరకు కజకిస్తాన్ ను సందర్శిస్తున్నా. అమరావతితో ఈ ప్రాంతానికి సారూప్యం ఉంది. ఆస్తానా నిర్మాణం మాకు ఆదర్శం. ఏపీకి గుర్తింపు తెచ్చేందుకే విదేశీ పర్యటనలు చేస్తున్నా.

2016 జులై 11

రష్యా

ఏపీలో మెరైన్ వర్సిటీ ఏర్పాటుకు ఒప్పందం కుదిరింది.

2017 మే 6

అమెరికా

విశాఖకు టెంపుటన్ సంస్థను తెస్తాం.

2017 అక్టోబర్

అమెరికా, లండన్, దుబాయ్

అమెరికా పర్యటనలో భాగంగా షికాగో, అయోవా, న్యూయార్క్ లను సందర్శించా. 70 ఐటీ కంపెనీలు ఏపీకి వచ్చేందుకు సంసిద్ధత వ్యక్తం చేశాయి. వీటితో 8 వేల మందికి ఉద్యోగాలొస్తాయి. ఏపీలో 550 కోట్ల డాలర్ల వ్యయంతో ఏరోసిటీ ఏర్పాటుతో 20,000 ఉద్యోగాలు రానున్నాయి. ఏపీలో పెట్రో కెమికల్ కాంప్లెక్స్, ఎల్ఎన్జీ టెర్మినల్ ఏర్పాటుకు అల్ అర్పాజ్ గ్రూప్ సిద్ధమైంది.

2018 సెప్టెంబర్ 22

అమెరికా పర్యటన

ఐక్యరాజ్యసమితి ఆహ్వానం మేరకు సేంద్రియ సేద్యంపై ప్రసంగించేందుకు అమెరికా వెళ్లినట్లు ప్రచారం చేసుకున్నారు. ఈ పర్యటన వివాదాస్పదమైంది.

# బాబు ప్రచారం ఖర్చు రూ. 23.72కోట్లు

కృష్ణా పుష్కరాల్లో ఒకపూట స్నానానికి రూ.2.41 కోట్లు

గుంటూరు జిల్లాలో కార్యక్రమాల ఖర్చు రూ.18.26 కోట్లు

మహాసంకల్పం వ్యయం రూ.3.05 కోట్లు

చంద్రబాబు నాయుడి పర్యటనలు, కార్యక్రమాల ఖర్చు చూస్తే ఎవరికైనా కళ్లు బైర్లు కమ్మాలిందే. వేల రూపాయల ఖర్చుతో అయిపోయే ప్రారంభోత్సవాలు, శంకుస్థాపనలకు కోట్లు ఖర్చు చేసేశారు. ఏ కార్యక్రమాన్నైనా ఒక మెగా ఈవెంట్ తరహాలో నిర్వహించి, భారీగా ప్రచారం పొందేందుకు ముఖ్యమంత్రి ఎంత ఖర్చుకైనా వెనుకాడరనడానికి పుష్కరాల్లో ఒకపూట స్నానానికి ఆయన ఖర్చు చేసింది అక్షరాలా రూ.2.41 కోట్లు. ఒక్క గుంటూరు జిల్లాలోనే ముఖ్యమంత్రి శంకుస్థాపనలు, ప్రారంభోత్సవాలు, సదస్సులు తదితర కార్యక్రమాల ఖర్చు రూ.18,26,73,821.



గుంటూరు జిల్లాలో సీఎం కార్యక్రమాలకు అయిన ఖర్చు (రూ.లలో)	
కార్యక్రమం	ఖర్చు
కృష్ణా పుష్కరాల్లో చంద్రబాబు స్నానం	2,41,91,500
సీఎం కోటప్పకొండ సందర్శన	29,16,199
ధర్మపోరాట దీక్ష	99,29,331
నాగార్జున వల్సిటీలో మహాసంకల్పం	3,05,03,702
పోలీసు పరేడ్ గ్రౌండ్స్ టీచర్స్ డే	59,81,116
జన్మభూమి-మన ఊరు	95,81,559
కృష్ణా, గోదావరి నదుల మహాసంగమం	21,61,331
మంగళగిరిలో ఎయిమ్స్ కు శంకుస్థాపన	57,04,463
నీరు-చెట్టు కార్యక్రమం	62,05,927
ఉద్ధండ్రాయునిపాలెంలో రాజధానికి శంకుస్థాపన	5,13,75,434
వెలగపూడిలో ప్రభుత్వ కాంప్లెక్స్ ల ప్రారంభోత్సవం	13,61,802
అసెంబ్లీ భవనం ప్రారంభోత్సవం	28,28,162
రాజధానిలో పరిపాలన భవనం శంకుస్థాపన	71,23,284
స్టార్టప్ ఏరియా శంకుస్థాపన	25,71,450
నర్సరావుపేట, సత్తెనపల్లి	
నియోజకవర్గాల్లో కార్యక్రమాలు	59,63,959



# రూ. 2,615.76 కోట్లు

## నాలుగున్నరేళ్లలో చంద్రబాబు ఆర్థాటం, దుబారా

ఈవెంట్ల పేరుతో కోట్లాది రూపాయల వ్యయం

ధర్మపోరాటం పేరిట రాజకీయ సభలకూ ఖజానా నుంచే వ్యయం

అధికార నివాసాలకు సోకులు, ప్రత్యేక విమానాలు

జన్మభూమి, నవనిర్మాణ దీక్షలతో పాటు హ్యాపీ సిటీ సదస్సులతో ఆర్థాటం

తాత్కాలిక సచివాలయం మరమ్మతులు,

ఇతర సౌకర్యాలకు వ్యయం రూ.1,100 కోట్లకు చేరింది

భారీ రెవెన్యూ లోటును ఎదుర్కొంటూ రాష్ట్రం తీవ్రమైన కష్టాల్లో ఉన్నా సరే.. ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు మాత్రం ఆర్థాటపు దుబారా ఖర్చును ఏ మాత్రం నియంత్రించడం లేదు. ఏటీఓ ఆర్థాటాలకు, ప్రచారం ఈవెంట్లకు ఖజానా సొమ్మును భారీగా ఖర్చుపెడుతున్నారు. చంద్రబాబు దుబారా వ్యయం నాలుగేళ్లలో ఏకంగా 2,615.76 కోట్ల రూపాయలకు పెరిగిపోయింది. ఈ ఆర్థాటపు ఈవెంట్ల వల్ల నాలుగేళ్లయినా రాష్ట్రానికి శాశ్వత ప్రయోజనం, ఆస్తి అంటూ ఏమీ ఒనగూరలేదు. ఏమీ చేయకుండానే ఏదేదో చేస్తున్నట్లు ప్రచారం చేస్తూ ప్రజలను నమ్మించడానికి ఖజానాను విచ్చలవిడిగా వాడేసుకున్న ముఖ్యమంత్రి దేశంలో ఒక్క చంద్రబాబు నాయుడు తప్ప మరొకరు లేరు. ఇప్పుడు కొత్తగా రియల్ టైమ్ గుడ్ గవర్నెన్స్ అంటూ, పరిష్కార వేదిక 1,100 నెంబర్ అంటూ వందల కోట్ల రూపాయలను ప్రచారం కోసం వినియోగించుకుంటున్నారు. నాలుగేళ్లగా ప్రతీ ఏడాది రెవెన్యూ లోటులోనే రాష్ట్రం కొట్టుమిట్టాడుతున్నా, దుబారా, ఆర్థాటపు వ్యయాలను అదుపు చేయాల్సిన ముఖ్యమంత్రి అందుకు విరుద్ధంగా వ్యవహరిస్తున్నారు. ఈవెంట్ల పేరుతో భారీగా దుబారా చేస్తున్నారు. ఒక పక్క రాజధాని కోసం ప్రజలను విరాళాలు ఇవ్వండంటూ పిలుపునిస్తూ మరో పక్క సొంత ప్రచారం కోసం ప్రజాధనాన్ని దుర్వినియోగం చేస్తున్నారు. మొన్నటి వరకు కేంద్రంలోని ఎన్టీపీ ప్రభుత్వంలో భాగస్వామిగా ఉంటూ ప్రత్యేక హోదాకు బదులు ప్రత్యేక ప్యాకేజీకి అంగీకరించిన ముఖ్యమంత్రి ఇప్పుడు ఎన్టీపీ నుంచి బయటకు వచ్చాక రూటు మార్చారు. ప్రత్యేక హోదా కోసమంటూ ధర్మపోరాటం పేరిట

రాజకీయ సభలకు సర్కారు సొమ్మును వాడేస్తున్నారు. రాజధాని ప్రాంతంలో శంకుస్థాపనల పేరుతో వందల కోట్ల రూపాయలను కుమ్మరించినా ఇప్పటికీ ఒక్క శాశ్వత భవనం కూడా నిర్మించలేదు. పైగా తాత్కాలిక సచివాలయ వ్యయాన్ని 300 కోట్ల రూపాయల నుంచి మరమ్మతులు, ఇతర సౌకర్యాల కల్పన పేరుతో ఏకంగా 1,100 కోట్ల రూపాయలకు పెంచేశారు. జిల్లాలకు, దేశంలోని ఇతర ప్రాంతాలకు వెళ్లాలంటే ముఖ్యమంత్రి ప్రత్యేక విమానాలు, హెలికాప్టర్ల తప్ప రెగ్యులర్ విమానాల్లో వెళ్లరు. గత నాలుగేళ్లలో ఇందుకోసం రూ.100 కోట్లను వ్యయం చేశారు. పెట్టుబడుల కోసమంటూ భాగస్వామ్య సదస్సుల నిర్వహణకు చేస్తున్న వ్యయం కూడా భారీగానే ఉంది. ఇప్పటి వరకు మూడు భాగస్వామ్య సదస్సులు నిర్వహించారు. ఒక్కో సదస్సుకు 50 కోట్ల రూపాయల చొప్పున 150 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేశారు. అయినా, ఇప్పటి వరకు చెప్పుకోదగ్గ భారీ పరిశ్రమ ఒక్కటి కూడా రాష్ట్రానికి రాలేదు. ఇక జన్మభూమి పేరుతో ఇప్పటి వరకు ఐదు సార్లు ఆర్థాటంగా కార్యక్రమాలు నిర్వహించారు. ప్రజల వినతులు స్వీకరించి పరిష్కరించడానికే జన్మభూమి కార్యక్రమాన్ని నిర్వహిస్తున్నట్లు ప్రభుత్వం చెప్పుకుంటున్నా, ఆ కార్యక్రమాలన్నీ సీఎం ప్రచార సభలుగా మారిపోయాయి. జన్మభూమి పేరుతో ఇప్పటివరకూ ఐదు సార్లు ఏకంగా రూ. 125 కోట్లు వ్యయం చేశారు. మరో పక్క రాష్ట్ర అవతరణ దినోత్సవం రోజున నవ నిర్మాణ దీక్ష పేరుతో ప్రతియేటా రూ20 కోట్లను ఖర్చుపెడుతున్నారు. నవ నిర్మాణ దీక్షల పేరుతో ఇప్పటి వరకు నాలుగు సార్లు సీఎం ప్రచార సభలు నిర్వహించారు తప్ప వాటివల్ల ఎటువంటి ప్రయోజనం లేదు. కొత్తగా ఈ ఏడాది

హ్యూపీ సీటీస్ నదస్సును తెరమీదకు తీసుకువచ్చిన సీఎం ఇందుకు ఈ ఏడాది 61 కోట్ల రూపాయలను ఖర్చుపెట్టారు. పోలవరం ప్రాజెక్టు నిర్మాణం వునాదులు కూడా పూర్తికాకముందే బస్సుల్లో జనాన్ని ఆ ప్రాజెక్టు దగ్గరకు తీసుకువెళ్లి చూపించడడానికి ఏకంగా రూ. 22.50 కోట్లు వ్యయం చేశారు. రాజధాని శంకుస్థాపనకు రూ.

250 కోట్లు ఖర్చుపెట్టిన బాబు సర్కారు ఆ తరువాత పరిపాలన నగరం, సీడ్ కేపిటల్. రహదారుల శంకుస్థాపనల పేరిట ఈ వెంట నిర్వహణకు రూ. 100 కోట్లను వ్యయం చేసింది. అయినా రాజధానిలో ఎలాంటి నిర్మాణమూ పూర్తి కాలేదు.

## బాబు అర్బాటపు ఖర్చుల వివరాలు

ప్రత్యేక విమానాల ప్రయాణం	రూ.100.00 కోట్లు
హైదరాబాద్ సీఎం కార్యాలయానిఇకి (ఎల్బ్లాకు)	రూ.14.63 కోట్లు
హైదరాబాద్లో తొలుత సీఎం కోసం హెచ్ బ్లాకుకు	రూ. 6.29 కోట్లు
లేక్ హ్యూ గెస్ట్ హౌస్ (హైదరాబాద్)	రూ. 9.47 కోట్లు
సీఎం కార్యాలయ ఫర్నిచర్	రూ.10.00 కోట్లు
మదీనాగూడ ఫాంహౌస్, జూబ్లీహిల్స్ అద్దె ఇంటికి	రూ.4.37 కోట్లు
ఇలిగేషన్ గెస్ట్ హౌస్, సీఎం క్యాంపు ఆఫీస్ విజయవాడ	రూ.42.00 కోట్లు
సీఎం ప్రత్యేక బస్సు	రూ.5.50 కోట్లు
రాజధాని నిర్మాణం ప్రధాన శంకుస్థాపనకు	రూ.250.00 కోట్లు
ఆ తరువాత మూడు శంకుస్థాపనలకు	రూ.100.00 కోట్లు
రాజధాని కన్సల్టెంట్లకోసం	రూ.300.00 కోట్లు
తాత్కాలిక సచివాలయం, ఇతర మరమ్మత్తులు	రూ.1,100.00 కోట్లు
రాజధాని మాస్టర్ ప్లాన్ కోసం	రూ.115.00 కోట్లు
జన్మభూమి కార్యక్రమాలకు	రూ.125.00 కోట్లు
నవనిర్మాణ దీక్షల నిర్వహణకు	రూ.80.00 కోట్లు
విదేశీ పర్యటనలు, రోడ్డుషోలకు (అందరూ కలిపి)	రూ.120.00 కోట్లు
పోలవరం బస్సు యాత్రలకు	రూ.22.50 కోట్లు
హేపీ సీటీస్ నదస్సుల నిర్వహణకు	రూ.61.00 కోట్లు
భాగస్వామ్య నదస్సుల ఏర్పాటుకోసం	రూ.150.00 కోట్లు

**మొత్తం...**

**రూ. 2,615.76 కోట్లు**

# బాబు అవినీతి 'ఆకాశయానం'!

ఎయిర్ ఏషియా కుంభకోణంలోనూ ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు

ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి నారా చంద్రబాబు నాయుడు మరోమారు ఆడియో టేపుల్లో దొరికిపోయారు. చంద్రబాబు, పౌరవిమానయాన శాఖ మంత్రిగా పనిచేసిన అశోకగజపతిరాజుల వ్యవహారం ఈ టేపుల్లో బయటపడింది. గతంలో ఓటుకు కోట్లు కేసులో ఆడియో వీడియో టేపుల్లో అడ్డంగా దొరికిపోయిన చంద్రబాబు ఈసారి ఎయిర్ ఏషియా కుంభకోణంలో బుక్కయ్యారు. అంతర్జాతీయంగా సంపలనం సష్టించిన ఎయిర్ ఏషియా కుంభకోణంలో చంద్రబాబు పేరు ప్రస్తావనకు వచ్చింది. ఈ కుంభకోణానికి సంబంధించిన ఆడియో టేపులు తమ వద్ద ఉన్నాయని ప్రముఖ ఆంగ్ల పత్రిక బిజినెస్ టుడే ప్రకటించింది. దీనికి సంబంధించి ఎయిర్ ఏషియా సీఈఓ టోనీ ఫెర్నాండెజ్కు అదే సంస్థకు చెందిన ఇండియా సీఈఓ మిట్టూ శాండిల్యకు మధ్య జరిగిన సంభాషణను ఆ పత్రిక ప్రచురించింది.



## టోనీ ఫెర్నాండెజ్, శాండిల్య

### మధ్య జరిగిన సంభాషణలవీ..

ప్రముఖ లాబీయిస్టు రాజేందర్ దూబే సమక్షంలో శాండిల్యకు, టోనీ ఫెర్నాండెజ్కు మధ్య జరిగిన సంభాషణలతో కూడిన ఆడియో టేపులను బిజినెస్ టుడే బయటపెట్టింది. వాటిలో ఏమున్నదంటే..

- **టోనీ ఫెర్నాండెజ్:** నాకు ఎయిర్ ఏషియా ఇండియా ఇంటర్నేషనల్ రూట్ పర్మిట్లు కావాలి. ఏ మార్గం ఎంచుకున్నా ఒకే. ఇందుకోసం కొంత సప్లైవడానికి కూడా సిద్ధమే. నిజాయితీగా సరైన మార్గంలో వెళితే పర్మిట్లు రావడానికి చాలా సమయం పడుతుంది. అడ్డదారిలో వెళ్లినా సరే త్వరగా ఇంటర్నేషనల్ పర్మిట్లు తీసుకురండి.
- **శాండిల్య :** సరే సర్.. అంటే అడ్డదారిలో వెళ్లమంటారా?
- **టోనీ ఫెర్నాండెజ్:** యెస్. నేను చెప్పింది చేయి. లైసెన్స్కోసం ఏదైనా చేయి. ఇక్కడ మన పురోగతి చాలా నెమ్మదిగా ఉంది. పని పూర్తయ్యేటట్లు చూడు.
- **శాండిల్య :** ప్రస్తుత నియంత్రణ నిబంధనల ప్రకారం చూస్తే మనం మరో మార్గంలో వెళ్లాలి. ప్రభుత్వంలో ఎవరిని పట్టుకుంటే పని అవుతుందో నాకు తెలుసు. కీలక స్థానంలో ఉన్న పై స్థాయి వ్యక్తి నుంచి కింద స్థాయి వరకు వెళ్లాలి.

“మనం ఎలాగోలా కొత్త రూట్లకు సంబంధించిన లైసెన్సులను సంపాదించాలి. ఎంత ఖర్చయినా పరవాలేదు. ఎవరిని పట్టుకుంటే పనవుతుంది? ఎలాగోలా ఈ పని చేయాల్సిందే.” అని టోనీ ఫెర్నాండెజ్ చెబుతుండగా.. “ఈ పని చేయాలంటే చంద్రబాబు నాయుడు సమర్థుడు. ఆయనను ఒప్పించగలిగితే మొత్తం పని అయిపోతుంది. ఈ పనిని చంద్రబాబు ద్వారా చేయించుకోవచ్చు. ఎందుకంటే ఆయన మనిషే ఇప్పుడు పౌర విమాన యాన శాఖ మంత్రిగా ఉన్నాడు.” అని మిట్టూ శాండిల్య వ్యాఖ్యానించినట్లు ఆడియో టేపుల్లో ఉండడం ప్రకంపనలు పుట్టించింది. ఎయిర్ ఏషియా కుంభకోణంపై ప్రస్తుతం సీబీఐ విచారణ జరుగుతున్న సంగతి తెల్సిందే. విదేశీ రూట్ల లైసెన్సులను దొడ్డిదారిన పొందడానికి గాను భారతీయ అధికారులకు లంచాలిచ్చినట్లు బయటపడడంతో వారిని అరెస్టు చేసి సీబీఐ దర్యాప్తు జరుపుతోంది. ఈ నేపథ్యంలో ఎయిర్ ఏషియా కుంభకోణానికి సంబంధించి గతంలో జరిగిన సంభాషణలతో కూడిన ఆడియో టేపులు బయటపడడం, అందులో చంద్రబాబు, అశోక గజపతి రాజు పేర్లు ప్రస్తావనకు రావడం సంపలనంగా మారింది. ఎయిర్ ఏషియా సీఈఓ టోనీ ఫెర్నాండెజ్తో అశోక గజపతిరాజు సన్నిహితంగా ఉన్న ఫాటోలు సామాజిక మాధ్యమాలలో చక్కర్లు కొడుతున్నాయి. ఆ ఫాటోలలో టీడీపీ సీనియర్ నాయకుడు కంభంపాటి రామ్మోహనరావు కూడా ఉండడం గమనార్హం.

- **టోనీ ఫెర్నాండెజ్:** స్థానికంగా ఉన్న దూబే, మీరు కలిసి చూసుకోండి. వారితో బేరసారాలు చేయండి. ఎలా చేస్తారన్నది నీ ఇష్టం. నువ్వు అంతర్జాతీయ లైసెన్స్ తీసుకువస్తే మీకు అదనపు విమానాలను సమకూరుస్తాను.
- **శాండిల్య:** 'సమర్థత' ఉన్న వ్యక్తి చంద్రబాబు నాయుడు. ఇప్పుడు ఆయన ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నారు. ఆయనతో మనం జాగ్రత్తగా డీల్ చేస్తే మొత్తం పనయిపోతుంది. పైగా గతంలో చంద్రబాబు వద్ద ఆర్థికమంత్రిగా పనిచేసిన అశోక్ గజపతిరాజే ఇప్పుడు పౌర విమానయాన శాఖ మంత్రిగా ఉన్నారు. అయితే ఆయన మనతో ప్రత్యక్షంగా కనిపించడానికి ఇష్ట పడటం లేదు కానీ అడిగిన పని చేసి పెడతా అన్నారు. ఇలాంటివాడు మనతో ఉండటం మన అదృష్టం.

**హైదరాబాద్ కేంద్రంగానే సాగిన వ్యవహారం..**

ఈ మొత్తం వ్యవహారమంతా హైదరాబాద్ కేంద్రంగానే జరిగినట్లు మరికొన్ని సాక్షాలు వెలుగులోకి వచ్చాయి. ఈ ఆడియో టేపులకు మరింత బలం చేకూర్చే విధంగా ఈ రాయబేరం కోసం సింగపూర్ కు చెందిన కంపెనీని రంగంలోకి దింపడానికి ఎయిర్ ఏషియా హైదరాబాద్ నోవాటిల్ లో సమావేశమైనట్లు సాక్ష్యాలు వెలుగులోకి వచ్చాయి. మార్చి 21, 2015లో హైదరాబాద్ లో జరిగిన 11వ ఎయిర్ ఏషియా ఇండియా బోర్డు మీటింగ్ లో సింగపూర్ కు చెందిన హెచ్ఎన్ఆర్ ప్రీడింగ్ పీటీఈని లాబీ కోసం నియమిస్తూ తీసుకున్న కాపీని మనీ కంట్రోల్ వెబ్సైట్ వెలుగులోకి తీసుకొచ్చింది. టేపుల్లో ఫెర్నాండెజ్ స్థానికంగా ఉన్న వ్యక్తిని రాయబేరాలకు తీసుకోమనడం.. హైదరాబాద్ కేంద్రంగా బోర్డు సమావేశంలో హెచ్ఎన్ఆర్ ప్రీడింగ్ కు చెందిన రాజేంద్ర దూబేకు బాధ్యతలు అప్పజెప్పడం మరింత బలాన్ని చేకూరుస్తోంది. అప్పటికి ఓటుకు కోట్లు కేసుకు సంబంధించి ఆడియో టేపులు వెలుగులోకి రాకపోవడంతో చంద్రబాబు హైదరాబాద్ కేంద్రంగానే ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రిగా కార్యకలాపాలు కొనసాగిస్తున్న సంగతి విదితమే. ఓటుకు కోట్లు కుంభకోణం బయటపడిన తర్వాతనే చంద్రబాబు తన

కార్యక్షేత్రాన్ని అమరావతికి మార్చారు. కాగా మలేషియా ఎయిర్లైన్స్ కంపెనీ ఈ రాయబేరాల కోసం ఒక సింగపూర్ సంస్థతో ఒప్పందం కుదుర్చుకోవడం మరింత అనుమానాలకు తావిస్తోంది.

**ఇదీ ఎయిర్ ఏషియా కుంభకోణం..**

మలేషియాకు చెందిన బడ్జెట్ ఎయిర్ లైన్స్ సంస్థ ఎయిర్ ఏషియా 2014లో టాటా గ్రూపుతో కలిసి దేశీయ విమానయాన రంగంలోకి అడుగుపెట్టింది. కానీ అప్పటి నిబంధనల ప్రకారం స్థానికంగా 5 ఏళ్లు సర్వీసులు నడిపి, 20 విమానాలు కలిగిన సంస్థలకు మాత్రమే అంతర్జాతీయ సర్వీసులు నడపడానికి అనుమతిచ్చేవారు. దీన్నే 5/20 నిబంధన అని పేర్కొంటారు. కానీ ఎయిర్ ఏషియా ఇండియాకు విదేశీ సర్వీసులు నడపడానికి గాను ఈ నిబంధనను మార్చాలని తీవ్రమైన ఒత్తిడి తీసుకువచ్చింది. కానీ దీన్ని స్పెస్ జెట్, జెట్ ఎయిర్వేస్ వంటి స్థానిక విమానయాన కంపెనీలు తీవ్రంగా వ్యతిరేకించాయి. అయినా జూన్, 2016లో 5/20 నిబంధనను సవరిస్తూ అప్పటి పౌరవిమానయాన శాఖ మంత్రి అశోక్ గజపతిరాజు నిర్ణయం తీసుకున్నారు. ఈ సవరణ ప్రకారం ఐదేళ్ల సర్వీసు లేకుండా కేవలం 20 విమానాలు ఉంటే అంతర్జాతీయ సర్వీసులు నడుపుకోవచ్చు. ఈ నిబంధన వల్ల మలేషియాకు చెందిన ఎయిర్ ఏషియా, విస్తారా సింగపూర్ ఎయిర్లైన్స్ కు భారీ ప్రయోజనం జరిగింది. ఆ విధంగా ఎయిర్ ఏషియా దేశీయ విమానయానంలోకి అడుగు పెట్టిన రెండేళ్లలోనే ఈ లైసెన్స్ ను దక్కించుకుంది.

**ఇలా బయటకు వచ్చింది..**

రతన్ టాటా, సైరస్ మిస్త్రి మధ్య జరిగిన వివాదంతో ఈ కేసు బయటకు వచ్చింది. అప్పటి టాటా గ్రూపు చైర్మన్ గా ఉన్న సైరస్ మిస్త్రి ఎయిర్ ఏషియా లైసెన్స్ లు దక్కించుకోవడంలో రూ.22 కోట్లు చేతులు మారాయని ఆరోపించారు. దీంతో రంగంలోకి దిగిన ఎన్ఫోర్స్ మెంట్ డైరెక్టరేట్ 2017మార్చిలో శాండిల్యాను ప్రశ్నించింది. ఆ తర్వాత రంగంలోకి దిగిన సీబీఐ.. ఫెర్నాండెజ్ తో సహా పలువురిపై కేసులు నమోదు చేసింది. హెచ్ఎన్ఆర్ ప్రీడింగ్ తో కుదుర్చుకున్న ఒప్పందంలో భాగంగా ఎయిర్ ఏషియా ఇండియా ఆ సంస్థకు రూ.12.28 కోట్లు చెల్లించి, ఈ మొత్తాన్ని రాయబేరాలకు వినియోగించినట్లు సీబీఐ పేర్కొంది.

# రూ. 2,176 కోట్లు

## ఐదు టవర్ల పేరుతో హదావుడి టెండర్లు

అంచనా విలువ రూ. 2,176 కోట్లు.. దీనిని భారీగా పెంచి కమీషన్లు కొట్టేసే పథకం..

అంతర్జాతీయ స్థాయిలో ప్రతిష్ఠాత్మకంగా నిర్మిస్తున్నామని చెప్పుకొంటున్న ఐదు టవర్ల సచివాలయ నిర్మాణం కోసం పిలిచిన టెండర్లలో సీఆర్డీఏ నిబంధనలకు పాతరేసింది. అత్యవసరంగా చేపట్టాల్సిన పనులకు మాత్రమే షార్ట్ టెండర్లు పిలిచి.. బిడ్ల దాఖలుకు 15 రోజుల సమయం ఇస్తారు. అయితే.. ఇప్పటికే వందలాది కోట్ల రూపాయలతో నిర్మించిన తాత్కాలిక సచివాలయం అందుబాటులో ఉంది. ఇప్పటికిప్పుడు సచివాలయాన్ని నిర్మించి, అందులోకి కార్యాలయాలను మార్చాల్సిన అవసరం లేకున్నా షార్ట్ టెండర్లు పిలిచి.. బిడ్ల దాఖలుకు కేవలం 14 రోజుల గడువు మాత్రమే ఇవ్వడంపై ప్రభుత్వ వర్గాలే నివ్వెరపోతున్నాయి. ఐదారు కోట్ల రూపాయలతో చేపట్టే చిన్న చిన్న పనుల్లోనే టెండర్ నిబంధనలను పూర్తిస్థాయిలో అమలు చేయడం ఆనవాయితీ. అలాంటిది రూ.2,176 కోట్ల భారీ అంచనాతో చేపట్టనున్న ప్రాజెక్టుకు.. నిబంధనలకు విరుద్ధంగా షార్ట్ టెండర్లు పిలవడం అంటే ఏ స్థాయిలో అక్రమాలకు దిగారో అర్థం చేసుకోవచ్చు.



### 11 రోజుల్లో టెండర్లు...?

రాజధాని పరిపాలనా నగరంలో ఐదు టవర్లుగా నిర్మించాలని ప్రతిపాదిస్తున్న సచివాలయ నిర్మాణ పనులను మూడు ప్యాకేజీలుగా విభజించి 2018 ఏప్రిల్ 26న సీఆర్డీఏ టెండర్లు పిలిచింది. 1, 2 రెండు టవర్లను ఒకటో ప్యాకేజీగా రూ.895 కోట్లు, 3, 4 టవర్లను రెండో ప్యాకేజీగా రూ.751 కోట్లు, సీఎం టవర్ను మూడో ప్యాకేజీగా రూ.530 కోట్ల అంచనాతో టెండర్లు పిలిచారు. మే 2 నుంచి టెండర్లను ఈ-ప్రాక్యూర్మెంట్ వెబ్సైట్లో డౌన్లోడ్ చేసుకోవచ్చని చెప్పి.. అప్పటి నుంచి మే 16లోపు తమ బిడ్లు దాఖలు చేసుకునేందుకు అవకాశం ఇచ్చారు. అంటే బిడ్లు దాఖలు చేసేందుకు 14 రోజుల సమయం మాత్రమే కేటాయించారు. ఈ 14 రోజుల్లో సెలవులు పోతే మిగిలేది 11 రోజులే. ఈ 11 రోజుల వ్యవధిలో రూ.2,176 కోట్ల విలువైన భారీ ప్రాజెక్టుకు టెండర్లు దాఖలు చేయాలని కోరడం టెండర్ల చరిత్రలోనే ఎప్పుడూ, ఎక్కడా జరగలేదు.

### వేరే కంపెనీలకు అవకాశం ఇవ్వకూడదనే!

విలువైన ఈ ప్రాజెక్టును తమకు కావల్సిన అస్సదీయ కంపెనీలకు అప్పగించేందుకే షార్ట్ టెండర్లు పిలిచినట్లు తేటతెల్లమవుతోంది. నిబంధనల ప్రకారం ఎక్కువ సమయం ఇస్తే జాతీయ, అంతర్జాతీయ సంస్థలు బిడ్లు దాఖలు చేసి పోటీకి వచ్చే పరిస్థితి ఉంటుంది. అదే అతి తక్కువ సమయం ఇస్తే ఆ సంస్థలకు టెండరు డాక్యుమెంట్లకు సమకూర్చుకునేందుకు, అన్ని విషయాలు తెలుసుకుని దాఖలు చేసేందుకు సమయం ఉండదు. తద్వారా తాము లోపాయికారి ఒప్పందం కుదుర్చుకున్న కంపెనీలే రేసులో ఉంటాయి కాబట్టి వారికే పనులు కట్టబెట్టవచ్చనేది ప్రభుత్వ పెద్దల వ్యూహంగా ఉంది. ఇప్పటికే రాజధానిలో చేపట్టే పెద్ద పనులన్నింటినీ ఇలాంటి లొసుగులతో కేవలం నాలుగైదు కంపెనీలకే కట్టబెట్టారు. సచివాలయ నిర్మాణ పనులను సైతం ఆ కంపెనీలకు అప్పగించి లబ్ధి పొందేందుకు షార్ట్ టెండర్లు పిలిచినట్లు స్పష్టమవుతోంది. తద్వారా మిగిలిన సంస్థలు పోటీలో లేకుండా తమ అనుకూల కంపెనీలకు రావబాట

వేసుకున్నారు.

**ఇవీ నిబంధనలు..**

సాధారణంగా ప్రభుత్వ శాఖలు చేపట్టే ఏ పనికై నా టెండర్లు పిలిస్తే.. దాఖలు చేసేందుకు 45 రోజుల సమయం ఇవ్వాలన్నది నిబంధన. ఇంకొంచెం త్వరగా ఆ పని పూర్తికావాలంటే దాన్ని 15 రోజులకు తగ్గించి 30 రోజుల సమయం ఇస్తారు. కొన్ని ప్రత్యేక సందర్భాల్లో టెండర్ల దాఖలుకు 21 రోజుల సమయం ఇస్తారు.

అత్యవసర పనులు, ప్రకటి వైపరీత్యాలు జరిగినప్పుడు, ప్రధాని వంటి ముఖ్యులు వచ్చినప్పుడు తక్కువ సమయంలో పూర్తికావాల్సిన పనులకు 21 రోజుల సమయం మాత్రమే ఇచ్చి టెండర్లు పిలుస్తారు. అంతకుమించిన అత్యవసరమైన పనులకు ప్రభుత్వ అనుమతితో షార్ట్ టెండరుగా పిలిచి 15 రోజుల సమయం ఇస్తారు. ఇప్పుడు సచివాలయానికి పిలిచిన టెండర్లలో అంతకంటే తక్కువగా.. కేవలం 14 రోజుల్లోనే బిడ్డర్లు తమ బిడ్డను దాఖలు చేసుకునే సమయం ఇచ్చారు.

# రూ. 2,000 కోట్లు అమరావతి బాండ్లతో జనానికి బ్యాండ్

**బాండ్ల ఇన్వెస్టర్లు తమ్ముళ్లే.. ఫ్రాంక్లిన్ టెంపుల్టన్ కు కారుచౌకగా భూమి..**

ఆంధ్రప్రదేశ్ కేపిటల్ రీజియన్ అధారిటీ (ఏపీసీఆర్డీఏ) పేరిట చంద్రబాబు సర్కారు జారీ చేసిన రూ.2,000 కోట్ల బాండ్లలో 62.5శాతం కొనుగోలు చేసిన ఫ్రాంక్లిన్ టెంపుల్టన్ సంస్థ వెనక నుంచి తెలుగుదేశం నేతలే కథ నడిపించారు. నిజానికి ఒక కంపెనీ పబ్లిక్ ఇష్యూకు వస్తే అందులో 62 శాతం వాటా తనకే కావాలని ఏ ఫండ్ కూడా పెట్టుబడి పెట్టదు. మొత్తం ఇష్యూలో 5 శాతాన్ని మించి కొనుగోలు చేయటానికి ఇష్టపడదు. మహా అయితే 10శాతం వరకూ మాత్రమే కొనుగోలు చేయవచ్చు. కానీ ఫ్రాంక్లిన్ టెంపుల్టన్ ఏకంగా 62.5 శాతాన్ని కొనుగోలు చేసింది. అంటే. ఈ ఇష్యూలో రూ.1,300 కోట్లను ఈ సంస్థ ఒక్కటే పెట్టుబడిగా పెట్టింది. బాండ్లలో పెట్టుబడి పెట్టిన మరో సంస్థ ఏకే క్యాపిటల్. మొదట బాండ్ల ఇష్యూకు సలహాదారుగా, తరువాత లీడ్ మేనేజర్ గా (అరేంజర్) అవతారం ఎత్తిన ఏకే క్యాపిటల్ కూడా ఇన్వెస్టర్ గా మారిపోయి ఏకంగా 25 శాతం. అంటే రూ.250 కోట్ల మేర పెట్టుబడి పెట్టింది. ఆదిత్య బిర్లా గ్రూపునుకు చెందిన సంస్థలు ఈ బాండ్లలో 12.5 శాతం పెట్టుబడి పెట్టాయి.

**తెరవెనక కథ ఇదేనా?**

ఫ్రాంక్లిన్ టెంపుల్టన్ భారీ పెట్టుబడి వెనక ఆనేక ఆసక్తికరమైన కథలున్నాయి. ఈ సంస్థ ఆరంభించిన కొన్ని పథకాల్లో బాబు ఆనయాయులు, ఆయన మనుషులు పలువురు భారీగా పెట్టుబడులు పెట్టారు. దీంతో ఫ్రాంక్లిన్ టెంపుల్టన్ సంస్థ ఈ డబ్బునే తెచ్చి అమరావతి బాండ్లలో భారీగా ఇన్వెస్ట్ చేసింది. తద్వారా బాబు ప్రభుత్వం ఇస్తున్న భారీ వడ్డీ... కొంత ఛార్జీలు మినహా తిరిగి ఆయన



ఆనయాయుల జేబుల్లోకి చేరుతుంది. ఈ మాస్టర్ ప్లాన్ కారణంగానే అమరావతి బాండ్లలో ఇన్వెస్ట్ చేయటానికి ఫ్రాంక్లిన్ టెంపుల్టన్, మరీ కొన్ని సంస్థలు తప్ప ఎవరూ ముందుకు రాలేదని... చివరకు అనుకున్నట్లుగా ఇష్యూ సబ్స్క్రయిబ్ కాదేమోనని భయపడి, అరేంజర్ గా వ్యవహరిస్తున్న ఏకే క్యాపిటల్ తానే నేరుగా పెట్టుబడి పెట్టింది. ఫ్రాంక్లిన్ టెంపుల్టన్ కు చంద్రబాబు సర్కారు విశాఖపట్నంలోని

మధురవాడలో రూ.400 కోట్ల విలువైన 40 ఎకరాలను, ఎకర రూ.32 లక్షలకే అంటే 12.8 కోట్లకే కారుచౌకగా కట్టబెట్టింది. ఒకవైపు, మిగతా సంస్థలకు మాత్రం భూములను 33 ఏళ్ల గడువుకే లీజుకొస్తూ... ప్రాంక్లిన్ టెంపుల్స్ కు మాత్రం భూమిని ఏకమొత్తంగా విక్రయించేసింది. దీనికొక మిగతా వారెవ్వరూ ఇవ్వనంత వడ్డీని ఆఫర్ చేస్తూ ప్రభుత్వ బాండ్లనూ జారీ చేసింది. అమెరికాలోని కాలిఫోర్నియాలో ఈ సంస్థ ప్రధాన కార్యాలయం 10 ఎకరాలకు మించి లేదు. ప్రపంచవ్యాప్తంగా 9,400 మంది ఉద్యోగులుండగా, సింహభాగం అమెరికాలోనే ఉన్నారు. అలాంటిది అక్కడే పదెకరాల్లో విస్తరించిన ఆ సంస్థకు... విశాఖపట్నంలో 2,500 ఉద్యోగాలిస్తామని చెప్పేసరికి ఏకంగా 40 ఎకరాలు కారుచౌకగా కట్టబెట్టేసింది. విశాఖపట్నంలో పదెకరాలకు మించి భూమి కేటాయించొద్దంటూ రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి దినేష్ కుమార్ చేసిన సూచనలను బాబు సర్కారు పక్కనబెట్టేసింది. ప్రాంక్లిన్ టెంపుల్స్ సంస్థకు ప్రస్తుతం ఇండియా మొత్తమ్మీద 600 మంది మాత్రమే ఉద్యోగులున్నారు. అలాంటిది ఒక్క విశాఖలో 2,500 ఉద్యోగాలివ్వడానికి ఎన్నాళ్లు పడుతుందో తేలిగ్గానే ఊహించుకోవచ్చు. వడ్డీ రేట్ల విషయానికొస్తే అమెరికాలో 4 శాతం మించి లేవు. ఇండియాలో ప్రాంక్లిన్ టెంపుల్స్ సంస్థ పెట్టుబడి పెట్టిన బాండ్లపై 7-9 శాతానికి మించి వడ్డీ రావడం లేదు. అలాంటిది బాబు ప్రభుత్వం మూడు నెలలకోసారి 10.32 శాతం చెల్లించేలా బాండ్లను జారీ చేసింది. వార్షికంగా చూస్తే ఈ వడ్డీ ఏకంగా 10.78 శాతం అవుతుంది. ఇలా అత్యధిక వడ్డీనిచ్చే బాండ్లను, కారుచౌకగా భూములను ఆ కంపెనీకే ఎందుకొచ్చారనేది ఊహలకు అందనిదేమీ కాదు.

**సలహాదారు నుంచి ఇన్వెస్టరుగా...**

అమరావతి బాండ్లలో పెట్టుబడి పెట్టిన మరో సంస్థ ఏకే క్యాపిటల్. మొదట బాండ్ల ఇష్యూకు సలహాదారుగా వ్యవహరించిన ఈ సంస్థ... తరవాత లీడ్ మేనేజర్ గా (అరేంజర్) అవతారం ఎత్తింది.

అంటే బాండ్లలో ఇన్వెస్ట్ చేయడానికి ఇన్వెస్టర్లను తీసుకొచ్చే పని దీనిదన్న మాట. చివరకు ఈ సంస్థ కూడా ఇన్వెస్టరుగా మారిపోయి ఏకంగా 25 శాతం... అంటే రూ.250 కోట్ల మేర పెట్టుబడి పెట్టింది. ప్రభుత్వం జారీ చేసే బాండ్లలో అరేంజర్ గా ఉన్న సంస్థ పెట్టుబడి పెట్టకూడదనిసెబీ (సెక్యూరిటీస్ అండ్ ఎక్స్చేంజ్ బోర్డ్ ఆఫ్ ఇండియా) నిబంధనను ఏకే క్యాపిటల్ ఉల్లంఘించింది.

**ఎలక్ట్రానిక్ ఫ్లాట్ ఫామ్ అందుబాటులో ఉన్నా...**

నిజానికి అరేంజర్ పాత్ర తగ్గించడానికి, బాండ్లు జారీ చేసే సంస్థలకు ఖర్చులు తగ్గడానికి 2018 ఏప్రిల్ నుంచి ఎలక్ట్రానిక్ ఫ్లాట్ ఫామ్ ను 'సెబీ' అందుబాటులోకి తెచ్చింది. రూ.200 కోట్లకు పైబడి బాండ్లు జారీ చేసే సంస్థలన్నీ ఈ ఫ్లాట్ ఫామ్ ను ద్వారా, అరేంజర్ ప్రమేయం లేకుండా బాండ్లలో నేరుగా ఇన్వెస్ట్ చేయొచ్చు. పేరున్న సంస్థలకిది బాగా కలిసి వస్తోంది. అలాంటపుడు ఎక్కువ వడ్డీ ఇస్తున్నందుకు ఇన్వెస్టర్లు క్యూ కట్టి రావాలి. కానీ, తెలిసిన సంస్థను అరేంజర్ గా ఎంచుకుని, దానికి భారీ ఫీజులిచ్చి... కావాల్సిన వారు మాత్రమే పెట్టుబడులు పెట్టేలా చేయటంలో చంద్రబాబు పన్నిన కుట్రను సులభంగా అర్థం చేసుకోవచ్చు.

**అబద్ధాలతో అక్రమాలను కప్పెట్టేయత్నం**

అమరావతి బాండ్లను పారదర్శకంగా జారీ చేస్తున్నామని, పబ్లిక్ ఇష్యూ తర్వాత ఈ వివరాలు స్టాక్ ఎక్స్చేంజీలో లభిస్తాయని ప్రభుత్వం చేసిన ప్రకటనల్లో వీసమెత్తు వాస్తవం లేదు. ఈ బాండ్లలో ఇన్వెస్ట్ చేసిన వారి వివరాలు సాధారణ ప్రజలకు తెలియవు. ఇన్వెస్టర్ల వివరాలు చెప్పాలని ఒత్తిడి రావడంతో 59 మంది పెట్టుబడి పెట్టారంటూ ప్రాంక్లిన్ టెంపుల్స్, బిర్లా, ఏకే క్యాపిటల్ గ్రూపుల పేర్లు మాత్రమే ప్రభుత్వం వెల్లడించింది. నిజానికి ఈ మూడు సంస్థలే వివిధ పథకాల పేర్లతో 95 శాతం పెట్టుబడి పెట్టాయి.

<b>జీవోనూ ఉల్లంఘించారు</b>	<b>దీని మర్మమేంటి బాబూ!</b>
<p>'హడ్కో' లాంటి సంస్థల నుంచి రుణాలు తీసుకుంటే వడ్డీరేటు 8 శాతం లోపు, అదే ఇన్ ప్రా బాండ్ హోదా అయితే వడ్డీరేటు 6 శాతంలోపు ఉంటేనే ప్రభుత్వ గ్యారంటీ ఇవ్వాలని జీవోలో స్పష్టం చేశారు. అదే బాండ్ల రూపంలో నిధులు సేకరిస్తే వడ్డీరేటు వాణిజ్య బ్యాంకుల టర్మ్ రుణాల కంటే తక్కువ ఉంటేనే ప్రభుత్వం గ్యారంటీ ఇవ్వాలి. ప్రస్తుతం ఎస్ బీఐ బేసరేట్ 8.95 శాతం. కానీ, 10.32 శాతానికి అమరావతి బాండ్లను జారీ చేస్తూ కూడా ప్రభుత్వం గ్యారంటీ ఇవ్వడం జీవో నిబంధనలకు విరుద్ధమని సాక్షాత్తు ఆర్థిక శాఖ అధికారులే చెబుతున్నారు.</p>	<p>అమరావతి బాండ్లలో 12.5 శాతం పెట్టుబడి పెట్టిన ఆదిత్య బిర్లా గ్రూపు సంస్థలను మామూలుగా అయితే, అనుమానించాల్సిన అవసరం లేదు. కాకపోతే ఒకే డైరెక్టర్ అటు ఏకే క్యాపిటల్, ఇటు ఆదిత్య బిర్లా గ్రూపులో ఉండటంతో సందేహాలకు తావిస్తోంది. ఏకే క్యాపిటల్ లో డైరెక్టర్ గా ఉన్న సుభాష్ చంద్ర భార్గవ.. ఏబీ సువో, ఏబీ క్యాపిటల్, ఏబీ సన్ లైఫ్ పెన్షన్, ఏబీ ఫైనాన్షియల్ సర్వీసెస్, ఏబీ మై యూనివర్స్ లిమిటెడ్ లో కూడా డైరెక్టర్. ఈ డైరెక్టర్ కు, ప్రభుత్వంలో కీలక పాత్ర పోషిస్తున్న వ్యక్తికి మధ్య సన్నిహిత సంబంధాలు ఉన్నాయి.</p>

# రూ. 1,827 కోట్లు ఆరోగ్య శాఖలో అవినీతి రాజ్యం..

నచ్చినవారికి రూ. 1827 కోట్ల పనులు అప్పగింత... బాక్స్ టెండర్ల పేరిట దోపిడీ

వైద్య ఆరోగ్యశాఖకు అవినీతి, అక్రమాల రోగం పట్టుకుంది. పారదర్శకంగా ఇ-ప్రోక్యూర్మెంట్ ద్వారా టెండర్లు నిర్వహించాల్సి ఉన్నా... నచ్చిన వారికి కట్టబెట్టేందుకు బాక్స్ టెండర్ల విధానం ప్రవేశపెట్టి కోట్లాది రూపాయలను కార్పొరేట్ కంపెనీలకు ధారాదత్తం చేశారు. అమాత్యుల నుంచి అధికారుల వరకూ కమిషన్లు దండుకున్నారు. కోర్టులు మందలించినా ఖాతరుచేయలేదు.

గడిచిన నాలుగున్నరేళ్లలో కుటుంబ సంక్షేమశాఖ పరిధిలో బాక్స్ టెండర్ల ద్వారా రూ.1,827 కోట్ల విలువైన పనులను నచ్చిన వారికి కట్టబెట్టారు. 2014 జూన్ తర్వాత ఇ-ప్రోక్యూర్ మెంట్ విధానానికి స్వస్తి చెప్పడమే కాకుండా ఏపీఎంఎస్ఐడీసీ సంస్థను పూర్తిగా పక్కన పెట్టారు. కుటుంబ సంక్షేమశాఖ కమిషనర్ ఆద్యర్థంలోనే నేరుగా బాక్స్ టెండర్లను పిలవడం, తమకు నచ్చిన కంపెనీలకు ముందే సమాచారమివ్వడం, వారికే పనులు కట్టబెట్టడం ఇదీ జరిగిన తంతు.

## కమిషన్ల కోసం నచ్చిన కంపెనీలకు

కమిషన్ల కోసం, ముడుపుల కోసం నచ్చిన కంపెనీలకు ఇస్తే ఎలాంటి నష్టమొస్తుందో ఇదే ఉదాహరణ. రక్తపరీక్షల నిర్వహణలో ఈ దోపిడీ కళ్లకు కట్టినట్టు కనిపిస్తుంది. ఒక్కసారి రక్తనమూనా పరీక్షిస్తే రూ.235 నిర్ణయించారు. ఇందులో 15 పరీక్షలు చేసుకోవచ్చు. ఒక్క పరీక్ష చేసినా రూ.235 చెల్లించాల్సి. ఎక్కువ మంది వైద్యులు రెండు లేదా మూడు పరీక్షలు రాస్తారు. దీనికి రూ.35 నుంచి రూ.40 ఖర్చు చేస్తే సరిపోతుంది. కానీ ఒక్క పరీక్ష చేయించుకుంటే కనీసం రూ.200 ఆ సంస్థకు అదనంగా చెల్లించాల్సి వస్తోంది. ఐదు బోధనాసుపత్రుల్లో ఎంఆర్ఐ స్కానింగ్ మెషిన్ల కోసం పీపీపీలో టెండర్లు పిలిచి నాలుగున్నరేళ్లయినా ప్రారంభించలేకపోయారు.

## కోర్టు మొట్టికాయలు వేసినా...

గర్భిణులకు ప్రత్యేకంగా నిర్వహించే అల్ట్రా సోనాలజీ పరికరాలకు టెండర్లు పిలిచారు. ఇందులో ఎన్ఆర్ఐ అనే సంస్థ

ఎల్1గా వచ్చింది. రాత్రికి రాత్రి టెండర్లు రద్దు చేసి మరో సంస్థకు ఇచ్చారు. దీంతో ఎల్1 బిడ్డరు కోర్టుకు వెళ్లారు. దీన్ని పరిశీలించిన కోర్టు ప్రభుత్వానికి రూ.10 వేల జరిమానాతో పాటు ఎల్1 బిడ్డరుకు నష్టపరిహారం చెల్లించాలని, టెండర్లు పూర్తిగా రద్దు చెయ్యాలని ఆదేశించింది. ఇదొక్కటే కాదు ముఖ్యమంత్రి ఆరోగ్య కేంద్రాల, 108, చంద్రన్న సంచార చికిత్స చాలా టెండర్లకు సంబంధించి కోర్టులో కేసులు నడుస్తున్నాయి. అధికారులు రోజూ ఏదో ఒక కేసులో హైదరాబాద్లో హైకోర్టుకు హాజరు అవుతూనే ఉన్నారు. పలు టెండర్లపై విజిలెన్స్, ఏసీబీకి ఫిర్యాదులు వెళ్లాయి.

## పై వేటుకు కట్టబెట్టిన పథకాలు, వాటి విలువ

పథకం	టెండరు తేదీ	సంస్థ	వ్యయం (రూ.కోట్లలో)
రక్తపరీక్షలు	4.10.2015	మెడాల్	300
రేడియాలజీ	14.10.2015	శ్రీకృష్ణ	28
సీటీస్కాన్	14.10.2015	---	30
డయాలసిస్	01.06.2016	నెస్ట్రోఫ్లస్	35
104 వాహనాలు	2015	పిరమిల్	240
సీఎంఆరోగ్యకేంద్రాలు	6.6.2016	అపోలో, ఈవైద్య ధనుష్	284
108 వాహనాలు	27.6.2016	జీవీకే	240
బేజీహెల్త్ కేర్ కిట్స్	21.6.2016	అనిత టెక్నాలజీ	35
బసవతారకం కిట్స్	30.10.2017	---	50
మెడ్టెక్ జోన్	28.11.2016	ల్యాంకో	500
గామన్ రేడియేషన్	12.9.2016	మైక్రోట్రోల్	17
ఎలక్ట్రోమాగ్నెట్	20.11.2016	టీయూవీ	45
3డి స్కానింగ్	24.10.2016	దక్షణి ఆన్లైన్	35
ఎక్స్రే..సీటీస్కాన్	12.9.2016	క్యూరాఫెల్త్ కేర్	45
బయోమెటీరియల్	28.11.2016	టీయూవీ	42

(విమర్శలు రావడంతో ల్యాంకో ఇచ్చిన రూ.500 కోట్ల పనులను రద్దుచేశారు)



# రూ. 1,723 కోట్లు మెడ్టిక్ పార్కులో అవినీతి చెట్లు

**రూ.709 కోట్లు అంచనా వ్యయం.. రూ.2,432 కోట్లకు పెంపు**

ఆంధ్రప్రదేశ్ మెడికల్ టెక్నాలజీ పార్కులో అవినీతి మొక్కలు చెట్లుగా మారాయి. గత నాలున్నరేళ్లలో రెండు షెడ్యూల మాత్రమే కట్టి వందల కోట్లు ఖర్చు చూపారు. కేబినెట్ అనుమతి లేకుండానే రాత్రికి రాత్రి అంచనాలు పెంచారు. ఏకంగా రూ.1,723 కోట్లు అంచనాలు పెంచి జేబులో వేసుకునేందుకు పక్కా వ్యూహం రచించారు. చినబాబు అండతో ఆరోగ్యశాఖ సలహాదారు ముందుండి తతంగాన్ని నడిపించారు. వైద్య ఉపకరణాల ఖరీదు చాలా ఎక్కువగా ఉందని, ఇక్కడే తయారు చేసి తక్కువ ధరకు పేదలకు అందించాలని విశాఖపట్నం పెదగంట్యాడ మండలంలో స్టీల్ ప్లాంటు ఎదురుగా రూ.270 ఎకరాలు (ఆంధ్రా మెడ్టిక్ జోన్) పేరుతో కేటాయించారు. ఈ సంస్థకు ఉత్తరాదికి చెందిన జితేంద్రకుమార్ శర్మ అనే వ్యక్తిని సీఈఓగా నియమించారు. ఈ ప్రాజెక్టుకు సంబంధించిన డీపీఆర్ (డీటెయిల్డ్ ప్రాజెక్టు రిపోర్టు) ఇచ్చే బాధ్యత ఓ ప్రముఖ సంస్థకు అప్పజెప్పారు. ఈ ప్రాజెక్టును పూర్తిచేసేందుకు రూ.709 కోట్లు ఖర్చవుతుందని, ఇందులో రూ.500 కోట్లు అభివృద్ధి పనులకు, రూ.200 కోట్లు మాలిక వసతులకు, మిగతా రూ.9 కోట్లు ఇతర పనులకు వ్యయం అవుతుందని డీపీఆర్ లో స్పష్టంగా పేర్కొన్నారు.

## ఇప్పారాజ్యంగా అంచనాలు పెంపు

డీపీఆర్ ను కాదని 350 శాతం పెంచారు. రూ.709 కోట్ల ప్రతిపాదన అయితే, రూ.2432 కోట్లకు పెంచారు. ఇందులో రూ.1723 కోట్లు జేబులో వేసుకునేందుకు పథకం రచించారు. ఇందులో భాగంగా కేటగిరీ1లో 11 శాతం స్థలంలో, ఆర్సినీ నిర్మాణాలు చదరపు అడుగు అభివృద్ధికి రూ.1200 కేటాయించవచ్చని కేపీఎంఎజీ సంస్థ చెబితే, దానిని ఏకంగా రూ.6081కి పెంచారు. 27 శాతం స్థలం అభివృద్ధికి చదరపు అడుగుకు రూ.250 అని డీపీఆర్ లో చెబితే దాన్ని రూ.1596.6కు పెంచారు. మూడవ కేటగిరీ కింద 62 శాతం స్థలంలో షెడల్ నిర్మాణానికి చదరపు అడుగుకు రూ.640 అవుతుందని చెప్పగా, దాన్ని రూ.1579కి పెంచారు. ఇవన్నీ పెంచడంతో దీని వ్యయం రూ.709 కోట్లనుంచి రూ.2,432 కోట్లకు పెరిగింది. ఫిర్యాదు చేసిన వారిపై చర్యలు: మెడ్టిక్ పార్కులో అక్రమాలు జరుగుతున్నాయని వైద్య ఆరోగ్యశాఖ ముఖ్యకార్యదర్శి పూనం

**మెడ్టిక్ పార్కు నిర్మాణంలో అవినీతిని అరికట్టాలంటూ వైద్య ఆరోగ్య శాఖ ముఖ్యకార్యదర్శి పూనం మాలకొండయ్యకు ధైర్యక్షయ్య రాసిన లేఖ**

మాలకొండయ్యకు 2017 మార్చి 8న అప్పటి మెడ్టిక్ జోన్ వైస్ ప్రెసిడెంట్లు, మేనేజర్లు జుడీష్ రాజు, పిబా దత్తా మిస్ట్రీ, డా.నిరంజన్ జోషి, సోహాన్ దత్తా, గంభీర్ జైన్, అమృతా దత్తా, నిఖిల్ జైన్లు లేఖ రాశారు. కోట్లాది రూపాయలు దుర్వినియోగమవుతున్నాయని, చర్యలు తీసుకోవాలని లేఖ రాశారు. చర్యలు లేకపోవడంతో కొందరు 2017 ఆగస్ట్ 2వ తేదీన మీడియా సమావేశం నిర్వహించి వివరాలు చెప్పారు. దీంతో వైస్ ప్రెసిడెంట్ జుడీష్ రాజును అరెస్టుచేసి విశాఖపట్నం జైలుకు పంపించారు. అంతేకాదు అప్పట్లో ధైర్యక్షయ్యగా ఉన్న ఎపిఎస్ అధికారి సుజాశాశర్మ, ఐపీఎస్ అధికారి డా.రవిశంకర్ అయ్యన్నార్లు ఈ అవినీతి ప్రాజెక్టులో తాము ధైర్యక్షయ్యగా ఉండలేమని, తమను తొలగించాలని ప్రభుత్వానికి లేఖలు రాసి తప్పుకున్నారు. 2017 ఆగస్ట్ లో 'మెడ్టిక్ పార్కులో జరుగుతున్న అవినీతిని మీడియా వెలికితీయడంతో పాత టెండర్లను రద్దుచేశారు. అప్పటికే ల్యాంక్ సంస్థకు రూ.43 కోట్లు ఇచ్చారు. ఇవి వెనక్కు రాలేదు. రెండవ టెండరులో ఎవరిని ఎంపిక చేశారో చెప్పలేదు.

# రూ. 333 కోట్లు

## లోకేక్ సన్నిహితుడు వేమూరి హరికృష్ణ ప్రసాద్ కు అప్పగించిన ప్రాజెక్టుల విలువ

రాష్ట్రంలో ఉన్న టీవీ చానళ్ళను నియంత్రించాలన్న ఏకైక లక్ష్యంతో చంద్రబాబు ప్రభుత్వం ఫైబర్ గ్రాడ్ ప్రాజెక్టుకు రూపకల్పన చేసింది. ఆ చానళ్ళలో చంద్రబాబుకు వ్యతిరేకంగా వార్త ప్రసారమైన మరుక్షణమే ఆ చానల్ నిలిపివేసే విధంగా ఈ గ్రాడ్ ను తయారు చేశారు. ఈ ప్రాజెక్టుకు సంబంధించిన మౌలిక సదుపాయాలను అభివృద్ధి చేసే రూ. 333 కోట్ల విలువ చేసే కాంట్రాక్టును రాష్ట్ర ప్రభుత్వం టెరాసాఫ్ట్ అనే సంస్థకు అప్పగించింది. ఈ టెరాసాఫ్ట్ సంస్థ గతంలో ప్రజా పంపిణీ వ్యవస్థకు చెందిన షాపులను అనుసంధానించే ఈ-పాస్ ప్రాజెక్టు టెండరు తీసుకునే పథకం అమలులో విఫలమయ్యింది. దాంతో ఆ సంస్థను 2015, మే 11 న ఆంధ్రప్రదేశ్ టెక్నాలజీ సర్వీసెస్ (ఏపీటీఎస్) సంస్థ బ్లాక్ లిస్ట్ లో పెట్టింది. ఈ సంస్థ బ్లాక్ లిస్ట్ లో ఉన్నా, చంద్రబాబు ఈ భారీ కాంట్రాక్టును ఉద్దేశపూర్వకంగానే కట్టబెట్టారు.

టెరాసాఫ్ట్ సంస్థ అధినేత వేమూరి హరికృష్ణ ప్రసాద్ కి చంద్రబాబు ఎంతో సన్నిహితుడు. ఈ హరికృష్ణ ప్రసాద్ గతంలో ఎలక్ట్రానిక్ ఓటింగ్ యంత్రాన్ని దొంగతనం చేసిన కేసులో అరెస్టయ్యాడు. ఆ ప్రాజెక్టును హరికృష్ణ ప్రసాద్ కి కట్టబెట్టడానికి చంద్రబాబు వ్యూహాత్మకంగా పావులు కదిపారు. ఈ ప్రాజెక్టు గురించి ఆలోచించిన తరువాత, దాని అమలు కోసం హైలెవెల్ టెండర్ అప్రూవల్ కమిటీ పేరుతో చంద్రబాబు ఒక కమిటీని నియమించారు. ఈ సమయంలో హరికృష్ణ ప్రసాద్ టెరాసాఫ్ట్ పై ఆధిపత్యం కలిగిన టెరా మీడియా క్లౌడ్ సంస్థకు డైరెక్టర్ గా ఉన్నారు.

టెరా సాఫ్ట్ కి హెరిటేజీతో కూడా సన్నిహిత సంబంధాలు ఉన్నాయి. హెరిటేజీ ఫుడ్స్ లో డైరెక్టర్ గా ఉన్న దేవినేని సీతారామయ్య టెరా సాఫ్ట్ కి సెప్టెంబర్ 30, 2014 వరకు డైరెక్టర్ గా పని చేశారు. హరికృష్ణ ప్రసాద్ 2014 ఎన్నికలలో తెలుగుదేశం పార్టీ సోషల్ మీడియా క్యాంపెయిన్ ని పర్యవేక్షించారు. దీని నుంచి అర్థమయ్యే సులభమైన విషయం ఏమిటంటే ఈ కాంట్రాక్టును చంద్రబాబు

**GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH  
ABSTRACT**

Infrastructure & Investment Department - AP Fibre Grid - Phase-I - Laying of aerial fibre leveraging the existing network of electric poles / substations etc to extent broadband connectivity to all Mandals - Project Implementation methodology - In-principle approval for the project with an estimated outlay of Rs.333.00 Crores and Constitution of Tender Evaluation Committee & High Level Tender Approval Committee - Orders - Issued.

---

**INFRASTRUCTURE & INVESTMENT (OP.I) DEPARTMENT**

G.O.Ms.No.10 Dated.26.08.2015  
Read the following:

1. G.O.Rt.No.52, I&I (OP.I) Dept., dated.22.4.2015.  
2. From the VC & MD, INCAP vide Lr.No.INCAP(AP)/P/Optic Fiber Grid/62/2014, dated.19.6.2015.

\*\*\*

**టెండర్ విధివిధానాలను ఖరారు చేస్తూ జీవో**

VC & MD, INCAP	Advisor, Energy Department	Chief Manager (Technical), INCAP	General Manager (Technical), INCAP	Sri V. Hari Krishna Prasad (Member, e-Governance Authority, Electronics and IT Agency, Innovation Society, Government of AP)
----------------	----------------------------	----------------------------------	------------------------------------	--

**హైలెవెల్ టెండర్ అప్రూవల్ కమిటీలో సభ్యుడిగా హరికృష్ణ ప్రసాద్ (జీవో 5వ పేజీలోని భాగం)**

తనకు బాగా దగ్గరగా ఉండే వ్యక్తికి కట్టబెట్టాడని. అలాగే అసంఘటిత కార్మికులకు గుర్తింపు కార్డులు చేసేందుకు కేంద్ర ప్రభుత్వం చేపట్టిన యు-విన్ ప్రాజెక్టు అంచనా వ్యయాన్ని రూ.45 కోట్ల నుంచి రూ.180 కోట్లకు పెంచేసి.. టెరా సాఫ్ట్ కి ఇచ్చేశారు.

చంద్రబాబు నాయుడు హరికృష్ణ ప్రసాద్ కంపెనీల బలాన్ని స్వయంగా పెంచుతున్నారు. తద్వారా ఆయన కంపెనీలు అంత ర్జాతీయ కార్పొరేషన్లతో జట్టు కట్టగలుగుతున్నాయి. ముఖ్యమంత్రి ప్రోత్సాహం వల్లనే టెరా సాఫ్ట్.. అమెరికాకు చెందిన బడా కంపెనీ సిస్కో ఇండియా వ్యాపార భాగస్వామి కాగలిగింది.

# అంతా ఒక 'పథకం' ప్రకారమే..

ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలను ప్రైవేటువ్యక్తులకు తెగనమ్మిన చరిత్ర ఉన్న చంద్రబాబు ... కేబుల్ వ్యాపారంలోకి ప్రభుత్వాన్ని ఎందుకు చొప్పిస్తున్నారనేది అర్థం చేసుకోలేనంత బ్రహ్మాపదార్థమేమీ కాదు. నాలుగున్నరేళ్ల పాలనలో ప్రజలకిచ్చిన హామీలేవీ నెరవేర్చలేకపోయారు. మరో పక్క అన్ని రంగాల్లోనూ అవినీతి రాజ్యమేలుతోంది. ప్రభుత్వ అనుకూల మీడియా ఎంత వెనకేసుకొచ్చినా... కొన్ని ఛానల్స్ ప్రసారం చేసే వాస్తవాలను ప్రజలు విశ్వసిస్తున్నారు. అంతిమంగా పెరుగుతున్న ప్రజా వ్యతిరేకత చంద్రబాబు సర్కారుకు నిద్ర పట్టనివ్వడం లేదు. వ్యతిరేక మాధ్యమాల గొంతు నొక్కేందుకే ఫైబర్ నెట్ ప్రయత్నం మొదలుపెట్టారు. ఫైబర్ నెట్ ద్వారా కేబుల్ ప్రసారాలను గుప్పిట్లో పెట్టుకోవడం, తనకు అనుకూలంగా లేని మీడియాను అదుపు చేయడం ప్రభుత్వ లక్ష్యం.

## కేంద్ర కార్యాలయం నుంచి నియంత్రణ

కేబుల్ ప్రసారాలు సాధారణంగా ప్రభుత్వ అజమాయిషీలో ఉండవు. అయితే ఫైబర్ నెట్ ద్వారా ప్రసారాలను అదుపు చేసే వీలుంటుంది. ప్రభుత్వం కొత్తగా వేయించిన ఫైబర్ నెట్ ఏపీఎస్ఎఫ్ఎల్ ఆధీనంలో ఉంటుంది. ఓపీఐఎస్ (ఆప్టికల్ ప్రిమిసెస్ ఇంటర్నెట్ నెట్వర్క్), ఐపీటీవీ (ఇంటర్నెట్ ప్రోటోకాల్ టెలివిజన్) బాక్సులు ఫైబర్ నెట్ సర్క్యూల్ కు లింక్ అయి ఉంటాయి. అవసరం అనుకున్నప్పుడు ఏదైనా ఛానల్ ప్రసారాలను కేంద్ర కార్యాలయం నుంచే నియంత్రించే వ్యవస్థ ఇందులో ఉంది. ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా ప్రతిపక్షాలు ధర్నాలు చేసినా, విపక్ష నేతలు ఎవరైనా మాట్లాడుతున్నా అప్పటికప్పుడే దాన్ని అమరావతిలో ఏర్పాటు చేసిన కేంద్ర కార్యాలయం నుంచి నిలువరించవచ్చు. దీనికోసమే ప్రభుత్వం ఫైబర్ నెట్ విస్తరణకు ఈ స్థాయిలో ఒత్తిడి తెచ్చింది. ఈ విషయాన్ని ప్రభుత్వం గోప్యంగా ఉంచి, నెట్, కేబుల్, టెలిఫోన్ మూడూ కలిపి తక్కువకే ఇస్తున్నామని ప్రజలను ఆకర్షించే ప్రయత్నం చేసింది.

## అయినవారికే కాంట్రాక్టులు

వాస్తవానికి సెట్ టాప్ బాక్సుల కుంభకోణం ఏపీ ఫైబర్ నెట్ ప్రాజెక్టుతోనే మొదలైంది. ముఖ్యమంత్రి సమీప బంధువుకు చెందిన టెరా సాఫ్ట్వేర్ సంస్థకు ఈ ప్రాజెక్టు కట్టబెట్టారు. ఇందులోనూ పెద్ద ఎత్తున అవినీతి జరిగింది. కరెంట్ స్తంభాలను ఉపయోగించుకుని 23,500 కి.మీ ఆప్టికల్ ఫైబర్ కేబుల్ వేశారు. సెట్ టాప్ బాక్సులను ఉపయోగించి టీవీ, ఇంటర్నెట్, టెలిఫోన్ అందించే పేరుతో ఈ ప్రాజెక్టును ప్రారంభించారు. ఈ బాక్సులను చైనా తయారు చేస్తోంది. సెట్ టాప్ బాక్సులను అందించేందుకు చైనా కంపెనీల ప్రతిపాదన



లపై చర్చలు జరుగుతుండగానే ఐటీ శాఖ మంత్రి నారా లోకేశ్ ను అమర్ రాజా, యాగా టెక్నాలజీ ప్రతినిధులు కలిశారు. అమర్ రాజా సంస్థ చిత్తూరు జిల్లాకు చెందిన టీడీపీ నేతది. యాగా టెక్నాలజీ సంస్థ కూడా కృష్ణా జిల్లా జగ్గయ్యపేటకు చెందిన అధికార పార్టీ నేతది. ఈ రెండు సంస్థలకే సెట్ టాప్ బాక్సుల కాంట్రాక్టు అప్పగించేందుకు రాష్ట్రప్రభుత్వం గ్రీన్ సిగ్నల్ ఇచ్చింది. అయితే ఈ రెండు సంస్థలు సెట్ టాప్ బాక్సులను తయారుచేయవు. చైనా నుంచి విడి భాగాలు తెప్పించి వాటిని అసెంబుల్ (విడిభాగాల కూర్పు) చేస్తాయి. విడి భాగాలపై ఎలాంటి పన్నులూ ఉండవు. అలాంటప్పుడు బాక్సు ధర రూ. 2వేలకు మించే అవకాశమే లేదు. కానీ రూ. 4వేలకు అంటగట్టడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధపడడం వెనుక దాదాపు రూ. వెయ్యి కోట్లు చేతులు మారడమే. అమర్ రాజా, యాగా టెక్నాలజీలకు సెట్ టాప్ బాక్సుల తయారీపై అవగాహన లేదు. సాంకేతిక సమస్యలు తలెత్తితే పరిష్కరించే నిపుణులూ లేరు. అయినా, అయినవారు కాబట్టి వారికే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కాంట్రాక్టు అప్పగించేసింది.

## ఇది రూ. 4,500 కోట్ల కుంభకోణం..

ఇంట్లో కేబుల్ టీవీకి సెట్టాప్ బాక్స్ పెట్టాలంటే రూ.1500 ఖర్చవుతుంది. కానీ, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం దీన్ని రూ.4 వేలకు కొనాలంటోంది. ఇంత ఖర్చు దేనికంటే.. హెచ్డీ క్వాలిటీతో టీవీ, టెలిఫోన్, ఇంటర్నెట్ వస్తాయంటోంది. ఇవి రావడానికి బాక్సులో ర్యామ్తోపాటు కొన్ని ఎలక్ట్రానిక్ ఉపకరణాలు మారిస్తే సరిపోతుంది. దీనికి అదనంగా మహా అయితే ఇంకో రూ.వెయ్యి ఖర్చు

వుతుంది. అంటే, రూ.2,500 ఖర్చవుతుందన్నమాట. అయితే, ఒక్కో సెట్టాప్ బాక్సును ప్రభుత్వం వినియోగదారులకు రూ.4 వేలకు అంటగట్టాలనుకుంటోంది. అంటే.. ఒక్కో వినియోగదారుడు అదనంగా రూ.1,500 చెల్లిస్తాడన్నమాట. రాష్ట్రంలో 3 కోట్ల కేబుల్ కనెక్షన్లున్నాయి. వీటన్నిటికీ బాక్సులను అంటగడితే రూ.12వేల కోట్లు వస్తాయి. అందులో వాస్తవంగా ఖర్చులు పోగా వినియోగదారుల నుంచి అదనంగా రాబట్టే రూ.4,500 కోట్లు కమీషన్ల రూపంలో చేతులు మారాయి.

# రూ. 240 కోట్లు అధికార పార్టీ ఎంపీ చెప్పిందే ధర

## ట్రాన్స్ కో ఆప్టికల్ ఫైబర్ కేబుల్ టెండర్లలో మాయాజాలం

అధికార పార్టీకి చెందిన రాయలసీమ ఎంపీ జేసీ దివాకరరాజ్ తరచుగా వివాదాస్పద వ్యాఖ్యలతో వార్తల్లో నిలుస్తుంటారు. రూ.కోట్ల విలువైన ట్రాన్స్ కో ప్రాజెక్టుపై కన్నేశారు. ఎలాంటి అర్హతలు లేని తన బినామీ సంస్థను తెరపైకి వచ్చారు. ప్రభుత్వ రంగ సంస్థ సప్లయ్ సరే తాను చెప్పిన ధరకే టెండర్ కట్టబెట్టాలంటూ అధికారులపై ఒత్తిడి పెంచారు. అలా ఇవ్వడం నిబంధనలకు విరుద్ధమని చెబుతున్నా వినిపించుకోలేదు.

### రూ.240 కోట్ల కేంద్ర నిధులు

అదనపు ఆదాయం సమకూర్చుకోవడానికి రాష్ట్రంలో ఆప్టికల్ ఫైబర్ కేబుళ్లు వేయాలని ఏపీ ట్రాన్స్ కో భావించింది. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ఎర్త్ వైర్ల స్థానంలో ఆప్టికల్ ఫైబర్ గ్రౌండ్ (ఓపీజీ) వైర్లు వేయాలని నిర్ణయించింది. వీటిని టెలికాం, ఐటీ సంస్థలు డేటా పంపిణీకి ఉపయోగించుకునేలా ప్రణాళిక రూపొందించింది. రాష్ట్రంలో విశాఖపట్నం నుంచి చిత్తూరు జిల్లా నగరి వరకు పలు నగరాలు, పట్టణాలను కలుపుతూ 9,000 కిలోమీటర్ల పొడవునా ఓపీజీ వైర్లు వేసేందుకు కార్యాచరణ చేపట్టింది. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చే రూ.240 కోట్ల నిధుల తో ఈ ప్రాజెక్టును అమల్లోకి తీసుకురావాలని నిర్ణయించింది. నిధులను 18 నెలల్లో ఖర్చు చేయాలి. లేకపోతే కేంద్రం వెనక్కి తీసుకుంటుంది.

### ఎన్డీజీకి అర్హతలేవ

ఆప్టికల్ ఫైబర్ గ్రౌండ్ (ఓపీజీ) వైర్లు వేసేందుకు రూ.240 కోట్ల

విలువైన ప్రాజెక్టును ట్రాన్స్ కో మూడు ప్యాకేజీలుగా విభజించింది. ఒకటో ప్యాకేజీ రూ.90 కోట్లు, రెండో ప్యాకేజీ రూ.80 కోట్లు, మూడో ప్యాకేజీ రూ.70 కోట్లుగా నిర్ధారించి టెండర్లను ఆహ్వానించింది. ఈ మూడు ప్యాకేజీలకు చైనాకు చెందిన రెండు సంస్థలతోపాటు మరికొన్ని కంపెనీలు టెండర్లు దాఖలు చేశాయి. విదేశీ సంస్థలు టెండర్లు దాఖలు చేయాలంటే ప్రత్యేక అర్హతలు ఉండాలి. ఆ విదేశీ సంస్థ భారతదేశంలో కచ్చితంగా ఇన్ కార్పొరేట్ అయ్యిందాలి. ఆ సంస్థకు భారతదేశంలో అప్పటికే బ్యాంకు ఖాతా ఉండాలి. కాగా, రెండు చైనా సంస్థల్లో సీపీసీ అనే సంస్థకు ఆయా అర్హతలున్నాయి. ఎన్డీజీ అనే మరో చైనా సంస్థ భారతదేశంలో ఇన్ కార్పొరేట్ కాలేదు. ఇక్కడ బ్యాంకు ఖాతా కూడా లేదు. దాంతో ఆ సంస్థకు టెండర్లలో పాల్గొనే అర్హతలు లేవంటూ ట్రాన్స్ కో ఇంజనీర్లు టెక్నికల్ బిడ్ లోనే తేల్చేశారు.

### ఇంజనీర్ల అభ్యంతరాలు బేఖాతరు

రాయలసీమకు చెందిన తెలుగుదేశం పార్టీ ఎంపీ కుటుంబమే ఎన్డీజీ కంపెనీ ముసుగులో టెండర్ దాఖలు చేసింది. ఈ టెండర్ తామే దాఖలు చేశామని, అర్హతలు లేకపోయినా అనుమతించాలంటూ అధికారులపై తీవ్ర స్థాయిలో ఒత్తిడి చేశారు. చివరకు ఇంజనీర్ల అభ్యంతరాలను లెక్కచేయకుండా టీడీపీ ఎంపీ బినామీ సంస్థ ఎన్డీజీ టెండర్ ను అనుమతించారు.



## ట్రాన్స్ కోకు రూ.కోట్లలో నష్టం

రూ.90 కోట్ల విలువైన ఒకటో ప్యాకేజీలో సీపీసీ కంపెనీ 11 శాతం తక్కువకు (లెస్) కోట్ చేసింది. ఎల్-1గా తేలిన ఆ సంస్థకే టెండర్ ఖరారైంది. రూ.80 కోట్ల విలువైన రెండో ప్యాకేజీ, రూ.70 కోట్ల విలువైన మూడో ప్యాకేజీలో టీడీపీ ఎంపీ బినామీ అయిన ఎన్డీజీ సంస్థ ఎల్-1గా తేలింది. ఆ సంస్థ రెండు ప్యాకేజీలను 5 శాతం తక్కువకు కోట్ చేసింది. నిబంధనల ప్రకారమైతే.. ఒకే రకమైన ప్రాజెక్టుకు వేర్వేరు ప్యాకేజీల కింద టెండర్లు పిలిచినప్పుడు అన్నింటినీ ఒకే ధరకు కేటాయించాలి. ఒకటో ప్యాకేజీలో 11 శాతం తక్కువకు టెండర్ ఖరారు చేశారు. అలాగే రెండు, మూడో ప్యాకేజీల్లోనూ 11 శాతం తక్కువకే టెండర్ కట్టబెట్టాలి. అందుకు అధికార పార్టీ ఎంపీ ససేమిరా అన్నారు. తాను కోట్ చేసిన విధంగా కేవలం 5 శాతం తక్కువకే రెండు ప్యాకేజీలను కట్టబెట్టాలని పట్టుబట్టారు. అది నిబంధనలకు విరుద్ధమని, దానివల్ల ట్రాన్స్ కోకో కోట్లలో నష్టం వాటిల్లుతుందని అధికారులు చెబుతున్నా ఆయన లెక్కచేయలేదు.

## ఓపీజీ వైర్లు అంటే

ట్రాన్స్ కో ఆర్వైబీ పేరుతో 3 ఫేజుల లైన్లతో రాష్ట్రంలో విద్యుత్ ను సరఫరా చేస్తోంది. ఈ 3 ఫేజుల లైన్లతోపాటు మరో ఎర్ట్ వైర్లతో నాలుగో లైన్ ను కూడా ఏర్పాటు చేసింది. విద్యుత్ సరఫరా వ్యవస్థకు పిడుగుల నుంచి రక్షణ కోసం దాన్ని ఏర్పాటు చేశారు. పిడుగులు పడితే ఈ ఎర్ట్ వైర్ ఆకర్షించి భూమిలోకి పంపుతుంది. ఈ ఎర్ట్ వైర్ స్థానంలోనే ఆప్టికల్ ఫైబర్ గ్రౌండ్ (ఓపీజీ) వైర్లు వేయాలని ట్రాన్స్ కో తాజాగా నిర్ణయించింది. ఆ ఓపీజీ వైర్లలో ఒక మెటల్ వైరు కూడా ఉంటుంది. దాని చుట్టూ 24 లేయర్లతో ఆప్టికల్ ఫైబర్ వైర్లు ఉంటాయి. 24 లేయర్లు గల ఆప్టికల్ ఫైబర్ వేర్లను ఇతర సంస్థలకు లీజుకు ఇవ్వాలని ట్రాన్స్ కో యోచిస్తోంది. టెలికాం, ఐటీ సంస్థల డేటా సరఫరాకు ఈ ఓపీజీ వైర్లను వినియోగించుకోవచ్చు. తద్వారా ట్రాన్స్ కోకు ఆదాయం సమకూరుతుంది. పిడుగులు పడినప్పుడు ఓపీజీ వైర్ల మధ్యలో ఉండే మెటల్ వైరు వాటిని ఆకర్షించి భూమిలోకి పంపుతుంది. ఆ సమయంలో ఓపీజీ వైర్లలోని 24 లేయర్లలో డేటా సరఫరా తాత్కాలికంగా నిలిచిపోతుంది. అనంతరం మళ్ళీ యథాతథంగా సరఫరా కొనసాగుతుంది.

# రూ. 220 కోట్లు

## ఫైబర్ గ్రీడ్ కాంట్రాక్టులో కొల్లగొట్టేందుకు ముఖ్యమంత్రి పన్నాగం

రూ.980 కోట్లకు బిడ్ దాఖలు చేసిన కేంద్ర ప్రభుత్వ సంస్థ

ఆ సంస్థకు ఆమోదించి ఉంటే ఎల్-1గా నిలిచేది

అయిన వారికి కట్టబెట్టడం ద్వారా రూ.220 కోట్లు స్వాహా ప్లాన్

రూ.2,200 కోట్ల విలువైన ఫైబర్ గ్రీడ్ కాంట్రాక్టుకు అన్నదీయ సంస్థలు మూడింటికి అడ్డగోలుగా కట్టబెట్టేందుకు ముఖ్యమంత్రి పంతం పట్టారు. దీని ద్వారా రూ.220 కోట్లు కొల్లగొట్టేందుకు పన్నాగం పన్నారు.

రాష్ట్రంలో దాదాపు 5,500 కి.మీల మేర ఫైబర్ గ్రీడ్ వేసేందుకు రాష్ట్ర ఫైబర్ గ్రీడ్ లిమిటెడ్ (ఎఫ్ఐఎస్ఎఫ్ఎల్) 2018 సెప్టెంబరులో టెండర్లు పిలిచింది. ఏడు సంస్థలు టెండర్లు దాఖలు చేశాయి.

వాటిలో కేంద్ర ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలు ఇండియన్ టెలికామ్ ఇండస్ట్రీస్ లిమిటెడ్ (ఐటీఐఎల్), టెలికమ్యూనికేషన్స్ కన్సల్టెన్సీ ఇండియా లిమిటెడ్ (టీసీఐఎల్)తో పాటు మరో ఐదు ప్రైవేట్ సంస్థలున్నాయి. ఆ ఐదు ప్రైవేట్ సంస్థల్లో మూడు ప్రభుత్వ ముఖ్యనేత సన్నిహితులకు చెందినవి. రెండు ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలను పోటీ నుంచి తప్పించి తమ సన్నిహిత సంస్థలకు టెండర్ కట్టబెట్టేందుకు ప్రభుత్వ పెద్దలు కథ నడిపించారు. అందుకోసం ముందు విడుదల చేసిన టెండర్ నోటిఫికేషన్ కు విరుద్ధంగా కొత్త అంశాలను చేర్చారు. పనులను 9 నెలల్లో పూర్తిచేయాల్సి ఉంటుందని టెండర్ నోటిఫికేషన్ లో ముందు

పేర్కొన్నారు. తర్వాత ఆ కాలపరిమితిని 6 నెలలకు తగ్గించారు. టెలికాం స్టాండర్డ్ ఎలిజబులిటీ సెంటర్ (టీఎస్ఈసీ) సర్టిఫికేట్ అంశాన్ని మొదటి విడుదల చేసిన నోటిఫికేషన్లో పేర్కొనలేదు. కానీ, టెండర్లో పాల్గొన్న సంస్థలు టీఎస్ఈసీ సర్టిఫికేట్ను సమర్పించాలని కొత్త మెలిక పెట్టారు. టెండర్ ఒప్పుదం నాటికి టీఎస్ఈసీ సర్టిఫికేట్ను సమర్పించకపోతే ఈఎండీ మొత్తం రూ.5 కోట్లను జప్తు చేస్తామని ఏపీఎస్ఎఫ్ఎల్ పేర్కొన్నారు. తద్వారా పోటీ సంస్థలను పరోక్షంగా బెదిరించింది. ఫైబర్ గ్రాడ్ పనులు చేపడుతున్న ఇతర రాష్ట్రాలు ఏవీ ఈ నిబంధనలు విధించలేదు. నిబంధనలకు విరుద్ధంగా ఏపీఎస్ఎఫ్ఎల్ వ్యవహరించిన తీరును కేంద్ర ప్రభుత్వ రంగ సంస్థ ఐటీఐఎల్ అభ్యంతరాలు వ్యక్తంచేసింది. సహజ న్యాయ సూత్రాలు, సెంట్రల్ విజిలెన్స్ కమిషన్ మార్గదర్శకాలు పాటించాలని రాష్ట్ర ఫైబర్ గ్రాడ్ లిమిటెడ్ (ఏపీఎస్ఎఫ్ఎల్)కు లేఖ కూడా రాసింది. మరో కేంద్ర ప్రభుత్వ రంగ సంస్థ అయిన టీసీఐఎల్ కూడా అభ్యంతరాలు వ్యక్తంచేసింది.

### ఐటీఐఎల్, టీసీఐఎల్ బడ్జెట్ తిరస్కరణ

కానీ, ఫైబర్ గ్రాడ్ కాంట్రాక్టును అస్మదీయులకే కట్టబెట్టాలన్న ముఖ్యనేత ఒత్తిడికే ఏపీఎస్ఎఫ్ఎల్ తలొగ్గింది. ఐటీఐఎల్ దాఖలు చేసిన టెక్నికల్ బిడ్ను తిరస్కరించింది. టీసీఐఎల్ బిడ్ను కూడా ఇదేవిధంగా పక్కన పెట్టింది. తద్వారా టెండర్ దాఖలు చేసిన ఏడు సంస్థల్లో రెండు ప్రభుత్వ రంగ సంస్థల్ని పోటీ నుంచి తప్పించాయి.

### రూ.220 కోట్లు కొల్లగొట్టేందుకు..

ఫైబర్ గ్రాడ్ కాంట్రాక్టు కోసం ఐటీఐఎల్ రూ.980కోట్లతో బిడ్ దాఖలు చేసింది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అనుమతించి ఉండి ఉంటే ఆ సంస్థే ఎల్-1గా నిలిచేది. దాంతో ఆ సంస్థకే కాంట్రాక్టు ఇవ్వాలిని వచ్చేది. అందుకే ఆ సంస్థను నిబంధనలకు విరుద్ధంగా తప్పించారు. ఇక ముఖ్యనేత సన్నిహితులకు చెందిన మూడు సంస్థలు వ్యూహాత్మకంగా రూ.1,200కోట్ల నుంచి రూ.1,500కోట్ల వరకు బిడ్లు దాఖలు చేశాయి. సంప్రదింపుల పేరుతో కథ నడిపి మూడు ప్యాకేజీలను ఆ మూడు సంస్థలకు ఒక్కొక్కటి చొప్పున ఇవ్వాలన్నది ఏపీఎస్ఎఫ్ఎల్ ఉద్దేశం.



ఇలా కనీసం రూ.220 కోట్లు ప్రజాధనాన్ని కొల్లగొట్టేందుకు మార్గం సుగమం చేసుకున్నారు.

### పారదర్శకతకు పాతర

ఫైబర్ గ్రాడ్ టెండర్ను ముఖ్యనేత అస్మదీయ సంస్థలకు కట్టబెట్టేందుకు ఏపీఎస్ఎఫ్ఎల్ అనైతిక చర్యలకు పాల్పడింది. ఈ-ప్రాక్యూర్మెంట్ ద్వారా చేపట్టే ఈ టెండర్లలో పాల్గొనే సంస్థలు టెక్నికల్, ఫైనాన్షియల్ బిడ్లు దాఖలు చేస్తాయి. కానీ, ఏ సంస్థ ఏం కోట్ చేసిందో చివరివరకూ గోప్యంగా ఉంచేందుకు, పారదర్శకంగా నిర్వహించేందుకు 'ఎలక్ట్రానిక్ ఎన్క్రిప్టర్' అనే విధానాన్ని అనుసరిస్తారు. అంటే ఓ సంస్థ ఆన్లైన్లో తమ బిడ్ దాఖలు చేసిన అనంతరం దాన్ని ఒక రహస్య 'పాస్-ఫ్రేజ్'తో లాక్ చేస్తారు. టెండర్ల ఓపెనింగ్ సమయంలో అన్ని సంస్థల ప్రతినిధులు వారి 'పాస్-ఫ్రేజ్'లను సీల్ కవర్లలో సమర్పించాలి. దాంతో ఆ బిడ్లను తెరచి చూస్తారు. కానీ, ఈ 'పాస్-ఫ్రేజ్' విధానాన్ని ఏపీఎస్ఎఫ్ఎల్ పాటించలేదు.

# రూ. 1200 కోట్లు

## అధికారం దన్నుతో హెరిటేజ్ పరుగులు

హెరిటేజ్ రిటైల్ వ్యాపారాన్ని విక్రయించడం వెనుక ఇన్సైడ్ ఇన్ఫర్మేషన్

నోట్ల రద్దుకు ఒక్కరోజు ముందు ప్యూచర్ రిటైల్ కు విక్రయం

ప్రతిగా తీసుకున్న 3.65 షేర్ల ధర 2018 ఏప్రిల్ 20 నాటికి రూ.1200 కోట్లు



చంద్రబాబు నాయుడు అధికారంలో లేనపుడు హెరిటేజ్ ఫుడ్స్ లాభాల్లో గానీ, అమ్మకాల్లో గానీ దూకుడేమీ కనిపించదు. ఆయన అధికారంలోకి వస్తే మాత్రం ఒక్కసారిగా దాని దశ తిరిగి పోతుంది. ఇది చరిత్ర చెబుతున్న సత్యం. 1992లో హెరిటేజ్ ఫుడ్స్ కంపెనీ ఏర్పాటుయ్యాక పబ్లిక్ ఇష్యూకి రావడం, పన్ను ప్రయోజనాలు పొందడం.. సహకార డెయిరీలు మూతపడితే వాటి స్థానాన్ని హెరిటేజ్ ఆక్రమించుకోవడం.. ఇవన్నీ బాబు అధికారంతో ముడిపడి జరిగినవేనని చెప్పాలి. తాజాగా 2014లో ఆయన అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత కూడా పలు పరిణామాలు చోటుచేసుకున్నాయి.

### నోట్ల రద్దు సమాచారాన్ని ముందుగానే అందుకుని..

నోట్ల రద్దు నిర్ణయం నాటికి కేంద్రంలో ఎన్డీఏ ప్రభుత్వంలో చంద్రబాబు భాగస్వామి. ఆయనకు పెద్ద నోట్ల రద్దుకు సంబంధించి ముందే సమాచారం ఉందనడానికి మరికొన్ని దృష్టాంతాలూ ఉన్నాయి. అక్టోబర్ 12న విజయవాడలోని వెలగపూడి సచివాలయంలో విలేకరుల సమావేశం పెట్టారు కూడా. దాన్లో

రూ.1,000, రూ.500 నోట్లను రద్దు చేస్తే తప్ప బ్లాక్ మనీని అరికట్టలేమని, అందుకే రద్దు చేయాలంటూ తాను ప్రధాని మోదీకి లేఖ రాశానని బహిరంగంగా చెప్పారు. దీన్ని బట్టి ఆయనకు ముందస్తు సమాచారం ఉందని తెలుస్తోంది. అప్పటి నుంచి సొంత వ్యవహారాలు చక్కబెట్టుకోవడంతో పాటు హెరిటేజ్ వ్యవహారాన్నీ చక్కబెట్టారు. అందుకే నోట్ల రద్దు ప్రకటనకు ఒక్క రోజు ముందు తన హెరిటేజ్ రిటైల్ వ్యాపారాన్ని విక్రయిస్తూ డీల్ చేసుకున్నారు. తద్వారా షేర్ ధర పెరిగేలా చూసుకున్నారు. ఇదంతా ఇన్సైడర్ ట్రేడింగ్ లాంటిదే.

### హెరిటేజ్ రిటైల్ డీల్ విలువ రూ. 1200 కోట్లు

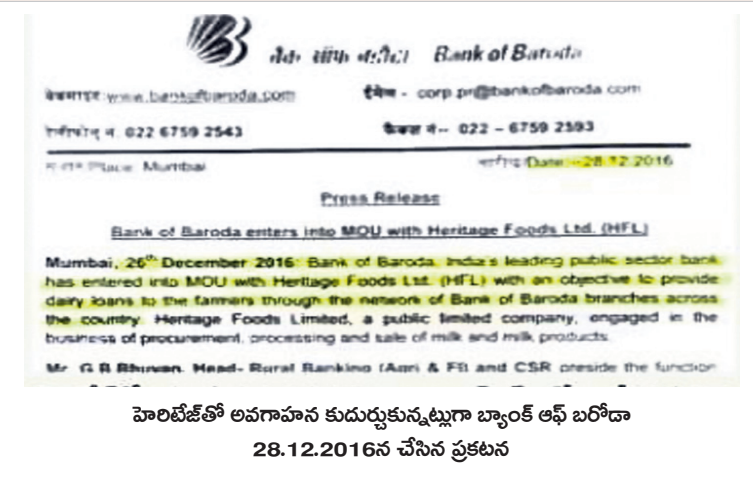
హెరిటేజ్ ఫుడ్స్ చెయిన్లో నష్టదాయకంగా ఉన్న రిటైల్ వ్యాపారాన్ని వదిలించుకోవడానికి చంద్రబాబు మంచి ఎత్తు వేశారు. ఆ వ్యాపారాన్ని కిషోర్ బియానీకి చెందిన ప్యూచర్ రిటైల్ కు విక్రయించేశారు. నిజానికలా చేయడం మంచిదే. ఏ వ్యాపారి అయినా అలానే చేస్తాడు. కానీ అలా చేసిన సమయమే అనుమానాలకు

# హెరిటేజ్ డెయిరీ రైతులకు మాత్రమే రుణాలు

బ్యాంకులతో చంద్రబాబు 'అవగాహనా' ఒప్పందం

రుణమాఫీ జరక్క, రుణాలు అందక ఆత్మహత్యల బాటలో సామాన్య రైతులు

రాష్ట్రంలో ఒకపక్క రైతులకు రుణాలు మాఫీ కావడం లేదు. రుణాల రిషెడ్యూల్ కూడా జరగడం లేదు. వరుస కరువులతో అల్లాడుతున్న రైతులను ఆదుకోవాల్సిన బాధ్యతను ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు గాలికొదిలేశారు. సొంత సంస్థ హెరిటేజ్ డెయిరీ రైతులకు రుణాలు ఇప్పించేందుకు బ్యాంక్ ఆఫ్ బరోడాతో ఒప్పందం కుదుర్చుకున్నారు. ముఖ్యమంత్రి హోదాలో చంద్రబాబు స్వయంగా ముంబై వెళ్లి మరీ అగ్రిమెంటును ఖాయం చేశారు. హెరిటేజ్ యజమాని చంద్రబాబు ముఖ్యమంత్రిగా ఉండబట్టే ప్రభుత్వ రంగ బ్యాంకు ఆ సంస్థతో ఒప్పందం చేసుకోవడం సాధ్యమైందని అర్థం కావడం లేదా? హెరిటేజ్ ప్రభుత్వాధినేత తన సొంత డెయిరీ అభివృద్ధిపైనే దృష్టిపెట్టారు. ఆ సంస్థ లాభాల కోసమే పాటుపడు తున్నారు. అందుకే హెరిటేజ్ లాభాల బాటలో పరుగులు పెడుతుండగా ప్రభుత్వ డెయిరీలు మూతపడుతున్నాయి. బ్యాంకులు, ప్రభుత్వం చేతులు కలిపి ఓ ప్రైవేటు డెయిరీకి సహాయం



హెరిటేజ్ తో అవగాహన కుదుర్చుకున్నట్లుగా బ్యాంక్ ఆఫ్ బరోడా 28.12.2016న చేసిన ప్రకటన

చేయడంలో మతలబు ఏమిటి? బ్యాంకులను అడ్డంపెట్టుకుని పాల సేకరణను పెంచి, సంస్థ వాల్యుయేషన్ ను పెంచడం అధికార దుర్వినియోగం కాక మరేమిటి? చంద్రబాబు ముఖ్యమంత్రి కాకమునుపు రూ.200 ఉన్న హెరిటేజ్ షేర్ విలువ ఆయన సీఎం అయిన మూడేళ్లలోనే రూ.900కు ఎలా పెరిగింది? ఇది కుంభకోణం కాదా?

తావిచ్చింది. ఎందుకంటే ఈ డీల్ కు ఇరుపక్షాలూ ఆమోద ముద్ర వేసింది పెద్ద నోట్లను రద్దు చేస్తూ ప్రధానమంత్రి ప్రకటన చేయడానికి కొద్ది గంటల ముందు. అంటే నవంబర్ 8న. చిత్రమేమిటంటే పెద్ద నోట్ల రద్దు ప్రకటన వెలుపడ్డాక కొన్ని నెలల పాటు రిటైల్ సంస్థలన్నీ గందరగోళంలో పడిపోయాయి. జనం దగ్గర డబ్బు లేక, డిజిటల్ పేమెంట్లు చేయలేక అటువైపు వెళ్లటమే మానేశారు. తరవాత పరిస్థితి మెల్లగా సద్దుమణిగింది. మరీ నవంబర్ 8న గనుక ప్యూచర్ రిటైల్ సంస్థ హెరిటేజ్ ఫుడ్స్ తాలూకు రిటైల్ వ్యాపారాన్ని కొనుగోలు చేస్తున్నట్లు ప్రకటించకపోతే ఏమై ఉండేది? ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే డీల్ జరిగేది కాదు. ఎందుకంటే రిటైల్ వ్యాపారం గందరగోళంలో పడ్డ ఆ పరిస్థితుల్లో ఎవరూ వేరొక రిటైల్ వ్యాపారాన్ని కొనాలని అనుకోరు. ఒకవేళ అలా అనుకున్నా ధర అప్పటి పరిస్థితులకు తగ్గట్టు ఉంటుంది. ఇవన్నీ తెలిసి చంద్రబాబు నాయుడు

ఒక వ్యూహం ప్రకారం రిటైల్ వ్యాపారాన్ని ఒక రోజు ముందే విక్రయించేశారన్న మాట. ఈ డీల్ ప్రకారం చంద్రబాబు 3.65శాతం షేర్లను అందుకున్నారు. వాటి విలువ 2018 ఏప్రిల్ 20 నాటికి రూ.1200 కోట్లకు పైమాటే.. అదన్నమాట సంగతి..

### అధికారంలో ఉన్నప్పుడే లాభాలు..

చంద్రబాబు నాయుడు వ్యవస్థాపకుడిగా 1992లో హెరిటేజ్ ఫుడ్స్ మొదలైంది. అప్పటికే కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వంలో ఆయన మంత్రిగా పనిచేశారు. ఆ తర్వాత కాంగ్రెస్ పార్టీ గుర్తుపై పోటీ చేసి ఓడిపోయి ఆ పార్టీకి చేయిచ్చి టీడీపీలో చేరారు. 1994లో టీడీపీ అధికారంలోకి రావటంతోనే ఆయన తన కంపెనీ పబ్లిక్ ఇష్యూకు దిగి దాదాపు రూ.10 కోట్లు సమీకరించారు. ముఖ్యమంత్రిగా ఉంటూ 1995లో తన కంపెనీకి పన్ను రాయితీలిచ్చారు. సహకార రంగంలో పోటీగా ఉన్న



# రూ. 39 కోట్లు చంద్రన్న మజ్జిగ పథకం

మండే ఎండల్లో ఊరూరా చలివేంద్రాలు ఏర్పాటు చేసి ప్రజల దాహార్తి తీర్చేందుకు మజ్జిగ పంపిణీ చేయాలన్నది ప్రభుత్వ పథకం. ఈ కార్యక్రమానికి విడుదలయ్యే నిధులు తమ సొంత కంపెనీ హెరిటేజ్ కు తరలించేందుకు ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు పథకం వేశారు. రూ.39 కోట్లు ఆ ఖాతాల్లోకి మళ్లించేశారు. చలివేంద్రాల ద్వారా మజ్జిగ పంపిణీ చేసేందుకు ఒక్కో జిల్లాకు రూ.3 కోట్ల చొప్పున 13 జిల్లాలకు మొత్తం రూ.39 కోట్లు విడుదల చేశారు. దీనికోసం హెరిటేజ్ ఫుడ్స్ లిమిటెడ్ నుంచి పెరుగు కొనాలని జిల్లా కలెక్టర్లకు ఆదేశాలిచ్చేశారు. సహకార డెయిరీల్లో పెరుగు తక్కువ ధరకే లభిస్తున్నా.. హెరిటేజ్ నుంచి అధిక ధరకు కొనుగోలు చేశారు.

రేఖా.నెం.876/2016/డి5, తే. .05.2016ది. కలెక్టరు వారి కార్యాలయము, విజయనగరం.

నుండి పరకు  
శ్రీ ఎమ్.ఎమ్.నాయక్., బి.ఎ.యస్., తహశీల్దారు, పార్వతీపురం, సీతానగరం, కలెక్టరు, బొద్దులీ, రామభద్రపురం, సాలూరు, దత్తరాజేరు, విజయనగరం. గణపతినగరం, గరివిడి మరియు వీపురుపల్లి.

శ్రీ జిల్లా కలెక్టరు వారి ఆదేశముల ప్రకారము పై మండలములలో ప్రస్తుతము ఎండ తీవ్రత దృష్ట్యా చలివేంద్రముల ద్వారా మజ్జిగ సరఫరా చేయుటకు నిర్ణయించడం అయినది. చలి వేంద్రముల ద్వారా మజ్జిగ సరఫరా విమత్తం పెరుగు హెరిటేజ్ ఫుడ్స్ లిమిటెడ్, ఫ్లాట్ నెం.248 మరియు 249, గ్రోత్ సెంటర్, బొద్దులీ వారి ద్వారా సరఫరా చేయబడును.

ప్రతి పాతిక చలివేంద్రము పద్ద “ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వము వారి సహకారముతో మజ్జిగ పంపిణీ” అను బేనర్ ను అమర్చవలెను.

కాపున పై మండల తహశీల్దారు హెరిటేజ్ సంస్థకు లిఖిత ద్రాసి పెరుగును పొంది చలివేంద్రములకు సరఫరా చేయవలసినదిగా ఆదేశించడమైనది. వాటికి అగు ఖర్చును జిల్లా కలెక్టరు వారి కార్యాలయము నుండి చెల్లించబడును. ప్రతి రోజు ఎంక పెరుగును పంపిణీ చేసినది వివరములు తెలుపవలెను.

హెరిటేజ్ ఉత్పత్తులనే కొనుగోలు చేయాలని తహసీల్దార్లను ఆదేశిస్తూ విజయనగరం జిల్లా కలెక్టర్ ఇచ్చిన ఉత్తర్వులు

చిత్తూరు, ఏపీ డెయిరీలను అణచివేశారు. 2000 సంవత్సరంలో రూ.6 కోట్లుగా ఉన్న కంపెనీ లాభం, 2004-05నాటికి ఏకంగా రూ.17 కోట్లకు చేరుకుంది. 2004లో అధికారం పోవడంతో హెరిటేజ్ ఫుడ్స్ కు లాభాలు తగ్గాయి. 2007 తరువాత అది నష్టాల్లోకి జారుకుంది. ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి నేతృత్వంలోని కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వంతో సంబంధాలు పెట్టుకుని అవిశ్వాస తీర్మానం సందర్భంగా విప్ జారీ చేసి మరీ కిరణ్ సర్కార్ ను చంద్రబాబు కాపాడటంతో 2013 నుంచి ఆయన కంపెనీ మళ్లీ లాభాల బాట పట్టింది. మైనారిటీలో పడిన కిరణ్ ప్రభుత్వాన్ని కాపాడటం, తదితర పరిణామాలతో 2013-14లో రూ.1,650 కోట్ల అమ్మకాలపై రూ.49 కోట్ల నికర లాభాన్ని నమోదు చేసింది. 2014-15లో చంద్రబాబు అధికారంలోకి రావడంతో రూ.45 కోట్ల లాభం ఆర్జించింది. 2015-16లో రూ. 55.43 కోట్లను ఆర్జించింది. మళ్లీ ఇవన్నీ హెరిటేజ్ రిటైల్ నష్టాల్లో ఉండగానే సాధించింది.

### సహకార డెయిరీలను మూయించి..

హెరిటేజ్ డెయిరీ కోసం తన సొంత జిల్లాలో ప్రఖ్యాతి గాంచిన చిత్తూరు జిల్లా డెయిరీ మూతపడేలా చంద్రబాబు వ్యవహరించారు. సహకారోద్యమాన్ని బలోపేతం చేసే పేరిట ఆంధ్రప్రదేశ్ మ్యూచ్ వల్లీ ఎయిడెడ్ కో ఆపరేటివ్ యాక్ట్ (ఏపీ మ్యాక్స్-95 చట్టం)ను తీసుకువచ్చి జిల్లా డెయిరీలను క్రమంగా నిర్వీర్యం చేయించారు.

వాటిని హెరిటేజ్ కు అనుబంధంగా మలుచుకున్నారు. మరోవైపు విజయూ బ్రాండును దెబ్బతీశారు. తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం మొదలు వివిధ సంస్థల్లో హెరిటేజ్ పాల ఉత్పత్తులనే వాడేలా ఆదేశాలిచ్చారు. గతంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ పాడిపరిశ్రమాభివృద్ధి సమాఖ్యకు బలమైన కేంద్రాలుగా ఉన్న కృష్ణా, గుంటూరు, విశాఖ, నెల్లూరు, ఒంగోలు కేంద్రాలు ఆ తర్వాత మ్యాక్స్-1995 కిందికి మారిపోయి నిర్వీర్యమయ్యాయి. మిగిలిన ఒకటి అరా కూడా సిబ్బందికి జీతాలు ఇవ్వలేని స్థితికి చేరారు.

### ఏపీ డెయిరీ రైతుల గోడు పట్టదేం..?

రాష్ట్ర విభజన అనంతరం ఏపీ డెయిరీ తీవ్ర ఆర్థిక ఇబ్బందుల్లో పడిపోయింది. చెక్ పవర్ తెలంగాణలో ఉండిపోవడంతో రైతులు తాము పోసిన పాలకు సంబంధించిన బకాయిల కోసం రోడ్లెక్కారు. రోజుల తరబడి ధర్నాలు, రాస్తారోకోలు చేశారు. రూ.30 కోట్ల కోసం రైతులు రెండు నెలల పాటు ఆందోళన చేయాల్సి వచ్చింది. హిందూపురం మొదలు చల్లపల్లి వరకు అదే తీరు. అయినా బాబు కావాలనే ఈ పరిస్థితికి దోహదపడ్డాడు.

### తొలినుంచీ ఇన్వెస్టర్లకు టోపీ..

వ్యవస్థాపక అధిపతి అయిన చంద్రబాబునాయుడి అబద్ధాలతోనే హెరిటేజ్ ఫుడ్స్ మొదలైంది. 1994లో పబ్లిక్ ఇష్యూకు వెళ్తూ సేపీ

# రూ. 100 కోట్లు చంద్రన్న కానుక

GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH  
ABSTRACT

CA, F&CS (CS-1) Department – Public Distribution System – Subsidy on Rice – Release of funds an amount of Rs. 286.86 Crore under Non-Plan Expenditure from the Budget Estimates 2014-15 towards incurring expenditure on implementation of "Chandranna Sankranthi Pathakam – Administrative Sanction – Orders – Issued.

CONSUMER AFFAIRS, FOOD AND CIVIL SUPPLIES (CS.I) DEPARTMENT

G.O.RT.No. 7

DATED:09.01.2015.

Read:-

G.O.Rt. 47, Finance (EBS-II-A-C-AHFCS-E) Dept., Dated:08-01-2015.

చంద్రన్న కానుక పథకానికి నిధులు విడుదల చేస్తూ జారీ చేసిన జీవో

అధికార పార్టీ నేతలు 2015 సంక్రాంతి వండుగ సమయంలో ఏ మాత్రం నాణ్యతలేని సరుకులను చంద్రన్న కానుక పేరుతో ప్రజలకు అంటగట్టి రూ. 100 కోట్ల వరకు వెనకేసున్నారు. ఈ పథకం కోసం ప్రభుత్వం మనిషికి రూ. 270 చొప్పున రూ.

430 కోట్ల నిధులను కేటాయించింది. చంద్రన్న కానుక పేరిట పురుగులు వట్టిన కందిపప్పు, తినడానికి వీలుగా లేని బెల్లం, గోధుమ పిండిని కాంట్రాక్టర్లు సరఫరా చేసినా, ప్రభుత్వం వారిపై ఎటువంటి చర్యలూ తీసుకోలేదు.

ముందు దాఖలు చేసిన ప్రాస్పెక్టస్ లో చంద్రబాబు అనేక అసత్యాలు చెప్పారు. హెరిటేజ్ తప్ప తనకు అప్పటివరకూ మరో వ్యాపారం లేదని చెప్పారు. కానీ 1983లోనే ఆయన 'భువనేశ్వరి కార్బయిడ్స్ అండ్ అల్లాయ్స్, భువనేశ్వరి కార్బయిడ్స్ అండ్ కెమికల్స్' అనే రెండు సంస్థలను ఏర్పాటు చేశారు. నిర్వహణ లోపించడంతో అవి వ్యాపారం ఆరంభించకముందే మూతపడ్డాయి. వాటిపేరిట తీసుకున్న రుణాలనుకూడా ఆయన ఎగవేశారు. ఇవన్నీ దాచిపెట్టి ప్రాస్పెక్టస్ దాఖలు చేయటమంటే ఇన్వెస్టర్లను మోసగించడమే.

## హెరిటేజ్ కు దోచిపెట్టడం ఇలా...

- 1992లో చిత్తూరు జిల్లా చంద్రగిరిలో పాలపాడి తయారు చేసే కంపెనీగా హెరిటేజ్ కథ మొదలైంది. అంతలోనే చంద్రబాబు రెవెన్యూ మంత్రి కావటంతో హెరిటేజ్ సంస్థ దశ తిరిగింది. ఆ జిల్లాలో పలు డెయిరీలు మూత పడగా... హెరిటేజ్ మాత్రం బలపడింది. అధికారంలో ఉన్నప్పుడు బ్లాక్ మనీని వైట్ చేసుకోవడానికి హెరిటేజ్ బాగా ఉపయోగపడింది.
- 1995లో బాబు సీఎం అవుతూనే ట్యాక్స్ డిఫర్ మెంట్ స్కీమ్

అమల్లోకి తెచ్చారు. 1995 నవంబర్ 21న నార్కెట్ పల్లిలోని హెరిటేజ్ చిల్లింగ్ ప్లాంట్ కు పన్ను మినహాయింపు వర్తింపజేస్తూ ఉత్తర్వులిచ్చారు.

- 1996 మే నెలలో విశాఖ హెరిటేజ్ బయ్యవరం ప్లాంట్ కు, 1997 మార్చిలో చిత్తూరు జిల్లా కాశిపెంట్ల హెరిటేజ్ ప్లాంట్ కు అమ్మకం పన్ను రాయితీ ఇచ్చి రూ.15 కోట్ల మేర లబ్ధి పొందారు.
- 14 ఏళ్ల వ్యవధిలో రూ.15 కోట్లు మినహాయించుకోవటానికి అనుమతి పొందిన బాబు... ఆ సొమ్మును వేగంగా రాబట్టుకోవటానికి తాజా పాలపై పన్నును 6 శాతం నుంచి 1995లో 10 శాతానికి, 2000 సంవత్సరంలో 12 శాతానికి పెంచారు.
- అమ్మకం పన్నుకు బాబు 14 ఏళ్ల గడువు తీసుకున్నా 1999 మార్చి కల్లా రూ.15 కోట్లు చేతికి వచ్చేశాయి. అందుకే పాలపై పన్నును 2000లో రద్దు చేసేసారు.
- ఈ 15 కోట్లను వ్యాపార విస్తరణకు వెచ్చించకుండా హెరిటేజ్ కేవలం బ్యాంకులోనే డిపాజిట్ చేసినా, అప్పటి వడ్డీ 18 శాతంతో 14 ఏళ్లకు ఏకంగా రూ.152 కోట్లకు చేరేది. నెలకు రూపాయి వడ్డీ చొప్పున వార్షిక వడ్డీ రేటు 12 శాతాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకున్నా

దాని విలువ 14 ఏళ్ల తరవాత రూ.73 కోట్లు.

- ఈ మొత్తాన్ని వెంటనే చెల్లించకుండా మరో 14 ఏళ్ల పాటు వాయిదాల్లో చెల్లిస్తారు కనక మొత్తం వడ్డీ రూ.200 కోట్లకు పైమాటే. బాబు మాస్టర్ ప్లాన్తో హెరిటేజీకు కలిగిన లబ్ధి ఇవి.

### పనామా 'లీకు'ల్లో హెరిటేజీ

పన్నులు ఎగవేసేందుకు చిన్న చిన్న దేశాల్లో, ద్వీపాల్లో నెలకొల్పు తున్న కంపెనీల బాగోతాల్ని, బినామీల పేర్లతో నెలకొంటున్న కంపెనీల గుట్టురట్టుల్ని బహిష్కరణ చేసిన పనామా పేపర్స్... ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు నాయుడు కుటుంబ కంపెనీ హెరిటేజీ ఫుడ్స్ నూ ఆ జాబితాలో చేర్చింది. ఈ కంపెనీలో ఇండిపెండెంట్ డైరెక్టర్ అయిన మోటవర్తి శివరామ వరప్రసాద్ కు అనుమానాస్పద కంపెనీలతో వున్న లింకులను వెల్లడించింది. ఈ మోటవర్తి ప్రసాద్ చంద్రబాబు నాయుడుకు బినామీ. హెరిటేజీ ఫుడ్స్ ఇండిపెండెంట్ డైరెక్టర్ గా 2014 జూలైలో ఐదేళ్ల కాలానికి ప్రసాద్ నియమితులయ్యారు. అంతకు ముందు నెలలోనే చంద్రబాబు ముఖ్యమంత్రిగా బాధ్యతలు చేపట్టారు. ఇండిపెండెంట్ డైరెక్టర్ గా ఈ దేశంలో వుండే ఒక వృత్తినిపు ఐడినో, పారిశ్రామికవేత్తనో ఎంచుకోకుండా, ఎక్కడో ఘనా దేశంలో వుంటున్న ఒక ఎన్నారైని నియమించడంలోనే బాబు హెరిటేజీ బాగోతం బయటపడుతోంది. బ్లాక్ మనీని వైట్ గా మార్చుకోవడానికి

బాబు వేసిన ఒక స్కెచ్ ఇది. అందుకే ఘనా దేశంలో వుంటున్న ఎన్నారైని నియమించడంలో తన కుటుంబ కంపెనీ హెరిటేజీ ఫుడ్స్ లో డైరెక్టర్ గా నియమించబడేశారు.

### కేరళలో హెరిటేజీపై నిషేధం

నాణ్యతా ప్రమాణాలకు తిలోదకాలిస్తూ హెరిటేజీ సంస్థ వినియోగదారులకు శరణ్యం పెడుతోంది. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో హెరిటేజీ అరలీటరు ప్యాకెట్ లో 500 మిల్లీ లీటర్ల బదులు 496 మిల్లీలీటర్ల పాలే ఉన్నట్లు బయటపడిన విషయం మరిచిపోకముందే కేరళలోనూ హెరిటేజీ బండారం బట్టబయలైంది. తమిళనాడు నుంచి కేరళకు సరఫరా అవుతున్న హెరిటేజీ పాలలో కల్తీ జరుగుతున్నట్లు అధికారులు గుర్తించారు. క్యాన్సర్ కారక రసాయన సంరక్షకం ఫార్మలిన్ లేదా ఫార్మల్ డీహైడ్ ఈ పాలలో ఉన్నట్లు కేరళ ప్రభుత్వ ల్యాబ్ లలో నిర్వహించిన పరీక్షల్లో నిర్ధారణ అయ్యింది. తమిళనాడులోని దిండిగల్ జిల్లాలో ఉన్న హెరిటేజీ ఫుడ్స్ (ఇండియా) లిమిటెడ్ నుంచి హెరిటేజీ పద్మనాభ బ్రాండ్ పేరుతో సరఫరా అవుతున్న పాశ్చరైజ్డ్, హోమోజనైజ్డ్, స్టాండడైజ్డ్ పాలలో ఈ రసాయనాన్ని గుర్తించారు. దీంతో కేరళ ఫుడ్ సెఫ్టీ కమిషన్ హెరిటేజీ పాలపై నిషేధం విధించారు.

# రూ. 800 కోట్లు పేదల 'కానుక'లో కక్కుర్తి..

**ఏటా రూ. 400 కోట్లు చొప్పున నాలుగేళ్లలో రూ. 1600 కోట్లు  
నాసిరకం సరుకులు, తూకాల్లో తేడాతో రూ. 800 కోట్ల అవినీతి**

చంద్రన్న కానుక పేరుతో పనికొని నాసిరకం సరుకులను పేదలకు అంటగట్టారు. ప్రతి ఏటా సంక్రాంతి, క్రీసమస్, రంజాన్ పండుగలకు చంద్రన్న కానుక కింద అరకిలో చొప్పున బెల్లం, కందిపప్పు, శనగపప్పు, కిలో గోధుమపిండి, అర లీటర్ పామాయిల్, 100 మి.మీ నెయ్యి ప్యాకెట్లను రేషన్ షాపుల ద్వారా తెల్లరేషన్ కార్డులున్న 1.44 కోట్ల కుటుంబాలకు ప్రభుత్వం ఉచితంగా పంపిణీ చేసింది. సరుకులను సరఫరా చేసేందుకు అధికార పార్టీకి చెందిన వారికి కాంట్రాక్టు ఇవ్వడంతో నాసిరకం సరుకులను ప్రతి ఏటా పేదల చేతిలో పెడుతున్నారు. ఏటా రూ. 400 కోట్లు చొప్పున నాలుగున్నరేళ్లలో రూ. 1600 కోట్లు చంద్రన్న కానుక పథకానికి ఖర్చు చేశారు. ఇందులో దాదాపు రూ. 800 కోట్ల వరకు అవినీతి జరిగింది. నాసిరకం సరుకులే కాకుండా తూకంలోనూ తేడాలు చేసి కాంట్రాక్టర్లు మోసం చేశారు. ఇందులో భాగంగానే 500 గ్రామలు ఉండాలన్న బెల్లం ప్లాస్టిక్ బాక్స్ తో సహా 455 గ్రాములే ఉంటోంది. అందులోనూ పాకంలా ఉన్న బెల్లాన్ని సరఫరా చేశారు. ఒక్కో లబ్ధిదారుడికి 45 గ్రాములు తక్కువగా బెల్లం, కిలో ఉండాలన్న గోధుమ పిండి ప్యాకెట్ కవరుతో సహా 950 గ్రాములే ఉంది. ఇలా అన్ని వస్తువుల

తూకాల్లోనూ కోత విధించారు. దీంతో కాంట్రాక్టర్ కు ప్రభుత్వమే భారీ ఎత్తున లబ్ధి చేకూర్చిందనే ఆరోపణలు వచ్చినా ఎలాంటి విచారణ చేపట్టలేదు.

## ప్యాకింగ్ పై ఆహార భద్రతా ప్రమాణాలు కన్పించవు

ఆహార భద్రత ప్రమాణాలు పాటించే విధంగా ప్రతి వస్తువు ప్యాకింగ్ పై తయారీదారులు తమ వివరాలను ఖచ్చితంగా ముద్రించాలి. అంతేకాకుండా ప్యాకింగ్ ఎప్పుడు చేశారు... వాటిని ఎంతకాలంలోపు వినియోగించాలి... వాటిపై సందేహాలుంటే నివృత్తి చేసుకునేందుకు వీలుగా ఫోన్ నంబర్, తయారు చేసిన కంపెనీ వివరాలను ప్యాకింగ్ పై ఖచ్చితంగా ముద్రించాలి. ఇలా ప్రమాణాలు పాటించని పంపిణీ దారులపై చట్ట ప్రకారం రూ.10 లక్షల వరకు జరిమానా విధించేలా పుడ్ సేప్టి అండ్ స్టాండర్డ్స్ అథారిటీ ఆఫ్ ఇండియా చట్టంలో స్పష్టంగా పేర్కొంది. సంక్రాంతికి చంద్రన్న కానుక పేరిట పంపిణీ చేస్తున్న కొన్ని సరుకుల ప్యాకింగ్ పై ఎలాంటి వివరాలు ముద్రించకుండానే సరఫరా చేస్తున్నారు.



# ఫైవేట్ కంపెనీల చేతుల్లోకి ప్రజా పంపిణీ వ్యవస్థ

రేషన్ పాపులు ఇక నుంచి అన్న గ్రామీణ మార్ట్స్  
ప్యూచర్, రిలయన్స్ గ్రూపులకు అప్పగింత

తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ప్రజా పంపిణీ వ్యవస్థను కార్పొరేట్ సంస్థలకు కట్టబెట్టింది. రేషన్ దుకాణాల్లో పేదలకు సబ్సిడీపై పంపిణీ చేసే సరుకులను ఇప్పటికే ఒక్కొక్కటిగా రద్దు చేస్తూ వచ్చిన ప్రభుత్వం ఇక ఆ బాధ్యత నుంచి కూడా తప్పుకుని ఫైవేట్ కంపెనీలకు వదిలేసింది. అది కూడా తన సొంత కుటుంబ సంస్థ హెరిటేజ్ కు చెందిన రూ.200 షేరును రూ.900 పెట్టి కొనుగోలు చేసిన ప్యూచర్ కంపెనీకి మొత్తం ప్రజా పంపిణీ వ్యవస్థను కట్టబెట్టింది. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా 29,000 చౌకధరల దుకాణాలను దశలవారీగా 'అన్న విలేజ్ మార్ట్స్'గా మార్చనున్నారు. 'ప్యూచర్', 'రిలయన్స్' గ్రూపుల భాగస్వామ్యంతో వీటిని ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. ప్యూచర్ గ్రూప్ లో సీఎం చంద్రబాబు కుటుంబానికి చెందిన హెరిటేజ్ కంపెనీకి 3 శాతం వాటాలు ఇప్పటికే ఉండటం గమనార్హం. కేంద్ర ప్రభుత్వం పెద్ద నోట్ల రద్దు నిర్ణయాన్ని ప్రకటించడానికి కేవలం ఒక్క రోజు ముందుగా హెరిటేజ్ తన షేర్లను ఒక్కసారిగా రూ.900కి పెంచి ప్యూచర్ గ్రూప్ నకు విక్రయించింది. అప్పట్లో ఈ ఒప్పందం దేశవ్యాప్తంగా తీవ్ర సంచలనం కలిగించింది. కాగా, 'అన్న విలేజ్ మార్ట్స్' కనీసం 200 చదరపు అడుగుల విస్తీర్ణంలో ఏర్పాటు చేస్తారు. వీటి ఏర్పాటుకు అయ్యే వ్యయంలో 25% రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే భరిస్తుంది. అంతేకాదు మరో 25% 'ముద్ర' రుణాన్ని డీలర్ కు ఇప్పిస్తుంది.

## ఒక్కొక్కటిగా సరుకుల ఎత్తివేత

గతంలో రేషన్ దుకాణాల ద్వారా బియ్యం, కిరోసిన్ తోపాటు అదనంగా కందిపప్పు, పామాయిల్, గోధుమ పిండి, గోధుమలు, ఉప్పు, చక్కెర, చింతపండు, కారం పొడి, పసుపు లాంటి తొమ్మిది



రకాల సరుకులను సంచుల్లో ఒక్కో లబ్ధిదారుడికి సబ్సిడీపై రూ.185కే పంపిణీ చేసేవారు. టీడీపీ అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత వాటన్నింటికీ మంగళం పాడారు. కేవలం బియ్యం మాత్రమే సరఫరా జరుగుతోంది. ఇన్నాళ్లూ పేదలకు అండగా ఉన్న చౌక ధరల దుకాణాలను ఇప్పుడు మార్ట్స్ పేరుతో కార్పొరేట్ కంపెనీలకు అప్పగిస్తుండడంతో భవిష్యత్తులో ఏ సరుకులు కొనాలన్నా జనం వాటి గుప్పెట్లో నలిగిపోయే ప్రమాదం నెలకొంది.

# రూ. 736 కోట్లు.. కృష్ణార్పణం

పుష్కరాల పేరుతో ఖర్చు రూ. 1,472 కోట్లు

తమ్ముళ్లు భోంచేసింది 50 శాతం రూ. 736 కోట్లు

## GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH

### ABSTRACT

Water Resources Department - Krishna Pushkaram 2016 - Construction of Pushkar Ghats in (1) Downstream of Prakasam Barrage from Krishnaveni Ghat to Visweswarya Ghat (2) Construction of Path way ramp from Apron of Prakasam Barrage Krishna District - Permission to take up the work at an estimate cost of Rs.52.76 Crores for nomination basis - Orders - Issued.

### WATER RESOURCES (PROJECT-II) DEPARTMENT

**G.O.RT.No.565**

**Dated: 06-08-2016**

Read the following:

**3.** Government after careful examination hereby accord approval/permission for the following:

i) To take up the following works for Rs. 52.76 Crores as scrutinized at Government level from the available savings in the administrative sanction already accorded and by entrustment of the works at estimate rates on nomination basis to M/s Surya Constructions Private Limited which is executing the Krishnaveni Ghat on downstream side

రూ. 52.76 కోట్ల విలువైన పనులను నామినేషన్ పద్ధతిపై సూర్య కన్స్ట్రక్షన్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ కు కేటాయిస్తూ జారీ చేసిన జీవో నెం.

565

కృష్ణా పుష్కరాల సందర్భంగా చంద్రబాబు ప్రభుత్వం రూ. 1472 కోట్లు ఖర్చుపెట్టింది. కృష్ణా నదీ తీరం వెంబడి ఉన్న గ్రామాల్లో ఆ మేరకు పనుల ఆనవాళ్ళే కనిపించలేదు. నామినేషన్లపై పనులు దక్కించుకున్న అధికార పార్టీ నేతలు అరకొర పనులతో కనికట్టు చేసేవారు. కొన్ని చోట్ల ఉన్న రోడ్లపైనే కంకర పోసి బిల్లులు చేయించుకున్నారు. మరికొన్ని చోట్ల రోడ్లు వేయకుండానే వేసినట్లు చూపించేవారు. మరికొందరు మరో అడుగు ముందుకేసి ప్రైవేటు రియల్ ఎస్టేట్ వెంచర్లకు రోడ్లు వేసేవారు. ఘాట్ల నిర్మాణంలో ఎలాంటి నిబంధనలూ పాటించకుండా కంకరపోసి టైల్స్ అతికించేవారు. పుష్కరాలు ముగిసినా చాలా రోజుల పాటు ఘాట్ల పనులు కొనసాగించారు. కోట్ల మంది ప్రజల భక్తి విశ్వాసాలే పెట్టుబడిగా వందల కోట్ల ప్రజాధనాన్ని పుష్కరాల పనుల పేరుతో తెలుగు తమ్ముళ్లు దోచేసుకున్నారు.

### కేటాయింపు ఘనం.. నిధులు మాయం..

రాష్ట్రం లోటు బడ్జెట్ లో ఉన్నా కృష్ణా పుష్కరాల పనుల కోసం రూ. 1349.37 కోట్ల నిధులు మంజూరు చేశారు. దీనికి తోడు రాష్ట్రంలోని వివిధ ఆలయాల ఆస్తులకు సంబంధించిన కామన్ గుడ్

ఫండ్ నుంచి మరో రూ. 123.02 కోట్లు దేవాదాయ శాఖ ఖర్చు చేసింది. మొత్తంగా పుష్కరాల కోసం రూ. 1472.39 కోట్లు ఖర్చు చేయగా అందులో రూ. 1186.83 కోట్లతో రోడ్లు వంటి వివిధ నిర్మాణ పనులు చేపట్టారు. గుంటూరు, కృష్ణా, కర్నూలు జిల్లాల్లోని 135 గ్రామాల (శివారు గ్రామాలతో కలిపి)తో పాటు విజయవాడ నగరంలోనే రూ. 1472.39 కోట్ల వ్యయంతో పుష్కరాల పనులు జరిపించారు. అంటే ఒక్కొక్క ఊరికి సరాసరి రూ. 11 కోట్ల వ్యయం. కానీ కృష్ణాతీరం వెంట ఉన్న ఆ గ్రామాల్లో అంతకుముందు ఉన్న సమస్యలు ఇప్పటికీ అలానే ఉన్నాయి. మెజారిటీ ప్రాంతాల్లో టీడీపీ నేతలే నామినేషన్ ద్వారా పనులను దక్కించుకుని తూతూమంత్రంగా పూర్తిచేశారు. మిగిలిన చోట్ల పనులకు వాస్తవానికన్నా అధిక మొత్తం అంచనాలతో మంజూరు చేశామంటూ టెండరు ద్వారా పనులు పొందిన వారి నుంచి స్థానిక అధికారపార్టీ నేతలు కమీషన్లు కొట్టేశారు.

### దోపిడికి దారులు వేశారెలా..

పుష్కరాలు వస్తాయని ఏడాది ముందే తెలిసినా ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబునాయుడు పనుల మంజూరులో తాత్కాలికం చేస్తూ వచ్చారు. గోదావరి పుష్కరాల నుంచి పాఠాలు నేర్చుకోకుండా ఉద్దేశపూర్వకంగానే ఆలస్యం చేశారు. తీరా పుష్కరాలు సమీపించాక

సకాలంలో పనులు పూర్తి కావాలంటే టెండర్లు పిలవడం కుదరదంటూ తెలుగు తమ్ముళ్లకూ, బినామీలకూ నామినేషన్లపై పనులు కట్టబెట్టారు. అడ్డదారిలో పనులు సంపాదించుకున్న అధికారపార్టీ నేతలు తూతూ మంత్రంగా పనులు పూర్తి చేసేశారు. పుష్కరాల పేరుతో 12 రోజులు హడావుడి చేసి వందల కోట్లు దోచేశారు.

**ఎటు చూసినా అవినీతే..**

రోడ్లు, ఘాట్ల నిర్మాణాలు మాత్రమే కాకుండా పుష్కరాల సమయంలో భక్తులకు వివిధ వసతులు కల్పించేందుకు పర్యవేక్షణకు వచ్చిన సిబ్బందికి వసతి వంటి అవసరాలకు మొత్తంగా సేవల విభాగాలకు రూ. 200 కోట్లు ఖర్చుపెట్టారు. వీటిలో వేటికీ సరైన లెక్కలు లేవు. ఉదాహరణకు విజయవాడలో పారిశుధ్య అవసరాలకు రూ. 4.85 కోట్లు, పూలకుండీల ఏర్పాటుకు రూ. 45 లక్షలు కేటాయించారు. వాటికి సరైన లెక్కలే లేవు. రూ. 3 కోట్ల వ్యయంతో

గ్రీనరీ పనులు చేసినట్లు చెబుతున్నారూ. 45 లక్షల పనులకు బిల్లులు తీసుకునేందుకు కాంట్రాక్టర్లు కనిపించలేదు. అంటే అదంతా బినామీ వ్యవహారాలని అర్థం కావడం లేదూ? విజయవాడ నగరంలో పారిశుధ్య కాంట్రాక్ట్ కార్మికులకు భోజన వసతి కోసం రూ. 3.78 కోట్లు కేటాయించి టెండర్లు పిలిచారు. రెండు పూటల భోజనం, టిఫిన్ పెట్టాలని వర్క్ ఆర్డర్లో పేర్కొన్నారు. డిప్యూటీ మేయర్ గోగుల వెంకటరమణారావుతో సహా ఏడుగురు టీడీపీ కార్పొరేటర్లు బినామీ పేర్లతో టెండర్లు దక్కించుకున్నారు. ఉదయం టిఫిన్, మధ్యాహ్నం భోజనం నాసిరకంగా ఉండడంతో కార్మికులు స్వచ్ఛంద సంస్థలు పంపిణీ చేసే ఆహారంతోనే కడుపు నింపుకున్నారు. పారిశుధ్య కార్మికుల సరఫరా కాంట్రాక్టు దక్కించుకున్న టీడీపీ ప్రజా ప్రతినిధులు రూ. 400 వేతనం చెల్లించాల్సి ఉండగా రూ. 250 నుంచి రూ. 300 మాత్రమే చెల్లించారు. 22 వేల మంది కార్మికులను ఏర్పాటు చేశామని బోగస్ లెక్కలు చూపి జేబులు నింపుకున్నారు.



పద్మావతి ఘాట్లో నాసిరకం పనులు

శాఖ	జిల్లా (వ్యయం రూ.కోట్లలో)						మొత్తం	
	కృష్ణా		గుంటూరు		కర్నూలు		పనులు	వ్యయం
	పనులు	వ్యయం	పనులు	వ్యయం	పనులు	వ్యయం		
జలవనరులు	90	142	91	167.01	7	24.99	188	334
ఆర్ అండ్ జి	29	108.70	83	170.37	20	39.10	132	318.17
పంచాయతీరాజ్	229	79.36	100	66.76	50	70.30	379	216.42
మున్సిపల్	270	200.75	144	62.66	77	18	491	281.41
<b>మొత్తం</b>	<b>618</b>	<b>530.81</b>	<b>418</b>	<b>466.08</b>	<b>154</b>	<b>152.39</b>	<b>1190</b>	<b>1150</b>

# పుష్కర నిధులు గోదారిపాలు

**గోదావరి పుష్కరాలకు కేటాయించిన మొత్తం రూ. 1,500 కోట్లు**

2015 జులైలో గోదావరి పుష్కరాల నిర్వహణ కోసం రాష్ట్రప్రభుత్వం రూ. 1,500 కోట్లను కేటాయించింది. అందులో రూ. 750 కోట్లు అధికార పార్టీ నేతల చేతుల్లోకే వెళ్ళాయి. ఈ మొత్తంలో రహదారులు, భవనాల శాఖకు రూ.782 కోట్లు కేటాయించగా, మిగిలిన నిధులను ఇతర శాఖలకు కేటాయించారు. ఈ పనుల్లో నిబంధనలన్నీ గోదాట్లో కలిపేశారు. టీడీపీ నేతలకు

**చేతులు మాలిన ముడుపుల మొత్తం రూ. 750 కోట్లు**

పనులు కట్టబెట్టేందుకు పనులను విభజించారు. రూ. 10 లక్షల లోపు పనులను నామినేషన్ పద్ధతిలో అయినవారికి కట్టబెడుతూ ఆర్ అండ్ జీ శాఖకు ఉత్తర్వులు జారీ చేయించారు. రూ.782 కోట్ల పనుల్లో రూ. 400 కోట్ల మేర అవినీతి జరిగిందని బీజేపీ ఎమ్మెల్యే సోము వీర్రాజు అప్పట్లోనే విజిలెన్స్ కు ఫిర్యాదు చేశారు.

# రూ. 675 కోట్లు ట్రాన్స్ కోలో అక్రమాల 'లైన్'

పాత విద్యుత్ తీగల మార్పిడి వ్యవహారంలో గోల్ మార్ట్

తక్కువ ధరకే పనులు చేస్తామన్న సంస్థలకు మొండిచేయి

90 కి.మీలకు అదనంగా రూ. 1.35కోట్లు... 45వేల కి.మీలకు రూ. 675 కోట్లు అప్పగింత..

విద్యుత్ తీగల మార్పిడి కాంట్రాక్టు వ్యవహారంలో రూ.కోట్ల విలువైన పనులను ఏపీ ట్రాన్స్ కో అడ్డగోలుగా రెండు ప్రయివేటు సంస్థలకు కట్టబెట్టింది. ఇందుకోసం టెండర్ నిబంధనలు సైతం మార్చేశారు. 90 కి.మీలకు రూ.1.35 కోట్లు అదనంగా అప్పగించారు. ఆ లెక్కన 45వేల కి.మీలకు దాదాపు రూ.675 కోట్లు సర్కారు పెద్దలు కోరుకున్న ఆ ప్రయివేటు సంస్థల జేబుల్లోకి వెళ్లిపోయాయి.

## తొలి విడతలో 90 కిలోమీటర్లు

రాష్ట్రంలో ట్రాన్స్ కో పరిధిలో 132, 220 కిలోవాట్ల(కేవీ) సామర్థ్యం గల విద్యుత్ లైన్లు 45,000 కిలోమీటర్ల పొడవున ఉన్నాయి. ఇందులో చాలావరకూ దెబ్బతిన్నాయి. తీగలు వంగిపోయి, తెగిపోయే స్థితిలో ఉండడంతో సరఫరాలో తరచూ అంతరాయాలు చోటుచేసుకుంటున్నాయి. పాత తీగలను తొలగించి, కొత్తవి వేయాలని 2014లో నిర్ణయించారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన 'అందరికీ విద్యుత్' (పవర్ ఫర్ ఆల్) పథకంలో దీన్ని చేర్చారు. విద్యుత్ వ్యవస్థ పటిష్ఠానికి అవసరమైన నిధులను కేంద్ర ప్రభుత్వ హామీతో పలు ఆర్థిక సంస్థల నుంచి పొందాలని భావించారు. 2016లో రాష్ట్ర విద్యుత్ సంస్థలు సంబంధిత డ్రాఫ్ట్ ను కేంద్రానికి పంపాయి. రాష్ట్ర విద్యుత్ సంస్థలు తీసుకునే రుణానికి హామీగా ఉండలేమని కేంద్రం తేల్చిచెప్పింది. దాంతో ఆ ప్రతిపాదను తాత్కాలికంగా వక్కనపెట్టారు. దీన్ని 2018లో మళ్ళీ తెరపైకి తీసుకొచ్చారు. దశలవారీగా లైన్లు మార్చాలని నిర్ణయించారు. తొలి విడతగా 90 కిలోమీటర్ల మేర 15 లైన్లు మార్చాలని భావించి, మే నెలలో టెండర్లు పిలిచారు.

## అనుకూలంగా టెండర్ నిబంధనలు

తొలి విడత పనులకు సంబంధించి 2018 జూన్ లో ట్రాన్స్ కో



అధికారులు ప్రీ బిడ్ సమావేశం నిర్వహించారు. కిలోమీటర్ విద్యుత్ తీగల పనులను రూ.4.5 లక్షలకే ఘర్తి చేసేందుకు పలు సంస్థలు ముందుకొచ్చాయి. ఆయా సంస్థలు ప్రీ బిడ్ లో అర్హత పొందకుండా అధికారులు జాగ్రత్త పడ్డారు. విద్యుత్ తీగలు తయారు చేసే సంస్థలకు లేదా అవి గుర్తించిన సంస్థలకు మాత్రమే టెండర్ లో పాల్గొనేందుకు అర్హతగా ఉండంటూ నిబంధనలు పొందుపరిచారు. ఫలితంగా తక్కువ ధర కోట్ చేసే కంపెనీలు టెండర్ లో పాల్గొనే అవకాశం లేకుండా పోయింది. ముందే కుదిరిన ఒప్పందం ప్రకారం రెండు సంస్థలు మాత్రమే అర్హత పొందాయి. పోటీ లేకపోవడంతో ఈ రెండు కంపెనీలు కుమ్మక్కై టెండర్ లో కిలోమీటర్ కు రూ.6 లక్షల చొప్పున కోట్ చేశాయి. ట్రాన్స్ కోలో కొందరు ఉన్నతాధికారుల అండతోనే కాంట్రాక్టు ఈ రెండు సంస్థలకే దక్కింది. 90 కిలోమీటర్లకు రూ.1.35 కోట్లు అదనంగా చెల్లించేందుకు ట్రాన్స్ కో సిద్ధపడింది. ఈ వ్యవహారం ఇంతటితో ఆగిపోలేదు. మిగిలిన 45,000 కిలోమీటర్లలో కనీసం 25,000 కిలోమీటర్లలోనూ ఇదే తంతు కొనసాగింది. ఫలితంగా కోట్లాది రూపాయలు ప్రైవేటు సంస్థల జేబుల్లోకి అప్పనంగా వెళ్ళాయి.



# రూ. 670 కోట్లు

## జెన్కో ధర్మల్ ప్రాజెక్టులో దోపిడీ

రెండు ధర్మల్ ప్రాజెక్టులలో ఏపీజెన్కో అదనపు చెల్లింపులు రూ. 2,680 కోట్లు

చేతులు మారిన ముడుపులు దాదాపు రూ. 670 కోట్లు

### G. QUALIFYING REQUIREMENTS

1.0.0 In addition to the requirements stipulated in section ITB (Instruction to Bidder), the following shall also apply:

1.1.0 The Bidder should have executed on Engineering, Procurement and Construction (EPC) basis, minimum one (1) no. Coal based/Lignite based power plant of at least 500MW unit capacity comprising of at least a) Coal / lignite handling plant, b) Cooling Tower, c) Water / waste water treatment plant or DM plant, including associated civil works, Structural and Electrical systems for the above equipments and systems as a single package, which is in successful operation for a period of not less than one (1) year prior to the date of techno-

అర్హతా నిబంధనల్లో 500 మెగావాట్ల ప్రాజెక్టు ఒకటి చేస్తే చాలన్న ఎన్టీపీసీ

A. The Bidder should have executed/executing contract on Engineering, Procurement and Construction (EPC) basis for BTG(Boiler, Turbine and Generator Package) or Balance of Plant of atleast (2) two coal based thermal power plants at two different locations having unit capacity not less than 500MW in India and which have been commissioned during the last ten (10) years out of which atleast one of the unit should have been in commercial operation for not less than two (2) years and one (1) unit should have been synchronized as on date of techno-commercial bid submission.

రెండు ప్రాజెక్టులు చేసి ఉండాలని బీజీఆర్ సంస్థ కోసం ఏపీజెన్కో సృష్టించిన నిబంధనలు

కృష్ణపట్నం, ఇబ్రహీంపట్నంలలో ప్రతిపాదిత ధర్మల్ ప్రాజెక్టుల పనుల అంచనాలను చంద్రబాబు నాయుడు ఒక్కసారిగా పెంచి, ఈ పనులను రెండు సంస్థలకు కట్టబెట్టి భారీగా కమీషన్లు దండుకున్నారన్న విమర్శలొచ్చాయి.

ఏపీ జెన్కో కృష్ణపట్నం, ఇబ్రహీంపట్నం ప్రాంతాల్లో నిర్మిస్తున్న ధర్మల్ విద్యుత్ ప్రాజెక్టుల పనులను టాటా ప్రాజెక్ట్స్, బీజీఆర్ కంపెనీలకు అప్పగించింది. కృష్ణపట్నం పనులకు బీజీఆర్ కంపెనీకి ఈ పనులను మెగావాట్లకు రూ. 5.85 కోట్ల చొప్పున, ఇబ్రహీంపట్నం పనులను మెగావాట్లకు రూ. 6.3 కోట్ల చొప్పున అప్పగించింది.

ఈ రెండు ప్రాజెక్టుల బాయిలర్, టర్బైన్, జనరేటర్ (బీటీజీ)

కాంట్రాక్టులను కేంద్ర ప్రభుత్వ రంగ సంస్థ అయిన బీహెచ్ఈఎల్ కే ఇచ్చారు. అయితే బ్యాలెన్స్ ఆఫ్ ప్లాంట్ కాంట్రాక్టు విషయంలో బీహెచ్ఈఎల్ ప్రైవేటు సంస్థలతో కుమ్మక్కైనట్టు విమర్శలొచ్చాయి. ఈ కంపెనీలకే కాంట్రాక్టులు కట్టబెట్టడానికి ఏపీ జెన్కో ఎన్టీపీసీ కంటే కఠినమైన టెండరు నిబంధనలను ప్రవేశపెట్టింది.

జెన్కో ఆర్థికంగా ఎన్నో ఇబ్బందులలో ఉన్నా, ఈ సంస్థలకు అదనంగా రూ. 2,680 కోట్లు చెల్లించడానికి సిద్ధపడింది. ఈ వ్యయ హారాన్ని మీడియా వెలుగులోకి తేవడంతో హైకోర్టులో ఒక ప్రజా ప్రయోజన వ్యాజ్యం దాఖలైంది. అయినా ప్రభుత్వం ఇష్టానుసారంగా కాంట్రాక్టులు అప్పగించింది.

# రూ. 380 కోట్లు

## హైటెన్సన్ విద్యుత్ లైన్ల మార్పిడిలో గోల్ మార్ల్

బయటి వ్యక్తులకు చిన్న పని అప్పగించాలన్నా గతంలో ఎలా చేశారో బేరీజు వేసుకున్నాకే నిర్ణయాలు తీసుకుంటాం. పనితీరు, అనుభవం ప్రాతిపదికగా నిర్ణయాలు తీసుకుంటాం. పనితీరు, అనుభవం ప్రాతిపదికగా ఓ నిర్ణయానికొస్తాం. మరి వందల కోట్ల రూపాయల ప్రజాధనంతో ముడిపడి ఉన్న వ్యవహారాల్లో ఇంకెంత జాగ్రత్తగా ఉండాలో ప్రభుత్వానికి ప్రత్యేకంగా చెప్పాలా? అమరావతిలో రూ.380 కోట్లతో చేపట్టిన హైటెన్సన్ విద్యుత్ లైన్ల మార్పిడి కాంట్రాక్టును ఇలాంటి పనుల్లో అనుభవం లేని సంస్థ చేతిలో పెట్టారు. కోల్ కతాకు చెందిన ఓ బినామీ సంస్థ పేరుతో కథ నడిపించి పోటీదారులను తప్పించడం వెనక ట్రాన్స్ కోకు చెందిన ఓ కీలక ఉన్నతాధికారి చక్రం తిప్పారు.



### రూ.15 కి.మీ.. రెండు వరుసల లైన్లు

రాజధాని అమరావతి ప్రాంతంలో ఉన్న ట్రాన్స్ కో 400 కేపీ విద్యుత్తు లైన్లను ప్రతిపాదిత పరిపాలనా నగరం, ఇతర నిర్మాణాల కోసం ఇతర చోట్లకు తరలించాల్సి ఉంది. వీటిని ఇబ్రహీంపట్నం సమీపంలోని లంక భూముల మీదుగా మళ్లించాలని ట్రాన్స్ కో నిర్ణయించింది. 15 కి.మీ.మేర రెండు వరుసలుగా కొత్త లైన్ల నిర్మాణాన్ని ట్రాన్స్ కో, సీఆర్ డీపీ ఆమోదించాయి. దీనికోసం రూ.380 కోట్ల అంచనా వ్యయంతో ట్రాన్స్ కో టెండర్లు పిలిచింది.

### సాంకేతిక అంశాల

#### పేరుతో 4 సంస్థలపై అనర్హత

ఈ కాంట్రాక్టుపై కన్నెసిన విజయవాడకు చెందిన టీడీపీ ప్రజాప్రతినిధి కోల్ కతాకు చెందిన ఓ సంస్థ పేరుతో టెండర్ వేశారు. గతంలో ఎస్పీడీసీఎల్లో పనిచేసిన ఓ ఉన్నతాధికారి ప్రస్తుతం ఈ సంస్థలో కీలక స్థానంలో ఉన్నారు. టీడీపీ ప్రజాప్రతినిధి కాంట్రాక్టు వ్యవహారాల్ని ఆయనే పర్యవేక్షిస్తున్నారు. మరోవైపు ట్రాన్స్ కో సాంకేతిక వ్యవహారాలకు సంబంధించి ఓ కీలక ఉన్నతాధికారి వీరికి

అండగా నిలిచారు. టెండర్లు దాఖలు చేసిన ఇతర సంస్థలను పోటీ నుంచి ఉపసంహరించుకునేలా చేశారు. హైదరాబాద్, ముంబైకు చెందిన నాలుగు సంస్థలు మాత్రం పోటీలో నిలిచాయి. దీంతో ట్రాన్స్ కో ఉన్నతాధికారిని రంగంలోకి దించి సాంకేతిక అంశాల సాకుతో ఈ నాలుగు సంస్థలు అర్హత సాధించడంలో విఫలమైనట్లు ప్రకటించారు. టెక్నికల్ బిడ్ను ఆమోదించాక ప్రెస్ బిడ్ సమయంలో అనర్హత నిర్ణయం ప్రకటించడం గమనార్హం. టెండర్తోపాటు సాఫ్ట్ కాపీ అప్ లోడ్ చేయలేదని, గతంలో కాంట్రాక్టులకు సంబంధించిన వివాదాలను వెల్లడించలేదనే చిన్నకారణాలను చూపుతూ అనర్హత విధించారు. దీనిపై వివరణ ఇస్తామని ఆ నాలుగు సంస్థలు మొత్తుకున్నా ఆలకించలేదు. దీంతో టీడీపీ ప్రజాప్రతినిధికి బినామీగా ఉన్న కోల్ కతా సంస్థ టెండర్లు దక్కించుకుంది.

### అనుభవం లేని సంస్థకు పనులు

ట్రాన్స్ కో లైన్లు మార్చేందుకు ఒక్కొక్కటి 100 మీటర్లకు పైగా ఎత్తు ఉండే టవర్లను కృష్ణా నదిలోని లంక భూముల్లో ఏర్పాటు చేయాలి. నదిలో దాదాపు 500 క్యూబిక్ మీటర్ల మేర పటిష్టంగా పునాదులు నిర్మించాలి. అయితే కోల్ కతా సంస్థకు ఇలాంటి ప్రాజెక్టులు చేసిన అనుభవం లేదు.

# రూ. 301.5 కోట్లు.. ఎస్డీఎఫ్ నిధులూ తమ్ముళ్ల జేబుల్లోకే..

**ప్రతిపక్ష ఎమ్మెల్యేల సెన్సెంట్రలో టీడీపీ నేతల పేరుతో జీవోలు**

**వారి పేరుమీదే రూ. 603 కోట్లు విడుదల**

**అందులో 50 శాతం 301.5 తమ్ముళ్ల జేబుల్లోకి...**

**ఎన్నికల ఏడాదిలో కలెక్టర్ల పేరుతో రూ. 325 కోట్లు విడుదల**

**జిల్లాకు రూ. 25 కోట్లు.. అవి కూడా తమ్ముళ్ల కోసమే..**

GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH  
ABSTRACT

SDF-Developmental works- Administrative sanction for an amount of Rs.200.00 lakhs – towards sanction of C.C Roads in Santanuthalapadu Assembly Constituency of Prakasam District under SDF grant for the year 2016-17-Orders-Issued.

PLANNING(VI) DEPARTMENT

G.O.RT.No. 236

Dated: 31-03-2017  
Read the following:-

1. G.O.Ms.No.328 Fin.(BG-1) Dept., Dated.08.04.2013.
2. G.O.Ms.No.70, Fin.(BG.1) Dept., Dated.24.3.2014.
3. From the Spl. Chief Secretary to CM Note No. 351/Spl.CS/2017 along with the representation of Sri B.N. Vijay Kumar, MLA, Santanuthalapadu Assembly Constituency.

**ORDER:**

In the reference 3<sup>rd</sup> read above, Sri B.N. Vijay Kumar, MLA, Santanuthalapadu Assembly Constituency had requested to accord necessary Administrative Sanction for Rs.200.00 lakhs for taking up developmental works in Santanuthalapadu Assembly Constituency of Prakasam District under the Scheme "Special Development Fund" for Welfare and Developmental Activities.

**టీడీపీ నేత బీఎన్ విజయ్ కుమార్ ను ప్రకాశం జిల్లా సంతనూతలపాడు ఎమ్మెల్యేగా పేర్కొంటూ ఆయన అభ్యర్థన మేరకు రహదారుల నిర్మాణానికి రూ. 2 కోట్లను మంజూరు చేస్తున్నట్లు 2017 మార్చి 31వ తేదీన ప్రభుత్వం విడుదల చేసిన జీవో కాపీ**

ప్రత్యేక అభివృద్ధి నిధుల (ఎస్డీఎఫ్) మంజూరు విషయంలో సీఎం చంద్రబాబు బరితెగించారు. ప్రతిపక్ష ఎమ్మెల్యేల విషయంలో కక్షగట్టినట్లు వ్యవహరించారు. ప్రజలు ఎన్నుకున్న ప్రజాప్రతినిధుల పేర్లను మార్చేస్తూ టీడీపీ నేతల పేర్లతో జీవోలు జారీ చేయించారు. ప్రధాన ప్రతిపక్షమైన వైఎస్సార్ సిపీ తరపున ఎన్నికైన ఎమ్మెల్యేలున్న చోట్ల టీడీపీ నేతలనే ఎమ్మెల్యేలుగా పేర్కొంటూ వారి పేరుమీదే నిధులు విడుదల చేశారు. వైఎస్సార్ సిపీ ఎమ్మెల్యేలున్న నియోజకవర్గాలలో తెలుగుదేశం నేతల పేరుతో రూ.603 కోట్ల మేర ఎస్డీఎఫ్

నిధులు మంజూరు చేశారు. అందులో దాదాపు 50 శాతం కమీషన్లుగా.. అంటే 301.5 కోట్లు తమ్ముళ్ల జేబుల్లోకి చేరిపోయాయి.

**ఇవి కాక ఎన్నికల ఏడాదిలో జిల్లాకు రూ. 25 కోట్ల చోప్పున 13 జిల్లాలకు రూ. 325 కోట్లు విడుదల చేశారు. వాటిని కూడా కేవలం తమ్ముళ్ల కోసమే కేటాయించారు. ప్రతిపక్ష ప్రజా ప్రతినిధులకు చిల్లి గవ్వ విదల్చు లేదు.**

**సంతనూతలపాడు ఎమ్మెల్యే సురేశ్ కాదట..**

ప్రకాశం జిల్లా సంతనూతలపాడు నుంచి వైఎస్ఆర్సీపీ తరపున ఎ.సురేశ్ ఎన్నిక కాగా చంద్రబాబు సర్కారు ఆ పేరును మార్చేసింది. సంతనూతలపాడు నియోజకవర్గంలో సీసీ రోడ్ల నిర్మాణానికి ముఖ్యమంత్రి ప్రత్యేక అభివృద్ధి నిధి నుంచి రెండు కోట్ల రూపాయలను మంజూరు చేస్తూ బాబు సర్కారు 2017 మార్చి 31న జీవో జారీ చేసింది. ఎమ్మెల్యే బీఎన్ విజయ కుమార్ వినతి మేరకు ఈ నిధులు మంజూరు చేస్తున్నట్లు జీవోలో పేర్కొన్నారు. .

వైఎస్ఆర్సీపీ ఎమ్మెల్యేల నియోజకవర్గాలకు అభివృద్ధి నిధులు మంజూరులో చంద్రబాబు తొలి నుంచి వివక్షతో వ్యవహరించారు. దివంగత నేత వైఎస్ రాజశేఖర రెడ్డి తన హయాంలో నియోజకవర్గాల అభివృద్ధికి ఎలాంటి వివక్ష లేకుండా ఎమ్మెల్యేకి రూ. 2కోట్ల చొప్పున నిధులు మంజూరు చేసేవారు. ఆ తర్వాతి రోజుల్లో సీఎంగా వచ్చిన కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి మాత్రం, ఎమ్మెల్యేలు తన చేజరకుండా కాపాడుకోవడానికి ప్రత్యేక అభివృద్ధి నిధిని ఏర్పాటు చేశారు. ఇప్పుడు చంద్రబాబు కూడా అదే నిధిని కొనసాగిస్తున్నారు.

వైఎస్ఆర్సీపీ ఎమ్మెల్యేల నియోజకవర్గాలకు ప్రత్యేక అభివృద్ధి నిధి నుంచి నిధులివ్వడంలేదు. పాలకవర్షం మాజీ ఎమ్మెల్యేలు, లేదా టీడీపీ ఇన్చార్జి నేతల పేర్లతో నిధులిస్తున్నారు.

ప్రత్యేక అభివృద్ధి నిధిని తెలుగుదేశం పార్టీ సంక్షేమ నిధిగా చంద్రబాబు సర్కారు మార్చేసింది. ప్రత్యేక అభివృద్ధి నుంచి 31 నియోజకవర్గాలకు రెండేసి కోట్ల రూపాయల చొప్పున 62 కోట్ల రూపాయలను విడుదల చేస్తూ 2017 మార్చి నెలాఖరున అంటే ఆర్థిక సంవత్సరం చివరి రోజున హడావుడిగా ఏకంగా 31 జీవోలను జారీ చేశారు. మాడుగుల నుంచి వైఎస్ఆర్సీపీ ఎమ్మెల్యే ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్నా, అక్కడ టీడీపీ నాయకుడి పేరుతో నిధులు మంజూరు చేశారు. మార్కాపురం నియోజకవర్గం నుంచి వైఎస్ఆర్సీపీ ఎమ్మెల్యే ప్రాతినిధ్యం వహిస్తుండగా మాజీ ఎమ్మెల్యే, టీడీపీ నాయకుడి పేరుతో నిధులను విడుదల చేశారు. ఇదివరకు డోన్ ఎమ్మెల్యేగా వైఎస్ఆర్సీపీ నేత బుగ్గన రాజేంద్రనాథ్ రెడ్డి ప్రాతినిధ్యం వహిస్తుండగా ఉపముఖ్యమంత్రి కేఈ కృష్ణమూర్తి సోదరుడు కేఈ ప్రతాప్ పేరుతో నిధులను విడుదల చేశారు.

PLANNING(VI) DEPARTMENT				
<b>G.O.RT.No. 657</b>		<b>Dated.09-12-2015</b>		
		<b>Read the following:-</b>		
1. G.O.Ms.No.328 Fin.(BG-1) Dept., Dated.08.04.2013. 2. G.O.Ms.No.70, Fin.(BG.1) Dept., Dated.24.3.2014. 3. From the JS to CM(VR) Note No.97/2015, dated:28.09.2015. *****				
1	SriD.Erasu Pratap Reddy, Ex-Minister	Panyam	4	200.00
2	Sri Silpa Chakrapani Reddy,MLA	Srisallam	54	200.00
Total				400.00

శ్రీశైలం ఎమ్మెల్యే బుడ్డా రాజశేఖర్ రెడ్డి (వైసీపీ)కాగా, శిల్పా చక్రపాణిగా పేర్కొంటూ రూ. 2 కోట్లు విడుదల చేస్తూ జీవో.

3	Sri Yanamala Krishnuadu, TDP I/C	Tuni	22	200.00	
---	----------------------------------	------	----	--------	--

తుని నియోజకవర్గ టీడీపీ ఇన్చార్జి యనమల కృష్ణుడికి రూ. 2 కోట్లు విడుదల చేస్తూ ఇచ్చిన జీవో. (ఇక్కడి ఎమ్మెల్యే దాడిశెట్టి రాజా (వైసీపీ))

Sl.	Name of the Applicant	Constituency	No.of Works	Estimated amount (Rs. In Crores)
1	Sri K.E.Pratap,I/C, Dhone TDP, Constituency.	Dhone	59	1.60
2	Sri K.E.Pratap,I/C, Dhone TDP, Constituency.	Dhone	27	0.50
Total			86	2.10

డోన్ నియోజకవర్గ టీడీపీ ఇన్చార్జి కేఈ ప్రతాప్ కు రూ. 2.1 కోట్లు విడుదల చేస్తూ ఇచ్చిన జీవో. (ఇక్కడ ఎమ్మెల్యే సాయి ప్రసాద్ రెడ్డి, వైసీపీ).

**ముఖ్యమంత్రి తనకు నచ్చిన వారికి నిధులు ఏ ప్రాతిపదికన కేటాయిస్తారు? ఎలా కేటాయించగలిగిన నాడు ఇక ప్రజాస్వామ్యం ఎక్కడ బతికి ఉంటుంది?**

# రూ. 270 కోట్లు

## సీసీ టీవీలో స్వాహా

ప్రాజెక్టు అంచనా వ్యయంల రూ. 690 కోట్లు..

మ్యూజిక్స్-ఎన్సీసీ టెండర్ కొటేషన్ రూ. 960 కోట్లు.. సీఎం జేబులోకి వెళ్లంది రూ. 270 కోట్లు



తక్కువ కోట్ చేసిన సంస్థపై అనర్హత వేటు వేసి ఎక్కువ కోట్ చేసిన సంస్థను ఓకే చేసి అదనపు మొత్తాన్ని కమీషన్ల రూపంలో దండుకున్న కథ ఇది... రాష్ట్రంలోని కీలకమైన ప్రాంతాల్లో సీసీ టీవీ నిఘా వ్యవస్థ ఏర్పాటుకు ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ఫైబర్ నెట్ లిమిటెడ్ (ఎపీ ఎస్ఎఫ్ఎల్) టెండర్లు ఆహ్వానించింది. అంచనా వ్యయం రూ. 690 కోట్లుగా నిర్ణయించారు. ఆమెరకు అడ్మినిస్ట్రేటివ్ అప్రూవల్ కూడా ఖరారయ్యింది. ఈ పనులకు వాంటేజ్-ఆర్బీఆర్, మాట్రిక్స్-ఎన్సీసీ టెండర్లు దాఖలు చేశాయి. ఇందులో వాంటేజ్-ఆర్బీఆర్ సంస్థ టెండర్కు సాంకేతిక అర్హత లేదంటూ ఎపీఎస్ఎఫ్ఎల్ ఈడీ అట్లూరి రామా రావుతో కూడిన టెక్నికల్ ఎవాల్యూయేషన్ కమిటీ తిరస్కరించింది. వాంటేజ్-ఆర్బీఆర్ సంస్థ తక్కువకే టెండర్ కోట్ చేసినా ఆ సంస్థను రంగం నుంచి తప్పించి తమకు అనుకూలమైన మ్యూజిక్స్ - ఎన్సీసీ సంస్థకు టెండర్ దక్కేలా చేయడం కోసం ప్రభుత్వ పెద్దలు చక్రం తిప్పారు. రూ.784 కోట్లు కోట్ చేసిన వాంటేజ్ - ఆర్బీఆర్ ను ఎల్-1గా, రూ.980 కోట్లు కోట్ చేసిన మ్యూజిక్స్-ఎన్సీసీ సంస్థను ఎల్-2గా ప్రకటించాల్సి ఉంది. అయితే వాంటేజ్ - ఆర్బీఆర్ను ముందుగానే అనర్హమైనదిగా ప్రకటించిన నేపథ్యంలో రూ.980 కోట్లు కోట్ చేసిన మ్యూజిక్స్-ఎన్సీసీ సంస్థతో టెక్నికల్ ఎవాల్యూయేషన్ కమిటీ తూతూమంత్రంగా సంప్రదింపులు జరిపింది. ఆ సంస్థ రూ.20 కోట్లు తగ్గించుకునేందుకు అంగీకరించినదిని ప్రకటించారు. అదే పెద్ద

GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH  
ABSTRACT

Energy, I&I Dept. - Design, Implementation and Management of Cloud based IP CCTV Surveillance System in AP - Administrative Sanction for the Project and ratification of Request for Proposal - Orders - Issued.

ENERGY, INFRASTRUCTURE AND INVESTMENT (AIRPORTS) DEPARTMENT

G.O.MS.No. 8

Dated: 03-04-2017

Read the following:

From the MD, APSFL, Lr.No.APSFL/Surveillance Cloud/89/2016, Dt.24-12-2016.

b) Administrative sanction is accorded for this Project to be taken up at a Total Gross Estimated cost of Rs.990 crores and a Net Estimated Cost of Rs.690 crores and requisite budgetary provisions will be provided separately.

**సీసీటీవీ నిఘా వ్యవస్థ అంచనా వ్యయం రూ. 690 కోట్లుగా పేర్కొంటూ 2017 ఏప్రిల్ 3న పరిపాలనా అనుమతులతో జారీ చేసిన జీవో నంబర్ 8లో భాగం**

ఘనకార్యమన్నట్లు ఇక మ్యూజిక్స్-ఎన్సీసీని ఓకే చేశారు. అంచనా వ్యయం కంటే చాలా అధికం కనుక టెండర్ ప్రక్రియను రద్దు చేసి మరలా కొత్తగా టెండర్లు పిలవాల్సింది. కానీ టెక్నికల్ ఎవాల్యూయేషన్ కమిటీ దానిని ఓకే చేసేసింది. అంటే రూ.960 కోట్లకు టెండర్ ఖరారై నట్లు లెక్క. ప్రాజెక్టు అంచనా వ్యయం రూ.690 కోట్లు కాగా, మ్యూజిక్స్-ఎన్సీసీ రూ.960 కోట్లు కోట్ చేసినట్లయింది. అంచనా వ్యయం కంటే అదనంగా రూ.270 కోట్లు కోట్ చేసినా అదనపు మొత్తాన్ని కమీషన్లుగా కాజేయడం కోసమే ఓకే చేసేశారని దీనిని బట్టి అర్హమౌతోంది. టెండర్ ఆమోద కమిటీ నుంచి అనుమతి లేకుండానే టెక్నికల్ ఎవాల్యూయేషన్ కమిటీ మ్యూజిక్స్-ఎన్సీసీకి టెండర్ను కట్టబెట్టేసింది. ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబునాయుడి కనుసన్నల్లోనే ఈ టెండర్ ఖరారైంది. 2017 జూన్లో జరిగిన కేబినెట్ సమావేశంలో దీనికి ఆమోదముద్ర వేసేవారు.

# రూ. 155 కోట్లు

## సోలార్ గోల్ మార్

అధిక బిడ్డింగ్ కు అనుమతించడం వల్ల ఏపీ జెన్ కోకు జరిగే నష్టం రూ. 755 కోట్లు  
చేతులు మారిన ముడుపులు రూ. 155 కోట్లు

సోలార్ విద్యుత్ ప్రాజెక్టుల టెండర్ల వ్యవహారంలో రెండు ప్రైవేటు కంపెనీలకు మేలుచేసేలా ఏపీ జెన్ కో వ్యవహరించింది. అనంతపురం జిల్లా తాడిపత్రికి సమీపంలోని తలారిచెరువులో ఏపీ జెన్ కో 500 మెగావాట్ల సామర్థ్యంతో సొర విద్యుత్ కేంద్రం ఏర్పాటుకు ప్రతిపాదించింది. ఈ మేరకు ఈపీసీ కాంట్రాక్టులకు టెండర్లు పిలిచింది. సాధారణంగా ఇటువంటి టెండర్లలో బీహెచ్ఈఎల్ అధికారులు ప్రయివేటు సంస్థలతో లాల్చాచీ పడతారు. ఆ టెండర్లో ఎల్-1గా బీహెచ్ఈఎల్ మెగావాట్లకు రూ. 6.26 కోట్లకు రివర్స్ బిడ్డింగ్ ద్వారా ఎంపికైంది. అయితే ఈ ధరకూడా బీహెచ్ఈఎల్ చాలా ఎక్కువగా కోట్ చేసింది. బీహెచ్ఈఎల్ ఎంపికైనా, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం విచిత్రంగా అదే ధరకు ఆ ప్రాజెక్టులను మిగతా సంస్థలకు ఇవ్వడానికి సిద్ధపడింది. ఇదే ధరను మిగతా సంస్థలు (స్టెర్లింగ్, టాటా, ఎల్ అండ్ బీ, మేఘ ఇంజనీరింగ్)కు ప్రభుత్వం ఇచ్చింది. ఈ వ్యవహారంలో రెండు సమస్యలు ఉన్నాయి. మొదటి సమస్య ధర. బీహెచ్ఈఎల్ కోట్ చేసిన ఈ ధర నిజానికి చాలా ఎక్కువగా ఉంది. అదే జిల్లాలో అదే సామర్థ్యంతో ఎన్టీపీసీ ఏర్పాటు చేస్తోన్న ఫ్లాంట్ కి ఖరారైన ధర మెగావాట్ కి కేవలం రూ. 4.91 కోట్లు మాత్రమే. రెండవ సమస్య బీహెచ్ఈఎల్ ను ముందు పెట్టి అదే ధరకు ప్రైవేటు కంపెనీలకు దోచిపెట్టడానికి ఏపీ జెన్ కో సిద్ధమవడం. ఏ విధంగా చూసినా ఏపీ జెన్ కో ఈ ప్రాజెక్టులో అదనపు ఖర్చు చేస్తోందన్న విషయం అర్థమౌతోంది. దీనివల్ల ఆ సంస్థకు రూ. 755 కోట్ల నష్టం

1. Technical Criteria
    - i) The bidder should have designed, supplied, erected / supervised erection and commissioned / supervised commissioning of at least one number SPV based grid connected Solar Power Plant of 50 MW capacity at a single location or two plants of 25MW capacity and above at one or two places in India.
    - ii) The bidder should have O&M experience in respect of Solar PV Plants of at least 50 MW single plant or 2Nos of 25 MW plants for minimum period of one year operation.
- తాము కోరుకున్న సంస్థల ఎంపిక కోసం ఏపీ జెన్ కో సృష్టించిన సరికొత్త నిబంధనలు..

జరుగుతోంది. ఈ టెండర్లలో ఉన్న మరో సమస్య టెండర్ ప్రక్రియలో పాల్గొనటానికి జెన్ కో విధించిన ఆంక్షలు. ఎన్టీపీసీ టెండర్లో మొత్తం 17 కంపెనీలు పాల్గొనగా, ఏపీ జెన్ కో టెండర్లో కేవలం 5 కంపెనీలే పాల్గొన్నాయి. జెన్ కో కేవలం కొన్ని కంపెనీలకు అనుకూలంగా టెండర్ నిబంధనలు రూపొందించడం వల్లనే ఇలా జరిగింది. ఏపీ జెన్ కో ఇలా మెగావాట్లకు రూ. 1.51 కోట్లు అదనంగా చెల్లించడం వల్ల కంపెనీపై రూ. 755 కోట్ల భారం పడబోతోంది. ఈ కుంభకోణంపై మీడియాలో విస్తృతంగా కథనాలు ప్రచురించడంతో కొంతమంది పౌరులు హైదరాబాద్ హైకోర్టులో ప్రజా ప్రయోజన వ్యాజ్యాలు దాఖలు చేశారు. దాంతో ఈ టెండర్ ప్రక్రియను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నిలిపివేయాల్సి వచ్చింది. అయితే కేవలం అవినీతి చెయ్యాలన్న ఉద్దేశంతోనే ఈ కుంభకోణం చేశారన్న మాట మాత్రం వాస్తవం.

# రూ. 152.94 కోట్లు...

## భూమి చదును పేరిట దోపిడీ

599 ఎకరాల భూమి ఖరీదు రూ. 62.93 కోట్లు

'చదును' చెయ్యడానికి పెట్టిన ఖర్చు రూ. 177.94 కోట్లు

చదును చెయ్యడానికి వాస్తవంగా అయ్యే ఖర్చు రూ. 25 కోట్లు

ఎకరం భూమిని రూ. 10.50 లక్షల చొప్పున కొన్నారు. అది ఎలాంటి తుప్పలు, రాళ్లు లేని, సాగుబడిలో ఉన్న భూమి...దాన్ని చదును చేయాల్సిన అవసరం లేకపోయినా ఎకరానికి కొన్న ధరకంటే రెంటిపు కంటే ఎక్కువ- ఎకరాకు దాదాపు రూ. 29.71 లక్షలు- ఖర్చు చేశారు. కియా కార్ల పరిశ్రమ పేరుతో అనంతపురం జిల్లాలో ఏపీఐఐసి ద్వారా పాలకపక్షం నేతలు సాగించిన దోపిడీ ఇది. పెనుకొండ మండలంలో ఎర్రమంచి, అమ్మవారుపల్లి, దుద్దేబండ, వెంకటగిరిపాలెంలో కార్ల పరిశ్రమను స్థాపించడానికి ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వం దక్షిణ కొరియాకు చెందిన కియా మోటార్స్ తో ఒప్పందం కుదుర్చుకుంది. ఇందుకు ఆంధ్రప్రదేశ్ పారిశ్రామిక మౌలిక సదుపాయాల సంస్థ (ఏపీఐఐసి) 599.93 ఎకరాల స్థలం పైన పేర్కొన్న గ్రామాల్లో సేకరించింది. భూములు కోల్పోయే రైతులకు ఎకరాకు రూ. 10.50 లక్షల చొప్పున, నాలుగు గ్రామాల్లో రూ. 599.93 కోట్లు నష్టపరిహారం చెల్లించారు.

### ఇదీ మాయాజాలం

కియా మోటార్స్ కి అప్పగించే భూమిలో 'రాళ్లు, రప్పలు తొలగించి, చదును చేసేందుకు' ఏపీఐఐసి ఏప్రిల్ 25, 2017న టెండర్లను ఆహ్వానించింది. ఇందుకు రూ. 177.94 కోట్లు ఖర్చవుతుందని నిర్ణయించింది. వాస్తవానికి సాగుబడిలో ఉన్న ఈ భూముల్లో ఎలాంటి రాళ్లు, రప్పలు లేవు. అయినా, ఆ భూములను చదును చేయాలనుకున్నా గరిష్టంగా ఎకరానికి రూ. 4 లక్షల చొప్పున ఆ ఖర్చు రూ. 25 కోట్లకు మించదు. అలాంటిది ఎకరాకు రూ. 29.71 లక్షలు చెల్లించారు. దీనిని బట్టి చూస్తే రూ. 152 కోట్ల అవినీతి జరిగిందని స్పష్టంగా తెలుస్తోంది. మంత్రి పదవి ఆశించి భంగపడిన పెనుకొండ ఎమ్మెల్యే బీకే పార్థసారథికి, చినబాబు లోకేశ్ కు లబ్ధి చేకూర్చడానికి ఈ కుంభకోణం జరిగిందనేది బహిరంగ రహస్యం. ఈ పనుల కోసం మే 10, 2017 వరకు పలు కంపెనీలు బిడ్లు దాఖలు చేశాయి. అయితే, గత ఐదేళ్లలో కనీసం ఒక్క ఏడాదైనా రూ. 780 కోట్ల టర్నోవర్ ఉండాలన్న నిబంధన విధించడంతో కొన్ని కంపెనీలు



ఎర్రమంచి-అమ్మవారుపల్లి మధ్య కియా కార్ల పరిశ్రమ కోసం సేకరించిన భూములు.. చదునుగా ఉన్న ఈ పొలాలను మళ్లీ చదును చేస్తారట.

పోటీలో నుంచి తప్పుకున్నాయి. టెక్నికల్ బిడ్లలో ఎల్ అండ్ టి, ఎన్ సీ సీలు అర్హత సాధించాయి. పేరున్న సంస్థలను ముందుపెట్టి తన బినామీలకే సబ్ కాంట్రాక్టులను కట్టబెట్టాలన్న ఆలోచనతోనే ఈ పథకాన్ని రచించి అమలు పరిచారు. భూమి కొనుగోలు రూ. 62.93 కోట్లు ఖర్చు చేసి, దాన్ని చదును చెయ్యడానికి రూ. 177.94 కోట్లు ఖర్చు పెట్టడంతో రైతులు, అధికారులు విస్మయం వ్యక్తం చేశారు.

### పల్లె, పరిటాల భూములపై కరుణ..

రైతుల భూములను లాక్కున్న ప్రభుత్వం.. అధికార పార్టీ నేతల భూములపై మాత్రం కరుణ చూపింది. కార్ల పరిశ్రమ గురించి ముందే తెలుసుకున్న మాజీ మంత్రి, టీడీపీ ఎమ్మెల్యే పల్లె రఘునాథ రెడ్డి మునిమడుగు పరిధిలో సర్వే నంబర్ 408 నుంచి 445 వరకు 378 ఎకరాలు కొనుగోలు చేశారు. మంత్రి పరిటాల సునీత కుటుంబ సభ్యులు 138 ఎకరాలు కొన్నారు. భూసేకరణ నుంచి ఈ భూములను అధికారులు మినహాయించారు.

చదును చెయ్యాల్సిన అవసరం లేదు..

అంత ఖర్చు ఎందుకు?

కియా కార్ల పరిశ్రమ కోసం ప్రభుత్వం సేకరించిన భూముల్లో ఎక్కడా పెద్దగా గుట్టలు లేవు. ఆ భూమిని చదును చెయ్యాల్సిన అవసరం లేదు. ఏళ్ల తరబడి ఈ భూములు సాగులోనే ఉన్నాయి. రైతులే చదును చేసుకున్నారు. -వెంకట్ రెడ్డి, రైతు, అమ్మవారుపల్లి, పెనుకొండ మండలం

ఎర్రమంచి, అమ్మవారుపల్లి భూములు చక్కగా ఉన్నాయి. ఈ భూముల లెవెలింగ్ కు పెద్దగా ఖర్చు అవసరం లేదు. భూముల చదునుకు వందల కోట్ల రూపాయలు కేటాయించడం అన్యాయం. నిధులు కాజేయడానికే అంచనా వ్యయాన్ని విపరీతంగా పెంచేశారు. - బోయ రామచంద్ర, అమ్మవారుపల్లి

# రూ. 367.72 కోట్లు నచ్చినోళ్లకు నామినేషన్ పై చెరువులు

11 జిల్లాల్లో 225 చెరువులను అభివృద్ధి చేసే పేరుతో నిధులు దోచేసే ఎత్తుగడ..

టెండర్లు లేకుండా నామినేషన్ పై పనులను కొట్టేసేందుకు అలవాటు పడ్డ అధికార టీడీపీ నేతలు తాజాగా ప్రపంచ బ్యాంకు నిధులతో అభివృద్ధిచేసే చెరువులపై కన్నేశారు. నీరు-చెట్టు పనుల్లో, ఉపాధి పథకం కింద చేపట్టే రోడ్ల పనుల్లో నామినేషన్ రుచి చూసిన టీడీపీ నేతలు అందినకాడికి వెనకేసుకునేందుకు సిద్ధమయ్యారు. రాష్ట్రంలోని 11 జిల్లాల్లో రూ.367.72 కోట్ల ప్రపంచబ్యాంకు రుణంతో 225 చెరువులను అభివృద్ధి చేయాలని నిర్ణయించారు. ప్రపంచబ్యాంకు నిబంధనల ప్రకారం ఈ-టెండర్ ద్వారా కాకుండా బాక్సు టెండర్ ద్వారానే కాంట్రాక్టర్ ను ఎంపిక చేయాల్సి ఉంటుంది. ఇతర కాంట్రాక్టర్లకు అసలు టెండర్ షెడ్యూల్లు ఇవ్వకుండానే బాక్సు టెండర్ విధానంలో పని కానిద్దామని తొలుత అధికార టీడీపీ ఎమ్మెల్యేలు, ఇన్చార్జ్లు భావించారు. అయితే అలా సాధ్యంకాదని అధికారులు పేర్కొనడంతో వారు రూటు మార్చారు. అసలు టెండర్ లేకుండానే నామినేషన్ పై పనులు అప్పగించేలా ప్రభుత్వంపై ఒత్తిడి తెస్తున్నారు. ప్రభుత్వ పెద్దలు కూడా గ్రీన్ సిగ్నల్ ఇచ్చినట్టు సమాచారం. పూర్తిగా

ప్రపంచ బ్యాంకు రుణం కావడంతో పనులు పూర్తి చేసిన వెంటనే బిల్లులు కూడా మంజూరు అవుతాయని అధికార పార్టీకి చెందిన కాంట్రాక్టర్లు భావిస్తున్నారు.

## అధికారులపై రాజకీయ ఒత్తిళ్లు

చెరువుల అభివృద్ధి పనులను టెండర్ల ద్వారా కాకుండా నామినేషన్ పై తమకు అప్పగించాలని కర్నూలు, ప్రకాశం తోపాటు ఇతర జిల్లాల టీడీపీ నేతలు ఒత్తిళ్లు తెస్తున్నారు. కర్నూలు జిల్లాలో మంత్రి ఒకరు ఓ అధికారికి ఫోన్ చేసి.. టెండర్లు ఎలా పిలుస్తారని బెదిరిస్తూ, వెంటనే టెండర్లను రద్దు చేయాలని ఆదేశించారు. అది తన చేతిలో లేదని చెప్పిన ఆ అధికారిని జిల్లా నుంచి వెళ్లిపోవాలంటూ హుక్కుం జారీ చేశారు. నామినేషన్ పై చెరువుల అభివృద్ధి పనులు అప్పగించాలంటూ అనంతపురం, వైఎస్సార్ జిల్లాల్లోనూ ఒత్తిళ్లు పెరుగుతున్నాయి. ఈ నేపథ్యంలో టెండర్ల గడువును ఇప్పటికే పొడిగించారు.





# రూ. 100 కోట్లు

**జ్ఞానభేరి సదస్సుల పేరిట పక్కదారి పట్టిన సొమ్ము  
జిల్లాకు రూ.10 కోట్ల చొప్పున 130కోట్ల కేటాయింపు  
రూ.30కోట్లు ఖర్చయినా మిగతా సొమ్ము స్వాహా**

యూనివర్సిటీల్లో నిర్వహిస్తున్న జ్ఞానభేరి సదస్సుల పేరిట సీఎం చంద్రబాబు భారీ స్థాయిలో నిధుల దుర్వినియోగానికి పాల్పడుతున్నారు. ఈ సదస్సులకు జిల్లాకు రెండు కోట్ల చొప్పున భారీగా ఖర్చుచేసినా, మొత్తం ఖర్చు రూ. 30కోట్లు కూడా దాటబోదని, అయితే, రూ. 130కోట్లు కేటాయించడం అంటే రూ. 100కోట్లను పక్కదారి పట్టించడానికేనని ప్రతిపక్షాలు, విద్యారంగ నిపుణులు అభిప్రాయపడుతున్నారు.

జ్ఞానభేరి సదస్సుల కోసం యూనివర్సిటీకి రూ.కోటి చొప్పున ఖర్చవుతుందని, ఉన్నత విద్యామండలి, ఆయా యూనివర్సిటీలు చెరి సగం చొప్పున భరించాలని ఉన్నత విద్యాశాఖ తొలుత ఉత్తర్వులు ఇచ్చింది. సదస్సుల ఆ జిల్లాలోని ప్రతి వర్సిటీ తన వంతుగా 12 వేల మంది చొప్పున తరలించాలని, విద్యార్థులకు వక్షత్వ, వ్యాసరచన తదితర పోటీలు నిర్వహించాలని ఉన్నత విద్యాశాఖ సూచించింది. పది ఈవెంట్లలో నిర్వహించే ఈ పోటీల్లో గెలుపొందిన మొదటి ముగ్గురికి ప్రథమ, ద్వితీయ, తృతీయ బహుమతుల కింద నగదును అందిస్తారు.. ప్రథమ బహుమతి కింద రూ.1 లక్ష, ద్వితీయ బహుమతిగా రూ.50 వేలు, తృతీయ బహుమతిగా రూ.25 వేలు ఇవ్వాలని నిర్ణయించారు. సదస్సుల నిర్వహణా వ్యయం భారాన్ని ఉన్నత విద్యామండలి, వర్సిటీలపై వేశారు. తిరుపతిలోని శ్రీవెంకటేశ్వర యూనివర్సిటీలో, తర్వాత విశాఖపట్నంలోని ఆంధ్రా విశ్వవిద్యాలయంలో ఇప్పటికే ఈ సదస్సులు నిర్వహించారు. విద్యార్థుల నుంచి ఫీజుల రూపేణా వసూలు చేసే నిధుల నుంచి యూనివర్సిటీలే వ్యయాన్ని భరించాల్సి ఉంటుందని, అయితే,.. వర్సిటీల మౌలిక వసతులకు నిధులు ఇవ్వకపోగా, కేవలం తన ప్రచారంకోసం విద్యార్థుల సొమ్మును చంద్రబాబు దుబారా చేయడం ఏమిటని, విద్యారంగ నిపుణులు, ఇతరులు తీవ్రస్థాయిలో విమర్శిస్తున్నారు.

## జిల్లాకు రూ. 10 కోట్లు

జ్ఞానభేరి సదస్సులకోసం జిల్లాకు రూ.కోటి అంటూ చెబుతూ వచ్చిన ప్రభుత్వం ఆ తర్వాత ఖర్చును పది రెట్లకు పెంచేసింది. జిల్లాకు రూ.10 కోట్లు చొప్పున కేటాయిస్తున్నామని ముఖ్యమంత్రి

చంద్రబాబు, మానవ వనరుల మంత్రి గంటా శ్రీనివాసరావు ప్రకటించారు. జ్ఞానభేరి సదస్సుకు ఎంత భారీగా ఖర్చుచేసినా, పోటీల నిర్వహణ, విద్యార్థులకు, భోజనం, రవాణా ఇతర సదుపాయాలు కల్పించినా జిల్లాకు రూ.2 కోట్లకు మించదని, కానీ ఏకంగా జిల్లాకు రూ.10 కోట్ల చొప్పున కేటాయించడం భారీ స్థాయి నిధుల దోపిడీకేనన్నది స్పష్టం. పది రకాల ఈవెంట్లలో ప్రథమ, ద్వితీయ, తృతీయ బహుమతుల కింద నగదు ప్రోత్సాహకంగా ఇచ్చే మొత్తం రూ.17.5 లక్షలే అవుతుందని, ఇతర విద్యార్థులకు పార్థిసిపేషన్ సర్టిఫికెట్లు ఇస్తారని అంటున్నారు. జిల్లాకు రూ.పదేసి కోట్లు కేటాయింపు అంటే రూ.100 కోట్ల వరకు నిలువుదోపిడీ చేయడానికి ప్రభుత్వ పెద్దలు స్కెచ్ వేశారన్నమాట.

## మౌలిక సదుపాయాలకు ఫైసా ఇవ్వలేదు

రాష్ట్రంలో వర్సిటీల్లో, వర్సిటీ అనుబంధ కాలేజీల్లో మౌలిక సదుపాయాలు లేక విద్యార్థులు, అధ్యాపకులు నానా అవస్థలు పడుతున్నారు. ఇందుకు రూ.380 కోట్లు ఇస్తామంటూ గత 2017లో జీఓ ఇచ్చినా నయాఫైసా విడుదల చేయలేదు. దీనిపై 2018లో మరోసారి ప్రతిపాదనలు చేసినా, బడ్జెట్లో నిధులు కేటాయించలేదు. మౌలిక సదుపాయాలకు నిధులు లేవంటున్న ప్రభుత్వం ఇలా ముఖ్యమంత్రి సొంత ప్రచారం కోసం వందల కోట్లు ఖర్చు చేయడం శోచనీయమని పలువురు విమర్శిస్తున్నారు. ఎన్నికల ముందు విద్యార్థులను మభ్యపెట్టేందుకే ఇలా సదస్సులు నిర్వహిస్తున్నారంటున్నారు. ప్రభుత్వ ఉద్యోగాల భర్తీకి నాలుగేళ్లుగా నోటిఫికేషన్లు ఇవ్వకపోవడం, రూ.2 వేల నెలసరి నిరుద్యోగభృతి అయినా ఇవ్వకపోవడంతో విద్యార్థులు, నిరుద్యోగులు తీవ్ర ఆగ్రహంతో ఉన్నారు. ప్రత్యేకహోదా రాకుండా ప్రత్యేక ప్యాకేజీకి ఒప్పుకోవడమే, కాక, హోదా పోరులో పాల్గొన్నందుకు తమపై కేసులు పెట్టించి, బెదిరింపులకు దిగిన చంద్రబాబు తీరుపై మండిపడుతున్నారు. విద్యార్థులను మభ్యపెట్టేందుకే జ్ఞానభేరి సదస్సులు పెడుతున్నారన్న విమర్శలున్నాయి. చంద్రబాబు వైఖరిని ప్రతిపక్షాలతో పాటు విద్యారంగ నిపుణులు సైతం దుమ్మెత్తిపోస్తున్నారు.

# రూ. 120 కోట్లు

## ప్రభుత్వాస్పత్రుల్లో వైద్య పరికరాల నిర్వహణ పేరిట దోపిడీ

ఇప్పటివరకు మనం కొనుగోళ్లు, కాంట్రాక్టులో అవినీతి, అక్రమాలను కమీషన్ల రూపంలో చూశాం. రూ.150ల ధర్మామీటర్ను రూ.1200 కొనడం.. వెయ్యి రూపాయలు విలువజేసి స్టెతోస్కోప్కు రూ.4 వేలు చెల్లించడం సాధారణ విషయం. కానీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కొత్త పోకడలకు పోతోంది. ప్రపంచంలో ఎక్కడా లేని విధానానికి తెరలేపింది. వార్షిక నిర్వహణ (యాన్యువల్ మెయింటెనెన్స్) ముసుగులో ప్రైవేట్ సంస్థకు కోట్లు కట్టబెడుతోంది. పరికరం విలువలో కొంత శాతాన్ని కాంట్రాక్ట్ పొందిన ప్రైవేట్ సంస్థకు నిర్వహణ వ్యయం రూపంలో చెల్లిస్తోంది. ఇలా ప్రభుత్వ పెద్దల అండతో రూ.వందల కోట్ల దోపిడీ యధేచ్ఛగా సాగుతోంది. కాంట్రాక్ట్ సంస్థ, అధికారులు, ప్రభుత్వ పెద్దలు కలిసి రింగ్ అయి వాటాలు పంచుకుంటున్నారు. మామూలు పరికరాలకూ అసాధారణ రీతిలో విలువ కడుతున్నారు. కొన్ని పరికరాలకు వారెంటీ ఉన్నా డబ్బులు వసూలు చేస్తున్నారు. మరికొన్నిచోట్ల పరికరాలు లేకపోయినా ఉన్నట్లు చూపి నిర్వహణ రుసుం పేరుతో ఖజానాను కొల్లగొడుతున్నారు. ఇలా వార్షిక పరికరాల నిర్వహణ పేరుతో నాలుగున్నరేళ్లలో రూ.120 కోట్ల ప్రభుత్వ సొమ్మును మింగేశారంటే దోపిడీ ఏ రేంజిలో సాగుతుందో అర్థం చేసుకోవచ్చు.

రాష్ట్రంలోని అన్ని ప్రభుత్వాస్పత్రుల్లో వైద్య పరికరాల నిర్వహణ బాధ్యతను టీబీఎస్ అనే ఓ ప్రైవేట్ సంస్థకు అప్పగించారు. అన్ని ఆస్పత్రుల్లో దాదాపు రూ.480 కోట్ల విలువైన 50,613 పరికరాలు ఉన్నట్లు ఈ సంస్థ లెక్క తేల్చింది. ఏదైనా పరికరానికి మరమ్మత్తు చేస్తే ఆ పరికరం విలువలో 8.1 శాతం సొమ్మును కమీషన్గా చెల్లించేలా టీబీఎస్ సంస్థతో ప్రభుత్వం ఒప్పందం కుదుర్చుకుంది. వైద్య పరికరాల నిర్వహణ బాధ్యతను 2015లో టీబీఎస్ దక్కించుకుంది. పరికరాల అసలు ధర ఎంత? ప్రైవేట్ సంస్థ లెక్కగట్టిన విలువ ఎంత? ఏ ప్రాతిపదికన లెక్కగట్టారు? అన్నది ప్రభుత్వం పట్టించుకోలేదు. టీబీఎస్ సంస్థ ఇంజనీర్లు పరికరాల విలువను ఇష్టారాజ్యంగా నిర్ధారించారు. ఆ మేరకు ప్రభుత్వం నుంచి నిర్వహణ రుసుం వసూలు చేస్తున్నారు. చాలా ఆస్పత్రుల్లో కొన్ని పరికరాలు లేనేలేవు. అయినా వాటికి మరమ్మత్తులు చేశామంటూ ప్రభుత్వం నుంచి డబ్బులు గుంజుతున్నారు.

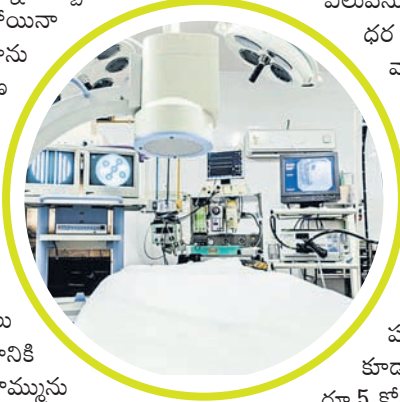
### వారెంటీ ఉన్నా వసూలు

టీబీఎస్ సంస్థ లెక్కగట్టిన 50,613 పరికరాల్లో 30 శాతం పరికరాలు వారెంటీలోనే ఉన్నాయి. అంటే వాటికి మరమ్మత్తులు చేసే బాధ్యత వాటిని తయారుచేసిన కంపెనీలదే. కానీ వారెంటీలో ఉన్న

వేలాది పరికరాలకు కూడా టీబీఎస్ సంస్థ రెండేళ్లుగా నిర్వహణ పేరిట కమీషన్ వసూలుచేస్తోంది. అంతేకాకుండా ప్రభుత్వాస్పత్రుల్లో 50,613 పరికరాలు ఉన్నట్లు తేల్చిన టీబీఎస్ సంస్థ.. వాటి విలువను విచిత్రంగా ఒక్కో ఏడాది ఒక్కోలా పెంచుకుంటూ పోయింది. 2015 డిసెంబర్లో రూ.227 కోట్లు, 2016 మార్చిలో రూ.409 కోట్లు, 2017 ఫిబ్రవరిలో రూ.508 కోట్లుగా నిర్ధారించింది. దీనిపై విమర్శలు రావడంతో 2017 ఏప్రిల్లో రూ.440 కోట్లకు కుదించింది. అదే ఏడాది అక్టోబర్ నాటికి మళ్లీ రూ.478 కోట్లకు విలువను పెంచేసింది. వాస్తవానికి అన్ని పరికరాల విలువ రూ.250 కోట్లకు మించి ఉండదు.

### టీబీఎస్ మాయలు ఎన్నెన్నో

- ప్రకాశం జిల్లా రిమ్స్ పెద్దాసుపత్రిలో గ్లూకో మీటర్ విలువను రూ.5 లక్షలుగా చూపారు. నిజానికి దీని ధర రూ.1000లోపే ఉంటుంది. దీని ప్రకారం.. వార్షిక నిర్వహణకు అయ్యే వ్యయం కేవలం రూ.72. కానీ, దాని విలువను రూ.5 లక్షలుగా చూపినందున ఏడాదికి 8.1 శాతం చొప్పున ప్రభుత్వం రూ.72 వేలు టీబీఎస్కు చెల్లించాల్సి వచ్చింది.
- కర్నూలు జిల్లా పెద్దాసుపత్రిలో ఎంఆర్ఐ స్కానర్ను పీపీపీ విధానంలో ఏర్పాటు చేశారు. దీనిని నిర్వహణ పరిధిలోకి చేర్చడానికి వీలేదు. కానీ దీన్ని కూడా వార్షిక నిర్వహణలో చేర్చారు. దీని విలువ రూ.5 కోట్లు. వారెంటీలో ఉన్న ఈ ఎంఆర్ఐ స్కానర్ నిర్వహణకు ఏడాదికి రూ.40 లక్షలను టీబీఎస్ వసూలు చేస్తోంది.
- ప్రకాశం జిల్లా కంభం సామాజిక ఆరోగ్య కేంద్రంలోని స్కాన్ మేకర్ ధర రూ. 2 లక్షలు ఉంటుంది. టీబీఎస్ సంస్థ ఈ పరికరం విలువను రూ.2.48 కోట్లుగా చూపించింది. వాస్తవ ధర ప్రకారం.. వార్షిక నిర్వహణకు రూ.16 వేలు అవుతుంది. కానీ టీబీఎస్ సంస్థ ఆ పరికరం విలువను పెంచి, వార్షిక నిర్వహణ కింద ఏటా రూ.20 లక్షలు దోచుకుంటోంది.
- విశాఖపట్నం కింగ్జార్డి ఆస్పత్రిలోని సీటీ స్కాన్ యంత్రం వారెంటీలో ఉంది. దీని అసలు ధర రూ.కోటి వరకు ఉంటుంది. కానీ టీబీఎస్ సంస్థ రూ.2 కోట్లుగా నిర్ణయించింది. వారెంటీ ఉంది కాబట్టి నిర్వహణ కోసం డబ్బులు ఖర్చు పెట్టాల్సిన అవసరం లేదు. కానీ టీబీఎస్ మాత్రం ప్రభుత్వం నుంచి ఏటా రూ.16 లక్షలు వసూలు చేస్తోంది.



# రూ. 103 కోట్లు

## రెయిన్ గన్స్ నిర్వహణ పేర దోపిడీ

మనం 10 రూపాయలు ఖర్చు పెట్టి ఒక బొమ్మ కొని, దాని మరమ్మతుల కోసం 9 రూపాయలు వెచ్చిస్తామా? కచ్చితంగా చేయం. కానీ చంద్రబాబు నాయుడి సర్కారు మాత్రం ఆ పని చేసింది. కరువును జయించడానికి రూ.163 కోట్లతో రెయిన్ గన్లను కొని, వాటి మరమ్మతులు, నిర్వహణ కోసం ఏకంగా రూ.103 కోట్లు ఖర్చు చేసింది.

**రెయిన్ గన్ అంటే...** బిందు, తుంపర సేద్యానికి ఉపయోగించే పరికరం లాంటిదే రెయిన్ గన్. ఇది పని చేయడానికి 5 హెచ్పీ ఇంజిన్ కావాలి. బోర్లు, బావులు, కాలువలు, చెరువుల్లో నీరున్నప్పుడే వీటిని వినియోగించడం సాధ్యమవుతుంది. లేదంటే ఎక్కడి నుంచైనా ట్యాంకర్లతో తెచ్చుకోవాలి.

**REVENUE [DM.II] DEPARTMENT**  
**G.O.RT.No. 19** **Dated: 13-02-2017**  
**Read the following:-**

In the reference 1st read above the Commissioner of Horticulture, A.P has submitted detailed proposals to provide protective irrigation to 10.00 lakh acres of standing crops during ensuing kharif 2016 @1.0 lakh acres per day in a dry spell period of 10 days there by covering 10 lakh acres in the eventuality of dry spell. Accordingly, proposals were submitted with estimated cost of Rs.103.50 crores towards hiring of technical manpower by the MI companies for operation and maintenance of rain gun, sprinklers and oil engines/pumps, cost of hiring of trucks/tractors for transportation of the systems with all accessories to designated villages experiencing drought, cost of

**రెయిన్ గన్స్ నిర్వహణ కోసం రూ. 103 కోట్లు కేటాయిస్తూ ఫిబ్రవరి 13వ తేదీన రాష్ట్ర విపత్తుల విభాగం ఇచ్చిన ఉత్తర్వులో ఓ భాగం**

రాష్ట్రంలో 2016 ఖరీఫ్ సీజన్లో రూ. 163 కోట్లు వెచ్చించి రెయిన్ గన్లు కొనుగోలు చేసినా ఎక్కడా ఒక్క ఎకరం పంట కూడా కాపాడ లేకపోయిన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 2017 ఫిబ్రవరిలో రెయిన్ గన్ల నిర్వహణ పేరుతో మరో భారీ దోపిడీకి తెరతీసింది. రెయిన్ గన్ల నిర్వహణ, రబ్బర్లు, ట్యూబుల కోసమంటూ రూ. 103 కోట్లు విడుదల చేసింది. చిన్న చిన్న పరికరాల మరమ్మతుల పేరుతో భారీగా నిధులు విడుదల చేయడం వెనక ముడుపుల బాగోతమే కారణం.

రెయిన్ గన్లు కొనుగోలు చేయడం కోసం రూ.163 కోట్లు వెచ్చించిన సర్కారు రెయిన్ గన్ల మరమ్మతులు, నిర్వహణ కోసం ఏకంగా రూ. 103 కోట్లు కేటాయించింది. ఈ మేరకు 2017 జనవరి 31న ఆర్థిక శాఖ ఆమోదం తెలపడంతో రాష్ట్ర విపత్తుల విభాగం నిధులు కేటాయిస్తూ 2017 ఫిబ్రవరి 13న ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. కరువు కోరల్లో చిక్కుకున్న పది లక్షల ఎకరాలలో పంటను కాపాడేందుకు రాష్ట్రప్రభుత్వం 13,650కి పైగా రెయిన్ గన్లను కొనుగోలు చేసి రైతులకు ఇచ్చింది. ఎకరాకు నీటిని పీచికారి చేసేందుకు రూ.3వేలు ఖర్చవుతుందని ఖరారు చేసింది. ఇందులో సగం అంటే రూ. 1500 సబ్సిడీగా ఇస్తున్నట్లు ప్రకటించింది. అంటే మిగిలిన రూ.1500 రైతులు చెల్లించాలన్నమాట. ఇప్పుడా

రెయిన్ గన్ల పరిస్థితి చూస్తే... కొన్ని రైతుల వద్ద ఉండి పోగా, మరికొన్ని వ్యవసాయ శాఖ వద్ద.. ఇంకొన్ని గిడ్డంగుల్లో, వ్యవసాయ శాఖ కార్యాలయాల్లో పోగుపడి ఉన్నాయి. చాలా చోట్ల వీటిని టీడీపీ నాయకులు తమ ఇళ్లకు తీసుకెళ్లారు. ఏ గన్ను ఎక్కడుందో తెలియ కుండానే నిర్వహణకు సాంకేతిక సిబ్బందిని నియమించింది.

### 4 లక్షల ఎకరాలను కాపాడారా?

రెయిన్ గన్లతో 4 లక్షల ఎకరాలలో పంటల్ని కాపాడామని ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు ప్రకటించారు. అన్ని ఎకరాలకు నీళ్లు ఇవ్వాలంటే ఎన్ని లక్షల ట్రాక్టర్లు కావాలో, ఎన్ని లక్షల ట్యాంకర్లు కావాలో, ఎన్ని లక్షల లీటర్ల నీరు కావాలో కూడా యోచించకుండా అర్థం పర్థం లేని అసత్యాలను ప్రచారం చేశారు. రాష్ట్రంలో 2016 ఆగస్టు 28 నాటికి 309 మండలాల్లో వర్షాభావ పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి. లక్షలాది ఎకరాలలో మెట్ట పంటలు వాడుముఖం పట్టాయి. చేతులు కాళిన తర్వాత ఆకులు పట్టుకున్న చందంగా ముఖ్యమంత్రి రెయిన్ గన్లంటూ హడావుడి చేశారు. కరువును జయించామని ప్రకటించారు. వేరుశనగ పూత.. పిందె దశలో ఉన్న పంటను కాపాడాలంటే నాలుగు పదున్ను (పదును అంటే 25 మిల్లీ

లీటర్లు) వర్షం కావాలి. జులై 15 నుంచి ఆగస్టు 28 వరకు వర్షం లేక కాయ ఊరడం ఆగిపోయింది. మొక్కలు ఎండిపోయాయి. రెయిన్‌గన్‌లతో రక్షిత తడి కల్పించినా అది 5-6 మిల్లీ మీటర్లకు మించలేదు. వాస్తవంగా ఒక్క ఎకరంలో పంటను కాపాడలేకపోయినా పది రోజుల్లో పది లక్షల ఎకరాలను కాపాడిన రెయిన్‌గన్‌ల నిర్వహణ కోసం ఈ నిధులు కేటాయిస్తున్నట్లు జీవోలో పేర్కొన్నారు.

### 20 లక్షల ట్రాక్టర్లు ఎక్కడివి?

ఎకరంలో పంటను కాపాడేందుకు నాలుగు పదున్న వర్షం కావాలి. కానీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రెయిన్‌గన్‌లతో ఇచ్చిన నీరు కేవలం 5 మి.మీల వర్షం నీరు మాత్రమే. అంటే కళ్లాపి జల్లినట్లు అన్నమాట. ఈ నీళ్లతో పంటను బతికించలేం. అసలు ఈ 5 మిల్లీ మీటర్ల వర్షం మేర నీళ్లిచ్చారని అనుకున్నా ఒక్కో ఎకరాకు 25 వేల లీటర్ల నీరు కావాలి. ఒక ట్రాక్టర్‌ట్యాంకర్ ద్వారా అత్యధికంగా 5వేల లీటర్లు నీరు సరఫరా

చేశారనుకున్నా 25 వేల లీటర్ల నీటి సరఫరాకు 5 ట్రాక్టర్లు కావాలి. అదే లక్ష ఎకరాలకైతే 5 లక్షల ట్రాక్టర్లు కావాలి. ముఖ్యమంత్రి చెప్పినట్లు 4 లక్షల ఎకరాలకైతే 20 లక్షల ట్రాక్టర్లు కావాలి. రాష్ట్రం మొత్తం వెతికినా ఇన్ని ట్రాక్టర్లు ఉండవు. ముఖ్యమంత్రి లెక్క ప్రకారం చూసినా లక్ష ఎకరాలకు 250 కోట్ల లీటర్ల నీరు కావాలి. ఆ సమయంలో రాష్ట్రంలో ఎక్కడా వానలు లేవు. ఏ చేలోనూ పంట కుంటలు లేవు. మరి అలాంటి పరిస్థితుల్లో అంత నీరు ఎక్కడి నుంచి తెచ్చినట్లు? ఈ నీటి సరఫరాకు ప్రభుత్వం పెట్టుకున్న గడువు వారం నుంచి పది రోజులు. ఈ గడువులోపల 20 లక్షల ట్రాక్టర్లు ఎక్కడి నుంచి తెచ్చారు?

అంటే నీరూ లేదు.. ట్రాక్టర్లూ లేవు.. రెయిన్‌గన్‌లు మాత్రం ఉన్నాయి.. వాటిని కొనుగోలు చేసే పేరుతో రూ. 163 కోట్లలో కమీషన్లు కొట్టేసిన తమ్ముళ్లే ఇప్పుడు వాటి నిర్వహణ పేరుతో రూ.103 కోట్లను కైంకర్యం చేసేశారన్నమాట.



అనంతపురం జిల్లా గుండువారిపల్లికి చెందిన రైతు శివన్న పాలంలో గత 2016 ఆగస్టు 28న రెయిన్‌గన్‌ను ప్రారంభిస్తున్న ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు



సీఎం రెయిన్‌గన్ ప్రారంభించిన పాలం ఎండిపోవడంతో ఆ వేరుశనగ మొక్కలను చూపుతున్న కూలీలు

# రూ. 80 కోట్లు

## గ్రామీణ రోడ్ల నిర్మాణం పేరుతో చినబాబు స్కెచ్

తారు రోడ్లు నిర్మాణానికి కి.మీకి రూ.35 లక్షలు సరిపోతాయి..

కానీ సర్కారు రూ.69 లక్షలు ఇస్తామంటోంది..

సిమెంట్ రోడ్లు నిర్మాణానికి కి.మీకి రూ. 40 లక్షలు సరిపోతాయి.. కానీ సర్కారు రూ. 83 లక్షలు కేటాయిస్తామంటోంది.. అందులో రహస్యమేమీ లేదు.. అంచనాలు పెంచి కమీషన్లు దండుకోవడమే..

సాధారణంగా తారు రోడ్లు నిర్మాణానికి కిలోమీటర్కు రూ.35 లక్షల దాకా ఖర్చవుతుంది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మాత్రం రూ.69 లక్షలు ఖర్చుచేయాలని నిర్ణయించింది. సిమెంట్ రోడ్లు వేయడానికి కిలోమీటర్కు రూ.40 లక్షలు ఖర్చవుతుందని నిపుణులు చెబుతుండగా, ప్రభుత్వం రూ.83 లక్షలు ఖర్చు పెట్టేందుకు సిద్ధమవుతోంది. తాను అనుకున్న వ్యయంతోనే 2,749 కిలోమీటర్ల తారు రోడ్లు, 2,206 కిలోమీటర్ల సిమెంట్ రోడ్లు నిర్మించేందుకు రంగం సిద్ధం చేసింది. ఈ వ్యవహారంలో అంచనా వ్యయాలను విపరీతంగా పెంచేసి, పనులను అస్మదీయ కాంట్రాక్టర్లకు కట్టబెట్టడం ద్వారా ప్రభుత్వ పెద్దలు రూ.80 కోట్ల వరకు లబ్ధి పొందారు. ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబునాయుడు తనయుడు లోకేశ్ మంత్రిగా ఉన్న పంచాయతీరాజ్ ఇంజనీరింగ్ విభాగంలో ఈ దోపిడీ బాగోతం సాగుతోంది. రాష్ట్రంలో రహదారి వసతిలేని గ్రామాలకు కొత్త రోడ్లు వేయడానికి రూ.4,234 కోట్లు అవసరమని ప్రభుత్వం అంచనా వేసింది. 70 శాతం నిధులను అప్పుగా ఇచ్చేందుకు ఆసియన్ ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ ఇన్వెస్ట్మెంట్ బ్యాంకు (ఏఐఐబీ) అంగీకరించింది. ప్రాజెక్ట్ల మాయాజాలం: ఒక ఊరికి, పక్కనే మరో ఊరికి మధ్య

ఉండే రెండుమూడు కిలోమీటర్ల రోడ్లు నిర్మాణ పనులను మామూలుగా అయితే స్థానికంగా చిన్న కాంట్రాక్టర్లు చేస్తుంటారు. ఇలా చిన్నచిన్న పనులైతే తమకు అంతగా గిట్టుబాటు కాదనుకున్న ప్రభుత్వ పెద్దలు మరో స్కెచ్ వేశారు. రెండుమూడు కిలోమీటర్ల పొడవుంటే చిన్నచిన్న రోడ్ల పనులను 50-60 చొప్పున కలిపి ఒక ప్రాజెక్ట్ గా మార్చారు. మొత్తం 2,498 పనులను కేవలం 40 ప్రాజెక్ట్లుగా విభజించారు. వీటిని తమకు బాగా కావాల్సిన బడా కాంట్రాక్టర్లకు అప్పగించాలని వ్యూహం పన్నారు. కాంట్రాక్టర్ల నుంచి ముడుపులు ముందే నొక్కేయడానికి వీలుగా వారికి మొబిలైజేషన్ అడ్వాన్స్లు కూడా ఇవ్వాలని నిర్ణయించారు. డీపీఆర్ దశలోనే అంచనాల పెంపు: చిన్న చిన్న కాంట్రాక్టర్లు చేయాల్సిన పనులను కూడా బడా కాంట్రాక్టర్లకు అప్పగించాలని నిర్ణయించిన ప్రభుత్వ పెద్దలు అందుకు అనుగుణంగా సమగ్ర ప్రాజెక్టు నివేదిక (డీపీఆర్) తయారీ దశలోనే అంచనా వ్యయాలను భారీగా పెంచారు. ప్రాజెక్ట్లవారీగా తుది దశ డీపీఆర్లను పంచాయతీరాజ్ ఇంజనీరింగ్ విభాగం అధికారులు సిద్ధం చేశారు.

రాష్ట్రంలో రోడ్ల పనులు జరిగే నియోజకవర్గాలు <b>134</b>	పనులు జరిగే మండలాలు <b>484</b>	నూతన రోడ్ల పొడవు <b>5,007</b> కి.మీ
మొత్తం పనులు <b>2,498</b>	తారు రోడ్లు పనులు <b>845</b>	సిమెంట్ రోడ్లు పనులు <b>631</b>
		బ్రిడ్జిలు <b>22</b>

# పేరు పర్యాటకం..

## స్టార్ హోటళ్లకే రాయితీల వరం

పర్యాటకం పేరుతో ఏటా రాయితీలు

రూ. **213** కోట్లు

స్టార్ హోటళ్లు, రెస్టారెంట్లకే

రూ. **150** కోట్లు

చంద్రబాబు నాయుడి ప్రభుత్వం తలకిందులుగా తపస్సు చేస్తున్నా ఆంధ్రప్రదేశ్ లో పర్యాటక రంగం అభివృద్ధి చెందడం లేదు. ఈ రంగంలో పెట్టుబడులు పెట్టేందుకు కూడా ఔత్సాహికులు ముందుకు రావడం లేదు. పర్యాటక స్థలాల్లో కనీస సౌకర్యాలు కల్పించకుండా ఏకంగా స్టార్ హోటళ్లు, రెస్టారెంట్ల నిర్మాణానికి నిధుల వరద పారించడానికి సిద్ధపడింది. పర్యాటకం పేరుతో ఏటా రూ.213 కోట్లు రాయితీలు ఇవ్వడానికి నిబంధనలు రూపొందించింది. ఇందులో స్టార్ హోటళ్లు కట్టడానికి వచ్చిన వారికే రూ.150 కోట్ల రాయితీలు కట్టబెట్టింది.

పర్యాటకం పెట్టుబడిదారులతో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సంప్రదింపులు జరిపిన అనంతరం ... వయబులిటీ గ్యాప్ ఫండింగ్, కేపిటల్ సబ్సిడీతో పాటు భారీ రాయితీలు ఇవ్వాలని ముఖ్యమంత్రి అధికారులను ఆదేశించారు. దీని ప్రకారం ఏడాదికి రూ. 213 కోట్ల మేర రాయితీలు ఇవ్వాలి ఉంటుంది. ఈ మొత్తాన్ని ప్రతీ ఏడాది కొన్ని సంవత్సరాల పాటు బడ్జెట్ లో కేటాయింపులు చేయాలి. 213 కోట్ల రూపాయల రాయితీల్లో హోటళ్లు, రెస్టారెంట్లకే రూ. 150 కోట్లు చెల్లించాల్సి ఉంటుంది. రూ. 100 కోట్ల పెట్టుబడి గల హోటళ్లు, ఇతర పర్యాటక ప్రాజెక్టులకు అవసరమైన భూములను నామినేషన్ పై కేటాయించాలి. అయితే వీటి సాధ్యాసాధ్యాల పరిశీలన లేకుండానే ముఖ్యమంత్రి ఓకే చెప్పేశారు. పర్యాటక ప్రాజెక్టుల కోసం ప్రైవేట్ సంస్థలు, వ్యక్తులకు అడిగినంత మేర భూములు, రాయితీలు ఇచ్చేందుకు వీలుగా ముఖ్యమంత్రి నేతృత్వంలోనే ఆంధ్రప్రదేశ్ టూరిజం, కల్చర్, హెరిటేజ్ మండలిని ఏర్పాటు చేస్తూ 2016లో ఆర్డినెన్స్ జారీ చేశారు.

### ప్రభుత్వ రాయితీలు

- ☛ ప్రభుత్వమే భూములు సమకూరుస్తుంది.
- ☛ నూరు శాతం భూ వినియోగ మార్పిడి చార్జీలు మినహాయింపు
- ☛ నూరు శాతం రిజిస్ట్రేషన్ చార్జీల రీయింబర్స్ మెంట్.
- ☛ కాంప్లిమెంటరీ మౌలిక సదుపాయాలను ప్రభుత్వమే సమకూరుస్తుంది.
- ☛ కేపిటల్ సబ్సిడీ, వడ్డీ సబ్సిడీ, వ్యాట్-జీఎస్టీ, లగ్గర్, వినోదపు పన్ను మినహాయింపు.
- ☛ విద్యుత్ చార్జీలు రీయింబర్స్ మెంట్
- ☛ 25 శాతం మేర వాహనాల రోడ్డు పన్ను రీయింబర్స్ మెంట్.
- ☛ మార్కెటింగ్ సహాయం, ఉపాధికి అవసరమైన శిక్షణకు ప్రభుత్వ సాయం, ఫెక్సిబుల్ బార్ విధానం.
- ☛ వాటర్ చార్జీలు ప్రభుత్వమే భరిస్తుంది.

ఏడాదికి రాయితీలు ఈ విధంగా	
కేటగిరీ	బడ్జెట్ రాయితీలు (రూ.కోట్లలో)
హోటళ్లు/రెస్టారెంట్లు	150
ఎంఐసీఈ	20
రహదారుల పక్కన సదుపాయాలు	10
అమ్యూజ్ మెంట్ పార్కులు	10
వాటర్ స్పార్ట్స్	5
అడ్వెంచర్ స్పార్ట్స్	10
హెలి టూరిజం	2
జీచ్ అమెనిటీస్	1
హోం స్టే/ అగ్రి టూరిజం	5
<b>మొత్తం</b>	<b>213</b>

# ఊరూరా దోపిడీ కమిటీలు!

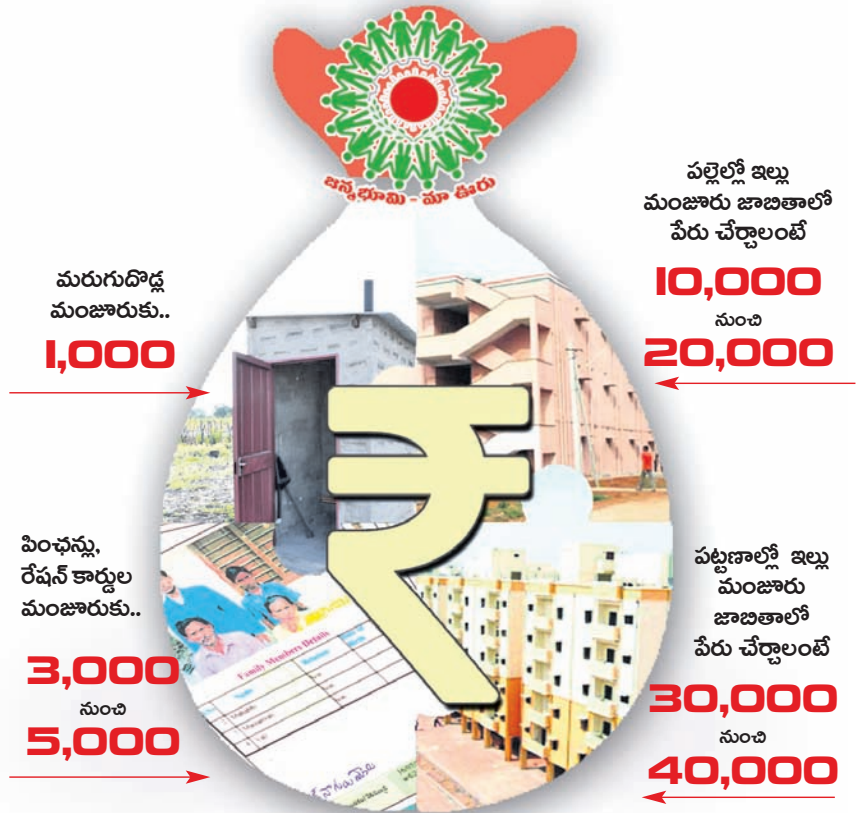
స్థానిక సంస్థల్లో జన్మభూమి కమిటీలదే హవా...

ముడుపులిచ్చిన వారి వేర్లే సిఫారసు

అధికారం ఉందన్న అహంకారంతో జన్మభూమి కమిటీల ముసుగులో రాష్ట్రంలో నాలుగేళ్లుగా టీడీపీ నేతలు ఇష్టారాజ్యంగా దోపిడీ సాగిస్తున్నారు. ఈ కమిటీలను రాజ్యాంగేతర శక్తులుగా మార్చిన చంద్రబాబు ప్రభుత్వం... స్థానిక సంస్థల్లోని వివిధ అచేతనంగా నిర్వీర్యంగా మార్చింది. ప్రజాస్వామ్య బద్ధంగా ఎన్నికైన వివిధ ప్రజా ప్రతినిధులను పక్కన పెట్టి టీడీపీ చోటామోటా నేతల కూడిన జన్మ భూమి కమిటీల చేతనే అన్ని వ్యవహారాల్లో పెత్తనం చలాయింపజేస్తున్నారు.

రాజ్యాంగం ప్రకారం గ్రామాల్లో సర్పంచులు, మున్సిపాలిటీల్లో చైర్మన్, నగరపాలక సంస్థల్లో మేయర్ తమతమ పాలక మండళ్లతో కలిసి తీర్మానించిన పనులనే చేపట్టాలి. కానీ, అన్నిచోట్లా జన్మభూమి కమిటీలే పనులను శాసిస్తున్నాయి. ఏ సంక్షేమ పథకంలో లబ్ధి పొందాలన్నా అర్హులు జన్మభూమి కమిటీల ముందు మోకరి లాల్సిందే. ఇళ్లు, పింఛన్లు, రేషన్ కార్డులు, ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ కార్పొరేషన్ల నుంచి రుణాలు..ఇలాంటి వాటన్నింటికీ జన్మభూమి కమిటీల సిఫార్సులే కీలకం. దీనితో ముడుపులిచ్చిన వారినే లబ్ధిదారులుగా ఈ కమిటీలు సిఫార్సు చేస్తున్నాయి. ఈ కమిటీలు రాజ్యాంగేతర శక్తులుగా వ్యవహరించడం సమంజసం కాదని హైకోర్టు సైతం వ్యాఖ్యానించినా ప్రభుత్వం లక్ష్యపెట్టడం లేదు.

ఒక్కో పనికి ఒక్కో రేటు: జన్మభూమి కమిటీల సభ్యులు ఒక్కో పనికి ఒక్కో రేటు వసూలు చేస్తూ పబ్బం గడుపుకుంటున్నారు. గ్రామాల్లో ఇంటి మంజూరుకు పేరు చేర్చాలంటే రూ.10 వేల నుంచి రూ.20 వేల



వివిధ పథకాల మంజూరుకు ప్రజల నుంచి జన్మభూమి కమిటీలు చేస్తున్న వసూళ్లు (రూపాయల్లో)

వరకు డిమాండ్ చేస్తున్నారు. పట్టణాల్లో రూ.30 వేల నుంచి రూ.40 వేలు లేదా మంజూరయ్యే మొత్తంలో పది శాతం వరకు డిమాండ్ చేస్తున్నారు. రుణాల మంజూరుకు రూ.20 వేలు, పింఛన్లు, రేషన్ కార్డులకు రూ.3 వేల నుంచి 5 వేల వరకు తీసుకుంటున్నారు. రహదారులు, మురుగు కాలువలు, వంతెనలు లాంటి పనులను కూడా ఈ కమిటీలే సిఫారసు చేస్తూ కాంట్రాక్టర్ల నుంచి వసూలు చేస్తున్నాయి. గుంటూరు జిల్లా తాడికొండ మండలం నరుకుళ్లపాడు సర్పంచ్ మాచారపు లక్ష్మీ తులసి తమ గ్రామంలో జన్మభూమి కమిటీల పెత్తనాన్ని ప్రశ్నించడంతో అధికార పార్టీ నేతలు ఆమెను రెండునార్లు సస్పెండ్ చేయించారు. న్యాయపోరాటంతో ఆమె సస్పెన్షన్ను తొలగించుకున్నారు.

అమె తమ మాట వినడం లేదనే అక్కసుతో జన్మభూమి కమిటీ సభ్యులు ఈ గ్రామంలో ఎటువంటి పనులు చేయనీయడంలేదు.

**కమిటీలు చెప్పిందే వేదం..**

వివక్షాల ప్రజా ప్రతినిధులు ఉన్నచోట కూడా జన్మభూమి కమిటీలు చెప్పిందే వేదంగా సాగుతోంది. గ్రామ జన్మభూమి కమిటీలో సర్పంచ్, ఎంపీటీసీ సభ్యుడు, డాక్టర్ల సంఘాల నుంచి ఇద్దరు, సేవా సంస్థల తరపున ఇద్దరు, పంచాయతీ కార్యదర్శి (కన్వీనర్) కలిపి మొత్తం ఏడుగురు సభ్యులు ఉంటారు. ఏ పని చేయాలోనూ, ఎవరిని లబ్ధిదారులుగా చేర్చాలోనూ ఈ కమిటీ మెజారిటీ నిర్ణయమే ఫైనల్. సర్పంచ్, ఎంపీటీసీ సభ్యుడు ఇద్దరూ వ్యతిరేకించినప్పటికీ నామినేట్ అయిన నలుగురు సభ్యులు చెప్పినదే మెజారిటీ తీర్మానమవుతుంది. వివక్షానికి చెందినవారు ప్రజాప్రతినిధులుగా ఉన్న చోట జన్మభూమి

కమిటీ సభ్యులే ఆధిపత్యం చలాయిస్తున్నారు. టీడీపీ ప్రజాప్రతినిధులున్న ప్రాంతాల్లో పరిస్థితి ఏకపక్షమే. అంతా పాలకపక్షంవారే అయినందున వాటాలు వేసుకుని పంచుకుంటున్నారు. దీంతో నాలుగేళ్ల క్రితం వరకూ సైకిళ్లపై తిరిగిన టీడీపీ కార్యకర్తలు ఇప్పుడు మోటారు సైకిళ్లు, కార్లలో తిరుగుతూ ఆర్థికంగా బాగా స్థితిమంతులయ్యారు.

**టీడీపీ వారే లబ్ధిదారులు..**

టీడీపీ అభిమానులను, సానుభూతిపరులనే వివిధ సంక్షేమ పథకాలకు లబ్ధిదారులుగా జన్మభూమి కమిటీలు ఎంపిక చేస్తున్నాయి. అర్హులు వైఎస్సార్ కాంగ్రెస్, ఇతర పార్టీల సానుభూతి పరులైనప్పటికీ వారి దరఖాస్తులను పక్కన పడేస్తున్నారు. అలాగే, వైఎస్సార్ సీపీ సానుభూతిపరులు, కార్యకర్తలు ఎక్కువగా ఉన్న ప్రాంతాలకు రహదారులు, మురుగు కాలువల వంటి పనులు మంజూరు చేయడంలేదు.

# ముడుపులు ఇవ్వనందుకు టెండర్ రద్దు

## భోగాపురంలో ఎయిర్పోర్ట్ అథారిటీ ఆఫ్ ఇండియాపై వేటు

ఒక ప్రభుత్వ సంస్థకు కాంట్రాక్టు ఇస్తే ఎస్కలేషన్లు.. ఇష్టమొచ్చినరేట్లు కుదరవు. సర్కారు పెద్దల మాట చెల్లుబాటు కాదు. కమీషన్లు రావు.. అదే ఒక ప్రయివేటు సంస్థకు కాంట్రాక్టు ఇస్తే ఇష్టమొచ్చినరేట్లు రేట్లు వేసుకోవచ్చు. సర్కారు పెద్దలకు అనుకూలంగా ఆసంస్థ నడుచుకుంటుంది. కమీషన్లు దండుకోవచ్చు. భోగాపురం విమానాశ్రయ నిర్మాణం టెండర్ దక్కించుకున్న 'ఎయిర్పోర్ట్ అథారిటీ ఆఫ్ ఇండియా (ఏఐఐ) విషయంలో సీఎం చంద్రబాబు తీసుకున్న నిర్ణయం గమనిస్తే ఇది స్పష్టంగా అర్థమౌతుంది. ఏఐఐ దక్కించుకున్న భోగాపురం టెండర్ ను రద్దు చేస్తూ 2018 జనవరి 19న జరిగిన కేబినెట్ సమావేశంలో నిర్ణయం తీసుకున్నారు. రూ. వేల కోట్ల పనులకు చెందిన టెండర్ల విషయంలో స్వయంగా సీఎం జోక్యం చేసుకోవడం, కావాల్సిన వారికి అనుగుణంగా నిబంధనలను రూపొందించాలని ఆదేశించడం, లేదంటే నామినేషన్, కొటేషన్లపై పనులు అప్పగించడం వంటివి చూసి అధికార యంత్రాంగం విస్తుబోయింది. ఇప్పుడు ఏకంగా ఓ ప్రభుత్వ సంస్థ దక్కించుకున్న టెండర్ ను చంద్రబాబు రద్దు చేశారు.

**ఏఐఐ టెండర్ దక్కించుకుందిలా..**

అంతర్జాతీయ విమానాశ్రయం నిర్మాణానికి పీపీపీ విధానంలో 2016 జూన్ లో టెండర్లను ఆహ్వానించారు. అయితే టెండర్ దాఖలుకు గడువును 'ముఖ్య' నేత సూచనల మేరకు 2017 జూలై 31వరకు



పొడిగిస్తూ వచ్చారు. ఆ తేదీ నాటికి జీఎంఆర్ ఎయిర్ పోర్టు ప్రైవేట్ లిమిటెడ్, ఎయిర్ పోర్టు అథారిటీ ఆఫ్ ఇండియా (ఏఐఐ) బిడ్లు



దాఖలు చేశాయి. అదేరోజున టెక్నికల్ బిడ్లు తెరిచారు. రెండు బిడ్లు సక్రమంగానే ఉన్నాయని ప్రభుత్వం ఏర్పాటుచేసిన టెక్నికల్ కమిటీ తేల్చింది. అనంతరం భోగాపురం అంతర్జాతీయ ఎయిర్ పోర్టు కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్ చైర్మన్ సమక్షంలో 2017 ఆగస్టు 21న ఫైనాన్సియల్ బిడ్స్ను తెరిచారు. ఇందులో ఎయిర్ పోర్ట్ అథారిటీ ఆఫ్ ఇండియా (ఏఐఐ) రెవెన్యూ వాటాగా 30.2 శాతం ఇస్తామని పేర్కొనగా జీఎంఆర్ ఎయిర్ పోర్ట్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ రెవెన్యూ వాటాగా 21.6 శాతం ఇస్తామని పేర్కొంది. జీఎంఆర్ కన్నా ఎక్కువ రెవెన్యూ వాటా ఇస్తానని పేర్కొన్నందున ఏఐఐకే టెండర్ను ఇవ్వాలని అధికారులు సిఫార్సు చేశారు.

### రద్దు వెనక ఉద్దేశాలు స్పష్టమే...

భూసేకరణ పూర్తి కాకపోవడం వల్లే భోగాపురం టెండర్ రద్దు

చేస్తున్నట్లు ముఖ్యమంత్రి చెప్పిన మాటల్లో ఏ మాత్రం వాస్తవం లేదు. కేంద్ర పౌర విమానయాన మంత్రిత్వ శాఖ కూడా సైట్ క్లియరెన్స్ ఇచ్చింది. అలాగే పర్యావరణ అనుమతిని కూడా కేంద్ర అటవీ పర్యావరణ మంత్రిత్వ శాఖ ఇచ్చింది. నిబంధనల ప్రకారమే టెండర్ను దక్కించుకున్నా, అధిక రెవెన్యూవాటాను ఇవ్వడానికి సిద్ధపడినా ఏఐఐ టెండర్పై నిర్ణయం తీసుకోకుండా ముఖ్యమంత్రి పక్కన పెడుతూ వచ్చారు. ఇప్పుడు హఠాత్తుగా భూ సేకరణ కాలేదంటూ అవాస్తవాలు చెబుతూ ఇంకా కొన్ని నిర్మాణాలు చేపట్టాలంటూ ఏఐఐకి వచ్చిన టెండర్ను ఇవ్వకుండా రద్దు చేశారు. పీపీపీలోనే టెండర్ పిలిచినప్పటికీ మళ్లీ పీపీపీలో టెండర్ పిలుస్తామనడం చూస్తుంటే ఎందుకనే విషయం తేలికగానే అర్థమవుతోంది.

### ఇదీ విమానాశ్రయ స్వరూపం..

2,703 ఎకరాల్లో నిర్మించే భోగాపురం అంతర్జాతీయ విమానాశ్రయానికి రూ.2,461 కోట్ల వ్యయం కానుందని అంచనా వేశారు. ప్రభుత్వ, అసైన్డ్, ప్రైవేట్ భూమి సేకరణకు హాడ్కో రూ.840 కోట్ల రుణం కూడా మంజూరు చేసింది. ఈ విమానాశ్రయం నిర్మాణం కోసం స్పెషల్ పర్సన్ వెహికల్గా భోగాపురం అంతర్జాతీయ ఎయిర్పోర్టు కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్ను ఏర్పాటు చేశారు. ఇందుకోసం 5,311 ఎకరాలను

కేటాయించాలని నిర్ణయించారు. తొలుత రెండు దశల్లో నిర్మాణం చేపట్టాలని భావించినా ఆ తరువాత ఒకే దశలో 2,703 ఎకరాల్లో అంతర్జాతీయ విమానాశ్రయం ఏర్పాటు చేయాలని నిర్ణయించారు. ఇందులో ఎయిర్ పోర్టుకు 1,733.66 ఎకరాలు, వాణిజ్య అవసరాలకు 592.69 ఎకరాలు, ఎయిర్ పోర్టుకు అప్రోచ్ రోడ్లతో పాటు వాణిజ్య ప్రాంతానికి 175.70 ఎకరాలు, భోగాపురం అంతర్జాతీయ ఎయిర్పోర్టు కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్కు 201.21 ఎకరాలను కేటాయించారు.

# మైన్లన్నీ దున్నేశారు

**BREAKING NEWS**

ఎమ్మెల్యే యరపతినేని  
శ్రీనివాసరావుపై  
Nకిర్దు తీవ్ర వ్యాఖ్యలు



# రూ. 7,950 కోట్లు

## ఇసుక మాఫియా దోపిడీ

గత నాలుగున్నరేళ్లలో పాలనలో టీడీపీ నేతలు ఇసుక ద్వారా కొట్టేసిన మొత్తం అక్షరాలా రూ. **7,950** కోట్లు.

ఇందులో ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు నాయుడుకు, ఆయన తనయుడు మంత్రి నారా లోకేష్ కు సగం వాటా కింద ముట్టించి రూ. **3,975** కోట్లు

తొలి రెండేళ్లలో స్వయం సహాయక సంఘాలను ముందుపెట్టి 80 శాతం ఇసుక విక్రయాలు అధికార పార్టీ నాయకులే జరిపారు. తద్వారా దండుకున్న మొత్తం రూ. **2,480** కోట్లు

మలి రెండున్నరేళ్లలో ఉచిత ఇసుక పేరుతో సాగించిన దండా రూ. **5,470** కోట్లు

GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH  
ABSTRACT

MINES & MINERALS – Review of Sand Mining Policy in the State – Quarrying of sand by Women Self Help Groups through Andhra Pradesh Mineral Development Corporation – New Sand Policy-2014 – Orders – Issued.

---

INDUSTRIES AND COMMERCE (MINES-IV) DEPARTMENT

G.O.MS.No. 94. Dated: 28-08-2014  
Read the following:-

5. The Government reviewed the existing sand policy and a committee was constituted under the Chairmanship of Principal Secretary, Revenue (Lands) Department, vide G.O. reference 7<sup>th</sup> read above to examine the existing policy and suggest measures to simplify the procedures for sand mining.

6. As per the recommendations of the Committee constituted vide reference 7<sup>th</sup> read above, the New Sand Policy-2014 is being introduced with the approval of State Cabinet on 01-08-2014. The salient features of the New Sand Policy-2014 is as follows:-

- i) All the Sand Reaches in the State will be entrusted to M/s. A.P. Mineral Development Corporation (APMDC) Ltd.,
- ii) All Sand reaches will be allotted to the District/Mandal Mahila Samakhya or Gramasangams for undertaking Sand quarrying depending on the potential of each sand reach.

### మహిళా స్వయంశక్తి సంఘాలకు ఇసుక రేవులను అప్పగిస్తూ జారీచేసిన జీవో నం 94.

రాష్ట్రంలోని 459 అధికారిక, అసాధికారిక ఇసుక రేవులను టీడీపీ నాయకులు దోపిడీకి కేంద్రాలుగా మార్చుకుని భారీగా దండుకున్నారు. గత నాలుగున్నరేళ్లలో ఇసుక ద్వారా రూ. 7,950 కోట్లుపైగా దోచుకున్నారు. 2014లో అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత తొలి రెండేళ్లపాటు ఎడాపెడా ఇసుక వ్యాపారం సాగించడం ద్వారా రూ. 2,480 కోట్లు దోచుకున్న అధికార టీడీపీ నాయకులు మలి రెండేళ్లలో ఉచిత ఇసుక విధానంతో పూర్తిగా ఇసుక రేవులను తమ సొంత జాగీర్లుగా మార్చుకుని నచ్చిన రేటుకు ఇసుకను అమ్ముకోవడం ద్వారా ఏకంగా రూ. 5,470 కోట్లు కొట్టేశారు. గత నాలుగున్నరేళ్లలో ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు ఆధ్వర్యంలో చినబాబు లోకేష్ కనుసన్నల్లో తమ్ముళ్లు సాగిస్తున్న ఇసుక దోపిడీ ఓ మాఫియా రూపాన్ని సంతరించుకుంది. రాష్ట్రంలో ఇసుక అక్రమ

తవ్వకం, రవాణా వాస్తవమేనని, నియంత్రణలో అధికార యంత్రాంగం విఫలమైందని మంత్రివర్గ ఉపసంఘం కూడా అంగీకరించింది. తొలిరెండేళ్లలో రెండు వేల కోట్ల వరకు ఇసుక దోపిడీ జరిగిందని స్వయంగా రాష్ట్ర ఆర్థిక మంత్రి యనమల రామకృష్ణుడు రెండన్నరేళ్ల క్రితం విలేజరుల సమావేశంలోనే ప్రకటించారు.

**తొలి రెండేళ్లలో రూ. 2480 కోట్లు దోపిడీ**

రాష్ట్రంలో గోదావరి, కృష్ణా, తుంగభద్ర, పెన్నా తదితర నదులపై మొత్తం 459 ఇసుక రేవులుండగా అందులో దాదాపు 83 పెద్ద రేవులున్నాయి. చంద్రబాబు ప్రభుత్వం రాక ముందు ఇసుక క్యూబిక్ మీటరు ధర రూ. 40 ఉండేది. ఈ ధర ఉన్నప్పుడు ఏటా రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి రూ. 120 కోట్ల ఆదాయం వచ్చేది. చంద్రబాబు ప్రభుత్వం రాగానే కొత్త ఇసుక విధానం తీసుకొచ్చారు. దాంతో క్యూబిక్ మీటరు ఇసుక రూ. 40 నుంచి రూ. 650కి పెరిగిపోయింది. అంటే ఒకేసారి 16 రెట్లు పెరిగిపోయిందన్నమాట. వార్షికాదాయం కూడా రూ. 120 కోట్లకు 16 రెట్లు అంటే రూ. 1,920 కోట్లు రావాలి. కానీ సర్కారు లెక్కల ప్రకారమే ప్రభుత్వానికి వచ్చిన ఆదాయం 17 నెలలకు రూ. 964 కోట్లు, అంటే సంవత్సరానికి వచ్చిన రాబడి రూ. 680 కోట్లు మాత్రమే. ఈ లెక్కన ఒక సంవత్సరంలో జరిగిన కుంభకోణం రూ. 1,240 కోట్లు. తొలి రెండు సంవత్సరాల్లో (2014-16లో) సాగిన ఇసుక దందా రూ. 2,480 కోట్లు. 2016 మార్చిలో ఉచిత ఇసుక ఇసుక రేవులను తెలుగుదేశం నాయకులకు పూర్తిగా వదిలేసిన తర్వాత రాష్ట్రప్రభుత్వానికి పైసా ఆదాయం లేదు. అప్పటి నుంచి టీడీపీ నాయకులే ఇసుక విక్రయాల ద్వారా దండుకుంటూనే ఉన్నారు.

**రూ. 5,470 కోట్లు దోచిపెట్టిన 'ఉచిత ఇసుక'**

ద్వాదశ సంఘాలను తప్పించి ఉచిత ఇసుక విధానాన్ని తెరపైకి తెచ్చిన తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఎడాపెడా దోచుకునేందుకు అధికారపార్టీ నాయకులకు వీలు కల్పించింది. 04-03-2016న ఉచిత ఇసుక విధానానికి సంబంధించి మార్గదర్శకాలతో మెమో నంబరు 3065 జారీ చేసింది. ఆ వెంటనే రాష్ట్రంలోని 459 అధికారిక, అనధికారిక రీచ్లను తెలుగుదేశం నాయకులు స్వాధీనం చేసేసుకున్నారు. రీచ్లు తమ సొంత ఆస్తి అన్నట్లు దగ్గరుండి మరీ ఇసుకను అమ్ముకున్నారు. రీచ్లలోకి ఎవరినీ అడుగుపెట్టనివ్వ లేదు. కొన్ని చోట్ల ఇసుకను తమ సొంత స్థలాలకు తరలించి అక్కడ నుంచి అమ్ముకాలు సాగిస్తున్నారు. ఉచిత ఇసుక ఉత్తర్వులు జారీ చేసిన నాటి నుంచి 2018 అక్టోబరు వరకు తమ్ముళ్లు రూ.5,470 కోట్లుపైగా దోచుకున్నారు. నదులు, వాగులు, వంకలను వదలకుండా తోడేస్తూ, పట్టవగలే యధేచ్ఛగా భారీ వాహనాల్లో ఇసుకను తరలిస్తున్నారు. సాక్షాత్తూ రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి నారా చంద్రబాబు నాయుడు నివాసం

GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH  
INDUSTRIES & COMMERCE (M.II) DEPARTMENT  
**Memo. No.3065/M.II(1)/2016-3** **Dated:04-03-2016**

Sub: Mines & Minerals - Sand - Revised Sand Policy 2016 - Sand to the public without charging any fee - Proposal -Regarding.

Ref: 1. G.O.Ms.No.19, Ind. & Com. (M.II) Dept., Dt.15.01.2016.  
2. G.O.Ms.No.20, Ind. & Com. (M.II) Dept., Dt.15.01.2016.  
3. G.O.Ms.No.21, Ind. & Com. (M.II) Dept., Dt.19.01.2016.  
4. G.O.Ms.No.24, Ind. & Com. (M.II) Dept. dt.29-01-2016.  
5. G.O.Ms.No.29, Ind. & Com. (M.II) Dept., Dt.20.02.2016.  
6. G.O.Ms.No.30, Ind. & Com. (M.II) Dept., Dt.22.02.2016  
---:00:---

Government has reviewed the sand policy announced vide G.O.Ms Nos. 19, 20 Industries & Commerce Department, dt 15.01.2016 and decided to change the policy as following:

1. Sand shall be made available to the public without charging any fee from 2<sup>nd</sup> March 2016.
2. Existing Sand reaches for which Environmental Clearance is available, such reaches shall be opened up for free excavation and distribution within State limits.

**ఉచిత ఇసుక విధానాన్ని ఖరారు చేస్తూ**  
**4-3-2016న జారీ చేసిన ఉత్తర్వులు**

ఉండే మంగళగిరి నియోజకవర్గం తాడేపల్లి మండలం ఉండవల్లి గ్రామ సమీపంలో ఉన్న ఇసుక రీచ్ లో సైతం ఇసుక అక్రమ రవాణా యధేచ్ఛగా సాగిపోతోంది. ఇసుక మాఫియా ఆగడాలను విన్నవించడానికి వెళ్లిన వారిలో 15 మందిని ఇసుక మాఫియా గ్యాంగులకు చెందిన వాహనాలు గుద్ది చంపేశాయి. సాక్షాత్తూ ముఖ్యమంత్రి సొంత జిల్లా చిత్తూరులోని ఏర్పేడు ఈ దుర్మార్గానికి వేదిక కావడం గమనార్హం.

**రీచ్ లోకి వెళ్లాలంటే కప్పం కట్టాల్సిందే**

రాష్ట్రంలో మొత్తం 459 ఇసుక రేవులు ఉండగా ప్రజలు సొంత అవసరాలకు ఎక్కడ నుంచైనా ట్రాక్టర్ లో ఇసుక ఉచితంగా తీసుకెళ్లవచ్చని సర్కారు ఉత్తర్వులు ఉన్నాయి. కానీ, ఇది ఎక్కడా అమలుకావడంలేదు. సొంతంగా ట్రాక్టరు తీసుకెళ్లి ఇసుక నింపుకోవాలంటే ఆయా ప్రాంతాల్లో అధికార పార్టీ వారికి కప్పం కట్టాల్సిందే. 'రీచ్ లోకి దారి మేమే నిర్మించాం. అందువల్ల ట్రాక్టరు వెళ్లాలంటే డబ్బు ఇవ్వాల్సిందే..' అంటూ మాఫియా గ్యాంగులు బరితెగించి వసూళ్లు సాగిస్తున్నాయి. నిబంధనల ప్రకారం ప్రైవేటు వ్యక్తులు రేవుల్లోకి లారీలను తీసుకెళ్లరాదు. సాగునీటి ప్రాజెక్టులు, రహదారుల నిర్మాణం లాంటి ప్రభుత్వ కార్యకలాపాలకు మాత్రమే లారీలను తీసుకెళ్లవచ్చని ఉత్తర్వులు ఉన్నాయి. వీటికి గ్లోబల్ పాజిషనింగ్ సిస్టం (జీపీఎస్) పరికరాలు అమర్చామని అధికారులు చెబుతున్నారు. అయితే, జీపీఎస్ పరికరాలను పనిచేయకుండా చేసి రాత్రి వేళల్లో విచ్చలవిడిగా తోడేసి ప్రైవేట్ గా అధిక రేట్లకు అమ్ముతున్నారు.

**జిల్లాల వారీగా ఇసుక దోపిడీ ఇలా..**

» కృష్ణా జిల్లాలో మంత్రి దేవినేని ఉమా మహేశ్వరరావు, ఎమ్మెల్యే బొండా ఉమా మహేశ్వరరావుల కనుసన్నల్లో ఇసుక వ్యాపారం

మూడు టిప్పర్లు ఆరు లారీలు చందంగా సాగుతోంది. ఇసుకను డ్రెడ్జర్లతో తోడేస్తున్నారు. దేవినేని, బొండా ఉమా ఆధ్వర్యంలో ఇసుక మాఫియా రూ. వెయ్యి కోట్లు కోట్లు పైగా కొల్లగొట్టింది. జగ్గయ్యపేట నియోజకవర్గం పెనుగంచి ప్రోలు ప్రాంతం నుంచి టీడీపీ నేతలు ఇసుకను నల్గొండ జిల్లా మీదుగా హైదరాబాద్ కు తరలిస్తున్నారు.

- ▶▶ గుంటూరు జిల్లాలో ఓ మంత్రితోపాటు, మరో ఐదుగురు సీనియర్ ఎమ్మెల్యేలు, వారి బంధువులు ఇసుక మాఫియాలో కీలకపాత్ర పోషిస్తున్నారు. రేపల్లె నియోజకవర్గంలో పెను మూడి, రావి అనంతవరం రేవుల్లో అక్కడి ఎమ్మెల్యే అనగాని సత్యప్రసాద్ కనుసన్నల్లో ఇసుక అక్రమ రవాణా సాగుతోంది. పెదకూరపాడు నియోజకవర్గంలో ఎమ్మెల్యే కొమ్మాలపాటి శ్రీధర్ అనుచరులు ఇసుక అక్రమ రవాణా, అమ్మకాలు సాగిస్తున్నారు. అచ్చంపేట మండలం కోనూరు, కస్తల, కోగం టివారి పాలెం ఇసుక రీవల్ నుంచి రోజూ 200 లారీల ఇసుక అక్రమంగా రవాణా అవుతోంది. పొన్నూరు ఎమ్మెల్యే ధూళిపాళ్ల సరేంద్ర, తాడికొండ నియోజకవర్గం ఎమ్మెల్యే శ్రావణ్ కుమార్, స్థానిక ప్రజాప్రతినిధులు ఇసుక దందాను కొనసా గిస్తున్నారు. అమరావతి, క్రోసూరు, లింగాయపాలెం రీవల్ పరిధిలో ఎమ్మెల్యేలు శ్రీధర్, శ్రావణ్ కుమార్లతోపాటు స్థానిక నేతలు కలిసి భారీగా ఇసుక విక్రయిస్తున్నారు. ఇసుక మాఫియా తీసిన గుంతల కారణంగా పుష్కరాల సమయంలో నదిలో దిగి ఆరుగురు విద్యార్థులు జల సమాధి అయ్యారు.
- ▶▶ శ్రీకాకుళం జిల్లా ఆమదాలవలస నియోజకవర్గంలో ప్రభుత్వ విప్ కూన రవికుమార్ అనుచరులు గుంటూరు ముఠాతో చేతులు కలిపి ఇసుక వ్యాపారానికి తెరలేపారు. కొత్తూరు ప్రాంతం లో పాతపట్నం ఎమ్మెల్యే కలమట వెంకటరమణ కనుసన్నల్లో ఇసుక తవ్వకాలు జరుగుతున్నాయి. పాలకొండ నియోజకవర్గంలో నాగావళి, వంశధార నదీ తీరాల నుంచి అనుమతులు లేకుండా ఇసుకను తరలిస్తున్నారు. ఆంధ్రా-ఒడిశా పరిధిలో వంశధార నదీతీరం నుంచి భారీగా ఇసుక తవ్వించి లారీల్లో విశాఖ ..ఇతర ప్రాంతాలకు తరలిస్తున్నారు. మంత్రి కిమిడి కళావెంకట్రావు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న ఎచ్చెర్ల నియోజకవర్గంలో నాగావళి నది నుంచి ఇసుక అక్రమ రవాణా అవుతోంది.
- ▶▶ విశాఖపట్నం జిల్లాలో శారదా, వరాహ, సర్ప నదీ పరివాహక ప్రాంతాల్లో తవ్వకాలు సాగుతున్నాయి. విజయనగరం జిల్లాలో వేగావతి, చంపావతి, ఏడొంపుల గెడ్డ, నాగావళి, సువర్ణముఖి, గోస్తనీ నదుల ద్వారా ఈ ఇసుక రవాణా జోరుగా సాగుతోంది. ఎస్ కోట, నెల్లిమర్ల, పారాది, గజపతినగరం, రామభద్రపురం ప్రాంతాలకు చెందిన 14మంది టీడీపీ నేతలు దందా సాగిస్తున్నారు.

## రూ. 2 వేల కోట్లు కొల్లగొట్టారు

పాశ్చిమ ప్రదేశాల, విజయవాడ: గడిచిన పదహారు నెలల కాలంలో రూ. 2,000 కోట్ల విలువైన ఇసుకను మాఫియా స్వాధీనం చేసుకుని అధిక మంత్రి యనమల రామకృష్ణుడు వెల్లడించారు. గుంటూరు స్థానిక టీడీపీ గవ్వతా నిలో జరిగిన విలేజ్ కలెక్షన్ల సమావేశంలో మంత్రులు పాల్గొని, కీమత్తు ఉమామహేశ్వరరావుతో కలిసి ఇసుక క్వారీల వేలం నిర్వహణ, బాల్టిస్టా టీనుకుంటాన్ని కర్ఫల మ వివరించారు. ద్వితీయ మహిళల ద్వారా ఇసుక అమ్మకం ఆధారంగా బాగా ముందుకు వెళ్తున్నారని, అయితే ఇసుక మాఫియా రీవల్లో తొందరగా రూ. 2,000 కోట్ల కొట్ల కొట్టినట్లు తెలుసుకుంటే తమ సర్కిల్లో వెల్లడైంది యనమల చెప్పారు. అందువల్లే ఇసుక పాలనని మార్చి క్వారీలు వేలం వేయాలని నిర్ణయించామన్నారు. ఏప్రిల్ 2017లో తేదీ నుంచి కొత్త ఇసుక పాలన విధానం అమలులోకి వస్తుందన్నారు.

ఇసుక ద్వారా ప్రదేశాల్లోకి వచ్చే ఆదాయం నుంచి ద్వితీయ సమావేశం 20 శాతం వైతంపై జే కాండ్ ఇప్పించామన్నారు. 375 ఇసుక క్వారీల మీద 1.5 లక్షల రూపాయల మొత్తం విలువైన తవ్వకం చేయమని ఆమెనుంచి ఇనుమరే ఇస్తున్నట్లు చెప్పారు. ఇంకా అనుమతులు

- ఇసుక మాఫియాపై అధిక మంత్రి యనమల రామకృష్ణుడు వెల్లడి
- అందుకే కొత్త పాలన
- తీసుకువస్తున్నాం
- క్వారీల మీటర్ ఛార్జ్ రూ. 550గా నిర్ణయం



విలేజ్ కలెక్షన్ల సమావేశంలో మంత్రి యనమల, విశ్వం మంత్రులు చేతులు కలిపి, కేరల సుజాత

### ఇసుక పేరుతో రూ. 2వేల కోట్ల దోపిడీ జరిగిందని సాక్షాత్తు మంత్రి యనమల రామకృష్ణుడు వెల్లడిస్తున్న క్లిప్పింగ్

- ▶▶ తూర్పుగోదావరి జిల్లా కపిలేశ్వరపురం మండలంలోని కొర్ర మిల్లి, తాతపూడి, కపిలేశ్వరపురంలో ఎమ్మెల్యే వేగుళ్ల జోగేశ్వర రావు కనుసన్నల్లోనే ఇసుక అక్రమ దందా సాగుతోంది. తుని నియోజకవర్గ పరిధిలో అధిక మంత్రి యనమల రామకృష్ణుడుకు సోదరుడైన యనమల కృష్ణుడు ఆధ్వర్యంలో దందా సాగుతోంది.
- ▶▶ చిత్తూరు జిల్లాలో టీడీపీ నేతలంతా ఏకమై ఇసుకను కొల్లగొడు తున్నారు. శ్రీకాళహస్తి వద్ద స్వర్ణముఖి నదినుంచి బెంగళూరు, చెన్నై నగరాలకు ఇసుక తరలిపోతోంది. దీనితో శ్రీకాళహస్తి పట్టణానికి నీరందించే బావులు ఎండిపోయాయి. పూత లపట్టు, చిత్తూరు రూరల్ మండలం బీఎన్ఆర్ పేటలో ఇష్టాను సారం తవ్వకాలు సాగుతున్నాయి. టీడీపీలోకి ఫిరాయింది కీలక పదవిలో ఉన్న నేత తోడ్పాటుతో పలమనేరు నియోజకవర్గంలో ఇసుక అక్రమ రవాణా నిరాటంకంగా సాగుతోంది. పెద పంజాణి, పెనుమూరు, బుచ్చినాయుడు కండ్రిగ మండలాల్లో ఇసుక అక్రమ రవాణాతో భూగర్భ జలాలు అడుగంటాయి. నిమ్మనపల్లి, నాగలాపురం మండలాల్లోని ఇసుక రీవల్లో ఇసుక అడుగంటింది. కుప్పం మండలం జెడపీటీసీ, ఎంపీటీసీ సభ్యులు, సర్పంచ్లు కేడర్ ప్రకారం అక్రమ ఆదాయాన్ని పంచు కుంటున్నారు. ముఖ్యమంత్రికి దూతగా పనిచేస్తున్న ఒకరు ఈ దందాకు నాయకత్వం వహిస్తున్నారు.
- ▶▶ వైఎస్సార్ జిల్లాలో ఏ నదినీ, వాగును.. వంకనూ వదలేదు. కొండాపురం నుంచి ఇసుక కర్ణాటకకు వెళ్తోంది. ఎర్రగుంట్ల మండలం పోట్లదుర్తి వద్ద ఇసుక క్వారీ నుంచి ఎంపీ సీఎం రమేష్ సోదరుల కనుసన్నల్లో ఇసుక దందా సాగుతోంది. నందలూరు వద్ద చెయ్యేరు నుంచి ప్రభుత్వ విప్ మేడా మల్లికార్జున రెడ్డి సమీప బంధువులు, టీడీపీ నేతలు ఇష్టానుసారంగా ఇసుకను తరలిస్తున్నారు. చిత్రావతి, పెన్నా, పాపామ్మి, చెయ్యేరు నదుల నుంచి పెద్ద ఎత్తున ఇసుక తరలిపోతోంది. టీడీపీ నేత

లు పుత్తా నరసింహారెడ్డి, సతీశ్ రెడ్డి అనుచరులు పెద్దఎత్తున ఇసుకను తరలిస్తున్నారు.

- ▶ శ్రీపొట్టిశ్రీరాములు నెల్లూరు జిల్లాలోని పెన్నా, స్వర్ణముఖి, కాళంగి నదుల నుంచి జేసీబీలతో తోడిసి చెన్నై, బెంగళూరు నగరాలకు తరలించి ఏడాది కాలంలో రూ.160 కోట్లకు పైగా కొల్లగొట్టారు. పెన్నా, కాళంగి, స్వర్ణముఖి నదుల తీరంలోని కలువాయి, సోమశిల, కోటితీర్థం, ఉలవపల్లి, మాముడూరు, టీకే పాడు, మడవల్లి, తెలుగురాయపురం, పడమటి కంభం పాడు, కోలగట్ల, అప్పారావుపాలెం, పొదలకూరు మండలం సూరాయపాలెం, ఇరువూరు, మహమ్మదాపురం, కోట మండలం పుచ్చలపల్లి, దొరవారిసత్రం, తడ, సూళ్లూరుపేట, వాకాడు మండలాల నుంచి ప్రతి రోజు వందలాది లారీల ఇసుక బెంగళూరు, చెన్నై నగరాలకు అక్రమంగా తరలిపోతోంది.
- ▶ అనంతపురం జిల్లా కణేకల్లు మండలం రచ్చుమర్రి వద్ద వేదావతి హగరి నదీ పరివాహక ప్రాంతంలో రోజూ 150నుంచి 170 ట్రాక్టర్ల మేర ఇసుకను అక్రమంగా తీసుకెళుతు

న్నారు. ఉరవకొండ నియోజకవర్గం టీడీపీ నేతల అనుచరులు ఈ దందాను కొనసాగిస్తున్నారు. ఐదుగురు ఎమ్మెల్యేలు, ఓ ఎంపీ ఇసుక దందాలో అడ్డగోలుగా సంపాదించారు.

- ▶ కర్నూలు జిల్లాలో టీడీపీ ముఖ్యనేతల అనుచరులు తుంగభద్ర, హంద్రీ నదిలో లక్షలాది క్యూబిక్ మీటర్ల ఇసుకను అక్రమంగా తరలించి కోట్ల రూపాయలు వెనకేసుకుంటున్నారు. అధికార పార్టీ ముఖ్యనేత తనయుడి అనుచరులు గోరంట్ల, ఎర్రగుడి, మన్నెకుంట గ్రామాల పరిసర ప్రాంతాల్లో హంద్రీ నదిలో ఇసుకను రాత్రి వేళల్లో లారీలకు లోడ్ చేసి హైదరాబాద్ కు తరలిస్తూ సొమ్ముచేసుకుంటున్నారు. కోడుమూరు నియోజకవర్గంలో అధికార పార్టీకి చెందిన ముఖ్య నేత అనుచరుడు తుంగభద్ర నదిలో కొత్తకోట, ఈర్లదిన్నె ప్రాంతాల్లో ఇసుకను అక్రమంగా హైదరాబాద్ కు తరలిస్తున్నారు.

### ఇసుక అక్రమాలు నిజమే.. మంత్రివర్గ ఉపసంఘం

రాష్ట్రంలో ఇసుక అక్రమ తవ్వకాలు, అక్రమ రవాణా వాస్తవమేనని, రేవుల్లో ఇసుక తవ్వకాలకు యంత్రాలను వినియోగిస్తున్న విషయం కూడా నిజమేనని మంత్రివర్గ ఉపసంఘం అంగీకరించింది. ఇసుక లారీలు రాష్ట్ర సరిహద్దులు దాటిపోతున్నా అడ్డుకోవడంలో అధికార యంత్రాంగం విఫలమైందని, శాఖల మధ్య సమన్వయం లేదని మంత్రులు అభిప్రాయపడ్డారు. ఇసుక విధానంపై ఏర్పాటైన మంత్రివర్గ ఉపసంఘం సభ్యులు కేఈ కృష్ణమూర్తి (రెవెన్యూ), చినరాజప్ప (హోం), సుజయ కృష్ణ రంగారావు (భూగర్భ గనులు) ఉన్నత స్థాయి సమీక్ష అనంతరం ఈ అభిప్రాయం వ్యక్తంచేశారు. ప్రతినెలా మంత్రివర్గ ఉపసంఘం సమావేశమై సమీక్షించాలని, నీటిపారుదల శాఖ వారిని కూడా ఆహ్వానించాలని కూడా ఉపసంఘం నిర్ణయించింది.

### ద్వ్యాక్రా సంఘాలపై వైఫల్య ముద్ర

ద్వ్యాక్రా సంఘాలను రాజకీయంగా వినియోగించుకుంటున్న ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు నాయుడు ఇసుకను ఉచితం చేయడం ద్వారా టీడీపీ నేతల దోపిడీకి రాజమార్గం వేయడం కోసం ద్వ్యాక్రా సంఘాలపై ఫెయిల్యూర్ ముద్ర వేశారు. ఇసుక క్వారీల నిర్వహణలో ద్వ్యాక్రా సంఘాలు విఫలమైనందునే ఉచిత ఇసుక విధానం తెస్తున్నట్లు చంద్రబాబు ప్రకటించడం ఇందుకు నిదర్శనం. ఇసుక రేవుల్లో సీసీ కెమెరాలు ఏర్పాటు చేస్తామని చెప్పిన సీఎం ఆదిత్యం ఎలాంటి చర్యలు తీసుకోలేదు.

విజయవాడ రూరల్ మండలం సూరాయిపాలెం వద్ద పడవలో తరలించిన ఇసుకను పాక్షెనర్ తో లారీలో నింపుతున్న దృశ్యం



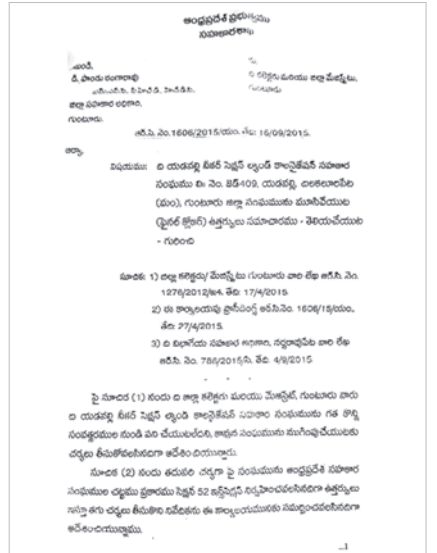
# రూ. 2,000 కోట్లు

## గ్రానైట్ ఖనిజం కోసం మంత్రి ప్రతిపాటి స్కెచ్

416 ఎకరాల దళితుల భూములు కైంకర్యం



ఎస్సీలకు కేటాయించిన భూముల్లో సాగులో ఉన్న పత్తి పంట



దళితుల సాసైటీ రిజిస్ట్రేషన్‌ను రద్దు చేస్తూ జిల్లా సహకార శాఖ అధికారి ఇచ్చిన ఉత్తర్వు

గుంటూరు జిల్లా చిలకలూరిపేట మండలం యడవల్లి గ్రామం లో 416 ఎకరాల భూమి దళితులు సాగు చేసుకుంటున్నారు. అయితే ఆ భూమిలో రెండు వేల కోట్ల రూపాయల విలువైన గ్రానైట్ నిక్షేపాలపై రాష్ట్ర మంత్రి ప్రతిపాటి పుల్లారావు కన్ను పడింది. అంతే .... అన్ని శాఖలతో కలిసి మహా స్కెచ్ వేశారు. ఆ భూములన్నీ ఉత్త ఉప్పనీటి కయ్యలంటూ ఆయన మసిపూసి మారేడుకాయ చేశారు. యడవల్లి గ్రామంలోని 250 మంది నిరుపేద దళితులకు 1975 జనవరి 19న అప్పటి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సర్వే నంబర్ 381లో 416.50 ఎకరాలను కేటాయించింది. 1976లో “యడవల్లి వీకర్స్ సెక్షన్ ల్యాండ్ కాలనైజేషన్ సాసైటీ లిమిటెడ్” పేరుతో లబ్ధిదారులంతా గ్రూపుగా ఏర్పడ్డారు. ఆ భూములకు సాగునీటిని అందించేందుకు ముఖ్యమంత్రి డాక్టర్ వైఎస్ రాజశేఖరరెడ్డి హయాంలో రూ.3.20 కోట్ల వ్యయంతో శ్రీ అరుణోదయ సోమేపల్లి సాంబయ్య ఎత్తిపోతల పథకం ఏర్పాట్లయ్యాయి. అప్పటి నుంచి ఈ పథకం ద్వారా దళిత రైతులు

ఏటా పంటలు పండించుకుంటూ జీవిస్తున్నారు.

### చక్రం తిప్పిన ప్రతిపాటి

దళితులు సాగుచేస్తున్న ఈ భూముల్లో దాదాపు రూ.2 వేల కోట్ల విలువ చేసే బ్లాక్ పెరల్ గ్రానైట్ నిక్షేపాలు ఉన్నట్టు జియాలజిస్టుల సర్వే ద్వారా గుర్తించారు. తన నియోజకవర్గ పరిధిలో గ్రానైట్ పరిశ్రమ స్థాపించాలని చాలా కాలంగా ప్రణాళికలు వేస్తున్న మంత్రి ప్రతిపాటి పుల్లారావు కన్ను ఈ భూములపై పడింది. తన చేతికి మట్టి అంటకుండా చక్రం తిప్పారు. ఆ భూమిలో ఉప్పు శాతం ఎక్కువగా ఉన్నందున సాగుకు యోగ్యమైనది కాదని వ్యవసాయ శాఖ, ఆ సాసైటీ ఎన్నో ఏళ్ల నుంచి రికార్డులను సక్రమంగా నిర్వహించడం లేదని సహకార శాఖ, ఆ భూముల్లో విలువైన గ్రానైట్ నిక్షేపాలు ఉన్నాయని మైనింగ్ శాఖ, గ్రానైట్ నిక్షేపమై ఉన్న భూమిని పారిశ్రామికవేత్తలకు అమ్ముకునేందుకు దళితులు ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారంటూ విజిలె

స్నే శాఖలు వేర్వేరుగా నివేదికలు ఇచ్చేలా చేశారు. ఈ నివేదికల ఆధారంగా ప్రభుత్వం దళితుల సొసైటీని రద్దు చేసి, ఆ భూములను ప్రభుత్వ భూములుగా ప్రకటించింది. 2015 ఫిబ్రవరిలో పట్టాలు రద్దు చేసింది.

**ముందుగానే దరఖాస్తులు**

సొసైటీ రద్దు కాకముందే ఆ భూముల్లోని గ్రానైట్ తవ్వకాలకు అనుమతి కోరుతూ అనుయాయులతో మైనింగ్ శాఖకు ముందస్తుగానే ప్రతిపాటి పుల్లారావు దరఖాస్తు చేయించారు. ఏడాది వ్యవధిలోనే 99 మంది దరఖాస్తు చేశారు. మైనింగ్ నిబంధనల ప్రకారం తొలి దరఖాస్తుదారుకు తొలి ప్రాధాన్యం ఇస్తారు. దరఖాస్తు చేసిన వారిలో మొదటి 20 మంది మంత్రి అనుచరులు, అతని సంస్థల్లో పని చేస్తున్న ఉద్యోగులే ఉన్నారుంటే మంత్రి ఎంత 'ముందుచూపు'తో వ్యవహరించారో అర్థమవుతుంది.

**దరఖాస్తుదారుల్లో కొందరు..**

- వై.శివయ్య తండ్రి బాలకోటయ్య, డోర్ నం. 1-130, యడవల్లి గ్రామం. ఇతని భార్య రమాదేవి. యడవల్లి గ్రామ సర్పంచ్. టీడీపీ.
- వై.రవీంద్రబాబు, తండ్రి శివయ్య, డోర్ నం. 1-130, యడవల్లి గ్రామం. యడవల్లి గ్రామ సర్పంచ్ రమాదేవి కుమారుడు.
- సీహెచ్ వెంకటరామిరెడ్డి, తండ్రి సుబ్బరామిరెడ్డి, డోర్ నెం 5-285, జాలయ్యకాలనీ, చిలకలూరిపేట. మంత్రి పుల్లారావు కుమార్తె స్వాతి పేరున గణపవరం గ్రామంలో ఉన్న స్వాతి ఆయిల్ మిల్స్లో సూపర్వైజర్గా పని చేస్తున్నారు.
- పక్షిలా సాంబశివరావు, తండ్రి కృష్ణమూర్తి, డోర్ నం. 2-52-2, గణపవరం గ్రామం, నాదెండ్ల మండలం. మంత్రి పుల్లారావు పత్తిమిల్లులో (టీఎంసీ యూనిట్)లో క్యాషియర్గా పనిచేస్తున్నారు.
- తాళ్లూరి సుబ్బారావు, తండ్రి రాములు, డోర్ నం. 3-404, 9వ లైన్, పండరీపురం, చిలకలూరిపేట. మంత్రి పుల్లారావు పత్తి మిల్లులో పత్తి బయ్యర్గా పని చేస్తున్నారు.
- బొమ్మినేని రామారావు, తండ్రి పాపయ్య, గణేశునివారిపాలెం గ్రామం, యడ్లపాడు మండలం. మంత్రి పుల్లారావు పత్తిమిల్లులో పత్తి బయ్యర్గా పని చేస్తున్నారు.
- ఎం.సుధాకర్రెడ్డి, తండ్రి వెంకటరెడ్డి, డోర్ నం 3-104, మాను కొండవారిపాలెం, చిలకలూరిపేట. మంత్రి పుల్లారావు పత్తిమిల్లులో పత్తి బయ్యర్గా పని చేస్తున్నారు.
- కొమ్మాలపాటి పూర్ణచంద్రారావు, తండ్రి వెంకటేశ్వర్లు, డోర్ నం.5-46/5-1, మువ్వవారి బజార్, గణపవరం గ్రామం, నాదెండ్ల మండలం. మంత్రి కంపెనీ శివస్వాతి టెక్నోటెక్నోలో టీఎంసీ యూనిట్ ఇన్ చార్జిగా పని చేస్తున్నారు.
- మేడూరి సత్యనారాయణ, తండ్రి పిచ్చయ్య, డోర్ నం. 4-190,



**జాతీయ మానవ హక్కుల కమిషన్ సభ్యురాలు కమలమ్మకు వినతిపత్రం ఇస్తున్న దళిత రైతులు (ఫైల్)**

కొండ్రువారి వీధి, గణపవరం గ్రామం. నాదెండ్ల మండలం. మంత్రి కంపెనీ శివస్వాతి టెక్నోటెక్నోలో ప్రొడక్షన్ మేనేజర్గా పనిచేస్తున్నారు.

**వాస్తవాలివీ..**

పేద దళితులు ప్రభుత్వం నుంచి భూములు పొందినప్పటి నుంచి సొసైటీ సహకారంతో వరి, పత్తి తదితర పంటలు పండించుకున్నారు. బ్యాంకుల నుంచి వ్యవసాయ రుణాలు కూడా పొందారు. ఆయా సంవత్సరాలలో ఏమేరకు పంటలు సాగయ్యాయన్న సమాచారం వ్యవసాయ శాఖ వద్ద ఉంది. భూములు ఉప్పు కయ్యలుగా మారడానికి సమీపంలో సముద్రం లేదు. ఈ భూములు మినహా చుట్టుపక్కల ఉన్న భూముల్లో ఉప్పు సాంద్రత ఎక్కువగా ఉన్నట్లు తేలలేదు.

**ఎస్సీ, ఎస్టీ కమిషన్ల విచారణ**

ఈ కేసును విచారించిన జాతీయ మానవ హక్కుల కమిషన్ సభ్యురాలు కమలమ్మ పదవీ విరమణ చేయడంతో బాధితులు... ఎస్సీ, ఎస్టీ కమిషన్లకు మరోసారి ఫిర్యాదు చేశారు. ఆ కమిషన్ల చైర్మన్లు రామశంకర్ కలేరియా, నందకుమార్ సాయిలు విచారణ చేపట్టారు. దళితులు భూములను రద్దు చేసిన అప్పటి జిల్లా కలెక్టర్, ప్రస్తుత రాష్ట్ర గృహ నిర్మాణ శాఖ ఎక్స్ అఫీషియో కార్యదర్శి కాంతీలాల్ దండే, ఇతర అధికారులను ఢిల్లీ కార్యాలయానికి పిలిపించి విచారణ జరిపారు. దళితులకు చెందిన సొసైటీని రద్దు చేసే సమయంలో సభ్యులెవరికైనా నోటీసులు ఇచ్చారా? అని కాంతీలాల్ దండే, గుంటూరు జిల్లా సహకార అధికారిని ప్రశ్నించారు. అయితే సొసైటీ సభ్యులెవరికీ నోటీసులు ఇచ్చినట్టు ధ్రువీకరించే రికార్డులేవీ అధికారులు చూపించలేకపోయారు. దీంతో తదుపరి ఆదేశాలు ఇచ్చే వరకు దళితులు తమ భూముల్లో వ్యవసాయం చేసుకోవచ్చని, వారిని గుంటూరు జిల్లా యంత్రాంగం నిలువరించకూడదని కమిషన్ ఆదేశాలు జారీ చేసింది. బాధితుల తరపున ఫోరం ఫర్ సోషల్ జస్టిస్ జాతీయ అధ్యక్షుడు డాక్టర్ కోడూరి నారాయణరావుతోపాటు పలువురు న్యాయవాదులు ఎస్సీ ఎస్టీ కమిషన్ల ముందు వాదనలు వినిపించారు.



# రూ. 1,962 కోట్లు దేవినేని ఇలాకాలో అక్రమమైనింగ్

**రోజుకు 500 లాల్లో రూ. 1.2 కోట్ల విలువైన కంకర తరలింపు  
నాలుగున్నరేళ్లలో.. రూ. 1,962 కోట్లు**

అక్రమ మైనింగ్ ను నిలిపివేయాలని కాలుష్య నియంత్రణ మండలి ఆదేశించినా మంత్రి దేవినేని ఉమా మహేశ్వరరావు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న మైలవరం నియోజకవర్గంలో మాత్రం వీటికి తెరపడటం లేదు. పర్ణిట్లు రద్దు చేసినా మంత్రి అండదండలతో మైనింగ్ మాఫియా నిత్యం వేలాది టన్నుల కంకరను తరలిస్తోంది. రోజుకు 500 లాల్లో కంకర తరలిస్తున్నారని, దీని విలువ రూ.1.2కోట్లకు పైమాటేనని తెలుస్తోంది. అంటే ఈ నాలుగున్నరేళ్లలో మంత్రి అనుయాయులు కంకర రూపంలో దోచేసిన మొత్తం రూ. 1,962 కోట్లకు పైమాటే..

నందిగామ, మైలవరం నియోజకవర్గాల పరిధిలోని కంచికపర్ల మండలం పరిటాల దొనబండ సర్వేనంబర్ 801లో 1,204 హెక్టార్ల కొండపోరంబోకు భూములున్నాయి. ఈ భూముల్లో 94 క్వారీలు, 72 క్రషర్లు ఏర్పాటు చేశారు. విజయవాడ - హైదరాబాద్ జాతీయ రహదారి పక్కనే ఈ క్వారీలున్నాయి. నిబంధనల ప్రకారం జాతీయ రహదారికి కిలోమీటర్ల దూరంలో వీటిని ఏర్పాటు చేయకూడదు. కానీ వంద మీటర్ల లోపే క్రషర్స్ నిర్వహిస్తున్నారు. ఒక్కొక్కరికి 2 నుంచి 5 హెక్టార్ల చొప్పున 94 క్వారీల నిర్వహణకు అనుమతులు ఇచ్చారు. దాదాపు 800 హెక్టార్లలో క్వారీలు తవ్వేశారు. పరిటాల పరిధిలో మంత్రి సమీప బంధువులతోపాటు మోడరన్ క్రషర్, పవన్ స్టోన్ క్రషర్,



పరిటాలలో కంకర కొండలు

అయ్యప్ప క్రషర్, ఎన్ఎన్ఆర్ క్రషర్స్ యజమానులే అక్రమ రవాణాలో కీలకంగా వ్యవహరిస్తున్నారు. రోజుకు 500 భారీ వాహనాల్లో 21,000 టన్నుల కంకర తరలిపోతున్నా పోలీస్, రవాణాశాఖ అధికారులు ఆవైపు కన్నెత్తి చూడటం లేదు. ఒక రోజు విలువ రూ. 1.2 కోట్లు. భద్రతా ప్రమాణాలు సక్రమంగా లేకపోవడం, కాలుష్యం కారణంగా పరిటాల సమీపంలోని రాతి క్వారీల్లో పనులు నిలిపేయాలని కాలుష్య నియంత్రణ మండలి ఆదేశాలిచ్చింది. కానీ కంకర తరలింపు యధేచ్ఛగా సాగుతోంది. దొనబండలో 40 క్వారీలకు పర్మిట్లు లేవు. మరోవైపు వే బిల్లుల జారీ ఆపేసినా కంకర మాత్రం తరలుతోంది.

## పంట కాలువనూ వీల్చేసిన మైనింగ్ మాఫియా

కృష్ణా జిల్లా కంచికపర్ల మండలం పరిటాలలో నాగార్జునసాగర్ నుంచి సాగునీటిని తీసుకొచ్చే ఇబ్రహీంపట్నం మేజర్ కెనాల్ దాదాపు ఐదు కిలోమీటర్ల మేర విస్తరించి ఉంది. గ్రామ శివారు సర్వే నంబర్ 801లో ఉన్న 1,204 ఎకరాల కొండపోరంబోకులోని దొనబండ క్వారీల పక్క నుంచి ఈ కాలువ ప్రవహిస్తుంది. గొట్టిముక్కల అబ్బురాజు చెరువు, పరిటాల చెరువుకు ఈ కాలువ ద్వారా నీరందుతుంది. ఈ ప్రాంతంలో మైనింగ్ మాఫియా క్వారీలను కొల్లగొట్టేస్తోంది. క్వారీలు ఉన్న ప్రదేశంలో ఐదు కిలోమీటర్ల మేరకు ఉన్న పంట కాలువను క్వారీల నిర్వాహకులు తమ సొంత

అవసరాలకోసం ఆక్రమించి తమ వాహనాలు వెళ్లేందుకు వీలుగా కెనాల్ పైనే రహదారులు నిర్మించారు. గత వేసవిలో దుగ్గిరాలపాడు నుంచి దొనబండ వరకు ఉన్న సాగర్ కెనాల్ ఎర్త్ వర్క్ కోసం నిధులు మంజూరయ్యాయి. దాదాపు 24 కిలోమీటర్ల వరకు ఉన్న కాలువ మరమ్మతుల కోసం ప్రభుత్వం రూ.9.35 కోట్లు నిధులు మంజూరు చేసింది. పనులు చేపట్టిన అధికారపార్టీకి చెందిన కాంట్రాక్టర్ ఐదు కిలోమీటర్ల మేర కాలువ మరమ్మతులు చేపట్టకపోగా పనులు చేసినట్టుగా చూపించి బిల్లు తీసుకున్నారు. ఆ మేరకు రూ.2 కోట్ల నిధులు స్వాహా చేశారు.

# రూ. 1,000 కోట్లు

## మైనింగ్ అక్రమార్కులు-‘అపరాధ రుసుం’ ఎగ్గొట్టే స్కీమ్

### సాంతవారిని కాపాడేందుకు ‘వన్ టైం సెటిల్ మెంట్’ పథకం

ఖనిజ అక్రమార్కులను కేసుల నుంచి తప్పించేందుకు, అపరాధ రుసుం కట్టకుండా మాయ చేయడానికి ప్రభుత్వ పెద్దలు పన్నిన పన్నాగం ఇది. ఇందుకోసం ‘వన్ టైం సెటిల్ మెంట్’ అనే అస్ట్రేలియా అధికార పార్టీ నేతలు తెరపైకి తెచ్చి దాదాపు వెయ్యి కోట్లపైనే అపరాధ రుసుం కట్టకుండా తప్పించుకోవడానికి రంగం సిద్ధం చేశారు. కొందరు అధికార పార్టీ పెద్దలు బినామీ పేర్లతో లీజులు తీసుకొని సున్నపురాయి, లేటరైట్, మాంగనీసు తదితర ఖనిజాలను పరిధి దాటి తవ్వకాన్ని వందల కోట్లు దండుకున్నారు. ఇంకొన్ని చోట్ల లీజులు లేకుండానే దౌర్జన్యంగా తవ్వకాలు కొనసాగించారు. విజిలెన్స్ అండ్ ఎన్ఫోర్స్ మెంట్, గనుల శాఖ అధికారులు అడపాదడపా దాడులు జరిపి అక్రమ తవ్వకాలు, రవాణా చేస్తున్న వారిపై కేసులు నమోదు చేశారు. 2017 డిసెంబర్ నెలాఖరు నాటికి దాదాపు 2,258కి పైగా కేసులు పెండింగులో ఉన్నాయి. మంత్రులు, అధికార పార్టీకి చెందిన ఎంపీలు, ఎమ్మెల్యేలకు చెందిన బినామీలు ఈ కేసుల నుంచి బయట పడాలంటే భారీగా అపరాధ రుసుం చెల్లించాల్సి ఉంటుంది. అయితే దీన్ని చెల్లించకుండా ఉండేందుకు భూగర్భ గనుల శాఖలో వన్ టైం సెటిల్ మెంట్ అమల్లోకి తెచ్చి కేసులన్నీ పరిష్కరించాలని అధికారపక్ష నేతలు పథకం వేశారు. దీనిని అమల్లోకి తెస్తే నామమాత్రపు సొమ్ము చెల్లించి బినామీలను సులభంగా కేసులు, పెనాల్టీల నుంచి తప్పించవచ్చు. ‘మన వారిపైనే ఎక్కువ కేసులున్నాయి. అంతంత అపరాధ రుసుం కట్టాలంటే కట్టలేరు కదా.. వన్ టైం సెటిల్ మెంట్ పథకం పెట్టండి.’ అని గనుల శాఖ మంత్రికి రాయలసీమ ప్రాంతానికి చెందిన ఒక మంత్రి సూచించారు. దీంతో ఈ ప్రతిపాదనల సంగతి చూడాలని గనుల శాఖ మంత్రి సుజయ్ కర్ణాటక రంగారావు ఆ శాఖ అధికారులను ఆదేశించారు. అయితే మీడియాలో ఇందుకు సంబంధించి కథనాలు రావడంతో తాత్కాలికంగా ఆ ప్రతిపాదనలను పక్కన పెట్టారు. అయితే సాంతవారికి మేలు చేయడానికి గాను వీటిని అమలు చేసేందుకు అన్నీ సిద్ధం చేసి ఉంచడం గమనార్హం.

### అపరాధ రుసుం ఇలా..

అక్రమ తవ్వకం, రవాణా సమయంలో విజిలెన్స్ అండ్ ఎన్ఫోర్స్ మెంట్ లేదా గనుల శాఖ అధికారులు దాడి చేసి ఖనిజాన్ని స్వాధీనం చేసుకున్నప్పుడు ఖనిజ విలువపై 5 నుంచి 10 రెట్ల వరకు

### 2017 డిసెంబర్ నెలాఖరు నాటికి ఖనిజ అక్రమాల కేసుల వివరాలు..

జిల్లా	కేసులు	చెల్లించాల్సినది రూ.కోట్లలో
శ్రీకాకుళం	248	38.42
విజయనగరం	384	102.91
విశాఖపట్నం	56	14.20
తూర్పుగోదావరి	34	147.27
పశ్చిమగోదావరి	34	62.96
కర్ణాటక	70	17.07
గుంటూరు	77	44.15
ప్రకాశం	39	1.87
నెల్లూరు	10	5.54
చిత్తూరు	73	309.46
వైఎస్సార్	521	221.74
అనంతపురం	25	13.62
కర్నూలు	757	197.72
మొత్తం	2,328	1,176.93

(మొత్తం 2,328 కేసులకు గాను ప్రభుత్వానికి నిందితులు రూ.1,176.93 కోట్లు అపరాధ రుసుం రూపంలో చెల్లించాల్సి ఉంది. ఇంకా కొన్ని కేసుల వివరాలు వీటిలో జత కాలేదు. ఇవి కూడా కలిస్తే ఈ మొత్తం పెరుగుతుంది.)

అపరాధ రుసుం విధించవచ్చు. లీజు లేకుండా అక్రమంగా తవ్వకాలు జరిపితే పది రెట్లు, లీజు ప్రాంతంలోనే అక్రమ తవ్వకాలు జరిపిన కేసుల్లో 5 రెట్లు అపరాధ రుసుం విధించవచ్చని చట్టం చెబుతోంది. ఉదాహరణకు ఒక వ్యక్తి లీజు ప్రాంతం వెలుపల అక్రమ తవ్వకాలు జరుపుతుండగా అధికారులు దాడులు చేసి రూ.కోటి విలువైన ఖనిజాన్ని స్వాధీనం చేసుకుంటే రూ.10 కోట్ల అపరాధ రుసుం కట్టాల్సి ఉంటుంది. లీజు ప్రాంతంలోనే ఖనిజాన్ని తవ్వినప్పటికీ రాయల్టీ చెల్లించకుండా బిల్లులో మోసం చేసి ఉంటే కోటి విలువైన ఖనిజానికి రూ.5 కోట్ల అపరాధ రుసుం విధిస్తారు.

# రూ. 1,000 కోట్లు

## తెలలరాయిని దోచేశారు

### 141 ఎకరాలలో గురజాల ఎమ్మెల్యే యరపతినేని అక్రమ మైనింగ్

2014లో టీడీపీ అధికారంలోకి వచ్చినప్పటి నుంచి గురజాల నియోజకవర్గంలోని పిడుగురాళ్ళ మండలం కోనకి, దాచేపల్లి మండలంలోని నడికుడి, కేశానుపల్లి గ్రామాల్లో ఎమ్మెల్యే యరపతినేని శ్రీనివాసరావు అక్రమ క్వారీయింగ్ కు పాల్పడుతూ కోటి మెట్రిక్ టన్నులకు పైగా తెలలరాయిని దోచేశారు. దీని విలువ రూ. 1,000 కోట్లకు పైనే ఉంటుందని అంచనా. కోనకిలోని సీతారామ్ పురంలో సర్వే నంబర్లు 680, 681లతో పాటు పలు సర్వే నంబర్లలో 90 ఎకరాలు, నడికుడిలో 23 ఎకరాలలో, కేశానుపల్లిలో 28 ఎకరాల ప్రభుత్వ భూమిలో యధేచ్ఛగా అక్రమ క్వారీయింగ్ కు పాల్పడ్డారు.

2015 ఫిబ్రవరిలో దీనిపై విచారించిన లోకాయుక్త యరపతినేని పాత్రను తేల్చింది. చెక్పోస్టులు ఏర్పాటు చేసి అక్రమ మైనింగ్ ను అడ్డుకోవాలంటూ ఆదేశించింది. అయినప్పటికీ అక్రమ మైనింగ్ ఆగకపోవడంతో 2015 జులైలో హైకోర్టులో పిల్ దాఖలైంది. పలు విచారణలనంతరం 2016 మార్చిలో అక్రమ మైనింగ్ పై తీవ్ర వ్యాఖ్యలు చేసింది. బాధ్యులను గుర్తించి వారిచేత రాయల్టీ, పెనాల్టీలు కట్టించాలని, వెంటనే అక్రమ మైనింగ్ ను నిలిపివేయించాలంటూ అధికారులను ఆదేశించింది.



స్థాయిలో ఆగ్రహం వ్యక్తం చేసింది. అధికారులు లేని నల్లపిల్లి కోసం చీకటి గదిలో వెతికినట్లు ఉందంటూ వ్యాఖ్యలు చేసింది. వివరణ ఇవ్వాలంటూ యరపతినేనికి నోటీసులు జారీ చేసింది. తదుపరి ఏం చర్యలు తీసుకోవచ్చో తెలియజేయాలంటూ కాగ్, సీబీఐ, కేంద్ర గనుల శాఖను ఆదేశించింది. కేసులో వీరిని ప్రతివాదులుగా చేర్చింది.

#### అయినా మామూలే.

హైకోర్టు ఆగ్రహంతో ప్రభుత్వం హడావుడి చర్యలకు దిగింది. అక్రమ మైనింగ్ జరుగుతున్న క్వారీలతోపాటు పల్నాడు ప్రాంతంలో ఉన్న అన్ని క్వారీలను నిలిపివేసింది. అయితే మైనింగ్ మాఫియాకు చెందిన ఏ ఒక్కరికీ కనీసం నోటీసులు ఇవ్వలేదు. 31 లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల తెలలరాయిని దోచేశారని, అందుకు బాధ్యులుగా అమాయకులైన 17 మందిపై కేసులు నమోదు చేయడంతోపాటు, ఒకరిద్దరు అధికారులను సస్పెండ్ చేసి తాము అన్ని చర్యలు చేపట్టామంటూ హైకోర్టుకు నివేదించింది. యరపతినేని శ్రీనివాసరావును రక్షించేందుకు తూతూ మంత్రంగా సీబీసీఐడిని విచారణకు ఆదేశిస్తూ 2018 ఆగస్టు 17న నిర్ణయం తీసుకుంది.

#### చర్యలు శూన్యం.. ఇవే ఉదాహరణలు

- ▶▶ 2014 నుంచి 2018 జులై 25 వరకు కోటి మెట్రిక్ టన్నుల తెలలరాయిని తవ్వేందుకు భారీ స్థాయిలో పేలుడు పదార్థాలను బ్లాస్టింగ్ కోసం ఉపయోగించారు. దాచేపల్లి పోలీసు స్టేషన్ కు కూతవేటు దూరంలో బ్లాస్టింగ్లు జరుగుతున్నా అసలు పేలుడు పదార్థాలు ఎక్కడ నుంచి వస్తున్నాయి అనే దానిపై పోలీసు అధికారులు సైతం కనీస ఆరా తీయలేదు.
- ▶▶ 2010లో దాచేపల్లి పట్టణంలో అక్రమంగా నిల్వ ఉంచిన జిలిటెన్ స్టిక్స్ పేలి 13 మంది మృతి చెందారు.
- ▶▶ దాచేపల్లి మండలం తంగడతోపాటు పిడుగురాళ్ళలో ఎమ్మెల్యే బావమరిది పేరుతో ఉన్న క్వారీకి అనుమతులు ఇచ్చేశారు.
- ▶▶ మైనింగ్ మాఫియా మిల్లర్లను బెదిరించి ఇప్పటి నుంచి సరఫరా చేసే తెలలరాయికి గతంలో కంటే రెట్టింపు ధర చెల్లించేలా నిర్ణయించింది.

#### హైకోర్టులో పిల్

ఆ తరువాత అక్రమ మైనింగ్ ను నిలిపివేశామంటూ అప్పటి కలెక్టర్ కాంతిలాల్ దండే హైకోర్టుకు నివేదిక ఇచ్చారు. పల్నాడు ప్రాంతంలో 2000 నుంచి 2015 వరకు 12 లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల తెలలరాయి మాత్రమే తవ్వారని అసిస్టెంట్ డైరెక్టర్ ఆఫ్ మైన్స్ హైకోర్టుకు నివేదించారు. కానీ 2014 నుంచి 2015 మధ్య కాలంలోనే సుమారుగా 39 లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల తెలలరాయిని యరపతినేని శ్రీనివాసరావు నేతృత్వంలోని మైనింగ్ మాఫియా దోచేసిందంటూ శాటిలైట్ చిత్రాలతో సహా 2016 నవంబరులో మాజీ ఎమ్మెల్యే టీ.జి.వీ.కృష్ణారెడ్డి హైకోర్టులో పిల్ వేశారు.

#### ఆగ్రహించిన మైనింగ్

ఆ పిల్ పై వాదనలు విన్న హైకోర్టు 2018 జులై 25వ తేదీన తీవ్ర

# రూ. 390 కోట్లు బెరైటీస్ గనుల్లో దండా...

కాంట్రాక్టు బేసిక్ ధరలు తగ్గించడం వల్ల ఏపీఎండీసీకి జరిగిన నష్టం రూ. 280 కోట్లు

ఇందులో ప్రభుత్వ పెద్దలకు అందిన ముడుపులు రూ. 140 కోట్లు

'త్రివేణి' వ్యవహారంలో ఏపీఎండీసీకి జరిగిన నష్టం రూ. 531 కోట్లు

అందులో ప్రభుత్వ పెద్దలకు అందిన ముడుపులు రూ. 250 కోట్లు

ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు మొదట బెరైటీస్ ఖనిజం తవ్వకానికి గ్లోబల్ టెండర్లను పిలవబోతున్నామని ఎంతో ఉత్సాహంతో ప్రకటించారు. అయితే ఆయన చివరికి చేసిందేమిటంటే, అసలు ఆ టెండర్లలో ఏ జాతీయ, అంతర్జాతీయ కంపెనీని పాల్గొననీయకుండా చేయడమే.

చంద్రబాబు ప్రభుత్వం మొదట బెరైటీస్ ధరను అంతర్జాతీయ మార్కెట్ ధరలో 70% నుంచి 75% వరకు ఉండాలన్న నిపుణుల సూచనను పాటించింది. ఈ మేరకు ఒక జీవో జారీ చేసింది. తరువాత ఆ జీవో రద్దు చేస్తూ, ధరను 65% నుంచి 70% తగ్గిస్తూ మరొక జీవో తీసుకు వచ్చింది. చివరకు ముఖ్యమంత్రి ఆ ధరను 65% తగ్గించారు.

ఈ టెండర్లలో కేవలం మూడే కంపెనీలు పాల్గొనేటట్లు చేసి, వాటిని కూడా ముఖ్యమంత్రి ఒక రింగ్ లా తయారయ్యేలా ఒప్పించారు. బెరైటీస్ కనీస ధరను ఈ విధంగా తగ్గించడం వల్ల ఈ కంపెనీలు దాదాపు రూ. 280 కోట్ల మేరకు లాభపడ్డాయని, అందులో 50% అంటే రూ. 140 కోట్లు ప్రభుత్వ పెద్దలకు చేరాయని సమాచారం.

## బెరైటీస్ వెలికితీతలో అవినీతి

అధికారంలోకి రాగానే చంద్రబాబు ప్రభుత్వం ఉన్న బెరైటీస్ ఖనిజ తవ్వకం టెండర్లను రద్దు చేసింది. అప్పటి వరకూ ఉన్న వీఎల్సీ అండ్ ఎస్సీ కంపెనీని తొలగించి ఆ కాంట్రాక్టును చెన్నైకి చెందిన త్రివేణి ఎర్త్ మూవర్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ కు అప్పగించింది. కొద్ది నెలలకే, చంద్రబాబు ఆ టెండర్ విలువను అమాంతం పెంచేసి,

### GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH ABSTRACT

APMDC Limited - Sale of Barytes - Re-invitation of Global Tender for sale of Barytes with certain modifications to the terms in G.O.Rt.No.22, Industries & Commerce (M.III) Dept., dt. 27.01.2015 - Orders - Issued.

INDUSTRIES AND COMMERCE (MINES.III) DEPARTMENT

G.O.RT.No. 163

Dated: 04.05.2015.  
Read the following :-

The base price shall be in the range of 70-75% of the FoB (International Market Price), Chennai.

The base price shall be in the range of 65-70% of FoB price in the international market.

బేసిక్ ధరలు తగ్గిస్తూ జారీ చేసిన జీవో

త్రివేణి సంస్థకే మళ్ళీ అప్పగించారు.

ఈ టెండర్ ఆ కంపెనీకి రావడానికి టెండర్ నిబంధనలను దానికి అనుగుణంగా రూపొందించారు. ఫలితంగా ఈ టెండర్లో రెండు సంస్థలు పాల్గొని, ఆ రెండు ఒక అవగాహనకు వచ్చాయి. రెండూ అధిక ధరకు టెండర్ కోట్ చేశాయి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం టెండర్లను రద్దు చేయకుండా త్రివేణి ఎర్త్ మూవర్స్ కే కట్టబెట్టింది.

మొత్తానికి ఈ విధంగా వీఎల్సీ అండ్ ఎస్సీ కంపెనీకి ఉన్న టెండరును రద్దు చేసి, దాన్ని కొద్ది కాలానికి త్రివేణి ఎర్త్ మూవర్స్ కి అప్పగించి, మళ్ళీ అదే సంస్థకు అధికధరకు కాంట్రాక్టును ఇవ్వడం ద్వారా చంద్రబాబు ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ఖనిజాభివృద్ధి సంస్థను రూ. 531 కోట్ల మేరకు దెబ్బ తీశారు. ఆయన మాత్రం రూ. 250 కోట్లు జేబులో వేసుకున్నారు.

# రూ. 200 కోట్లు విదేశీ బొగ్గును మింగేశారు...

బొగ్గు కొనుగోళ్లలో జరిగిన అవకతవకల విలువ రూ. 500 కోట్లు  
చేతులు మాలిన ముడుపులు రూ. 200 కోట్లు

Government of India, Ministry of Finance  
DIRECTORATE OF REVENUE INTELLIGENCE  
Mumbai Zonal Unit  
13, Sir Vithaldas Thakersey Marg, Opp. Patkar Hall,  
New Marine Lines, Mumbai – 400 020.

Tel. # 22050191/ 22050192 Fax # 22010323

**SUMMONS UNDER SECTION - 108 OF THE CUSTOMS ACT. 1962**

File No. DRI/MZU/E/INT-165/2014  
BY FAX : 040-23499989 / 39839604

Date : 30.01.2015  
SR. NO. 03/2015

To,  
The Chief Engineer, Coal & Commercial  
3<sup>rd</sup> Floor, Vidyut Saudha,  
APGENCO,  
Hyderabad 500082.



Whereas, I, Rupesh Manore, Senior Intelligence Officer (SIO), Directorate of Revenue Intelligence (DRI), Mumbai Zonal Unit (MZU), Mumbai, am making inquiry in connection with import of COAL by M/s.M.S.T.C and further supply to APGENCO

విదేశీ బొగ్గు కొనుగోళ్ల అవకతవకలపై విచారణకు హాజరుకావాలని  
కేంద్ర రెవెన్యూ ఇంటెలిజెన్స్ డైరెక్టరేట్ ఇచ్చిన సమన్లు

ఏపీ జెన్కో విదేశీ బొగ్గు కొనుగోలులో రూ. 500 కోట్లకు పైగా ప్రజాధనం దుర్వినియోగమయ్యింది. దీనిపై హైకోర్టులో పిల్ కూడా దాఖలైంది. ధర్మల్ విద్యుత్ ప్రాజెక్టులకు విదేశీ బొగ్గు కొనేందుకు 2013 మే 6న కేంద్ర ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలైన పీకాసీ లిమిటెడ్, ఎంఎస్టీసీ లిమిటెడ్తో జెన్కో ఒప్పందాలు చేసుకుంది. కాంట్రాక్టు గడువు ఆరు నెలలే అయినా 2015 వరకూ ఈ కొనుగోళ్ళు జరిగాయి. తెరమీద ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలే ఉన్నా, సబ్ కాంట్రాక్టర్ల ముసుగులో కోల్ మాఫియా చక్రం తిప్పింది. అందుకే కాంట్రాక్టు సమయంలో 12 లక్షల టన్నుల బొగ్గు కొంటే, కాంట్రాక్టు ముగిసిన తర్వాత ఇంతకన్నా ఎక్కువగా 19.25 లక్షల టన్నులు కొనుగోళ్లు జరిగాయి. కాంట్రాక్టు సమయంలో అంతర్జాతీయ మార్కెట్లో టన్ను బొగ్గు ధర 69.15 డాలర్లు ఉంది. సముద్ర రవాణా ఛార్జీలు (11 డాలర్లు) కలుపుకుంటే

టన్ను 80.15 డాలర్లు అవుతుంది. 2015 మార్చి నాటికి బొగ్గు ధర టన్నుకు 52.40 డాలర్లకు పడిపోయింది. రవాణా ఛార్జీలతో కలిపి (7.23 డాలర్లు) 59.63 డాలర్లు అవుతుంది. ఈ లెక్కన ఏపీ జెన్కో టన్నుకు 20.55 డాలర్లు అధికంగా చెల్లించింది. 19.25 లక్షల టన్నులకు ఏపీ జెన్కో అదనంగా రూ. 246 కోట్లు చెల్లించాల్సి వచ్చింది. కృష్ణపట్నం పోర్టు నుంచి ధర్మల్ ప్రాజెక్టుకు చేర్చడం కాంట్రాక్టర్ల బాధ్యత. అయినా ఈ ఛార్జీలనూ చెల్లించారు. దీనికి మొదటి కాంట్రాక్టు సమయంలో రూ. 100 కోట్లు, కాంట్రాక్టు తీరిన తర్వాత రూ. 200 కోట్లు హ్యూండ్లింగ్ ఛార్జీల పేరుతో చెల్లించారు. ఇలా మొత్తం రూ. 546 కోట్లు ఏపీ జెన్కో సొమ్ము ఖర్చు చేశారనేది ఆరోపణ. ఇందులో ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబునాయుడుకు భారీగా ముడుపులు వెళ్ళాయి.

# చెన్నంపల్లి కోటలో 'సర్కార్ దొంగలు'

కోటలో గుప్తనిధుల వేట.. కర్నూలు జిల్లాలో తీవ్ర కలకలం.. ప్రైవేటు ఏజెన్సీకి సీఎంఓ నుంచి అనుమతులు

గుప్త నిధుల కోసం ఓ చారిత్రక కట్టడంలో అక్రమ తవ్వకాలు జరిపారు. పురాతన కట్టడాల వద్ద తవ్వకాలు జరిపేటప్పుడు పురావస్తు శాఖకు సమాచారం ఇవ్వాలన్న సంగతినీ పక్కన పెట్టేశారు. నిధులున్నాయి.. తవ్వకుంటాం అని ఓ ప్రైవేటు ఏజెన్సీ అడగగానే ముఖ్యమంత్రి కార్యాలయం (సీఎంఓ) అనుమతించే సింది. లిఖితపూర్వకమైన ఆదేశాలేవీ లేవు. కేవలం మౌఖిక ఆదేశాలే. దీనిపై ఆర్డీవో ఒకమాట చెబుతుండగా కలెక్టర్ మరోమాట చెబుతున్నారు. ఈ అక్రమ తవ్వకాల వెనక అధికారపార్టీకి చెందిన పెద్దల హస్తం ఉంది. గ్రామస్తులు గొడవచేయడంతో తూతూమంత్రంగా గ్రామ సభ నిర్వహించి మమ అనిపించారు. అయితే తవ్వకాలు మాత్రం ఆపలేదు. ఇంతకీ ఈ కోట ఎక్కడుండా అనుకుంటున్నారా.. కర్నూలు జిల్లా తుగ్గలి మండలం లోని చెన్నంపల్లి కోట ఇది. 2017 డిసెంబర్ 13 నుంచి ఇక్కడ తవ్వకాలు జరుగుతున్నాయి. చెన్నంపల్లి కోటలో భారీగా నిధి నిక్షేపాలున్నాయన్న ప్రచారం ఇప్పటిది కాదు. గతంలో పలువురు ప్రైవేటు వ్యక్తులు రహస్యంగా తవ్వకాలు జరిపేందుకు ప్రయత్నించారు. పదేళ్లుగా కొందరు స్థానికుల సాయంతో తవ్వకాలకు ప్రయత్నిస్తూనే వచ్చారు.

## ప్రైవేటు ఏజెన్సీకి సీఎంఓ అనుమతి

ప్రస్తుతం తవ్వకాలు చేపడతామని సీఎంఓకు ఒక ప్రైవేటు ఏజెన్సీ దరఖాస్తు చేసుకోగా అనుమతిస్తూ జిల్లా యంత్రాంగానికి సీఎంఓ నుంచి ఆదేశాలు వచ్చేశాయి.. అయితే మౌఖిక ఆదేశాలతోనే అధికారులు తవ్వకాలు ప్రారంభించారు. ఈ విషయాన్ని స్వయంగా కలెక్టర్ ఒప్పుకోవడం గమనార్హం. మరోవైపు తవ్వకాలు చేపట్టే ముందు అధికారులు కనీసం గ్రామసభ కూడా నిర్వహించలేదు. మొదటి రోజు (డిసెంబర్ 13) ఏకపక్షంగా తవ్వకాలకు పూనుకున్నారు. దీనిపై గ్రామస్తులు అభ్యంతరాలు తెలిపి తవ్వకాలను అడ్డుకోవడంతో రెండోరోజు గ్రామసభ పెట్టారు. ఇందులోనూ ప్రజల అభిప్రాయాలు తెలుసుకునే ప్రయత్నం చేయలేదు. అనుమతులు చూపాలంటూ అధికారులను గ్రామస్తులు, వైఎస్సార్సీపీ, సీపీఐ నాయకులు నిలదీసినా ఖాతరు చేయకుండా.. 'కమిటీ పర్యవేక్షణ' పేరిట పనులు కొనసాగించారు. ఇక కోట కేంద్ర, రాష్ట్ర పురావస్తు శాఖల పరిధిలో లేనప్పటికీ ఇటువంటి ప్రాంతాల్లో తవ్వకాలు జరిపేటప్పుడు రెవెన్యూ, మైనింగ్ తోపాటు పురావస్తు శాఖ సిబ్బంది కూడా అక్కడ ఉండాలి. అయితే.. ఈ కోట విషయంలో మైనింగ్, రెవెన్యూ అధికారులే ఉంటున్నారు. పురావస్తు శాఖకు సమాచారాన్ని

కూడా జిల్లా యంత్రాంగం ఇవ్వకుండా తవ్వకాలు ప్రారంభించారు. ఇక తవ్వకాలు చేపట్టరాదంటూ గ్రామస్తులు ఆందోళనకు దిగడంతో కొద్దిమందిని కమిటీలో నియమించారు.

## మౌఖిక ఆదేశాల మేరకేనన్న కలెక్టర్

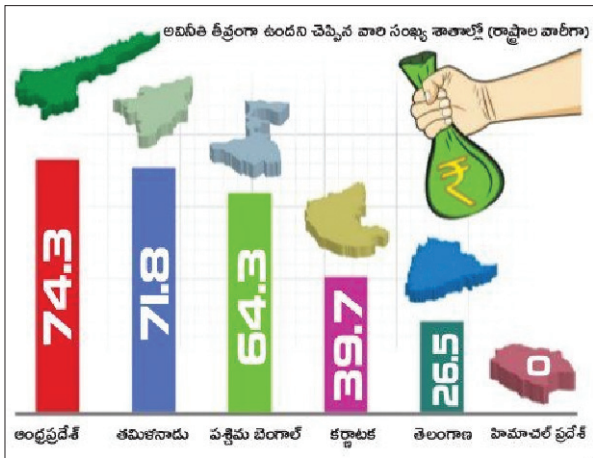
చెన్నంపల్లి కోటలో అధికారులు చేపడుతున్న తవ్వకాల వ్యవహారం మొదటినుంచి అనుమానాలను రేకెత్తిస్తోంది. తవ్వకాలు చేపట్టే సమయంలో గ్రామస్తులు నిలదీసినప్పుడు అన్ని అనుమతులు ఉన్నాయని ఆదోని ఆర్డీఓ ఓబులేసు చెప్పారు. ప్రతిపక్ష వైఎస్సార్ కాంగ్రెస్ పార్టీ నేతలు చెన్నంపల్లి కోటను సందర్శించి.. అధికారులను నిలదీయగా తవ్వకాలకు అనుమతులు ఉన్నాయంటూ చెప్పిన ఆర్డీఓ.. ఆ పత్రాలు చూపమంటే మాత్రం పట్టించుకోలేదు. ఇదే విషయమై కలెక్టర్ సత్యనారాయణను వైఎస్సార్సీపీ బృందం 2017 డిసెంబర్ 18న కలసి ప్రశ్నించగా.. మౌఖిక ఆదేశాలతోనే తవ్వకాలు చేపడుతున్నామని వెల్లడించారు. అక్కడ పురావస్తు శాఖ సిబ్బంది లేరని అంగీకరించారు. తవ్వకాల విషయాన్ని పురావస్తు శాఖ దృష్టికి తీసుకెళ్తామని వైఎస్సార్సీపీ బందానికి హామీ ఇచ్చారు. ఈ విధంగా లిఖితపూర్వక ఆదేశాలు ఉన్నాయని ఒకసారి, లేవని మరోసారి అధికారులు పేర్కొనడం గమనార్హం. ఈ మొత్తం వ్యవహారంలో సదరు ప్రైవేటు సంస్థ వెనుక అధికార పార్టీ నేతల హస్తం ఉందన్న ఆరోపణలకు రాత్రి సమయాల్లో కూడా తవ్వకాలు చేపడుతుండటం బలం చేకూరుస్తోంది.

## ఇదీ చెన్నంపల్లి కోట చరిత్ర..

గోల్కొండ సుల్తాన్, పోర్చుగీసు వారు ఏకమై దాడులు చేస్తున్న నేపథ్యంలో 1584-1614 మధ్య విజయనగర రాజులు గుత్తి కోటను వదిలి.. అక్కడున్న సంపద, ఆయుధాలను ఓ రహస్య కోటకు తరలించినట్లు చరిత్ర చెబుతోంది. గుత్తి కోటకు సమీపంలో ఉన్న స్వర్ణగిరి (ఇప్పటి జొన్నగిరి) మీదుగా చెన్నంపల్లి కోటకు చేరుకునే విధంగా సారంగ మార్గాన్ని తవ్వించారు. చెన్నంపల్లిలో వంద ఎకరాలకు పైగా విస్తీర్ణంలో పెద్ద కోటను ఏర్పాటుచేశారు. విజయనగర రాజులు ఆదోని, రాయచూరు, గుత్తి, బళ్లారి తదితర కోటల్లో వజ్ర వైఘాతాలు, అపార సంపదను భద్రపరిచారని, ఇలా భద్రపరిచిన వాటిలో చెన్నంపల్లి కోట కూడా ఒకటి అంటున్నారు. ఈ కోటలో విజయనగర పాలనకు సంబంధించిన శిలా శాసనాలు, దేవతా విగ్రహాలు కనిపించడం అందుకు ఊతమిస్తోంది.

# అవినీతిలో ఏపీ నెంబర్ వన్...

## ఎన్సీఏఈఆర్ సంస్థ సర్వేలో నిర్ధారణ



చంద్రబాబు పాలనలో అవినీతి పూర్తిగా వ్యవస్థీకృతమైంది. ప్రభుత్వమే అవినీతిని ప్రోత్సహించని విభాగం కానీ, ప్రక్రియ కానీ లేవు. ఈ విషయాన్ని నేషనల్ కౌన్సిల్ ఫర్ అప్లైడ్ ఎకనమిక్ రీసెర్చ్ (ఎన్సీఏఈఆర్), సెంటర్ ఫర్ మీడియా స్టడీస్ (సీఎంఎస్) వంటి సంస్థలు తమ సర్వేల్లో ఈ విషయాన్ని స్పష్టం చేస్తున్నాయి. ఎన్సీఏఈఆర్ విడుదల చేసిన స్టేట్ ఇన్వెస్ట్మెంట్ పొటిన్షియల్ ఇండెక్స్ 2016 నివేదిక ఆంధ్ర ప్రదేశ్ అవినీతిలో మొదటి స్థానంలో ఉందని పేర్కొనగా, సీఎంఎస్ కరప్షన్ స్టడీ 2017 సంవత్సరానికి ఆంధ్రప్రదేశ్ రెండవ స్థానాన్ని ఇచ్చింది. అధికారంలోకి వచ్చిన వెంటనే ప్రభుత్వం లక్షన్నర కోట్ల రూపాయల దోపిడీకి పాల్పండిన ప్రతిపక్ష వైసీపీ ఆరోపణలను ఈ సర్వేలు నిర్ధారించినట్లుయ్యింది.

ఎన్సీఏఈఆర్ సర్వేలో ఆంధ్ర ప్రదేశ్లో అవినీతి తీవ్ర సమస్యగా ఉందని 74.3 శాతం మంది ప్రజలు చెప్పగా, 17.1 శాతం మంది ఒక మోస్తరుగా ఉందని, మిగిలిన 8.6 శాతం మంది అసలు అవినీతి సమస్యే లేదని చెప్పారు. ఈ సర్వేల ఫలితంగా ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు నాయుడు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ అవినీతి, అభివృద్ధి రెండింటిలోనూ ప్రథమ స్థానంలోనే ఉందని సమర్థించుకోవాల్సి వచ్చింది. వాస్తవమేమిటంటే తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలోకి రాగానే అవినీతికి గేట్లు తెరిచింది.

సీఎంఎస్ 2017 సర్వేలో అవినీతిలో ఆంధ్రప్రదేశ్ కి రెండో స్థానం రాగా, 2018 సర్వేలో నాల్గవ స్థానంలో నిలిచింది. రాష్ట్రంలో అవినీతి ఆ మాత్రం తగ్గుముఖం పట్టడానికి ఎన్నికలు దగ్గర పడడమే ప్రధాన కారణం. అంతకు ముందు బహిరంగంగా కుంభకోణాలు చేస్తోన్న



భారత దేశంలోని వివిధ రాష్ట్రాలలో పెట్టుబడులకు అనుకూలమైన పరిస్థితులు, అవినీతిపై ఎన్సీఏఈఆర్ జరిపిన సర్వే నివేదిక

చంద్రబాబు ప్రభుత్వం ఇప్పుడు కొంత గోప్యతను పాటిస్తోంది. ఎలాగూ చంద్రబాబు భజన మీడియా ఎప్పటికప్పుడు అవినీతిని కప్పిపుచ్చే ప్రయత్నం చేస్తూనే ఉంది. అంతేగాక కేంద్ర ఆర్థిక మంత్రిత్వ శాఖ కింద పని చేసే డిపార్ట్మెంట్ ఆఫ్ ఇండస్ట్రియల్ పాలసీ అండ్ ప్రమోషన్ వద్ద ఉండే గణాంకాల్లో తన పరిస్థితి మెరుగ్గా ఉండేలా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చూసుకోవడం కూడా అవినీతి ర్యాంకు కొంత మెరుగుపడడానికి గల కారణం. అయితే, క్షేత్రస్థాయిలో అవినీతి మాత్రం తగ్గడం లేదు. తనకు మళ్ళీ అవకాశం ఇస్తే చంద్రబాబు రాష్ట్రంలో మిగిలిన వనరులను కూడా దోచేస్తాడనడంలో ఎలాంటి సందేహంకూ లేదు.

**ఎన్సీఏఈఆర్**  
దేశ ఆర్థిక విధానాల అమలు, వాటి ఫలితాలపై నిరంతర అధ్యయనం చెయ్యడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసిన సంస్థ ఇది. 1956లో ప్రారంభమైన ఈ సంస్థ 2016లో 60 సంవత్సరాలు పూర్తి చేసుకొంది. అనేక ప్రభుత్వ ప్రవేటు సంస్థలు ఇందులో భాగస్వాములుగా ఉన్నాయి. జాతీయంగానూ, అంతర్జాతీయంగానూ వివిధ రంగాలపై అధ్యయనాలు చెయ్యడం, సెమినార్లు నిర్వహించడం, నివేదికలు రూపొందించడం ఈ సంస్థ విధుల్లో భాగాలు.

**సీఎమ్ఎస్**  
సెంటర్ ఫర్ మీడియా స్టడీస్ (సీఎమ్ఎస్) ఢిల్లీ కేంద్రంగా పని చేసే ఒక స్వచ్ఛంద సంస్థ. ఈ సంస్థ జర్నలిజం విద్య, సామాజిక పరిశోధనా రంగాలలో తనదైన ముద్రను వేసింది. ప్రస్తుతం ఈ సంస్థ వెలువరిస్తోన్న రాష్ట్రాల అవినీతి సూచీ బాగా ప్రసిద్ధి పొందింది.

# రాష్ట్రంలో ఎల్లో ట్యాక్స్

రైల్వే కాంట్రాక్టు కంపెనీని రూ.5 కోట్లు డిమాండ్ చేసిన టీడీపీ ఎమ్మెల్యే



విలేకరుల సమావేశంలో మాట్లాడుతున్న రైల్వే కాంట్రాక్టు కంపెనీ సెక్రటరీ కల్వేష్ దేశాయ్, ఇతర ప్రతినిధులు



రైల్వే లైన్ పరిశీలనకు వెళ్లిన వెంకటగిరి ఎమ్మెల్యే కరుగొండ రామకృష్ణ

గూడ్స్ అండ్ సర్వీస్ టాక్స్ (జీఎస్టీ) లాగే రాష్ట్రంలో ఎల్లో ట్యాక్స్ కూడా అమలవుతోంది. మంత్రులు, ఎంపీలు, ఎమ్మెల్యేలు బెదిరించి వసూలు చేస్తున్న పన్ను ఇది. తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన ఓ ఎమ్మెల్యే గుజరాత్ రైల్వే కంపెనీని బెదిరించినట్లుగా వెల్లడించే ఆడియో టేపులు బయటపడ్డాయి. నెల్లూరు జిల్లా ఓబులవారిపల్లి - కృష్ణపట్నం రైల్వే లైన్ నిర్మాణం పనులు చేస్తున్న గుజరాత్ కు చెందిన మాంటికార్లో కంపెనీ ప్రతినిధులను నెల్లూరు జిల్లా వెంకటగిరి టీడీపీ ఎమ్మెల్యే కరుగొండ రామకృష్ణ రూ. 5 కోట్లు ఇవ్వాలని బెదిరించారు. ఆ కంపెనీ సెక్రటరీ కల్వేష్ దేశాయ్ ఇతర అధికారులతో కలసి నెల్లూరులో ఏర్పాటు చేసిన విలేకరుల సమావేశంలో ఎమ్మెల్యే బెదిరింపులు, దౌర్జన్యాలను బయటపెట్టారు. తమ సైట్ మేనేజర్ రామును ఎమ్మెల్యే ఫోన్లో బెదిరించిన ఆడియో సీడిలను మీడియాకు అందించారు. రూ.183 కోట్ల పనిలో 5 శాతం కానీ, లేదా రూ.5 కోట్లు కానీ పర్సంటేజీ కింద ఇవ్వాలని ఎమ్మెల్యే రామకృష్ణ తమ మీద వత్తిడి తెస్తున్నారని కల్వేష్ దేశాయ్ వెల్లడించారు.

2014లో కేంద్ర ప్రభుత్వం వైఎస్సార్ జిల్లా ఓబులవారి పల్లి నుంచి కృష్ణపట్నం వరకు రైల్వే లైన్ నిర్మించేందుకు గ్రీన్ సిగ్నల్

ఇచ్చింది.

- ☛ ఈ పనులు దక్కించుకున్న మాంటికార్లో సంస్థ 2014 డిసెంబర్ లో నిర్మాణ పనులు ప్రారంభించింది. దాదాపు 80 శాతం పనులు పూర్తి చేసింది.
- ☛ వెంకటగిరి నియోజకవర్గం పరిధిలో జరుగుతున్న రూ.183 కోట్ల విలువ చేసే పనుల్లో తనకు రూ.5 కోట్లు కమిషన్ గా ఇవ్వాలని ఎమ్మెల్యే రామకృష్ణ అధికారుల మీద ఒత్తిడి చేస్తున్నారు.
- ☛ వారు పట్టించుకోకపోవడంతో 2016 ఫిబ్రవరిలో తన అనుచరులను పంపి కంపెనీ అధికారులు, ఉద్యోగులు, కూలీలను బెదిరించారు.
- ☛ సీఎంతో చెప్పుకున్నా తనకు భయం లేదని, అవసరమైతే తానే నేరుగా సీఎంతో మాట్లాడతానని కాంట్రాక్టర్లను బెదరగొట్టారు.
- ☛ సైట్ ఇంజనీర్లు రాము, భాస్కరరావుకు ఫోన్లు చేసి 'మిమ్మల్ని నరికేయిస్తా.. మీ సామాన్లన్నీ తగులబెట్టిస్తా.. నన్ను కలవకుండా పనులెలా చేస్తారో నేనూ చూస్తా..' అని బెదిరించారు.



# రెండెకరాల నుంచి లక్షల కోట్లకు...

## చంద్రబాబు నాయుడు అవినీతి ప్రస్థానం

చంద్రబాబు నాయుడు ఒక దిగువ మధ్య తరగతికి చెందిన వ్యక్తి. ఆయనకు కుటుంబ వారసత్వంగా వచ్చిన ఆస్తి కేవలం రెండెకరాల భూమి మాత్రమే. ఆయన యూనివర్సిటీ రోజుల నుంచి పూర్తికాలం రాజకీయాలలో ఉన్నారు. 1978లో తొలిసారి ఎమ్మెల్యేగా ఎన్నికయ్యారు. ఆ రోజు నుంచి ఇప్పటివరకూ ఆయనకు తన భూమి మీద వచ్చే కొంత మొత్తం తప్పించి, వేరే ఆదాయ మార్గమంటూ లేదు. అయినా చంద్రబాబు విపరీతంగా ఆస్తులు పోగేశారు. ఈ రోజు ఆయన వేల కోట్ల రూపాయల విలువైన కంపెనీకి యజమాని. ఇదంతా ఎలా చేయగలిగారనేది ఇప్పటికీ రహస్యమే. చంద్రబాబుకు ఇంత సొమ్ము ఎక్కడి నుంచి వచ్చిందనే విషయం ఆయన వివిధ సమయాలలో ప్రకటించిన ఆస్తుల జాబితాలను చూస్తే కొంత అర్థం అవుతుంది.

### 1978 నుంచి చంద్రబాబు

#### నిర్వహించిన పదవులు...

- చిత్తూరు జిల్లాలోని చంద్రగిరి నియోజకవర్గం నుంచి 1978లో కాంగ్రెస్ పార్టీ తరపున ఎమ్మెల్యేగా గెలుపొందారు. అప్పట్లో ఆయన నెలవారీ వేతనం కేవలం రూ.350.
- 1980 డిసెంబర్ నుంచి 1981 ఫిబ్రవరి వరకు పశు సంవర్ధక శాఖ మంత్రిగా పనిచేశారు.
- 1981 ఫిబ్రవరి నుంచి 1982 ఫిబ్రవరి వరకు సినిమాటోగ్రఫీ మంత్రిగా వ్యవహరించారు.
- 1982 ఫిబ్రవరి 1983 జనవరి వరకు మూడు మంత్రిత్వ శాఖలను నిర్వహించారు. భూగర్భ జల వనరులు, చిన్ననీటి పారుదల, సాంకేతిక విద్యా శాఖమంత్రిగా పనిచేశారు. అప్పట్లో మంత్రిగా ఆయన నెలవారీ వేతనం రూ.2,500.

1983 ఎన్నికల్లో చంద్రబాబు ఓడిపోయారు. అప్పుడు ఆయన ఆదాయ మార్గాలను పరిశీలిస్తే.. ఆదాయం రూ.లక్షకు మించే అవకాశం లేదు. రాష్ట్ర హైకోర్టుకు 1998లో చంద్రబాబు సమర్పించిన అఫిడవిట్ ప్రకారం... 1983 నుంచి 1989 వరకు ఆయన వార్షికాదాయం రూ.36,000 మాత్రమే. అంటే ఈ



ఆరేళ్లలో ఆయన ఆదాయం రూ.2,16,000 మాత్రమే.

### హెరిటేజ్ తో దశ తిరిగింది

చంద్రబాబు 1992లో హెరిటేజ్ ఫుడ్స్ (ఇండియా) లిమిటెడ్ అనే కంపెనీని ప్రమోట్ చేశారు. 1983 నుంచి 1998 వరకు తాను ఎలాంటి పారిశ్రామిక, వ్యాపార కార్యకలాపాల్లో పాల్గొనలేదని 2004 అక్టోబర్ 10న హెరిటేజ్ సంస్థ ప్రాస్పెక్టస్ లో ఆయన పేర్కొన్నారు. అంటే 1983 నుంచి 1998 వరకు ఆయనకు వ్యవసాయాదాయం మినహా మరో ఆదాయం లేదని అర్థమవుతోంది. 1992లో చంద్రబాబు నాయుడు ప్రమోట్ చేసిన హెరిటేజ్ ఫుడ్స్ (ఇండియా) లిమిటెడ్ ఇప్పుడు వేల కోట్ల రూపాయల విలువైన సంస్థగా మారింది. ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణ, కేరళ, తమిళనాడు, కర్ణాటక రాష్ట్రాల్లో కార్యకలాపాలు సాగిస్తోంది. మహారాష్ట్రలో పాటు ఢిల్లీకి కూడా విస్తరించింది. చంద్రబాబు అధికారంలో ఉన్నప్పుడే హెరిటేజ్ కు లాభాలు భారీగా పెరగడం, అధికారంలో లేనప్పుడు తగ్గుముఖం పట్టడం గమనార్హం. చంద్రబాబు పారదర్శకతా ప్రమాణాలు ఎంత గొప్పవంటే ప్రభుత్వ కాంట్రాక్టులన్నీ ఎలాంటి టెండర్లు లేకుండానే హెరిటేజ్ కంపెనీకి దక్కుతుంటాయి. అన్ని ప్రభుత్వ పథకాలకు సహకార డెయిరీలకు ఏ మాత్రం అవకాశం

ఇవ్వకుండా హెరిటేజ్ ఉత్పత్తులను అధిక ధరలకు కొనుగోలు చేస్తుండటం పరిపాటిగా మారింది. 'చంద్రన్న మజ్జిగ పథకం' ఇందుకు చక్కని ఉదాహరణ.

హెరిటేజ్ లాభాలు పూర్తిగా చంద్రబాబు రాజకీయ ప్రాభవంతో ముడిపడి ఉండటం గమనార్హం. 2004-2005లో హెరిటేజ్ ఫుడ్స్ రూ.17 కోట్లు ఆర్జించింది. 2004లో ఆయన అధికారం కోల్పోయారు. 2005-2006లో రూ.10 కోట్ల ఆదాయం వచ్చినట్లు ఆ సంస్థ ప్రకటించింది. 2007-2008లో హెరిటేజ్ ఆదాయం రూ.1.7 కోట్లకు పరిమితమైంది. అప్పటినుంచి చాలాకాలంపాటు సంస్థ నష్టాలనే చవిచూసింది. 2009-2010లో రూ.35 కోట్ల నష్టాల్లో ఉన్నట్లు హెరిటేజ్ ప్రకటించింది. అయితే 2013లో ఆ సంస్థ దశ తిరిగింది. అప్పట్లో మైనార్టీలో ఉన్న కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి ప్రభుత్వానికి అన్నివిధాలా సహకరించినందుకే చంద్రబాబు సంస్థ లాభాలబాట పట్టినట్లు ఆరోపణలు వచ్చాయి. శాసనసభలో అవిశ్వాస తీర్మానం సమయంలో కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి ప్రభుత్వాన్ని కాపాడేందుకు ప్రతిపక్ష నేత చంద్రబాబు తన పార్టీ సభ్యులకు వివే కూడా జారీ చేశారు. నిజానికి 294 మంది సభ్యులున్న అసెంబ్లీలో ప్రభుత్వం నిలబడాలంటే 148 మంది సభ్యుల మద్దతు అవసరం. సీఎం కిరణ్ కుమార్ రెడ్డికి 146 మంది సభ్యుల మద్దతే ఉంది. చంద్రబాబు సహకారంతో ఆయన అవిశ్వాస పరీక్షలో నెగ్గారు. ఫలితంగా చంద్రబాబు కంపెనీ హెరిటేజ్ 2014-2015 నాటికి రూ.45 కోట్ల లాభాలు సాధించింది. చంద్రబాబు తన అధికారబలంతో భారీగా ఆస్తులను సంపాదించుకుంటున్నట్లు దీన్ని బట్టి స్పష్టమవుతోంది.

### అంతులేని అక్రమాస్తులు

చంద్రబాబు ఆదాయ వనరులు పరిమితమే. ఆయన తనకు పిల్లనిచ్చిన మామ ఎన్టీఆర్ నుంచి ఎలాంటి ఆస్తులు పొందలేదు. హెరిటేజ్ ఫుడ్స్ సంస్థ కూడా చాలాకాలం పాటు నష్టాల్లోనే కొనసాగింది. అయినా చంద్రబాబు సంపద మాత్రం అంతకంతకూ పెరుగుతూ పోయింది. చంద్రబాబు తన రాజకీయ జీవితంలో వివిధ దశల్లో ప్రకటించిన ఆస్తుల వివరాలివీ...

- చంద్రబాబు నాయుడు 1985లో నెల్లూరు జిల్లాలో 65 ఎకరాల భూమిని కొనేశారు. అప్పట్లో ఆయన ఎలాంటి వ్యాపారాలు చేయలేదు. వ్యవసాయ ఆదాయంపైనే ఆధారపడేవారు.



1999 అసెంబ్లీ ఎన్నికల సందర్భంగా చంద్రబాబు నాయుడు తన కుటుంబం మొత్తం ఆస్తులు వెల్లడించిన వార్తల క్లిప్పింగ్. తన మొత్తం ఆస్తులు రూ. 4 కోట్లకా ఆయన ప్రకటించారు.

- 1985లోనే నెల్లూరు జిల్లాలోనే మరో 250 ఎకరాలు సొంతం చేసుకున్నారు. ఇందులో ప్రభుత్వ భూములు, అసైన్డ్ భూములు కూడా ఉండటం గమనార్హం.
- 1983 నుంచి 1989 వరకు బాబు వ్యాపారాలేవీ చేయలేదు. తనకు రూ.7.83 కోట్ల విలువైన ఆస్తులు ఉన్నట్లు 1999లో ఆయన ప్రకటించారు. 1983 నుంచి 1989వరకు చంద్రబాబుకు వ్యవసాయంపై వచ్చిన ఆదాయం ఏడాదికి రూ.36,000. హెరిటేజ్ ఫుడ్స్ డైరెక్టర్ గా నెలవారీ వేతనం

రూ.20 వేలు మాత్రమే. బాబు ప్రకటించినదాన్ని బట్టి ఆయన ఆస్తులు 1999 నాటికి రూ.7.83 కోట్లకు చేరాయి. అంటే తక్కువ ఆదాయంతో ఆస్తులు ఎక్కువగా ఎలా పెరిగాయో దేవుడికే తెలియాలి.

- చంద్రబాబు తల్లి అమ్మమ్మకు కేవలం రెండేకరాల భూమి ఉంది. అయితే ఆమె 2000 సంవత్సరంలో హైదరాబాద్ మదీనాగూడ సర్వేనంబర్ 59లో 5 ఎకరాల భూమి కొనుగోలు చేశారు. బంజారాహిల్స్ లో 1,135 చదరపు గజాల ప్లాట్ కొనేశారు. ఈ రెండు ఆస్తులను రూ.40 లక్షలకే కొనుగోలు చేయడం గమనార్హం. ఏడాది తర్వాత ఈ రెండింటినీ తన మనవడు(చంద్రబాబు తనయుడు) లోకేశ్ పేరిట బదిలీ చేశారు.
- హైదరాబాద్ కొండాపూర్ లో ఐటీ కంపెనీల కోసం ఉద్దేశించిన 600 ఎకరాల నుంచి చంద్రబాబు తన బినామీ కంపెనీ దివ్యశ్రీ సాఫ్ట్వేర్ రియల్టర్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ కు 7 ఎకరాలు కేటాయించారు.
- హైటెక్ సిటీ ఏర్పాటుపై చంద్రబాబు తన మనుషులకు ముందుగానే లీకులిచ్చేశారు. ఆ పరిసరాల్లో తక్కువ ధరకే భారీగా భూములు కొనిపించారు. దీనివల్ల అమాయక రైతులు, భూ యజమానులు దారుణంగా మోసపోయారు. ఏపీ నూతన రాజధాని అమరావతి విషయంలోనూ ఇదే సూత్రం అమలు చేశారు. బాబు మనుషులు వేలాది ఎకరాలను చవగ్గా దక్కించుకున్నారు. ఇప్పుడు వాటి విలువ రూ.కోట్లలోకి చేరింది భారత్తోపాటు విదేశాల్లోనూ చంద్రబాబుకు భారీగా ఆస్తులున్నట్లు ఇప్పటికే పలు మీడియా సంస్థలు వెల్లడించాయి. సింగపూర్, మలేసియా లాంటి దేశాల్లో బాబు విలువైన ఆస్తులను కూడబెట్టినట్లు పలు కథనాలు వెలువడ్డాయి. ఫక్తు రాజకీయ నాయకుడైన చంద్రబాబు తన ఆర్థిక ఎదుగుదలకు అధికార బలాన్నే ఆలంబనగా మార్చుకున్నారు. సాధారణ నేపథ్యం నుంచి వచ్చిన వ్యక్తి అవినీతి, అక్రమాల్లో ఆరితేరి, రూ.వేల కోట్లకు పడగెత్తారు.

**ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ విభజన తర్వాత జరిగిన ఎన్నికల్లో అధికారంలోకి వచ్చిన చంద్రబాబు నాయుడు గత నాలుగేళ్లకుపైగా తన విలాసాలు, విదేశీ ప్రయాణాలు, డాబుకోసం ప్రభుత్వ సొమ్మును మంచినీళ్లప్రాయంగా ఖర్చుచేశారు. అధికారంలోకి వచ్చినప్పటినుంచి ఇప్పటివరకూ అనేక అక్రమాలకు, అవకతవకలకు పాల్పడటం, బినామీల ద్వారా ఆస్తులు పెంచుకోవడం, అనేక రకాలుగా నిబంధనలు ఉల్లంఘించడం ద్వారా, తన అవినీతి సంపాదనను వేలకోట్ల రూపాయలనుంచి లక్షలకోట్ల రూపాయలకు పెంచుకున్నారు.**

201

**A. DETAILS OF MOVABLE ASSETS.**  
(Please fill in last name indicating the extent of joint ownership will also have to be given)

S.No	Description	Self	Spouse's Name(s)	Open Joint Name	Spouse's Name	Open Joint Name	Open Joint Name
10	Cash	Rs.33,400/-	Rs. 12,200/-	NIL	NIL	NIL	NIL
11	Deposits in Banks, Financial Institutions and Non-Banking Financial Companies	Rs.14,26,600/-	Rs. 14,26,600/-	NIL	NIL	NIL	NIL
12	Bonds, Debentures and Shares in Companies	NIL	Shares: LISTED COMPANIES: Heritage Foods (India) Pvt. Ltd. Face Value: 10/- Current Market Value as on 27/02/2004: Rs.18,89,32.08 US\$ 4.17 (Rs.58.95) Vijaya Bank Face Value: Rs.50/- Current Market Value as on 27/02/2004: Rs.2450 100(Rs.24.50) UNLISTED COMPANIES: First World Face Value: Rs. 100,000/- Heritage Finance LTD. Face Value: Rs. 1,00,000/- Megadad Finance Face Value: Rs. 2,00,000/- Heritage International Face Value: Rs. 1,00,000/- Heritage Agro Marine Face Value: Rs. 1,00,000/- Heritage Multi Teck Face Value: Rs. 1,00,000/- Heritage Agro marine Share application Money in Megadad Finance Rs. 1,50,000/-	NIL	NIL	NIL	

**GIFT DEED**

This deed is made and executed on the 10th day of October, 2001 at Hyderabad, A.P. by:

Be it known to all that I, Smt. N. Ammanamma W/o. L. N. Narayana Reddy, aged about 71 years, presently residing Hyderabad have this Twentieth day of December conveyed absolutely and transferred all interest of the immovable property mentioned in Schedule-A annexed hereto by way of gift out of natural love and affection to and in favour of Mr. N. L. Keshav grand son aged about 19 years, and S/o. N. Chandrababu Naidu Father I nor my heirs or legal representatives shall hereto have any claim or interest in the said property. Mr. N. L. Keshav holds the said property absolutely as full and absolute owner thereof. I have delivered the possession of property described in Schedule A to the said donee who has accepted the gift by taxid exclusive possession thereof.

In witness whereof I have executed this deed of gift which is irrevocable binding on me.

**SCHEDULE A**

1. The agricultural land located at Madinapeta in Sy.No. 1922 3B in the office of Joint Registrar, Ranga Reddy District bounded by:

NORTH : Part of Survey No.51  
SOUTH : Land in Survey No.44  
EAST : 30 ft. wide road out of which 15 ft. is left out of Sy.No.51. And 15 ft. left of Sy.No.43.  
WEST : Land in Sy.No.51 belonging to

**2009లో ఎన్నికల సంఘానికి ఇచ్చిన డిక్లరేషన్ లో చంద్రబాబు ఆస్తుల గురించి వివరిస్తున్న భాగం**

**చంద్రబాబు తల్లి అమ్మమ్మ నారా లోకేశ్ పేరిట ఇచ్చిన గిఫ్ట్ డీడ్**

192

**A. Details of Movable Assets:**

S.No	Description	Self	Spouse's Name(s), N. Bharganarasi	Dependent-1 Name(s)	Dependent-2 Name(s)	Dependent-3 Name(s)
10	Cash	27,674/-	14,500/-			
11	Deposits in Banks, Financial Institutions and Non-Banking Financial Companies	4,16,372/-	12,75,870/-	NIL	NIL	NIL
12	Bonds, Debentures and Shares in Companies	NIL	Shares: LISTED COMPANIES: Heritage Foods (India) Pvt. Ltd. Face Value:10/- Current Market Value:RS-(19,24,893.83)=16,38,15,805/- Vijaya Bank Face Value:100/- Market Value:84,425/- (1,00*84,25)=84,250/- UNLISTED COMPANIES: (Value as per Books) Heritage Finance 3,01,000/- Megadad Finance 22,42,900/- Heritage International 5,01,000/- A2ZE Multi Teck 2,00,000/- Heritage Agro marine 98,300/- Share application Money in Megadad Finance 91,900/-	NIL	NIL	NIL
13	Other Financial Instruments FBS, Postal Savings, LIC Policies, etc.	NBS 1000/-	NIL	NIL	NIL	NIL
14	Motor Vehicles (details of Make, etc.)	Ambassador 2,22,500/- (Original Value)	NIL	NIL	NIL	NIL
15	Jewellery (give details of Weight and value)	Gold: 995.70 Grams Current Market Value:8 Grams 8,180/- (995.70*8185.90) 8,471/- Precious Stones: Value 90,000/- Silver: 5 Kgs. Current Market Value per Kg: 11825/- (5*11825) 59,200/-	NIL	NIL	NIL	NIL
16	Other Assets, such as value of claims/interests	25,42,807/- (Advances to Third Parties)	NIL	NIL	NIL	NIL

**2004లో ఎన్నికల సంఘానికి ఇచ్చిన డిక్లరేషన్ లో చంద్రబాబు ఆస్తుల గురించి వివరిస్తున్న భాగం**

# 1995-2004 మధ్య కుంభకోణాలు

## చంద్రబాబు తొమ్మిదేళ్ల జమానా

చంద్రబాబునాయుడికి 1978లో కేవలం రెండేకరాల భూమి మాత్రమే ఉంది. ఈ రోజు ఆయన వేలకోట్ల రూపాయల విలువ చేసే హెరిటేజ్ సంస్థ అధినేత. ఆయన అధికారంలో ఉన్నప్పుడు ఇతర డెయిరీ కంపెనీలు నష్టాల పాలవగా హెరిటేజ్ లాభాలు మాత్రం దూసుకెళ్తాయి. హెరిటేజ్ కంపెనీ లాభాల చరిత్రను చూస్తే ఈ విషయం మనకు అవగతమౌతుంది. 2004-05లో బాబు అధికారం కోల్పోయారు. ఆ సంవత్సరం హెరిటేజ్ లాభాలు రూ. 17 కోట్లు. 2005-06లో హెరిటేజ్ రూ. 10 కోట్ల లాభాన్ని ప్రకటించింది. 2007-08లో ఆ లాభం కాస్తా 1.7 కోట్లకు పడిపోయింది. అప్పటినుంచి కంపెనీ నష్టాల్లోకి వెళ్ళిపోయింది. 2009-10 సంవత్సరంలో హెరిటేజ్ రూ. 95 కోట్ల నష్టాలను చవిచూసింది.

కంపెనీ చివరకు 2013లో లాభాల్లోకి రాగలిగింది. ఆ లాభాలు మైనారిటీలో ఉన్న కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి ప్రభుత్వాన్ని కాపాడడం వల్లనే వచ్చాయని వార్తలు వచ్చాయి. వారి మధ్య జరిగిన రాజకీయ ఒప్పందం వల్ల హెరిటేజ్ ఆర్థికంగా పుంజుకోగలిగింది. 2014-15లో హెరిటేజ్ రూ. 45 కోట్ల లాభాలను ప్రకటించింది. అప్పటి నుంచి ఆ కంపెనీ లాభాలు అలా కొనసాగుతూనే ఉన్నాయి.

చంద్రబాబు తన సొంత ఆస్తులను పెంచుకోవడానికి తన రాజకీయ ప్రాబల్యాన్ని నిరంతరం వాడుకున్నారు. 1995 నుంచి 2004 వరకు ఆయన తొమ్మిదేళ్ళ పాలన అవినీతికి ప్రతిరూపం. తన బినామీలకు, అనుచరులకు భూములు, కాంట్రాక్టులను పంచిపెట్టారు. ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలను ముందు నష్టాలలోకి నెట్టి, ఆ తరువాత అమ్మేశారు. కుక్కను చంపాలంటే ముందు దానిని పిచ్చికుక్కగా ముద్ర వేయాలన్న సూత్రాన్ని ఆయన ప్రభుత్వ రంగ సంస్థల విషయంలో పక్కాగా అమలు చేశారు. పనికి ఆహార పథకం, వాటర్ షెడ్ పథకాలను తెలుగుదేశం పార్టీ కార్యకర్తల జేబు పథకాలుగా మార్చివేశారు. ఆయన 2004 ఎన్నికలకు ముందు ఆపద్ధర్మ ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న సమయంలో హైదరాబాద్ సెంట్రల్ యూనివర్సిటీకి చెందిన 800 ఎకరాల భూమిని ఐఎంజీ భారత అనే కంపెనీకి ధారదత్తం చేశారు. ఈ కేటాయింపును ఆ తరువాత వచ్చిన వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి ప్రభుత్వం రద్దు చేసింది.

మాదాపూర్ లో హైటెక్ సిటీ నిర్మాణం నిర్ణయాన్ని ప్రకటించ కుండా దాచిపెట్టి తన సన్నిహితుడు మాగంటి మురళీమోహన్ కు



చెందిన జయభేరి సంస్థకు భారీగా లాభాలు వచ్చేలా సహకరించారు. మురళీమోహన్ ఈ ప్రాంతంలో కొనగలిగిన భూములన్నీ కొనేసి వాటిని రియల్ ఎస్టేట్ వెంచర్లుగా అభివృద్ధి చేశారు. చంద్రబాబు ఇదే సూత్రాన్ని ప్రస్తుత రాజధాని అమరావతి విషయంలో కూడా అమలు చేస్తున్నారు, వేల కోట్ల రూపాయలు సంపాదించుకుంటున్నారు.

మధ్యం కొనుగోళ్లలో ప్రజాధనాన్ని మూడు లిక్కర్ కంపెనీలకు దోచిపెట్టారు. టీడీపీ ప్రభుత్వ అవినీతి కారణంగా 1997 నుంచి 2000 వరకు రూ.600 కోట్లు గల్లంతయ్యాయని విజిలెన్స్ నివేదిక స్పష్టంగా పేర్కొంది. ఇక చంద్రబాబు హయాంలో రాష్ట్రంలో కమీషన్లు లేకుండా ఏ ఒక్క ప్రాజెక్టు కూడా మంజూరు కాలేదంటే అతి శయోక్తి కాదు. విపక్షాలు ఎన్ని అభ్యంతరాలు వ్యక్తం చేసినా విన కుండా మణికొండలో గోల్డ్ కోర్సు, రియల్ ఎస్టేట్ కోసం 534 ఎకరాలు ఎమ్మార్ ప్రాపర్టీస్ కు కేటాయించిన చరిత్ర ఆయనదే. అలాగే

రాష్ట్రంలో పారిశ్రామికవేత్తలకు అవసరమున్నా లేకున్నా రూ.1.60 లక్షల కోట్ల విలువైన 17,434 ఎకరాల భూమిని అప్పనంగా కేటాయిం చేశారు.

### ప్రభుత్వ రంగ సంస్థల పరాధీనం...

మరోవైపు ప్రభుత్వ సంస్థలను నష్టాల పాల్టేసి, ఆ తరువాత అస్మదీ యులకు చౌకధరలకు అమ్మివేశారు. ఉదాహరణకు ఆల్విన్, సనత్స

గర్ యూనిట్ భూముల విలువ రూ.150 కోట్లు ఉండగా... కేవలం మూడంటే మూడు కోట్ల రూపాయలకు అమ్మివేయడం చంద్రబాబు ఆశ్రిత పక్షపాతానికి, అవినీతి పాలనకు నిదర్శనం.

నిజాం కాలం నుంచి చెరుకు రైతులకు అండగా నిలిచిన నిజాం ఘగర్స్ ను నిలువునా అమ్మేశారు. ఇలా రూ.636 కోట్ల విలు వైన ప్రభుత్వ సంస్థలను కేవలం రూ.203 కోట్లకు విక్రయించి.. భారీగా ముడుపులు అందుకున్నారు.

## 1995-2004 మధ్య కుంభకోణాలివీ...

కుంభకోణం	విలువ (రూ. కోట్లలో)
నకిలీ స్టాంపుల కుంభకోణం	5,000
మూసేసిన అర్బన్ బ్యాంకులో డిపాజిట్లు	2,000
వాటర్ షేడ్ పథకం	2,000
నీరు-మీరు పథకం	1,600
మద్యం అక్రమాలు	600
పనికి ఆహార పథకం	560
ప్రభుత్వ సంస్థల అమ్మకం	400
టూరిజానికి ఇచ్చిన స్థలం	350
సోమశిల భూముల కుంభకోణం	112
ఏలేరు కుంభకోణం	100
స్కాలర్ షిప్ లు	100
విజయవాడ సిమెంటు ఫ్యాక్టరీ స్థలం	55
మాదాపూర్ లో రహేజా సంస్థకు స్థలం	50
టైమర్ల కుంభకోణం	30
ముఖ్యమంత్రి సహాయనిధి	10

# 1995-2004 మధ్య విచ్చలవిడి భూపందేరాలు...

కంపెనీ..	భూమి (ఎకరాల్లో)	విలువ (రూ. కోట్లలో)
శంషాబాద్ ఎయిర్పోర్టు	5,500	79,860
ఐఎంజీ భారత	850	16,456
ఎమ్మార్ ప్రొపర్టీస్	535	10,367
బీచ్‌శాండ్ టైమెక్స్	1,700	10,000
వైజాగ్ ఫార్మాసిటీ	2,143	10,372
కృష్ణపట్నం పోర్టు	2,000	9,680
గంగవరం పోర్టు	1,800	8,712
రహేజా గ్రూప్	109	280
ఆగాఖాన్ ఫౌండేషన్	100	1,936
కాకినాడ పోర్టు	354	1,713
హైటెక్ సిటీ (ఆల్ ఫేజెస్)	80	1,548
ఐవీఆర్‌సీఎల్	50	968
మైక్రోసాఫ్ట్	42	813
విప్రో	30	580
కంప్యూటర్ అసోసియేట్స్	30	580
మలేసియా టౌన్‌షిప్	35	508
మహేశ్వరం హార్డ్‌వేర్ పార్క్	18	348
మాదాపూర్ ఐటీ పార్క్	9	174
సింగపూర్ టౌన్‌షిప్	80	193
డాబర్	1000	100
ఓరియంట్ సిమెంట్స్	820	8
<b>మొత్తం</b>	<b>17,285</b>	<b>1,55,196</b>

## 1995-2004 మధ్య ప్రభుత్వరంగ సంస్థల విక్రయంలో అవినీతి

సంస్థ	మార్కెట్ విలువ (రూ. కోట్లలో)	అమ్మిన విలువ (రూ. కోట్లలో)
ఆల్విన్, సనత్ నగర్ భూములు	150	3
రిపబ్లిక్ ఫోర్డ్ కంపెనీ	30	16
నిజాం షుగర్స్	120	55
మధురానగర్ షుగర్ లిమిటెడ్	40	22.50
లచ్చయ్యపేట షుగర్ మిల్	40	21.45
మొంట్ జవల్లి డిస్ట్రిలరీ	18	10
చాగల్లు డిస్ట్రిలరీ	20	9
<b>సహకార మిల్లులు</b>		
హనుమాన్ జంక్షన్ షుగర్స్	30	11.4
నంద్యాల షుగర్స్	20	6.01
పాలకొల్లు షుగర్స్	10	3.3
గురజాల షుగర్స్	14	5.27
హిందూపురం షుగర్స్	20	8
ఇంకొల్లు నూలు మిల్లు	30	4.59
ఆదిలాబాద్ నూలు మిల్లు	12	8
నెల్లూరు నూలు మిల్లు	32	12.33
యడ్లపాడు నూలు మిల్లు	50	7.50
<b>మొత్తం</b>	<b>636</b>	<b>203.35</b>

అపహాస్యమవుతోన్న

# ప్రజాస్వామ్యం





# ప్రమాణాలకు పాతర...

## ప్రమాదంలో ప్రజాస్వామ్యం



2017 ఏప్రిల్ 2న తెలుగుదేశం ప్రభుత్వంలో మంత్రులుగా ప్రమాణస్వీకారం చేస్తున్న వైఎస్సార్ సీపీ ఎమ్మెల్యేలు భూమా అఖిలప్రియ, ఆదినారాయణరెడ్డి, సుజయకృష్ణ రంగారావు, అమర్నాథ్ రెడ్డి



నారా చంద్రబాబునాయుడు అనే నేను శాసనం ద్వారా నిర్మితమైన భారత రాజ్యాంగం పట్ల నిజమైన విశ్వాసం విధేయత చూపుతానని భారత దేశ సార్వభౌమాధికారాన్ని, సమగ్రతను కాపాడతానని, ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రిగా నా కర్తవ్యాలను శ్రద్ధతో అంతఃకరణ శుద్ధితో నిర్వహిస్తానని, భయం గాని, పక్షపాతం గాని, రాగద్వేషాలు కానీ లేకుండా రాజ్యాంగాన్ని, శాసనాలను అనుసరించి ప్రజలందరికీ న్యాయం చేకూరుస్తానని దైవసాక్షిగా ప్రమాణం చేస్తున్నాను.

చంద్రబాబునాయుడు అను నేను ఏపీ ముఖ్యమంత్రిగా నా పరిశీలనకు వచ్చిన, లేదా తెలియవచ్చిన ఏ విషయాన్నీ నా కర్తవ్యాలను సక్రమంగా నిర్వహించేందుకు అవసరమైన మేరకు తప్ప ప్రత్యక్షంగా కానీ పరోక్షంగా కానీ ఏ వ్యక్తికి, లేదా వ్యక్తులకు తెలియపర్చనని లేదా వెల్లడించనని దైవసాక్షిగా ప్రమాణం చేస్తున్నాను



2016, ఫిబ్రవరి 22న విజయవాడలోని ముఖ్యమంత్రి క్యాంపు కార్యాలయంలో చంద్రబాబునాయుడు వైఎస్సార్ సీపీ ఎమ్మెల్యేలు భూమా నాగిరెడ్డి, భూమా అఖిలప్రియ, జలీల్ ఖాన్, ఆదినారాయణరెడ్డి, ఎమ్మెల్సీ నారాయణరెడ్డిలను పార్టీలోకి చేర్చుకుంటున్న దృశ్యం



**2016, ఏప్రిల్ 20న విజయవాడలో చంద్రబాబునాయుడు వైఎస్సార్ సీపీ బొబ్బిలి ఎమ్మెల్యే సుజయకృష్ణ రంగారావును పార్టీలోకి చేర్చుకుంటున్న దృశ్యం**

2014 జూన్ 8న రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగా చంద్రబాబునాయుడు ప్రజల సమక్షంలో చేసిన ప్రమాణం ఇది. ఇందులోని ఏ ఒక్క ప్రమాణాన్ని ఆయన తన నాలుగున్నరేళ్ల పాలనలో పాటించలేదు. రాజ్యాంగాన్ని పరిహసిస్తూ, ప్రజాస్వామ్య సంప్రదాయాలను తుంగలో తొక్కుతూ నియంతృత్వ పాలన సాగించారు. ప్రజాస్వామ్య విలువలకు తిలోదకాలిచ్చారు. చట్టాలను అతిక్రమించారు. అంతఃకరణ శుద్ధితో భయం, ఆశ్రిత చక్షపాతం గాని లేకుండా రాగద్వేషాలకు అతీతంగా సీఎం బాధ్యతలు నిర్వహిస్తానంటూ చేసిన ప్రమాణాన్ని పూర్తిగా గాలికి వదిలేశారు. కేవలం తన వర్గానికి, తన పార్టీ వారికి మాత్రమే మేలు చేసేలా వ్యవహించారు. పేదల బాధలను విస్మరించి, నాలుగేళ్లపాటు దుర్మార్గమైన సాగించారు. తనకు తెలియవచ్చిన విషయాలను ఏ వ్యక్తికీ, వ్యక్తులకు తెలియపర్చబోనని దైవసాక్షిగా చేసిన ప్రమాణానికి తొలిఅడుగులోనే గండికొట్టారు. రాజధాని ప్రభుత్వ స్థాయిలో తీసుకున్న నిర్ణయాన్ని తన వర్గానికి, అనుయాయులకు ముందస్తుగా ఉప్పందించి తనవారితో ఆయా ప్రాంతాల్లో తక్కువ ధరతో భూములను కొనుగోలు చేయించారు. ఎక్కడెక్కడో రాజధాని వస్తుందని ముందు ప్రకటించినా, చివరకు తన వర్గం భూములు కొన్నాక అసలు రాజధాని ప్రాంతాన్ని ప్రకటించి ప్రజలను వంచించారు.

అవినీతితో ఆర్జించిన సొమ్ముతో వైఎస్సార్ కాంగ్రెస్ పార్టీ ఎమ్మెల్యేలను ప్రలోభాలకు గురిచేసి పార్టీలోకి తీసుకోవడమే కాకుండా వారికి ఏకంగా మంత్రి పదవులు కూడా కట్టబెట్టడం ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థకే మాయనిమచ్చ. ప్రతపక్ష పార్టీ గుర్తుపై గెలిచిన ఎమ్మెల్యేలను తీసుకునేటపుడు వారిచేత పదవులకు రాజీనామాలు చేయించాలన్న కనీస ధర్మాన్ని పాటించకుండా వారికి పచ్చకండువాలు కప్పేశారు.

టీడీపీలో చేరితే కనిష్టంగా 20 నుంచి 30 కోట్లు ఇస్తామంటూ ఎమ్మెల్యేలకు వలవేశారు. ఇప్పటివరకు 23 మంది ప్రతిపక్ష ఎమ్మెల్యేలను (వీరిలో నంద్యాల ఎమ్మెల్యే భూమానాగిరెడ్డి మృతి చెందారు), ఒక ఎమ్మెల్యేని, ముగ్గురు ఎంపీలను కోట్లు ఎరచూపి ప్రలోభాలతో తెలుగుదేశంలో చేర్చుకున్నారు. పార్టీ ఫిరాయించిన ఎమ్మెల్యేల్లో నలుగురికి ఏకంగా తన కేబినెట్లో కూడా చేర్చుకున్నారు. యావత్ రాష్ట్ర ప్రజలు చూస్తుండగా గవర్నర్ సమక్షంలో నిస్సిగ్గుగా ప్రమాణ స్వీకారం చేయించారు. ఫిరాయింపు నిరోధక చట్టాన్ని సవాలు చేస్తూ చంద్రబాబు ఎమ్మెల్యేలను కొనుగోలు చేస్తున్నా మన ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థలు మౌనం దాల్చాయి. పార్టీ ఫిరాయించిన ఎమ్మెల్యేలపై చర్యలు చేపట్టాలంటూ ప్రధాన ప్రతిపక్షం పలుమార్లు స్పీకర్ కోడెల శివప్రసాద్ కు ఫిర్యాదు చేసినా ఫలితం లేకపోయింది. న్యాయస్థానాలను ఆశ్రయించినా, కేంద్ర ప్రభుత్వానికి, రాష్ట్రపతికి విన్నవించినా ఫిరాయింపుదారులపై చర్యలు లేవు. రాజ్యాంగాన్ని పరిరక్షించాల్సిన వ్యవస్థల నుంచి కనీస స్పందన కానరాలేదు. పార్టీలో చేరితే అసర్లత వేటు పడనీయబోమని హామీ ఇస్తూ స్వయానా ముఖ్యమంత్రి, మంత్రులూ ప్రతిపక్ష ఎమ్మెల్యేలను పార్టీలోకి ఆహ్వానిస్తుండడం మరి శోచనీయం.

గతంలో ఎన్నడూ లేనిరీతిలో ప్రజాస్వామ్యాన్ని అపహాస్యం చేసే రీతిలో బాబు సర్కారు వ్యవహరిస్తోంది. ప్రతిపక్ష ఎమ్మెల్యేలను బెదిరించేందుకు వారికి అందించాల్సిన నియోజకవర్గ అభివృద్ధి నిధులను నిలిపివేసింది. నియోజకవర్గ అభివృద్ధి పనులకు ప్రత్యేక అభివృద్ధి నిధి నుంచి ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు నిధులు విడుదల చేస్తున్నారు. ముఖ్యమంత్రి ప్రత్యేక నిధి పేరిట తన వద్దనే ప్రత్యేక బడ్జెట్ ను పెట్టుకొని తన పార్టీ వారికి తనకు నచ్చిన వారికి మాత్రమే నిధులు మంజూరు చేస్తున్నారు. టీడీపీ ఎమ్మెల్యేలకు మాత్రమే వీటిని కేటాయిస్తున్నారు. టీడీపీ అభ్యర్థులు ఓడిన నియోజకవర్గాల్లో ఆయా నియోజకవర్గ టీడీపీ ఇన్ ఛార్జిలకు నిధులు విడుదల చేస్తూ ఉండటం



**2016, ఫిబ్రవరి 28న విజయవాడలో చంద్రబాబునాయుడు వైఎస్సార్ సీపీ యర్రగొండపాలెం ఎమ్మెల్యే పాలవర్తి డేవిడ్ రాజును పార్టీలోకి చేర్చుకుంటున్న దృశ్యం**

విషయం కలిగిస్తోంది. అధికారపార్టీ నియోజకవర్గ ఇన్‌చార్జుల పేరిట నిధులు విడుదల చేస్తూ అందుకోసం ఏకంగా జీఓలు జారీచేయడం మరీ బాధాకరం. ప్రతిపక్ష ఎమ్మెల్యేలకు నిధుల నియోజకవరాలకూ అభివృద్ధి పనులు కూడా మంజూరు చేయడం లేదు. ప్రతిపక్ష ప్రతిపక్ష ఎమ్మెల్యేల నియోజకవర్గాల్లో టీడీపీ ఇన్‌చార్జులకు అధికారిక కార్యక్రమాల్లో ప్రాధాన్యమిచ్చేందుకు కూడా జీఓలు జారీ చేయించారు. కేవలం తెలుగుదేశంపార్టీ వారికే ప్రభుత్వ పథకాలన్న రీతిలో చంద్రబాబు ఈనాలుగేళ్ల పాలన సాగించారు.

ఓటుకు కోట్లు కేసులో చంద్రబాబు పాత్ర ఉందన్న విషయం అందరికీ తెలిసిందే. 2015 జూన్‌లో తెలంగాణ శాసనమండలి ఎన్నికల్లో తగిన సంఖ్యాబలం లేకున్నా తమపార్టీ అభ్యర్థిని గెలిపించుకొనేందుకు చంద్రబాబు నీచస్థాయికి దిగజారిపోయారు. కోట్ల రూపాయల అవినీతి సొమ్ము ఎరగా వేస్తూ ఆంగ్లో ఇండియన్ ఎమ్మెల్యే ఎల్విస్ స్టీఫెన్‌సన్‌ను కొనుగోలు చేసేందుకు ప్రయత్నించారు. ఈ క్రమంలో ఆడియో, వీడియో టేపుల్లో రెడ్ హ్యాండ్‌డ్‌గా దొరికిపోయారు. ఈ కేసు నుంచి బయటపడేందుకు రాష్ట్ర ప్రయోజనాలను తెలంగాణ ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ వద్ద తాకట్టు పెట్టారు. దీంతో రాష్ట్రానికి తీరనినష్టం ఏర్పడుతోంది. టెన్ట్ షెడ్యూల్ సంస్థలపై రాష్ట్రానికి అనుకూలంగా సుప్రీంకోర్టు తీర్పు ఇచ్చినా ఆ తీర్పునూ అమలు చేయించలేకపోయారు. దీనితో టెన్ట్ షెడ్యూల్‌లోని 142 సంస్థల్లో తనకు రావలసిన వాటాను రాష్ట్రం కోల్పోతోంది. కేంద్రం ఏకపక్షంగా తెలంగాణకు అనుకూలంగా ఉత్తర్వులు ఇచ్చినా సుప్రీంకోర్టులో ధిక్కరణ కేసు వేయించలేదు. కృష్ణా జలాల విషయంలోనూ రాజీ పడుతూ రాష్ట్ర ప్రజలకు తీరని అన్యాయం చేస్తున్నారు. ఈ అంశాలను శాసనసభలో లేవనెత్తేందుకు ప్రయత్నించిన ప్రతిపక్ష ఎమ్మెల్యేలను నిబంధనలకు విరుద్ధంగా సస్పెండ్ చేశారు. బిజినెస్ రూల్సుకు ఎలాంటి విలవ లేదని స్వయానా శాసనసభా వ్యవహారాల శాఖ మంత్రి పేర్కొనడం విచిత్రం. రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 212 నిబంధనలను ప్రస్తావిస్తూ శాసనసభ కార్యకలాపాలను ఏ కోర్టు ప్రశ్నించడానికి వీలు లేదని ఆయన బలగూర్చి మరీ చెబుతున్నారు.

గత బడ్జెట్ సమావేశాల సందర్భంగా ప్రభుత్వంపై అవిశ్వాసం ప్రకటిస్తూ ప్రతిపక్ష వైఎస్ఆర్ సీపీ నోటీసు ఇచ్చింది. అయితే దీన్ని అదే రోజున చర్చకు చేపట్టడం ద్వారా ప్రభుత్వం ఫిరాయింపుదారులకు అండగా నిలిచింది. అదే విధంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ బిజినెస్ రూల్ 71 (1) కింద స్పీకర్ తొలగింపునకు ప్రతిపక్షం నోటీసు ఇస్తే నిబంధనలను సస్పెండ్ చేసి మరీ అదే రోజు ఈ అంశాన్ని చర్చకు చేపట్టారు. స్పీకర్ తొలగింపుపై 14 రోజుల తరువాతే చర్చ చేపట్టాలని రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 179 (సి) స్పష్టం చేస్తోంది. శాసనసభ బిజినెస్ రూల్స్ రాజ్యాంగానికి లోబడి ఉంటాయి. అయితే కేవలం ఫిరాయింపు దారులను కాపాడేందుకు ప్రభుత్వం ఈ నిబంధనలను తుంగలో తొక్కింది. ద్రవ్య వినిమయ బిల్లు-2016 డివిజన్ ఓటింగ్

విషయంలోనూ ఇదే పునరావృతమైంది. ద్రవ్యవినిమయ బిల్లును తాము వ్యతిరేకిస్తున్నామని, దీనిపై డివిజన్ ఓటింగ్ చేపట్టాలని కోరుతూ వైఎస్సార్ సీపీ ముందుగానే స్పీకర్‌ను అభ్యర్థించింది. ఈ విషయమై తమ సభ్యులకు సమాచారం ఇచ్చింది. అయితే ప్రతిపక్షం నిరసన తెలియచేస్తున్నా ఏకపక్షంగా మూజువాణి ఓటుతో బిల్లు ఆమోదం పొందినట్లు ప్రకటించారు. రాష్ట్రంలో అసలు చట్టబద్ధ పాలన ఉందా? అన్న అనుమానం కలుగుతోంది. ప్రజాసమస్యలపై, అధికారపార్టీ నేతల అరాచకాలపై నిలదీసినందుకు వైఎస్సార్ కాంగ్రెస్ పార్టీ శాసనసభ్యురాలు ఆర్కె రోజాను అప్రజాస్వామికంగా, శాసనసభా నిబంధనలు, సంప్రదాయాలకు విరుద్ధంగా ఏడాదిపాటు సస్పెండ్ చేశారు. చివరకు దీనిపై హైకోర్టు సూచించినా ప్రభుత్వం నిరంకుశ రీతిలోనే వ్యవహరించింది.

ప్రజాస్వామ్య పునాదులకు ముప్పుగా పరిణమించిన



2016, ఏప్రిల్ 4న విజయవాడలో చంద్రబాబునాయుడు వైఎస్సార్ సీపీ జగ్గంపేట ఎమ్మెల్యే జ్యోతుల నెహ్రూను పార్టీలోకి చేర్చుకుంటున్న దృశ్యం

ఫిరాయింపులకు అడ్డుకట్ట వేసేందుకు 1985లో 52వ రాజ్యాంగ సవరణద్వారా పార్టీ ఫిరాయింపుల నిరోధక చట్టాన్ని రూపొందించారు. దీన్ని రాజ్యాంగంలో పదో షెడ్యూల్‌లో చేర్చారు. ఈ చట్టం పనితీరు సరిగా లేకపోవడంతో 2003లో 91వ రాజ్యాంగ సవరణ ద్వారా సవరణలు చేశారు. పార్టీ నుంచి మూడింట ఒకవంతు సభ్యులు మూకుమ్మడిగా ఫిరాయింపే వెసులుబాటును ఈ రాజ్యాంగ సవరణ ద్వారా తొలగించారు. తాజా సవరణ ప్రకారం ఒక పార్టీ నుంచి సభ్యులందరూ ఫిరాయింపినా వారందరూ అనర్హులవుతారు. (ఆ పార్టీలు విలీనం చేస్తూ నిర్ణయిస్తే తప్ప). ఇంతటి పటిష్ట చట్టం ఉన్నప్పటికీ రాష్ట్రంలో ఫిరాయింపుల నిరోధక చట్టం తరచుగా ఉల్లంఘనలకు గురవుతూనే ఉంది.

తెలంగాణలో మొత్తం 15 మంది టీడీపీ ఎమ్మెల్యేల్లో 12 మంది అధికార టీఆర్ఎస్ పార్టీలోకి ఫిరాయించారు. అందులో ఒకరికి మంత్రి పదవి కూడా దక్కింది. అయితే తెలంగాణశాసనసభ స్పీకర్ సిరికొండ మధుసూదనాచారి వారిపై ఎలాంటి చర్యలు తీసుకోలేదు.

అనంతరం 2016 మార్చి 10న టీడీపీ నుంచి ఫిరాయించిన 12 మంది ఎమ్మెల్యేలను టీఆర్ఎస్లో విలీనం చేస్తూ స్పీకర్ ఉత్తర్వులు జారీచేశారు. టీడీపీ శాసనసభ్యుల్లో మూడింట రెండొంతుల మంది ఫిరాయించినందున ఫిరాయింపుల చట్టం వ ర్తించదని ఆయన పేర్కొన్నారు. తెలంగాణలో టీడీపీ ఎమ్మెల్యేలు పార్టీ ఫిరాయించడంపై, వారిపై స్పీకర్ చర్యలు తీసుకోకపోవడంపై వందలసార్లు ధ్వజమెత్తిన తెలుగుదేశం పార్టీ అధినేత చంద్రబాబు ఆంధ్రప్రదేశ్లో తాను కూడా నిస్సిగ్గుగా అదే అనైతిక చట్ట విరుద్ధ కార్యకలాపాలకు పాల్పడ్డారు. వైఎస్సార్సీపీకి చెందిన 23 మంది ఎమ్మెల్యేలను ఒక ఎమ్మెల్సీని, ముగ్గురు ఎంపీలను పార్టీలో చేర్చుకొని ఫిరాయింపులను ప్రోత్సహించారు.

రాజకీయ పార్టీలు ఇలాంటి అనైతిక, రాజ్యాంగ వ్యతిరేక కార్యకలాపాలకు పాల్పడుతుండడంపై జాతీయస్థాయిలో చర్చ జరగాల్సిన అవసరం ఉంది. అదే విధంగా ఫిరాయింపుదారులపై చర్యలు తీసుకోనే అధికారాన్ని స్పీకర్ల నుంచి తప్పించాల్సిన సమయం ఆసన్నమైంది. ఫిరాయింపులపై ఫిర్యాదు అందిన రోజు నుంచి మూడునెలల నిర్లక్ష్య గడువులోపు చర్యలు తీసుకోనేలా చట్టంలో మార్పులు తీసుకువచ్చి ఆ అధికారాన్ని ఎన్నికల సంఘానికి అప్పగించాలి. అలాగే ఈ ప్రక్రియను పారదర్శకంగా నిర్వహించాలి. ఫిరాయింపుల నిరోధక చట్టంలో ఈ సవరణలు తీసుకోస్తేనే ప్రస్తుత దురవస్థ నుంచి ప్రాజాస్వామ్యాన్ని పరిరక్షించగలుగుతాము... చంద్రబాబునాయుడిలాంటి పాలకుడున్నంత కాలం ప్రజాస్వామ్యం అపహాస్యం పాలవుతునే ఉంటుంది.

**అసెంబ్లీ నడివే తీరు కూడా ఏకపక్షం**

అత్యంత పవిత్రమైన శాసనసభను కూడా చంద్రబాబునాయుడు తన అప్రజాస్వామిక నియంతృత్వ పోకడలతో అపవిత్రం చేశారు. రాజ్యాంగ నియమాలకు లోబడి ఉండే అసెంబ్లీ నిబంధనలను పూర్తిగా విస్మరించి అసెంబ్లీని టీడీపీ కార్యాలయంగా మార్చేశారు. ప్రతిపక్షానికి కనీస మర్యాద కూడా లేకుండా చేశారు. ప్రతిపక్ష సభ్యులకు ప్రభుత్వపరంగా అభివృద్ధి పనులకు నిధులు కేటాయించకపోవడమే కాకుండా అసెంబ్లీలో కనీసం ప్రజాసమస్యలను ప్రస్తావించే అవకాశం కూడా లేకుండా వారి గొంతు నొక్కేయించారు. అసెంబ్లీలో పలుమార్లు నిలదీసినా ఫలితం లేని నేపథ్యంలో ఏకంగా వైఎస్సార్ కాంగ్రెస్ పార్టీ 2018 బడ్జెట్ సమావేశాలను పూర్తిగా బహిష్కరించింది. ప్రధాన ప్రతిపక్షం అసెంబ్లీని బహిష్కరిస్తే సంప్రదాయంగా వారితో సంప్రదింపులు చేయాలన్న కనీస మర్యాదను కూడా చంద్రబాబు ప్రభుత్వం పాటించలేదు. రాజధాని ఎంపిక సమయంలో కానీ, తరువాత పలుమార్లు వేర్వేరు పేర్లతో ఈవెంటుల మాదిరిగా ఆర్పాటంగా నిర్వహించిన సమావేశాలకు ప్రధాన ప్రతిపక్షానికి మర్యాదపూర్వక



**2016, ఫిబ్రవరి 29న విజయవాడలో చంద్రబాబునాయుడు వైఎస్సార్సీపీ బడ్జెట్ ఎమ్మెల్యే టి. జయరాములను పార్టీలోకి చేర్చుకుంటున్న దృశ్యం**

అహాస్యం కూడా లేకుండా చేశారు. మొక్కుబడిగా చివరి నిమిషం మంత్రులను పంపి ఆహ్వానపత్రం అందించారు. రాజధాని వంటి కీలకమైన నిర్ణయాల విషయంలో రాష్ట్ర ప్రజలందరి భాగస్వామ్యం ఉండేలా అన్ని పక్షాలు ముఖ్యంగా ప్రతిపక్షంతో చర్చించి ఏకాభిప్రాయంతో నిర్ణయం తీసుకోవలసి ఉన్నా ఏకపక్షంగా అది తన వ్యక్తిగతమైనట్లుగా చంద్రబాబు అప్రజాస్వామికంగా వ్యవహరించారు. కనీసం రాష్ట్ర ప్రజల మనోభిప్రాయాలను తెలుసుకొని తదనుగుణంగా నిర్ణయాలు తీసుకోనే ప్రజాస్వామ్య విధానాలను చంద్రబాబు ఏనాడూ పాటించలేదు.

ప్రత్యేక హోదాపై రాష్ట్ర ప్రజలను చంద్రబాబు తొలినుంచి వంచిస్తూ వచ్చారు. ప్రత్యేక హోదాపై ఏనాడూ ప్రతిపక్షంతోకానీ, అఖిలపక్షాలతో కానీ చర్చించలేదు. వందమార్లు మాట మార్చి చివరకు ప్రజలకు తనపై విశ్వాసం కోల్పోయిన తరుణంలో అఖిలపక్షాన్ని పిలిచారు. రాజధాని శంకుస్థాపన కార్యక్రమాలను ప్రభుత్వం తరపున నిర్వహించినా దాన్ని తన ఇంటి కార్యక్రమంగా మార్చేశారు. ఇక రాష్ట్ర పరిపాలనకు గుండెకాయవంటి సచివాలయంలో, అలాగే ప్రభుత్వం కేటాయించిన క్యాంపు కార్యాలయంలోనే పార్టీ సమావేశాలుపెడుతూ దాన్ని తెలుగుదేశం పార్టీ కార్యాలయాలుగా మార్చేశారు. అసెంబ్లీలో చర్చలు ప్రజాసమస్యలపై కాకుండా కేవలం చంద్రబాబునాయుడు తన 40 ఏళ్ల రాజకీయ ప్రస్థానం వంటి వాటిపై చర్చకు వినియోగించుకున్నారు. రాష్ట్రానికి ప్రత్యేక హోదా అవసరం లేదని ప్యాకేజీ మంచిదని చెబుతూ దాన్ని ప్రకటించిన వెంటనే అసెంబ్లీలో కేంద్రానికి, ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ మరీ తీర్మానాలు చేయించారు. ప్రతిపక్ష ఎమ్మెల్యేలను అధికార పార్టీలోకి రప్పించేందుకు ఏకంగా ప్రభుత్వ యంత్రాంగాన్నీ దుర్వినియోగం చేశారు. ఇంటిలిజెన్సు ఉన్నతాధికారులు ప్రతిపక్షం ఎమ్మెల్యేలతో సంప్రదింపులు జరుపుతూ దశాబ్దిపాత్ర పోషించడం విశేషం. ఎన్నికలకు ముందు 600 హామీలను ప్రజలకు ఇచ్చి అధికారంలోకి వచ్చాక వాటిని పూర్తిగా విస్మరించారు.

తొలిసంతకం చేస్తానన్న రైతు రుణమాఫీ, ఇతర హామీలను అమలు చేయకుండా ప్రజలను దగా చేశారు. ఇప్పుడు ఏకంగా 80 శాతానికి పైగా హామీలు నెరవేర్చానంటూ కల్లబొల్లి కబుర్లు చెబుతున్నారు. ప్రత్యేక హోదా కోసం రాష్ట్ర ప్రజానీకం ఉద్యమిస్తుండగా వారిపై ఉక్కుపాదం మోపుతూ పీడి కేసులు కూడా పెట్టించారు. ఇక ప్రత్యేక హోదా కోసం విశాఖలో ప్రజాస్వామ్యబద్ధంగా, శాంతియుతంగా ధర్నా చేయడానికి వెళ్లిన ప్రధాన ప్రతిపక్షనేత వైఎస్ జగన్మోహన్ రెడ్డిని ఎయిర్పోర్టులోనే పోలీసులతో అడ్డుకున్నారు. చివరకు బీజేపీ జాతీయాధ్యక్షుడు అమిత్ షా వెంకటేశ్వరస్వామిని దర్శించుకొనేందుకు సతీనమేతంగా తిరుమలకు వస్తే తన పార్టీ వారితో అప్రజాస్వామికంగా దాడులు చేయించిన వ్యక్తి చంద్రబాబునాయుడు. మహానాడుతో పాటు పార్టీ కార్యక్రమాలకు పూర్తిగా ప్రభుత్వ యంత్రాంగాన్ని, ప్రభుత్వ నిధులను వినీయోగిస్తూ నియయాలు, నిబంధనలను కాలరాశారు.

వైఎస్సార్ కాంగ్రెస్ పార్టీ నుంచి తన పార్టీలోకి చేర్చుకున్న ఎమ్మెల్యేల్లో నంద్యాల ఎమ్మెల్యే భూమా నాగిరెడ్డి మరణంతో నంద్యాల ఉప ఎన్నికలు రాగా చంద్రబాబునాయుడు పూర్తిగా విలువలకు తిలోదకాలు ఇచ్చేశారు. అడ్డగోలుగా అధికార దుర్వినియోగానికి పాల్పడ్డారు. కేబినెట్ మంత్రులు, అధికార పార్టీ ఎంపీలు, ఎమ్మెల్యేలు, ఎమ్మెల్సీలందరినీ అక్కడ మోహరించి కోట్లాది రూపాయల డబ్బు ఖర్చు పెట్టించారు. ప్రజలను తప్పుడు హామీలతో మభ్యపెట్టారు. ఓటుకు వేల రూపాయలు పంపిణీ చేయించారు. మద్యాన్ని ఏరులై పారించారు. ఎన్నికల నియమావళిని తుంగలో తొక్కి ఆ ఎన్నికల్లో విజయం కోసం అప్రజాస్వామికంగా అడ్డదారులు తొక్కారు.

## జన్మభూమి కమిటీలతో అపహాస్యం

ప్రజాస్వామ్య బద్ధంగా రాజ్యాంగం ప్రకారం స్థానిక సంస్థలకు ఇవ్వాలన్న అధికారాలను కాలరాసి వాటిని నిర్వర్త్యపరిచేలా తన పార్టీల వారితో జన్మభూమి కమిటీలను ఏర్పాటు చేయించారు. స్థానిక సంస్థల అధికారాలు లేకుండా అన్ని పనులు ఈ జన్మభూమి కమిటీలకే అప్పగించి స్థానిక సంస్థల ప్రతినిధులను డమ్మీలుగా మార్చేశారు. క్షేత్రస్థాయిలో ఈ జన్మభూమి కమిటీలు రాజ్యాంగేతర శక్తులుగా మారిపోయాయి. ప్రతి పనికి కమిషన్లు దండుకొని ప్రజలను దారుణంగా దోచుకుంటున్నాయి. రాష్ట్రంలో ప్రజాధనానికి కస్టోడియన్ గా కాకుండా కొల్లగొట్టేలా వ్యవహరించారు. కోట్ల రూపాయలను దుబారాగా ఖర్చు చేయించారు. తన ప్రచారం కోసం కోట్లాది రూపాయలు వెచ్చించారు. ప్రత్యేక ప్లెట్లలో విదేశీ ప్రయాణాలు, డీక్షల పేరిట, సదస్సులు, ఇతర సమావేశాల పేరిట వందలాది ఈవెంట్లను నిర్వహించి ప్రజాధనాన్ని మంచినీళ్ల ప్రాయంలా ఖర్చు చేయించారు. ఉమ్మడి రాజధానిగా హైదరాబాద్ లో పదేళ్లపాటు ఉండేందుకు అవకాశమున్నా ఓటుకు కోట్లు కేసులో అడ్డంగా దొరికిపోయి రాత్రికిరాత్రే విజయవాడకు పారిపోయి వచ్చారు. ఆయనతో పాటు అన్ని విభాగాలను అమరావతి కి తరలించి అద్దెల పేరిట గత నాలుగేళ్లుగా కోట్లాది రూపాయలు చెల్లిస్తున్నారు. ఇక హైదరాబాద్ లో సచివాలయం, ముఖ్యమంత్రి క్యాంపు కార్యాలయం, చంద్రబాబు సొంత గృహం మరమ్మతుల కోసం వందల కోట్లు ఖర్చు చేయించారు. విజయవాడలో సీఎం తాత్కాలిక నివాసం, కృష్ణా ఒడ్డున ప్రయవేటు భవనం కోసం కోట్లు ఖర్చు చేశారు. మరోపక్క హైదరాబాద్ లో అత్యంత విలాసవంతమైన పార్క్ హయత్ హోటల్లో ఏకంగా నెలల తరబడి ఒక ప్రత్యేక సూట్ ను సీఎం కుటుంబం కోసం కేటాయించి ప్రభుత్వం కోట్లు ఖర్చు పెట్టింది.

# చంద్రబాబునాయుడు

## ఎలాంటి వాడంటే...

నారా చంద్రబాబు నాయుడు గురించి వివిధ సందర్భాలలో పలువురు ప్రముఖులు, పార్టీలు చేసిన వ్యాఖ్యలు ఇవి.

### బాబు తేనెపూసిన కత్తి

చంద్రబాబు దుర్మార్గుడు... మేకపన్నె పులి... తేనెపూసిన కత్తి... గాడ్సేని మించినవాడు.. అభినవ ఔరంగజేబు.... పదవీ కాంక్ష మూర్తిభవించిన ప్రజాస్వామ్య హంతకుడు... నా గుండెల్లో చిచ్చు పెట్టినవాడు... గొడ్డు కన్నా హీనం.. చీమల పుట్టలో చేరిన పాములాంటివాడు.. అధికారం కోసం ఆ పెద్దమనిషి ఇంతటి అల్పమైన, నీచమైన, దారుణమైన వెన్నుపోటుకు సిద్ధపడతాడని నేనూహించలేకపోయాను. ఈ వెన్నుపోటు జరిగింది నాకొక్కడికి మాత్రమే కాదు. ప్రజలకు, ప్రజలు వేసిన ఓటుకు. ప్రజలు నమ్మిన ప్రజాస్వామ్యానికి, ప్రజలు విశ్వసించిన ఆశయాలకు, ఆదర్శాలకు ఇది వెన్నుపోటు. ఇంత నీచానికి ఒడిగట్టిన చంద్రబాబు... ఎస్టీఆర్ లాగే ఆయన విధానాలే కొనసాగిస్తానని చెబుతుంటే ఎలా ఉందో తెలుసా? చేతులు జోడించి నమస్కారం చేసి, తుపాకీ పేల్చి గాంధీ మహాత్ముడిని పొట్టన బెట్టుకున్న గాడ్సేనే మించిపోయాడనిపిస్తోంది. ఇది సిగ్గు చేటు. క్షమించరాని నేరం.



- ఎన్టీ రామారావు, ఆంధ్రప్రదేశ్ మాజీ ముఖ్యమంత్రి

### ఏలేరు అసలు దోషి చంద్రబాబే

1997 ఫిబ్రవరిలో విడుదలైన 'ఉదయకమలం'లో బీజేపీ వ్యాఖ్య

“ఏలేరు కుంభకోణం మొత్తం స్వామి, పోతినాయుడు చేతుల మీదుగానే జరిగిపోయినట్లు బయటకు కనిపిస్తున్నా జాగ్రత్తగా గమనిస్తే ముఖ్యమంత్రిగా చంద్రబాబు, ఉన్నతాధికారులు అందించిన అధికారం వల్లే అవినీతి ఇన్నాళ్లుగా గుట్టుగా సాగిందని స్పష్టమవుతోంది. దర్భాపు ఇంకాస్త ముందుకు కదిలితే చంద్రబాబు తెరవెనుక పోషించిన పాత్ర కూడా వెల్లడవుతుంది. కాబట్టి అలా

జరగకుండా అన్ని జాగ్రత్తలూ తీసుకుంటున్నట్లు స్పష్టమవుతూనే ఉంది. పైగా ఈ వ్యవహారంపై ఇప్పటిదాకా చంద్రబాబు స్పందించిన తీరు, దర్భాపునకు ఆదేశించిన విధానాన్ని బట్టి చూస్తే ఆయన అంతరంగం ఏమిటనేది తెలిసి పోతోంది.”

- ఏలేరు కుంభకోణంలో అసలు దోషి చంద్రబాబేనని 1997లోనే బీజేపీ నిక్కచ్చిగా తేల్చిచెప్పింది. 'ఉదయకమలం' సీరీస్ లో భాగంగా 'అవినీతి ఏరులై పారిన ఏలేరు స్కామ్' పేరుతో 1997 ఫిబ్రవరిలో పుస్తకం వేసింది.
- ఎన్నికల సమయంలో ఒకరకంగా ఎన్నికలయ్యాక మరోరకంగా మాట్లాడటం బాబు నైజం అంటూ ముఖ్యమంత్రిగా చంద్రబాబు చేసిన నూరు తప్పులపై అప్పట్లో బీజేపీ 'ప్రజాకోర్టులో చార్జీషీటు' పేరుతో మరో పుస్తకం ప్రచురించింది.



### బాబు జమానా అవినీతి ఖజానా

చంద్రబాబు కుంభకోణాలపై సీపీఎం పుస్తకం

గతంలో ముఖ్యమంత్రిగా ఉండగా చంద్రబాబునాయుడు రోజుకో అవినీతి ఆరోపణ, నెలకో కుంభకోణం రీతిన పరిపాలన సాగించారని అప్పట్లో ఆయనకు మిత్రపక్షంగా ఉన్న సీపీఎం ఏకంగా 'బాబు జమానా అవినీతి ఖజానా' పేరుతో పుస్తకాన్ని ప్రచురించింది.



## చంద్రబాబు పాలనలో

### అవినీతికి అనర్హమైందేదీ లేదు

“చెప్పేవి శ్రీరంగ నీతులు, చేసేవి తప్పుడు పనులు. ఇది తెలుగుదేశం పార్టీ పద్ధతి. అవినీతిని దరిచేరనీయం అని రంకెలు వేస్తారు. మంత్రులు, శాసనసభ్యుల్లో అవినీతి కంపు కొడుతుంటే మాత్రం పడిశం పట్టిన ముక్కులాగా వ్యవహరిస్తారు. కేంద్రంలో తిష్టవేసిన బీజేపీ ఇంతకన్నా భిన్నంగా లేదు. బీజేపీ, టీడీపీలు కుంభకోణాలను సర్వసాధారణం చేసేశాయి. తెలుగుదేశం పార్టీ పాలనలో అవినీతికి అనర్హమైందేదీ లేదు. పేదల కడుపు నింపడానికి ఉద్దేశించిన కరువు బియ్యాన్ని సైతం కాజేశారు.”

- బాబు జమానా అవినీతి ఖజానా పుస్తకం ముందుమాటలో  
నాటి సీపీఎం రాష్ట్రకార్యదర్శి బివీ రాఘవులు



## ఇప్పుడూ అదే మాట చెబుతున్నాం



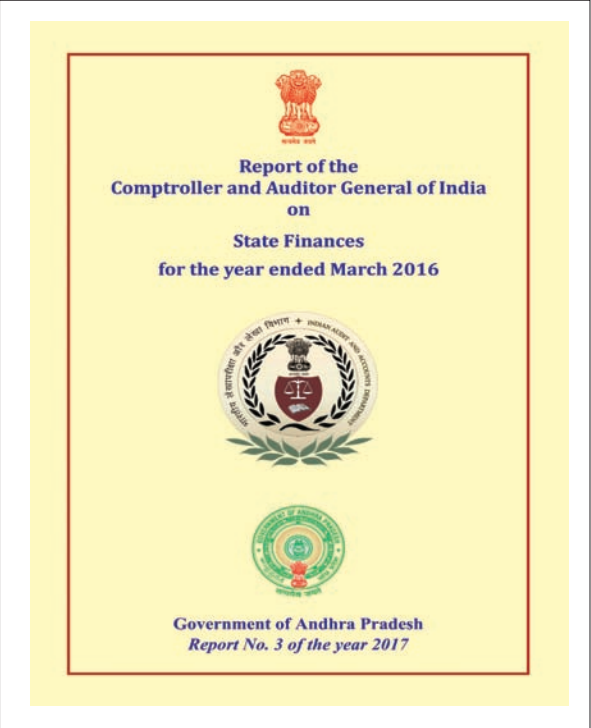
“అవినీతిపై పూటకో మాట మాట్లాడం. 2003లో ఏం చెప్పామో 2014లోనూ అదే చెబుతున్నాం. చంద్రబాబు హయాంలో అవినీతి జరిగిందన్నదే మా వాదన. మా ఆరోపణలన్నింటికీ ఆ పుస్తకం (బాబు జమానా - అవినీతి ఖజానా)లో ఆధారాలు కూడా ఇచ్చాం. చంద్రబాబు హయాంలో అంతా సవ్యంగానే సాగితే ప్రజలు ఆయన్ను ప్రతిపక్ష స్థానంలో ఎందుకు కూర్చోబెడతారు? ఇప్పటికయినా నిజానిజాలు బయటకు రావాలి. దోషులెవరో తేలాలి. వచ్చే ప్రభుత్వాలైనా విచారణ జరిపించాలి.”

- సీపీఎం తెలంగాణ రాష్ట్ర కార్యదర్శి  
తమ్మినేని వీరభద్రం (2014 ఏప్రిల్ 17న)

# ఏపీ సర్కారు అవినీతిని బయట పెట్టిన కాగ్

ఎటు చూసినా అవినీతి.. అన్నిట్లోనూ ముడుపులు, కమీషన్లు.. అంతూదరీ లేని విధంగా నిధుల దుర్వినియోగం.. కాంట్రాక్టర్లకు మేలు చేసేలా ఎత్తిపోతల పథకాలు.. పట్టిసీమ చేపట్టి కోట్లు కొల్లగొట్టేయడం.. రిజన్టీషన్లు స్టాంపుల శాఖలో చేతివాటం.. రెవెన్యూ శాఖలో విచ్చలవిడి స్కాములు.. రోడ్ల ప్రాజెక్టుల్లో అంతులేని అక్రమాలు.. ఇవీ చంద్రబాబు నాయుడు ప్రభుత్వం సాధించిన ఘనకార్యాలు అంటూ కంప్రోలర్ అండ్ ఆడిటర్ జనరల్ (కాగ్) వ్యవస్థ ఏకిపారేసింది. రాజధాని నిధులు ఖర్చు చేయలేదని, వాటిని దారి మళ్లించి చివరకు కేంద్రానికి తప్పడు లెక్కలు పంపించారని రాష్ట్రప్రభుత్వానికి మొట్టికాయలు వేసింది. జేఎన్ఎన్యూఆర్ఎం నిధులు మురిగిపోయినా చేప్పలుడిగి చూస్తూ కూర్చున్నారని అక్షింతలు వేసింది. అసెంబ్లీకి సమర్పించిన 2015-16 సంవత్సరానికి సంబంధించిన నివేదికలో కాగ్ రాష్ట్రప్రభుత్వాన్ని దులిపేసింది. అవినీతిని ఎత్తి చూపుతూ తీవ్రస్థాయిలో వ్యాఖ్యలు చేసింది. అందులో అవినీతికి సంబంధించిన కొన్ని అంశాలను పరిశీలిద్దాం...

## 2015-2016



- *Pattiseema LIS was taken up without completion of Polavaram Right Main Canal (RMC) and its distributaries and without identifying the industrial and domestic water users. This, coupled with increase in project cost, resulted in adverse Benefit Cost Ratio.*
- *In Pattiseema LIS, relaxation of ceiling on tender premium and award of work at higher premium without completion of Polavaram RMC and its distributary system resulted in avoidable additional burden of ₹199 crore. Audit also observed avoidable extra expenditure of ₹138.18 crore due to unwarranted change in construction methodology (₹106.17 crore) and reimbursement of Central Excise Duty on pipes despite availability of exemption (₹32.01 crore).*
- *Incorrect reimbursement of Labour Welfare Cess, though not required under the agreement, led to undue benefit of ₹14.22 crore to the contractor in Pattiseema LIS.*
- *Absence of suitable clauses in the Engineering, Procurement and Construction (EPC) contracts led to non-accrual of saving to Government to the tune of ₹20.62 crore as a result of reduction of capacity of pumps/motors in Pattiseema LIS and ₹4.12 crore due to reduction in diameter/length of pressure mains in Guru Raghavendra and Pulikanuma Projects.*
- *In the canal package of Pushkara LIS, audit observed extension of*

### పట్టిసీమ.. ఆద్యంతం దోపిడీపర్వం

పట్టిసీమ ఎత్తిపోతల పథకంలో కాంట్రాక్టర్తో కుమ్మక్కై ప్రభుత్వం సాగించిన దోపిడీ పర్వాన్ని కాగ్ నివేదిక ఏకిపారేసింది. ముందస్తు ప్రణాళిక లేకుండా, పోలవరం కుడికాలువ డిస్ట్రిబ్యూటరీల పనులు చేపట్టకుండా, గృహ, పారిశ్రామిక లబ్ధిదారులను గుర్తించకుండా పట్టిసీమ ఎత్తిపోతలను చేపట్టడాన్ని తప్పుబట్టింది. రూ. 372.02 కోట్లు కాంట్రాక్టర్కు అనుచితంగా లబ్ధి చేకూర్చిందని ఎత్తిచూపింది. ఇంత చేసినా పోలవరం ముందస్తు ఫలాల నిర్దేశించిన వారికి అందించలేకపోయిందని పేర్కొంది. పోలవరం ప్రాజెక్టు ఫలాలను ముందుగా పొందడమే లక్ష్యంగా గోదావరి కుడిగట్టుపై 2015లో పట్టిసీమ ఎత్తిపోతల పథకాన్ని ప్రభుత్వం చేపట్టిన విషయం తెలిసిందే. పట్టిసీమ ఎత్తిపోతల పథకం పనుల అంచనా విలువ టెండర్లలో పేర్కొన్న ప్రకారం రూ. 1,170.25 కోట్లు. జీవో 94



## నిబంధనలకు విరుద్ధంగా

### రూ. 14.33 కోట్లు

ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు వినియోగిస్తున్న ప్రైవేటు హెలికాప్టర్లకు అద్దెను నిబంధనలకు విరుద్ధంగా చెల్లించారని 'కాగ్' తప్పుపట్టింది. 2014-15 ఆర్థిక సంవత్సరంలో



ఒప్పందాన్ని ఉల్లంఘించి ప్రైవేట్ హెలికాప్టర్లకు చేసిన రూ. 14.33 కోట్ల చెల్లింపులు అసంబద్ధమైనవని తనిఖీల్లో తేలినట్లు స్పష్టం చేసింది. హెలికాప్టర్లను అద్దెకు తీసుకోవడం వల్ల రూ. 14.33 కోట్లు అనవసరంగా వ్యయం చేశారని పేర్కొంది. ప్రభుత్వం సమర్పించిన కాగ్ నివేదికలోని ముఖ్యాంశాలు

- హెలికాప్టర్లను అద్దెకు తీసుకోవడంలో భాగంగా మెసూర్స్ సర్వీస్ విమానయాన సర్వీసెస్ తో 2014 సెప్టెంబర్ లో ప్రభుత్వం ఒప్పందం కుదుర్చుకుంది. ఒకటి/రెండు జంట ఇంజన్ల హెలికాప్టర్లను నెలకు కనీసం 100 గంటల ప్రయాణ సమయానికి గ్యారంటీ ఫీజు రూ. 25 లక్షలు (గంటకు రూ. 2.50 లక్షల ధరతో) 2014 అక్టోబర్ 1 నుంచి ఐదేళ్ల కాలపరిమితి అనే నిబంధన ఒప్పందంలో ఉంది.
- పోటీతత్వం గల బిడ్డింగ్ పద్ధతిని అనుసరించకుండా కంపెనీ సర్వీస్ ప్రొవైడర్ గా మెసూర్స్ సర్వీస్ విమానయాన సర్వీసెస్ ను

ఎంపిక చేశారు. ఎన్ని ప్రయాణగంటలు అద్దెకు అవసరమో అంచనా వేయకుండానే ఒప్పందం కుదుర్చుకున్నారు. సంబంధిత పైళ్లు/ రికార్డులను కంపెనీ వారు తనిఖీకి సమర్పించలేదు.

- 2014 జూలై నుంచి సెప్టెంబర్ వరకు అద్దెకు హెలికాప్టర్లను ఉపయోగించుకున్నందుకు గాను మెసూర్స్ సర్వీస్ విమానయాన సర్వీసెస్ కు రూ. 5.06 కోట్లు చెల్లించారు. అద్దె హెలికాప్టర్ల వినియోగానికి సంబంధించిన రికార్డులు లేనందున చెల్లింపుల్లో నిజాలను తనిఖీలో అంచనా వేయడం సాధ్యం కాలేదు.
- 2014 అక్టోబర్ 1 నుంచి అమలులో ఉన్న ఒప్పందంలోని 12.1 నిబంధన ప్రకారం నెలకు 100 గంటల చొప్పున రూ. 25 లక్షల కనిష్ట గ్యారంటీ ప్రయాణ చార్జీగా ఉంది. అయితే, కంపెనీకి 2014 అక్టోబర్ నుంచి డిసెంబర్ వరకు నెలకు 60 గంటల చొప్పున రూ. 5.06 కోట్లు, 2015 జనవరి నుంచి మార్చి వరకు నెలకు 50 గంటల చొప్పున రూ. 4.21 కోట్లు ప్రయాణ చార్జీలుగా చెల్లించారు.

Andhra Pradesh Mineral Development Corporation Limited failed to adhere to the milestones of Government of India for commencement of production of coal which resulted in avoidable payment of penalty of ₹ 1.57 crore and blocking up of ₹ 285.85 crore.

(Paragraph 3.4)

Indira Gandhi Centre for Advanced Research on Livestock Private Limited granted extension of time to the contractor in violation of the agreement resulting in payment of price escalation of ₹ 9.44 crore.

**హెలికాప్టర్ల అద్దెకు రూ. 14.33 కోట్లను అనవసరంగా వ్యయం చేశారని పేర్కొంటున్న భాగం.**

ప్రకారం ఐదు శాతానికి మించి అదనపు (ఎక్సెస్) ధరకు పనులను కాంట్రాక్టర్ కు అప్పగించకూడదు. కానీ 21.99 శాతం అదనపు ధరతో మేఘా ఇంజనీరింగ్ అండ్ ఇన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్స్ లిమిటెడ్ సంస్థ షెడ్యూలు దాఖలు చేసింది. ఐదుశాతం అదనపు ధరకు ఏడాదిలోగా పనులు పూర్తి చేస్తే 16.99 శాతం అడ్వాన్స్ ఇచ్చేలా నిబంధనలు సడలించి మేఘాకే పనులు అప్పగించిందని, దీనివల్ల అంచనా వ్యయం పెరిగిందని కాగ్ తేల్చింది. ఏడాదిలోగా పనులు పూర్తి చేసే అవకాశం ఉన్నప్పటికీ గడువులోగా పూర్తి చేసిన కాంట్రాక్టర్ కు రూ.199 కోట్లను బోనస్ రూపంలో ఇవ్వడాన్ని కాగ్ తప్పుబట్టింది. పంప్ హౌస్ నిర్మాణంలో బేసిక్ పారామీటర్లలో మార్పేమీ లేకపోయినా కాంట్రాక్టర్ కు అదనంగా రూ.106.17 కోట్లను అనుచితంగా లబ్ధి చేకూర్చారని కాగ్ తేల్చిచెప్పింది. దీనికి సంబంధించి జలవనరుల శాఖ వివరణ ఆమోదయోగ్యంగా లేదని స్పష్టం చేసింది. సాగు, తాగునీటి పథకాలకు వినియోగించే ఫైపులపై కేంద్రం ఎక్సెజ్ పన్నును పూర్తిగా మినహాయించింది. కానీ ఫైపులపై రూ. 32.01 కోట్లను ఎక్సెజ్

పన్నుల రూపంలో పట్టినీమ ఎత్తిపోతల కాంట్రాక్టర్ కు సర్కారు చెల్లించడాన్ని కాగ్ తప్పుబట్టింది. కార్మిక సంక్షేమ పన్నురూపంలో కాంట్రాక్టర్ కు రూ.14.22 కోట్లను అక్రమంగా తిరిగి చెల్లించి అనుచిత లబ్ధి చేకూర్చారని కాగ్ తేల్చింది. ఇంజనీరింగ్ ప్రొక్యూర్మెంట్ అండ్ కన్స్ట్రక్షన్ (ఈపీసీ) నిబంధనలను తుంగలో తొక్కి పట్టినీమ కాంట్రాక్టర్ తో సర్కార్ ఒప్పందం చేసుకోవడాన్ని తప్పుబట్టింది. పంపులు, మోటార్ల సామర్థ్యం తగ్గించడం వల్ల నిబంధనల మేరకు రూ.20.62 కోట్ల మేర ఖజానాకు ఆదా అవ్వాలని, కానీ ఒప్పందంలో నిబంధనలు చేర్చనందున కాంట్రాక్టర్ కు ఆ మేరకు లబ్ధి చేకూర్చారని తేల్చి చెప్పింది. మొత్తంగా కాంట్రాక్టర్ కు రూ. 372.02 కోట్ల మేర అనుచితంగా లబ్ధి చేకూర్చిందని కాగ్ స్పష్టం చేసింది. పట్టినీమ 20 ఏళ్లపాటు పనిచేస్తుందని ప్రభుత్వం పేర్కొంటూనే మరోవైపు 2019 నాటికి పోలవరం పూర్తి చేస్తామని, అది పూర్తయితే పట్టినీమ ఎత్తిపోతలను ఉపయోగించమని స్పష్టం చేస్తోంది. దాన్నిబట్టి పట్టినీమ పథకం పనిచేసేది కేవలం మూడేళ్లనని, పోలవరం పూర్తయితే ఇది

# ఆబ్కారీ శాఖలో అన్నీ అక్రమాలే

ఆబ్కారీ శాఖకు సంబంధించిన పలు అక్రమాలను కాగ్ తన నివేదికలో బయటపెట్టింది. ఆబ్కారీ శాఖకు చెందిన 27 కార్యాలయాల్లో 2015-16 సంవత్సరానికి గాను కాగ్ మచ్చుకు కొన్ని తనిఖీలు చేపట్టగా అందులో 38 కేసులకు సంబంధించి రూ. 1.29 కోట్ల విలువ చేసే అవకతవకలు వెలుగుచూశాయి. అదనపు లైసెన్సు ఫీజు, పర్మిట్ రూం లైసెన్సు విధించకపోవడం తదితర అవకతవకలను ప్రభుత్వం దృష్టికి కాగ్ తెచ్చింది. విశాఖపట్నం ఎక్సైజ్ సూపరిం టెండెంట్ పరిధిలో తొమ్మిది బార్ అండ్ రెస్టారెంట్లలో తనిఖీలు జరిపితే... 2014-15 సంవత్సరానికి గాను

రూ. 36.90 లక్షల మేరకు పది శాతం అదనపు రుసుం విధించలేదని కాగ్ గుర్తించింది. గుంటూరు, నరసరావుపేట ఈఎస్ కార్యాలయాల పరిధిలో రూ. 14 లక్షల మేర లైసెన్సు ఫీజు తక్కువగా విధించడాన్ని తప్పుబట్టింది. పర్మిట్ గదుల లైసెన్సులకు తక్కువ రుసుం విధించడాన్ని ఎత్తిచూపింది. ఎక్సైజ్ శాఖలో నియంత్రణ లోపాల్ని కనుగొని నివారించడానికి సమర్థవంతమైన చర్యలు చేపట్టడానికి అంతంతగ్రత తనిఖీ ప్రధాన పాత్ర పోషిస్తుందని, అయితే ఏపీ ఎక్సైజ్ శాఖలో ఆ మేరకు అంతగ్రత తనిఖీ విభాగం లేకపోవడాన్ని కాగ్ ఆక్షేపించింది.

అనవసరమని కాగ్ స్పష్టం చేసింది.

## కాంట్రాక్టర్లకు నిధుల ఎత్తిపోత

సాగునీటి ఎత్తిపోతల పథకాల పనుల్లో కాంట్రాక్టర్లకు సర్కార్ అనుచితంగా లబ్ధి చేకూర్చడంపై కాగ్ కడిగి పారేసింది. ప్రభుత్వం అసంబద్ధమైన నిర్ణయాల వల్ల ఎత్తిపోతల పథకాల అంచనా వ్యయం ఇబ్బడిముబ్బడిగా పెరుగుతుండటంపై ఆందోళన వ్యక్తం చేసింది. హంద్రీ- నీవా సుజల స్రవంతి పథకంలో రూ. 47.18 కోట్లతో చేపట్టిన గొల్లపల్లి రిజర్వాయర్ పనులను నామినేషన్ పద్ధతిలో కాంట్రాక్టర్లకు అప్పగించడాన్ని తప్పుబట్టింది. రాష్ట్రంలో ఎత్తిపోతల పథకాల పనులను 2015-16లో రూపొందించిన నివేదికను కాగ్ శాసనసభకు సమర్పించింది. 17 భారీ, మధ్య తరహా ఎత్తిపోతల పథకాల ద్వారా 25.35 లక్షల ఎకరాలకు నీళ్లందించే పనులను సక్రమంగా సాగడం లేదని కాగ్ తేల్చి చెప్పింది.

➤ In the canal package of Pushkara LIS, audit observed extension of undue benefit of ₹21.81 crore to the contractor due to payment of price escalation contrary to agreement conditions and avoidable additional expenditure of ₹27.09 crore due to deletion of bridge works from the scope of contract and executing them as deposit works.

పుష్కర స్కీమ్లో కాంట్రాక్టర్లకు అనుచిత లబ్ధి చేకూర్చారని తెలిపే భాగం

## ఖజానాపై రూ. 48.90 కోట్ల 'పుష్కర' భారం

పుష్కర ఎత్తిపోతల పథకం ద్వారా 1.86 లక్షల ఎకరాలకు నీళ్లందించాలని నిర్ణయించారు. నిబంధనలను తుంగలో తొక్కి రూ. 21.81 కోట్లను ఎస్కలేషన్ కింద కాంట్రాక్టర్లకు చెల్లించి అనుచిత లబ్ధి చేకూర్చారని కాగ్ ఎత్తిచూపింది. టెండర్ నిబంధనల ప్రకారం కాలువలు, జాతీయ, రాష్ట్ర రహదారులపై వంతెనల నిర్మాణ పనులను కాంట్రాక్టర్ చేయాలి. కానీ, ఇటీవల వంతెనల నిర్మాణ పనుల కోసం

రూ. 6.17 కోట్లను కాంట్రాక్టర్ నుంచి వసూలు చేసింది. అదే పనులను రూ. 33.26 కోట్లకు మరో కాంట్రాక్టర్లకు అప్పగించింది. దీని వల్ల ప్రభుత్వంపై రూ.27.09 కోట్ల మేర భారం పడిందని లెక్కకట్టింది. మొత్తం మీద ఎస్కలేషన్, వంతెన పనులు మరొక కాంట్రాక్టర్లకు అప్పగించడం వల్ల పుష్కర ఎత్తిపోతల కాలువ పనుల్లోనే 48.90 కోట్లు ఖజానాకు చిల్లు పడిందని.. ఆ మేరకు కాంట్రాక్టర్లకు అనుచిత లబ్ధి చేకూరిందని తేల్చింది.

- Though the Guru Raghavendra and Pulikanuma projects were taken up for serving an ayacut of 85,790 acres, the ayacut served during 2011-16 ranged from 7,092 acres (in 2011-12) to 23,490 acres (in 2014-15), mainly due to improper planning, non-acquisition of lands, non-commissioning of lifts, lack of power supply arrangements, non-enhancement of distributaries of Tungabhadra Low Level Canal, etc.
- Non-installation of pipes and electro mechanical equipment due to non-acquisition of land in Pulakurthy LIS of Guru Raghavendra Project resulted in blocking up of ₹ 48.55 crore.

గురురాఘవేంద్ర పథకంలో నిధుల వృథా గురించి తెలిపే భాగం

## గురు రాఘవేంద్రలో రూ. 48.55 కోట్లు వృథా

గురు రాఘవేంద్ర ప్రాజెక్టులో భాగంగా తుంగభద్ర దిగువ కాలువ కింద 9,380 ఎకరాలకు నీళ్లందించేందుకు రూ. 113.26 కోట్లతో 2011 ఆగస్టులో పులకుర్తి ఎత్తిపోతలను చేపట్టారు. 2014 జూన్ నుంచి 2016 ఏప్రిల్ వరకు పులకుర్తి ఎత్తిపోతలకు రూ. 48.55 కోట్లు ఖర్చు చేశారు. ఈ నిధులతో కాంట్రాక్టర్ పైపులు, ఎలక్ట్రోమెకానికల్ పరికరాలు కొనుగోలు చేశారు. కానీ, సర్కార్ భూ సేకరణ చేయకపోవడం వల్ల ఆ పరికరాలను అమర్చలేకపోయారు. దీని వల్ల రూ.48.55 కోట్లు వృథా అయ్యాయి.

## హంద్రీ-నీవాలో నామినేషన్ దే డామినేషన్

హంద్రీ-నీవా సుజల స్రవంతి రెండో దశ పనుల్లో గొల్లపల్లి

# కంప్యూటర్ల కొనుగోలులో రూ. 10 కోట్ల అవినీతి

గ్రామపంచాయతీలకు అవసరమైన కంప్యూటర్ల కొనుగోళ్లలో భారీగా అవినీతి చోటుచేసుకుందని కాగ్ తీవ్రంగా ఆక్షేపించింది. కోట్లాది రూపాయలు అదనంగా చెల్లించారని పేర్కొంది. కేంద్ర ప్రభుత్వ రాజీవ్ గాంధీ పంచాయతీరాజ్ స్వశక్తికరణ్ (ఆర్జీపీఎస్ఎ) పథకం కింద 7,631 కంప్యూటర్ల కొనుగోలుకు ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో టెండర్లు పిలిచారు. రాష్ట్ర విభజన తర్వాత 2014 జూలైలో కంప్యూటర్ల కొనుగోలుకు ఏపీ ప్రభుత్వం కాంట్రాక్టర్లతో ఒప్పందం చేసుకుంది. రూ. 40 వేలతో కొనుగోలు చేయాల్సిన కంప్యూటర్, ప్రింటర్, యూపీఎస్ లను రూ. 67,213 చొప్పున కొనుగోలుకు కాంట్రాక్టు ఒప్పందం చేసుకున్నట్లు కాగ్ తన తాజా నివేదికలో పేర్కొంది. 3,869 కంప్యూటర్ల కొనుగోలులో ఒక్కొక్క దానికి రూ. 27,213 చొప్పున కాంట్రాక్టర్లకు రూ. 10.68 కోట్లు అదనంగా చెల్లించారని స్పష్టం చేసింది. కేంద్ర ప్రభుత్వం గ్రామపంచాయతీలకు ఇచ్చే 14వ ఆర్థిక సంఘం నిధులు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం

As per Rajiv Gandhi Panchayat Sashaktikaran Abhiyan (RGPSA) guidelines, the cost of desktop, printer & UPS was fixed as ₹40,000 per unit. However, the agreement was finalized at ₹47,402 for desktop, ₹8,366 for UPS and ₹11,445 for printer (total cost ₹67,213 per unit), thereby incurring an additional expenditure of ₹10.60 crore (₹27,213 per unit x 3,896 units), and exceeding the norms of RGPSA.

The department entered into agreement with the supplier for supply of DEO at a cost

**ఆర్జీపీఎస్ఎ పథకం నిబంధనలకు విరుద్ధంగా వ్యవహరించి, అవినీతికి పాల్పడినట్లు తెలియజేస్తున్న భాగం..**

విడుదల చేసిన ఆర్థిక సంఘం నిధులను దేనికోసం ఖర్చు చేశారో పంచాయతీరాజ్ శాఖ తెలియజేయలేదని కాగ్ వెల్లడించింది. 2015-16 ఆర్థిక సంవత్సరంలో రాష్ట్రంలో 12,920 గ్రామపంచాయతీలకు కేంద్రం రూ. 934 కోట్లు విడుదల చేసిందని, ఈ నిధుల వ్యయానికి సంబంధించిన వివరాలను పంచాయతీరాజ్ శాఖ సమర్పించలేదని కాగ్ తెలిపింది. ప్రభుత్వం పంచాయతీలకిచ్చిన రూ. 175 కోట్ల ఖర్చుల వివరాలనూ అందించలేదని ఆక్షేపించింది.

రిజర్వాయర్ పనులు జాప్యం చేస్తున్నారనే సాకు చూపి కాంట్రాక్టర్లపై ప్రభుత్వం వేటు వేసింది. రూ. 47.18 కోట్ల విలువైన ఈ పనులను కొత్త కాంట్రాక్టర్ కు నామినేషన్ పద్ధతిలో అప్పగించింది. గొల్లపల్లి రిజర్వాయర్ పూర్తిస్థాయి నీటిమట్టం (ఎఫ్ఆర్ఎల్) 532.20 మీటర్లు. కానీ, ఎఫ్ఆర్ఎల్ ను 529 మీటర్లకు తగ్గించారు. 3.2 మీటర్ల మేర ఎఫ్ఆర్ఎల్ తగ్గించడం వల్ల రూ.6.47 కోట్ల మేర ఖజానాకు మిగులు కావాలి. కానీ, ఆ నిధులను కూడా కాంట్రాక్టర్ కే కట్టబెట్టి లబ్ధి చేకూర్చడాన్ని కాగ్ ఎత్తిచూపింది. హంద్రీ-నీవా సుజల స్రవంతి రెండో దశలో ఆరో ప్యాకేజీ కాంట్రాక్టర్ కు రూ. 2.29 కోట్లు, పదో ప్యాకేజీ కాంట్రాక్టర్ కు రూ.2.68 కోట్లు వెరసి 4.97 కోట్లు అదనంగా చెల్లించి లబ్ధి చేకూర్చడాన్ని తప్పుపట్టింది.

### Andhra Pradesh Road Sector Project

The Government of Andhra Pradesh had taken up the AP Road Sector Project with loan assistance from the International Bank for Reconstruction and Development (IBRD) and Government of India (GoI). The project comprises four components - (a) Road Improvement, (b) PPP facilitation support, (c) Institutional Strengthening and (d) Road Safety. Audit of implementation of the Project was conducted (December 2015 - June 2016) to ascertain whether the Project components were effectively implemented in a timely manner and the objective of providing better quality, higher capacity and safe roads to the users in a sustainable manner through enhanced institutional capacity had been achieved.

The Major audit findings are summarized below:

- Out of seven upgradation works taken up under the project, only one work was completed and the remaining six works were delayed with progress ranging from 5 to 90 per cent. With the current pace of execution, some of the works are unlikely to be completed within the loan closure period and there is a risk of under-utilization of IBRD loan assistance.
- Liquidated damages to the tune of ₹34.82 crore were not levied in respect of three upgradation works. In two terminated packages, cost of balance works of ₹159.96 crore was yet to be realised from the contractors. In one package, mobilisation

రోడ్ సెక్టార్ ప్రాజెక్టు పనుల్లో అవకతవకల గురించి తెలివీ భాగం

### రోడ్డు ప్రాజెక్టుల్లో అవకతవకలే..

ఆంధ్రప్రదేశ్ లో రోడ్డు సెక్టార్ ప్రాజెక్టు పనుల్లో అవకతవకలు చోటు చేసుకున్నాయని కాగ్ నిర్ధారించింది. పనుల్లో, సామగ్రి కొనుగోలులో విపరీతమైన జాప్యం జరుగుతోందని తన నివేదికలో పేర్కొంది. ఆర్ఆండ్సీ ప్రధాన కార్యాలయంలో 2015 డిసెంబరు-2016 జూన్ మధ్య కాలానికి సంబంధించిన రికార్డులను కాగ్ పరిశీలించింది. విశాఖ, రాజమండ్రి, నెల్లూరు, గూడూరు, తిరుపతి, నంద్యాల, కర్నూలు, అనంతపురం ఆర్ఆండ్సీ డివిజన్లలో తనిఖీలు చేపట్టింది. ప్రపంచ బ్యాంకు సాయంతో చేపట్టిన 7

**Water Resources Department**

**Non-accrual of savings of ₹6.47 crore to Government on reduction of scope of work**

➤ Non-reduction of the agreement value despite reduction in the scope of work in Package No.53 of Handri Niva Sujala Sravanthi Project (Phase-II) led to non-accrual of savings of ₹6.47 crore to the public exchequer.

(Paragraph 3.4)

**Excess payment of ₹4.97 crore to contractor due to front loading of payments**

➤ Front loading of payments for excavation tunnel/approach channel in the payment schedules by reducing the provision for lining work, which was not executed by the contractor, in Package No.6 and Package No.10 of Handri Niva Sujala Sravanthi Project (Phase-II), resulted in excess payment of ₹4.97 crore to the agency.

(Paragraph 3.5)

ప్యాకేజీలు, రూ.813.76 కోట్ల విలువైన పనులను నిశితంగా పరిశీలించింది.

**Liquidated damages to the tune of ₹34.82 crore were not levied in respect of three upgradation works. In two terminated packages, cost of balance works of ₹159.96 crore was yet to be realised from the contractors. In one package, mobilization advance of ₹30.08 crore remained blocked with the contractor due to slow progress.**

**జరిమానా విధించాల్సిన సంస్థకు మొబలైజేషన్ అడ్వాన్స్ ఇచ్చారని తెలిపే భాగం**

**ట్రాన్స్మిట్రాయ్ కి రూ.20.05 కోట్ల లబ్ధి**

రూ.200.54 కోట్ల విలువైన కాకినాడ - రాజమండ్రి రోడ్డు పనులను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రెండు ప్యాకేజీలుగా విడగొట్టి 2013 ఫిబ్రవరిలో ట్రాన్స్మిట్రాయ్ కంపెనీకి అప్పగించింది. 2016 మార్చి నాటికి రెండు ప్యాకేజీలు పూర్తి కావాల్సి ఉండగా, కేవలం 5 శాతం పనులే జరిగాయి. పనుల్లో జాప్యానికి కారణమైన ట్రాన్స్మిట్రాయ్ కి రూ.20.05 కోట్ల జరిమానా విధించాల్సి ఉండగా, ప్రభుత్వం పట్టించుకోలేదు. తద్వారా కాంట్రాక్టు సంస్థకు రూ.20.05 కోట్ల అనుచిత లబ్ధి చేకూరిందని కాగ్ తన నివేదికలో పేర్కొంది. సున్నా వడ్డీతో రూ. 30.08 కోట్ల మొబలైజేషన్ అడ్వాన్స్ ను కాంట్రాక్టర్ కు చెల్లించడంపై అభ్యంతరం వ్యక్తం చేసింది.

**సలహాదారు సిఫార్సులను అమలు చేయలేదు**

కర్నూలు - దేవనకొండ, పెడన-నూజివీడు-విస్సన్నపేట, మైదుకూరు - జమ్మలమడుగు రోడ్డు ప్రాజెక్టుల్లో అంచనా వ్యయం పెరగడం, పనుల్లో జాప్యాన్ని కాగ్ బహిష్కరణ చేసింది. ఆర్ అండ్ బీ శాఖను సంస్థాగతంగా బలోపేతం చేసేందుకు సలహాదారు సేవల కోసం ప్రభుత్వం రూ. 5.50 కోట్లతో పరిపాలన అనుమతులిచ్చింది. అనంతరం వ్యయాన్ని రూ.9.49 కోట్లకు పెంచేసింది. ఈ సలహాదారు సిఫార్సులను ప్రభుత్వం అమలు చేయలేదని కాగ్ గుర్తించింది. నమూనా కారిడార్లను అభివృద్ధి చేయడంలో రవాణా శాఖతో ప్రభుత్వానికి సమన్వయం లేదని స్పష్టం చేసింది.

**బొగ్గు కొనుగోళ్లలో లక్షమాల వెల్లువ**

ఆంధ్రప్రదేశ్ విద్యుదుత్పత్తి సంస్థ (ఏపీ జెన్ కో) బొగ్గు కొనుగోళ్లలో ప్రభుత్వ నిర్వాకాలను కాగ్ కడిగిపారేసింది. ఇష్టాజ్యంగా బొగ్గు కొనుగోళ్లు, ధర్మల్ విద్యుత్ కేంద్రాలను బలవంతంగా మూసివేయడం వల్ల ఏపీ జెన్ కోకు భారీ నష్టం వాటిల్లాడాన్ని ఎత్తిచూపింది. నాసిరకం బొగ్గును అధిక ధరకు కొనుగోలు చేసిన ప్రభుత్వ పెద్దల తీరును తూర్పారబట్టింది. రాష్ట్ర విభజన తర్వాత డాక్టర్ నార్ల తాతారావు ధర్మల్ విద్యుత్ కేంద్రం (ఎన్టీపీపీఎస్), రాయలసీమ ధర్మల్ విద్యుత్ కేంద్రం (ఆర్టీపీపీ) ఏపీ జెన్ కో పరిధిలోకి వచ్చాయి. ఈ రెండు విద్యుత్ కేంద్రాల సామర్థ్యం 2,810 మెగా వాట్లు. 2011-12లో

**2. Performance Audit relating to Government company**

In the State of Andhra Pradesh, generation of power was carried out by Andhra Pradesh Power Generation Corporation Limited (APGENCO). After the formation of Telangana State (as per the AP Reorganization Act, 2014), APGENCO (the Company) has a capacity of 2,810 MW at two thermal power plants viz., Dr. Narla Tata Rao Thermal Power Station (Dr.NTTPS, 1,760 MW), Vijayawada, Krishna district and Rayalaseema Thermal Power Station, Muddanur, Kadapa district (RTPP, 1,050 MW).

Performance Audit on Fuel Management in Thermal Power Stations of Andhra Pradesh Power Generation Corporation Limited was conducted. Important audit findings are given below:

- The power generation decreased from 22,235 MU (Million Units) in 2011-12 to 19,359 MU in 2015-16, mainly due to outages of power plants. Further, the total cost per unit increased from ₹ 2.94 in 2011-12 to ₹ 4.34 in 2015-16.
- In absence of suitable clauses in coal procurement order, the Company had to make avoidable payment of ₹ 918.61 crore towards value of ungraded and differential grades of coal during the years 2014 to 2016.
- Improper monitoring of coal requirements at power plants resulted in avoidable expenditure of ₹ 186.77 crore on freight charges towards diversion

**బొగ్గు కొనుగోళ్లలో లక్షమాల, నాణ్యత లేమి గురించి తెలిపే భాగాలు**

22.235 మిలియన్ యూనిట్ల విద్యుత్ ను ఈ రెండు కేంద్రాలు ఉత్పత్తి చేశాయి. కానీ 2015-16 నాటికి విద్యుదుత్పత్తి 19.359 మిలియన్ యూనిట్లకు పడిపోయిందని కాగ్ తేల్చింది. ఎన్టీపీపీఎస్, ఆర్టీపీపీలను సర్కార్ బలవంతంగా మూసివేయించడమే విద్యుదుత్పత్తి తగ్గడానికి కారణమని కాగ్ స్పష్టం చేసింది. దీని వల్ల విద్యుదుత్పత్తి ధర యూనిట్ కు రూ. 2.94 నుంచి రూ.4.34కు పెరిగిందని వివరించింది. బలవంతంగా మూసివేయడం వల్ల ఆ రెండు విద్యుత్ కేంద్రాలకు రూ. 675.69 కోట్లు నష్టం వాటిల్లిందని స్పష్టం చేసింది. 2014-15, 2015-16లో బలవంతంగా మూసివేయడం, బొగ్గు కొరత, నాణ్యత లేని బొగ్గు, బాయిలర్ లీకేజీల వల్ల రూ. 9,251.43 కోట్ల విలువైన విద్యుత్ ను ఉత్పత్తి చేయలేక.. అమ్మలేకపోయిందని తేల్చింది.

**నాణ్యత లేని బొగ్గు అధిక ధరకు కొనుగోలు**

మహానది కోల్ లిమిటెడ్ (ఎమ్సీఎల్) బొగ్గు సరఫరా చేయలేనప్పుడు.. కొత్తగూడెం ధర్మల్ పవర్ స్టేషన్ (కేటీపీఎస్), ఆర్టీపీపీలకు సరఫరా అయ్యే బొగ్గును ఎన్టీపీపీఎస్ కు వినియోగించుకునే వెసులుబాటు ఉండేది. విభజన నేపథ్యంలో కేటీపీఎస్ తెలంగాణ రాష్ట్ర పరిధిలోకి వెళ్లింది. మహానది కోల్ లిమిటెడ్ బొగ్గును సరఫరా చేయడం లేదనే సాకు చూపి ఎన్టీపీపీఎస్ కు 2014 జూలైలో 28.61 లక్షల మిలియన్ టన్నుల బొగ్గును సింగరేణి కోల్ కేలరీస్ లిమిటెడ్ నుంచి ప్రీమియం ధరకు కొనుగోలు చేసింది. 2015-16లో ఎలాంటి అవగాహనా ఒప్పందం కుదుర్చుకోకుండానే 63.5 లక్షల టన్నుల బొగ్గును సింగరేణి నుంచి ప్రీమియం ధరకు కొనుగోలుచేసింది. ఈ కొనుగోలు ఒప్పందంలో బొగ్గు నాణ్యత, రవాణా చార్జీలకు సంబంధించిన నిబంధనలకు విస్మరించింది. 2014 నుంచి 2016 వరకూ కోల్ ఎనాలిసిస్ నివేదికలు, కోల్ ఇన్వాయిస్

లను సమీక్షిస్తే జెన్కో కొనుగోలుచేసిన బొగ్గు నాణ్యత (గ్రేడ్)లో భారీ వ్యత్యాసాలు ఉన్నట్లు తేలింది. నాణ్యతలేని (అన్ గ్రేడెడ్) బొగ్గును అధిక ధరను కొనుగోలు చేయడం వల్ల జెన్కోకు రూ. 918.61 కోట్ల మేర నష్టం వాటిల్లినదని కాగ్ పేర్కొంది.

**నాసిరకం సరఫరా చేసినా పట్టించుకోలేదు**

2014-15, 2015-16లో సర్కారు ఇష్టారాజ్యంగా బొగ్గు కొనుగోలు చేసింది. కేంద్ర ప్రభుత్వ నిబంధనల ప్రకారం 70 శాతం స్వదేశీ బొగ్గు, 30 శాతం విదేశీ బొగ్గును వినియోగించుకోవచ్చు. అయితే ఏపీ జెన్కో భారీ ఎత్తున విదేశాల నుంచి అధిక ధరకు

► The Company had diverted fund realised on sale of fly ash for renovation of guest houses at Power Stations, construction of school compound wall, flooring of badminton court and to meet the day to day working capital  
**విదేశాల నుంచి అధిక ధరకు నాసిరకం బొగ్గు కొనుగోలు చేయడం వల్ల జెన్కో నష్టపోయినదని తెలిపే భాగం**

నాసిరకం బొగ్గును సరఫరా చేసినా ప్రభుత్వం పట్టించుకోలేదు. దీంతో బొగ్గు వినియోగం పెరిగింది. దీని వల్ల రూ. 3,179.92 కోట్ల విలువైన 86.02 లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల బొగ్గును జెన్కో అధికంగా వినియోగించడం వల్ల జెన్కో నష్టపోయినదని కాగ్ స్పష్టం చేసింది.

**కృష్ణపట్నం కేంద్రం అంచనాలకు రెక్కలు**

రాష్ట్రంలో విద్యుత్ కొరతను అధిగమించడం కోసం 2008లో కృష్ణపట్నం వద్ద దామోదరం సంజీవయ్య ధర్మల్ విద్యుత్ కేంద్రం ఏర్పాటు చేయాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. 2008లో ఈ ప్రాజెక్టు పనులను రూ. 8,432 కోట్లకు కాంట్రాక్టర్లకు అప్పగించారు. ఒప్పందం ప్రకారం మొదటి యూనిట్ ఆగస్టు 2012 నాటికి, రెండో యూనిట్ ఫిబ్రవరి 2013 నాటికి పూర్తి చేయాలి. కానీ ఎక్స్టర్నల్ కోల్ కన్వేయింగ్ సిస్టమ్, నీటి శుద్ధీకరణ ప్లాంట్లు, ట్రాన్స్మిషన్ లైన్స్ మార్పిడిలో జాప్యం చేయడం వల్ల పనులు పూర్తి కాలేదు. వీటిని సాకుగా చూపిన సర్కార్ కృష్ణపట్నం విద్యుత్ కేంద్రం అంచనా వ్యయాన్ని రూ. 12,630 కోట్లకు పెంచేసింది. దీంతో అంచనా వ్యయం ఒకేసారి రూ. 4,198 కోట్లు పెరిగినదని కాగ్ ఎత్తిచూపింది. బాయిలర్స్, యాక్సలరేటర్లను నిర్దేశించిన గడువులోగా బీహెచ్ఈఎల్ ఏర్పాటు చేయలేకపోవడంతో ఆ సంస్థ నుంచి ఏపీ జెన్కో రూ.240 కోట్ల

Andhra Pradesh Power Development Company Limited had taken up the construction of Sri Damodaram Sanjeevaiah Thermal Power Station (800 MW X 2) at Krishnapatnam in Andhra Pradesh.

The Company paid full consultation fee of ₹ 1.17 crore to the Consultant though Detailed Project Report (DPR) was prepared without considering certain important items. Project cost was increased from ₹ 8,432 crore to ₹ 12,630 crore. Non-maintenance of debt-equity ratio led to additional borrowing and interest burden of ₹ 52.64 crore. Enhancement of Execution and Supervision charges from one per cent to two per cent without any contractual obligations had resulted in avoidable payment of ₹ 84.00 crore to APGENCO. Abnormal delay in augmentation of External Coal Conveying System resulted in avoidable expenditure on transportation of Coal. Non-payment of labour cess of ₹ 44.19 crore by the Contractors resulted in extension of undue benefits to the agencies. The Company procured coal from the Singareni Collieries Company Limited at an additional price due to delay in entering into MoU with MCL. Undue benefit of ₹ 35.34 crore was extended to transporters on beneficiation and transportation of coal from Mahanadi Coalfields Limited. The company incurred potential loss of saleable energy worth ₹ 9,251.43 crore due to

**కృష్ణపట్నం విద్యుత్ కేంద్రం అంచనా వ్యయం పెంచిన తీరును వెల్లడిస్తున్న కాగ్ నివేదికలో భాగం**

నష్టపరిహారం (లిక్విడేటివ్ డ్యామేజెస్) రూపంలో 2014 మార్చిలో వసూలు చేసింది. అయితే 2014 జూలైలో రూ. 240 కోట్లను ఏపీ జెన్కో అక్రమంగా బీహెచ్ఈఎల్ కు చెల్లించినదని కాగ్ తేల్చింది.

# అప్పలతో ఆర్థిక నిర్వహణ అస్తవ్యస్తం

2016-2017 కాగ్ నివేదిక

రాష్ట్రపై మొత్తం రుణ బాధ్యతల విలువ రూ. **2,22,845** కోట్లు

ఏడేళ్లలో చెల్లించాల్సిన రుణాల మొత్తం రూ. **1,50,221** కోట్లు

రెవెన్యూ వ్యయానికి రూ. **17,231** కోట్ల అప్పుల సొమ్ము వెచ్చించిన వైనం

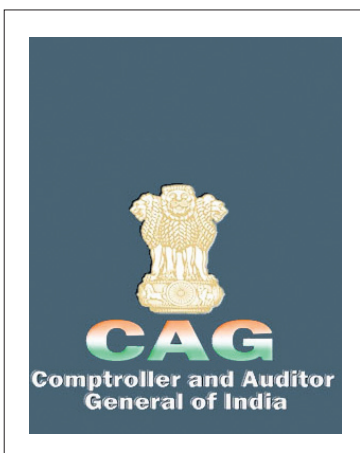
రాష్ట్రాభివృద్ధి పేరిట చంద్రబాబు ప్రభుత్వం ఎడాపెడా చేసిన అప్పులు గుదిబండగా మారుతున్నాయి. అప్పలతో సమీకరించిన నిధులను వనరుల అభివృద్ధికి, ఆస్తుల కల్పనకు కాక, రోజువారీ ఖర్చులకు, రెవెన్యూ రంగాలకు వాడటంతో ఆర్థిక వ్యవస్థ బలహీనమైపోయే ప్రమాదం ఏర్పడింది. 2016-17లో రాష్ట్ర ఆర్థిక స్థితిగతులపై కంప్ట్రోలర్ అండ్ అడిటర్ జనరల్ (కాగ్) నివేదిక ఇవే భయాందోళనలను వ్యక్తం చేసింది. పరిస్థితి ఇలాగే కొనసాగితే ఆర్థిక నిర్వహణ మరింత జటిలమై అన్నిరంగాలు కుదేలయ్యే అవకాశం ఉంది.

రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రూ.17,231 కోట్ల అప్పులు చేసి ఆ నిధులను రెవెన్యూ వ్యయానికి వెచ్చించిందని, 2016-17 ఆర్థిక సంవత్సరం బడ్జెట్ అంచనాల్లో రెవెన్యూ వ్యయం రూ.1,14,168 కోట్లు కాగా, వాస్తవ రెవెన్యూ వ్యయం అంచనాలకు మించి రూ.1,16,215 కోట్లకు చేరిందని కాగ్ తన నివేదికలో స్పష్టం చేసింది. రెవెన్యూ వ్యయంలో 85.17 శాతాన్ని రెవెన్యూ రాబడుల నుంచి ఖర్చు చేయగా, మిగిలింది రుణ నిధుల నుంచి ఖర్చు చేశారని కాగ్ ఎత్తిచూపింది. ఇలాంటి ధోరణి వల్ల రాష్ట్ర

ఆర్థిక వ్యవస్థ క్రమేణా బలహీనపడుతుందని హెచ్చరించింది. 2016-17లో రెవెన్యూ వ్యయం అంతకు ముందు ఆర్థిక ఏడాది కంటే రూ.20,265 కోట్లు పెరిగిందని, రుణాల ద్వారా సమకూర్చుకున్న నిధులను రెవెన్యూ ఖర్చు కోసం వినియోగిస్తే, ఎలాంటి ఆస్తులూ సమకూరకుండానే భవిష్యత్తులో రుణభారం మరింత పెరుగుతుందని కాగ్ పేర్కొంది.

## కాగ్ ఇంకా ఏం చెప్పిందంటే..

- సొంత రెవెన్యూ వనరుల కంటే రుణాల మీదే ప్రభుత్వం అధికంగా ఆధారపడింది.
- సమ్మద్దమైన ఆర్థిక పరిస్థితికి దోహదపడేలా, వనరుల సమీకరణకు ప్రయత్నించాలి.
- మూల ధన ఆస్తుల ఏర్పాటు కంటే రోజువారీ కార్యకలాపాలపైనే ప్రభుత్వ ఖర్చు పెరిగింది.
  - 2016-17లో కేపిటల్ వ్యయం 11.48 శాతం. సాధారణ వర్గం రాష్ట్రాల సమష్టి సగటు (19.70 శాతం) కన్నా ఇది చాలా తక్కువ.
  - 14వ ఆర్థిక సంఘం సిఫార్సుల ప్రాతిపదికన ప్రభుత్వానికి 2016-17లో రూ.4,370 కోట్ల మేర ఎక్కువ నిధులు సమకూరినా, వాటిని మూలధన ఆస్తుల ఏర్పాటుకు ఉపయోగించలేదు.
  - రానున్న ఏడేళ్లలో 50 శాతానికి మించి రూ.76,888 కోట్ల రుణాలను తీర్చాల్సిన పరిస్థితి ఉంటే, అది ఆయా సంవత్సరాల్లో బడ్జెట్ పై భారమవుతుంది.



**సామాజిక రంగాలకు అన్యాయం!**

సామాజిక రంగంలోని విద్య, ఆరోగ్యం, కుటుంబ సంక్షేమం, నీటి సరఫరా, పారిశుధ్యం తదితర రంగాలపై చేసిన కేపిటల్ వ్యయం మొత్తం ఖర్చులో 4.62 శాతమే ఉంది. దీంతో సామాజిక రంగ కార్యకలాపాలకు తక్కువ నిధులు కేటాయించినట్లైంది.



2016-17 ఆర్థిక సంవత్సరం ముగిసే నాటికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వంపై ఉన్న రుణ బాధ్యతల విలువ రూ.2,01,314 కోట్లు. ఇది రెవెన్యూ రాబడులకు 2.03 రెట్లు, జీఎస్ డీపీలో 28.79 శాతంగా ఉంది. అప్పులను తక్కువ చేసి చూపించేందుకు ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తోంది. బడ్జెట్లో వెల్లడించని రుణాలు రూ.11,867 కోట్లు, గ్యారెంటీ ఇచ్చిన రుణ బకాయిలు రూ.9,665 కోట్లు కలుపుకుని చూస్తే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రుణ చెల్లింపుల బాధ్యతలు రూ.2,22,845 కోట్లు.

**అగ్నిమాపక శాఖ ఆధునికీకరణపై అలక్ష్యం**

రాష్ట్రంలో అగ్నిమాపక శాఖ ఆధునికీకరణకు, పటిష్టతకు ప్రభుత్వం సరైన చర్యలు చేపట్టలేదు. మేము చేసిన ఐదు సిఫార్సుల్లో 2017 జూలై నాటికి దేన్నీ ప్రభుత్వం పూర్తిగా అమలు చేయలేదు. మూడు సిఫార్సులను మాత్రమే పాక్షికంగా అమలు చేసింది.. ఉప సంఘ సిఫార్సులకు, అగ్నిమాపక సలహా స్థాయి సంఘం (ఎస్ఎస్ఎస్) ప్రమాణాలకు అనుగుణంగా రాష్ట్రంలో తగినన్ని అగ్నిమాపక కేంద్రాలు, ఆధునిక పరికరాలు, సిబ్బంది లేరు. శాఖా పరంగా దీర్ఘకాలిక ముందస్తు ప్రణాళికను రూపొందించకపోవడం సరికాదు. శాఖ ప్రతిపాదించిన రూ.1,210.17 కోట్లకు గాను ప్రభుత్వం ఈ మూడేళ్లలో రూ.475.36 కోట్లు (అంటే 39శాతం) మాత్రమే కేటాయించింది. విజయవాడ, విశాఖపట్నం, తిరుపతిలో అన్వేషణ, సహాయక బృందాల ఏర్పాటుకు ప్రతిపాదన చేసి పదేళ్లయినా కార్యరూపం దాల్చలేదు.



**ఎన్టీఆర్ ట్రస్టుకు ఇప్పారాజ్యంగా భూములు**

తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో ఎన్టీఆర్ ట్రస్టు భవన నిర్మాణం కోసం జిల్లా పరిషత్ భూమిని కేటాయించడం నిబంధనలకు విరుద్ధం. గ్రామ పంచాయతీ, మండల, జిల్లా పరిషత్ల అధీనంలోని భూములను నిబంధనల ప్రకారం మూడేళ్లకు మాత్రమే లీజుకిచ్చే అధికారం ఉంటుంది. కానీ తూర్పుగోదావరి జిల్లా పరిషత్తుకు చెందిన భూమిని 2015 సెప్టెంబర్లో నిబంధనలకు విరుద్ధంగా ఎన్టీఆర్ ట్రస్టుకు 99 ఏళ్ల పాటు లీజుకు చంద్రబాబు ప్రభుత్వం కేటాయించింది. రూ.30 లక్షల లీజు ధరను ఏకంగా రూ.25 వేలకే పరిమితం చేశారు. దీనితో

జిల్లా పరిషత్ ఏటా లక్షలాది రూపాయలు నష్టపోతోంది..

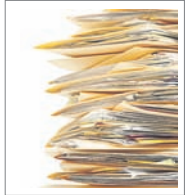
**రూ.192 కోట్లకు రూ.12 లక్షలే లకవరీ..**

2016-17లో రాష్ట్రంలోని 12,975 గ్రామాలకుగాను 65 గ్రామాల్లో మాత్రమే తనిఖీలు చేశారు.. రూ.192 కోట్ల అవినీతి జరిగినట్లు తనిఖీల్లో గుర్తించినా అందులో రూ.12 లక్షలను మాత్రమే రికవరీ చేయగలిగారు. 14వ ఆర్థిక సంఘం సిఫార్సుల మేరకు 2017 మార్చి నెలాఖరుకు కేంద్రం రూ.1,454 కోట్ల నిధులు విడుదల చేయగా. 2017 ఆగస్టు నాటికి రూ.642 కోట్లకు మాత్రమే నిధుల వినియోగం పై ధ్రువీకరణ పత్రాలు (యాసీలు) రాష్ట్రప్రభుత్వం సమర్పించింది.



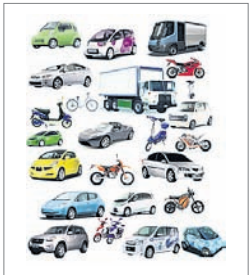
**'స్థానిక' భూములకు లికార్డులేవు..**

గ్రామ పంచాయతీ, మండల, జిల్లా పరిషత్ పేరిట ఉన్న భూములు ఆక్రమణకు గురవుతున్నా ప్రభుత్వం పట్టించుకోవడం లేదు. ఏడు జిల్లా పరిషత్లతో పాటు ప్రతి జిల్లాలోని ఐదు మండల పరిషత్లలో ఆడిట్ నిర్వహించగా... ఆయా జిల్లా పరిషత్ల పేరిట 8,653 ఎకరాలు, 35 మండల పరిషత్ల పేరిట 705 ఎకరాల భూమి మాత్రమే ఉంది. వాటి నిర్వహణకు సంబంధించి రికార్డులు కూడా లేకపోవడంతో ఆయా భూములపై సంబంధిత స్థానిక సంస్థలు హక్కులు కోల్పోయే పరిస్థితి ఏర్పడింది.



**ఎన్ఫోర్స్ మెంటు తనిఖీ ఓ 'ఫార్సు'**

రవాణా శాఖలో ఎన్ఫోర్స్ మెంట్ విభాగం నిర్వహిస్తున్న తనిఖీలన్నీ ఓ ప్రహసనంగా మారింది. ఎన్ఫోర్స్ మెంట్ తనిఖీల విషయంలో రూ.70.88 కోట్ల అవకతవకలు జరిగాయి. రవాణా వాహనాలపై పన్ను విధించకపోవడంతో రూ. 10.37 కోట్లు, క్వార్టర్ల ట్యాక్స్, అపరాధ రుసుం విధించకపోవడంతో వల్ల రూ. 6.57 కోట్లు, హరిత పన్ను విధించకపోవడంతో రూ. 1.11 కోట్లు ఖజానాకు నష్టం వాటిల్లింది. రాష్ట్రంలో ఫిట్ నెస్ లేని వాహనాలను గుర్తింపులో వైఫల్యం కనిపిస్తోంది. 98,006 వాహనాలకు ఫిట్ నెస్ సర్టిఫికెట్లు లేవు. 2011 ఏప్రిల్ నుంచి 2016 మార్చి వరకు మొత్తం 20,64,606 కేసులు నమోదు చేయగా, అందులోని 5,05,352 కేసుల్లో వివిధ రకాల



సాంఘిక కృషిని హాసన్లు బిగించినవేనని, మొత్తం కేసుల్లో ఇవే 24శాతం ఉన్నాయి. హై సెక్యూరిటీ నంబర్ ప్లేట్ల ప్రాజెక్టు అమలు చేయలేదు. 28,150 వాహనాల యజమానుల నుంచి ఫిట్నెస్ ఫీజును వసూలు చేయకుండా రిజిస్ట్రేషన్ పన్ను వసూలు చేశారు. దీనివల్ల రూ.1.76 కోట్ల ఫీజు వసూలు కాలేదు. హై సెక్యూరిటీ నంబర్ ప్లేట్లను అమర్చకపోయినా ఒక్క కేసు నమోదు చేయలేదు.

**ఎస్పీవై రెడ్డికి రూ.60 కోట్ల లబ్ధి**

ఎన్నికల్లో వైఎస్సార్ నీపీ తరపున గెలిచి టీడీపీలోకి ఫిరాయించిన నంద్యాల ఎంపీ ఎస్పీవై రెడ్డికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆయాచిత లబ్ధి చేకూర్చింది. ఎస్పీవై రెడ్డి నెలకొల్పిన మద్యం డిస్టిలరీ ఉత్పత్తి సామర్థ్యాన్ని నిబంధనలకు విరుద్ధంగా తగ్గించి, రావాల్సిన ఫీజును రాబట్టుకోలేక పోవడం ఆక్షేపణీయం. మద్యం డిస్టిలరీని 2 వేల లక్షల ట్రాఫ్ లీటర్ల సామర్థ్యంతో ఏర్పాటు చేస్తామని ఎస్పీవైరెడ్డి అంగీకార లేఖ ఇచ్చినందున ఫీజు కింద రూ.129 కోట్లు చెల్లించాల్సి ఉంది. అయితే, ఉత్పత్తి సామర్థ్యాన్ని వెయ్యి లక్షల ట్రాఫ్ లీటర్లకు తగ్గించాలని ఆయన ప్రభుత్వాన్ని కోరారు. అయితే, ఇలా తగ్గించిన ఉత్పత్తి సామర్థ్యానికి ప్రభుత్వం ఉత్తర్యులు ఆమోదయోగ్యం కాదు.



అబ్కారీ కమిషనర్ డిమాండ్ నోటీసును ఉద్దేశపూర్వకంగా ఉపసంహరించుకోవడంవల్ల ఎస్పీవై రెడ్డి చెల్లించాల్సిన రూ.60కోట్లను ప్రభుత్వం కోల్పోయింది.

**కాగ్ నివేదికలో ఇంకా ఏముందంటే...**

- కేంద్రం నిధులు విడుదల చేసిన 15 రోజులుగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తన వాటాను సంబంధిత శాఖకు బదిలీ చేయాలని నిబంధనలు ఉన్నా 249 రోజులకు కూడా విడుదల చేయని సందర్భాలున్నాయి. దీనితో రాష్ట్రానికి ఇస్తామన్న నిధుల్లో రూ. 48.96 కోట్లు కోత పడింది.
- పనులు పూర్తయినా ఏడు పథకాలను ఆరంభించలేదు. మరో ఏడు పథకాలు మద్యంలో ఆగిపోయాయి. దీనివల్ల రూ.491 కోట్లు నిష్పలమయ్యాయి.
- మంచినీటి పథకాల కింద గ్రామాలకు సరఫరా చేస్తున్న నీటిలో ప్రమాదకరమైన బాక్టీరియా ఉంది. అనంతపురం జిల్లా రాయంపల్లి, గుంటూరు జిల్లా ఊటుకూరులో ప్రమాదకరమైన 'కోలి-' 'ఈ-కోలి' బాక్టీరియా కలిగిన నీటిని సరఫరా చేస్తున్నారు.
- నాగార్జునసాగర్, కడప ప్రాంతాల్లోని భూగర్భజలాల్లో యురేనియం ఆసపాళ్లు ఉన్నట్లు కేంద్రం 2014లోనే గుర్తించి సమాచారమిచ్చినా, 2017 జూలై నాటికి కూడా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం

తనవంతు చర్యలు చేపట్టలేదు.

- సాధారణ శిక్షణతో నీటి పరీక్షలకు వినియోగించే క్షేత్ర పరీక్షా కిట్లు (ఎఫ్టీకేల) వాడకుండా మూలనపడేశారు. 2014-15, 2016-17లో రూ.1.33 కోట్లతో కొనుగోలు చేసిన కిట్లు నిరుపయోగంగా మిగిలాయి.

**అర్టీసీబీ అదే దారి..**

బస్సుల కొనుగోలుకోసం రాష్ట్ర రోడ్డు రవాణా సంస్థ (ఎపీఎస్ ఆర్టీసీ) రూ.400 కోట్లను ఎస్బీఐ, హాడ్కో నుంచి రుణంగా తీసుకుంది. సకాలంలో బస్సులను కొనుగోలు చేయకపోవడం వల్ల రూ.4.52 కోట్ల వడ్డీ భారం సంస్థపై పడింది. విజయవాడలో పండిట్ నెహ్రూ బస్ స్టేషన్లో 2,460 చదరపు అడుగుల స్థలాన్ని లీజుకు కేటాయించడంలో జరిగిన అక్రమాలతో ప్రభుత్వానికి రూ.91 లక్షల మేర నష్టం వాటిల్లింది.



**కేంద్రం నిధులిచ్చినా..**

కేంద్రం 2016-17లో ఇచ్చిన నిధులను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సంబంధిత పథకాలకు విడుదల చేయలేదు. వరద ఉపశమనం, రవాణా, రవాదారులు, రాజధాని నగరం, వెనుకబడిన ఉత్తరాంధ్ర, రాయలసీమ జిల్లాల అభివృద్ధి.. తదితరాల ప్రయోజనాలకు ఇచ్చిన రూ.1,972.65 కోట్ల గ్రాంటును రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆయా పథకాలకు రాష్ట్రప్రభుత్వం విడుదల చేయలేదు. పౌష్టికాహార కార్యక్రమం, స్వచ్ఛ భారత్, ఇతర అవసరాలకు కేంద్రం రూ.3,835.03 కోట్లు ఇవ్వగా రాష్ట్రం ప్రభుత్వం తన వాటా కింద రూ.2,219.30 కోట్లు మాత్రమే విడుదల చేసింది. మధ్యాహ్న భోజన పథకానికి కేటాయించిన రూ.163.95 కోట్లలో రూ.95 కోట్లు మాత్రమే వినియోగించారు.

**అంచనాలు పెంచారు.. నిర్మాణాలు మరిచారు!**

రాష్ట్రంలో నిర్మాణంలో ఉన్న 44 సాగునీటి ప్రాజెక్టుల అంచనా వ్యయాన్ని ఏకంగా రూ. 27,403.74 కోట్లు పెంచే సినా ఒక్క ప్రాజెక్టునూ ప్రభుత్వం పూర్తి చేయలేదు. ఈ ప్రాజెక్టుల తొలి అంచనా వ్యయం రూ. 49,107.78 కోట్లు. భూసేకరణలో సమస్యలు, న్యాయస్థానాల్లో కేసులు, డిజైన్ల మార్పుల వల్ల పనుల్లో జాప్యం జరిగిందని, 2017 మార్చి నెలాఖరుకు పూర్తి చేస్తామని ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. అదే సాకుతో ఆ ప్రాజెక్టుల అంచనా వ్యయాన్ని రూ. 76,511.52 కోట్లకు పెంచేసింది. అంటే దాదాపు రూ. 27,403.74 కోట్లు పెంచింది. గడువు మీరినా ప్రభుత్వం ఒక్క ప్రాజెక్టును కూడా పూర్తి చేయలేకపోయింది.





**అంచనాలను దాటి ఖర్చు.. ప్రాజెక్టులు పూర్తి కాలేదు**

- 1,305 కోట్లుగా ఉన్న హంద్రీ-నీవా ప్రాజెక్టు తొలిదశ అంచనా వ్యయాన్ని రూ. 4,317 కోట్లకు పెంచేశారు. 2017 మార్చి నెలాఖరుకు రూ. 3,373.38 కోట్లు ఖర్చు చేశారు. రెండో దశ అంచనా వ్యయాన్ని రూ. 1,880 కోట్ల నుంచి 7,340.87 కోట్లకు పెంచేసి, రూ. 5,533.81 కోట్లు ఖర్చు చేశారు. ప్రాజెక్టు పనులు ఎక్కడి వేసిన గొంగళి అక్కడే అన్నట్లు ఉన్నాయి.
- వంశధార ప్రాజెక్టు రెండో దశ అంచనా వ్యయాన్ని రూ. 933.90 కోట్లను రూ. 1,616.23 కోట్లకు పెంచేశారు. 2017 మార్చి నెలాఖరుకు 1,173.56 కోట్లను ఖర్చు చేసినా ప్రాజెక్టు పనులను ప్రభుత్వం కొలిక్కి తేలేకపోయింది.
- తోటపల్లి ప్రాజెక్టు అంచనా వ్యయాన్ని రూ. 450.23 కోట్లనుంచి రూ. 774.91 కోట్లకు పెంచేసి, 2017 మార్చి నెలాఖరుకు రూ. 738.60 కోట్లు ఖర్చు చేసినా ప్రాజెక్టును పూర్తి కాలేదు.
- పుష్కర ఎత్తిపోతల పథకం అంచనా వ్యయాన్ని రూ. 297.25 కోట్లనుంచి రూ. 674.52 కోట్లకు పెంచేసినా, 2017 మార్చి నెలాఖరుకు రూ. 681.76 కోట్లు ఖర్చు చేసినా ప్రాజెక్టును పూర్తి చేయలేకపోయింది.



**‘ఉత్త’కోతలే..**

రాష్ట్రంలో 2016-17లో 1.55 లక్షల ఎకరాల ఆయకట్టు స్థిరీకరణకు 181 ఎత్తిపోతల పథకాల పునరుద్ధరణ పనులకు రాష్ట్ర నీటిపారుదల అభివృద్ధి సంస్థ(ఎపీఎస్ఐడీసీ) పరిపాలనాపరమైన అనుమతి ఇచ్చి, అదే ఏడాది పూర్తి చేస్తామని ప్రకటించింది. ఎస్సీ సబ్ ప్లాన్ కింద 11 పథకాలను చేపట్టి కేవలం మూడు పథకాలను పూర్తి చేసింది. ఎస్సీ సబ్ ప్లాన్ కింద 17 ఎత్తిపోతల పథకాలను పూర్తి చేసి 1,749 ఎకరాల ఆయకట్టును మాత్రమే స్థిరీకరించగలిగారు.



**అంచనాలు తప్పలతడక**

జల సంరక్షణ పనుల్లో భాగంగా రాష్ట్రప్రభుత్వం చేపట్టిన ‘నీరు-చెట్టు’ పథకం తప్పులతడకగా తయారైంది. నీరు-చెట్టుకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 2016-17 బడ్జెట్లో రూ.135 కోట్లు కేటాయించింది. ఆ తర్వాత దానికి అనుబంధంగా రూ. 1,107.74 కోటు కేటాయించింది. మొత్తమ్మీద రూ. 1,242 కోట్లు విడుదల చేసి, ఆ మేరకు బిల్లులు చెల్లించారు. బడ్జెట్ అంచనాల కంటే 8 రెట్లు నిధులను కేటాయించడాన్ని బట్టి చూస్తే.. నీరు-చెట్టు పనుల అంచనాలు అవాస్తవాలగా రుజువవుతోంది. చిన్న నీటిపారుదల విభాగంలో 17

ప్రాజెక్టుల అంచనా వ్యయాన్ని రూ. 95.31 కోట్ల నుంచి రూ. 158.59 కోట్లకు పెంచేసిన సర్కార్.. గతేడాది మార్చి నెలాఖరుకు రూ. 86.43 కోట్లు ఖర్చు చేసినా ఒక్క ప్రాజెక్టునూ పూర్తి చేయలేకపోయింది.

**విద్యావ్యవస్థ నిర్వహ్యం**

రాష్ట్రంలో 2013-14 నుంచి 2016-17 వరకు 3,361 ప్రభుత్వ స్కూళ్లతో సహా, మొత్తం 5,443 స్కూళ్లు మూతబడ్డాయి. ఇందులో ఎయిడెడ్ స్కూళ్లు 203, ప్రైవేటు స్కూళ్లు 1,880 ఉన్నాయి. విద్యార్థుల ద్రావపుట్ల గణాంకాలకు సంబంధించి ఎస్ఎస్ఎ గణాంకాలకు, పాఠశాల విద్యాశాఖ గణాంకాలకు వ్యత్యాసం ఉంది. చైల్డ్ ట్రాకింగ్ వ్యవస్థ లేకపోవడం వల్ల పాఠశాలల్లో చేరని పిల్లల సంఖ్య నిర్ధారించలేకపోతున్నారు. పలు పాఠశాలల్లో ఉపాధ్యాయుల కొరత ఉంది. 1,014 ప్రాథమిక, 37 ప్రాథమికోన్నత పాఠశాలల్లో ఉపాధ్యాయులు లేరని కాగ్ తెలిపింది.



**‘కాగ్’ పేర్కొన్న మలికొన్ని ముఖ్యాంశాలు..**

- రాష్ట్ర నీరు-పారిశుధ్య కార్యక్రమం ప్రాజెక్టు డైరెక్టర్ పద్మ కింద పీఠీ ఖాతాకు 2016-17లో 312.64 కోట్ల రూపాయలు జమ కాగా, 2017 మార్చి నెలాఖరుకు రూ.250 కోట్ల చెల్లింపులు జరిగాయి. రూ.62.64 కోట్లు మిగిలిపోయాయి. అయితే ఇఎఫ్ఎంఎస్ ఖాతా ద్వారా లబ్ధిదారులకు చెల్లించడానికి ముందు ఈ మొత్తాలను ఇతర బ్యాంకు ఖాతాకు బదలాయించినట్లు తనిఖీలో తేలింది.
- కొన్ని రంగాలకు అవసరం లేకున్నా, భారీగా కేటాయింపులు జరిగాయి. కొన్ని రంగాలకు కేటాయింపులు లేకున్నా, నిధులను భారీగా వ్యయం చేశారు. 35 పద్దుల కింద రూ.21,967 కోట్ల మిగుళ్లు ఏర్పడగా.. ఐదు పద్దుల్లో కేటాయింపులకు మించి రూ.1,686 కోట్లు అధికంగా ఖర్చు చేశారు. మొత్తమ్మీద రూ.20,281 కోట్ల రూపాయల మిగుళ్లు ఏర్పడ్డాయి. ఇవి బడ్జెట్ కేటాయింపులే తప్ప ఆ మొత్తాలను వ్యయం చేయలేదు.
- 2016-17లో గృహనిర్మాణ రంగానికి రూ. 1,186.64 కోట్లను ప్రభుత్వం గ్రాంటుగా కేటాయించి రూ. 456.95 కోట్లనే ఖర్చు చేసింది. ఇంకా రూ. 729.69 కోటు మిగిలిపోయాయి. యూనిట్ ఆఫీసుల నుంచి అభ్యర్థన రాకపోవడం, ఖాళీలను భర్తీ చేయకపోవడంవల్ల ప్రధానంగా రూ.670.93 కోట్ల మిగులు ఏర్పడింది. మిగతా మొత్తాలకు కారణాలను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వివరించలేదు.
- 2011-12, 2015-16లో స్త్రీ-శిశు, దివ్యాంగుల సంక్షేమానికి రూ.2,017.08 కోట్లు గ్రాంటుగా కేటాయిస్తే ఇందులో రూ.1469.75 కోట్ల రూపాయలను మాత్రమే వ్యయం చేశారు.

# ఏపీలో చెత్తపాలన!

ఏకిపారేసిన 'మాకి' చైర్మన్ పుమిహికో... 'ఆర్కిటెక్చురల్ డైజెస్ట్'లో ప్రత్యేక వ్యాసం  
రాజకీయ జోక్యం ఎక్కువ.. అంతా గోప్యం.. 'ఈజ్ ఆఫ్ డూయింగ్ బిజినెస్' ఒట్టి ప్రచారమే..

'ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో పరిస్థితులు అత్యంత దారుణంగా ఉన్నాయి' అని జపాన్ కు చెందిన అత్యంత ప్రతిష్టాత్మకమైన ఆర్కిటెక్చర్ సంస్థ దుమ్మెత్తిపోసింది. ఆర్కిటెక్ట్ అందరూ ఫోర్వోర్డ్ మ్యాగజిన్ లా భావించే 'ఆర్కిటెక్చురల్ డైజెస్ట్' మ్యాగజిన్ 2017 ఏప్రిల్ సంచికలో ఈ వ్యాసం ప్రచురితమైంది. జపాన్ కు చెందిన మాకి అండ్ అసోసియేట్స్ ఫౌండర్ చైర్మన్, ప్రపంచ ప్రఖ్యాత ప్రిట్జ్ కెర్ ప్రైజ్ విజేత పుమిహికో మాకి ఈ వ్యాసం రాశారు. పుమిహికో మాకి వ్యాసం యథాతథంగా..



అంతేకాదు ఇష్టానుసారంగా సొంత అభిప్రాయాలను, సూచనలను ఇవ్వడం మొదలుపెట్టింది. ఒక స్పష్టమైన ఆమోద ప్రక్రియ లేకుండా పోయింది. ఈ రాజధాని వ్యవహారాలను పర్యవేక్షిస్తున్న ఏపీ సీఆర్ డీఏ స్వతంత్రంగా పనిచేయడం లేదని, రాజకీయ ప్రయోజనాలతో ముడిపడివున్న ఆదేశాలను పాటించడం తప్ప, తాము ఏమీ చేయలేమని ఆ సంస్థ ఉద్యోగులే మాతో ప్రైవేటు సంభాషణల్లో వెల్లడించారు. కనీసం ముఖ్యమంత్రి అడిగిన విధంగా డిజైన్లను మార్చి ఇవ్వడానికి మాకు అవకాశం ఇవ్వలేదు.

'2011 చివర్లో మేము భారత్ లోకి అడుగుపెట్టాం. ఈ ఐదేళ్ల కాలంలో ఇక్కడ పూర్తిగా విరుద్ధమైన రెండు అనుభవాలను ప్రత్యక్షంగా చూశాం. అందులో ఒకటి బిహార్ కాగా మరొకటి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో. బిహార్ లో వ్యాపారమన్నా.. అక్కడ పనిచేయాలన్నా చాలా దుర్భరమైన పరిస్థితులను చవిచూడాల్సి వస్తుందంటూ ఒక ప్రచారం ఉంది. ఇదే సమయంలో ప్రపంచవ్యాప్తంగా అన్ని ఎయిర్ పోర్టుల్లో 'ఈజ్ ఆఫ్ డూయింగ్ బిజినెస్' నంబర్ వన్ స్టేట్ (దేశంలో వ్యాపారాలకు అత్యంత అనుకూల రాష్ట్రం) అంటూ ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం అతికించిన పోస్టర్లు కనిపిస్తాయి. కానీ ఐదేళ్లలో మాకు కనిపించింది ఏమిటంటే బిహార్ రాష్ట్రం ఒక చక్కటి ప్రణాళికతో, సుపరిపాలనతో దూసుకుపోతుండగా, ఏపీ మాత్రం పూర్తి అయోమయంగా ఏ అంశంపై అవగాహన లేకుండా గజిబిజి వాతావరణాన్ని సృష్టించింది. నిబద్ధతలేని విధానాలతో విశ్వాసం కోల్పోతోంది. అంతర్జాతీయ ప్రమాణాలతో బిహార్ లో మ్యూజియం నిర్మించడానికి కాంట్రాక్టు చేజిక్కించుకోవడమే కాకుండా దాన్ని సకాలంలో పూర్తి చేశాం. ఈ సమయంలో ఎక్కడా ప్రభుత్వం మా పనిలో జోక్యం చేసుకోలేదు. కానీ దీనికి భిన్నంగా ఏపీలో పరిస్థితులు నెలకొని ఉన్నాయి.

## సీఆర్ డీఏ స్వతంత్రంగా పనిచేయడం లేదు..

అత్యంత ప్రతిష్టాత్మకమైన అమరావతి రాజధాని నిర్మాణానికి సంబంధించి మేము అందించిన డిజైన్లు ఎంపికయ్యాయి. అంతర్జాతీయ ప్రముఖలతో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేశాక జ్యూరీ మమ్మల్ని చీఫ్ ఆర్కిటెక్ట్ గా ఎంపిక చేసింది. కానీ ఏమయ్యిందో ఏమో కానీ ఒకసారి మా డిజైన్లు ఎంపికైన తర్వాత జ్యూరీ మాయమైపోయింది. ఇప్పటి వరకు ఆ జ్యూరీ రిపోర్టు ప్రజలకు బహిర్గతం చేయలేదు.

## ఏదో లోపాయికారీ ఒప్పందం ప్రకారమే ఎంపికలు

2016 అక్టోబర్ 24న కారణాలు లేకుండా మమ్మల్ని తొలగిస్తున్నట్లు అధికారికంగా ఉత్తర్వులు ఇచ్చారు. మర్నాడే అంటే.. అక్టోబర్ 25న రిక్వెస్ట్ ఫర్ కొటేషన్స్ (ఆర్ఎఫ్ఎస్) పిలవడం, డిసెంబర్ లో లండన్ కు చెందిన ఫోస్టర్ అండ్ పార్ట్ నెర్స్ ను ఎంపిక చేయడం జరిగిపోయాయి. కానీ ఏ విధంగా ఎంపిక చేసింది బాహ్య ప్రపంచానికి ఇప్పటి వరకు తెలియచేయలేదు. ఇంత వరకు కొత్త డిజైన్లు ఏమీ ప్రజలకు చూపించలేదు. దీన్ని బట్టి ఇక్కడ ఏదో లోపాయికారీ ఒప్పందం ప్రకారమే ఫోస్టర్ అండ్ పార్ట్ నెర్స్ ను ఎంపిక చేసినట్లు తెలుస్తోంది. ఇప్పుడు అందుతున్న తాజా సమాచారం ప్రకారం రాజధాని డిజైన్ల గురించి తెలుగు సినిమా దర్శకుడు రాజమౌళితో చర్చించమని ఫోస్టర్ అండ్ పార్ట్ నెర్స్ ను అడిగినట్లు తెలుస్తోంది. అంటే ఇంకా ఈ దాగుడుమూతలు ఆగలేదన్నమాట. అంతర్జాతీయంగా ఎంతో పేరున్న ఫోస్టర్ ఈ గొడవలు ఏమీ పట్టించుకోకుండా పనిచేస్తుందా లేక మా లాంటి అనుభవమే ఎదురవుతుందా అన్నది కాలమే సమాధానం చెపుతుంది. మొత్తం మీద చూస్తే బిహార్, ఏపీ మాకు రెండు విభిన్నమైన అనుభవాలను అందించాయి. బిహార్ ను చూస్తుంటే ఇండియాలో అపారమైన వ్యాపార అవకాశాలు ఉన్నాయన్న భరోసా వస్తోంది. అదే సమయంలో ఏపీ దారుణమైన చేదు అనుభవాలను అందించింది. దీన్ని మేం ఒక మంచి గుణపాఠంగా భావిస్తాం. అయితే, ఇలాంటి ఉదంతాలతో భారత్ పేరు ప్రఖ్యాతులు అంతర్జాతీయంగా మసకబారే ప్రమాదం ఉంది." అని పుమిహికో మాకి ఆ వ్యాసంలో పేర్కొన్నారు.